European Commission

Erasmus+

Przewodnik po programie

W przypadku rozbieżności między poszczególnymi wersjami językowymi

wersją nadrzędną jest wersja angielska.

Wersja 2 (2021): 08-04-2021

Erasmus+

Spis treści

CZĘŚĆ A – OGÓLNE INFORMACJE O PROGRAMIE ERASMUS+ ... 4

JAKIE SĄ CELE I ISTOTNE ASPEKTY PROGRAMU ERASMUS+? ... 6

PRIORYTETY PROGRAMU ERASMUS+ ... 7

Część B – INFORMACJE O AKCJACH OBJĘTYCH NINIEJSZYM PRZEWODNIKIEM ... 38

AKCJA 1: MOBILNOŚĆ EDUKACYJNA ... 40

PROJEKTY MOBILNOŚCI STUDENTÓW I PRACOWNIKÓW INSTYTUCJI SZKOLNICTWA WYŻSZEGO ... 43

AKREDYTACJA W PROGRAMIE ERASMUS W DZIEDZINIE KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA ZAWODOWEGO, EDUKACJI SZKOLNEJ I EDUKACJI DOROSŁYCH ... 73

MOBILNOŚĆ OSÓB UCZĄCYCH SIĘ I PRACOWNIKÓW W DZIEDZINIE KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA ZAWODOWEGO 82

MOBILNOŚĆ UCZNIÓW I PRACOWNIKÓW W DZIEDZINIE EDUKACJI SZKOLNEJ ... 100

MOBILNOŚĆ OSÓB UCZĄCYCH SIĘ I KADRY W RAMACH KSZTAŁCENIA DOROSŁYCH ... 115

MOBILNOŚĆ EDUKACYJNA W DZIEDZINIE MŁODZIEŻY ... 131

AKREDYTACJA W PROGRAMIE ERASMUS W DZIEDZINIE MŁODZIEŻY ... 132

PROJEKTY MOBILNOŚCI MŁODZIEŻY – „WYMIANY MŁODZIEŻY” ... 135

PROJEKTY W ZAKRESIE MOBILNOŚCI NA RZECZ OSÓB PRACUJĄCYCH Z MŁODZIEŻĄ ... 148

DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE UCZESTNICTWO MŁODZIEŻY ... 163

AKCJA KLUCZOWA 2: WSPÓŁPRACA ORGANIZACJI I INSTYTUCJI ... 179

PARTNERSTWA NA RZECZ WSPÓŁPRACY ... 182

PARTNERSTWA WSPÓŁPRACY ... 191

PARTNERSTWA NA MAŁĄ SKALĘ ... 210

PARTNERSTWA NA RZECZ DOSKONAŁOŚCI ... 218

CENTRA DOSKONAŁOŚCI ZAWODOWEJ ... 219

AKADEMIE NAUCZYCIELSKIE ERASMUS+ ... 227

AKCJA ERASMUS MUNDUS ... 235

PARTNERSTWA NA RZECZ INNOWACJI ... 249

SOJUSZE NA RZECZ INNOWACJI ... 250

BUDOWANIE POTENCJAŁU W DZIEDZINIE MŁODZIEŻY ... 271

NIEKOMERCYJNE EUROPEJSKIE IMPREZY SPORTOWE ... 280

AKCJA KLUCZOWA 3: WSPARCIE ROZWOJU POLITYKI I WSPÓŁPRACY ... 285

EUROPEJSKA MŁODZIEŻ RAZEM ... 287

DZIAŁANIA „JEAN MONNET” ... 297

DZIAŁANIA „JEAN MONNET” W DZIEDZINIE KSZTAŁCENIA WYŻSZEGO ... 298

DZIAŁANIA „JEAN MONNET” W INNYCH DZIEDZINACH KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA ... 314

CZĘŚĆ C – INFORMACJE DLA WNIOSKODAWCÓW ... 324

CZĘŚĆ D – GLOSARIUSZ ... 348

CZĘŚĆ A – OGÓLNE INFORMACJE O PROGRAMIE ERASMUS+

Erasmus+ jest programem UE w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu na lata 2021–2027. Kształcenie, szkolenie, młodzież i sport to główne obszary, w ramach których wspiera się rozwój osobisty i zawodowy obywateli. Wysokiej jakości włączające kształcenie i szkolenie, a także uczenie się nieformalne i pozaformalne zapewniają młodzieży i uczestnikom w każdym wieku kwalifikacje i umiejętności potrzebne do tego, aby mogli oni w znaczący sposób uczestniczyć w społeczeństwie demokratycznym, nabyć umiejętność zrozumienia międzykulturowego i pomyślnie wejść na rynek pracy. W oparciu o sukces programu w okresie 2014–2020 celem Erasmus+ będzie oferowanie większych możliwości większej liczbie uczestników i szerszemu gronu organizacji, z większym naciskiem na wpływ jakościowy oraz wkład w budowanie bardziej włączających, spójnych i zielonych społeczeństw przygotowanych do uczestnictwa w cyfrowym świecie.

Obywatele Unii muszą mieć większą wiedzę oraz lepsze umiejętności i kompetencje niezbędne w dynamicznie zmieniającym się społeczeństwie, które staje coraz bardziej mobilne, wielokulturowe i cyfrowe. Spędzanie czasu w innym państwie w celu nauki, studiowania i pracy powinno stać się normą, podobnie jak znajomość dwóch języków oprócz języka ojczystego. Program jest głównym elementem wspierającym osiąganie celów europejskiego obszaru edukacji, planu działania w dziedzinie edukacji cyfrowej na lata 2021-2027, strategii UE na rzecz młodzieży oraz planu prac UE w obszarze sportu.

Jak pokazała pandemia COVID-19, dostęp do kształcenia jest dziś bardziej niż kiedykolwiek niezbędny do zapewnienia szybkiej odbudowy gospodarki, a jednocześnie pomaga dać wszystkim równe szanse. W ramach procesu odbudowy program Erasmus+ będzie jeszcze bardziej sprzyjał włączeniu społecznemu i wspierał możliwości rozwoju osobistego, społeczno-edukacyjnego i zawodowego mieszkańców Europy i innych krajów, aby nikogo nie pozostawić w tyle.

Aby wzmocnić skutki jakościowe jego akcji i zapewnić równe szanse, program będzie w większym stopniu i bardziej skutecznie docierać do osób w różnym wieku i mających różne uwarunkowania kulturowe, społeczne i ekonomiczne. Istotą programu jest zbliżenie się do osób o mniejszych szansach, w tym osób niepełnosprawnych i migrantów, a także obywateli Unii, którzy mieszkają w regionach oddalonych lub borykają się z trudnościami społeczno-gospodarczymi. Dzięki temu w ramach programu będzie się również zachęcać uczestników – w szczególności młodzież – do zaangażowania się w społeczeństwo obywatelskie i poznawania go, co zwiększy świadomość wspólnych wartości Unii Europejskiej.

Ponadto rozwój kompetencji i umiejętności cyfrowych oraz umiejętności w dziedzinach przyszłościowych, takich jak przeciwdziałanie zmianie klimatu, czysta energia, sztuczna inteligencja, robotyka, analiza dużych zbiorów danych itp., jest niezbędny do przyszłego zrównoważonego wzrostu gospodarczego i spójności Europy. Program może wnieść istotny wkład dzięki pobudzaniu innowacji oraz likwidacji różnic w poziomie wiedzy, umiejętności i kompetencji w Europie. Przedsiębiorstwa z UE muszą zwiększyć swoją konkurencyjność poprzez wykorzystanie talentu i innowacji. Taka inwestycja w wiedzę, umiejętności i kompetencje przyniesie korzyści indywidualnym osobom, instytucjom, organizacjom i całemu społeczeństwu, przyczyniając się do zrównoważonego wzrostu gospodarczego oraz zapewniając równy dostęp, dobrobyt i włączenie społeczne w Europie i poza jej granicami.

Kolejne wyzwanie jest związane z ogólnoeuropejskimi tendencjami ograniczonego udziału w życiu demokratycznym oraz niskim poziomem wiedzy i świadomości na temat spraw europejskich oraz tego, jak wpływają one na życie wszystkich obywateli Unii Europejskiej. Wiele osób jest niechętnie nastawionych do aktywnego angażowania się i uczestnictwa w swoich społecznościach lub życiu politycznym i społecznym Unii Europejskiej, bądź ma z tym trudności. Wzmocnienie tożsamości europejskiej i udział młodzieży w procesach demokratycznych ma kluczowe znaczenie dla przyszłości Unii. Do tej kwestii można się również odnieść za pomocą działań z zakresu uczenia się pozaformalnego mających na celu podnoszenie umiejętności i kompetencji młodzieży oraz zwiększanie ich aktywności obywatelskiej.

Zgodnie z priorytetami Unii Europejskiej w zakresie zrównoważonego rozwoju jej gospodarki projekty należy opracowywać w sposób przyjazny środowisku, a wszystkie ich aspekty powinny uwzględniać ekologiczne praktyki. Przy opracowywaniu projektów organizacje i uczestnicy powinni wykazywać podejście przyjazne środowisku zachęcające wszystkie strony zaangażowane w projekt do rozmów na temat kwestii związanych ze środowiskiem i zdobywania wiedzy w tym zakresie. Powinno ono skłaniać ich do zastanowienia się, jakie działania można podjąć na ich szczeblu, oraz stanowić wsparcie dla organizacji i uczestników, tak aby mogli oni znaleźć alternatywne, bardziej ekologiczne sposoby prowadzenia swoich działań.

Wspieranie i ułatwianie transnarodowej i międzynarodowej współpracy między organizacjami w dziedzinach kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu ma zasadnicze znaczenie dla wzmocnienia pozycji osób mających więcej kompetencji kluczowych, ograniczenia zjawiska wczesnego kończenia nauki oraz dla uznawania kompetencji nabytych w drodze uczenia się formalnego, nieformalnego i pozaformalnego. Działania takie ułatwiają obieg idei oraz przekazywanie najlepszych praktyk i wiedzy specjalistycznej, a także rozwój zdolności cyfrowych, tym samym przyczyniając się do zapewniania wysokiej jakości kształcenia i jednocześnie wzmacniając spójność społeczną. Program Erasmus+ jest jednym z najbardziej widocznych sukcesów Unii Europejskiej. Opiera się on na osiągnięciach z ponad 30 lat funkcjonowania europejskich programów na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu obejmujących partnerstwa w wymiarze zarówno wewnątrzunijnym, jak również międzynarodowym.

Przewodnik po programie Erasmus+ sporządzono zgodnie z rocznym programem prac Erasmus+ przyjętym przez Komisję Europejską, a zatem można go aktualizować w celu odzwierciedlenia priorytetów i kierunków działania określonych w programach prac przyjętych w kolejnych latach. Wdrażanie niniejszego przewodnika zależy również od dostępności środków przewidzianych w projekcie budżetu po przyjęciu budżetu na dany rok przez unijną władzę budżetową lub przewidzianych zgodnie z zasadą dwunastej części środków tymczasowych.

JAKIE SĄ CELE I ISTOTNE ASPEKTY PROGRAMU ERASMUS+?

CEL OGÓLNY

Celem ogólnym programu jest wspieranie, w ramach uczenia się i kształcenia przez całe życie, edukacyjnego, zawodowego i osobistego rozwoju osób w kontekście kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu w Europie i poza nią, przyczyniając się tym samym do zrównoważonego wzrostu gospodarczego, tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy i spójności społecznej, wspierania innowacji oraz wzmacniania tożsamości europejskiej i aktywności obywatelskiej. Jako taki program jest kluczowym instrumentem służącym budowie europejskiego obszaru edukacji, wspieraniu realizacji europejskiej współpracy strategicznej w dziedzinie kształcenia i szkolenia, wraz z programami sektorowymi będącymi jej podstawą, zacieśnianiu współpracy w dziedzinie polityki młodzieżowej w ramach unijnej strategii na rzecz młodzieży na lata 2019–2027 oraz rozwojowi europejskiego wymiaru sportu.

CELE SZCZEGÓŁOWE

Program ma następujące cele szczegółowe:

- promowanie mobilności edukacyjnej osób i grup, jak również współpracy, włączenia społecznego i równego dostępu, doskonałości, kreatywności i innowacji na szczeblu organizacji i polityki w dziedzinie kształcenia i szkolenia;
- promowanie pozaformalnej i nieformalnej mobilności edukacyjnej i aktywnego uczestnictwa wśród osób młodych, jak również współpracy, jakości, włączenia, kreatywności i innowacji na szczeblu organizacji i polityki w dziedzinie młodzieży;
- promowanie mobilności edukacyjnej pracowników sportowych, jak również współpracy, jakości, włączenia społecznego, kreatywności i innowacji na szczeblu organizacji sportowych i polityki w zakresie sportu.

PRIORYTETY PROGRAMU ERASMUS+

Włączenie i różnorodność

Celem programu jest promowanie równych możliwości i równego dostępu, włączenia społecznego, różnorodności i sprawiedliwości we wszystkich jego działaniach. Organizacje i osoby o mniejszych szansach znajdują się w centrum tych celów, dlatego przez wzgląd na nie w ramach programu organizacjom tym i uczestnikom oferowane są odpowiednie mechanizmy i zasoby. Przy opracowywaniu swoich projektów i działań organizacje powinny stosować podejście włączające, tak aby projekty i działania były dostępne dla różnorodnych uczestników.

Aby to osiągnąć, agencje narodowe pełnią również kluczową funkcję we wspieraniu projektów, tak aby były one jak najbardziej włączające i zróżnicowane. Kierując się ogólnymi zasadami i mechanizmami funkcjonującymi na szczeblu europejskim, agencje narodowe opracują plany na rzecz włączenia społecznego i różnorodności, aby jak najlepiej zaspokoić potrzeby osób o mniejszych szansach oraz wspierać organizacje pracujące z tymi grupami docelowymi na szczeblu krajowym. Jednocześnie centra zasobów SALTO wspierające realizację programu są również kluczowymi podmiotami promującymi i wdrażającymi środki związane z włączeniem społecznym i różnorodnością, w szczególności w zakresie gromadzenia wiedzy oraz opracowywania i prowadzenia działań na rzecz budowania zdolności pracowników agencji narodowych i beneficjentów programu. Europejska Agencja Wykonawcza ds. Edukacji i Kultury (EACEA) odgrywa równie istotną rolę pod względem elementów programu, którymi zarządza się na szczeblu centralnym. W krajach partnerskich delegatury Unii oraz – jeżeli istnieją – biura krajowe programu Erasmus+ również odgrywają kluczową rolę w przybliżeniu programu grupom docelowym, do których skierowana jest strategia na rzecz włączenia społecznego i różnorodności.

Aby wdrożyć te zasady, opracowywana jest obejmująca wszystkie dziedziny programu **strategia na rzecz włączenia i różnorodności**, która ma na celu zapewnienie łatwiejszego dostępu do finansowania szerszej grupie organizacji oraz dotarcie do większej liczby osób o mniejszych szansach. W ramach tej strategii ustanowiono również ramy dla projektów, wspieranych za pośrednictwem programu, których celem jest działanie na rzecz poprawy włączenia i różnorodności. Strategia ta ma pomóc w usunięciu barier, które mogą napotkać różne grupy docelowe przy uzyskiwaniu dostępu do takich możliwości w Europie i poza nią.

Przedstawiony poniżej wykaz takich potencjalnych barier nie jest wyczerpujący i ma stanowić punkt odniesienia przy podejmowaniu działań mających na celu zwiększenie dostępności i stanowić źródło informacji dla osób o mniejszych szansach. Bariery te mogą utrudniać uczestnictwo zarówno jako czynnik samodzielny, jak i w połączeniu z m.in. następującymi czynnikami:

- **Niepełnosprawność:** Obejmuje obniżoną sprawność fizyczną, umysłową, intelektualną lub sensoryczną, która w interakcji z różnymi barierami może ograniczać pełne i efektywne uczestnictwo w życiu społecznym na równych zasadach z innymi obywatelami[1].
- **Problemy zdrowotne:** Bariery mogą wynikać z problemów zdrowotnych, takich jak poważne choroby, choroby przewlekłe lub wszelkie inne sytuacje związane ze zdrowiem fizycznym lub psychicznym, które uniemożliwiają uczestnictwo w programie.

[1] Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych: https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html

- **Bariery związane z systemami kształcenia i szkolenia:** Bariery mogą napotykać osoby z różnych powodów osiągające słabe wyniki w systemach kształcenia i szkolenia, osoby wcześnie kończące naukę, młodzież NEET (młodzież niekształcąca się, niepracująca ani nieszkoląca się) oraz nisko wykwalifikowani dorośli. Chociaż inne czynniki mogą odgrywać pewną rolę, te trudności w nauce, choć mogą być również związane z sytuacjami osobistymi, wynikają głównie z systemu edukacyjnego, który stwarza ograniczenia strukturalne lub nie uwzględnia w pełni szczególnych potrzeb poszczególnych osób. Osoby fizyczne mogą również napotykać bariery w uczestnictwie, gdy struktura programów nauczania utrudnia mobilność edukacyjną lub szkoleniową za granicą w ramach studiów.
- **Różnice kulturowe:** Chociaż różnice kulturowe mogą być postrzegane jako bariery przez osoby z różnych środowisk, mogą one szczególnie dotykać osoby o mniejszych szansach. Takie różnice mogą stanowić istotne bariery w ogólnym uczeniu się, zwłaszcza dla osób ze środowisk migracyjnych lub uchodźczych – w szczególności nowo przybyłych migrantów – osób należących do mniejszości narodowych lub etnicznych, użytkowników języka migowego, osób mających trudności z adaptacją językową i integracją kulturową itp. Zetknięcie się z językami obcymi i różnicami kulturowymi podczas uczestnictwa w różnego rodzaju działaniach w ramach programu może zniechęcać te osoby i w pewien sposób ograniczać korzyści z uczestnictwa. Takie różnice kulturowe mogą nawet powstrzymywać potencjalnych uczestników przed ubieganiem się o wsparcie w ramach programu, stanowiąc tym samym przeszkodę w ich uczestnictwie.
- **Bariery społeczne:** Barierę mogą stanowić trudności w przystosowaniu społecznym, takie jak ograniczone kompetencje społeczne, zachowania antyspołeczne lub wysokiego ryzyka, bycie (byłym) przestępcą, osobą nadużywającą (w przeszłości) środków odurzających lub alkoholu lub marginalizacja społeczna. Inne bariery społeczne mogą wynikać z sytuacji rodzinnej, na przykład z bycia pierwszą osobą w rodzinie, która ma dostęp do wykształcenia wyższego, z bycia rodzicem (zwłaszcza osobą samotnie wychowującą dzieci), opiekunem, żywicielem rodziny, sierotą lub z mieszkania w przeszłości lub obecnie w placówce opiekuńczej.
- **Bariery ekonomiczne:** Barierę może stanowić niekorzystna sytuacja ekonomiczna, taka jak niski poziom życia, niskie dochody, bycie osobą uczącą się, która musi pracować, aby się utrzymać, zależność od systemu opieki społecznej, długotrwałe bezrobocie, niepewna sytuacja lub ubóstwo, bezdomność, zadłużenie lub problemy finansowe itp. Inne trudności mogą wynikać z ograniczonej możliwości przenoszenia usług (w szczególności wsparcia dla osób o mniejszych szansach), które muszą być „mobilne" wraz z uczestnikami, gdy wyjeżdżają oni w odległe miejsce, a w szczególności za granicę.
- **Bariery związane z dyskryminacją:** Bariery mogą występować wskutek dyskryminacji związanej z płcią, wiekiem, pochodzeniem etnicznym, religią, przekonaniami, orientacją seksualną lub niepełnosprawnością, lub dyskryminacji wynikającej z wielu przyczyn (połączenia dwóch lub kilku wspomnianych barier związanych z dyskryminacją).
- **Bariery geograficzne:** Barierę może stanowić mieszkanie w regionach oddalonych, na obszarach wiejskich, na małych wyspach lub w regionach peryferyjnych/najbardziej oddalonych, na przedmieściach miast, na obszarach o słabiej rozwiniętej sieci usług (ograniczony transport publiczny, słaba infrastruktura) lub słabiej rozwiniętych obszarach w państwach trzecich itp.

Transformacja cyfrowa

Kryzys związany z COVID-19 ukazał znaczenie edukacji cyfrowej dla transformacji cyfrowej, której potrzebuje Europa. W szczególności podkreślił on zwiększoną potrzebę wykorzystania potencjału technologii cyfrowych w obszarze

nauczania i uczenia się oraz powszechnego rozwoju umiejętności cyfrowych. Zgodnie z priorytetami strategicznymi **Planu działania w dziedzinie edukacji cyfrowej** (2021–2027)[2] celem programu jest wsparcie tych działań na rzecz zaangażowania osób uczących się, nauczycieli, osób pracujących z młodzieżą i organizacji w transformację cyfrową.

Program będzie wspomagał realizację pierwszego priorytetu strategicznego przewidzianego w planie działania, jakim jest rozwój wysoce efektywnego ekosystemu edukacji cyfrowej, poprzez budowanie we wszystkich rodzajach instytucji zajmujących się kształceniem i szkoleniem zdolności i niezbędnego zrozumienia z zakresu wykorzystywania możliwości oferowanych przez technologie cyfrowe do celów nauczania i uczenia się na wszystkich poziomach i dla wszystkich sektorów oraz z zakresu opracowywania planów transformacji cyfrowej.

Przyczyni się on również do realizacji drugiego priorytetu strategicznego przewidzianego w planie działania poprzez wspieranie działań mających na celu poprawę umiejętności cyfrowych i rozwój umiejętności na wszystkich poziomach społeczeństwa i skierowanych do wszystkich osób (w tym osób młodych o mniejszych szansach, studentów, osób poszukujących pracy oraz pracowników). Szczególna uwaga poświęcona zostanie wspieraniu rozwoju zarówno podstawowych, jak i zaawansowanych umiejętności cyfrowych, a także umiejętności informatycznych, które stały się niezbędne w codziennym życiu oraz konieczne do funkcjonowania w świecie pełnym algorytmów i do pełnego uczestniczenia w społeczeństwie obywatelskim i demokracji.

Zgodnie z tymi dwoma priorytetami strategicznymi przewidzianymi w planie działania ustanowiona zostanie **europejska platforma edukacji cyfrowej**, aby ulepszyć koordynację w zakresie edukacji cyfrowej na poziomie UE oraz zapewnić wsparcie w zakresie badań naukowych, wymiany dobrych praktyk oraz prowadzenia eksperymentów badawczych. Celem platformy będzie wspieranie państw członkowskich poprzez ściślejszą współpracę międzysektorową; sieć krajowych usług doradczych w zakresie edukacji cyfrowej w celu wymiany doświadczeń i dobrych praktyk w zakresie czynników sprzyjających edukacji cyfrowej; połączenie krajowych i regionalnych inicjatyw i strategii w zakresie edukacji cyfrowej; oraz połączenie organów krajowych, sektora prywatnego, ekspertów, placówek edukacyjnych oraz społeczeństwa obywatelskiego poprzez sprawniejszy rozwój polityk i praktyk związanych z edukacją cyfrową. Ponadto platforma ułatwi monitorowanie realizacji Planu działania w dziedzinie edukacji cyfrowej.

Program powinien docierać do większej grupy docelowej, zarówno w Unii, jak i poza nią, przez szersze wykorzystanie narzędzi informacyjnych, komunikacyjnych i technologicznych, połączenia mobilności fizycznej i wirtualnego uczenia się oraz współpracy wirtualnej.

Środowisko i walka ze zmianą klimatu

Działania w dziedzinie środowiska i klimatu stanowią obecnie – i będą stanowić w przyszłości – kluczowe priorytety dla UE. **Komunikat w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu**[3] jest nową europejską strategią na rzecz wzrostu, w której uznaje się kluczową rolę szkół, instytucji szkoleniowych i uniwersytetów we współpracy z uczniami, rodzicami i szerszą społecznością w zakresie zmian niezbędnych do pomyślnej transformacji w celu osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r.

---

[2] https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/digital-education-action-plan_en
[3] https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_pl

Program będzie zatem istotnym instrumentem do celów budowania wiedzy, umiejętności i postaw w zakresie zmiany klimatu i zrównoważonego rozwoju zarówno w Unii Europejskiej, jak i poza jej granicami. Program Erasmus+ zwiększy możliwości w zakresie mobilności w ekologicznych, przyszłościowych dziedzinach, które ułatwiają rozwój kompetencji, zwiększają perspektywy zawodowe i angażują uczestników w obrębie obszarów tematycznych mających strategiczne znaczenie dla zrównoważonego wzrostu naszej planety, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju obszarów wiejskich (rolnictwo zrównoważone, zarządzanie zasobami naturalnymi, ochrona gleb, biorolnictwo). Dodatkowo program Erasmus+, którego kwintesencją jest mobilność, powinien dążyć do neutralności pod względem emisji dwutlenku węgla poprzez promowanie zrównoważonych środków transportu oraz bardziej odpowiedzialnych zachowań.

Ponieważ kwestie środowiska i walki z globalnym ociepleniem staną się priorytetem horyzontalnym przy wyborze projektów, priorytetowo traktowane będą projekty ukierunkowane na rozwój kompetencji w różnych sektorach związanych ze zrównoważeniem środowiskowym – w tym projekty realizowane w ramach wkładu edukacji i kultury w osiąganie celów zrównoważonego rozwoju – rozwój strategii i metodyki w obszarze umiejętności sektorowych bazujących na ekologicznym podejściu, przyszłościowe programy nauczania, które lepiej odpowiadają potrzebom społeczeństwa, a także inicjatywy wspierające zaplanowane podejścia organizacji uczestniczących dotyczące zrównoważenia środowiskowego.

Program zachęca do korzystania z innowacyjnych praktyk, dzięki którym osoby uczące się, pracownicy i osoby pracujące z młodzieżą będą mogli realnie zarządzać zmianami (np. odnośnie do oszczędzania zasobów, ograniczenia zużycia i marnowania energii, kompensowania emisji gazów cieplarnianych, dokonywania wyborów na korzyść zrównoważonej żywności i mobilności itp.). Poza tym priorytetowo będą traktowane projekty, które – bazując na działaniach związanych z kształceniem, szkoleniem, sportem i młodzieżą – pozwalają wprowadzać zmiany behawioralne w indywidualnych preferencjach, wartościach kulturowych i świadomości z zakresu zrównoważonego rozwoju, nawykach konsumpcyjnych i stylach życia.

Przy opracowywaniu działań organizacje i uczestnicy powinni zatem stosować ekologiczne praktyki we wszystkich projektach za pomocą przyjaznego środowisku podejścia zachęcającego wszystkie strony zaangażowane w projekt do omawiania kwestii związanych ze środowiskiem i uczenia się o nich, zastanowienia się nad działaniami lokalnymi oraz znajdywania alternatywnych, bardziej ekologicznych sposobów realizowania swoich działań.

Platformy takie jak eTwinning i EPALE będą w dalszym ciągu opracowywać materiały pomocnicze oraz ułatwiać wymianę skutecznych praktyk edukacyjnych i polityk dotyczących kwestii środowiska i zrównoważonego rozwoju. Program Erasmus+ jest również skutecznym instrumentem pozwalającym na dotarcie do wielu zainteresowanych stron w naszym społeczeństwie (szkół, uniwersytetów, organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego, organizacji młodzieżowych i sportowych, organizacji pozarządowych, władz lokalnych i regionalnych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego itp.) oraz na współpracę z nimi.

Uczestnictwo w życiu demokratycznym

Program stanowi odpowiedź na ograniczone uczestnictwo obywateli w procesach demokratycznych i na ich brak wiedzy o Unii Europejskiej oraz pomaga im przezwyciężać trudności z aktywnym angażowaniem się i uczestnictwem w swoich społecznościach lub życiu politycznym i społecznym Unii. Dążenie do lepszego zrozumienia Unii Europejskiej przez jej obywateli od najmłodszych lat ma kluczowe znaczenie dla przyszłości Unii. Jako uzupełnienie kształcenia formalnego uczenie się pozaformalne może zwiększać zrozumienie Unii Europejskiej przez obywateli oraz promować poczucie przynależności do niej.

Celem programu jest zachęcanie do aktywności obywatelskiej i etycznych zachowań w ramach uczenia się i kształcenia przez całe życie; chodzi o wzmacnianie rozwoju kompetencji społecznych i międzykulturowych, krytycznego myślenia i umiejętności posługiwania się mediami. Priorytetowo są traktowane projekty umożliwiające ludziom uczestnictwo w życiu demokratycznym oraz społeczne i obywatelskie zaangażowanie poprzez formalne i nieformalne działania

związane z uczeniem się. Ważna jest również kwestia podnoszenia świadomości i wiedzy na temat Unii Europejskiej, zwłaszcza w odniesieniu do wspólnych unijnych wartości, zasad jedności i różnorodności oraz dziedzictwa społecznego, kulturowego i historycznego.

Jeżeli chodzi o młodzież, opracowano strategię na rzecz uczestnictwa młodzieży[4] zapewniającą wspólne ramy oraz wsparcie dla wykorzystania programu do celów promowania uczestnictwa młodzieży w życiu demokratycznym.

ISTOTNE CECHY PROGRAMU ERASMUS+

Na szczególną uwagę zasługują wymienione poniżej aspekty programu:

Ochrona, zdrowie i bezpieczeństwo uczestników

Ochrona i bezpieczeństwo osób uczestniczących w projektach Erasmus+ stanowią istotne zasady programu. Wszystkie osoby biorące udział w programie Erasmus+ powinny mieć możliwość korzystania w pełni z możliwości rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się. Takie warunki powinno się zapewnić w bezpiecznym otoczeniu, w którym szanuje się i chroni prawa wszystkich osób, ich integralność cielesną i emocjonalną oraz dobrostan.

Każda organizacja uczestnicząca w programie musi wprowadzić skuteczne procedury i mechanizmy, które będą propagować i gwarantować bezpieczeństwo, ochronę i niedyskryminację uczestników w ramach ich działań. W razie potrzeby dorośli powinni towarzyszyć małoletnim uczestnikom (uczniom, osobom uczącym się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego, młodzieży) w działaniach związanych z mobilnością. Towarzyszący dorośli powinni zapewnić odpowiednią jakość komponentu mobilności dotyczącego uczenia się, a także ochronę i bezpieczeństwo małoletnich uczestników.

Ponadto wszyscy uczniowie, studenci, stażyści, praktykanci, dorośli słuchacze, młodzież i kadra zaangażowani w działania z zakresu mobilności w ramach wszystkich akcji kluczowych programu Erasmus+ muszą być ubezpieczeni od ryzyka związanego z ich udziałem w tych działaniach. W ramach programu to organizatorzy projektów są odpowiedzialni za wyszukanie polisy ubezpieczeniowej, która najlepiej odpowiada rodzajowi realizowanego projektu oraz ofercie krajowego rynku ubezpieczeń. Ponadto nie jest wymagane wykupienie polisy ubezpieczeniowej w związku z konkretnym projektem, jeżeli uczestnicy posiadają już polisy ubezpieczeniowe zapewnione przez organizatorów projektów.

Niezależnie od okoliczności ubezpieczenie musi obejmować następujące obszary:

- w stosownych przypadkach – ubezpieczenie na czas podróży (obejmujące uszkodzenie lub zagubienie bagażu);
- odpowiedzialność cywilną (w tym w stosownych przypadkach ubezpieczenie od odpowiedzialności zawodowej lub ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej);
- ubezpieczenie od wypadków i poważnych chorób (w tym stałej lub czasowej niezdolności do pracy);
- śmierć (w tym sprowadzenie zwłok z zagranicy w przypadku projektów realizowanych za granicą).

[4] https://www.salto-youth.net/rc/participation/ypstrategy/

W stosownych przypadkach zdecydowanie zaleca się, aby uczestnicy działań transnarodowych mieli europejską kartę ubezpieczenia zdrowotnego. Jest to bezpłatna karta, która zapewnia dostęp do wszelkich niezbędnych z medycznego punktu widzenia usług państwowej opieki zdrowotnej podczas tymczasowego pobytu w dowolnym z 27 państw członkowskich UE, w Islandii, Liechtensteinie i Norwegii na takich samych warunkach i w takiej samej cenie (czyli w niektórych państwach bezpłatnie) jak osobom ubezpieczonym w danym państwie. Dalsze informacje o karcie oraz o sposobach jej otrzymania można znaleźć pod adresem https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559&langId=pl.

Ponadto, jeżeli w projektach uczestniczą osoby młode poniżej 18 roku życia, organizacje uczestniczące są zobowiązane do uzyskania wcześniejszej zgody na ich udział w projekcie od rodziców lub opiekunów prawnych.

Wielojęzyczność

Wielojęzyczność jest jednym z filarów europejskiego projektu i wyraźnym symbolem aspiracji UE do zjednoczenia w różnorodności. Znajomość języków obcych odgrywa kluczową rolę wśród umiejętności, które przyczyniają się do lepszego przygotowania osób do rynku pracy i pozwalają obywatelom na lepsze wykorzystanie dostępnych możliwości. Celem UE jest zapewnienie każdemu obywatelowi możliwości uczenia się od najmłodszych lat co najmniej dwóch języków obcych.

Propagowanie uczenia się języków i różnorodności językowej stanowi jeden z celów szczegółowych programu. Brak kompetencji językowych jest jedną z głównych barier uczestnictwa w europejskich programach na rzecz kształcenia, szkolenia i młodzieży. Oferowane możliwości wsparcia językowego służą zwiększeniu wydajności i skuteczności mobilności, poprawie wyników uczenia się, a zatem przyczyniają się do osiągnięcia szczegółowego celu programu.

W ramach programu oferowane będzie wsparcie w nauce języków dla uczestników działań w zakresie mobilności. Wsparcie to będzie oferowane głównie poprzez platformę wsparcia językowego *online* w ramach Erasmus+ dostosowaną w razie potrzeby do poszczególnych sektorów, ponieważ w przypadku uczenia się języków proces e-uczenia się jest korzystny ze względu na swoją dostępność i elastyczność. Wsparcie językowe *online* w ramach Erasmus+ umożliwi uczestnikom ocenę, ćwiczenie i poprawę znajomości języków. Na platformie zapewnione będą takie elementy jak wspomagane i mieszane narzędzia uczenia się umożliwiające nauczycielom i osobom pracującym z młodzieżą zapewnienie uczniom dodatkowego wsparcia oraz sieci społecznościowe umożliwiające uczenie się oparte na współpracy. W ramach wsparcia językowego *online* w ramach Erasmus+ zapewnione zostaną również darmowe, ogólnodostępne materiały do nauki języków. Poza wsparciem językowym online Erasmus+ mogą być oferowane inne formy wsparcia językowego w celu zaspokojenia potrzeb poszczególnych grup docelowych w zakresie nauki języków – takie jak użycie języka migowego lub alfabetu Braille'a – które mogą być finansowane w ramach specjalnej kategorii wsparcia finansowego na rzecz włączenia społecznego.

W ramach projektów współpracy propagowane będzie również nauczanie i uczenie się języków. Innowacje i dobre praktyki mające na celu promowanie umiejętności językowych mogą obejmować na przykład metody nauczania i oceny, opracowanie materiałów dydaktycznych, badania naukowe, uczenie się języków wspomagane komputerowo oraz przedsięwzięcia z zakresu przedsiębiorczości wykorzystujące języki obce.

Komisja Europejska ustanowiła **Europejski Znak Innowacyjności w zakresie Nauczania Języków Obcych**, aby wyróżnić jakość, wspierać wymianę wyników doskonałych projektów w dziedzinie wielojęzyczności i upowszechniać zainteresowanie nauką języków wśród społeczeństwa. Agencje narodowe będą przyznawać Europejski Znak Innowacyjności w zakresie Nauczania Języków Obcych co roku lub co dwa lata organizacjom zajmującym się kształceniem i szkoleniem, które ukończyły zdecentralizowany projekt Erasmus+ z doskonałymi wynikami w dziedzinie uczenia się i nauczania języków. Agencja narodowa może przyznać Europejski Znak Innowacyjności w zakresie Nauczania Języków Obcych nie tylko projektom Erasmus+, ale także innym inicjatywom stosującym kompleksowe, włączające lub innowacyjne podejścia do nauczania i uczenia się języków.

Wymiar międzynarodowy

Erasmus+ charakteryzuje silny wymiar międzynarodowy (tj. współpraca z krajami partnerskimi) w zakresie działań dotyczących mobilności, współpracy i dialogu merytorycznego. Aby wesprzeć organizacje europejskie w radzeniu sobie z globalnymi wyzwaniami wynikającymi z globalizacji, zmiany klimatu i transformacji cyfrowej, kluczowym elementem jest intensyfikacja międzynarodowej mobilności i współpracy z państwami trzecimi przy jednoczesnym wzmacnianiu roli Unii Europejskiej jako globalnego podmiotu. Jednocześnie działania w ramach programu przyczyniają się do promowania wartości, zasad i interesów skupionych wokół wspólnych priorytetów, w szczególności związanych z rozwojem społecznym i instytucjonalnym, zmianą klimatu, transformacją cyfrową, wzrostem gospodarczym i zatrudnieniem, dobrymi rządami oraz pokojem i bezpieczeństwem. Zaangażowanie młodzieży w krajach partnerskich jest podstawowym elementem procesu budowania bardziej odpornych społeczeństw, których podstawą jest wzajemne zaufanie i zrozumienie międzykulturowe.

Uznawanie i poświadczanie umiejętności i kwalifikacji

W ramach programu Erasmus+ wspiera się unijne narzędzia przejrzystości i uznawalności dotyczące kompetencji, umiejętności i kwalifikacji – w szczególności Europass, Youthpass, europejskie ramy kwalifikacji (EQF), europejski system transferu i akumulacji punktów w szkolnictwie wyższym (ECTS), europejskie ramy odniesienia na rzecz zapewniania jakości w kształceniu i szkoleniu zawodowym (EQAVET), europejski rejestr agencji ds. zapewniania jakości (EQAR), Europejskie Stowarzyszenie na Rzecz Zapewnienia Jakości w Szkolnictwie Wyższym (ENQA) oraz sieci w dziedzinie kształcenia i szkolenia o zasięgu unijnym wspierające wspomniane narzędzia, w szczególności sieć krajowych ośrodków ds. uznawalności akademickiej i informacji (NARIC), sieci Euroguidance, krajowe centra Europass i krajowe punkty koordynacji europejskich ram kwalifikacji. Wspólnym celem wspomnianych narzędzi jest zapewnienie łatwiejszego uznawania i rozpoznawania kompetencji, umiejętności i kwalifikacji w poszczególnych krajach i poza ich granicami we wszystkich podsystemach kształcenia i szkolenia oraz na rynku pracy, niezależnie od tego, czy zostały zdobyte za pomocą formalnego kształcenia i szkolenia, czy też poprzez inne doświadczenia w zakresie nauki (np. doświadczenie zawodowe, wolontariat, e-uczenie się).

Aby można było osiągnąć wspomniane cele, dostępne narzędzia powinny umożliwiać reagowanie na nowe zjawiska, takie jak umiędzynarodowienie edukacji i coraz częstsze stosowanie cyfrowych narzędzi edukacyjnych, oraz wspieranie tworzenia elastycznych ścieżek kształcenia zgodnych z potrzebami i celami osób uczących się. W przyszłości może zajść konieczność wprowadzenia zmian we wspomnianych narzędziach w celu ich uproszczenia i zwiększenia ich spójności, co ułatwi osobom uczącym się i pracownikom swobodne przemieszczanie się w celach związanych z pracą lub w celu dalszego uczenia się.

Jeżeli chodzi o młodzież, strategie tematyczne[5] takie jak Youthpass i europejska strategia szkoleniowa (ETS) mają na celu oferowanie dalszego wsparcia dla postępów w tych obszarach.

Dalsze informacje można znaleźć pod adresem: https://ec.europa.eu/education/policies/european-policy-cooperation/development-skills_pl

[5] Strategie są dostępne pod adresem: https://www.salto-youth.net/

Komunikowanie informacji o projektach i ich wynikach w celu zmaksymalizowania wpływu

Komunikowanie informacji o projektach i ich wynikach ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia wpływu na różnych poziomach. W zależności od akcji wnioskodawcy ubiegający się o finansowanie w ramach programu Erasmus+ są zobowiązani do zaplanowania działań informacyjnych w celu wymiany informacji na temat swojego projektu i jego wyników w trakcie i po zakończeniu cyklu jego życia. Wnioski dotyczące projektów zostaną ocenione na podstawie odpowiednich kryteriów, aby zapewnić uwzględnienie tych aspektów. Wnioskodawcy będą musieli również ocenić powodzenie swoich działań komunikacyjnych, zarówno w ujęciu jakościowym, jak i ilościowym. Poziom oraz intensywność działań w zakresie komunikacji i upowszechniania informacji powinny być proporcjonalne do celów, zakresu i założeń poszczególnych akcji programu Erasmus+.

Beneficjenci muszą wyraźnie zaznaczyć, że Unia Europejska udzieliła wsparcia, w ramach wszystkich działań i na wszystkich produktach związanych z komunikowaniem i upowszechnianiem informacji, takich jak wydarzenia, strony internetowe i publikacje. W szczególności muszą dopilnować, aby emblemat Unii Europejskiej znajdował się na wszystkich materiałach informacyjnych i był zgodny z postanowieniami określonymi w umowie o udzielenie dotacji lub decyzji o udzieleniu dotacji[6]. Jeżeli beneficjent nie będzie w pełni przestrzegał tych postanowień, dotacje mogą zostać zmniejszone.

Aby opracować dobry plan komunikowania i rozpowszechniania informacji, wnioskodawcy muszą uwzględnić następujące elementy:

- **Cele komunikacji:** tj. zwiększenie świadomości, promowanie wartości społecznych, tworzenie nowych partnerstw na przyszłość lub wpływanie na politykę i praktyki;
- **odbiorcy docelowi lub grupa docelowa:** są to osoby, do których chcą Państwo dotrzeć i które mogłyby wykorzystać wyniki. Należy być jak najbardziej konkretnym. Może to być ogół społeczeństwa, zainteresowane strony, eksperci i inne zainteresowane podmioty, decydenci, media itp.;
- **Kanały i działania mające na celu dotarcie do odbiorców docelowych:** wnioskodawcy muszą wybrać kanały i działania, które w najskuteczniejszy i najbardziej odpowiedni sposób spełni potrzeby wybranych grup docelowych, np. media społecznościowe, wydarzenia, publikacje.
- **Wyniki projektu** (produkty i efekty), takie jak przewodnik po dobrych praktykach, praktyczne narzędzie lub produkt, raport z badań lub studiów, zdobyta wiedza i umiejętności itd. Wyniki powinny być udostępniane lub promowane na platformie wyników projektu Erasmus+ (https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects_en).
- **Harmonogram:** Należy skutecznie zaplanować, kiedy mają być realizowane działania (łącząc je z planem prac/celami pośrednimi), uzgadniać realistyczne cele i zapewniać elastyczność w zależności od postępów projektu, zmiany potrzeb odbiorców lub grupy docelowej, a także rozwoju polityki i procedur.
- **Kluczowe wskaźniki wykonania zadania (KPI):** Wskaźniki są wartościowym narzędziem zarządzania służącym do monitorowania postępów (i wprowadzania zmian w razie potrzeby) podczas realizacji planu komunikacji i upowszechniania oraz pomiaru stopnia osiągnięcia celów.

Wymóg otwartego dostępu do materiałów edukacyjnych opracowanych w ramach programu Erasmus+

---

[6] Wytyczne dotyczące wykorzystania identyfikacji wizualnej Komisji Europejskiej, w tym emblematu Unii Europejskiej, można znaleźć tutaj https://ec.europa.eu/info/resources-partners/european-commission-visual-identity_en#documents

W ramach Erasmus+ propaguje się otwarty dostęp do rezultatów projektów celem wspierania uczenia się, nauczania, szkolenia oraz pracy z młodzieżą. W szczególności beneficjenci programu Erasmus+ zobowiązują się do udostępnienia publicznie w ramach otwartej licencji wszelkich zasobów i narzędzi edukacyjnych powstałych w kontekście projektów wspieranych w ramach programu – dokumentów, mediów, oprogramowania lub innych materiałów. Materiały te powinny być łatwo dostępne i możliwe do uzyskania bezpłatnie i bez ograniczeń, a licencja otwarta musi umożliwiać ogółowi odbiorców stosowanie, ponowne wykorzystanie i dostosowywanie tych zasobów oraz dzielenie się nimi. Materiały takie określa się mianem otwartych zasobów edukacyjnych (OER). Aby osiągnąć ten cel, należy załadować zasoby w edytowalnym formacie cyfrowym na odpowiednią i ogólnie dostępną platformę. Choć Erasmus+ zachęca beneficjentów do stosowania najbardziej otwartych licencji[7], beneficjenci mogą wybrać licencje, które nakładają pewne ograniczenia (np. ograniczają komercyjne wykorzystanie zasobów przez inne podmioty lub zobowiązują te podmioty do stosowania tej samej licencji na prace pochodne), jeżeli jest to właściwe ze względu na charakter projektu i rodzaj materiału i jeżeli wciąż umożliwia to ogółowi odbiorców stosowanie, ponowne wykorzystanie i dostosowywanie zasobów oraz dzielenie się nimi. Wymóg otwartego dostępu jest obowiązkowy i nie narusza praw własności intelektualnej beneficjentów dofinansowania.

Otwarty dostęp do badań naukowych i danych Erasmus+

Erasmus+ zachęca beneficjentów do publikowania wyników badań naukowych za pośrednictwem otwartego dostępu, a więc w sposób bezpłatny i wolny od innych ograniczeń. Beneficjentów zachęca się też do stosowania licencji otwartych w odniesieniu do wyników badań naukowych. W miarę możliwości dane gromadzone w ramach projektów powinny być publikowane jako „otwarte dane", tj. przy zastosowaniu licencji otwartej, w odpowiednim formacie i na odpowiedniej platformie otwartych danych.

JAKĄ STRUKTURĘ MA PROGRAM ERASMUS+?

W ramach programu Erasmus+ przewiduje się realizację w okresie 2021–2027 wymienionych poniżej Akcji, które mają umożliwić osiągnięcie jego celów.

AKCJA KLUCZOWA 1 – MOBILNOŚĆ

W ramach tej akcji kluczowej wspierane są:

- **Mobilność osób uczących się i kadry:** możliwości podjęcia nauki lub zdobycia doświadczenia zawodowego w innym kraju przez uczniów, studentów, praktykantów/stażystów oraz młodzież, a także nauczycieli akademickich, nauczycieli, osoby prowadzące szkolenia, osoby pracujące z młodzieżą, trenerów sportowych, pracowników instytucji edukacyjnych oraz organizacje społeczeństwa obywatelskiego;

- **Działania wspierające uczestnictwo młodzieży:** lokalne i transgraniczne inicjatywy prowadzone przez nieformalne grupy młodzieży lub organizacje młodzieżowe, mające na celu pomoc młodzieży w zaangażowaniu się w życie

[7] Np. szeroko stosowane licencje przeznaczone dla dzieł pracy twórczej, takie jak Creative Commons Attribution lub Creative Commons Attribution-Share Alike, oprogramowania – GNU Public License oraz GNU Lesser Public License, bądź baz danych – Open Database License.

demokratyczne i nauczeniu się, jak w nim uczestniczyć, zwiększające świadomość wspólnych wartości i praw podstawowych Unii Europejskiej, skupiające młodzież i decydentów na szczeblu lokalnym, krajowym i europejskim, a także przyczyniające się do osiągnięcia wspólnych celów Unii Europejskiej.

- **Działania w ramach DiscoverEU:** działanie oferujące młodzieży w wieku 18 lat możliwość zdobycia pierwszego, krótkotrwałego, indywidualnego lub grupowego doświadczenia w podróży po Europie w ramach nieformalnej działalności edukacyjnej mającej na celu rozwijanie poczucia przynależności do Unii Europejskiej i odkrywanie jej różnorodności kulturowej.

- W ramach programu oferowane są **możliwości nauki języków** dla uczestników działań w zakresie mobilności za granicą. Wsparcie to będzie oferowane głównie poprzez platformę wsparcia językowego online w ramach Erasmus+ dostosowaną w razie potrzeby do poszczególnych sektorów, ponieważ w przypadku uczenia się języków proces e-uczenia się jest korzystny ze względu na swoją dostępność i elastyczność. W szczególnych przypadkach, tj. gdy e-uczenie się nie jest najlepszym narzędziem dotarcia do grupy docelowej, oferowane będą dodatkowe formy wsparcia językowego.

AKCJA KLUCZOWA 2 – WSPÓŁPRACA ORGANIZACJI I INSTYTUCJI

W ramach tej akcji kluczowej wspierane są:

partnerstwa na rzecz współpracy, w tym:

- **Partnerstwa współpracy:** głównym celem partnerstw współpracy jest umożliwienie organizacjom zwiększenia jakości i znaczenia ich działań, rozwinięcia i wzmocnienia sieci partnerów, zwiększenia zdolności do wspólnego działania na szczeblu ponadnarodowym, zwiększenia międzynarodowego charakteru ich działań – poprzez wymianę lub rozwój nowych praktyk i metod, jak również wymianę i omawianie pomysłów;

- **Partnerstwa na małą skalę:** przedmiotowa akcja ma na celu rozszerzenie dostępu do programu na małe podmioty i osoby, do których trudno jest dotrzeć pod względem edukacji szkolnej, kształcenia dorosłych, kształcenia i szkolenia zawodowego, młodzieży i sportu. Dzięki niższym kwotom dotacji przyznawanych organizacjom, krótszemu czasowi ich trwania i prostszym wymogom administracyjnym w porównaniu z partnerstwami współpracy, akcja ta ma na celu dotarcie do organizacji oddolnych, nowych uczestników programu i mniej doświadczonych organizacji, zmniejszając bariery przystąpienia do programu dla organizacji o mniejszych zdolnościach organizacyjnych;

partnerstwa na rzecz doskonałości, w tym:

- **Uniwersytety Europejskie:** w ramach tej akcji wspiera się powstawanie oddolnych sieci instytucji szkolnictwa wyższego, które zwiększą poziom ambicji współpracy transgranicznej, przez opracowanie wspólnych długoterminowych strategii na rzecz kształcenia o najwyższej jakości, badań naukowych i innowacji, opartych na wspólnej wizji i wspólnych wartościach;
- **centra doskonałości zawodowej** w ramach tej inicjatywy zapewnia się wsparcie na rzecz tworzenia transgranicznych platform centrów doskonałości zawodowej ściśle zintegrowanych z lokalnymi i regionalnymi strategiami na rzecz wzrostu gospodarczego, innowacji i konkurencyjności, przy jednoczesnym wspieraniu ogólnych zmian strukturalnych i polityki gospodarczej w Unii Europejskiej;
- **akademie nauczycielskie Erasmus+:** ogólnym celem tej akcji jest utworzenie europejskich partnerstw organizatorów kształcenia i szkolenia nauczycieli w celu ustanowienia akademii nauczycielskich Erasmus+, które będą zajmowały się rozwijaniem europejskiego i międzynarodowego wymiaru kształcenia nauczycieli. Podmioty te będą promowały wielojęzyczność i różnorodność kulturową, rozwijały kształcenie nauczycieli zgodnie z priorytetami polityki edukacyjnej UE i będą przyczyniały się do osiągania celów europejskiego obszaru edukacji;
- **akcja Erasmus Mundus:** akcja ta ma na celu promowanie doskonałości i internacjonalizacji instytucji szkolnictwa wyższego na całym świecie poprzez programy studiów – na poziomie studiów magisterskich –

realizowanych i uznawanych wspólnie przez instytucje szkolnictwa wyższego z siedzibami w Europie i otwartych na instytucje w innych krajach świata;

partnerstwa na rzecz innowacji, w tym:

- **Sojusze na rzecz innowacji:** akcja ta ma na celu promowanie współpracy strategicznej między głównymi podmiotami w dziedzinie szkolnictwa wyższego oraz kształcenia i szkolenia zawodowego, przedsiębiorstw i badań naukowych – „trójkącie wiedzy" – w celu wspierania innowacji i modernizacji systemów kształcenia i szkolenia w zakresie określania i zapewniania odpowiedniego zestawu umiejętności, wiedzy i kompetencji, tak aby odpowiadały one przyszłemu zapotrzebowaniu rynku pracy w sektorach i dziedzinach, które mają strategiczne znaczenie dla trwałego wzrostu gospodarczego i konkurencyjności Europy;
- **projekty na przyszłość:** akcja ta będzie miała na celu promowanie innowacji, kreatywności i e-partycypacji, a także przedsiębiorczości społecznej w różnych dziedzinach kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu. W ramach tej akcji będą wspierane przyszłościowe pomysły oparte na głównych priorytetach europejskich, które mogą zostać włączone w główny nurt polityki i przyczynić się do wprowadzenia udoskonaleń w zakresie systemów kształcenia i szkolenia, młodzieży i sportu, a także przynieść znaczący innowacyjny efekt w zakresie metod i praktyk w odniesieniu do wszystkich rodzajów uczenia się i aktywnego uczestnictwa na rzecz spójności społecznej w Europie.

Projekty mające na celu budowanie potencjału w dziedzinach związanych z młodzieżą: akcja ta wspiera współpracę i wymianę w obszarze związanym z młodzieżą między programem a organizacjami z krajów partnerskich oraz obejmuje działania z zakresu uczenia się pozaformalnego, ze szczególnym uwzględnieniem zwiększenia zdolności organizacji pracujących z osobami młodymi poza ramami formalnego uczenia się, przy jednoczesnym zapewnianiu aktywnego uczestnictwa osób młodych;

Niekomercyjne europejskie imprezy sportowe: w ramach tej akcji wspierane będą przygotowanie i organizacja niekomercyjnych imprez sportowych organizowanych w jednym albo w kilku państwach przez organizacje non-profit lub podmioty publiczne działające w dziedzinie sportu, a także działania następcze w związku z tymi imprezami. Wydarzenia te będą miały na celu zwiększenie widoczności działań realizowanych w ramach programu Erasmus+ w dziedzinie sportu, a także zwiększenie świadomości na temat roli sportu w promowaniu włączenia społecznego, równości szans i prozdrowotnej aktywności fizycznej.

Platformy internetowe, takie jak **eTwinning**, **ePlatforma na rzecz uczenia się dorosłych w Europie (EPALE)**, **europejska platforma internetowa dla szkół *School Education Gateway*** oraz **Europejski Portal Młodzieżowy**, zapewnią wirtualną przestrzeń współpracy, bazy danych służące do wyszukiwania partnerów, udział we wspólnotach praktyków oraz inne usługi *online* m.in. dla nauczycieli, osób prowadzących szkolenia, osób pracujących z młodzieżą, decydentów oraz innych praktyków, a także uczniów, osób młodych i dorosłych słuchaczy w Europie i poza nią.

AKCJA KLUCZOWA 3 – WSPARCIE ROZWOJU POLITYKI I WSPÓŁPRACY

W ramach tej akcji kluczowej wspierane są:

akcja **Europejska młodzież razem** skierowana do organizacji młodzieżowych działających na poziomie lokalnym, które chcą utworzyć partnerstwa transgraniczne, tj. takie, które mają nadać ich działaniom wymiar europejski. Celem jest zachęcenie do składania nowych wniosków przez organizacje, które nie mają jeszcze ugruntowanej pozycji na szczeblu europejskim.

Dodatkowo ta akcja kluczowa obejmuje:

- Akcje mające na celu przygotowanie i wspieranie realizacji unijnego programu politycznego w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu, w tym programów sektorowych dotyczących szkolnictwa wyższego,

kształcenia i szkolenia zawodowego, szkół i edukacji dorosłych, w szczególności przez ułatwianie zarządzania i funkcjonowania **otwartych metod koordynacji**.

- Prowadzenie europejskich **eksperymentów politycznych** prowadzonych przez organy publiczne wysokiego szczebla oraz obejmujących badania terenowe nad politykami w kilku krajach na podstawie sprawdzonych metod oceny; Zgodnie ze strategią UE na rzecz młodzieży wsparcie finansowe zostanie również zapewnione strukturom aktywizującym krajową grupę roboczą wyznaczonym przez każdy organ krajowy w ramach dialogu UE z młodzieżą na szczeblu krajowym.
- Akcje mające na celu gromadzenie dowodów i wiedzy o systemach i polityce w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu na szczeblu krajowym i europejskim, w celu ułatwienia racjonalnego kształtowania polityki. Gromadzenie i analiza dowodów zostaną przeprowadzone za pomocą **ogólnounijnych lub międzynarodowych sondaży i badań, jak również poprzez wykorzystanie tematycznej wiedzy specjalistycznej dotyczącej danego państwa**.
- działania zwiększające **przejrzystość oraz ułatwiające uznawanie umiejętności i kwalifikacji, a także transfer punktów zaliczeniowych**, aby wspierać zapewnianie jakości, poświadczanie uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, zarządzanie umiejętnościami i poradnictwo; Akcja ta będzie również obejmowała wsparcie organów krajowych i europejskich lub sieci, które ułatwiają ogólnoeuropejskie wymiany oraz rozwój elastycznych ścieżek uczenia się obejmujących różne dziedziny kształcenia, szkolenia i w zakresie młodzieży oraz różne formy kształcenia formalnego, pozaformalnego i nieformalnego.
  Akcje, w ramach których wspiera się **dialog merytoryczny z zainteresowanymi stronami w Unii Europejskiej i poza nią**, na przykład poprzez konferencje, wydarzenia i inne działania z udziałem decydentów politycznych, praktyków i innych zainteresowanych stron w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu mające na celu zwiększenie świadomości w zakresie odpowiednich europejskich programów politycznych i promowanie Europy jako doskonałego miejsca do studiowania i prowadzenia badań naukowych.
- **Współpraca z organizacjami międzynarodowymi** dysponującymi uznaną wiedzą fachową i zdolnościami analitycznymi (takimi jak OECD i Rada Europy) w celu zwiększenia wpływu i wartości dodanej polityk w dziedzinie kształcenia, szkolenia i młodzieży;

DZIAŁANIA „JEAN MONNET"

W ramach działań „Jean Monnet" wspierane będą:

- **Działanie „Jean Monnet" w dziedzinie kształcenia wyższego:** W ramach tej akcji wspiera się instytucje szkolnictwa wyższego w Europie i poza nią w zakresie promowania nauczania i badań nad integracją europejską oraz promowania debaty orientacyjnej i wymiany poglądów na temat priorytetów polityki Unii z udziałem środowisk akademickich i decydentów politycznych. Wsparciem objęte są następujące poddziałania: **Moduły „Jean Monnet":** krótkie programy nauczania w jednej lub kilku dziedzinach studiów dotyczących Unii Europejskiej; **Katedry „Jean Monnet":** dłuższe stanowiska nauczycielskie ze specjalizacją w badaniach Unii Europejskiej dla poszczególnych profesorów uniwersyteckich, w tym **centra doskonałości „Jean Monnet"**: punkty kontaktowe, w ramach których gromadzi się wiedzę fachową cenionych ekspertów z różnych dziedzin, a także opracowuje działania transnarodowe i powiązania strukturalne z instytucjami akademickimi w innych krajach.

- **Działanie „Jean Monnet" w innych dziedzinach kształcenia i szkolenia:** działanie to promuje wiedzę o Unii Europejskiej w szkołach oraz placówkach kształcenia i szkolenia zawodowego (VET) w krajach programu. Ma ono na celu oferowanie organizatorom kształcenia możliwości opracowywania treści i przekazywania ich osobom uczącym się i organizatorom szkoleń dla nauczycieli, aby wspierać nauczycieli za pomocą metodyki i aktualnej wiedzy na temat spraw związanych z Unią Europejską, a także oferowanie możliwości promowania debaty i wymiany informacji między przedstawicielami szkół i VET a zainteresowanymi stronami w sprawie uczenia się tematów związanych z Unią Europejską. Wsparciem objęte są następujące poddziałania: **szkolenie nauczycieli**: opracowanie ustrukturyzowanych propozycji szkoleń dotyczących tematów związanych z UE i oferowanie ich nauczycielom; **sieci:** wymiana dobrych praktyk i doświadczanie współnauczania w ramach grupy państw;

- **wsparcie dla wyznaczonych instytucji:** w ramach akcji wspiera się instytucje, które dążą do osiągnięcia celów o znaczeniu europejskim, świadczące na rzecz Unii, jej państw członkowskich i obywateli wysokiej jakości usługi

w określonych priorytetowych obszarach tematycznych. Główne inicjatywy i działania informacyjne tych instytucji obejmują badania naukowe, w tym gromadzenie i analizę danych do celów opracowania przyszłej polityki, nauczanie na miejscu i online dla przyszłej kadry organizacji międzynarodowych i urzędników, w szczególności w dziedzinie prawa i zarządzania, organizowanie wydarzeń dotyczących kwestii priorytetowych dla Unii oraz upowszechnianie konkretnych wyników i ogólnych informacji wśród ogółu społeczeństwa.

JAKI JEST BUDŻET PROGRAMU?

Łączna orientacyjna pula środków finansowych programu z budżetu UE na siedem lat (2021–2027) wynosi ponad 26 mld EUR[8]. Roczny budżet przyjmuje władza budżetowa. Poszczególne kroki związane z przyjmowaniem budżetu UE można prześledzić pod adresem:

http://ec.europa.eu/budget/explained/management/deciding/deciding_detail/decide_detail_en.cfm

Informacje na temat budżetu w podziale według akcji można znaleźć w rocznym programie prac Erasmus+ na 2021 r.:

(https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/annual-work-programmes_en)

[8] Orientacyjnie pulę środków finansowych programu określono na poziomie 24,574 mld EUR w cenach bieżących wraz z dodatkowymi dopłatami uzupełniającymi w wysokości 1,7 mld EUR w cenach na 2018 r.

KTO ODPOWIADA ZA REALIZACJĘ PROGRAMU ERASMUS+?

Komisja Europejska

Ostateczną odpowiedzialność za realizację programu Erasmus+ ponosi Komisja Europejska. Komisja na bieżąco zarządza budżetem oraz określa priorytety, cele i kryteria programu. Ponadto ukierunkowuje i monitoruje całościową realizację programu, działania następcze, stanowiące kontynuację projektów, i ewaluację programu na szczeblu europejskim. Do zadań Komisji należy również całościowe nadzorowanie i koordynowanie działalności struktur odpowiedzialnych za realizację programu na szczeblu krajowym.

Na szczeblu europejskim komisyjna Europejska Agencja Wykonawcza ds. Edukacji i Kultury (EACEA) odpowiada za wdrażanie szeregu akcji programu Erasmus+. Oprócz informacji zawartych w niniejszym przewodniku na portalu „Finansowanie i możliwości przetargowe" publikuje się odpowiednie dokumenty dotyczące zaproszeń do składania wniosków oraz formularze wniosków związane z akcjami uwzględnionymi w niniejszym przewodniku i zarządzanymi przez agencję wykonawczą. https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home.

Agencja Wykonawcza zajmuje się zarządzaniem całym cyklem trwania tych projektów, począwszy od promowania programu, analizowania wniosków o dofinansowanie i monitorowania projektów w miejscu ich realizacji, a skończywszy na upowszechnianiu wyników projektów i programu. Do jej zadań należy także ogłaszanie poszczególnych zaproszeń do składania wniosków dotyczących niektórych akcji programu, które nie są objęte zakresem niniejszego przewodnika.

Komisja Europejska, w szczególności za pośrednictwem Agencji Wykonawczej, odpowiada również za:

- prowadzenie badań w dziedzinach wspieranych w ramach programu;
- prowadzenie badań naukowych i działań w oparciu o ich wyniki za pośrednictwem sieci Eurydice;
- poprawę widoczności i wpływu systemowego programu przez upowszechnianie i wykorzystywanie wyników działań w ramach programu;
- zapewnianie zarządzania kontraktowego oraz finansowania organów i sieci wspieranych w ramach programu Erasmus+;
- zarządzanie zaproszeniami do składania ofert na świadczenie usług w ramach programu.

Agencje narodowe

Program Erasmus+ jest realizowany głównie za pomocą zarządzania pośredniego, co oznacza, że Komisja Europejska powierza wykonanie budżetu agencjom narodowym; takie podejście ma na celu jak największe zbliżenie programu Erasmus+ do beneficjentów i dostosowanie go do specyfiki różnorodnych krajowych systemów kształcenia, szkolenia i systemów na rzecz młodzieży. W tym celu w każdym kraju programu wyznaczono co najmniej jedną agencję narodową (dane kontaktowe znajdują się pod adresem https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/contact_pl). Agencje narodowe zajmują się promocją i realizacją programu na szczeblu krajowym i działają jako łącznik pomiędzy Komisją a organizacjami uczestniczącymi na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym. Do ich zadań należy:

- przekazywanie odpowiednich informacji o programie Erasmus+;
- przeprowadzanie sprawiedliwej i przejrzystej selekcji wniosków dotyczących projektów, które mają być finansowane w ich kraju;
- monitorowanie i ocena realizacji programu w ich kraju;
- udzielanie wsparcia wnioskodawcom i organizacjom uczestniczącym w trakcie całego cyklu trwania projektów;
- skuteczna współpraca z siecią wszystkich agencji narodowych i Komisją Europejską;
- zapewnianie widoczności programu;
- promowanie działań służących upowszechnianiu i wykorzystywaniu wyników programu na szczeblu lokalnym i krajowym.

Ponadto agencje narodowe odgrywają istotną rolę jako struktury pośrednie przyczyniające się do jakościowego rozwoju i realizacji programu Erasmus+ przez:

- realizację projektów i prowadzenie działań, takich jak działania z zakresu szkolenia i współpracy oraz działania służące tworzeniu sieci kontaktów – poza zadaniami z zakresu zarządzania cyklem trwania projektów – przyczyniających się do jakościowej realizacji programu lub powodujących zmiany w zakresie polityki w dziedzinach wspieranych w ramach programu;
- pomaganie nowym członkom, mniej doświadczonym organizacjom i grupom docelowym o mniejszych szansach w celu wyeliminowania przeszkód stojących na drodze do pełnego uczestnictwa w programie;
- dążenie do współpracy z organami zewnętrznymi i organami krajowymi w celu zwiększenia wpływu programu w ich obszarach działania, w ich państwach i w Unii Europejskiej.

Działalność agencji narodowych ma na celu prowadzenie użytkowników programu przez wszystkie etapy – od pierwszego kontaktu z programem przez proces składania wniosków do realizacji projektu i ewaluacji końcowej. Ta zasada nie pozostaje w sprzeczności z procedurami bezstronnej i przejrzystej selekcji. U jej podstaw leży raczej założenie, że zagwarantowanie wszystkim równych szans wymaga zapewnienia niektórym grupom docelowym programu większej pomocy poprzez systemy doradztwa, monitorowania i szkolenia dostosowane do ich potrzeb.

Odpowiednie zaproszenia obejmujące akcje zarządzane przez agencje narodowe programu Erasmus+ publikuje się na stronie internetowej programu Erasmus+[9] i reklamuje na stronach internetowych agencji narodowych.

[9] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources_en

JAKIE INNE INSTYTUCJE BIORĄ UDZIAŁ W REALIZACJI PROGRAMU?

Poza wyżej wspomnianymi instytucjami uzupełniającą wiedzę fachową w procesie realizacji programu Erasmus+ zapewniają następujące centra zasobów i biura informacji, platformy oraz sieci wiedzy i ekspertów:

CENTRA ZASOBÓW I BIURA INFORMACJI

CENTRA ZASOBÓW SALTO

Centra zasobów SALTO mają prowadzić do poprawy jakości i wpływu programu Erasmus+ na poziomie systemowym poprzez zapewnienie wiedzy specjalistycznej, zasobów, informacji i działań szkoleniowych w konkretnych obszarach agencjom narodowym i innym podmiotom zaangażowanym w kształcenie, szkolenie i pracę z młodzieżą. Działania te obejmują między innymi organizowanie szkoleń, seminariów, warsztatów, wizyt studyjnych, forów i działań z zakresu budowania współpracy i partnerstwa dotyczących priorytetowych tematów programu Erasmus+.

KSZTAŁCENIE I SZKOLENIE

Dodatkowo w dziedzinach kształcenia i szkolenia działania centrum SALTO:

- oferuje platformę dla europejskich działań szkoleniowych;
- umożliwia zainteresowanym stronom między innymi rozwinięcie zdolności organizacji celem pełnego wykorzystania możliwości oferowanych przez program Erasmus+, wymiany najlepszych praktyk między państwami europejskimi, znalezienia partnerów lub zwiększenia wpływu ich projektów na poziomie europejskim.

MŁODZIEŻ

Jeżeli chodzi o młodzież, działania centrów SALTO obejmują również:

- działania na rzecz oficjalnego uznania uczenia się nieformalnego i pozaformalnego;
- opracowywanie i dokumentowanie metod i narzędzi szkoleniowych do pracy z młodzieżą;
- przegląd europejskich działań szkoleniowych dostępnych dla osób pracujących z młodzieżą w ramach europejskiego kalendarza szkoleń;
- wydawanie praktycznych publikacji i wytycznych;
- dostarczanie aktualnych informacji na temat pracy z młodzieżą w Europie;
- udostępnianie bazy danych na temat osób prowadzących szkolenia i konsultantów w obszarze pracy z młodzieżą i szkoleń;
- koordynację wdrażania Youthpass, instrumentu służącego wspieraniu walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego w działaniach z zakresu mobilności młodzieży i pracy z młodzieżą.

Centra SALTO działające na rzecz młodzieży charakteryzują się albo ukierunkowaniem tematycznym (uczestnictwo i informacje, włączenie i różnorodność, szkolenie i współpraca), albo ukierunkowaniem geograficznym (kraje Partnerstwa Wschodniego i Rosja, południowy region Morza Śródziemnego, Bałkany Zachodnie).

Dalsze informacje można znaleźć pod adresem: www.salto-et.net i www.salto-youth.net

Otlas – narzędzie do znajdowania partnerów dla organizacji działających na rzecz młodzieży

Jednym z narzędzi opracowanych i udostępnianych przez Centra Współpracy SALTO jest Otlas, centralne internetowe narzędzie do znajdowania partnerów dla organizacji w dziedzinie młodzieży. Organizacje mogą zarejestrować w Otlas swoje dane kontaktowe i obszary zainteresowania, jak również wystosowywać zaproszenia dla partnerów do realizacji projektów.

Dalsze informacje można znaleźć pod adresem: www.salto-youth.net/otlas lub www.otlas.eu

Biura krajowe programu Erasmus+

W krajach partnerskich objętych programem (Bałkany Zachodnie, wschodnie i południowe kraje regionu Morza Śródziemnego, Rosja i Azja Środkowa) biura krajowe programu Erasmus+ pomagają Komisji, Agencji Wykonawczej i władzom lokalnym w realizacji programu Erasmus+. Stanowią one punkty kontaktowe w tych krajach dla zainteresowanych stron uczestniczących w programie Erasmus+ w dziedzinie szkolnictwa wyższego. Przyczyniają się do zwiększenia świadomości, rozpoznawalności, znaczenia, efektywności i oddziaływania międzynarodowego wymiaru programu Erasmus+.

Biura krajowe programu Erasmus+ są odpowiedzialne za:

- informowanie o działaniach programu Erasmus+ (w tym w stosownych przypadkach w dziedzinach szkolnictwa wyższego, młodzieży i VET) w których mogą uczestniczyć ich kraje;
- udzielanie porad i pomocy potencjalnym wnioskodawcom;
- koordynację lokalnego zespołu ekspertów do spraw reformy szkolnictwa wyższego;
- wkład w badania i organizację imprez;
- wspieranie dialogu politycznego;
- utrzymywanie kontaktów z władzami lokalnymi i delegacjami UE;
- śledzenie wydarzeń z zakresu polityki w dziedzinie szkolnictwa wyższego w swoim kraju.

Sieć krajowych ośrodków ds. uznawalności akademickiej i informacji (NARIC)

Sieć NARIC dostarcza informacji na temat uznawalności dyplomów i okresów studiów podejmowanych w innych krajach europejskich, jak również porad na temat zagranicznych dyplomów akademickich w kraju, w którym usytuowany jest dany ośrodek. Sieć NARIC zapewnia wiarygodne porady osobom wyjeżdżającym za granicę w celu podjęcia pracy lub dalszej nauki, ale również instytucjom, studentom, doradcom, rodzicom, nauczycielom i przyszłym pracodawcom.

Komisja Europejska wspiera działania sieci NARIC poprzez wymianę informacji i doświadczeń między krajami, wskazywanie dobrych praktyk, analizę porównawczą systemów i polityki w tym obszarze oraz dyskusję na temat kwestii stanowiących wspólny przedmiot zainteresowania polityki edukacyjnej i ich analizę.

Dalsze informacje można znaleźć pod adresem: www.enic-naric.net

Sieć Eurodesk

Sieć Eurodesk oferuje usługi informacyjne dla młodzieży i osób pracujących z młodzieżą dotyczące możliwości w dziedzinie kształcenia, szkolenia i młodzieży w Europie oraz zaangażowania młodzieży w działania europejskie.

Sieć Eurodesk, która jest obecna we wszystkich krajach programu i koordynowana na szczeblu europejskim przez Biuro Eurodesku w Brukseli, oferuje usługi polegające na udzielaniu odpowiedzi na zapytania, przekazywaniu informacji na temat finansowania, wydarzeń i publikacji. Wnosi również wkład w działalność Europejskiego Portalu Młodzieżowego.

Europejski Portal Młodzieży przedstawia informacje i możliwości europejskie i krajowe, którymi są zainteresowani młodzi ludzie mieszkający, uczący się i pracujący w Europie. Informacje te są dostępne w 28 językach.

Dostęp do Europejskiego Portalu Młodzieżowego można uzyskać na stronie internetowej: http://europa.eu/youth/. Dalsze informacje na temat Eurodesku można znaleźć pod adresem: http://www.eurodesk.eu.

PLATFORMY I NARZĘDZIA

Platforma Rezultatów Programu Erasmus+

Platforma Rezultatów Programu Erasmus+ zapewnia dostęp do informacji i wyników dotyczących wszystkich projektów finansowanych w ramach programu Erasmus+ i niektórych wcześniejszych projektów w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu. Organizacje mogą czerpać inspirację z bogactwa informacji o projektach i wykorzystać wyniki i wnioski z 15 lat realizacji programu Erasmus+.

Projekty można przeszukiwać według słów kluczowych, akcji, roku, państwa, tematyki, rodzaju wyników itp. Wyszukiwania można zapisać i otrzymywać na bieżąco informacje o najnowszych projektach, zgodnie z wcześniej określonymi kryteriami. Wyróżnione są projekty obejmujące dobre praktyki, które zidentyfikowano pod względem znaczenia dla polityki, wpływu, potencjału komunikacyjnego, a promocyjne arkusze informacyjne są dostępne do pobrania.

Platforma rezultatów programu Erasmus+ jest dostępna pod adresem: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects/

eTwinning

eTwinning to społeczność nauczycieli od wychowania przedszkolnego po kształcenie ponadgimnazjalne, działająca na bezpiecznej platformie dostępnej wyłącznie dla nauczycieli zweryfikowanych przez organy krajowe. Uczestnicy mogą brać udział w wielu różnych działaniach: Uczestnicy mogą brać udział w wielu różnych działaniach: realizować projekty z innymi szkołami i klasami; prowadzić dyskusje z innymi nauczycielami i rozwijać sieci kontaktów zawodowych; korzystać z różnorodnych możliwości doskonalenia zawodowego (online i stacjonarnych) itp. eTwinning jest finansowany w ramach akcji kluczowej 2 programu Erasmus+.

Nauczyciele i szkoły uczestniczące w programie eTwinning otrzymują wsparcie od krajowych służb wsparcia. Są to organizacje powołane przez właściwe organy krajowe. Pomagają one szkołom w procesie rejestracji, w znalezieniu partnerów i podczas realizacji działań w ramach projektów, promują daną akcję, przyznają nagrody i znaki jakości oraz organizują działania w zakresie doskonalenia zawodowego dla nauczycieli.

Krajowe służby wsparcia koordynuje centralna służba wsparcia, która odpowiada również za rozwój platformy internetowej eTwinning i organizację działań w zakresie rozwoju zawodowego nauczycieli na szczeblu europejskim.

Wykaz wszystkich służb i dodatkowe informacje są dostępne na stronie:

http://www.etwinning.net/en/pub/get_support/contact.htm

Europejska platforma internetowa dla szkół School Education Gateway

Europejska platforma internetowa dla szkół *School Education Gateway* (SEG) to platforma internetowa dla edukacji szkolnej, dostępna obecnie w 23 językach UE, powstała w celu zaspokajania potrzeb nauczycieli w zakresie informacji, nauki i doskonalenia zawodowego, wzajemnego wsparcia i rozwoju kontaktów zawodowych, możliwości w zakresie współpracy projektowej i mobilności, informacji o polityce itp. Poza społecznością nauczycielską, do docelowej bazy

użytkowników SEG należą wszelkie osoby i podmioty uczestniczące w działaniach w ramach programu Erasmus+, m.in. szkoły oraz inne placówki i instytucje edukacyjne; osoby odpowiedzialne za kształtowanie polityki i organy krajowe; organizacje pozarządowe; przedsiębiorstwa; Ponieważ portal ma charakter publiczny, dostęp do niego ma każdy użytkownik internetu (czyli również osoby spoza krajów UE). Oczekuje się, że tak szeroki zasięg działania przyczyni się do wzmocnienia związków między polityką a praktyką w europejskiej edukacji szkolnej, a ponadto pomoże kształtować politykę uwzględniającą szkolne realia oraz potrzeby rynku pracy.

Portal SEG zawiera różnorodne treści, m.in. dobre praktyki z projektów realizowanych w Europie; comiesięczne publikacje na blogach oraz wywiady wideo z europejskimi ekspertami w dziedzinie edukacji szkolnej; kursy *online* dla nauczycieli pomagające im rozwiązywać aktualne problemy środowisk szkolnych; zasoby – m.in. materiały dydaktyczne, instruktaże oraz Europejski przybornik dla szkół (European Toolkit for Schools); informacje o polityce szkolnictwa; aktualne wiadomości i wydarzenia itd. Oferuje specjalne narzędzia pomagające nauczycielom i kadrze szkolnej wyszukiwać szkolenia i możliwości w zakresie mobilności ukierunkowane na doskonalenie zawodowe (kursy stacjonarne, obserwacja pracy, prowadzenie zajęć dydaktycznych itp.), na które można otrzymać dofinansowanie w ramach akcji 1 programu Erasmus+:

- Narzędzie programu Erasmus+ „Katalog kursów" (dotyczące możliwości szkoleń stacjonarnych);
- Narzędzie programu Erasmus+ „Możliwości w zakresie mobilności" (dotyczące mobilności nauczycieli w ramach Akcji 1)

Więcej informacji: http://schooleducationgateway.eu

EPALE

Elektroniczna platforma na rzecz uczenia się dorosłych w Europie, znana jako EPALE, jest inicjatywą Komisji Europejskiej finansowaną w ramach programu Erasmus+. Jest ona dostępna dla dorosłych członków profesjonalnej społeczności edukacyjnej: nauczycieli, osób prowadzących szkolenia, wolontariuszy, a także dla decydentów, badaczy, dziennikarzy i nauczycieli akademickich oraz innych osób zaangażowanych w uczenie się dorosłych.

Na stronie oferuje się aktualne wiadomości na temat postępów w tej dziedzinie oraz interaktywne sieci umożliwiające użytkownikom nawiązanie kontaktów z innymi w całej Europie, angażowanie się w dyskusje i wymianę dobrych praktyk. Wśród wielu narzędzi i treści oferowanych przez EPALE znajdują się narzędzia, które są szczególnie interesujące dla beneficjentów (lub potencjalnych beneficjentów) programu Erasmus+. Należą do nich między innymi:

- Kalendarz kursów i wydarzeń, służący do:
    - wyszukiwania możliwości w zakresie mobilności dla beneficjentów projektów Akcji 1;
    - reklamowania kursów i wydarzeń organizowanych w ramach projektów Akcji 2.
- Wyszukiwarka partnerów, pomagająca znaleźć partnerów do opracowywania projektów dofinansowanych przez UE lub wyszukiwać czy oferować możliwości szkoleniowe w formie obserwacji pracy.
- Społeczności praktyków – kolejne narzędzie ułatwiające nawiązywanie kontaktów z osobami i organizacjami o podobnych zainteresowaniach.
- Przestrzeń do współpracy, gdzie partnerzy projektowi mogą pracować nad realizacją projektów w bezpiecznym środowisku.
- Biblioteka materiałów, w której beneficjenci projektów mogą przeglądać przydatne materiały referencyjne lub publikować artykuły, materiały dydaktyczne, sprawozdania, instrukcje oraz wszelkie inne materiały opracowane w ramach ich projektów lub organizacji, stanowiąca dodatkową formę rozpowszechniania materiałów.
- Blog, na którym uczestnicy projektów mogą wymieniać doświadczenia lub zamieszczać filmy przedstawiające w nieformalny i dynamiczny sposób osiągnięte rezultaty.

Zachęca się, aby projekty dofinansowywane przez UE udostępniały informacje o swoich działaniach i rezultatach na tej platformie w formie blogów, wiadomości, wydarzeń oraz innych działań.

Centralne Biuro EPALE i sieć krajowych biur EPALE wdrożyły EPALE w krajach programu Erasmus+, które odpowiadają za wyszukiwanie interesujących informacji i zachęcają zainteresowane strony do korzystania z platformy i jej kształtowania. EPALE jest dostępna na stronie https://epale.ec.europa.eu/.

SELFIE

SELFIE (autorefleksja nad efektywnym uczeniem się przez wspieranie innowacji za pomocą technologii edukacyjnych, ang. *Self-reflection on Effective Learning by Fostering Innovation through Educational technologies*) jest darmowym, wielojęzycznym, opartym na stronie internetowej narzędziem służącym autorefleksji zaprojektowanym, aby pomóc szkołom ogólnokształcącym i zawodowym rozwinąć ich zdolności cyfrowe.

SELFIE dla szkół anonimowo gromadzi opinie uczniów, nauczycieli i członków kadry kierowniczej szkoły na temat wykorzystania technologii w ich szkole. Odbywa się to za pomocą krótkich stwierdzeń i pytań oraz prostej skali odpowiedzi od 1 do 5. Na podstawie otrzymanych danych narzędzie generuje raport dający obraz („SELFIE") mocnych i słabych stron szkoły w korzystaniu przez nią z technologii. SELFIE jest dostępne dla wszelkich szkół podstawowych, średnich i zawodowych w Europie i poza jej granicami w ponad 30 wersjach językowych. Może z niego korzystać każda szkoła – nie tylko ta z zaawansowanym poziomem wykorzystania infrastruktury, sprzętu i technologii.

Kryzys związany z COVID-19 ukazał ogromny zwrot w stronę technologii cyfrowych na potrzeby pracy zdalnej i nauczania zdalnego, w tym na potrzeby VET. Ujawnił on również trudność w utrzymaniu uczenia się opartego na pracy jako części VET w przedsiębiorstwach, co sprawia, że zwiększenie skuteczności dialogu między nauczycielami VET i osobami prowadzącymi szkolenia wewnątrz przedsiębiorstw za pomocą środków cyfrowych staje się sprawą jeszcze pilniejszą.

W ramach Planu działania w dziedzinie edukacji cyfrowej opracowuje się nowe narzędzie przeznaczone dla nauczycieli. Narzędzie to („SELFIE dla nauczycieli"), które jesienią 2021 r. będzie dostępne we wszystkich językach urzędowych UE, umożliwi nauczycielom dokonanie samooceny ich kompetencji cyfrowych i zaufania do usług cyfrowych oraz uzyskanie natychmiastowej informacji zwrotnej dotyczącej ich mocnych stron i braków oraz tego, gdzie mogą się dalej rozwijać. Zespoły nauczycieli mogą również współpracować w celu wykorzystania tego narzędzia i opracowania planu szkoleń.

Na początku 2020 r. studium wykonalności dotyczące dostosowania narzędzia SELFIE do uczenia się opartego na pracy w ramach VET wykazało, że istnieje potrzeba, aby narzędzie SELFIE na potrzeby uczenia się opartego na pracy zbliżyło do siebie instytucje VET i przedsiębiorstwa, tak aby mogły one wspólnie debatować nad tym, jak najskuteczniej włączyć technologie cyfrowe do oferowanego kształcenia i szkolenia. SELFIE na potrzeby uczenia się opartego na pracy nie tylko łączy w sobie trzy perspektywy członków kadry kierowniczej szkoły, nauczycieli VET i osób odbywających VET, lecz również uzupełnia ten obraz o czwartą perspektywę osób prowadzących szkolenia wewnątrz przedsiębiorstw. Jesienią 2020 r. dziewięć państw pomyślnie przeprowadziło badania pilotażowe dotyczące rozszerzenia zakresu narzędzia SELFIE na uczenie się oparte na pracy, w tym na powiązane przygotowanie zawodowe, obejmujące dużą liczbę zainteresowanych stron. Przewiduje się, że SELFIE na potrzeby uczenia się opartego na pracy będzie gotowe do pełnego wdrożenia do połowy 2021 r.

Narzędzie SELFIE zostało opracowane przez Wspólne Centrum Badawcze i DG ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury (DG EAC). Więcej informacji na temat SELFIE zamieszczono tutaj: https://ec.europa.eu/education/schools-go-digital_pl

HEInnovate

Orientacyjne ramy HEInnovate oferują instytucjom szkolnictwa wyższego (HEI) w UE i poza nią możliwość oceny swoich zdolności w zakresie innowacyjności i przedsiębiorczości poprzez autorefleksję w co najmniej jednym z ośmiu dostępnych wymiarów, które obejmują:

- przywództwo i administrację;
- zdolności organizacyjne: finansowanie, ludzi i środki zachęty;
- nauczanie i uczenie się przedsiębiorczości;
- przygotowanie i wspieranie przedsiębiorców;
- transformację cyfrową i zdolności cyfrowe;
- wymianę wiedzy i współpracę;
- umiędzynarodowioną instytucję;
- mierzenie wpływu.

HEInnovate jest również wspólnotą praktyków, a jego eksperci oferują szkolenia dla instytucji szkolnictwa wyższego celem poprawienia ich wyników z dziedziny innowacyjności oraz szkolą osoby prowadzące szkolenia podczas odpowiednich wydarzeń celem rozpowszechniania tego podejścia na szerszą skalę na poziomie krajowym. Materiały są dostępne na stronie internetowej. Platforma oferuje również studia przypadków i historie użytkowników ukazujące przykłady różnych podejść do innowacji w instytucjach szkolnictwa wyższego w całej UE. Przeprowadzono szereg przeglądów krajowych we współpracy z OECD, które są dostępne na stronach internetowych HEInnovate i OECD. W sprawozdaniach krajowych w ramach HEInnovate przedstawiono podejścia do innowacji i przedsiębiorczości w różnych państwach członkowskich UE.

Projekty finansowane ze środków programu Erasmus, takie jak sojusze European University Alliances i sojusze na rzecz innowacji, zachęca się do korzystania w stosownych przypadkach z HEInnovate celem uzupełnienia swoich projektów.

HEInnovate jest dostępne na stronie: https://heinnovate.eu/en

Europejski Portal Młodzieżowy

Europejski Portal Młodzieży przedstawia informacje i możliwości europejskie i krajowe, którymi są zainteresowani młodzi ludzie mieszkający, uczący się i pracujący w Europie. Zachęca on również osoby młode do uczestnictwa w życiu demokratycznym Europy, w szczególności poprzez dialog UE z młodzieżą oraz inne inicjatywy mające na celu zaangażowanie osób młodych w kształtowanie polityki. Europejski Portal Młodzieżowy dostarcza również informacje innym zainteresowanym stronom działającym na rzecz młodzieży, jest dostępny w 28 wersjach językowych i można go znaleźć pod następującym adresem: https://europa.eu/youth~~/EU_pl~~

Otlas

Jednym z narzędzi opracowanych i udostępnianych przez Centra Współpracy SALTO jest **Otlas**, centralne internetowe narzędzie do znajdowania partnerów dla organizacji w dziedzinie młodzieży. Organizacje mogą zarejestrować w Otlas swoje dane kontaktowe i obszary zainteresowania, jak również wystosowywać zaproszenia dla partnerów do realizacji projektów.

Dalsze informacje można znaleźć pod adresem: www.salto-youth.net/otlas lub www.otlas.eu

Inicjatywa dotycząca europejskiej legitymacji studenckiej

Inicjatywa dotycząca europejskiej legitymacji studenckiej ma na celu uproszczenie mobilności w zakresie kształcenia i szkolenia poprzez cyfryzację wszystkich głównych elementów potrzebnych do zorganizowania mobilności studentów – od dostarczenia informacji po proces składania wniosków i zamieszkanie w społeczności przyjmującej podczas pobytu za granicą. W kontekście tej inicjatywy aplikacja mobilna Erasmus+ i sieć „Erasmus bez papieru" są obecnie dostępne dla instytucji szkolnictwa wyższego i studentów i zostaną jeszcze bardziej rozbudowane przez dodanie nowych usług i funkcji dla użytkowników.

Aplikacja mobilna Erasmus+ zapewnia studentom jeden punkt dostępu *online* do wszystkich informacji i usług, których potrzebują przed rozpoczęciem wymiany zagranicznej, w czasie jej trwania i po jej zakończeniu. Aplikacja mobilna Erasmus+ zawiera również informacje dotyczące uczestnictwa w programie dla osób uczących się z innych sektorów. Aplikacja ta jest dostępna do pobrania w App store i Google Play. Dodatkowe informacje można znaleźć pod adresem: erasmusapp.eu

Sieć „Erasmus bez papieru" umożliwia instytucjom szkolnictwa wyższego podłączenie się do centralnego kanału komunikacyjnego w celu uzyskania dostępu do swobodnej wymiany danych dotyczących mobilności studentów w bezpieczny i usprawniony sposób, wspierając w pełni cyfrowe zarządzanie mobilnością, w tym porozumienia o e-uczeniu się i cyfrowe porozumienia międzyinstytucjonalne. Instytucje szkolnictwa wyższego, które chcą podłączyć się do sieci „Erasmus bez papieru", mogą uzyskać dostęp do informacji na temat sposobu podłączenia, do wytycznych i instruktaży, odwiedzając centrum kompetencji „Erasmus bez papieru": https://cc.erasmuswithoutpaper.eu

SIECI WIEDZY I EKSPERTÓW

Sieć Eurydice

Sieć Eurydice skupia się przede wszystkim na strukturze i organizacji kształcenia na wszystkich poziomach w Europie i ma przyczyniać się do lepszego wzajemnego zrozumienia w odniesieniu do systemów edukacji w Europie. Dostarcza ona podmiotom odpowiedzialnym za systemy i polityki kształcenia w Europie analiz porównawczych na szczeblu europejskim i odnoszących się do poszczególnych krajów szczegółowych informacji z dziedziny edukacji i młodzieży, które wspomagają ich w procesie decyzyjnym.

Sieć Eurydice jest bogatym źródłem informacji, w tym szczegółowych opisów i przeglądów krajowych systemów edukacji (krajowe systemy edukacji i polityka w tym zakresie), porównawczych sprawozdań tematycznych poświęconych konkretnym tematom stanowiącym przedmiot zainteresowania Wspólnoty (publikacje tematyczne), wskaźników i statystyk (seria „Kluczowe dane") oraz szeregu faktów i liczb odnoszących się do kształcenia, takich jak krajowe struktury systemów edukacji, kalendarze szkolne, porównanie wynagrodzeń nauczycieli i wymaganej liczby godzin dydaktycznych przedmiotów szkolnych w poszczególnych krajach i na poszczególnych poziomach kształcenia (Fakty i liczby).

Składa się ona z centralnej jednostki koordynującej znajdującej się przy Agencji Wykonawczej oraz z jednostek krajowych usytuowanych we wszystkich krajach programu Erasmus+, jak również w Albanii, Bośni i Hercegowinie oraz Czarnogórze.

Dalsze informacje można znaleźć na stronach internetowych Agencji Wykonawczej. https://eacea.ec.europa.eu/homepage

Sieć korespondentów krajowych Youth Wiki

Zgodnie ze strategią UE na rzecz młodzieży oraz z celem poprawy znajomości problemów młodzieży w Europie struktury krajowe otrzymują wsparcie finansowe na Youth Wiki – jest to interaktywne narzędzie stanowiące źródło spójnych, aktualnych i przydatnych informacji o sytuacji młodzieży w Europie oraz o polityce młodzieżowej poszczególnych krajów.

Wsparcie finansowe otrzymują instytucje wyznaczone przez organy krajowe, znajdujące się w kraju programu, na wykonywanie zadań w zakresie opracowywania informacji dotyczących danego kraju, porównywalnych opisów poszczególnych krajów oraz wskaźników, które przyczyniają się do lepszego wzajemnego poznania systemów i polityk na rzecz młodzieży w Europie.

Sieć ekspertów do spraw reformy szkolnictwa wyższego

W krajach partnerskich objętych programem (Bałkany Zachodnie, wschodnie i południowe kraje regionu Morza Śródziemnego, Rosja i Azja Środkowa) krajowe zespoły ekspertów do spraw reformy szkolnictwa wyższego dostarczają władzom lokalnym i zainteresowanym stronom wiedzy fachowej w celu promowania reform i wspierania postępu w szkolnictwie wyższym. Uczestniczą one w opracowywaniu polityki w zakresie szkolnictwa wyższego w swoich krajach. Sieć ekspertów do spraw reformy szkolnictwa wyższego działa na zasadzie kontaktów między partnerami. Każdy zespół krajowy składa się z pięciu do piętnastu członków. Sieć ekspertów do spraw reformy szkolnictwa wyższego tworzą eksperci w dziedzinie szkolnictwa wyższego (rektorzy, prorektorzy, dziekani, starsi stażem nauczyciele akademiccy, pracownicy biur współpracy z zagranicą, studenci itp.).

Misja sieci ekspertów do spraw reformy szkolnictwa wyższego obejmuje wspieranie:

- rozwoju polityki w ich krajach przez wspieranie modernizacji, procesów reform i strategii w obszarze szkolnictwa wyższego, w ścisłej współpracy z odpowiednimi władzami lokalnymi;
- dialogu merytorycznego z UE w dziedzinie szkolnictwa wyższego;
- działań szkoleniowych i doradczych skierowanych do lokalnych zainteresowanych stron, a zwłaszcza instytucji szkolnictwa wyższego i ich pracowników;
- projektów Erasmus+ (zwłaszcza tych realizowanych w ramach akcji „Budowanie potencjału") przez upowszechnianie ich wyników i efektów, a w szczególności najlepszych praktyk i innowacyjnych inicjatyw oraz ich wykorzystywanie do celów szkoleniowych.

Krajowe zespoły wspierające wdrażanie unijnych narzędzi związanych z kształceniem i szkoleniem zawodowym

Celem krajowych zespołów ekspertów ds. kształcenia i szkolenia zawodowego jest dostarczenie wiedzy fachowej celem promowania stosowania unijnych narzędzi i zasad związanych z kształceniem i szkoleniem zawodowym w projektach finansowanych przez UE wspieranych przez program Erasmus+. Odnośne unijne narzędzia związane z kształceniem i szkoleniem zawodowym określono w odpowiednich unijnych dokumentach programowych dotyczących kształcenia i szkolenia zawodowego, takich jak europejskie ramy jakości i skuteczności programów przygotowania zawodowego oraz zalecenie Rady w sprawie kształcenia i szkolenia zawodowego (np. ramy EQAVET, podstawowe profile UE, monitorowanie losów absolwentów itp.). Eksperci powinni w szczególności zapewniać wsparcie beneficjentom finansowanych przez UE projektów wspieranych przez program Erasmus+ we wdrażaniu wyżej wspomnianych unijnych narzędzi związanych z kształceniem i szkoleniem zawodowym w ich projektach.

Sieć krajowych punktów referencyjnych europejskich ram zapewniania jakości w kształceniu i szkoleniu zawodowym (EQAVET)

Krajowe Punkty Referencyjne (KPR) EQAVET są ustanawiane przez organy państwowe i skupiają istniejące odpowiednie podmioty związane z partnerami społecznymi oraz wszystkie odnośne zainteresowane strony na poziomie krajowym

i regionalnym celem przyczynienia się do wdrożenia europejskich ram na rzecz zapewniania jakości w kształceniu i szkoleniu zawodowym zgodnie z definicją przewidzianą w zaleceniu Rady w sprawie kształcenia i szkolenia zawodowego na rzecz zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności[10].

KPR EQAVET mają za zadanie 1) realizować konkretne inicjatywy celem wdrożenia i dalszego rozwoju ram EQAVET, 2) informować i mobilizować szeroki zakres zainteresowanych stron celem przyczynienia się do wdrażania ram EQAVET, 3) wspierać samoocenę jako dodatkowy i skuteczny sposób na zapewnienie jakości, 4) zapewniać aktualny opis krajowych/regionalnych rozwiązań w zakresie zapewniania jakości w oparciu o ramy EQAVET oraz 5) brać udział w dokonywanej na poziomie UE wzajemnej ocenie zapewniania jakości na poziomie systemu kształcenia i szkolenia zawodowego.

ERK, Europass i Euroguidance – centra krajowe

W przypadku każdego państwa te trzy sieci centrów krajowych są wspierane za pomocą jednej umowy:

krajowe punkty koordynacyjne ds. europejskich ram kwalifikacji (KPK ERK).

KPK ERK, powołane przez organy krajowe, wspierają je w:

- rozwoju, wdrażaniu i przeglądzie krajowych ram kwalifikacji oraz w odnoszeniu ich do europejskich ram kwalifikacji (ERK);
- przeglądzie i aktualizacji, w stosownych przypadkach, odniesień poziomów w ramach krajowych ram lub systemów kwalifikacji do poziomów ERK.

KPK ERK przybliżają ERK osobom fizycznym i organizacjom poprzez:

- wspieranie uwzględnienia odpowiednich poziomów ERK na świadectwach, dyplomach, suplementach i innych dokumentach poświadczających kwalifikacje oraz w bazach danych dotyczących kwalifikacji;
- opracowanie rejestrów lub baz danych kwalifikacji zawierających kwalifikacje ujęte w krajowych ramach kwalifikacji oraz publikowanie ich na portalu Europass.

Dalsze informacje można znaleźć pod adresem: https://europa.eu/europass/en/implementation-european-qualifications-framework-eqf

Krajowe centra Europass

Głównym elementem Europass jest platforma internetowa dostarczająca osobom fizycznym i organizacjom interaktywne narzędzia i informacje dotyczące możliwości z zakresu uczenia się, ram kwalifikacji i samych kwalifikacji, wytycznych, gromadzenia informacji na temat umiejętności, narzędzia samooceny oraz dokumentację umiejętności i kwalifikacji, a także dostęp do możliwości z zakresu uczenia się i zatrudnienia. Wymaga to znacznego nakładu pracy na poziomie krajowym ze strony podmiotów wyznaczonych przez organy krajowe. Obejmuje to w szczególności:

[10] Należy dodać przypis z odniesieniem do Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej, gdy będzie ono dostępne.

- udostępnianie krajowych informacji na platformie UE, tj. zapewnianie wzajemnego powiązania między platformą UE a krajowymi źródłami danych dotyczącymi możliwości z zakresu uczenia się oraz krajowymi bazami danych lub rejestrami dotyczącymi kwalifikacji;
- promowanie korzystania z usług świadczonych przez platformę UE;
- utrzymywanie kontaktu ze wszystkimi odpowiednimi zainteresowanymi stronami na poziomie krajowym.

Sieć Euroguidance

Euroguidance jest europejską siecią krajowych centrów zasobów i informacji wyznaczonych przez organy krajowe. Wszystkie centra Euroguidance mają następujące wspólne cele:

- współpraca i wsparcie na poziomie Unii celem wzmocnienia polityk, systemów i praktyk dotyczących doradztwa w ramach Unii (opracowanie europejskiego wymiaru doradztwa przez całe życie);
- wspieranie rozwoju kompetencji wśród specjalistów z zakresu doradztwa;
- dostarczanie wysokiej jakości informacji na temat doradztwa przez całe życie;
- promowanie europejskich możliwości z zakresu mobilności edukacyjnej i zarządzania karierą (za pośrednictwem portalu Europass).

Główną grupą docelową Euroguidance są specjaliści z zakresu doradztwa i decydenci z sektorów kształcenia i zatrudnienia.

Dalsze informacje można znaleźć pod adresem: http://euroguidance.eu

KTO MOŻE UCZESTNICZYĆ W PROGRAMIE ERASMUS+?

Główną grupą docelową programu są osoby fizyczne. Program dociera jednak do tych osób głównie za pośrednictwem organizacji, instytucji, organów lub grup organizujących takie działania. W związku z tym warunki uczestnictwa w programie dotyczą tych dwóch grup: tj. „uczestników" (osoby fizyczne uczestniczące w programie) i „organizacji uczestniczących" (w tym grupy nieformalne i osoby samozatrudnione[11]). Zarówno w przypadku uczestników, jak i organizacji uczestniczących warunki uczestnictwa zależą od kraju ich miejsca zamieszkania lub siedziby.

Uczestnicy w działaniach w ramach projektu Erasmus+:

Zasadniczo uczestnicy projektów Erasmus+ muszą mieć miejsce zamieszkania w kraju programu. Niektóre akcje, zwłaszcza w obszarze szkolnictwa wyższego, kształcenia i szkolenia zawodowego oraz młodzieży, są otwarte również dla uczestników z krajów partnerskich.

Szczegółowe warunki uczestnictwa w projekcie Erasmus+ zależą od rodzaju akcji wspieranej w ramach programu.

Zasadniczo głównymi grupami docelowymi są:

- w przypadku projektów istotnych dla szkolnictwa wyższego głównymi grupami docelowymi są: studenci uczelni (krótki cykl kształcenia na poziomie studiów wyższych, studia pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia), nauczyciele akademiccy i wykładowcy, kadra instytucji szkolnictwa wyższego, osoby prowadzące szkolenia i specjaliści w przedsiębiorstwach;
- w przypadku projektów istotnych dla kształcenia i szkolenia zawodowego głównymi grupami docelowymi są: praktykanci i uczniowie w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego, specjaliści i osoby prowadzące szkolenia w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego, kadra organizacji kształcenia i szkolenia zawodowego, osoby prowadzące szkolenia i specjaliści w przedsiębiorstwach;
- w przypadku projektów istotnych dla edukacji szkolnej głównymi grupami docelowymi są: członkowie kadry kierowniczej szkół, nauczyciele i pozostali pracownicy szkół, uczniowie edukacji przedszkolnej, szkolnictwa podstawowego i średniego;
- w przypadku projektów istotnych dla edukacji dorosłych głównymi grupami docelowymi są: członkowie organizacji niezawodowej edukacji dorosłych, osoby prowadzące szkolenia, kadra i osoby uczące się w ramach niezawodowej edukacji dorosłych;
- w przypadku projektów istotnych dla młodzieży głównymi grupami docelowymi są: młodzież w wieku od 13 do 30 lat[12], osoby pracujące z młodzieżą, kadra i członkowie organizacji działających w sektorze młodzieży;
- w przypadku projektów istotnych dla sportu głównymi grupami docelowymi są: specjaliści i wolontariusze

[11] Osoby fizyczne nie kwalifikują się do tego, aby móc bezpośrednio złożyć wniosek o dofinansowanie do agencji narodowych programu Erasmus+ lub do Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego (z wyjątkiem osób samozatrudnionych, tj. osób fizycznych prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą, gdy przedsiębiorstwo nie posiada osobowości prawnej odrębnej od osobowości prawnej osoby fizycznej).
Podmioty nieposiadające osobowości prawnej na podstawie ich prawa krajowego mogą wyjątkowo ubiegać się o udzielenie dotacji, pod warunkiem że ich przedstawiciele są uprawnieni do zaciągania w imieniu danego podmiotu zobowiązań prawnych oraz pod warunkiem że dane podmioty dają gwarancje ochrony interesów finansowych Unii równorzędne z gwarancjami, jakie dają osoby prawne.
Organy UE (z wyjątkiem Wspólnego Centrum Badawczego Komisji Europejskiej) nie mogą być wchodzić w skład konsorcjum.

[12] Obowiązują różne limity wiekowe w zależności od rodzaju działań. W celu uzyskania dodatkowych informacji proszę zapoznać się z częścią B niniejszego przewodnika.
Należy również wziąć pod uwagę:
dolny limit wieku – do dnia rozpoczęcia działania uczestnicy muszą osiągnąć wiek minimalny;
górny limit wieku – w dniu rozpoczęcia działania uczestnicy nie mogą przekroczyć maksymalnego wieku wskazanego w dniu rozpoczęcia działania.

w obszarze sportu, sportowcy i trenerzy.

Dalsze informacje na temat warunków uczestnictwa w poszczególnych akcjach można znaleźć w części B niniejszego przewodnika.

Uprawnione organizacje uczestniczące

Projekty Erasmus+ są składane i zarządzane przez organizacje uczestniczące. Jeżeli projekt zostanie wybrany, organizacja składająca wniosek staje się beneficjentem dofinansowania w ramach programu Erasmus+. Beneficjenci podpisują umowę o udzielenie dotacji lub są informowani o wydaniu decyzji o udzieleniu dotacji, która daje im prawo do otrzymania wsparcia finansowego na realizację ich projektu (umowy o udzielenie dotacji nie są podpisywane z indywidualnymi uczestnikami).

Zasadniczo organizacje uczestniczące w projektach Erasmus+ muszą być ustanowione w kraju programu. Niektóre akcje, zwłaszcza w obszarze szkolnictwa wyższego, kształcenia i szkolenia zawodowego oraz młodzieży, są otwarte również dla organizacji uczestniczących z krajów partnerskich[13].

Szczegółowe warunki uczestnictwa w projekcie Erasmus+ zależą od rodzaju akcji wspieranej w ramach programu. Zasadniczo w programie może uczestniczyć każda organizacja działająca w obszarze kształcenia, szkolenia, młodzieży lub sportu. W kilku akcjach mogą również uczestniczyć inne podmioty z rynku pracy.

Dalsze informacje można znaleźć w części B do niniejszego przewodnika.

13

KRAJE UPRAWNIONE

W programie Erasmus+ udział biorą państwa członkowskie UE. Dodatkowo, zgodnie z art. 16 rozporządzenia ustanawiającego „Erasmus+", z programem związane są następujące państwa trzecie[14]:

- członkowie Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) będący członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG): Norwegia, Islandia i Liechtenstein;

- kraje przystępujące, kraje kandydujące i potencjalne kraje kandydujące: Republika Macedonii Północnej, Republika Turcji i Republika Serbii;

Państwa członkowskie UE i wyżej wymienione państwa trzecie związane z programem będą zwane dalej „**krajami programu**".

Ponadto zgodnie z art. 17 rozporządzenia podmioty z innych państw trzecich niezwiązanych z programem mogą kwalifikować się do akcji w ramach programu Erasmus+ w należycie uzasadnionych przypadkach i w interesie Unii (zwanej dalej „**krajami partnerskimi**").

Kraje programu

Następujące kraje mogą w pełni uczestniczyć we wszystkich akcjach programu Erasmus+:

Państwa członkowskie Unii Europejskiej (UE)[15]			
Belgia	Grecja	Litwa	Portugalia
Bułgaria	Hiszpania	Luksemburg	Rumunia
Republika Czeska	Francja	Węgry	Słowenia
Dania	Chorwacja	Malta	Słowacja
Niemcy	Włochy	Niderlandy	Finlandia
Estonia	Cypr	Austria	Szwecja
Irlandia	Łotwa	Polska	

[14] Z zastrzeżeniem zawarcia układów o stowarzyszeniu między Unią Europejską a tymi państwami.

[15] Zgodnie z art. 33 ust. 3 decyzji Rady 2013/755/UE* z dnia 25 listopada 2013 r. w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z Unią Europejską (http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:344:0001:0118:PL:PDF) Unia zapewnia, aby do udziału w programie Erasmus+ kwalifikowały się osoby i organizacje z krajów i terytoriów zamorskich, zgodnie z zasadami programu i ustaleniami obowiązującymi państwo członkowskie, z którym są związane. To oznacza, że osoby i organizacje z krajów i terytoriów zamorskich uczestniczą w programie, mając status „kraju programu", przy czym właściwym „krajem programu" jest państwo członkowskie, z którym są związane. Wykaz krajów i terytoriów zamorskich, których to dotyczy, można znaleźć pod adresem: https://ec.europa.eu/international-partnerships/where-we-work/overseas-countries-and-territories_en

Kraje programu spoza UE[16]		
Republika Macedonii Północnej	Islandia	Norwegia
Serbia	Liechtenstein	Turcja

Kraje partnerskie

Następujące kraje mogą uczestniczyć w określonych akcjach programu, zależnie od szczegółowych kryteriów lub warunków (dalsze informacje można znaleźć w części B niniejszego przewodnika). Dofinansowanie zostanie przyznane organizacjom z siedzibą na terytorium tych krajów uznanym przez prawo międzynarodowe. Wnioskodawcy i uczestnicy muszą respektować wszelkie ograniczenia nałożone na pomoc zewnętrzną UE przez Radę Europejską. Wnioski muszą być zgodne z ogólnymi wartościami UE poszanowania godności ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawa, jak również poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości, jak przewidziano w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej.

Kraje partnerskie wymienione poniżej pogrupowano według instrumentów finansowych w ramach działań zewnętrznych Unii Europejskiej.

Bałkany Zachodnie (region 1)	Albania Bośnia i Hercegowina Kosowo[17] Czarnogóra
Państwa Partnerstwa Wschodniego (region 2)	Armenia Azerbejdżan Białoruś Gruzja Mołdawia Terytorium Ukrainy uznane przez prawo międzynarodowe
Kraje południowego regionu Morza Śródziemnego (region 3)[18]	Algieria Egipt Izrael Jordania Liban Libia Maroko Palestyna[19] Syria Tunezja

[16] Z zastrzeżeniem zawarcia układów o stowarzyszeniu między Unią Europejską a tymi państwami.

[17] Użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ 1244/1999 oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.

[18] Kryteria kwalifikowalności określone w zawiadomieniu Komisji nr 2013/C-205/05 (Dz.U. C 205 z 19.7.2013, s. 9) obowiązują w stosunku do wszystkich działań realizowanych w ramach niniejszego przewodnika, także odnośnie do stron trzecich otrzymujących wsparcie finansowe w przypadkach, w których dane działanie zakłada wsparcie finansowe dla stron trzecich udzielone przez beneficjentów dofinansowania zgodnie z art. 204 rozporządzenia finansowego UE.

Federacja Rosyjska (region 4)	Terytorium Rosji uznane przez prawo międzynarodowe
Region 5[20]	Andora, Monako, Państwo Watykańskie, San Marino
Region 6[21] **Azja**	Afganistan, Bangladesz, Bhutan, Chiny, Filipiny, Indie, Indonezja, Kambodża, Koreańska Republika Ludowo-Demokratyczna, Laos, Malediwy, Malezja, Myanmar/Birma, Mongolia, Nepal, Pakistan, Sri Lanka, Tajlandia i Wietnam
Region 7[22] **Azja Środkowa**	Kazachstan, Kirgistan, Tadżykistan, Turkmenistan, Uzbekistan
Region 8[23] **Ameryka Łacińska**	Argentyna, Boliwia, Brazylia, Ekwador, Gwatemala, Honduras, Kolumbia, Kostaryka, Kuba, Meksyk, Nikaragua, Panama, Paragwaj, Peru, Salwador, Wenezuela
Region 9[24]	Irak, Iran, Jemen
Region 10[25]	Republika Południowej Afryki
Region 11 **Państwa Afryki, Karaibów i Pacyfiku**	Angola, Antigua i Barbuda, Bahamy, Barbados, Belize, Benin, Botswana, Burkina Faso, Burundi, Czad, Demokratyczna Republika Konga, Demokratyczna Republika Timoru Wschodniego, Dominika, Dżibuti, Erytrea, Eswatini, Etiopia, Fidżi, Gabon, Gambia, Ghana, Grenada, Gujana, Gwinea Bissau, Gwinea Równikowa, Haiti, Jamajka, Kamerun, Kenia, Kiribati, Komory, Kongo, Lesotho, Liberia, Madagaskar, Malawi, Mali, Mauretania, Mauritius, Mikronezja, Mozambik, Namibia, Nauru, Niger, Nigeria, Niue, Palau, Papua-Nowa Gwinea, Republika Dominikańska, Republika Gwinei, Republika Środkowoafrykańska, Republika Wybrzeża Kości Słoniowej, Republika Zielonego Przylądka, Rwanda, Saint Kitts i Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent i Grenadyny, Samoa, Senegal, Seszele, Sierra Leone, Somalia, Sudan, Sudan Południowy, Surinam, Tanzania, Togo, Tonga, Trynidad i Tobago, Tuvalu, Uganda, Vanuatu, Wyspy Cooka, Wyspy Marshalla,

[19]Użycie tej nazwy nie stanowi uznania państwa Palestyny i nie narusza indywidualnego stanowiska państw członkowskich w tej kwestii.
[20] Państwa nieobjęte instrumentami działań zewnętrznych.
[21] Klasyfikacja stosowana w ramach Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR) oraz proponowany Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA III).
[22] Jak wyżej
[23] Jak wyżej
[24] Jak wyżej
[25] Jak wyżej

	Wyspy Salomona, Wyspy Świętego Tomasza i Książęca, Zambia, Zimbabwe
Region 12[26] **Uprzemysłowione: Kraje należące do Rady Współpracy Państw Zatoki**	Arabia Saudyjska, Bahrajn, Katar, Kuwejt, Oman, Zjednoczone Emiraty Arabskie
Region 13[27] **Inne kraje uprzemysłowione**	Australia, Brunei, Chile, Hongkong, Japonia, Kanada, Makau, Nowa Zelandia, Republika Korei, Singapur, Stany Zjednoczone Ameryki, Tajwan, Urugwaj.
Region 14[28]	Wyspy Owcze, Szwajcaria, Zjednoczone Królestwo.

Aby uzyskać więcej informacji, należy zapoznać się ze szczegółowym opisem akcji programu zamieszczonym w części B niniejszego przewodnika.

Wymogi dotyczące wiz i zezwoleń na pobyt

Może zaistnieć konieczność uzyskania przez uczestników projektów Erasmus+ wizy na pobyt za granicą w kraju programu lub kraju partnerskim, w którym prowadzone jest dane działanie. Wszystkie organizacje uczestniczące muszą zadbać o to, aby zostały uzyskane wymagane zezwolenia (wizy krótkoterminowe lub długoterminowe bądź zezwolenia na pobyt) przed rozpoczęciem zaplanowanego działania. Zdecydowanie zaleca się występowanie do właściwych organów o zezwolenia z dużym wyprzedzeniem, ponieważ formalności te mogą trwać kilka tygodni. Agencje narodowe i Agencja Wykonawcza mogą udzielić dodatkowych wskazówek i pomocy w sprawach związanych z wizami, zezwoleniami na pobyt, ubezpieczeniem społecznym itp. Portal imigracyjny UE zawiera ogólne informacje na temat wiz i zezwoleń na pobyt zarówno w odniesieniu do pobytów krótkoterminowych, jak i długoterminowych: https://ec.europa.eu/immigration/

[26] Klasyfikacja stosowana w ramach Instrumentu Partnerstwa
[27] Klasyfikacja stosowana w ramach Instrumentu Partnerstwa.
[28] Państwa nieobjęte instrumentami działań zewnętrznych.

CZĘŚĆ B – INFORMACJE O AKCJACH OBJĘTYCH NINIEJSZYM PRZEWODNIKIEM

W tej części czytelnicy zapoznają się z następującymi informacjami dotyczącymi akcji i działań uwzględnionych w przewodniku po programie Erasmus+:

- opisem celów akcji i działań oraz ich przewidywanego wpływu;
- opisem wspieranych działań;
- tabelami, w których przedstawiono kryteria stosowane do oceny wniosków dotyczących projektów;
- informacjami dodatkowymi, ułatwiającymi zorientowanie się w rodzajach wspieranych projektów;
- opisem zasad finansowania.

Zaleca się, aby przed złożeniem wniosku wnioskodawcy uważnie przeczytali cały podrozdział dotyczący akcji, w ramach której zamierzają ubiegać się o wsparcie, a także ogólne informacje dotyczące priorytetów, celów i głównych cech programu.

Które akcje przedstawiono w niniejszym przewodniku?

W podrozdziałach „Akcja 1", „Akcja 2" i „Akcja 3" przedstawiono następujące akcje:

Akcja 1:

- Projekty mobilności osób uczących się i kadry w obszarach dotyczących szkolnictwa wyższego, kształcenia i szkolenia zawodowego, edukacji szkolnej, kształcenia dorosłych oraz młodzieży;
- działania wspierające uczestnictwo młodzieży.

Akcja 2:

- partnerstwa na rzecz współpracy, w tym:
    - Partnerstwa współpracy
    - partnerstwa na małą skalę
- partnerstwa na rzecz doskonałości, w tym:
    - centra doskonałości zawodowej
    - akademie nauczycielskie Erasmus+;
    - akcja Erasmus Mundus.
- Partnerstwa na rzecz innowacji – Sojusze na rzecz innowacji
- Budowanie potencjału w dziedzinie młodzieży
- Niekomercyjne europejskie imprezy sportowe

Akcja 3:

- Europejska młodzież razem

Działania „Jean Monnet”

- Działanie „Jean Monnet” w dziedzinie szkolnictwa wyższego
- Działanie „Jean Monnet” w innych dziedzinach kształcenia i szkolenia

Ponadto niektóre działania prowadzone w ramach programu są wdrażane w drodze specjalnych zaproszeń do składania wniosków, którymi bezpośrednio zarządza Komisja Europejska lub jej Agencja Wykonawcza. Więcej informacji można znaleźć na stronach internetowych Komisji i Agencji Wykonawczej.

AKCJA 1: MOBILNOŚĆ EDUKACYJNA

Przewiduje się, że akcje objęte wsparciem w ramach tej akcji kluczowej przyniosą pozytywne i długotrwałe skutki uczestnikom i zaangażowanym organizacjom uczestniczącym oraz systemom polityki, w których zawarte są takie działania.

Jeżeli chodzi o uczniów, studentów, stażystów, praktykantów, dorosłych słuchaczy i młodzież, działania w zakresie mobilności objęte wsparciem w ramach tej akcji kluczowej mają na celu osiągnięcie co najmniej jednego z następujących rezultatów:

- lepszych wyników w nauce;
- większych szans na zatrudnienie i lepszych perspektyw kariery;
- wzmocnienia zmysłu inicjatywy i przedsiębiorczości;
- większego usamodzielnienia i poczucia własnej wartości;
- lepsza znajomość języków obcych i lepsze kompetencje cyfrowe;
- większej świadomości międzykulturowej;
- bardziej aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym;
- większej wiedzy na temat projektów europejskich i wartości UE;
- większej motywacji do dalszego uczestnictwa w (formalnym/pozaformalnym) kształceniu lub szkoleniu po okresie mobilności za granicą.

Jeżeli chodzi o kadrę, osoby pracujące z młodzieżą i osoby zawodowo związane z kształceniem, szkoleniem i młodzieżą, przewiduje się, że działania w zakresie mobilności będą miały następujące rezultaty:

- zwiększenie kompetencji związanych z profilami zawodowymi wspomnianych osób (nauczaniem, szkoleniem, pracą z młodzieżą itp.);
- szersza wiedza o praktykach, strategiach i systemach w dziedzinie kształcenia, szkolenia lub pracy młodzieży w różnych krajach;
- większa zdolność wywoływania zmian pod względem modernizacji i otwartości na społeczność międzynarodową w ich organizacjach edukacyjnych;
- większe zrozumienie powiązań między, odpowiednio, formalnym i pozaformalnym kształceniem, szkoleniem zawodowym i rynkiem pracy;
- lepsza jakość pracy i działań na rzecz studentów, stażystów, praktykantów, uczniów, dorosłych słuchaczy, młodzieży i wolontariuszy;
- większe zrozumienie różnorodności społecznej, językowej i kulturowej oraz większa wrażliwość na nią;
- większa zdolność zaspakajania potrzeb osób defaworyzowanych;
- większe wsparcie na rzecz działań w zakresie mobilności osób uczących się i promowanie tych działań;
- większe możliwości doskonalenia zawodowego i rozwoju kariery;
- lepsza znajomość języków obcych i lepsze kompetencje cyfrowe;
- większa motywacja i satysfakcja z codziennej pracy.

Przewiduje się, że działania wspierane w ramach tej akcji przyniosą organizacjom uczestniczącym również co najmniej jeden z następujących rezultatów:

- większa zdolność do działania na szczeblu unijnym/międzynarodowym: lepsze umiejętności zarządzania i strategie na rzecz międzynarodowego wymiaru w dziedzinie kształcenia, szkolenia i młodzieży; zacieśniona współpraca z partnerami z innych krajów; większa alokacja zasobów finansowych (innych niż fundusze UE) na

organizację projektów unijnych/międzynarodowych; lepsza jakość przygotowywania, wdrażania, monitorowania i działań następczych projektów unijnych/międzynarodowych;

- innowacyjny i ulepszony sposób działania na rzecz grup docelowych przez zapewnienie np.: bardziej atrakcyjnych programów dla studentów, stażystów, praktykantów, młodzieży i wolontariuszy zgodnie z ich potrzebami i oczekiwaniami; podniesienie kwalifikacji nauczycieli i kadry prowadzącej szkolenia; ulepszone procesy uznawania i poświadczania kompetencji zdobytych podczas okresów nauki za granicą; skuteczniejsze działania na rzecz społeczności lokalnych; ulepszone metody i praktyki pracy z młodzieżą w celu aktywnego angażowania młodzieży lub zajęcia się grupami defaworyzowanymi itp.;

- bardziej nowoczesne, dynamiczne, zaangażowane i profesjonalne środowisko wewnątrz organizacji: gotowe, by włączyć dobre praktyki i nowe metody do działań codziennych; otwarte na efekty synergii wynikające ze współpracy z organizacjami aktywnymi w różnych dziedzinach: społecznej, kształcenia i zatrudnienia; planujące strategicznie doskonalenie zawodowe pracowników w związku z indywidualnymi potrzebami i celami organizacyjnymi; w stosownych przypadkach potrafiące przyciągać zdolnych studentów i nauczycieli akademickich z całego świata.

Zakłada się, że w dłuższej perspektywie łączny efekt kilku tysięcy projektów wspieranych w ramach tej akcji kluczowej będzie miał wpływ na systemy kształcenia, szkolenia i pracę z młodzieżą w krajach uczestniczących, dzięki czemu pobudzone zostaną reformy polityki i pozyskane nowe zasoby dotyczące możliwości w zakresie mobilności zarówno w Europie, jak i poza nią.

CZYM JEST PROJEKT MOBILNOŚCI?

Organizacje działające w dziedzinach kształcenia, szkolenia i pracy z młodzieżą otrzymają wsparcie z programu Erasmus+ w celu realizacji projektów promujących różne rodzaje mobilności. Projekt mobilności będzie składał się z następujących etapów:

- **planowania** (w tym określenie efektów uczenia się, form działań, rozwoju programu prac, harmonogramów działań);
- **przygotowania** (w tym praktycznych ustaleń, wyboru uczestników, zawierania umów z partnerami i uczestnikami, językowego/międzykulturowego/edukacyjnego i zadaniowego przygotowania uczestników przed wyjazdem);
- **realizacji** działań w zakresie mobilności;
- **działań następczych** (w tym oceny działań, potwierdzenia i formalnego uznawania – w stosownych przypadkach – efektów uczenia się uczestników w czasie działania oraz upowszechniania i wykorzystywania rezultatów projektu).

Program Erasmus+ wzmacnia wsparcie oferowane uczestnikom działań w zakresie mobilności, podnosząc ich znajomość języka obcego przed pobytem za granicą i w jego trakcie, w tym poprzez dodatkowe dofinansowanie wsparcia językowego dla uczestników długoterminowej mobilności w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego oraz edukacji szkolnej. Wsparcie językowe w ramach Erasmus+ zapewnia uczestnikom działań w zakresie mobilności możliwość oceny znajomości dwóch języków oraz możliwość uczestniczenia w internetowych kursach językowych mających na celu podniesienie ich kompetencji językowych. Oprócz internetowych kursów językowych w ramach europejskiej platformy wsparcia językowego zapewnione zostaną różne inne elementy, takie jak narzędzia kształcenia wspomaganego i mieszanego umożliwiające nauczycielom i osobom pracującym z młodzieżą zapewnienie osobom uczącym się dodatkowego wsparcia oraz sieci społecznościowe umożliwiające uczenie się oparte na współpracy.

Co więcej, program Erasmus+ oferuje przestrzeń do rozwoju działań w zakresie mobilności, w które zaangażowane będą organizacje partnerskie o różnym zapleczu, działające w różnych dziedzinach lub sektorach społeczno-ekonomicznych (np. praktyki/staże studentów lub osób uczących się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego w przedsiębiorstwach, organizacjach pozarządowych, organach publicznych; nauczyciele szkolni uczestniczący w kursach doskonalenia zawodowego w przedsiębiorstwach lub ośrodkach szkoleniowych; eksperci biznesowi prowadzący wykłady lub szkolenia w instytucjach szkolnictwa wyższego itp.).

Trzecim istotnym elementem innowacji i jakości działań w zakresie mobilności jest fakt, że organizacje uczestniczące w programie Erasmus+ mają możliwość organizowania tych działań w szerszych ramach strategicznych i w perspektywie średnioterminowej. W ramach jednego wniosku o dofinansowanie koordynator projektu mobilności będzie mógł zorganizować szereg działań w zakresie mobilności, pozwalających wielu osobom wyjechać do różnych krajów. W konsekwencji, dzięki programowi Erasmus+, organizacje składające wniosek będą w stanie dopasować swój projekt do potrzeb uczestników, jak również do swoich wewnętrznych planów dotyczących umiędzynarodowienia, budowania potencjału i modernizacji.

Systemy akredytacji odgrywają istotną rolę w zapewnianiu dużego wpływu akcji kluczowej 1. Karta Erasmusa dla szkolnictwa wyższego i akredytacje w programie Erasmus dla konsorcjów realizujących projekty mobilności w szkolnictwie wyższym oraz akredytacje w programie Erasmus w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego, edukacji szkolnej, kształcenia dorosłych i młodzieży pozwala organizacjom na stałe korzystanie z akcji kluczowej 1, umożliwiając im skupienie się na celach długoterminowych i wpływie instytucjonalnym.

W zależności od profilu zaangażowanych uczestników w ramach akcji kluczowej 1 programu Erasmus+ wspierane są następujące rodzaje projektów mobilności:

w dziedzinie kształcenia i szkolenia:

- projekty mobilności studentów i pracowników instytucji szkolnictwa wyższego
- projekty mobilności osób uczących się i kadry w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego
- projekty mobilności uczniów i kadry edukacji szkolnej
- projekty mobilności uczących się dorosłych oraz kadry organizacji kształcenia dorosłych

w dziedzinie młodzieży:

- Projekty mobilności osób młodych – wymiany młodzieży
- projekty w zakresie mobilności na rzecz osób pracujących z młodzieżą
- działania wspierające uczestnictwo młodzieży

W poniższych podrozdziałach przedstawiono szczegółowe informacje na temat kryteriów i warunków odnoszących się do każdego rodzaju projektu mobilności.

PROJEKTY MOBILNOŚCI STUDENTÓW I PRACOWNIKÓW INSTYTUCJI SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

W ramach tej akcji wspiera się fizyczną i mieszaną mobilność studentów uczelni wyższych z każdego zakresu i cyklu studiów (krótki cykl kształcenia na poziomie studiów wyższych, licencjackich, magisterskich i doktoranckich). Studenci mogą studiować za granicą w partnerskiej instytucji szkolnictwa wyższego albo odbywać praktykę (staż) w przedsiębiorstwie, instytucie badawczym, laboratorium, organizacji lub innym odpowiednim miejscy pracy za granicą. Studenci mogą również łączyć okres studiów za granicą z praktyką (stażem), co dodatkowo zwiększa efekty uczenia się i sprzyja rozwojowi umiejętności przekrojowych. Chociaż zdecydowanie zaleca się długoterminową mobilność fizyczną, w ramach tej akcji uznaje się potrzebę zaoferowania bardziej elastycznego czasu trwania fizycznej mobilności w celu zapewnienia, aby program był dostępny dla studentów ze wszystkich środowisk, znajdujących się w różnych sytuacjach i studiujących na różnych kierunkach.

W ramach tej akcji wspierani są również pracownicy dydaktyczni i administracyjni instytucji szkolnictwa wyższego, aby mogli oni wziąć udział w działaniach na rzecz rozwoju zawodowego za granicą, a także pracownicy przedsiębiorstw, którzy uczą i szkolą studentów lub pracowników w instytucjach szkolnictwa wyższego. Działania te mogą obejmować zarówno okresy nauczania, jak i szkolenia (takie jak obserwacja pracy, okresy przyglądania się działalności dydaktycznej i szkolenia).

Ponadto w ramach tej akcji wspiera się mieszane programy intensywne umożliwiające grupom instytucji szkolnictwa wyższego wspólne opracowywanie programów nauczania i działań w zakresie mobilności mieszanej dla studentów oraz pracowników akademickich i administracyjnych.

CELE AKCJI

Celem tej akcji jest przyczynienie się do utworzenia europejskiego obszaru edukacji oraz wzmocnienie powiązań między edukacją a badaniami naukowymi, wspieranie umiejętności krytycznego myślenia wśród studentów wszystkich kierunków na wszystkich poziomach (w tym na poziomie studiów licencjackich, magisterskich i doktoranckich). Celem jest również wspieranie zdolności do zatrudnienia, włączenia społecznego, aktywności obywatelskiej, innowacji i zrównoważenia środowiskowego w Europie i poza jej granicami poprzez zapewnienie studentom możliwości studiowania lub szkolenia się za granicą w ramach studiów, aby:

- umożliwić studentom poznanie różnych poglądów, wiedzy, metod nauczania i badań naukowych oraz praktyk pracy w ich dziedzinie studiów;
- rozwijać umiejętności przekrojowe studentów, takie jak komunikacja, znajomość języków, rozwiązywanie problemów, kompetencje międzykulturowe i badawcze;
- rozwijać przyszłościowe umiejętności studentów, takie jak umiejętności cyfrowe, które umożliwią im sprostanie obecnym i przyszłym wyzwaniom;
- umożliwić rozwój osobisty, obejmujący np. umiejętność przystosowania się do nowych sytuacji i pewność siebie.

Celem jest również umożliwienie wszystkim pracownikom, w tym pracownikom przedsiębiorstw, nauczania lub szkolenia za granicą w ramach rozwoju zawodowego, aby:

- dzielili się swoją wiedzą fachową;
- doświadczyli nowych środowisk nauczania;
- zdobyli nowe innowacyjne umiejętności pedagogiczne i umiejętności w zakresie opracowywania programów nauczania i umiejętności cyfrowe;

- nawiązali kontakt z pracownikami za granicą, aby wspólnie opracowywać działania na rzecz osiągania celów programu;
- wymieniali się dobrymi praktykami i zacieśniali współpracę między instytucjami szkolnictwa wyższego;
- lepiej przygotowywali studentów do rozpoczęcia pracy dzięki swojemu udziałowi w nauczaniu.

Ponadto celem jest wspieranie opracowywania transnarodowych i transdyscyplinarnych programów nauczania, a także innowacyjnych sposobów uczenia się i nauczania, w tym współpracy *online*, uczenia się opartego na badaniach naukowych i podejścia opartego na wyzwaniach, aby sprostać wyzwaniom społecznym.

JAK UZYSKAĆ DOSTĘP DO MOŻLIWOŚCI W ZAKRESIE MOBILNOŚCI, KTÓRE ZAPEWNIA PROGRAM ERASMUS?

Wszystkie organizacje wnioskujące, w tym konsorcja realizujące projekty mobilności, muszą mieć siedzibę w kraju programu, a uczestniczące instytucje szkolnictwa wyższego muszą otrzymać Kartę Erasmusa dla szkolnictwa wyższego (ECHE)[29], zanim złożą wniosek o realizację projektu z zakresu mobilności do swojej agencji narodowej Erasmus+. Podpisując Kartę Erasmusa dla szkolnictwa wyższego, instytucje szkolnictwa wyższego zobowiązują się zapewnić uczestnikom projektu mobilności niezbędne wsparcie, w tym przygotowanie językowe. Aby zapewnić im wsparcie, oferuje się wsparcie językowe *online* dla wszystkich działań w zakresie mobilności między krajami programu i, w miarę możliwości, krajami partnerskimi. Komisja Europejska udostępnia to wsparcie uprawnionym uczestnikom, aby mogli oni udoskonalić swoje kompetencje w zakresie języków obcych przed rozpoczęciem mobilności lub w jej trakcie.

Zgodnie z priorytetami nowego programu wzmocniono zasady zawarte w Karcie. Karta zawiera między innymi zobowiązanie do zagwarantowania, aby efekty uczenia się osiągnięte w okresie nauki za granicą na poziomie szkolnictwa wyższego w jednym kraju programu były automatycznie i w pełni uznawane w pozostałych, jak uzgodniono w porozumieniu o programie zajęć i potwierdzono w wykazie zaliczeń, albo zgodnie z efektami uczenia się osiągniętymi podczas modułów ukończonych za granicą, zgodnie z opisem w katalogu przedmiotów w ramach europejskiego systemu transferu i akumulacji punktów w szkolnictwie wyższym (ECTS). Karta zawiera również zobowiązanie do wdrażania zrównoważonych praktyk przy realizacji projektów mobilności oraz do wdrażania cyfrowego zarządzania mobilnością zgodnie ze standardami inicjatywy dotyczącej europejskiej legitymacji studenckiej.

Uczestnicząca instytucja szkolnictwa wyższego musi wybrać potencjalnych uczestników i przyznać dofinansowanie w sprawiedliwy, spójny i udokumentowany sposób, zgodnie z postanowieniami ich umowy o udzielenie dotacji z agencją narodową. Powinna ona zapewnić sprawiedliwe i przejrzyste procedury na wszystkich etapach mobilności oraz w trakcie udzielania odpowiedzi na zapytania/skargi uczestników.

Kartę Erasmusa dla szkolnictwa wyższego uzupełniają wytyczne ECHE[30] będące dokumentem wspierającym instytucje szkolnictwa wyższego we wdrażaniu zasad ECHE, który należy uważnie przestudiować do celów wdrożenia tych zasad. Instytucje szkolnictwa wyższego muszą należycie przestrzegać ECHE oraz uzupełniających ją wytycznych podczas wdrażania wszystkich akcji wymagających tej akredytacji.

Mimo iż instytucje szkolnictwa wyższego z krajów partnerskich nie są uprawnione do podpisania Karty Erasmusa dla szkolnictwa wyższego, muszą one przestrzegać zasad ECHE. Wobec tego szczegóły takie jak pomoc językowa, uznawanie

[29] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/applicants/higher-education-charter_en
[30] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-charter-higher-education-2021-2027-guidelines_en

efektów uczenia się i całe niezbędne wsparcie oferowane uczestnikom projektu mobilności należy wyraźnie określić w porozumieniu międzyinstytucjonalnym.

OPRACOWANIE PROJEKTU

Organizacja składająca wniosek składa wniosek o dofinansowanie projektu mobilności, podpisuje umowę o udzielenie dotacji i zarządza nią oraz sprawozdawczością. Obejmuje to możliwość ubiegania się o finansowanie w celu zorganizowania mieszanych programów intensywnych, znalezienie partnerów do realizacji mieszanego programu intensywnego i złożenie sprawozdania z jego wyników.

Organizacje uczestniczące zaangażowane w projekt mobilności podejmują się następujących ról i zadań:

- Organizacja wysyłająca: odpowiada za dokonywanie wyboru studentów lub pracowników i wysyłanie ich za granicę. Zadania te obejmują również wypłacanie dofinansowania (dla osób z krajów programu), przygotowanie, monitorowanie i automatyczne uznawanie związane z okresem mobilności;
- Organizacja przyjmująca: odpowiada za przyjmowanie studentów/pracowników z zagranicy i oferowanie im programu studiów/praktyki lub programu szkoleń lub korzystanie z działalności dydaktycznej;
- organizacja pośrednicząca: jest organizacją prowadzącą działalność na rynku pracy lub w dziedzinie kształcenia, szkolenia i pracy z młodzieżą w kraju programu. może ona być członkiem konsorcjum realizującego projekty mobilności, ale nie działa w charakterze organizacji wysyłającej. Jej rolą może być wspólne prowadzenie i ułatwianie procedur administracyjnych wysyłających instytucji szkolnictwa wyższego oraz lepsze dopasowywanie profili studentów do potrzeb przedsiębiorstw w przypadku praktyk, a także wspólne przygotowywanie uczestników.

Organizacje wysyłające i przyjmujące wraz ze studentami/pracownikami muszą uzgodnić działania podejmowane przez studentów – w porozumieniu o programie zajęć – lub przez pracowników – w porozumieniu o mobilności – przed rozpoczęciem okresu mobilności. W porozumieniu o programie zajęć określa się docelowe efekty uczenia się, które należy osiągnąć podczas okresu nauki za granicą, oraz definiuje się postanowienia każdej ze stron dotyczące formalnego uznawania g Prawa i obowiązki określa się w umowie o udzielenie dotacji. W przypadku gdy działanie dotyczy dwóch instytucji szkolnictwa wyższego (mobilność studentów w celu studiowania, w tym mobilność mieszana, i mobilność pracowników w celu nauczania), porozumienie międzyinstytucjonalne musi być zawarte między instytucją wysyłającą a instytucją przyjmującą jeszcze przed rozpoczęciem wymian.

Mobilność z krajów programu Erasmus+ do krajów partnerskich

Istnieją dwa cele mobilności z krajów programu do krajów partnerskich. Po pierwsze, zapewnia ona studentom i pracownikom więcej możliwości zdobycia międzynarodowego doświadczenia oraz nabycia przyszłościowych i innych adekwatnych umiejętności na całym świecie. Po drugie, umożliwia ona instytucjom szkolnictwa wyższego z krajów programu nawiązanie długoterminowej, trwałej współpracy międzynarodowej z instytucjami partnerskimi z krajów partnerskich.

Nawet 20% funduszy przeznaczonych na każdy projekt w zakresie mobilności w szkolnictwie wyższym można wykorzystać do sfinansowania wyjazdów studentów i pracowników z instytucji szkolnictwa wyższego znajdujących się w krajach programu do dowolnych krajów partnerskich na świecie (regiony 1–14). Możliwości te mają za zadanie zachęcić organizacje w krajach programu do opracowania działań w zakresie mobilności wyjazdowej z kilkoma krajami partnerskimi; oczekuje się, że takie możliwości obejmą swoim zakresem jak największy obszar geograficzny.

Włączenie społeczne i różnorodność w mobilności w szkolnictwie wyższym

Aby umożliwić mobilność studentów i pracowników w jak największym stopniu, zgodnie z zasadami ECHE, instytucje szkolnictwa wyższego muszą zapewnić równy i sprawiedliwy dostęp i szanse obecnym i potencjalnym uczestnikom ze wszystkich środowisk. Oznacza to uwzględnienie uczestników o mniejszych szansach, takich jak uczestnicy cierpiący na schorzenia fizyczne, psychiczne i zdrowotne, studenci z dziećmi, studenci, którzy pracują lub są profesjonalnymi sportowcami, oraz studenci wszystkich kierunków, w przypadku których mobilność nie jest powszechna. Zasadnicze znaczenie dla przestrzegania tej zasady ma zdefiniowanie wewnętrznych procedur wyboru uwzględniających równy dostęp i włączenie społeczne oraz zapewniających całościową ocenę zalet i motywacji kandydatów. Ponadto zaleca się, aby instytucje szkolnictwa wyższego tworzyły wbudowane możliwości w zakresie mobilności, takie jak okna mobilności w ramach programów nauczania, aby ułatwić udział studentów ze wszystkich kierunków studiów. W tej kwestii mobilność mieszana może pomóc zapewnić dodatkowe możliwości, które mogą być bardziej odpowiednie dla niektórych osób lub grup studentów. W tym kontekście wyznaczenie urzędników ds. włączenia społecznego w instytucjach szkolnictwa wyższego pomaga zająć się kwestią włączenia społecznego i różnorodności. Urzędnicy ds. włączenia mogą na przykład pomóc w zwiększeniu świadomości, określić strategie w zakresie komunikacji i działań informacyjnych, wraz z odpowiednimi współpracownikami zapewnić właściwe wsparcie podczas całego okresu mobilności oraz ułatwić współpracę między odpowiednimi pracownikami instytucji mającymi wiedzę ekspercką w dziedzinie włączenia i różnorodności.

Zrównoważenie środowiskowe i praktyki ekologiczne w mobilności szkolnictwie wyższym

Zgodnie z zasadami ECHE instytucje szkolnictwa wyższego muszą propagować praktyki przyjazne środowisku w ramach wszystkich działań związanych z programem. Oznacza to promowanie korzystania ze zrównoważonych środków transportu w ramach mobilności, podejmowanie aktywnych działań przy organizowaniu wydarzeń, konferencji i spotkań związanych z mobilnością w ramach programu Erasmus+ w sposób bardziej przyjazny dla środowiska oraz zastępowanie procedur administracyjnych w formie papierowej procedurami cyfrowymi (zgodnie ze standardami inicjatywy dotyczącej europejskiej legitymacji studenckiej). Instytucje szkolnictwa wyższego powinny również zwiększać wśród wszystkich uczestników świadomość w zakresie różnorodnych działań, które mogą oni podejmować za granicą, aby ograniczyć ślad węglowy i środowiskowy wynikające z ich mobilności, oraz monitorować postępy w zapewnieniu bardziej zrównoważonej mobilności studentów i pracowników.

Transformacja i edukacja cyfrowa oraz umiejętności cyfrowe w mobilności na poziomie szkolnictwa wyższego

Zgodnie z zasadami ECHE instytucje szkolnictwa wyższego powinny wdrożyć cyfrowe zarządzanie mobilnością studentów zgodnie ze standardami technicznymi określonymi w ramach inicjatywy dotyczącej europejskiej legitymacji studenckiej. Oznacza to, że instytucje szkolnictwa wyższego uczestniczące w programie muszą podłączyć się do sieci „Erasmus bez papieru", aby wymieniać dane dotyczące mobilności i zarządzać online porozumieniami o programie zajęć i cyfrowymi porozumieniami międzyinstytucjonalnymi, jak tylko funkcje te zostaną uruchomione dla poszczególnych działań w zakresie mobilności między krajami programu oraz między krajami programu a krajami partnerskimi. Instytucje szkolnictwa wyższego mogą wykorzystywać swoje fundusze wsparcia organizacyjnego na wdrażanie cyfrowego zarządzania mobilnością. Instytucje te powinny promować mobilność mieszaną – połączenie mobilności fizycznej z wirtualną – aby oferować bardziej elastyczne formy mobilności i dodatkowo zwiększyć efekty uczenia się

i wpływ mobilności fizycznej. Instytucje szkolnictwa wyższego muszą zapewnić jakość działań w zakresie mobilności mieszanej oraz formalne uznawanie udziału w mobilności mieszanej, w tym w komponencie wirtualnym. Instytucje powinny również zwiększać świadomość swoich studentów i pracowników w zakresie możliwości zdobycia i dalszego rozwijania odpowiednich umiejętności cyfrowych w ramach wszystkich kierunków studiów. Taką możliwością są np. staże „Cyfrowe możliwości" dla studentów i osób, które niedawno ukończyły studia. Staże te mają na celu rozwijanie lub pogłębianie umiejętności cyfrowych[31]. Pracownicy dydaktyczni i administracyjni również mogą korzystać ze szkoleń w zakresie umiejętności cyfrowych w celu zdobycia odpowiednich umiejętności, które umożliwią im wykorzystanie technologii cyfrowych podczas zajęć i do celów cyfryzacji administracji.

Opis działań i konkretne kryteria

Mobilność studentów

Mobilność studentów można realizować z dowolnego kraju programu do dowolnego innego kraju programu lub dowolnego kraju partnerskiego, na dowolnym kierunku i poziomie studiów (krótki cykl kształcenia na poziomie studiów wyższych/studia licencjackie/magisterskie/doktoranckie). Aby zapewnić wysoką jakość działań w zakresie mobilności, które w maksymalnym stopniu wpłyną na studentów, działanie w zakresie mobilności musi być zgodne ze stopniem studiów, jakie odbywa dany student, oraz z jego osobistymi potrzebami rozwojowymi.

Studenci mogą realizować działania opisane poniżej:

- **okres studiów** za granicą w partnerskiej instytucji szkolnictwa wyższego; Okres studiów za granicą musi być częścią programu studiów studenta, którego celem jest uzyskanie dyplomu w dowolnym cyklu studiów. Okres studiów realizowanych za granicą może obejmować również czas praktyki. Takie połączenie sprzyja powstawaniu synergii między doświadczeniem akademickim a zawodowym za granicą.
- **praktyka** (staż) za granicą w przedsiębiorstwie, instytucie badawczym, laboratorium, organizacji lub dowolnym innym odpowiednim miejscu pracy. Praktyki zagraniczne można odbywać podczas studiów w dowolnym cyklu i tuż po ich zakończeniu. Obejmuje to asystentury w nauczaniu dla studentów – przyszłych nauczycieli oraz asystentury badawcze dla studentów i doktorantów w dowolnym odpowiednim ośrodku badawczym. Aby dodatkowo zwiększyć synergię z programem „Horyzont Europa", mobilność ta może odbywać się również w kontekście projektów badawczych finansowanych w ramach programu „Horyzont Europa", przy pełnym poszanowaniu zakazu podwójnego finansowania działań przez UE. W miarę możliwości praktyki powinny stanowić integralną część programu studiów.

- **Mobilność doktorantów**

[31] Za „staż dot. umiejętności cyfrowych" uznaje się każdy staż studencki, w ramach którego stażysta zajmuje się co najmniej jedną z następujących czynności: marketing cyfrowy (np. zarządzanie mediami społecznościowymi, analityka stron internetowych); graficzne, mechaniczne lub architektoniczne projektowanie cyfrowe; tworzenie aplikacji, oprogramowania, skryptów lub stron internetowych; instalacja, utrzymanie systemów i sieci informatycznych oraz zarządzanie nimi; cyberbezpieczeństwo; analityka, eksploracja i wizualizacja danych; programowanie i szkolenie robotów oraz aplikacji wykorzystujących sztuczną inteligencję. Omawiana kategoria nie obejmuje generycznego wsparcia dla klientów, realizacji zamówień, wprowadzania danych ani zadań biurowych.

Aby lepiej sprostać zróżnicowanym potrzebom doktorantów w zakresie kształcenia i szkolenia oraz aby zapewnić równe szanse, doktoranci i osoby, które niedawno ukończyły studia doktoranckie[32], mogą skorzystać z krótko- lub długoterminowej mobilności związanej z fizycznymi studiami lub praktykami za granicą. Zachęca się do uzupełnienia mobilności fizycznej komponentem wirtualnym.

- **Mobilność mieszana**

Każdy okres studiów lub praktyk zawodowych za granicą o dowolnej długości, również w ramach mobilności doktorantów, można zrealizować w formie **mobilności mieszanej**. Mobilność mieszana to połączenie mobilności fizycznej i wirtualnej ułatwiające pracę zespołową i wymianę doświadczeń na podstawie e-uczenia się opartego na współpracy. Na przykład, w ramach komponentu wirtualnego można stworzyć wspólną przestrzeń *online* dla uczących się osób z różnych krajów i kierunków studiów, dzięki której mogą one brać udział w kursach internetowych lub pracować wspólnie i jednocześnie nad zadaniami, które są uznawane jako część ich studiów.

Każdy student może również realizować mobilność mieszaną poprzez uczestnictwo w **mieszanym programie intensywnym**.

Ponadto studenci (krótkiego cyklu kształcenia na poziomie studiów wyższych/studiów licencjackich/magisterskich), którzy nie mogą uczestniczyć w długoterminowej mobilności w formie fizycznych studiów lub praktyk, na przykład ze względu na kierunek studiów lub mniejsze możliwości uczestnictwa, będą mogli wziąć udział w krótkoterminowej mobilności fizycznej poprzez połączenie jej z obowiązkowym komponentem wirtualnym.

- **Mobilność kadry**

Mobilność kadry można realizować z dowolnego kraju programu do dowolnego innego kraju programu lub dowolnego kraju partnerskiego. Aby zapewnić wysoką jakość działań w zakresie mobilności o maksymalnym wpływie, działanie w zakresie mobilności musi być związane z rozwojem zawodowym pracownika oraz z jego potrzebami w zakresie uczenia się i osobistymi potrzebami rozwojowymi.

Pracownicy mogą realizować dowolne z opisanych poniżej działań:

- **okres nauczania** za granicą w partnerskiej instytucji szkolnictwa wyższego. Okres nauczania za granicą umożliwia pracownikom dydaktycznym instytucji szkolnictwa wyższego lub pracownikom przedsiębiorstw prowadzenie zajęć dydaktycznych w partnerskich instytucjach szkolnictwa wyższego za granicą. Mobilność pracowników związana z prowadzeniem zajęć dydaktycznych może mieć miejsce w dowolnej dyscyplinie akademickiej;

- **okres szkolenia** za granicą w partnerskiej instytucji szkolnictwa wyższego, przedsiębiorstwie lub innym odpowiednim miejscu pracy. Okres szkolenia umożliwia pracownikom instytucji szkolnictwa wyższego wzięcie udziału w szkoleniach za granicą, które są istotne z punktu widzenia ich codziennej pracy w instytucji szkolnictwa wyższego. Może to mieć formę szkoleń lub obserwacji pracy.

[32] Osoby, które niedawno ukończyły studia doktoranckie, mogą odbywać praktyki po spełnieniu takich samych wymogów jak inni niedawni absolwenci w ciągu 12 miesięcy od ukończenia studiów. W przypadku państw, w których absolwenci muszą odbyć obowiązkową zasadniczą służbę wojskową lub cywilną po zakończeniu nauki, okres kwalifikowalności dla niedawnych absolwentów zostanie wydłużony o czas trwania tej służby.

W okresie mobilności pracowników za granicą można łączyć działania w zakresie nauczania i szkolenia. Każdy okres nauczania lub szkolenia za granicą można zrealizować w formie **mobilności mieszanej**.

Ogólne kryteria kwalifikowalności

Aby kwalifikować się do otrzymania dofinansowania w ramach programu Erasmus+, projekt mobilności szkolnictwie wyższym musi spełniać przedstawione poniżej kryteria formalne. Ogólne kryteria kwalifikowalności dotyczą głównych wymogów na poziomie projektu, a szczególne kryteria przedstawione w kolejnych podrozdziałach dotyczą wymogów w zakresie realizacji konkretnych działań.

Uprawnione działania	Instytucja szkolnictwa wyższego może realizować jedno lub więcej z poniższych działań: ▪ mobilność studentów w celu studiowania; ▪ mobilność studentów w celu odbycia praktyki; ▪ mobilność pracowników w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych; ▪ mobilność pracowników w celu udziału w szkoleniu; ▪ mieszane programy intensywne. Takie działania w zakresie mobilności można realizować między krajami programu lub z kraju programu do dowolnego kraju partnerskiego na świecie (regiony 1–14).
Kto może złożyć wniosek?	Organizacje, które uzyskały następującą akredytację, mogą ubiegać się o dofinansowanie: ▪ W przypadku wniosku pojedynczej instytucji szkolnictwa wyższego: instytucje szkolnictwa wyższego ustanowione w kraju programu, którym przyznano Kartę Erasmusa dla szkolnictwa wyższego. ▪ W przypadku wniosku składanego przez konsorcjum realizujące projekty mobilności: organizacje koordynujące ustanowione w kraju programu i koordynujące działalność konsorcjum posiadającego akredytację w programie Erasmus dla konsorcjum realizującego projekty mobilności w szkolnictwie wyższym. Organizacje, które nie mają ważnej akredytacji dla konsorcjum, mogą wystąpić z wnioskiem o taką akredytację w imieniu konsorcjum realizującego projekty mobilności w czasie zaproszenia, w ramach którego składają wniosek o dofinansowanie projektu mobilności, lub wcześniejszego. Wszystkie zaangażowane instytucje szkolnictwa wyższego z krajów programu muszą mieć Kartę Erasmusa dla szkolnictwa wyższego (ECHE). Organizacje te będą kwalifikowały się do projektu mobilności dopiero po pozytywnym rozpatrzeniu ich wniosku o wydanie akredytacji dla konsorcjum. Studenci i pracownicy szkolnictwa wyższego nie mogą bezpośrednio występować z wnioskiem o dofinansowanie; kryteria wyboru dotyczące udziału w działaniach w zakresie mobilności i mieszanych programów intensywnych określa ich instytucja szkolnictwa wyższego.
Kraje uprawnione	W przypadku uczestnictwa w działaniach: ▪ każdy kraj programu ▪ każdy kraj partnerski

Liczba organizacji uczestniczących	Liczba organizacji w formularzu wniosku wynosi jeden (organizacja składająca wniosek). Jest to albo indywidualna instytucja szkolnictwa wyższego albo jeden koordynator konsorcjum realizującego projekty mobilności ustanowionego w kraju programu. Podczas realizacji projektu mobilności zaangażowane muszą być co najmniej dwie organizacje z różnych krajów programu (co najmniej jedna organizacja wysyłająca i co najmniej jedna przyjmująca). W przypadku mieszanych programów intensywnych: Oprócz wnioskodawcy w organizowaniu mieszanego programu intensywnego muszą uczestniczyć co najmniej dwie instytucje szkolnictwa wyższego z dwóch innych krajów programu.
Czas trwania projektu	26 miesięcy
Gdzie należy złożyć wniosek?	Do agencji narodowej kraju, w którym ma siedzibę organizacja składająca wniosek.
Kiedy należy złożyć wniosek?	W przypadku projektów, których realizacja ma się rozpocząć dnia 1 września tego samego roku, wnioskodawcy muszą złożyć wnioski o dofinansowanie do **dnia 11 maja do godz. 12:00:00 (w południe czasu obowiązującego w Brukseli)**.
Jak należy złożyć wniosek?	Informacje na temat sposobu składania wniosków znajdują się w części C niniejszego przewodnika.
Inne kryteria, które należy spełnić	Instytucja szkolnictwa wyższego może złożyć wniosek do swojej agencji narodowej za pośrednictwem dwóch kanałów: • bezpośrednio jako indywidualna instytucja szkolnictwa wyższego; • za pośrednictwem konsorcjum realizującego projekty mobilności, którego jest koordynatorem/członkiem. Instytucja szkolnictwa wyższego może złożyć wniosek tylko raz w ramach tej samej rundy selekcyjnej w odniesieniu do projektu mobilności jako indywidualna instytucja szkolnictwa wyższego lub jako instytucja koordynująca danego konsorcjum. Instytucja szkolnictwa wyższego może jednak należeć do kilku różnych konsorcjów, które składają wnioski w tym samym czasie, lub je koordynować. Obydwa sposoby składania wniosku (wniosek indywidualny oraz za pośrednictwem konsorcjum) mogą zostać wykorzystane jednocześnie. Instytucja szkolnictwa wyższego jest jednak odpowiedzialna za uniknięcie podwójnego dofinansowania uczestnika w przypadku wykorzystania obu sposobów składania wniosku w tym samym roku akademickim. W ramach projektu mobilności należy realizować inicjatywę dotyczącą europejskiej legitymacji studenckiej, aby ułatwić zarządzanie cyklem mobilności online, oraz inne bardziej przyjazne dla środowiska i integracyjne podejścia, zgodnie z Kartą Erasmusa dla szkolnictwa wyższego (ECHE) i wytycznymi ECHE.

Organizacje składające wnioski będą oceniane według odpowiednich **kryteriów wykluczających i kryteriów wyboru**. W celu uzyskania dodatkowych informacji proszę zapoznać się z częścią C niniejszego przewodnika.

SZCZEGÓLNE KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI DOTYCZĄCE MOBILNOŚCI STUDENTÓW

Uprawnione organizacje uczestniczące	▪ **Mobilność studentów w celu studiowania:** Wszystkie organizacje uczestniczące z kraju programu (zarówno wysyłające, jak i przyjmujące) muszą być instytucjami szkolnictwa wyższego, którym przyznano ECHE. Wszystkie przyjmujące organizacje z kraju partnerskiego muszą być instytucjami szkolnictwa wyższego uznanymi przez odpowiednie organy i muszą podpisać umowy międzyinstytucjonalne z partnerami z krajów programu przed rozpoczęciem mobilności. ▪ **Mobilność studentów w celu odbycia praktyki**: Organizacja wysyłająca musi być instytucją szkolnictwa wyższego z kraju programu posiadającą Kartę Erasmusa dla szkolnictwa wyższego. W przypadku mobilności studentów w celu odbycia praktyk organizacją przyjmującą może być[33]: ○ każda publiczna lub prywatna organizacja z kraju programu lub kraju partnerskiego prowadząca działalność na rynku pracy lub w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i badań naukowych i innowacji. Przykładowo taką organizacją może być: – publiczne lub prywatne małe, średnie lub duże przedsiębiorstwo (w tym przedsiębiorstwa społeczne); – organ publiczny na szczeblu lokalnym, regionalnym lub krajowym; – ambasada lub urząd konsularny wysyłającego kraju programu; – partner społeczny lub inny przedstawiciel świata pracy, w tym izby handlowe, rzemieślnicze/zawodowe i związki zawodowe; – instytut badawczy; – fundacja; – szkoła/instytut/ośrodek edukacji (na dowolnym poziomie, począwszy od kształcenia na poziomie przedszkolnym, a skończywszy na kształceniu na poziomie średnim II stopnia, w tym również kształceniu zawodowym i edukacji dorosłych); ○ organizacja niekomercyjna non-profit, stowarzyszenie, organizacja pozarządowa; ○ instytucja prowadząca poradnictwo zawodowe, doradztwo zawodowe i usługi informacyjne; ○ instytucja szkolnictwa wyższego z kraju programu posiadająca ECHE lub instytucja szkolnictwa wyższego z kraju partnerskiego uznana przez właściwe organy, która podpisała porozumienia międzyinstytucjonalne z partnerem z kraju programu przez rozpoczęciem mobilności.

[33] Następujące rodzaje organizacji nie kwalifikują się jako organizacje przyjmujące w przypadku mobilności studentów w ramach praktyk zawodowych: instytucje UE i inne organy UE, w tym wyspecjalizowane agencje (wyczerpujący wykaz tych instytucji jest dostępny na stronie internetowej: http://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies_pl); organizacje zarządzające programami UE, np. agencje narodowe programu Erasmus+ (w celu uniknięcia ewentualnego konfliktu interesów lub podwójnego finansowania).

Czas trwania działania	**Mobilność studentów w celu studiowania**: od 2 miesięcy (lub jednego semestru lub trymestru akademickiego) do 12 miesięcy. Mobilność ta może obejmować uzupełniający okres praktyki, jeżeli jest planowana, oraz może zostać zorganizowana w różny sposób, zależnie od okoliczności: jedno działanie może następować po drugim lub mogą one przebiegać jednocześnie. Przy połączeniu działań należy przestrzegać zasad dotyczących dofinansowania oraz minimalnego okresu mobilności uczniów. **Mobilność studentów w celu odbycia praktyki:** od 2 do 12 miesięcy Każdy student – a w szczególności studenci, którzy nie mogą uczestniczyć w długoterminowej mobilności fizycznej w celu studiowania lub odbycia praktyk zawodowych – może skorzystać z krótszej mobilności fizycznej połączonej z mobilnością wirtualną. Dodatkowo każdy student może uczestniczyć w intensywnych programach mieszanych. W tych przypadkach mobilność fizyczna musi trwać od 5 do 30 dni i musi łączyć się z obowiązkowym komponentem wirtualnym umożliwiającym pracę zespołową i wymianę doświadczeń na podstawie e-uczenia się opartego na współpracy. W ramach mobilności mieszanej w celu studiowania muszą zostać przyznane co najmniej 3 punkty ECTS. **Mobilność w celu studiowania lub odbycia praktyki dla doktorantów**: od 5 do 30 dni lub od 2 do 12 miesięcy (w tym okres mobilności w celu studiowania może obejmować okres praktyki, jeśli jest ona planowana). **Całkowity kwalifikowalny czas trwania w przeliczeniu na cykl studiów:** Jeden student może uczestniczyć w okresach mobilności o łącznym maksymalnym czasie trwania mobilności fizycznej do 12 miesięcy[34] na każdy cykl studiów[35], niezależnie od liczby i rodzaju działań w zakresie mobilności: ▪ w trakcie studiów pierwszego stopnia (licencjat lub studia odpowiadające licencjatowi), w tym studiów o krótkim cyklu (poziomy 5 i 6 ERK); ▪ w trakcie studiów drugiego stopnia (studia magisterskie lub odpowiadające magisterskim – 7 poziom ERK); oraz ▪ w trakcie studiów trzeciego stopnia jako doktorant (poziom doktorancki lub 8 poziom ERK). Czas trwania praktyki w przypadku niedawnych absolwentów wynosi maksymalnie 12 miesięcy w ramach cyklu studiów, na którym składają oni wniosek o praktykę.
Miejsce (miejsca) działania	Studenci muszą prowadzić swoje działania związane z mobilnością fizyczną w kraju programu lub w kraju partnerskim innym niż kraj organizacji wysyłającej i kraj, w którym student zamieszkuje podczas studiów[36].

34 Wcześniejsze doświadczenia w ramach programu Erasmus + lub stypendia Erasmus Mundus zaliczają się do 12 miesięcy przypadających na cykl studiów.
35 Studenci studiów jednostopniowych, na takich kierunkach jak medycyna, mogą być mobilni przez okres do 24 miesięcy.

Uprawnieni uczestnicy	Studenci zarejestrowani w instytucji szkolnictwa wyższego i przyjęci na studia kończące się uzyskaniem uznawanej kwalifikacji (dyplomu) lub innej uznawanej kwalifikacji zdobytej w szkolnictwie wyższym (do poziomu doktoratu włącznie). W przypadku mobilności doktorantów uczestnik musi być na poziomie 8 ERK. Niedawni absolwenci uczelni wyższych mogą wziąć udział w mobilności w celu odbycia praktyki. Organizacje będące beneficjentami może zrezygnować z praktyk dla niedawnych absolwentów. Niedawni absolwenci muszą zostać wybrani przez swoją macierzystą instytucję szkolnictwa wyższego w czasie ostatniego roku studiów oraz muszą odbyć i ukończyć zagraniczną praktykę w ciągu jednego roku po zakończeniu studiów[37].
Inne kryteria, które należy spełnić	Mobilność studentów może mieć miejsce w dowolnej dyscyplinie akademickiej. Mobilność studentów może być okresem studiów połączonym z krótką praktyką (krótszą niż 2 miesiące) i jednocześnie może być traktowana jako ogólny okres studiów. Student, organizacja wysyłająca i organizacja przyjmująca muszą podpisać porozumienie o programie zajęć. Okres studiów za granicą musi być częścią programu studiów studenta, którego celem jest uzyskanie dyplomu. W miarę możliwości praktyki powinny stanowić integralną część programu studiów. Uczęszczanie na zajęcia w instytucji szkolnictwa wyższego nie może być uznane za praktykę (staż). W przypadku mieszanej mobilności studentów działania mogą obejmować uczestnictwo w kursach oferowanych w formacie kształcenia mieszanego w dowolnej partnerskiej instytucji szkolnictwa wyższego, szkoleniach *online* i wyznaczonych zadaniach lub uczestnictwo w mieszanych programach intensywnych.

Szczególne kryteria kwalifikowalności dla mobilności pracowników

36 W przypadku kampusów satelitarnych, które są zależne od instytucji dominującej i objęte tą samą Kartą Erasmusa dla szkolnictwa wyższego, za kraj wysyłający uważany będzie kraj, w którym mieści się instytucja dominująca. Z tego względu nie można organizować działań mobilności pomiędzy kampusami satelitarnymi i instytucją dominującą objętymi tą samą Kartą Erasmusa dla szkolnictwa wyższego.

37 W przypadku państw, w których absolwenci muszą odbyć obowiązkową zasadniczą służbę wojskową lub cywilną po zakończeniu nauki, okres kwalifikowalności dla niedawnych absolwentów zostanie wydłużony o czas trwania tej służby.

Uprawnione organizacje uczestniczące	▪ **Mobilność pracowników w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych:** Organizacją wysyłającą musi być: o instytucja szkolnictwa wyższego z kraju programu posiadająca Kartę Erasmusa dla szkolnictwa wyższego lub o w przypadku pracowników zaproszonych do prowadzenia zajęć dydaktycznych w instytucji szkolnictwa wyższego: każda organizacja publiczna lub prywatna (której nie przyznano Karty Erasmusa dla szkolnictwa wyższego) w kraju programu prowadząca działalność na rynku pracy lub w dziedzinie kształcenia, szkolenia, badań naukowych i innowacji oraz na rzecz młodzieży. Przykładowo taką organizacją może być: – publiczne lub prywatne małe, średnie lub duże przedsiębiorstwo (w tym przedsiębiorstwa społeczne); – organ publiczny na szczeblu lokalnym, regionalnym lub krajowym; – partner społeczny lub inny przedstawiciel świata pracy, w tym izby handlowe, rzemieślnicze/zawodowe i związki zawodowe; – instytut badawczy; – fundacja; – szkoła/instytut/ośrodek edukacji (na dowolnym poziomie, począwszy od kształcenia na poziomie przedszkolnym, a skończywszy na kształceniu na poziomie średnim II stopnia, w tym również kształceniu zawodowym i edukacji dorosłych); – organizacja niekomercyjna non-profit, stowarzyszenie, organizacja pozarządowa; – instytucja prowadząca poradnictwo zawodowe, doradztwo zawodowe i usługi informacyjne. Organizacja przyjmująca musi być instytucją szkolnictwa wyższego z kraju programu, której przyznano Kartę Erasmusa dla szkolnictwa wyższego, lub instytucją szkolnictwa wyższego z kraju partnerskiego uznaną przez właściwe organy, która podpisała umowę międzyinstytucjonalną z partnerem z kraju programu przed rozpoczęciem mobilności. W przypadku zaproszonych pracowników z przedsiębiorstw organizacja przyjmująca musi być instytucją szkolnictwa wyższego w kraju programu. ▪ **Mobilność pracowników w celu udziału w szkoleniu:** Organizacja wysyłająca musi być instytucją szkolnictwa wyższego z kraju programu posiadającą Kartę Erasmusa dla szkolnictwa wyższego. Organizacją przyjmującą musi być: o instytucja szkolnictwa wyższego z kraju programu posiadająca ECHE lub instytucja szkolnictwa wyższego z kraju partnerskiego uznana przez właściwe organy, która podpisała porozumienia międzyinstytucjonalne z partnerem z kraju programu przez rozpoczęciem mobilności, lub o każda publiczna lub prywatna organizacja z kraju programu lub kraju partnerskiego prowadząca działalność na rynku pracy lub w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i badań naukowych i innowacji.

Czas trwania działania	**Mobilność pracowników w celu nauczania i szkolenia:** Od 2 dni do 2 miesięcy, z wyłączeniem czasu podróży. W przypadku mobilności z krajów programu do krajów partnerskich czas trwania musi wynosić od 5 dni do 2 miesięcy. W obu przypadkach minimalna liczba dni musi obejmować dni kolejno następujące po sobie. W przypadku **zaproszonych pracowników przedsiębiorstw** minimalny czas trwania wynosi 1 dzień. Działanie dydaktyczne musi obejmować co najmniej 8 godzin w tygodniu (lub w dowolnym krótszym okresie pobytu). Jeżeli mobilność trwa dłużej niż jeden tydzień, minimalna liczba godzin dydaktycznych w niepełnym tygodniu powinna być proporcjonalna do czasu trwania takiego tygodnia. Obowiązujące wyjątki: • W przypadku zaproszonych pracowników przedsiębiorstw nie istnieje minimalna liczba godzin dydaktycznych. • Jeżeli działanie dydaktyczne jest łączone z działaniem szkoleniowym podczas jednego okresu pobytu za granicą, wówczas minimalna liczba godzin dydaktycznych na tydzień (lub krótszy okres pobytu) zostaje ograniczona do 4 godzin.
Miejsce (miejsca) działania	Pracownik musi prowadzić swoje działanie w zakresie mobilności fizycznej w kraju programu lub kraju partnerskim innym niż kraj organizacji wysyłającej i kraj zamieszkania pracownika.
Uprawnieni uczestnicy	**Mobilność pracowników w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych:** • pracownicy zatrudnieni w instytucji szkolnictwa wyższego w kraju programu; ▪ pracownicy przedsiębiorstw zaproszeni do prowadzenia zajęć dydaktycznych w instytucji szkolnictwa wyższego w kraju programu, z dowolnego przedsiębiorstwa działającego w kraju programu, organizacji publicznej lub prywatnej (nieposiadającej ECHE) aktywnej na rynku pracy lub w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i badań naukowych i innowacji (w tym zatrudnieni doktoranci). **Mobilność pracowników w celu udziału w szkoleniu:** pracownicy zatrudnieni w instytucji szkolnictwa wyższego w kraju programu.
Inne kryteria, które należy spełnić	Mobilność pracowników może być okresem nauczania połączonym z okresem szkolenia i jednocześnie może być traktowana jako ogólny okres nauczania. Mobilność w celu nauczania lub szkolenia może odbywać się w więcej niż jednej organizacji przyjmującej w tym samym kraju, przy czym uznaje się ją za jeden okres nauczania lub szkolenia i obowiązuje minimalny czas trwania pobytu. Mobilność w celu nauczania może mieć miejsce w dowolnej dyscyplinie akademickiej. Mobilność w celu nauczania może obejmować zapewnianie szkoleń mających na celu rozwój partnerskiej instytucji szkolnictwa wyższego. Pracownik, organizacja wysyłająca i organizacja przyjmująca muszą podpisać porozumienie o mobilności.

Mieszane programy intensywne

Są to krótkie intensywne programy, w ramach których wykorzystuje się innowacyjne metody uczenia się i nauczania, w tym współpracę *online*. Programy mogą obejmować uczenie się w oparciu o wyzwania, w ramach którego transnarodowe i transdyscyplinarne zespoły współpracują ze sobą, aby sprostać pewnym wyzwaniom, na przykład związanym z celami zrównoważonego rozwoju ONZ lub innym wyzwaniom społecznym, przed jakimi stają konkretne regiony, miasta lub przedsiębiorstwa. Program powinien mieć wartość dodaną w porównaniu z istniejącymi kursami lub szkoleniami oferowanymi przez uczestniczące w nim instytucje szkolnictwa wyższego i może on trwać kilka lat. Przez zapewnienie nowych i bardziej elastycznych formatów mobilności łączących mobilność fizyczną z wirtualną mieszane programy intensywne mają na celu dotarcie do wszystkich rodzajów studentów ze wszystkich środowisk, kierunków i cykli studiów.

Grupy instytucji szkolnictwa wyższego będą miały możliwość zorganizowania krótkich mieszanych programów intensywnych w zakresie uczenia się, nauczania i szkolenia dla studentów i pracowników. Podczas tych mieszanych programów intensywnych grupy studentów lub pracowników będą podejmować krótkotrwałą mobilność fizyczną za granicą połączoną z obowiązkowym komponentem wirtualnym umożliwiającym pracę zespołową i wymianę doświadczeń na podstawie e-uczenia się opartego na współpracy. Komponent wirtualny musi zapewniać osobom uczącym się przestrzeń do wspólnej i jednoczesnej pracy *online* nad konkretnymi zadaniami, które stanowią część mieszanego programu intensywnego i przyczyniają się do osiągnięcia ogólnych efektów uczenia się.

Mieszane programy intensywne mogą być dostępne dla studentów i pracowników z instytucji szkolnictwa wyższego spoza partnerstwa. W ramach mieszanych programów intensywnych buduje się zdolności w zakresie opracowywania i wdrażania innowacyjnych praktyk nauczania i uczenia się w uczestniczących w tych programach instytucjach szkolnictwa wyższego.

SZCZEGÓLNE KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI MIESZANYCH PROGRAMÓW INTENSYWNYCH

Uprawnione organizacje uczestniczące	Mieszany program intensywny musi zostać opracowany i wdrożony przez co najmniej trzy instytucje szkolnictwa wyższego, którym przyznano ECHE, pochodzące z co najmniej trzech krajów programu. Ponadto udział mogą wziąć inne instytucje szkolnictwa wyższego lub organizacje znajdujące się w kraju programu. Instytucje szkolnictwa wyższego mogą brać udział i wysyłać uczestników na swój własny koszt. Uczestnicy z krajów partnerskich nie wliczają się do minimalnych wymogów. Organizacja koordynująca musi być instytucją szkolnictwa wyższego, której przyznano ECHE. Ta instytucja jest instytucją szkolnictwa wyższego składającą wniosek albo członkiem konsorcjum realizującego projekty mobilności składającego wniosek. Organizacja wysyłająca/przyjmująca studentów i pracowników, którzy mają uczestniczyć w mieszanych programach intensywnych, musi być instytucją szkolnictwa wyższego z kraju programu posiadającą ECHE. W przypadku nauczycieli i kadry prowadzącej szkolenia zaangażowanych w realizację programu może to być dowolna organizacja z kraju programu (zob. uprawnieni uczestnicy).
Czas trwania działania	Mobilność fizyczna od 5 do 30 dni trwania programu. Nie określono kryteriów kwalifikowalności na czas trwania komponentu wirtualnego, ale połączona mobilność wirtualna i fizyczna musi zapewnić studentom co najmniej 3 punkty ECTS.

Miejsce (miejsca) działania	Aktywność fizyczna może odbywać się w przyjmującej instytucji szkolnictwa wyższego lub w dowolnym innym miejscu w kraju przyjmującej instytucji szkolnictwa wyższego.
Uprawnieni uczestnicy	**Studenci:** Studenci zarejestrowani w instytucji szkolnictwa wyższego i przyjęci na studia kończące się uzyskaniem uznawanej kwalifikacji (dyplomu) lub innej uznawanej kwalifikacji zdobytej w szkolnictwie wyższym (do poziomu doktoratu włącznie). **Kadra/pracownicy:** pracownicy zatrudnieni w instytucji szkolnictwa wyższego w kraju programu. **Nauczyciele i kadra prowadząca szkolenia zaangażowani w realizację programu:** • pracownicy zatrudnieni w instytucji szkolnictwa wyższego w kraju programu. ▪ pracownicy przedsiębiorstw zaproszeni do prowadzenia zajęć dydaktycznych w instytucji szkolnictwa wyższego w kraju programu, z dowolnego przedsiębiorstwa działającego w kraju programu, organizacji publicznej lub prywatnej (której nie przyznano ECHE) aktywnej na rynku pracy lub w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i badań naukowych i innowacji (w tym zatrudnieni doktoranci).
Inne kryteria, które należy spełnić	Mieszane programy intensywne dla studentów i pracowników muszą składać się z krótkotrwałej mobilności fizycznej za granicą połączonej z obowiązkowym komponentem wirtualnym umożliwiającym pracę zespołową i wymianę doświadczeń na podstawie e-uczenia się opartego na współpracy. Komponent wirtualny musi zapewniać osobom uczącym się przestrzeń do wspólnej i jednoczesnej pracy *online* nad konkretnymi zadaniami, które stanowią część mieszanego programu intensywnego i przyczyniają się do osiągnięcia ogólnych efektów uczenia się. Mieszane programy intensywne muszą zapewniać studentom co najmniej 3 punkty ECTS. Aby mieszany program intensywny kwalifikował się do finansowania, minimalna liczba uczestników musi wynosić 15 (nie wliczając nauczycieli/kadry prowadzącej szkolenia zaangażowanych w realizację programu). Indywidualne wsparcie oraz, w stosownych przypadkach, wsparcie podróży dla uczestników aktywności fizycznej zapewnia organizacja wysyłająca (oraz przyjmująca instytucja szkolnictwa wyższego w przypadku zaproszonych pracowników przedsiębiorstw).

KRYTERIA PRZYZNANIA DOFINANSOWANIA

Nie prowadzi się żadnej oceny jakościowej (jakość oceniono na etapie składania wniosku dotyczącego Karty Erasmusa dla szkolnictwa wyższego lub przy wyborze akredytacji konsorcjum realizującego projekty mobilności) i dlatego nie istnieją żadne kryteria przyznawania dofinansowania.

Finansowanie otrzyma każdy kwalifikujący się wniosek o dofinansowanie (po sprawdzeniu jego kwalifikowalności).

Maksymalna kwota przyznanego dofinansowania będzie zależała od szeregu elementów:

- liczby okresów mobilności, których dotyczy wniosek;

- poprzednich rezultatów wnioskodawcy pod względem liczby okresów mobilności, dobrej jakości w odniesieniu do realizacji działań i należytego zarządzania finansami w przypadku, gdy wnioskodawca w latach poprzednich otrzymał podobne dofinansowanie;
- liczby mieszanych programów intensywnych, których dotyczy wniosek;
- całkowitego budżetu krajowego przyznanego na akcję w zakresie mobilności.

AKREDYTACJA W PROGRAMIE ERASMUS DLA KONSORCJÓW REALIZUJĄCYCH PROJEKTY MOBILNOŚCI W SZKOLNICTWIE WYŻSZYM

Organizacja z kraju programu składająca wniosek o dofinansowanie w ramach programu Erasmus+ w imieniu konsorcjum realizującego projekty mobilności musi posiadać ważną akredytację dla konsorcjum realizującego projekty mobilności w szkolnictwie wyższym. Akredytację przyznaje ta sama agencja narodowa, która ocenia wnioski o dofinansowanie projektów mobilności w szkolnictwie wyższym. Wnioski o akredytację i o dofinansowanie dla projektów mobilności można składać w ramach tej samej oferty. Dofinansowanie na projekty w zakresie mobilności będzie jednak przyznane wyłącznie tym instytucjom szkolnictwa wyższego i organizacjom, które otrzymają akredytację. Aby uzyskać taką akredytację, konsorcjum realizujące projekty mobilności musi spełniać następujące warunki:

KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI

Uprawnione organizacje uczestniczące	Konsorcjum realizujące projekty mobilności w szkolnictwie wyższym może składać się z następujących organizacji uczestniczących: ▪ instytucji szkolnictwa wyższego posiadających ważną Kartę Erasmusa dla szkolnictwa wyższego; ▪ każdej organizacji publicznej lub prywatnej prowadzącej działalność na rynku pracy lub w dziedzinie kształcenia, szkolenia i na rzecz młodzieży. Każda organizacja uczestnicząca musi być ustanowiona w tym samym kraju programu.
Kto może złożyć wniosek?	Każda uprawniona organizacja uczestnicząca może działać jako koordynator i składać wniosek w imieniu wszystkich organizacji zaangażowanych w konsorcjum.
Liczba organizacji uczestniczących	Konsorcjum realizujące projekty mobilności musi składać się z co najmniej trzech uprawnionych organizacji uczestniczących, w tym z dwóch wysyłających instytucji szkolnictwa wyższego. W czasie ubiegania się o akredytację dla konsorcjum realizującego projekty mobilności należy wskazać wszystkie organizacje będące członkami konsorcjum realizującego projekty mobilności.
Okres obowiązywania akredytacji dla konsorcjum	Cały okres trwania programu
Gdzie należy złożyć wniosek?	Do agencji narodowej kraju, w którym ma siedzibę organizacja składająca wniosek.
Kiedy należy złożyć wniosek?	W przypadku projektów, których realizacja ma się rozpocząć dnia 1 września tego samego roku lub kolejnych lat, wnioskodawcy muszą złożyć wnioski o akredytację do **dnia 11 maja do godz. 12:00:00 (w południe czasu obowiązującego w Brukseli)**.

Jak należy złożyć wniosek?	Informacje na temat sposobu składania wniosków znajdują się w części C niniejszego przewodnika.

Kryteria przyznawania dofinansowania
Wniosek o akredytację będzie oceniany według następujących kryteriów:

Adekwatność konsorcjum **(maksymalny wynik: 30 punktów)**	▪ Adekwatność wniosku w odniesieniu do: - celów akcji; - potrzeb i celów organizacji uczestniczących w konsorcjum i poszczególnych uczestników. ▪ Zakres, w jakim wniosek jest odpowiedni do: - generowania wysokiej jakości efektów uczenia się uczestników; - wzmacniania zdolności i międzynarodowego zasięgu organizacji uczestniczących w konsorcjum; - wnoszenia wartości dodanej na szczeblu UE dzięki rezultatom, które nie zostałyby osiągnięte, gdyby działania były prowadzone osobno przez każdą indywidualną instytucję szkolnictwa wyższego.
Jakość składu konsorcjum i metod współpracy **(maksymalny wynik: 20 punktów)**	▪ Zakres, w jakim: - w skład konsorcjum wchodzą odpowiednie wysyłające instytucje szkolnictwa wyższego, w stosownych przypadkach z uzupełniającymi organizacjami uczestniczącymi z innych sektorów społeczno-ekonomicznych o profilu, doświadczeniu i wiedzy fachowej niezbędnych do skutecznej realizacji wszystkich aspektów projektu; - koordynator konsorcjum ma już doświadczenie w zarządzaniu konsorcjum lub projektem podobnego rodzaju; - podział ról, obowiązków i zadań/zasobów jest dobrze określony i przewiduje zaangażowanie i czynny udział wszystkich organizacji uczestniczących; - zadania/zasoby są łączone i wspólnie wykorzystywane; - obowiązki dotyczące spraw wynikających z umowy i zarządzania finansami są jasne; - konsorcjum angażuje nowe osoby po raz pierwszy uczestniczące w akcji oraz mniej doświadczone organizacje.

Jakość planu działania konsorcjum i jego realizacji **(maksymalny wynik: 20 punktów)**	▪ Przejrzystość, kompletność i jakość wszystkich etapów projektu mobilności (przygotowanie, realizacja działań w zakresie mobilności i działania następcze). ▪ Jakość praktycznych ustaleń, zarządzania i rodzajów wsparcia (np. znajdowania organizacji przyjmujących, wyszukiwania i kojarzenia partnerów, informacji, wsparcia językowego i międzykulturowego, monitorowania). ▪ Jakość współpracy, koordynacji i komunikacji między organizacjami uczestniczącymi oraz z innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami. ▪ W stosownych przypadkach jakość ustaleń dotyczących uznawania i poświadczania efektów uczenia się uczestników oraz spójnego stosowania unijnych narzędzi przejrzystości i uznawalności. ▪ W stosownych przypadkach odpowiedniość środków w odniesieniu do wyboru uczestników działań w zakresie mobilności i środków wspierania uczestnictwa osób o mniejszych szansach w działaniach w zakresie mobilności.
Wpływ i upowszechnianie **(maksymalny wynik: 30 punktów)**	▪ Jakość środków stosowanych przy ocenie rezultatów działań prowadzonych przez konsorcjum. ▪ Potencjalny wpływ projektu: - na uczestników i organizacje uczestniczące w trakcie realizacji projektu i po jego zakończeniu; - na inne podmioty niż organizacje i osoby bezpośrednio uczestniczące w projekcie na szczeblu instytucjonalnym, lokalnym, regionalnym, krajowym lub międzynarodowym. ▪ Odpowiedniość i jakość środków mających na celu upowszechnianie rezultatów działań prowadzonych przez konsorcjum wśród organizacji uczestniczących i partnerów oraz poza nimi.

Aby uzyskać akredytację, wnioski muszą otrzymać łącznie co najmniej 60 punktów. Ponadto muszą uzyskać co najmniej połowę maksymalnej liczby punktów za każde kryterium oceny.

A) ZASADY FINANSOWANIA MAJĄCE ZASTOSOWANIE DO WSZYSTKICH DZIAŁAŃ W ZAKRESIE MOBILNOŚCI W SZKOLNICTWIE WYŻSZYM

Pozycja budżetu	Koszty kwalifikowalne i mające zastosowanie zasady	Kwota
Wsparcie organizacyjne	Koszty bezpośrednio związane z realizacją działań w zakresie mobilności (z wyłączeniem kosztów utrzymania i podróży uczestników). **Mechanizm finansowania:** dofinansowanie kosztów jednostkowych. **Zasada alokacji:** na podstawie liczby uczestników projektu mobilności.	Do setnego uczestnika: 400 EUR na uczestnika, zaś powyżej setnego uczestnika: 230 EUR na każdego dodatkowego uczestnika

	Koszty związane z organizacją działań w zakresie mobilności dla osób o mniejszych szansach, którzy wymagają dodatkowego wsparcia na podstawie kosztów rzeczywistych. **Mechanizm finansowania:** dofinansowanie kosztów jednostkowych **Zasada alokacji:** na podstawie liczby uczestników o mniejszych szansach otrzymujących dodatkowe wsparcie w oparciu o rzeczywiste koszty w ramach kategorii wsparcia integracyjnego.	100 EUR na uczestnika
Wsparcie włączenia	Dodatkowe koszty bezpośrednio związane z uczestnikami o mniejszych szansach, których nie można uwzględnić w kwocie dopłat uzupełniających na potrzeby indywidualnego wsparcia dla uczestników o mniejszych szansach. W szczególności koszty te mają za zadanie objąć dodatkowe wsparcie finansowe, jakiego potrzebują uczestnicy cierpiący na schorzenia fizyczne, psychiczne lub zdrowotne, aby mogli uczestniczyć w mobilności i w wizytach przygotowawczych, oraz osoby towarzyszące (w tym koszty związane z podróżą i utrzymaniem, jeżeli jest to uzasadnione i o ile nie jest to uwzględnione w pozycjach budżetowych „wsparcie podróży" i „wsparcie indywidualne" dla tych uczestników). **Mechanizm finansowania**: koszty rzeczywiste **Zasada alokacji:** wniosek musi być uzasadniony przez wnioskodawcę i zatwierdzony przez agencję narodową.	100% kosztów kwalifikowalnych
Koszty nadzwyczajne	Koszty dotyczące udzielenia zabezpieczenia finansowego, w przypadku gdy zażąda go agencja narodowa. Wysokie koszty podróży **Mechanizm finansowania:** koszty rzeczywiste **Zasada alokacji:** wniosek musi być uzasadniony przez wnioskodawcę i zatwierdzony przez agencję narodową	**Koszty dotyczące zabezpieczenia finansowego:** 80 % kosztów kwalifikowalnych **Wysokie koszty podróży:** 80% kwalifikowalnych kosztów podróży

Dofinansowanie na wsparcie organizacyjne dla beneficjenta (instytucji szkolnictwa wyższego lub konsorcjów):

Dofinansowanie na wsparcie organizacyjne stanowi wkład we wszelkie koszty ponoszone przez beneficjenta na działania wspierające mobilność studentów i pracowników, zarówno przyjeżdżających, jak i wyjeżdżających, zgodnie z zasadami zawartymi w Karcie Erasmusa dla szkolnictwa wyższego w krajach programu oraz z zasadami Karty Erasmusa dla szkolnictwa wyższego odzwierciedlonymi w umowach międzyinstytucjonalnych z instytucjami z krajów partnerskich. Przykładowe działania:

- ustalenia organizacyjne z instytucjami partnerskimi, obejmujące wizyty u potencjalnych partnerów, dotyczące zgody na warunki porozumień międzyinstytucjonalnych w odniesieniu do wyboru, przygotowania, przyjęcia i integracji uczestników projektu mobilności oraz aktualizowania tych porozumień międzyinstytucjonalnych;
- udostępnianie studentom zagranicznym aktualnych katalogów zajęć;
- udostępnianie studentom i pracownikom informacji oraz zapewnianie pomocy;
- dokonywanie wyboru studentów i pracowników;
- przygotowywanie porozumień o programie zajęć w celu zapewnienia pełnego uznania wszystkich elementów programu zajęć uczniów; przygotowywanie i uznawanie indywidualnych programów nauczania/szkolenia w przypadku wyjazdów pracowników;
- przygotowywanie i uznawanie indywidualnych programów nauczania/szkolenia w przypadku wyjazdów pracowników; przygotowanie językowe i międzykulturowe zapewniane studentom i pracownikom zarówno przyjeżdżającym, jak i wyjeżdżającym, uzupełniające wsparcie językowe *online* w ramach Erasmus+;
- ułatwianie integracji przyjeżdżającym uczestnikom projektu mobilności w instytucji szkolnictwa wyższego;
- zapewnianie rozwiązań dotyczących efektywnej opieki pedagogicznej i nadzoru w odniesieniu do uczestników projektu mobilności;
- szczegółowe ustalenia mające na celu zapewnienie wysokiej jakości praktyk studenckich w przyjmujących przedsiębiorstwach lub organizacjach;
- zapewnianie uznawania poszczególnych elementów programu studiów studentów i związanych z nimi punktów zaliczeniowych, wydawanie wykazu zaliczeń i suplementów do dyplomu;
- wspieranie reintegracji uczestników projektu mobilności i wykorzystywanie zdobytych przez nich nowych kompetencji na korzyść danej instytucji szkolnictwa wyższego i osób w niej studiujących.
- wdrożenie inicjatywy dotyczącej europejskiej legitymacji studenckiej (cyfryzacja zarządzania mobilnością)
- promowanie przyjaznych dla środowiska sposobów mobilności oraz zazielenianie procedur administracyjnych;
- promowanie uczestnictwa osób o mniejszych szansach oraz zarządzanie tym uczestnictwem;
- określanie i promowanie działań z zakresu uczestnictwa obywatelskiego i monitorowanie uczestnictwa w takich działaniach;
- promowanie mobilności mieszanej lub międzynarodowej oraz zarządzanie nią.

Instytucje szkolnictwa wyższego zobowiązują się do przestrzegania wszystkich zasad Karty, aby zapewnić mobilność wysokiej jakości, m.in.: „zapewnienia dobrego przygotowania wyjeżdżających uczestników projektu mobilności do ich działań za granicą, w tym do mobilności mieszanej, poprzez podejmowanie działań umożliwiających osiągnięcie koniecznego poziomu biegłości językowej i rozwój ich kompetencji międzykulturowych" i „zapewnienia odpowiedniego wsparcia językowego przyjeżdżającym uczestnikom projektu mobilności". Można korzystać z istniejącej infrastruktury w instytucjach szkoleń językowych. Te instytucje szkolnictwa wyższego, które będą w stanie zapewnić studentom i kadrze uczestniczącym w projektach w zakresie mobilności wysoką jakość, w tym wsparcie językowe, po niższych kosztach (lub ze względu na to, że są one finansowane z innych źródeł niż finansowanie UE), będą miały możliwość przeniesienia części dofinansowania przeznaczonego na wsparcie organizacyjne na finansowanie większej liczby działań w zakresie mobilności. Umowa finansowa szczegółowo określa poziom elastyczności w tym zakresie.

We wszystkich przypadkach beneficjenci będą zobowiązani zapisami umowy do świadczenia takich usług wysokiej jakości, a ich realizacja będzie monitorowana i sprawdzana przez agencje narodowe, także z uwzględnieniem sprawozdań studentów i pracowników uczestniczących w programie, które są bezpośrednio dostępne agencjom narodowym i Komisji.

Dofinansowanie na wsparcie organizacyjne oblicza się na podstawie liczby wszystkich wyjeżdżających uczestników projektu mobilności otrzymujących wsparcie (w tym wyjeżdżających uczestników nieotrzymujących dofinansowania z UE w ramach programu Erasmus+ w odniesieniu do całego okresu mobilności – zob. poniżej) i liczby przyjeżdżających

pracowników przedsiębiorstw prowadzących zajęcia dydaktyczne w instytucji szkolnictwa wyższego, będącej beneficjentem programu lub należącej do konsorcjum realizującego projekty mobilności. Uczestników projektu mobilności nieotrzymujących dofinansowania ze środków UE Erasmus+ w odniesieniu do całego okresu mobilności zalicza się do uczestników projektu mobilności otrzymujących wsparcie, ponieważ korzystają oni z ram mobilności i działań organizacyjnych. Wsparcie organizacyjne jest zatem wypłacane również w odniesieniu do tych uczestników.

W przypadku konsorcjów realizujących projekty mobilności dofinansowanie może zostać podzielone pomiędzy wszystkich członków zgodnie z zasadami, które uzgodnili oni między sobą.

Uczestnicy projektu mobilności nieotrzymujący dofinansowania ze środków UE Erasmus+

Studentami i pracownikami nieotrzymującymi dofinansowania ze środków UE Erasmus+ są uczestnicy projektu mobilności, którzy nie otrzymują dofinansowania UE Erasmus+ związanego z kosztami podróży i utrzymania, ale spełniają wszystkie kryteria dotyczące mobilności studentów i kadry oraz odnoszą wszystkie korzyści wynikające ze statusu studentów i pracowników uczestniczących w programie Erasmus+. Może im zostać przyznane finansowanie UE niezwiązane z programem Erasmus+ (ze środków EFS itp.), finansowanie krajowe, regionalne lub finansowanie innego rodzaju, jako wkład w ich koszty związane z mobilnością. Liczbę uczestników projektu mobilności nieotrzymujących dofinansowania z funduszy UE w ramach programu Erasmus+ w odniesieniu do całego okresu mobilności uwzględnia się w statystykach dotyczących wskaźnika efektywności wykorzystywanego do podziału budżetu UE między kraje.

Wsparcie włączenia

Osobą o mniejszych szansach jest potencjalny uczestnik, którego osobisty stan fizyczny, psychiczny lub stan związany ze zdrowiem sprawia, że udział tej osoby w projekcie/akcji w zakresie mobilności byłby niemożliwy bez dodatkowego wsparcia finansowego lub wsparcia innego rodzaju. Instytucje szkolnictwa wyższego, które wybrały studentów lub kadrę o mniejszych szansach, mogą złożyć wniosek do agencji narodowej o dodatkowe dofinansowanie w celu pokrycia kosztów dodatkowych związanych z udziałem takich osób w działaniach w zakresie mobilności. W związku z tym w przypadku uczestników o mniejszych szansach, w szczególności tych cierpiących na schorzenia fizyczne, psychiczne i zdrowotne, dofinansowanie może być wyższe niż maksymalna kwota indywidualnego dofinansowania określona poniżej. Instytucje szkolnictwa wyższego poinformują na swoich stronach internetowych, w jaki sposób studenci i pracownicy o mniejszych szansach mogą ubiegać się o takie dodatkowe dofinansowanie i je uzasadnić.

Dodatkowe finansowanie dla studentów i pracowników o mniejszych szansach może również pochodzić z innych źródeł na szczeblu lokalnym, regionalnym lub krajowym.

Osoby towarzyszące studentom i pracownikom o mniejszych szansach są uprawnione do otrzymania dofinansowania opartego na kosztach rzeczywistych.

Każda instytucja szkolnictwa wyższego, podpisując Kartę Erasmusa dla szkolnictwa wyższego, zobowiązuje się zapewnić uczestnikom z różnych środowisk równy dostęp i równe szanse. W związku z tym studenci i pracownicy o mniejszych szansach mogą korzystać ze wsparcia oferowanego przez instytucję przyjmującą lokalnym studentom i pracownikom.

Koszty nadzwyczajne związane z wysokimi kosztami podróży

Tylko uczestnicy uprawnieni do otrzymania wsparcia podróży uczestniczący w mobilności kwalifikują się do dofinansowania nadzwyczajnych kosztów związanych z wysokimi kosztami podróży:

beneficjenci projektów mobilności będą mogli wnioskować o dofinansowanie wysokich kosztów podróży uczestników w pozycji budżetowej „Koszty nadzwyczajne” (80% całkowitych kosztów kwalifikowalnych). Powyższy mechanizm będzie dozwolony pod warunkiem, że beneficjenci będą w stanie wykazać, iż zasady dofinansowania (oparte na kosztach jednostkowych przypadających na dany przedział odległości) nie pokrywają co najmniej 70% kosztów podróży

uczestników. W przypadku przyznania dofinansowania nadzwyczajne koszty związane z wysokimi kosztami podróży zastępują wsparcie podróży.

Inne źródła finansowania

Poza dofinansowaniem UE Erasmus+ lub zamiast dofinansowania UE (w przypadku uczestników projektu mobilności nieotrzymujących dofinansowania z funduszy UE) studenci i pracownicy mogą otrzymać dofinansowanie regionalne, krajowe lub innego rodzaju, którym zarządza inna organizacja niż agencja narodowa (np. ministerstwo lub władze regionalne). Dofinansowanie w ramach programu Erasmus+ można również zastąpić innymi funduszami z budżetu UE (ze środków EFS itp.). Te rodzaje dofinansowania pochodzące z innych źródeł finansowania niż budżet UE nie podlegają ustaleniom dotyczącym kwot i minimalnych/maksymalnych przedziałów określonych w niniejszym dokumencie.

B) Dofinansowanie na mobilność studentów

Wsparcie indywidualne mobilności fizycznej

Studenci mogą otrzymać wsparcie indywidualne jako wkład w ich dodatkowe koszty podróży i utrzymania związane z okresem studiów lub praktyki za granicą.

W przypadku mobilności między krajami programu i mobilności do krajów partnerskich z regionów 5 i 14 takie miesięczne kwoty są określane przez agencje narodowe w porozumieniu z organami krajowymi lub instytucjami szkolnictwa wyższego na podstawie obiektywnych i przejrzystych kryteriów opisanych poniżej. Dokładne kwoty zostaną opublikowane na stronach internetowych agencji narodowych i instytucji szkolnictwa wyższego.

Kraje programu i kraje partnerskie z regionów 5 i 14[38] zostały podzielone na trzy następujące grupy:

Grupa 1 Kraje o wyższych kosztach utrzymania	Dania, Finlandia, Islandia, Irlandia, Liechtenstein, Luksemburg, Norwegia i Szwecja Kraje partnerskie z regionu 14.
Grupa 2 Kraje o średnich kosztach utrzymania	Austria, Belgia, Cypr, Francja, Niemcy, Grecja, Włochy, Malta, Niderlandy, Portugalia i Hiszpania. Kraje partnerskie z regionu 5.
Grupa 3 Kraje o niższych kosztach utrzymania	Bułgaria, Chorwacja, Republika Czeska, Estonia, Węgry, Łotwa, Litwa, Polska, Rumunia, Serbia, Słowacja, Słowenia, Macedonia Północna i Turcja

Wsparcie indywidualne UE w ramach programu Erasmus+ przyznane studentom będzie zależało od kierunku ich mobilności między krajami wysyłającymi i przyjmującymi zgodnie z poniższymi wytycznymi:

[38] Kraje partnerskie z regionów 5 i 14 są tylko krajami przyjmującymi.

- mobilność do krajów o zbliżonych kosztach utrzymania: studenci otrzymają dofinansowanie UE w przedziale kwot średnich;
- mobilność do krajów o wyższych kosztach utrzymania: studenci otrzymają dofinansowanie UE w przedziale kwot wyższych;
- mobilność do krajów o niższych kosztach utrzymania: studenci otrzymają dofinansowanie UE w przedziale kwot niższych.

Kwoty określone przez agencje narodowe będą ustalane w ramach poniższych minimalnych i maksymalnych przedziałów:

- **średni przedział dofinansowania UE:** średni przedział dofinansowania, od 260 do 540 EUR miesięcznie, dotyczy działań w zakresie mobilności do krajów o zbliżonych kosztach utrzymania: a) z kraju grupy 1 do kraju grupy 1, b) z kraju grupy 2 do kraju grupy 2 oraz c) z kraju grupy 3 do kraju grupy 3;

- **wyższy przedział dofinansowania UE**: odpowiada średniemu przedziałowi stosowanemu przez agencję narodową powiększonemu o co najmniej 50 EUR i wynosi od 310 do 600 EUR miesięcznie. Dotyczy działań w zakresie mobilności do krajów o wyższych kosztach utrzymania: a) z kraju grupy 2 do kraju grupy 1 oraz b) z kraju grupy 3 do krajów grup 1 i 2;

- **niższy przedział dofinansowania UE:** odpowiada średniemu przedziałowi stosowanemu przez agencję narodową pomniejszonemu o co najmniej 50 EUR i wynosi od 200 do 490 EUR miesięcznie. Dotyczy działań w zakresie mobilności do krajów o niższych kosztach utrzymania: a) z kraju grupy 1 do krajów grup 2 i 3 oraz b) z kraju grupy 2 do kraju grupy 3.

Określając kwoty, o które będą mogli ubiegać się beneficjenci w ich kraju, agencje narodowe uwzględnią dwa szczególne kryteria:

- dostępność i poziom innych źródeł współfinansowania uzupełniających dofinansowanie UE, które pochodzą od instytucji prywatnych lub publicznych na poziomie lokalnym, regionalnym lub krajowym;
- ogólny poziom zapotrzebowania studentów, którzy zamierzają podjąć naukę lub uczestniczyć w szkoleniu za granicą.

W odniesieniu do działań w zakresie mobilności między krajami programu i mobilności do krajów partnerskich z regionów 5 i 14 agencje narodowe mogą podjąć decyzję o ustaleniu przedziałów zamiast kwot na poziomie krajowym, co zapewni instytucjom szkolnictwa wyższego pewną elastyczność. Decyzja ta powinna zostać odpowiednio uzasadniona, na przykład dostępnością współfinansowania na poziomie regionalnym lub instytucjonalnym w niektórych krajach.

Studenci i niedawni absolwenci o mniejszych szansach – dopłata uzupełniająca do wsparcia indywidualnego

Studenci i niedawni absolwenci o mniejszych szansach otrzymują dopłatę uzupełniającą do wsparcia indywidualnego w ramach dofinansowania UE z programu Erasmus+ wynoszącą 250 EUR miesięcznie. Kryteria, które należy stosować, określają na poziomie krajowym agencje narodowe w porozumieniu z organami krajowymi.

Studenci i niedawni absolwenci odbywający praktyki zawodowe – dopłata uzupełniająca do wsparcia indywidualnego

Studenci i niedawni absolwenci odbywający praktyki otrzymają dodatkowe dopłaty uzupełniające do wsparcia indywidualnego w ramach dofinansowania UE z programu Erasmus+ w wysokości 150 EUR miesięcznie. Studenci i niedawni absolwenci o mniejszych szansach odbywający praktyki są uprawnieni do otrzymania dopłaty uzupełniającej dla studentów i niedawnych absolwentów o mniejszych szansach oraz dopłaty uzupełniającej do praktyk.

Studenci i niedawni absolwenci z regionów najbardziej oddalonych oraz krajów i terytoriów zamorskich

Biorąc pod uwagę ograniczenia wynikające z oddalenia od innych krajów programu i poziomu gospodarczego, studenci i niedawni absolwenci instytucji szkolnictwa wyższego znajdujących się w najbardziej oddalonych regionach państw członkowskich UE oraz w krajach i terytoriach zamorskich związanych z państwami członkowskimi UE w ramach wsparcia indywidualnego otrzymają następujące wyższe kwoty:

Z	Do	Kwota
Regionów najbardziej oddalonych oraz krajów i terytoriów zamorskich	Kraje programu i kraje partnerskie z regionów 5 i 14.	700 EUR na miesiąc

Dopłaty uzupełniające dla studentów i niedawnych absolwentów o mniejszych szansach oraz dopłaty uzupełniające do praktyk nie mają zastosowania w tym przypadku.

Studenci i niedawni absolwenci korzystający z mobilności z krajów programu do krajów partnerskich („mobilność międzynarodowa")

Podstawową kwotę wsparcia indywidualnego ustala się w następujący sposób:

Z	Do	Kwota
Krajów programu	Kraje partnerskie z regionów 1–4 i 6–13.	700 EUR na miesiąc
Kraje programu	Kraje partnerskie z regionów 5 i 14.	Jak opisano powyżej w sekcji „Dofinansowanie na mobilność studentów – Wsparcie indywidualne mobilności fizycznej"

Dopłata uzupełniająca dla studentów i niedawnych absolwentów o mniejszych szansach ma zastosowanie w tym przypadku.

Dopłata uzupełniająca do praktyk nie ma zastosowania w przypadku mobilności do krajów partnerskich z regionów 1-4 i 6-13.

Kraje programu obejmują regiony najbardziej oddalone oraz kraje i terytoria zamorskie.

Studenci i niedawni absolwenci korzystający z krótkoterminowej mobilności fizycznej (mobilność mieszana i krótkotrwała mobilność doktorantów)

Podstawowe kwoty wsparcia indywidualnego ustala się w następujący sposób:

Czas trwania fizycznego działania	Kwota (dowolny kraj programu lub kraj partnerski)
do 14. dnia działania:	70 EUR na dzień
od 15. do 30. dnia działania:	50 EUR na dzień

Wsparcie indywidualne może również obejmować jeden dzień podróży przed rozpoczęciem działania i jeden dzień podróży następujący po działaniu.

Studenci i niedawni absolwenci o mniejszych szansach – dopłata uzupełniająca w ramach wsparcia indywidualnego krótkotrwałej mobilności fizycznej

Studenci i niedawni absolwenci o mniejszych szansach otrzymują dopłatę uzupełniającą do wsparcia indywidualnego w ramach dofinansowania UE z programu Erasmus+ wynoszącą 100 EUR w przypadku okresu mobilności fizycznej trwającego 5–14 dni oraz 150 EUR w przypadku okresu trwającego 15–30 dni. Kryteria, które należy stosować, określają na poziomie krajowym agencje narodowe w porozumieniu z organami krajowymi.

Dopłata uzupełniająca do praktyk nie ma zastosowania w tym przypadku.

Kraje programu obejmują regiony najbardziej oddalone oraz kraje i terytoria zamorskie.

Studenci i niedawni absolwenci nieotrzymujący wsparcia podróży – dopłata uzupełniająca do wsparcia indywidualnego za podróż z wykorzystaniem ekologicznych środków transportu

Studenci i niedawni absolwenci nieotrzymujący wsparcia podróży mogą zdecydować się na podróż z wykorzystaniem ekologicznych środków transportu. W takim przypadku otrzymają oni jednorazową dopłatę w wysokości 50 EUR jako dopłatę uzupełniającą do wsparcia indywidualnego, a w razie potrzeby mogą otrzymać do 4 dni dodatkowego wsparcia indywidualnego na pokrycie kosztów podróży w obie strony.

Dofinansowanie kosztów podróży

Następujący uczestnicy mogą otrzymać poniższe kwoty wsparcia podróży mające pomóc im w pokryciu kosztów podróży:

- studenci i niedawni absolwenci instytucji szkolnictwa wyższego znajdujących się w najbardziej oddalonych regionach państw członkowskich UE, na Cyprze, Islandii, Malcie oraz w krajach i terytoriach zamorskich związanych z państwami członkowskimi UE i udający się do krajów programu lub krajów partnerskich z regionów 5 i 14,
- studenci i niedawni absolwenci o mniejszych szansach korzystający z mobilności krótkoterminowej oraz
- studenci i niedawni absolwenci udający się do krajów partnerskich, z wyjątkiem krajów partnerskich z regionów 5 i 14.

Odległości[39]	**W przypadku podróży standardowej**	**W przypadku podróży z wykorzystaniem ekologicznych środków transportu**
od 10 do 99 km:	23 EUR na uczestnika	
od 100 do 499 km:	180 EUR na uczestnika	210 EUR na uczestnika
od 500 do 1 999 km:	275 EUR na uczestnika	320 EUR na uczestnika
od 2 000 do 2 999 km:	360 EUR na uczestnika	410 EUR na uczestnika
od 3 000 do 3 999 km:	530 EUR na uczestnika	610 EUR na uczestnika
od 4 000 do 7 999 km:	820 EUR na uczestnika	
8 000 km lub więcej:	1500 EUR na uczestnika	

Studenci i niedawni absolwenci, którzy wybiorą podróż z wykorzystaniem ekologicznych środków transportu, w stosownych przypadkach otrzymają do 4 dni dodatkowego wsparcia indywidualnego na pokrycie kosztów podróży w obie strony.

W przypadku mobilności z krajów programu do krajów partnerskich, z wyjątkiem regionów 5 i 14, studenci i niedawni absolwenci o mniejszych szansach muszą otrzymać wsparcie podróży. Beneficjenci mogą zrezygnować z udzielania wsparcia wszystkim pozostałym studentom i niedawnym absolwentom korzystającym z mobilności z krajów programu do krajów partnerskich, z wyjątkiem regionów 5 i 14.

[39] Na podstawie odległości, jaką musi pokonać uczestnik. Odległości należy obliczać korzystając z kalkulatora odległości Komisji Europejskiej (http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm). Aby obliczyć kwotę dofinansowania UE na podróż w obie strony, należy podać odległość przy podróży w jedną stronę.

C) DOFINANSOWANIE MOBILNOŚCI PRACOWNIKÓW

Pracownicy otrzymają dofinansowanie UE jako wkład w koszty podróży i utrzymania ponoszone w czasie pobytu za granicą zgodnie z poniższą tabelą:

<table>
<tr><th>Pozycja budżetu</th><th>Koszty kwalifikowalne i mające zastosowanie zasady</th><th colspan="3">Kwota</th></tr>
<tr><td rowspan="8">Wsparcie podróży</td><td rowspan="8">Dofinansowanie kosztów podróży uczestników z miejsca zamieszkania do miejsca działania i z powrotem.

Mechanizm finansowania: dofinansowanie kosztów jednostkowych.

Zasada alokacji: Na podstawie odległości, jaką musi pokonać uczestnik. Wnioskodawca musi wskazać odległość między miejscem zamieszkania a miejscem działania[40] przy użyciu kalkulatora odległości Komisji Europejskiej[41].</td><td>Odległość</td><td>Podróż standardowa</td><td>Podróż z wykorzystaniem ekologicznych środków transportu</td></tr>
<tr><td>0–99 km</td><td>23 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>100–499 km</td><td>180 EUR</td><td>210 EUR</td></tr>
<tr><td>500–1 999 km</td><td>275 EUR</td><td>320 EUR</td></tr>
<tr><td>2 000–2 999 km</td><td>360 EUR</td><td>410 EUR</td></tr>
<tr><td>3 000–3 999 km</td><td>530 EUR</td><td>610 EUR</td></tr>
<tr><td>4 000–7 999 km</td><td>820 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>8 000 km lub więcej</td><td>1 500 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>Wsparcie indywidualne</td><td>Koszty bezpośrednio związane z utrzymaniem uczestników w trakcie trwania działania.

Mechanizm finansowania: dofinansowanie kosztów jednostkowych.

Zasada alokacji: w zależności od długości pobytu uczestnika (w stosownych przypadkach z uwzględnieniem również jednego dnia podróży przed rozpoczęciem działania i jednego dnia</td><td colspan="3">Do 14. dnia działania: tabela A1.1 na dzień na uczestnika;

od 15. do 60. dnia działania: 70% z tabeli A1.1 na dzień na uczestnika.</td></tr>
</table>

[40] Na przykład jeżeli osoba z Madrytu (Hiszpania) bierze udział w działaniu odbywającym się w Rzymie (Włochy), wnioskodawca oblicza odległość z Madrytu do Rzymu (1 365,28 km), a następnie wybiera odpowiedni przedział odległości (tj. między 500 a 1 999 km).

[41] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_pl

	podróży następującego po działaniu). Pracownicy, którzy wybiorą podróż z wykorzystaniem ekologicznych środków transportu, w stosownych przypadkach otrzymają do czterech dni dodatkowego wsparcia indywidualnego na pokrycie kosztów podróży w obie strony.	

Tabela A – Wsparcie indywidualne (kwoty w EUR na dzień)

Poniższe kwoty zależą od kraju przyjmującego. Kwoty te muszą mieścić się w przedziałach określających wartości minimalne i maksymalne, przedstawionych w poniższej tabeli. Określając kwoty, o które będą ubiegać się beneficjenci w swoim kraju, agencje narodowe, w porozumieniu z władzami krajowymi, uwzględnią dwa szczególne kryteria:

- dostępność i poziom innych źródeł współfinansowania uzupełniających dofinansowanie UE, które pochodzą od instytucji prywatnych lub publicznych na szczeblu lokalnym, regionalnym lub krajowym;
- ogólny poziom potrzeb pracowników, którzy zamierzają prowadzić zajęcia dydaktyczne lub uczestniczyć w szkoleniu za granicą.

Dla wszystkich krajów docelowych należy stosować taki sam odsetek w ramach przedziału kwot. Przyznanie takiej samej kwoty dofinansowania w odniesieniu do wszystkich krajów docelowych nie jest możliwe.

Kraj przyjmujący	**Pracownicy z krajów programu**
	Min.–maks. (na dzień)
	A1.1
Norwegia, Dania, Luksemburg, Islandia, Szwecja, Irlandia, Finlandia, Liechtenstein **Kraje partnerskie z regionu 14**	80–180
Niderlandy, Austria, Belgia, Francja, Niemcy, Włochy, Hiszpania, Cypr, Grecja, Malta, Portugalia **Kraje partnerskie z regionu 5**	70-160

Słowenia, Estonia, Łotwa, Chorwacja, Słowacja, Republika Czeska, Litwa, Turcja, Węgry, Polska, Rumunia, Bułgaria, Republika Macedonii Północnej, Serbia	60-140
Kraje partnerskie z regionów 1–4 i 6–13	180

W odniesieniu do działań w zakresie mobilności między krajami programu i mobilności do krajów partnerskich z regionów 5 i 14 agencje narodowe mogą podjąć decyzję o ustaleniu przedziałów zamiast kwot na poziomie krajowym, co zapewni instytucjom szkolnictwa wyższego pewną elastyczność. Decyzja ta powinna zostać odpowiednio uzasadniona, na przykład dostępnością współfinansowania na poziomie regionalnym lub instytucjonalnym w niektórych krajach. Dokładne kwoty zostaną opublikowane na stronach internetowych każdej agencji narodowej i instytucji szkolnictwa wyższego.

D) POZIOM WSPARCIA FINANSOWEGO DLA STUDENTÓW I PRACOWNIKÓW OKREŚLONY PRZEZ INSTYTUCJE SZKOLNICTWA WYŻSZEGO I KONSORCJA REALIZUJĄCE PROJEKTY MOBILNOŚCI

We wszystkich przypadkach od instytucji szkolnictwa wyższego i konsorcjów realizujących projekty mobilności wymaga się przestrzegania poniższych zasad i spełnienia poniższych kryteriów przy określaniu lub stosowaniu stawek dofinansowania UE obowiązujących w danej instytucji.

- Po określeniu wysokości stawek przez instytucje/konsorcja pozostaną one na tym samym poziomie przez cały czas trwania projektu mobilności. Nie jest możliwe zmniejszenie ani zwiększenie poziomu dofinansowania w ramach tego samego projektu.
- Stawki należy określać lub stosować w obiektywny i przejrzysty sposób z uwzględnieniem wszystkich zasad i metodyki opisanych powyżej (tj. biorąc pod uwagę kierunek mobilności i dodatkowe specjalne finansowanie);
- Należy przyznać taki sam poziom dofinansowania wszystkim studentom wyjeżdżającym do tej samej grupy krajów w ramach tego samego rodzaju mobilności – studiów lub praktyk (z wyjątkiem studentów i niedawnych absolwentów o mniejszych szansach z najbardziej oddalonych krajów, regionów oraz krajów i terytoriów zamorskich programu).

E) MIESZANE PROGRAMY INTENSYWNE

Pozycja budżetu	Koszty kwalifikowalne i mające zastosowanie zasady	Kwota
Wsparcie organizacyjne	Koszty bezpośrednio związane z organizacją programów intensywnych (z wyłączeniem kosztów utrzymania i podróży uczestników). **Mechanizm finansowania:** dofinansowanie kosztów jednostkowych. **Zasada alokacji:** na podstawie liczby uczestników	400 EUR na uczestnika, przy minimalnej liczbie uczestników wynoszącej 15 i maksymalnej liczbie 20 uczestników korzystających z dofinansowania.

	projektu mobilności, nie uwzględniając nauczycieli/osób prowadzących szkolenia zaangażowanych w realizację programu. Koordynująca instytucja szkolnictwa wyższego ubiega się o wsparcie organizacyjne w imieniu grupy instytucji wspólnie organizujących mieszany program intensywny.	

AKREDYTACJA W PROGRAMIE ERASMUS W DZIEDZINIE KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA ZAWODOWEGO, EDUKACJI SZKOLNEJ I EDUKACJI DOROSŁYCH

Akredytacja w programie Erasmus jest narzędziem dla organizacji zajmujących się kształceniem i szkoleniem zawodowym, edukacją szkolną oraz edukacją dorosłych, które chcą otworzyć się na transgraniczną wymianę i współpracę. Przyznanie akredytacji w programie Erasmus stanowi potwierdzenie, że wnioskodawca ustanowił plan realizacji wysokiej jakości działań w zakresie mobilności w ramach szerzej zakrojonych działań wpisujących się w rozwój swojej organizacji. Plan ten nazywany jest „planem Erasmus" i stanowi kluczowy element wniosku o akredytację w programie Erasmus.

Wnioskodawcy mogą ubiegać się o indywidualną akredytację w programie Erasmus dla swojej organizacji lub o akredytację w programie Erasmus dla koordynatorów konsorcjów realizujących projekty mobilności, jak wyjaśniono poniżej. Wcześniejsze doświadczenie w ramach programu nie jest wymagane.

Organizacje, które uzyskały już akredytację w programie Erasmus, mogą otrzymać znak doskonałości jako wyróżnienie ich dotychczasowej pracy i zaangażowania na rzecz jakości.

JAK UZYSKAĆ DOSTĘP DO MOŻLIWOŚCI W ZAKRESIE MOBILNOŚCI PRZY POMOCY AKREDYTACJI W PROGRAMIE ERASMUS?

Wnioskodawcy, którzy otrzymają akredytację w programie Erasmus, zyskują uproszczony dostęp do możliwości finansowania w ramach akcji kluczowej 1 w swojej dziedzinie. Coroczne zaproszenie do składania wniosków o finansowanie projektów akredytowanych przedstawiono w rozdziale poświęconym każdej z dziedzin objętych akredytacją w programie Erasmus.

CELE AKCJI

W KAŻDEJ Z TRZECH DZIEDZIN:

Wzmocnienie europejskiego wymiaru nauczania i uczenia przez:

- promowanie wartości włączania i różnorodności, tolerancji i udziału w życiu demokratycznym
- upowszechnianie wiedzy o wspólnym europejskim dziedzictwie i różnorodności
- wspieranie rozwoju sieci zawodowych w Europie

W DZIEDZINIE KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA ZAWODOWEGO:

Przyczynianie się do wdrażania zalecenia Rady w sprawie kształcenia i szkolenia zawodowego i deklaracji z Osnabrück oraz europejskiego programu na rzecz umiejętności, a także do tworzenia europejskiego obszaru edukacji poprzez:

- podniesienie jakości podstawowego i ustawicznego kształcenia i szkolenia zawodowego (IVET i CVET)
- wzmacnianie kompetencji kluczowych i umiejętności przekrojowych, w szczególności znajomości języków
- wspieranie rozwoju umiejętności specyficznych dla danego zawodu na obecnym i przyszłym rynku pracy
- wymianę najlepszych praktyk i promowanie stosowania nowych i innowacyjnych metod i technologii pedagogicznych oraz wspieranie rozwoju zawodowego nauczycieli, osób prowadzących szkolenia, mentorów i innych pracowników kształcenia i szkolenia zawodowego

- rozwijanie zdolności organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego do realizacji wysokiej jakości projektów w zakresie mobilności oraz ich zdolności podejmowania partnerskiej współpracy dobrej jakości przy jednoczesnym rozwijaniu strategii umiędzynarodowienia
- umożliwienie mobilności wszystkim uczącym się w ramach podstawowego oraz ustawicznego kształcenia i szkolenia zawodowego oraz zwiększenie średniego czasu trwania mobilności tych osób w celu zwiększenia jej jakości i wpływu
- wspieranie jakości, przejrzystości i uznawania efektów uczenia się w okresach mobilności za granicą, zwłaszcza z wykorzystaniem europejskich narzędzi i instrumentów służących temu celowi

W DZIEDZINIE EDUKACJI SZKOLNEJ

Poprawa jakości nauczania i uczenia się w edukacji szkolnej przez:

- wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli, członków kadry kierowniczej szkół i innych pracowników szkół
- promowanie wykorzystania nowych technologii i innowacyjnych metod nauczania
- poprawę uczenia się języków i zwiększanie różnorodności językowej w szkołach
- wspieranie wymiany i przekazywania najlepszych praktyk w dziedzinie nauczania i rozwoju szkół

Wkład w tworzenie europejskiego obszaru edukacji przez:

- budowanie zdolności szkół do angażowania się w transgraniczną wymianę i współpracę oraz do realizacji wysokiej jakości projektów w zakresie mobilności
- umożliwienie mobilności edukacyjnej wszystkim uczniom w ramach edukacji szkolnej
- wspieranie uznawania efektów uczenia się wśród uczniów i pracowników w okresach mobilności za granicą

W DZIEDZINIE EDUKACJI DOROSŁYCH:

Wkład w tworzenie europejskiego obszaru edukacji i europejskiego programu na rzecz umiejętności poprzez:

- poprawę jakości formalnego, pozaformalnego i nieformalnego kształcenia dorosłych
- poprawę jakości oferty kształcenia dorosłych dzięki profesjonalizacji kadry zawodowej oraz budowanie zdolności organizatorów kształcenia dorosłych do realizacji programów kształcenia wysokiej jakości
- poprawę jakości nauczania i uczenia się w ramach wszystkich form kształcenia dorosłych oraz dostosowanie ich do potrzeb szerokiego społeczeństwa
- poprawę oferty kształcenia dorosłych w zakresie kluczowych kompetencji określonych w unijnych ramach (2018), w tym w zakresie podstawowych umiejętności (umiejętność czytania i pisania, umiejętność rozumowania matematycznego, umiejętności cyfrowe) i innych umiejętności życiowych
- budowanie zdolności organizacji kształcenia dorosłych i innych organizacji działających w dziedzinie edukacji dorosłych do realizacji wysokiej jakości projektów w zakresie mobilności
- zwiększenie uczestnictwa dorosłych w każdym wieku oraz niezależnie od ich statusu społeczno-ekonomicznego w procesie kształcenia dorosłych, w szczególności przez wspieranie udziału organizacji pracujących z osobami uczącymi się będącymi w niekorzystnej sytuacji, mniejszych organizacji kształcenia dorosłych, organizacji po raz pierwszy korzystających z programu i organizacji mniej doświadczonych, a także społecznościowych organizacji oddolnych

Kryteria kwalifikacyjne

Kto może złożyć wniosek?	W dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego: (1) Organizacje zapewniające podstawowe lub ustawiczne kształcenie i szkolenie zawodowe (2) Lokalne i regionalne organy publiczne, organy koordynujące i inne organizacje pełniące rolę w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego (3) Przedsiębiorstwa i inne organizacje publiczne lub prywatne zajmujące się organizacją szkoleń, ich prowadzeniem lub w inny sposób pracą z osobami uczącymi się i uczniami zawodu w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego
	W dziedzinie edukacji szkolnej: (1) Szkoły zapewniające kształcenie ogólne na poziomie przedszkolnym, podstawowym lub średnim[42] (2) Lokalne i regionalne organy publiczne, organy koordynujące i inne organizacje pełniące rolę w dziedzinie edukacji szkolnej
	W dziedzinie edukacji dorosłych: (1) organizacje zapewniające formalne, pozaformalne i nieformalne kształcenie dorosłych[43] (2) Lokalne i regionalne organy publiczne, organy koordynujące i inne organizacje odgrywające pewną rolę w dziedzinie kształcenia dorosłych
	Definicje i zasady obowiązujące we wszystkich trzech obszarach Kwalifikowalność organizacji w ramach warunku 1 będzie ustalana w oparciu o zapewniane przez nie programy i działania edukacyjne. Organizacja może kwalifikować się w większej liczbie obszarów, jeżeli zapewnia różne programy i działania edukacyjne. Właściwy organ krajowy w każdym kraju określi: ▪ programy i działania edukacyjne, które umożliwiają organizacjom spełnienie kryteriów kwalifikacyjnych w ramach warunku 1, oraz ▪ organizacje spełniające kryteria kwalifikacyjne w ramach warunku 2. Mające zastosowanie definicje oraz przykłady kwalifikujących się organizacji zostaną opublikowane na stronie internetowej odpowiedzialnej agencji narodowej.

[42] W tym w zakresie wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem.

[43] Bez uszczerbku dla definicji ustanowionych przez właściwy organ krajowy organizacje zapewniające kształcenie i szkolenie zawodowe dorosłym słuchaczom są zazwyczaj uznawane za organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego, a nie za organizacje kształcenia dorosłych. Więcej informacji dotyczących mających zastosowanie definicji można znaleźć na stronie internetowej agencji narodowej danego kraju.

Kraje uprawnione	Organizacje składające wniosek muszą być ustanowione w kraju programu.
Organizacje wspierające	Wszystkie pozostałe organizacje działające w obszarze kształcenia i szkolenia mogą uczestniczyć jako organizacje wspierające akredytowanych beneficjentów. Rola i obowiązki organizacji wspierających muszą być oficjalnie określone między daną organizacją a akredytowanym beneficjentem. Wszelki wkład organizacji wspierających musi być zgodny ze standardami jakości Erasmus.
Gdzie złożyć wniosek?	Wnioski należy składać do agencji narodowej kraju, w którym organizacja składająca wniosek ma siedzibę.
Termin składania wniosków	**19 października godz. 12:00:00 (południe czasu obowiązującego w Brukseli)**
Standardy jakości Erasmus	Wnioskodawcy ubiegający się o akredytację w programie Erasmus muszą spełniać standardy jakości Erasmus przedstawione na stronie internetowej Europy: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-vet-adults-schools_en Standardy jakości Erasmus mogą być uaktualniane w okresie obowiązywania akredytacji. W takim przypadku przed złożeniem wniosku o kolejną dotację akredytowane organizacje zostaną poproszone o wyrażenie na nie zgody.
Liczba wniosków	Organizacja może złożyć jeden wniosek w każdym z trzech obszarów objętych niniejszym zaproszeniem do składania wniosków: kształcenie dorosłych, kształcenie i szkolenie zawodowe i edukacja szkolna. Organizacje składające wniosek w co najmniej dwóch obszarach muszą złożyć oddzielne wnioski dla każdego z nich. Organizacje, które uzyskały już akredytację w programie Erasmus, nie mogą ubiegać się o nową akredytację w tej samej dziedzinie.
Rodzaje wniosków	Wnioskodawcy mogą składać wnioski w charakterze organizacji indywidualnej lub jako koordynator konsorcjum realizującego projekty mobilności. Nie ma możliwości ubiegania się o oba rodzaje akredytacji w tym samym obszarze.
Akredytacja w programie Erasmus dla koordynatorów konsorcjum realizującego projekty mobilności	Konsorcjum realizujące projekty mobilności jest grupą organizacji z tego samego kraju realizującą działania w zakresie mobilności w ramach wspólnego planu Erasmus. Każde konsorcjum realizujące projekty mobilności jest koordynowane przez jedną główną organizację: koordynatora konsorcjum realizującego projekty mobilności, który uzyskał akredytację w programie Erasmus. Koordynator konsorcjum realizującego projekty mobilności może sam organizować działania (tak samo jak każda organizacja, która uzyskała indywidualną akredytację), a ponadto może tworzyć możliwości w zakresie mobilności dla innych organizacji członkowskich należących do ich konsorcjum. Akredytacja członków konsorcjum w programie Erasmus nie jest wymagana. Organizacje składające wniosek o akredytację w charakterze koordynatora konsorcjum realizującego projekty mobilności będą zobowiązane do opisania we wniosku celu i planowanego składu ich konsorcjum. Wszystkie organizacje, których udział planuje się

	w konsorcjum, muszą pochodzić z tego samego kraju co koordynator konsorcjum. Na obecnym etapie nie jest jednak wymagany dokładny wykaz członków konsorcjum. Więcej informacji można znaleźć w zasadach dotyczących akredytowanych projektów mobilności.

Kryteria wyboru

Wnioskodawcy muszą mieć wystarczające zdolności operacyjne i zawodowe, aby zrealizować proponowany plan Erasmus, w tym co najmniej dwuletnie odpowiednie doświadczenie w dziedzinie, której dotyczy wniosek, oraz, w przypadku koordynatora konsorcjum realizującego projekty mobilności, odpowiednią zdolność do koordynowania konsorcjum.

Aby uzyskać więcej informacji na temat ogólnych kryteriów zdolności operacyjnej i tych szczegółowych wymogów dla wnioskodawców ubiegających się o akredytację, należy zapoznać się z **częścią C niniejszego przewodnika**.

Kryteria wykluczające

Wnioskodawcy muszą złożyć podpisane oświadczenie potwierdzające, że nie znajdują się w żadnej z sytuacji, o których mowa w kryteriach wykluczających wymienionych w **części C niniejszego przewodnika**, że przedłożony plan Erasmus zawiera oryginalne treści autorstwa organizacji składającej wniosek oraz że za sporządzenie wniosku nie zapłacono żadnym innym organizacjom ani osobom zewnętrznym.

Jednocześnie wnioskodawcy są uprawnieni i zachęcani do zwracania się o doradztwo w zakresie polityki do odpowiednich organów i ekspertów ds. edukacji lub do wymiany dobrych praktyk z podobnymi organizacjami, które mają więcej doświadczeń w ramach programu Erasmus+. Wnioskodawcy ubiegający się o rolę koordynatora konsorcjum w ramach projektu mobilności mogą konsultować się z potencjalnymi członkami konsorcjum przy sporządzaniu wniosku. Wnioskodawcy mogą poprzeć swój wniosek dokumentami strategicznymi istotnymi dla swego planu Erasmus, takimi jak strategia umiędzynarodowienia lub strategia opracowana przez ich organy nadzoru lub jednostki koordynujące.

Kryteria przyznawania dofinansowania

Wnioski będą ocenione oddzielnie w obszarze edukacji szkolnej, kształcenia i szkolenia zawodowego oraz edukacji dorosłych. Jakość wniosków zostanie oceniona przez przyznanie punktów z łącznej liczby 100 punktów na podstawie poniższych kryteriów i ich znaczenia.

Aby wnioski mogły zostać rozpatrzone pozytywnie, muszą przejść następujące progi:

- co najmniej 70 z łącznej liczby 100 punktów oraz
- co najmniej połowa maksymalnych punktów w każdej z czterech kategorii kryteriów udzielenia akredytacji

Istotność **maksymalny wynik: 10**	Zakres, w jakim: ▪ profil, doświadczenie, działalność i grupa docelowa osób uczących się wnioskodawcy są adekwatne do dziedziny, której dotyczy wniosek, celów niniejszego zaproszenia oraz rodzaju wniosku (organizacja indywidualna lub koordynator konsorcjum). ▪ Ponadto w przypadku koordynatorów konsorcjum: o profil planowanych członków konsorcjum odpowiada celom konsorcjum określonym we

punktów	wniosku, obszarowi wniosku i celom niniejszego zaproszenia do składania wniosków o utworzenie konsorcjum stanowi dla jego członków wyraźną wartość dodaną w odniesieniu do celów niniejszego zaproszenia do składania wniosków.
Plan Erasmus: Cele **maksymalny wynik: 40 punktów**	Zakres, w jakim: ▪ proponowany plan Erasmus jest zgodny z celami niniejszego zaproszenia do składania wniosków ▪ cele proponowane w ramach planu Erasmus odnoszą się do potrzeb organizacji składającej wniosek, jej personelu i osób uczących się w jasny i konkretny sposób o w przypadku koordynatorów konsorcjum niniejsze kryterium ma zastosowanie do całego planowanego konsorcjum i wymaga, aby cele planu Erasmus były spójne z celem konsorcjum określonym we wniosku ▪ proponowane cele planu Erasmus i harmonogram ich realizacji są realistyczne i wystarczająco ambitne, aby organizacja (konsorcjum) na nich skorzystała ▪ proponowane środki służące monitorowaniu i ocenie postępów w realizacji celów planu Erasmus są właściwe i konkretne ▪ jeżeli wnioskodawca dołączył dokumenty strategiczne do wniosku: istnieje wyraźne wyjaśnienie związku między proponowanym planem Erasmus a załączonymi dokumentami
Plan Erasmus: Działania **maksymalny wynik: 20 punktów**	Zakres, w jakim: ▪ proponowana liczba uczestników działań w zakresie mobilności jest proporcjonalna do wielkości i doświadczenia organizacji składającej wniosek o w przypadku koordynatorów konsorcjum zostanie wzięta pod uwagę planowana wielkość konsorcjum ▪ proponowana liczba uczestników działań w zakresie mobilności jest realistyczna i właściwa dla realizacji celów określonych w planie Erasmus ▪ profile planowanych uczestników odpowiadają obszarowi wniosku, proponowanemu planowi Erasmus oraz celom niniejszego zaproszenia do składania wniosków ▪ w stosownych przypadkach i jeżeli wnioskodawca planuje zorganizować działania w zakresie mobilności dla osób uczących się: zakres zaangażowania osób o mniejszych szansach
Plan Erasmus: Zarządzanie **maksymalny wynik: 30 punktów**	Zakres, w jakim: ▪ wnioskodawca zaproponował konkretne sposoby zastosowania podstawowych zasad akredytacji w programie Erasmus opisanych w standardach jakości Erasmus; ▪ wnioskodawca zaproponował jasny i kompletny podział zadań zgodnie ze standardami jakości Erasmus; ▪ wnioskodawca przeznaczył odpowiednie środki na zarządzanie działaniami w ramach programu zgodnie ze standardami jakości Erasmus; ▪ istnieje odpowiednie zaangażowanie na szczeblu kierownictwa organizacji; ▪ określono odpowiednie środki w celu zapewnienia ciągłości działań w ramach programu w przypadku zmian personalnych lub kierownictwa organizacji składającej wniosek; ▪ wnioskodawca zaproponował konkretne i logiczne kroki w celu uwzględnienia wyników działań w zakresie mobilności w ramach regularnej pracy organizacji; o w przypadku koordynatorów konsorcjum niniejsze kryterium ma zastosowanie do

	całego planowanego konsorcjum.

MAKSYMALNA LICZBA PRZYZNANYCH AKREDYTACJI W PROGRAMIE ERASMUS

W krajach, w których zainteresowanie akredytacją w programie Erasmus jest bardzo duże, agencja narodowa może ustalić maksymalną liczbę przyznanych akredytacji. Decyzja ta zostanie podjęta oddzielnie w odniesieniu do każdego z trzech obszarów i opublikowana na stronie internetowej agencji narodowej wraz z niniejszym zaproszeniem do składania wniosków.

- Jeżeli agencja narodowa nie ustali maksymalnej liczby zatwierdzonych akredytacji w danym obszarze, zatwierdzone zostaną wszystkie wnioski spełniające minimalne kryteria określone w niniejszym zaproszeniu do składania wniosków.
- Jeżeli agencja narodowa ustala maksymalną liczbę zatwierdzonych akredytacji w danym obszarze, zostanie sporządzona lista rankingowa wniosków spełniających minimalne kryteria.

  Akredytacje będą przyznawane począwszy od wniosku, który uzyskał najwyższą ocenę punktową, aż do osiągnięcia maksymalnej liczby akredytacji. W przypadku gdy więcej niż jeden wniosek zostanie oceniony tak samo pod względem liczby otrzymanych punktów, maksymalna liczba przyznanych akredytacji zostanie zwiększona w celu uwzględnienia wszystkich wniosków z taką liczbą punktów.

OKRES WAŻNOŚCI

Akredytacja w programie Erasmus jest przyznawana na okres od 2021 r. do 2027 r. Aby zapewnić realistyczne planowanie, przedłożony plan Erasmus będzie obejmował krótszy okres od dwóch do pięciu lat i będzie okresowo aktualizowany.

W przypadku gdy akredytacja w programie Erasmus byłaby wymagana do udziału w jakimkolwiek działaniu po zakończeniu okresu programowania 2021–2027, agencja narodowa może przedłużyć obowiązywanie akredytacji na warunkach określonych przez Komisję Europejską.

Akredytacja może zostać cofnięta w każdym momencie, w przypadku gdy organizacja przestanie istnieć lub w drodze porozumienia między agencją narodową a akredytowaną organizacją.

Agencja narodowa lub akredytowana organizacja może jednostronnie cofnąć akredytację, jeżeli w okresie co najmniej trzech lat nie złożono żadnych wniosków o finansowanie na podstawie tej akredytacji.

SPRAWOZDAWCZOŚĆ, MONITOROWANIE I ZAPEWNIANIE JAKOŚCI

Sprawozdania końcowe na koniec każdej umowy o udzielenie dotacji	Na koniec każdej umowy o udzielenie dotacji zatwierdzonej w ramach akredytacji w programie Erasmus akredytowana organizacja przedstawi końcowe sprawozdanie na temat zrealizowanych działań i celów.

Sprawozdania okresowe z działań akredytowanej organizacji	Na podstawie treści zatwierdzonego planu Erasmus i co najmniej raz na pięć lat, akredytowane organizacje będą zobowiązane do: – złożenia sprawozdania na temat sposobu zapewnienia zgodności ze standardami jakości Erasmus – złożenia sprawozdania na temat postępów w realizacji celów planu Erasmus – aktualizacji swojego planu Erasmus Agencja narodowa może zwrócić się o przedłożenie jej sprawozdania okresowego dotyczącego jednocześnie wszystkich elementów wymienionych powyżej albo osobno poszczególnych elementów. Agencja narodowa może podjąć decyzję o zastąpieniu dowolnego sprawozdania okresowego zorganizowaną wizytą kontrolną. Na podstawie wyników działalności akredytowanej organizacji stwierdzonych w sprawozdaniach, podczas monitorowania i kontroli zapewnienia jakości lub w wyniku istotnych zmian w organizacji agencja narodowa może zmienić liczbę i harmonogram sprawozdań okresowych. Ponadto akredytowane organizacje mogą dobrowolnie złożyć wniosek o aktualizację swojego planu Erasmus. W oparciu o tok rozumowania organizacji agencja narodowa podejmie decyzję, czy aktualizacja jest uzasadniona. Aktualizacja planu Erasmus może obejmować wniosek o zmianę akredytacji indywidualnej organizacji na akredytację koordynatora konsorcjum realizującego projekty mobilności lub odwrotnie.
Monitorowanie i kontrole	Agencja narodowa może organizować kontrole formalne, wizyty monitorujące lub inne działania w celu śledzenia postępów i wyników akredytowanych organizacji, zapewnienia przestrzegania uzgodnionych standardów jakości oraz zapewnienia wsparcia. Kontrole formalne mogą mieć formę kontroli dokumentacji lub wizyt w akredytowanych organizacjach, u członków konsorcjum, organizacji wspierających i we wszelkich innych miejscach, w których odbywają się odpowiednie działania. Agencja narodowa może zwrócić się o pomoc do agencji narodowych w innych krajach w celu sprawdzenia i monitorowania prowadzonych tam działań.

Po otrzymaniu sprawozdania lub po przeprowadzeniu działań monitorujących agencja narodowa przekaże informacje zwrotne akredytowanej organizacji. Agencja narodowa może również udzielić akredytowanej organizacji obowiązkowych instrukcji lub porad dotyczących sposobu poprawienia wyników ich działalności.

W przypadku nowo akredytowanych wnioskodawców, organizacji wysokiego ryzyka lub w przypadku nieprzestrzegania instrukcji i terminów agencji narodowej, bardzo słabych wyników stwierdzonych w sprawozdaniach, podczas monitorowania i kontroli zapewnienia jakości lub w przypadku poważnego naruszenia przepisów programu (w tym w innym działaniu), agencja narodowa może zastosować następujące działania naprawcze:

- Obserwacja: agencja narodowa może obniżyć poziom finansowania, który akredytowana organizacja może stosować w odniesieniu do działań wymagających akredytacji w programie Erasmus.

Nowo akredytowane organizacje mogą być poddawane obserwacji, jeżeli podczas kontroli zdolności operacyjnej zostanie stwierdzone ryzyko niskiej jakości realizacji działań lub jeżeli osoby oceniające wniosek wykażą poważne uchybienia w planie Erasmus wnioskodawcy.

- Zawieszenie: organizacje zawieszone nie mogą ubiegać się o finansowanie w ramach realizacji działań, w przypadku których wymagana jest akredytacja w programie Erasmus. W wyniku zawieszenia akredytacji agencja narodowa może również rozwiązać niektóre lub wszystkie bieżące umowy o udzielenie dotacji.

Okres obserwacji lub zawieszenia będzie trwał do chwili stwierdzenia przez agencję narodową, że warunki i wymogi jakościowe określone w niniejszym zaproszeniu do składania wniosków zostały ponownie spełnione oraz że akredytowana organizacja rozwiązała problem słabych wyników.

Organizacje objęte zawieszeniem lub obserwacją nie mogą ubiegać się o nową akredytację w tym samym obszarze.

W przypadku stałego nieprzestrzegania instrukcji i terminów agencji narodowej, bardzo słabych wyników lub powtarzającego się lub poważnego naruszenia przepisów programu (w tym w innym działaniu), agencja narodowa może cofnąć akredytację.

UZNANIE DOSKONAŁOŚCI

Uznanie dla akredytowanych organizacji uzyskujących najlepsze wyniki wyrażone będzie przez przyznawanie im znaków doskonałości.

W ramach niniejszego zaproszenia do składania wniosków znak doskonałości zostanie przyznany posiadaczom Karty jakości mobilności w obszarze kształcenia i szkolenia zawodowego, których wniosek został rozpatrzony pozytywnie w ramach procedury uproszczonej i którzy uzyskali średnią ocenę wynoszącą co najmniej 85 punktów za dwa ostatnie sprawozdania końcowe dotyczące projektów Erasmus+ realizowanych w ramach Karty jakości mobilności w obszarze kształcenia i szkolenia zawodowego. Przyznane znaki doskonałości będą ważne przez trzy lata.

Warunki przyznawania znaków doskonałości nowo akredytowanym organizacjom we wszystkich trzech dziedzinach zostaną określone w przyszłych zaproszeniach do składania wniosków w ramach programu Erasmus+.

MOBILNOŚĆ OSÓB UCZĄCYCH SIĘ I PRACOWNIKÓW W DZIEDZINIE KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA ZAWODOWEGO

W ramach tej akcji zapewnia się wsparcie organizatorom kształcenia i szkolenia zawodowego i innym organizacjom działającym w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego, które chcą organizować działania w zakresie mobilności edukacyjnej dla osób uczących się i pracowników zajmujących się kształceniem i szkoleniem zawodowym.

Wsparcie obejmuje szeroki zakres działań, w tym obserwację pracy i kursy doskonalenia zawodowego kadry, staże i długoterminowe praktyki (ErasmusPro), zapraszanie ekspertów oraz inne działania, jak wyjaśniono poniżej.

Poprzez swoje działania organizacje uczestniczące powinny aktywnie propagować **włączenie i różnorodność, zrównoważenie środowiskowe** i **edukację cyfrową**, wykorzystując w tym celu szczególne możliwości w zakresie finansowania oferowane w ramach programu, zwiększając świadomość wśród swoich uczestników, dzieląc się najlepszymi praktykami i wybierając odpowiedni plan dla swoich działań.

CELE AKCJI

Celem działań w zakresie mobilności finansowanych w ramach programu Erasmus+ jest zapewnienie osobom fizycznym możliwości uczenia się oraz wspieranie umiędzynarodowienia i rozwoju instytucjonalnego organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego i innych organizacji działających w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego. Akcja ta będzie stanowić wsparcie dla wdrażania zalecenia Rady w sprawie kształcenia i szkolenia zawodowego i deklaracji z Osnabrück oraz europejskiego programu na rzecz umiejętności. Zapewni ona również wkład w tworzenie europejskiego obszaru edukacji. Szczególne cele tej akcji są następujące:

Podniesienie jakości podstawowego i ustawicznego kształcenia i szkolenia zawodowego (IVET i CVET) w Europie przez:

- wzmacnianie kompetencji kluczowych i umiejętności przekrojowych, w szczególności znajomości języków
- wspieranie rozwoju umiejętności specyficznych dla danego zawodu na obecnym i przyszłym rynku pracy
- wymianę najlepszych praktyk i promowanie stosowania nowych i innowacyjnych metod i technologii pedagogicznych oraz wspieranie rozwoju zawodowego nauczycieli, osób prowadzących szkolenia, mentorów i innych pracowników kształcenia i szkolenia zawodowego
- rozwijanie zdolności organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego do realizacji wysokiej jakości projektów w zakresie mobilności oraz ich zdolności podejmowania partnerskiej współpracy dobrej jakości przy jednoczesnym rozwijaniu strategii umiędzynarodowienia
- umożliwienie mobilności wszystkim uczącym się w ramach podstawowego oraz ustawicznego kształcenia i szkolenia zawodowego oraz zwiększenie średniego czasu trwania mobilności tych osób w celu zwiększenia jej jakości i wpływu

- wspieranie jakości, przejrzystości i uznawania efektów uczenia się w okresach mobilności za granicą, zwłaszcza z wykorzystaniem europejskich narzędzi i instrumentów[44]

Wzmocnienie europejskiego wymiaru nauczania i uczenia poprzez:

- promowanie wartości włączania i różnorodności, tolerancji i udziału w życiu demokratycznym
- upowszechnianie wiedzy o wspólnym europejskim dziedzictwie i różnorodności
- wspieranie rozwoju sieci zawodowych w Europie

JAK UZYSKAĆ DOSTĘP DO MOŻLIWOŚCI W ZAKRESIE MOBILNOŚCI, KTÓRE ZAPEWNIA PROGRAM ERASMUS+?

Organizatorzy kształcenia i szkolenia zawodowego i inne organizacje działające w tej dziedzinie mogą ubiegać się o finansowanie na dwa sposoby:

- **Krótkoterminowe projekty na rzecz mobilności osób uczących się i kadry** dają organizacjom składającym wniosek możliwość organizowania różnych działań w zakresie mobilności przez okres od sześciu do dwunastu miesięcy. Projekty krótkoterminowe są najlepszym wyborem dla organizacji, które po raz pierwszy korzystają z programu Erasmus+, lub dla tych, które chcą zorganizować tylko ograniczoną liczbę działań.
- **Akredytowane projekty na rzecz mobilności osób uczących się i kadry** są otwarte tylko dla organizacji, które uzyskały akredytację w programie Erasmus w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego. Ten specjalny instrument finansowania umożliwia akredytowanym organizacjom regularne otrzymywanie środków finansowych na działania w zakresie mobilności, które przyczyniają się do stopniowej realizacji ich planu Erasmus.

Akredytacja w programie Erasmus są dostępne dla wszystkich organizacji zainteresowanych regularnym organizowaniem działań w zakresie mobilności. Wcześniejsze doświadczenie w ramach programu nie jest wymagane. Aby dowiedzieć się więcej o tej możliwości, proszę zapoznać się z rozdziałem niniejszego przewodnika dotyczącym akredytacji w programie Erasmus w dziedzinach kształcenia dorosłych, kształcenia i szkolenia zawodowego oraz edukacji szkolnej.

Ponadto organizacje mogą przystąpić do programu bez konieczności składania wniosku przez:

- **dołączenie do istniejącego konsorcjum na rzecz mobilności w programie Erasmus+** kierowanego przez koordynatora akredytowanego konsorcjum w swoim kraju, które przyjmuje nowych członków w swoim konsorcjum.
- **Przyjmowanie uczestników z innego kraju**: każda organizacja może stać się gospodarzem dla osób uczących się lub kadry pochodzących z organizacji partnerskiej za granicą. Bycie organizacją przyjmującą jest cennym doświadczeniem i dobrym sposobem na lepsze zapoznanie się z programem przed złożeniem swojego wniosku.

Zachęca się organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego do przystąpienia do eTwinning: internetowej społeczności mieszczącej się na bezpiecznej platformie dostępnej dla nauczycieli zweryfikowanych przez serwis eTwinning w każdym

[44] Protokół ustaleń i porozumienia o programie zajęć.

kraju. eTwinning umożliwia organizatorom kształcenia i szkolenia zawodowego tworzenie wspólnych wirtualnych sal lekcyjnych i realizację projektów z innymi organizatorami kształcenia i szkolenia zawodowego i innymi organizacjami partnerskimi (np. przedsiębiorstwami przyjmującymi). Pozwala także nauczycielom i osobom prowadzącym szkolenia na dyskusję i wymianę doświadczeń z kolegami i koleżankami oraz korzystanie z różnego rodzaju możliwości w zakresie rozwoju zawodowego. eTwinning to także idealne środowisko do znalezienia partnerów do przyszłych projektów.

OPRACOWANIE PROJEKTU

Organizacja składająca wniosek jest kluczowym podmiotem w projekcie w ramach akcji kluczowej 1. Organizacja ta sporządza i składa wniosek, podpisuje umowę o udzielenie dotacji, realizuje działania w zakresie mobilności i przedstawia sprawozdania swojej agencji narodowej. W procesie składania wniosków dotyczących zarówno projektów krótkoterminowych, jak i akredytacji w programie Erasmus skupiono się na potrzebach i planach organizacji składającej wniosek.

Większość rodzajów dostępnych działań to działania w zakresie mobilności wyjazdowej. Oznacza to, że organizacja składająca wniosek będzie działać jako organizacja wysyłająca: dokona wyboru uczestników i wyśle ich do organizacji przyjmującej za granicą. Ponadto istnieją specjalne rodzaje działań, w ramach których organizacje składające wniosek mogą zapraszać do swojej organizacji ekspertów lub szkolących się nauczycieli i edukatorów. Celem działań w zakresie przyjmowania nie jest stworzenie dwukierunkowej wymiany, ale raczej sprowadzenie osób, które mogą pomóc w rozwoju i umiędzynarodowieniu organizacji składającej wniosek.

Realizacja wszystkich działań wspieranych w ramach tej akcji musi spełniać standardy jakości Erasmus. Standardy jakości Erasmus obejmują konkretne praktyki w zakresie realizacji zadań w ramach projektów, takich jak wybór i przygotowanie uczestników, określanie, ocena i uznawanie efektów uczenia się, dzielenie się wynikami projektów itp. Pełen tekst standardów jakości Erasmus dostępny jest pod poniższym adresem na stronie internetowej Europa: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-vet-adults-schools_en

Włączenie i różnorodność

Zgodnie ze standardami jakości Erasmus organizacje, które otrzymują wsparcie w ramach programu, muszą oferować uczestnikom ze wszystkich środowisk możliwości w zakresie mobilności w sposób, który sprzyja włączeniu społecznemu i jest sprawiedliwy. Przy wyborze osób, które wezmą udział w działaniach w ramach projektu, należy wziąć pod uwagę kluczowe czynniki, takie jak motywacja, osiągnięcia, a także potrzeby uczestników w zakresie rozwoju osobistego i edukacji. Podobnie w przypadku wyboru uczestników spośród kadry należy dopilnować, aby korzyści z ich doskonalenia zawodowego były dostępne dla wszystkich osób uczących się w organizacji.

Przez cały okres przygotowywania i realizacji działań w zakresie mobilności oraz powiązanych działań następczych organizacje wysyłające i przyjmujące powinny angażować uczestników w podejmowanie kluczowych decyzji w celu zapewnienia maksymalnych korzyści i oddziaływania dla każdego z uczestników.

Organizacje uczestniczące zapewniające kształcenie i szkolenie zachęca się do aktywnego tworzenia i ułatwiania tworzenia możliwości w zakresie mobilności, na przykład przez tworzenie w swoim kalendarzu akademickim okien mobilności i określanie standardowych etapów reintegracji dla powracających uczestników.

Zrównoważone środowiskowo i odpowiedzialne praktyki

Zgodnie ze standardami jakości Erasmus organizacje, które otrzymują wsparcie w ramach programu, muszą propagować wśród swoich uczestników zachowania zrównoważone środowiskowo i odpowiedzialne, zwiększając ich świadomość w kwestii znaczenia działań mających na celu zmniejszenie lub zrównoważenie śladu środowiskowego działań w zakresie mobilności. Zasady te powinny znaleźć odzwierciedlenie w przygotowaniu i realizacji wszystkich działań w ramach programu, w szczególności przez wykorzystanie specjalnego wsparcia finansowego dostępnego w ramach programu w celu propagowania zrównoważonych sposobów podróżowania. Organizacje zajmujące się kształceniem i szkoleniem powinny włączyć te zasady do swojej codziennej pracy i aktywnie promować zmianę mentalności i zachowań wśród osób uczących się i kadry.

Transformacja cyfrowa w kształceniu i szkoleniu

Zgodnie ze standardami jakości Erasmus w ramach programu wszystkie organizacje uczestniczące otrzymują wsparcie w zakresie korzystania z cyfrowych narzędzi i metod uczenia się w celu uzupełnienia działań fizycznych oraz poprawy współpracy między organizacjami partnerskimi, a także poprawy jakości ich uczenia się i nauczania. Instytucje kształcenia i szkolenia zawodowego powinny również zwiększać świadomość osób uczących się i pracowników w zakresie możliwości zdobycia i dalszego rozwijania odpowiednich umiejętności cyfrowych. Taką możliwością są np. staże „Cyfrowe możliwości" dla osób uczących się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego oraz niedawnych absolwentów[45]. Pracownicy dydaktyczni i administracyjni również mogą korzystać z programów szkoleniowych w zakresie umiejętności cyfrowych w celu zdobycia odpowiednich umiejętności, które umożliwią im wykorzystanie technologii cyfrowych podczas zajęć i do celów cyfryzacji administracji.

DZIAŁANIA

W tej sekcji przedstawiono rodzaje działań, które mogą być wspierane z funduszy programu Erasmus+, zarówno w ramach projektów krótkoterminowych, jak i akredytowanych.

W przypadku każdego działania można zapewnić dodatkowe wsparcie dla osób towarzyszących osobom o mniejszych szansach, małoletnich lub młodych dorosłych, którzy wymagają nadzoru. Osoby towarzyszące mogą być wspierane przez cały okres trwania działania lub jego część.

---

[45] Za staż „Cyfrowe możliwości" uznaje się każdą mobilność osób uczących się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego, w ramach której stażysta zajmuje się co najmniej jedną z następujących czynności: marketing cyfrowy (np. zarządzanie mediami społecznościowymi, analityka stron internetowych); graficzne, mechaniczne lub architektoniczne projektowanie cyfrowe; tworzenie aplikacji, oprogramowania, skryptów lub stron internetowych; instalacja, utrzymanie systemów i sieci informatycznych oraz zarządzanie nimi; cyberbezpieczeństwo; analityka, eksploracja i wizualizacja danych; programowanie i szkolenie robotów oraz aplikacji wykorzystujących sztuczną inteligencję. Omawiana kategoria nie obejmuje generycznego wsparcia dla klientów, realizacji zamówień, wprowadzania danych ani zadań biurowych.

Mobilność kadry

Uprawnione działania	▪ Obserwacja pracy (trwająca od 2 do 60 dni) ▪ Wyjazdy w celu nauczania lub szkoleniowe (trwające od 2 do 365 dni) ▪ Kursy i szkolenia (trwające od 2 do 30 dni) W przypadku **kursów i szkoleń** kwalifikowalne opłaty za udział w kursach będą ograniczone do łącznie 10 dni na uczestnika. Za wybór kursów i szkolenia odpowiadają wnioskodawcy. Poniższe standardy jakości stworzono celem zapewnienia wnioskodawcom porady w wyborze organizatorów kursów: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/quality-standards-courses-under-key-action-1-learning-mobility-individuals_en Jako uzupełnienie mobilności fizycznej wszystkie działania w zakresie mobilności kadry można łączyć z działaniami wirtualnymi. Minimalne i maksymalne okresy trwania określone powyżej mają zastosowanie do elementu związanego z mobilnością fizyczną.
Uprawnieni uczestnicy	Uprawnieni uczestnicy to nauczyciele, osoby prowadzące szkolenia oraz wszyscy inni eksperci niebędący nauczycielami i pracownicy zajmujący się kształceniem i szkoleniem zawodowym podstawowym oraz ustawicznym kształceniem i szkoleniem zawodowym. Uprawnieni pracownicy niebędący nauczycielami to kadra zajmująca się podstawowym i ustawicznym kształceniem i szkoleniem zawodowym w placówkach organizujących kształcenie i szkolenie zawodowe (np. kadra zarządzająca, pracownicy zajmujący się mobilnością międzynarodową itp.) albo w innych organizacjach zajmujących się kształceniem i szkoleniem zawodowym (np. osoby prowadzące szkolenia w lokalnych przedsiębiorstwach partnerskich, doradcy, koordynatorzy polityki odpowiedzialni za kształcenie i szkolenie zawodowe itp.). Uczestnicy muszą pracować w organizacji wysyłającej lub muszą regularnie współpracować z organizacją wysyłającą, aby pomóc w prowadzeniu jej głównej działalności (np. jako zewnętrzne osoby prowadzące szkolenia, eksperci lub wolontariusze). We wszystkich przypadkach zadania, które łączą uczestnika z organizacją wysyłającą, trzeba udokumentować w sposób umożliwiający agencji narodowej zweryfikowanie tego powiązania (np. przedstawiając umowę o pracę lub umowę o wolontariacie, opis zadań lub podobny dokument). Agencje narodowe ustanawiają przejrzyste i spójne praktyki w zakresie tego, co stanowi dopuszczalne stosunki pracy i dokumenty potwierdzające w kontekście ich kraju.
Kwalifikujące się miejsca	Działania muszą odbywać się za granicą, w kraju programu. Ponadto organizacje posiadające akredytację w programie Erasmus mogą wysyłać uczestników na obserwację pracy oraz wyjazdy w celu nauczania lub szkoleniowe w krajach partnerskich (regiony 1–14).

Mobilność osób uczących się

Uprawnione działania	▪ Udział w konkursach umiejętności (trwający od 1 do 10 dni) ▪ Krótkoterminowa mobilność edukacyjna osób uczących się w ramach kształcenia

	i szkolenia zawodowego (trwająca od 10 do 89 dni) ▪ Długoterminowa mobilność edukacyjna osób uczących się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego (ErasmusPro) (trwająca od 90 do 365 dni) Oprócz mobilności fizycznej wszystkie działania w zakresie mobilności osób uczących się można łączyć z działaniami wirtualnymi. Minimalne i maksymalne okresy trwania określone powyżej mają zastosowanie do elementu związanego z mobilnością fizyczną. **Udział w konkursach umiejętności:** Osoby uczące się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego mogą uczestniczyć w konkursach umiejętności za granicą. Finansowanie zapewnione jest również dla pracowników, mentorów lub ekspertów towarzyszących osobom uczącym się podczas działań. **Krótkoterminowa mobilność edukacyjna osób uczących się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego**: Osoby uczące się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego mogą spędzić okres nauki za granicą u partnerskiego organizatora kształcenia i szkolenia zawodowego, w partnerskim przedsiębiorstwie lub w innej organizacji działającej w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego lub na rynku pracy. Okres nauki musi obejmować wyraźny komponent oparty na pracy, a dla każdego uczestnika trzeba opracować indywidualny program nauczania. W uzasadnionych przypadkach dla osób o mniejszych szansach można zorganizować mobilność z minimalnym okresem trwania wynoszącym 2 dni. **Długoterminowa mobilność edukacyjna osób uczących się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego (ErasmusPro)** Osoby uczące się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego mogą spędzić dłuższy okres nauki za granicą u partnerskiego organizatora kształcenia i szkolenia zawodowego, w partnerskim przedsiębiorstwie lub w innej organizacji działającej w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego lub na rynku pracy. Okres nauki musi obejmować wyraźny komponent oparty na pracy, a dla każdego uczestnika trzeba opracować indywidualny program nauczania.
Uprawnieni uczestnicy	Uprawnieni uczestnicy to osoby uczące się i uczniowie zawodu korzystający z kształcenia i szkolenia zawodowego podstawowego oraz ustawicznego kształcenia i szkolenia zawodowego. Uczestnicy muszą być brać udział w kwalifikującym się programie kształcenia i szkolenia zawodowego podstawowego lub ustawicznego kształcenia i szkolenia zawodowego[46]. Niedawni absolwenci (w tym byli uczniowie zawodu) są uprawnieni do uczestnictwa w programach kształcenia i szkolenia zawodowego podstawowego i ustawicznego kształcenia i szkolenia zawodowego do 12 miesięcy po ukończeniu szkoły. W przypadku gdy uczestnicy

[46] Kwalifikujące się programy kształcenia i szkolenia zawodowego podstawowego oraz ustawicznego kształcenia i szkolenia zawodowego w każdym kraju programu zostaną określone przez właściwy organ krajowy i opublikowane na stronie internetowej właściwej agencji narodowej.

	pełnili obowiązkową służbę cywilną lub wojskową po ukończeniu studiów, okres uprawnienia do uczestnictwa zostanie przedłużony o czas trwania tej służby.
Kwalifikujące się miejsca	Działania muszą odbywać się za granicą, w kraju programu. Ponadto organizacje, które uzyskały akredytację w programie Erasmus, mogą wysyłać uczestników do krajów partnerskich w celu korzystania z dowolnego z powyższych działań w zakresie mobilności dla osób uczących się.

Inne wspierane działania

Uprawnione działania	▪ Zaproszeni eksperci (od 2 do 60 dni) ▪ Przyjmowanie szkolących się nauczycieli i edukatorów (od 10 do 365 dni) ▪ Wizyty przygotowawcze **Zaproszeni eksperci:** organizacje mogą zaprosić osoby prowadzące szkolenia, nauczycieli, ekspertów w dziedzinie polityki lub innych wykwalifikowanych specjalistów z zagranicy, którzy mogą przyczynić się do poprawy nauczania, szkolenia i uczenia się w organizacji przyjmującej. Zaproszeni eksperci mogą na przykład prowadzić szkolenia dla kadry organizacji przyjmującej, prezentować nowe metody nauczania lub pomagać w przekazywaniu dobrych praktyk w zakresie organizacji i zarządzania. **Przyjmowanie szkolących się nauczycieli i edukatorów:** organizacje składające wnioski mogą przyjmować szkolących się nauczycieli, którzy chcą odbyć staż za granicą. Organizacja przyjmująca otrzyma wsparcie na rzecz zorganizowania działania, natomiast instytucja wysyłająca uczestnika (która może również ubiegać się o finansowanie w ramach programu Erasmus+) powinna pokryć jego koszty podróży i zapewnić indywidualne wsparcie. **Wizyty przygotowawcze:** organizacje mogą zorganizować wizytę przygotowawczą u swojego partnera przyjmującego przed rozpoczęciem działań na rzecz mobilności. Wizyty przygotowawcze nie są jednostkowym działaniem, lecz stanowią rozwiązanie wspierające mobilność pracowników lub osób uczących się. Każda wizyta przygotowawcza musi mieć jasne uzasadnienie i musi służyć poprawie włączenia społecznego, zakresu i jakości działań w zakresie mobilności. Na przykład wizyty przygotowawcze mogą być organizowane w celu lepszego przygotowania działań na rzecz mobilności osób o mniejszych szansach, rozpoczęcia współpracy z nową organizacją partnerską lub przygotowania bardziej długoterminowych działań w zakresie mobilności. Wizyt przygotowawczych nie można organizować w celu przygotowania kursu lub szkolenia dla kadry.
Uprawnieni uczestnicy	**Zaproszonymi ekspertami** mogą być dowolne osoby z innego kraju programu mające wiedzę specjalistyczną, która jest istotna z punktu widzenia potrzeb i celów organizacji, która ich zaprasza. **Przyjmowanie szkolących się nauczycieli i edukatorów** jest dostępne dla uczestników, którzy biorą udział w programie kształcenia nauczycieli (lub podobnego rodzaju programie

	edukacyjnym dla osób prowadzących szkolenia lub edukatorów) lub niedawno ukończyli go[47] w innym kraju programu. **W wizytach przygotowawczych** mogą uczestniczyć wszystkie osoby kwalifikujące się do działań w zakresie mobilności kadry i zaangażowane w organizację projektu. W wyjątkowych przypadkach osoby uczące się, które wezmą udział w długoterminowych działaniach na rzecz mobilności edukacyjnej, oraz osoby o mniejszych szansach w każdym rodzaju działania, mogą wziąć udział w wizytach przygotowawczych do działań, w których będą uczestniczyć.
Kwalifikujące się miejsca	Wizyty przygotowawcze mogą odbywać się w krajach programu i w krajach partnerskich. Miejscem przyjmowania zaproszonych ekspertów i szkolących się nauczycieli/edukatorów jest zawsze organizacja będąca beneficjentem (w tym członkowie konsorcjum).

KRÓTKOTERMINOWE PROJEKTY W ZAKRESIE MOBILNOŚCI OSÓB UCZĄCYCH SIĘ I PRACOWNIKÓW W DZIEDZINIE KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA ZAWODOWEGO

Krótkoterminowe projekty na rzecz mobilności osób uczących się i kadry to prosty sposób na osiągnięcie korzyści z programu Erasmus+. Ich celem jest umożliwienie organizacjom łatwego zorganizowania kilku działań i zdobycia doświadczenia w ramach programu.

Dla uproszczenia projekty krótkoterminowe wiążą się z ograniczeniem w zakresie liczby uczestników i czasu trwania projektu. Format ten jest otwarty tylko dla indywidualnych organizacji, a nie dla koordynatorów konsorcjum. Akredytowane organizacje nie mogą składać wniosków dotyczących projektów krótkoterminowych, ponieważ mają już stały dostęp do finansowania w ramach programu Erasmus+.

Wniosek dotyczący projektów krótkoterminowych zawiera wykaz i opis działań, które organizacja składająca wniosek planuje zorganizować.

[47] Niedawni absolwenci są uprawnieni do uczestnictwa w programie do 12 miesięcy po ukończeniu studiów. W przypadku gdy uczestnicy pełnili obowiązkową służbę cywilną lub wojskową po ukończeniu studiów, okres uprawnienia do uczestnictwa zostanie przedłużony o czas trwania tej służby.

KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI

Kwalifikujące się organizacje: Kto może złożyć wniosek?	Następujące organizacje kwalifikują[48] się do złożenia wniosku: • Organizacje zapewniające podstawowe lub ustawiczne kształcenie i szkolenie zawodowe • Lokalne i regionalne organy publiczne, organy koordynujące i inne organizacje pełniące rolę w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego • Przedsiębiorstwa i inne organizacje publiczne lub prywatne zajmujące się organizacją szkoleń, ich prowadzeniem lub w inny sposób pracą z osobami uczącymi się i uczniami zawodu w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego Organizacje, które uzyskały akredytację w programie Erasmus w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego, nie mogą jednak składać wniosków dotyczących projektów krótkoterminowych.
Kraje uprawnione	Organizacje składające wniosek muszą być ustanowione w kraju programu.
Gdzie złożyć wniosek?	Do agencji narodowej kraju, w którym ma siedzibę organizacja składająca wniosek.
Termin składania wniosków	Runda 1 dla wszystkich agencji narodowych: **11 maja godz. 12:00:00 (południe czasu obowiązującego w Brukseli)** Runda 2 dla agencji narodowych, które decydują się na otwarcie drugiego terminu: **5 października godz. 12:00:00 (południe czasu obowiązującego w Brukseli)** Agencje narodowe poinformują wnioskodawców o otwarciu drugiego terminu za pośrednictwem swojej strony internetowej.
Daty rozpoczęcia projektu	Można wybrać następujące daty rozpoczęcia projektu: ▪ Runda 1.: między dniem 1 września a 31 grudnia tego samego roku ▪ Runda 2.: między dniem 1 stycznia a 31 maja następnego roku
Czas trwania projektu	Od 6 do 18 miesięcy

[48] Kwalifikujące się organizacje w każdym kraju programu zostaną określone przez właściwy organ krajowy, a informacja ta zostanie opublikowana na stronie internetowej właściwej agencji narodowej wraz z odpowiednimi przykładami.

Liczba wniosków	W każdej rundzie selekcyjnej organizacja może złożyć wniosek dotyczący tylko jednego krótkoterminowego projektu w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego. Organizacje, które otrzymają dotację na projekt krótkoterminowy w ramach pierwszej rundy składania wniosków, nie mogą składać wniosków w ramach drugiej rundy tego samego zaproszenia do składania wniosków. W okresie pięciu kolejnych lat zaproszeń do składania wniosków organizacje mogą otrzymać maksymalnie trzy dotacje na krótkoterminowe projekty w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego. Dotacje otrzymane w okresie 2014–2020 nie wliczają się do tego limitu.
Dostępne działania	Wszystkie rodzaje działań w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego w krajach programu. Szczegółowy wykaz i zasady można znaleźć w sekcji „Działania”.
Zakres projektu	Wniosek dotyczący projektu krótkoterminowego może obejmować maksymalnie 30 uczestników działań w zakresie mobilności. Wizyty przygotowawcze i udział osób towarzyszących nie będą wliczane do tego limitu.

KRYTERIA PRZYZNAWANIA DOFINANSOWANIA

Złożone wnioski zostaną ocenione przez przyznanie punktów z łącznej liczby 100 punktów na podstawie poniższych kryteriów i ich znaczenia. Aby wnioski mogły zostać rozpatrzone pozytywnie, muszą przejść następujące progi:

- co najmniej 60 z łącznej liczby 100 punktów oraz
- co najmniej połowa maksymalnych punktów w każdej z trzech kategorii kryteriów udzielenia akredytacji

Istotność
 	
(maksymalny wynik: 30 punktów)
	Zakres, w jakim:
	
	▪ profil, doświadczenie, działalność i grupa docelowa osób uczących się wnioskodawcy są adekwatne do dziedziny kształcenia i szkolenia zawodowego
	▪ wniosek dotyczący projektu jest istotny z punktu widzenia celów działania
	▪ wniosek dotyczący projektu jest istotny z punktu widzenia następujących konkretnych priorytetów:
	  – wspieranie nowych osób po raz pierwszy uczestniczących w akcji oraz mniej doświadczonych organizacji
	  – wspieranie uczestników działań ErasmusPro
	  – wspieranie osób o mniejszych szansach

Jakość planu projektu **(maksymalny wynik: 40 punktów)**	Zakres, w jakim: ▪ cele proponowane w ramach projektu odnoszą się do potrzeb organizacji składającej wniosek, jej pracowników i osób uczących się w jasny i konkretny sposób; ▪ proponowane działania i ich treść są odpowiednie do osiągnięcia celów projektu; ▪ opracowano jasny plan pracy w odniesieniu do każdego z proponowanych działań; ▪ projekt uwzględnia zrównoważone środowiskowo i odpowiedzialne praktyki; ▪ w ramach projektu korzysta się z cyfrowych narzędzi i metod uczenia się w celu uzupełnienia działań w zakresie mobilności fizycznej oraz poprawy współpracy z organizacjami partnerskimi.
Jakość działań następczych **(maksymalny wynik: 30 punktów)**	Zakres, w jakim: ▪ wnioskodawca zaproponował konkretne i logiczne kroki w celu uwzględnienia wyników działań w zakresie mobilności w ramach regularnej pracy organizacji; ▪ wnioskodawca zaproponował odpowiedni sposób oceny efektów projektu; ▪ wnioskodawca zaproponował konkretne i skuteczne działania mające na celu udostępnienie wyników projektu w ramach organizacji składającej wniosek, podzielenie się nimi z innymi organizacjami i opinią publiczną oraz publiczne uznanie finansowania Unii Europejskiej.

AKREDYTOWANE PROJEKTY W ZAKRESIE MOBILNOŚCI OSÓB UCZĄCYCH SIĘ I PRACOWNIKÓW W DZIEDZINIE KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA ZAWODOWEGO

Organizacje, które uzyskały akredytację w programie Erasmus w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego, mogą składać wnioski w ramach specjalnego instrumentu finansowania otwartego tylko dla nich. Wnioski opierają się na wcześniej zatwierdzonym planie Erasmus, więc szczegółowy wykaz i opis planowanych działań nie jest wymagany w momencie składania wniosku o finansowanie. Zamiast tego we wnioskach należy przedstawić szacunkowy budżet potrzebny na kolejny zestaw działań.

Kryteria kwalifikowalności

Kwalifikujące się organizacje: Kto może złożyć wniosek?	Do składania wniosków kwalifikują się organizacje posiadające ważną akredytację w programie Erasmus w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego.
Konsorcjum realizujące projekty mobilności	Organizacje, które uzyskały akredytację w programie Erasmus dla koordynatorów konsorcjum, muszą złożyć wniosek w formacie konsorcjum realizującego projekty mobilności. Razem z wnioskiem należy dostarczyć listę członków konsorcjum w ramach projektu mobilności, która oprócz koordynatora musi zawierać co najmniej jedną organizację członkowską. Członkiem konsorcjum realizującego projekty mobilności może zostać organizacja spełniająca kryteria kwalifikowalności dla akredytowanego projektu na rzecz mobilności. Członkowie konsorcjum nie są zobowiązani do uzyskania akredytacji w programie Erasmus. Organizacje uczestniczące w konsorcjum na rzecz mobilności mogą otrzymać finansowanie z maksymalnie dwóch umów o udzielenie dotacji w ramach akcji kluczowej 1 w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego w ramach tego samego zaproszenia do składania wniosków. Dlatego też organizacje działające na rzecz kształcenia i szkolenia zawodowego, które otrzymują dofinansowanie na projekt krótkoterminowy lub akredytowany projekt, mogą dodatkowo uczestniczyć tylko w jednym konsorcjum na rzecz mobilności kształcenia i szkolenia zawodowego jako organizacje członkowskie. Inne organizacje mogą uczestniczyć w nie więcej niż dwóch konsorcjach na rzecz mobilności.
Gdzie złożyć wniosek?	Do agencji narodowej kraju, w którym ma siedzibę organizacja składająca wniosek.
Termin składania wniosków	**11 maja godz. 12:00:00 (południe czasu obowiązującego w Brukseli)**
Data rozpoczęcia projektu	1 września tego samego roku
Czas trwania projektu	Wstępny czas trwania wszystkich akredytowanych projektów wyniesie 15 miesięcy. Po 12 miesiącach wszyscy beneficjenci będą mieć możliwość przedłużenia swojego projektu, tak aby jego łączny czas trwania wyniósł 24 miesiące.

Liczba wniosków	Akredytowane organizacje mogą złożyć wniosek tylko raz w każdej rundzie selekcyjnej.
Dostępne działania	Wszystkie rodzaje działań w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego. Szczegółowy wykaz i zasady można znaleźć w sekcji „Działania”.
Zakres projektu	Liczba uczestników, którzy mogą wziąć udział w akredytowanych projektach, nie jest ograniczona; obowiązują jednak ograniczenia określone na etapie alokacji budżetu. W ramach projektów na działania realizowane z krajami partnerskimi nie można przeznaczyć więcej niż 20% przyznanej dotacji. Możliwości te mają za zadanie zachęcić organizacje w krajach programu do opracowania działań w zakresie mobilności wyjazdowej z kilkoma krajami partnerskimi; oczekuje się, że takie możliwości obejmą swoim zakresem jak największy obszar geograficzny.

ALOKACJA BUDŻETU

Jakość przygotowanego przez wnioskodawcę planu Erasmus oceniono na etapie wniosku o akredytację, wobec czego na etapie alokacji budżetu nie będzie miała miejsca żadna ocena jakościowa. Dofinansowanie zostanie przyznane w przypadku każdego kwalifikowalnego wniosku o dofinansowanie.

Kwota przyznanego dofinansowania będzie zależała od szeregu elementów:

- całkowitego budżetu przeznaczonego do przyznania akredytowanym wnioskodawcom;
- działań, których dotyczy wniosek;
- podstawowego i maksymalnego dofinansowania;
- następujących kryteriów alokacji: wyników finansowych, wyników jakościowych, priorytetów politycznych oraz równowagi geograficznej (jeżeli zostały zastosowane przez agencję narodową).

Szczegółowe zasady dotyczące podstawowego i maksymalnego dofinansowania, oceny punktowej przyznawanej w odniesieniu do kryteriów alokacji, wagi każdego kryterium, metody alokacji oraz budżetu dostępnego na potrzeby akredytowanych projektów zostaną opublikowane przez agencję narodową przed upływem terminu składania wniosku.

JAKIE SĄ ZASADY FINANSOWANIA?

Do projektów krótkoterminowych i projektów akredytowanych będą miały zastosowanie następujące zasady finansowania .

Pozycja budżetu	Koszty kwalifikowalne i mające zastosowanie zasady	Kwota
Wsparcie organizacyjne	Koszty bezpośrednio związane z realizacją działań w zakresie mobilności, których nie obejmują inne kategorie kosztów. Na przykład: przygotowanie (pedagogiczne, międzykulturowe i inne), mentoring, monitorowanie i wsparcie uczestników podczas działań w zakresie mobilności,	100 EUR – Na każdego uczestnika mobilności kadry w zakresie kursów i szkoleń – Na każdego zaproszonego eksperta – Na każdego przyjmowanego nauczyciela lub edukatora – Na każdego uczestnika konkursów umiejętności w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego

<table>
<tr><td rowspan="2"></td><td rowspan="2">usługi, narzędzia i sprzęt potrzebny do tworzenia wirtualnych komponentów w działaniach mieszanych, uznawanie efektów uczenia się, dzielenie się wynikami i upublicznianie finansowania Unii Europejskiej.

Wsparcie organizacyjne obejmuje koszty ponoszone zarówno przez organizacje wysyłające, jak i przyjmujące (z wyjątkiem przypadków dotyczących mobilności kadry w zakresie kursów i szkoleń). Sposób podziału otrzymanej dotacji zostanie uzgodniony między obiema organizacjami.

Mechanizm finansowania: dofinansowanie kosztów jednostkowych.

Zasada alokacji: na podstawie liczby uczestników.</td><td colspan="3">350 EUR 200 EUR po przekroczeniu liczby stu uczestników tego samego rodzaju działań
– Na każdego uczestnika krótkoterminowej mobilności edukacyjnej osób uczących się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego
– Na każdego uczestnika mobilności kadry w zakresie obserwacji pracy oraz wyjazdów w celu nauczania lub szkoleniowych</td></tr>
<tr><td colspan="3">500 EUR
– Na każdego uczestnika długoterminowej mobilności edukacyjnej osób uczących się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego (ErasmusPro)
– Na każdego uczestnika dowolnego działania z udziałem krajów partnerskich</td></tr>
<tr><td rowspan="7">Podróż</td><td rowspan="7">Dofinansowanie kosztów podróży w obie strony uczestników oraz osób towarzyszących, z miejsca zamieszkania do miejsca działania.

Mechanizm finansowania: dofinansowanie kosztów jednostkowych

Zasada alokacji: na podstawie odległości oraz liczby osób.

Wnioskodawca musi wskazać odległość powietrzną między miejscem zamieszkania a miejscem działania[49] przy użyciu</td><td>Odległość</td><td>Podróż standardowa</td><td>Podróż z wykorzystaniem ekologicznych środków transportu</td></tr>
<tr><td>0–99 km</td><td>23 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>100–499 km</td><td>180 EUR</td><td>210 EUR</td></tr>
<tr><td>500–1 999 km</td><td>275 EUR</td><td>320 EUR</td></tr>
<tr><td>2 000–2 999 km</td><td>360 EUR</td><td>410 EUR</td></tr>
<tr><td>3 000–3 999 km</td><td>530 EUR</td><td>610 EUR</td></tr>
<tr><td>4 000–7 999 km</td><td>820 EUR</td><td></td></tr>
</table>

[49] Na przykład jeżeli osoba z Madrytu (Hiszpania) bierze udział w działaniu odbywającym się w Rzymie (Włochy), wnioskodawca oblicza odległość z Madrytu do Rzymu (1 365,28 km), a następnie wybiera odpowiedni przedział odległości (tj. między 500 a 1 999 km).

<table>
<tr><td></td><td>kalkulatora odległości Komisji Europejskiej[50].</td><td colspan="2">8 000 km lub więcej</td><td colspan="2">1 500 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="5">Wsparcie indywidualne</td><td rowspan="5">Koszty utrzymania uczestników i osób towarzyszących[51] w czasie działania.

W stosownych przypadkach koszty utrzymania są kwalifikowalne w odniesieniu do czasu podróży przed rozpoczęciem i po zakończeniu działania, przy czym w przypadku uczestników otrzymujących standardową dotację na pokrycie kosztów podróży pokrywa się maksymalnie koszty dwóch dni podróży, a w przypadku uczestników otrzymujących zieloną dotację na podróż – maksymalnie czterech dodatkowych dni.

Mechanizm finansowania: dofinansowanie kosztów jednostkowych

Zasada alokacji: na podstawie liczby osób, czasu trwania pobytu i kraju</td><td>Kategoria uczestników</td><td>Grupa krajów 1:</td><td>Grupa krajów 2:</td><td>Grupa krajów 3:</td></tr>
<tr><td>Kadra/pracownicy</td><td>90–180 EUR</td><td>80–160 EUR</td><td>70–140 EUR</td></tr>
<tr><td>Osoby uczące się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego</td><td>35–120 EUR</td><td>30–104 EUR</td><td>25–88 EUR</td></tr>
<tr><td colspan="4">Powyższe stawki są stawkami bazowymi za każdy dzień działania. Każda agencja narodowa decyduje o dokładnych stawkach bazowych w ramach dozwolonych przedziałów.

Stawka podstawowa jest stosowana do 14. dnia działania. Od 15.· dnia działania stosowana stawka będzie odpowiadać 70% stawki podstawowej Stosowane stawki będą zaokrąglane do najbliższej pełnej wartości euro.</td></tr>
</table>

[50] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_pl

[51] W przypadku osób towarzyszących obowiązują stawki dla kadry. W wyjątkowych przypadkach, gdy osoba towarzysząca musi zostać za granicą dłużej niż 60 dni, dodatkowe koszty utrzymania po upływie 60. dnia będą dofinansowywane w ramach pozycji budżetowej „Wsparcie związane z włączeniem społecznym”.

	przyjmującego[52].	
Wsparcie włączenia	Koszty związane z organizacją działań w zakresie mobilności osób o mniejszych szansach. **Mechanizm finansowania:** dofinansowanie kosztów jednostkowych **Zasada alokacji:** na podstawie liczby osób o mniejszych szansach	100 EUR na uczestnika
	Koszty dodatkowe bezpośrednio związane z osobami o mniejszych szansach i osobami towarzyszącymi (w tym koszty związane z podróżą i utrzymaniem, o ile nie wnioskowano o pokrycie ich z pozycji budżetu „Podróż" i „Wsparcie indywidualne"). **Mechanizm finansowania:** koszty rzeczywiste	100% kosztów kwalifikowalnych

[52] **Grupy krajów przyjmujących dla krajów programu:**
Grupa krajów 1: Norwegia, Dania, Luksemburg, Islandia, Szwecja, Irlandia, Finlandia i Liechtenstein;
Grupa krajów 2: Niderlandy, Austria, Belgia, Francja, Niemcy, Włochy, Hiszpania, Cypr, Grecja, Malta i Portugalia
Grupa krajów 3: Słowenia, Estonia, Łotwa, Chorwacja, Słowacja, Republika Czeska, Litwa, Turcja, Węgry, Polska, Rumunia, Bułgaria, Republika Macedonii Północnej i Serbia

Grupy krajów przyjmujących dla krajów partnerskich:
Grupa krajów 1: Japonia, Izrael, Korea Południowa, Gruzja, Argentyna, Armenia, Angola, Arabia Saudyjska, Kuwejt, Stany Zjednoczone, Zjednoczone Królestwo, Szwajcaria, Bahrajn, Azerbejdżan, Sudan, Saint Kitts i Nevis, Saint Vincent i Grenadyny, Zjednoczone Emiraty Arabskie, Hongkong, Liban, Wietnam, Meksyk, Tajwan, Mołdawia, Malezja, Tanzania, Kanada, Singapur, Australia, Tajlandia, Wyspy Owcze.
Grupa krajów 2: Indie, Kazachstan, Brazylia, DR Konga, Chile, Nigeria, Uganda, Liberia, Dżibuti, Koreańska Republika Ludowo-Demokratyczna, Uzbekistan, Turkmenistan, Republika Dominikańska, Jamajka, Białoruś, Libia, Syria, Kuba, Jemen, Kenia, Rwanda, Seszele, Antigua i Barbuda, Brunei, Czarnogóra, Malawi, Barbados, Saint Lucia, Grenada, Dominika, Urugwaj, Albania, Chiny, Filipiny, Peru, Wenezuela, Panama, Ghana, Czad, Gujana, Egipt, Maroko, Kiribati, Oman, Bośnia i Hercegowina, Iran, Mozambik, Senegal, Mauritius, Katar, Andora, Jordania, Indonezja, Laos, Republika Południowej Afryki, Etiopia, Bangladesz, Ekwador, Paragwaj, Kostaryka, Wybrzeże Kości Słoniowej, Sierra Leone, Gabon, Haiti, Bahamy, Papua-Nowa Gwinea, Mikronezja, Ukraina, Kirgistan, Rosja, Monako, San Marino, Palestyna, Watykan.
Grupa krajów 3: Nepal, Malediwy, Tadżykistan, Nikaragua, Zambia, Gwinea, Kongo, Botswana, Belize, Samoa, Wyspy Marshalla, Palau, Tuvalu, Nauru, Wyspy Cooka, Niue, Nowa Zelandia, Pakistan, Bhutan, Salwador, Surinam, Gwatemala, Honduras, Somalia, Trynidad i Tobago, Algieria, Kolumbia, Gambia, Fidżi, Wyspy Salomona, Vanuatu, Kambodża, Zimbabwe, Burundi, Mongolia, Kamerun, Timor Wschodni, Sri Lanka, Madagaskar, Mali, Togo, Wyspy Świętego Tomasza i Książęca, Tonga, Boliwia, Benin, Lesotho, Makau, Tunezja, Irak, Burkina Faso, Gwinea Równikowa, Republika Środkowoafrykańska, Gwinea Bissau, Namibia, Komory, Erytrea, Birma, Afganistan, Niger, Mauretania, Republika Zielonego Przylądka, Kosowo, Eswatini, Sudan Południowy.

	Zasada alokacji: wniosek musi być uzasadniony przez wnioskodawcę i zatwierdzony przez agencję narodową.	
Wizyty przygotowawcze	Koszty podróży i utrzymania związane z uczestnictwem w wizycie przygotowawczej. **Mechanizm finansowania:** dofinansowanie kosztów jednostkowych. **Zasada alokacji:** na podstawie liczby uczestników.	575 EUR na uczestnika, przy maksymalnej liczbie trzech uczestników na wizytę
Opłata za udział w kursie	Koszty obejmujące opłaty wpisowe za kursy i szkolenia. **Mechanizm finansowania:** dofinansowanie kosztów jednostkowych. **Zasada alokacji:** w zależności od czasu trwania działania.	80 EUR na uczestnika na dzień w ramach jednej umowy o udzielenie dotacji pojedynczy pracownik może otrzymać maksymalnie 800 EUR na opłaty za udział w kursach.
Wsparcie językowe	Koszty zapewnienia materiałów do nauki języków i szkoleń uczestnikom wymagającym lepszej znajomości języka, jakim będą się posługiwali podczas nauki, lub odbycia szkolenia podczas działania. **Mechanizm finansowania:** dofinansowanie kosztów jednostkowych. **Zasada alokacji:** na podstawie liczby uczestników.	150 EUR na każdego uczestnika kwalifikującego się do otrzymania wsparcia językowego online, który nie może jej otrzymać ze względu na niedostępność odpowiedniego języka lub poziomu nauczania, z wyłączeniem pracowników uczestniczących w działaniach w ramach mobilności krótszych niż 31 dni. Ponadto: 150 EUR na uczestnika ErasmusPro
Koszty nadzwyczajne	Koszty dotyczące udzielenia zabezpieczenia finansowego, w przypadku gdy zażąda go agencja narodowa. Wysokie koszty podróży uczestników i osób towarzyszących, które nie mogą otrzymać wsparcia w ramach standardowej pozycji „Podróże” ze względu na oddalenie geograficzne lub inne bariery. **Mechanizm finansowania**: koszty rzeczywiste **Zasada alokacji**: wniosek musi być	**Koszty dotyczące zabezpieczenia finansowego:** 80 % kosztów kwalifikowalnych **Wysokie koszty podróży:** 80% kwalifikowalnych kosztów podróży

	uzasadniony przez wnioskodawcę i zatwierdzony przez agencję narodową.	

MOBILNOŚĆ UCZNIÓW I PRACOWNIKÓW W DZIEDZINIE EDUKACJI SZKOLNEJ

W ramach tej akcji zapewnia się wsparcie szkołom i innym organizacjom działającym w dziedzinie edukacji szkolnej, które chcą organizować działania w zakresie mobilności edukacyjnej dla uczniów i kadry zajmującej się edukacją szkolną.

Wsparcie obejmuje szeroki zakres działań, w tym obserwację pracy i kursy doskonalenia zawodowego kadry, indywidualną i grupową mobilność dla uczniów, zaproszonych ekspertów oraz inne działania, jak wyjaśniono poniżej.

Poprzez swoje działania organizacje uczestniczące powinny aktywnie propagować **włączenie i różnorodność, zrównoważenie środowiskowe** i **edukację cyfrową**, wykorzystując w tym celu szczególne możliwości w zakresie finansowania oferowane w ramach programu, zwiększając świadomość wśród swoich uczestników, dzieląc się najlepszymi praktykami i wybierając odpowiedni plan dla swoich działań.

CELE AKCJI

Celem działań w zakresie mobilności finansowanych w ramach programu Erasmus+ jest zapewnienie osobom fizycznym możliwości uczenia się oraz wspieranie umiędzynarodowienia i rozwoju instytucjonalnego szkół i innych organizacji działających w dziedzinie edukacji szkolnej. Szczególne cele tej akcji są następujące:

- **Wzmocnienie europejskiego wymiaru nauczania i uczenia poprzez:**
  - promowanie wartości włączania i różnorodności, tolerancji i udziału w życiu demokratycznym
  - upowszechnianie wiedzy o wspólnym europejskim dziedzictwie i różnorodności
  - wspieranie rozwoju sieci zawodowych w Europie
- **Poprawa jakości nauczania i uczenia się w edukacji szkolnej przez:**
  - wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli, członków kadry kierowniczej szkół i innych pracowników szkół
  - promowanie wykorzystania nowych technologii i innowacyjnych metod nauczania
  - poprawę uczenia się języków i zwiększanie różnorodności językowej w szkołach
  - wspieranie wymiany i przekazywania najlepszych praktyk w dziedzinie nauczania i rozwoju szkół
- **Wkład w tworzenie europejskiego obszaru edukacji przez:**
  - **budowanie zdolności szkół do angażowania się w transgraniczną wymianę** i współpracę oraz do realizacji wysokiej jakości projektów w zakresie mobilności
  - umożliwienie mobilności edukacyjnej wszystkim uczniom w ramach edukacji szkolnej
  - wspieranie uznawania efektów uczenia się wśród uczniów i pracowników w okresach mobilności za granicą

JAK UZYSKAĆ DOSTĘP DO MOŻLIWOŚCI W ZAKRESIE MOBILNOŚCI, KTÓRE ZAPEWNIA PROGRAM ERASMUS+?

Szkoły i inne organizacje działające w tej dziedzinie mogą ubiegać się o finansowanie na dwa sposoby:

- **Krótkoterminowe projekty na rzecz mobilności uczniów i kadry** dają organizacjom składającym wniosek możliwość organizowania różnych działań w zakresie mobilności przez okres od sześciu do osiemnastu miesięcy. Projekty krótkoterminowe są najlepszym wyborem dla organizacji, które po raz pierwszy korzystają z programu Erasmus+, lub dla tych, które chcą zorganizować tylko ograniczoną liczbę działań.

- **Akredytowane projekty na rzecz mobilności uczniów i kadry** są otwarte tylko dla organizacji, które uzyskały akredytację w programie Erasmus w dziedzinie edukacji szkolnej. Ten specjalny instrument finansowania umożliwia akredytowanym organizacjom regularne otrzymywanie środków finansowych na działania w zakresie mobilności, które przyczyniają się do stopniowej realizacji ich planu Erasmus. Akredytacja w programie Erasmus są dostępne dla wszystkich organizacji zainteresowanych regularnym organizowaniem działań w zakresie mobilności. Wcześniejsze doświadczenie w ramach programu nie jest wymagane. Aby dowiedzieć się więcej o tej możliwości, proszę

zapoznać się z rozdziałem niniejszego przewodnika dotyczącym akredytacji w programie Erasmus w dziedzinach kształcenia dorosłych, kształcenia i szkolenia zawodowego oraz edukacji szkolnej.

Ponadto organizacje mogą przystąpić do programu bez konieczności składania wniosku przez:

- **dołączenie do istniejącego konsorcjum na rzecz mobilności w programie Erasmus+** kierowanego przez koordynatora akredytowanego konsorcjum w swoim kraju, które przyjmuje nowych członków w swoim konsorcjum.

- **Przyjmowanie uczestników z innego kraju:** każda organizacja może stać się gospodarzem dla osób uczących się lub kadry pochodzących z organizacji partnerskiej za granicą. Bycie organizacją przyjmującą jest cennym doświadczeniem i dobrym sposobem na utworzenie partnerstwa oraz lepsze zapoznanie się z programem przed złożeniem swojego wniosku.

Zachęca się szkoły do przystąpienia do **eTwinning**: internetowej społeczności mieszczącej się na bezpiecznej platformie dostępnej dla nauczycieli zweryfikowanych przez serwis eTwinning w każdym kraju. eTwinning umożliwia szkołom tworzenie wspólnych wirtualnych sali lekcyjnych i realizację projektów z innymi szkołami, pozwala nauczycielom na prowadzenie dyskusji i wymianę doświadczeń z kolegami i koleżankami oraz korzystanie z różnego rodzaju możliwości w zakresie rozwoju zawodowego. eTwinning to także idealne środowisko do znalezienia partnerów do przyszłych projektów.

OPRACOWANIE PROJEKTU

Organizacja składająca wniosek jest kluczowym podmiotem w projekcie w ramach akcji kluczowej 1. Organizacja ta sporządza i składa wniosek, podpisuje umowę o udzielenie dotacji, realizuje działania w zakresie mobilności i przedstawia sprawozdania swojej agencji narodowej. W procesie składania wniosków dotyczących zarówno projektów krótkoterminowych, jak i akredytacji w programie Erasmus skupiono się na potrzebach i planach organizacji składającej wniosek.

Większość rodzajów dostępnych działań to działania w zakresie mobilności wyjazdowej. Oznacza to, że organizacja składająca wniosek będzie działać jako organizacja wysyłająca: dokona wyboru uczestników i wyśle ich do organizacji przyjmującej za granicą. Zdecydowanie zachęca się do korzystania z tych możliwości w celu zorganizowania dwukierunkowej wymiany lub wspólnych działań z jedną lub kilkoma szkołami partnerskimi. W takim przypadku każda z biorących udział szkół powinna ubiegać się o finansowanie z programu Erasmus+ lub dołączyć do istniejącego konsorcjum. Aby ułatwić proces znajdowania partnerów, w ramach programu Erasmus+ wspiera się narzędzia służące do znajdowania partnerów za granicą: Europejską platformę internetową dla szkół *School Education Gateway* (www.schooleducationgateway.eu) i eTwinning (www.etwinning.net).

Ponadto istnieją specjalne rodzaje działań, w ramach których organizacje składające wniosek mogą zapraszać do swojej organizacji ekspertów lub szkolących się nauczycieli. Celem działań w zakresie przyjmowania nie jest stworzenie dwukierunkowej wymiany, ale raczej sprowadzenie osób, które mogą pomóc w rozwoju i umiędzynarodowieniu organizacji składającej wniosek.

Realizacja wszystkich działań wspieranych w ramach tej akcji musi spełniać standardy jakości Erasmus. Standardy jakości Erasmus obejmują konkretne praktyki w zakresie realizacji zadań w ramach projektów, takich jak wybór i przygotowanie uczestników, określanie, ocena i uznawanie efektów uczenia się, dzielenie się wynikami projektów itp. Pełen tekst standardów jakości Erasmus dostępny jest pod poniższym adresem na stronie internetowej Europa: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-vet-adults-schools_en

Włączenie i różnorodność

Zgodnie ze standardami jakości Erasmus organizacje, które otrzymują wsparcie w ramach programu, muszą oferować uczestnikom ze wszystkich środowisk możliwości w zakresie mobilności w sposób, który sprzyja włączeniu społecznemu i jest sprawiedliwy. Przy wyborze osób, które wezmą udział w działaniach w ramach projektu, należy wziąć pod uwagę kluczowe czynniki, takie jak motywacja, osiągnięcia, a także potrzeby uczestników w zakresie rozwoju osobistego i edukacji. Podobnie w przypadku wyboru uczestników spośród kadry należy dopilnować, aby korzyści z ich doskonalenia zawodowego były dostępne dla wszystkich osób uczących się w organizacji.

Przez cały okres przygotowywania i realizacji działań w zakresie mobilności oraz powiązanych działań następczych organizacje wysyłające i przyjmujące powinny angażować uczestników w podejmowanie kluczowych decyzji w celu zapewnienia maksymalnych korzyści i oddziaływania dla każdego z uczestników.

Organizacje uczestniczące zapewniające kształcenie i szkolenie zachęca się do aktywnego tworzenia i ułatwiania tworzenia możliwości w zakresie mobilności, na przykład przez tworzenie w swoim kalendarzu akademickim okien mobilności i określanie standardowych etapów reintegracji dla powracających uczestników.

Zrównoważone środowiskowo i odpowiedzialne praktyki

Zgodnie ze standardami jakości Erasmus organizacje, które otrzymują wsparcie w ramach programu, muszą propagować wśród swoich uczestników zachowania zrównoważone środowiskowo i odpowiedzialne, zwiększając ich świadomość w kwestii znaczenia działań mających na celu zmniejszenie lub zrównoważenie śladu środowiskowego działań w zakresie mobilności. Zasady te powinny znaleźć odzwierciedlenie w przygotowaniu i realizacji wszystkich działań w ramach programu, w szczególności przez wykorzystanie specjalnego wsparcia finansowego dostępnego w ramach programu w celu propagowania zrównoważonych sposobów podróżowania. Organizacje zajmujące się kształceniem i szkoleniem powinny włączyć te zasady do swojej codziennej pracy i aktywnie promować zmianę mentalności i zachowań wśród osób uczących się i kadry.

Transformacja cyfrowa w kształceniu i szkoleniu

Zgodnie ze standardami jakości Erasmus w ramach programu wszystkie organizacje uczestniczące otrzymują wsparcie w zakresie korzystania z cyfrowych narzędzi i metod uczenia się w celu uzupełnienia działań fizycznych oraz poprawy współpracy między organizacjami partnerskimi, a także poprawy jakości ich uczenia się i nauczania. Ponadto pracownicy dydaktyczni i administracyjni również mogą korzystać z programów szkoleniowych w zakresie umiejętności cyfrowych w celu zdobycia odpowiednich umiejętności, które umożliwią im wykorzystanie technologii cyfrowych podczas zajęć i do celów cyfryzacji administracji.

DZIAŁANIA

W tej sekcji przedstawiono rodzaje działań, które mogą być wspierane z funduszy programu Erasmus+, zarówno w ramach projektów krótkoterminowych, jak i akredytowanych.

W przypadku każdego działania można zapewnić dodatkowe wsparcie dla osób towarzyszących osobom o mniejszych szansach, małoletnich lub młodych dorosłych, którzy wymagają nadzoru. Osoby towarzyszące mogą być wspierane przez cały okres trwania działania lub jego część.

Mobilność kadry

Uprawnione działania	▪ Obserwacja pracy (trwająca od 2 do 60 dni) ▪ Prowadzenie zajęć dydaktycznych (trwające od 2 do 365 dni)

	▪ Kursy i szkolenia (trwające od 2 do 30 dni) W przypadku **kursów i szkoleń** kwalifikowalne opłaty za udział w kursach będą ograniczone do łącznie 10 dni na uczestnika. Za wybór kursów i szkolenia odpowiadają wnioskodawcy. Poniższe standardy jakości stworzono celem zapewnienia wnioskodawcom porady w wyborze organizatorów kursów: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/quality-standards-courses-under-key-action-1-learning-mobility-individuals_en Jako uzupełnienie mobilności fizycznej wszystkie działania w zakresie mobilności kadry można łączyć z działaniami wirtualnymi. Minimalne i maksymalne okresy trwania określone powyżej mają zastosowanie do elementu związanego z mobilnością fizyczną.
Uprawnieni uczestnicy	Uprawnieni uczestnicy to nauczyciele, członkowie kadry kierowniczej szkoły oraz wszyscy inni eksperci i pracownicy sektora edukacji szkolnej, którzy nie są nauczycielami. Uprawnieni pracownicy, którzy nie są nauczycielami, to kadra pracująca w edukacji szkolnej – w szkołach (np. asystenci nauczycieli, doradcy pedagogiczni, psychologowie itp.) albo w innych organizacjach zajmujących się edukacją szkolną (np. wizytatorzy szkolni, doradcy, koordynatorzy polityki odpowiedzialni za edukację szkolną itp.). Uczestnicy muszą pracować w organizacji wysyłającej lub muszą regularnie współpracować z organizacją wysyłającą, aby pomóc w prowadzeniu jej głównej działalności (np. jako zewnętrzne osoby prowadzące szkolenia, eksperci lub wolontariusze). We wszystkich przypadkach zadania, które łączą uczestnika z organizacją wysyłającą, trzeba udokumentować w sposób umożliwiający agencji narodowej zweryfikowanie tego powiązania (np. przedstawiając umowę o pracę lub umowę o wolontariacie, opis zadań lub podobny dokument). Agencje narodowe ustanawiają przejrzyste i spójne praktyki w zakresie tego, co stanowi dopuszczalne stosunki pracy i dokumenty potwierdzające w kontekście ich kraju.
Kwalifikujące się miejsca	Działania muszą odbywać się za granicą, w kraju programu.

Mobilność osób uczących się

Dostępne formaty	▪ Grupowa mobilność uczniów (trwająca od 2 do 30 dni, co najmniej dwóch uczniów w grupie) ▪ Krótkoterminowa mobilność edukacyjna uczniów (trwająca od 10 do 29 dni) ▪ Długoterminowa mobilność edukacyjna uczniów (trwająca od 30 do 365 dni) Oprócz mobilności fizycznej wszystkie działania w zakresie mobilności uczniów można łączyć z działaniami wirtualnymi. Minimalne i maksymalne okresy trwania określone powyżej mają zastosowanie do elementu związanego z mobilnością fizyczną. **Grupowa mobilność uczniów:** grupa uczniów ze szkoły wysyłającej może spędzić czas na nauce razem ze swoimi rówieśnikami w innym kraju. Nauczyciele lub inne upoważnione osoby ze

	szkoły wysyłającej muszą towarzyszyć uczniom przez cały okres trwania działania. **Krótkoterminowa mobilność edukacyjna uczniów**: uczniowie mogą spędzić okres czasu za granicą, aby studiować w szkole partnerskiej lub odbyć staż w innej odpowiedniej organizacji za granicą. Dla każdego uczestnika trzeba opracować indywidualny program nauczania. W uzasadnionych przypadkach dla osób o mniejszych szansach można zorganizować mobilność z minimalnym okresem trwania wynoszącym 2 dni. **Długoterminowa mobilność edukacyjna uczniów**: uczniowie mogą spędzić okres czasu za granicą, aby studiować w szkole partnerskiej lub odbyć staż w innej odpowiedniej organizacji za granicą. Dla każdego uczestnika trzeba opracować indywidualny program nauczania. Wszyscy uczestnicy otrzymają obowiązkowe szkolenie przed wyjazdem.
Uprawnieni uczestnicy	Uczniowie uczestniczący w programie muszą brać udział w programie kształcenia w szkole wysyłającej[53].
Kwalifikujące się miejsca	Działania muszą odbywać się za granicą, w kraju programu. Grupowa mobilność uczniów musi odbywać się w szkole przyjmującej, chyba że inne miejsce jest lepiej uzasadnione w kontekście treści i jakości danego działania. W takim przypadku działania mogą wyjątkowo odbywać się w innym miejscu w kraju szkoły przyjmującej lub w siedzibie instytucji Unii Europejskiej. Niezależnie od miejsca konieczne jest, aby w działalność zaangażowani byli uczniowie z co najmniej dwóch krajów programu.

Inne wspierane działania

Dostępne formaty	▪ Zaproszeni eksperci (od 2 do 60 dni) ▪ Przyjmowanie szkolących się nauczycieli i edukatorów (od 10 do 365 dni) ▪ Wizyty przygotowawcze **Zaproszeni eksperci:** szkoły mogą zaprosić osoby prowadzące szkolenia, nauczycieli, ekspertów w dziedzinie polityki lub innych wykwalifikowanych specjalistów z zagranicy, którzy mogą przyczynić się do poprawy nauczania i uczenia się w szkole przyjmującej. Zaproszeni eksperci mogą na przykład prowadzić szkolenia dla kadry szkolnej, prezentować nowe metody nauczania lub pomagać w przekazywaniu dobrych praktyk w zakresie organizacji i zarządzania. **Przyjmowanie szkolących się nauczycieli i edukatorów:** organizacje składające wnioski mogą przyjmować szkolących się nauczycieli, którzy chcą odbyć staż za granicą. Organizacja

[53] Definicja kwalifikujących się programów kształcenia w każdym kraju programu zostanie określona przez właściwy organ krajowy i opublikowana na stronie internetowej właściwej agencji narodowej.

	przyjmująca otrzyma wsparcie na rzecz zorganizowania działania, natomiast instytucja wysyłająca uczestnika (która może ubiegać się z tego tytułu o finansowanie w ramach programu Erasmus+) powinna pokryć jego koszty podróży i zapewnić indywidualne wsparcie. **Wizyty przygotowawcze:** organizacje mogą zorganizować wizytę przygotowawczą u swojego partnera przyjmującego przed rozpoczęciem działań na rzecz mobilności. Wizyty przygotowawcze nie są jednostkowym działaniem, lecz stanowią rozwiązanie wspierające mobilność pracowników lub osób uczących się. Każda wizyta przygotowawcza musi mieć jasne uzasadnienie i musi służyć poprawie włączenia społecznego, zakresu i jakości działań w zakresie mobilności. Na przykład wizyty przygotowawcze mogą być organizowane w celu lepszego przygotowania działań na rzecz mobilności osób o mniejszych szansach, rozpoczęcia współpracy z nową organizacją partnerską lub przygotowania bardziej długoterminowych działań w zakresie mobilności. Wizyt przygotowawczych nie można organizować w celu przygotowania kursu lub szkolenia dla kadry.
Uprawnieni uczestnicy	**Zaproszonymi ekspertami** mogą być dowolne osoby z innego kraju programu mające odpowiednią wiedzę specjalistyczną w zakresie edukacji szkolnej. **Przyjmowanie szkolących się nauczycieli i edukatorów** jest dostępne dla uczestników, którzy biorą udział w programie kształcenia nauczycieli (lub podobnego rodzaju programie edukacyjnym dla osób prowadzących szkolenia lub edukatorów) lub niedawno ukończyli go[54] w innym kraju programu. **W wizytach przygotowawczych** mogą uczestniczyć wszystkie osoby kwalifikujące się do działań w zakresie mobilności kadry i zaangażowane w organizację projektu. W wyjątkowych przypadkach osoby uczące się, które wezmą udział w długoterminowych działaniach na rzecz mobilności edukacyjnej, oraz osoby o mniejszych szansach w każdym rodzaju działania, mogą wziąć udział w wizytach przygotowawczych do działań, w których będą uczestniczyć.
Kwalifikujące się miejsca	Wizyty przygotowawcze mogą odbywać się w krajach programu. Miejscem przyjmowania zaproszonych ekspertów i szkolących się nauczycieli jest zawsze organizacja będąca beneficjentem (w tym członkowie konsorcjum).

KRÓTKOTERMINOWE PROJEKTY NA RZECZ MOBILNOŚCI UCZNIÓW I KADRY W EDUKACJI SZKOLNEJ

[54] Niedawni absolwenci są uprawnieni do uczestnictwa w programie do 12 miesięcy po ukończeniu studiów. W przypadku gdy uczestnicy pełnili obowiązkową służbę cywilną lub wojskową po ukończeniu studiów, okres uprawnienia do uczestnictwa zostanie przedłużony o czas trwania tej służby.

Krótkoterminowe projekty na rzecz mobilności uczniów i kadry to prosty sposób na osiągnięcie korzyści z programu Erasmus+. Ich celem jest umożliwienie organizacjom łatwego zorganizowania kilku działań i zdobycia doświadczenia w ramach programu.

Dla uproszczenia projekty krótkoterminowe wiążą się z ograniczeniem w zakresie liczby uczestników i czasu trwania projektu. Format ten jest otwarty tylko dla indywidualnych organizacji, a nie dla koordynatorów konsorcjum. Akredytowane organizacje nie mogą składać wniosków dotyczących projektów krótkoterminowych, ponieważ mają już stały dostęp do finansowania w ramach programu Erasmus+.

Wniosek dotyczący projektów krótkoterminowych zawiera wykaz i opis działań, które organizacja składająca wniosek planuje zorganizować.

KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI

Kwalifikujące się organizacje: Kto może złożyć wniosek?	Następujące organizacje kwalifikują[55] się do złożenia wniosku: (1) Szkoły zapewniające kształcenie ogólne na poziomie przedszkolnym, podstawowym lub średnim[56] (2) Lokalne i regionalne organy publiczne, organy koordynujące i inne organizacje pełniące rolę w dziedzinie edukacji szkolnej Organizacje, które uzyskały akredytację w programie Erasmus w zakresie edukacji szkolnej, nie mogą jednak składać wniosków dotyczących projektów krótkoterminowych.
Kraje uprawnione	Organizacje składające wniosek muszą być ustanowione w kraju programu.
Gdzie złożyć wniosek?	Do agencji narodowej kraju, w którym ma siedzibę organizacja składająca wniosek.
Termin składania wniosków	Runda 1 dla wszystkich agencji narodowych: **11 maja godz. 12:00:00 (południe czasu obowiązującego w Brukseli)** Runda 2 dla agencji narodowych, które decydują się na otwarcie drugiego terminu: **5 października godz. 12:00:00 (południe czasu obowiązującego w Brukseli)** Agencje narodowe poinformują wnioskodawców o otwarciu drugiego terminu za pośrednictwem swojej strony internetowej.

[55] Definicja kwalifikujących się organizacji w każdym kraju programu zostanie określona przez właściwy organ krajowy i opublikowana na stronie internetowej właściwej agencji narodowej wraz z odpowiednimi przykładami.

[56] W tym w zakresie wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem.

Daty rozpoczęcia projektu	Można wybrać następujące daty rozpoczęcia projektu: ▪ Runda 1.: między dniem 1 września a 31 grudnia tego samego roku ▪ Runda 2.: między dniem 1 stycznia a 31 maja następnego roku
Czas trwania projektu	Od 6 do 18 miesięcy
Liczba wniosków	W każdej rundzie selekcyjnej organizacja może złożyć wniosek dotyczący tylko jednego krótkoterminowego projektu w dziedzinie edukacji szkolnej. Organizacje, które otrzymają dotację na projekt krótkoterminowy w ramach pierwszej rundy składania wniosków, nie mogą składać wniosków w ramach drugiej rundy tego samego zaproszenia do składania wniosków. W okresie pięciu kolejnych lat zaproszeń do składania wniosków organizacje mogą otrzymać maksymalnie trzy dotacje na krótkoterminowe projekty w dziedzinie edukacji szkolnej. Dotacje otrzymane w okresie 2014–2020 nie wliczają się do tego limitu.
Dostępne działania	Wszystkie rodzaje działań na rzecz edukacji szkolnej Szczegółowy wykaz i zasady można znaleźć w sekcji „Działania”.
Zakres projektu	Wniosek dotyczący projektu krótkoterminowego może obejmować maksymalnie 30 uczestników działań w zakresie mobilności. Wizyty przygotowawcze i udział osób towarzyszących nie będą wliczane do tego limitu.

KRYTERIA PRZYZNANIA DOFINANSOWANIA

Złożone wnioski zostaną ocenione przez przyznanie punktów z łącznej liczby 100 punktów na podstawie poniższych kryteriów i ich znaczenia. Aby wnioski mogły zostać rozpatrzone pozytywnie, muszą przejść następujące progi:

- co najmniej 60 z łącznej liczby 100 punktów oraz
- co najmniej połowa maksymalnych punktów w każdej z trzech kategorii kryteriów udzielenia akredytacji

Istotność
 	
(maksymalny wynik: 30 punktów)
	Zakres, w jakim:
	▪ profil, doświadczenie, działalność i grupa docelowa osób uczących się wnioskodawcy są adekwatne do dziedziny edukacji szkolnej
	▪ wniosek dotyczący projektu jest istotny z punktu widzenia celów działania
	▪ wniosek dotyczący projektu jest istotny z punktu widzenia następujących konkretnych priorytetów:
	  – wspieranie nowych osób po raz pierwszy uczestniczących w akcji oraz mniej doświadczonych organizacji
	  – wspieranie uczestników w zakresie długoterminowej mobilności edukacyjnej uczniów
	  – wspieranie osób o mniejszych szansach

Jakość planu projektu **(maksymalny wynik: 40 punktów)**	Zakres, w jakim: ▪ cele proponowane w ramach projektu odnoszą się do potrzeb organizacji składającej wniosek, jej pracowników i osób uczących się w jasny i konkretny sposób; ▪ proponowane działania i ich treść są odpowiednie do osiągnięcia celów projektu; ▪ opracowano jasny plan pracy w odniesieniu do każdego z proponowanych działań; ▪ projekt uwzględnia zrównoważone środowiskowo i odpowiedzialne praktyki; ▪ w ramach projektu korzysta się z cyfrowych narzędzi (w szczególności eTwinningu) i metod uczenia się w celu uzupełnienia działań w zakresie mobilności fizycznej oraz poprawy współpracy z organizacjami partnerskimi.
Jakość działań następczych **(maksymalny wynik: 30 punktów)**	Zakres, w jakim: ▪ wnioskodawca zaproponował konkretne i logiczne kroki w celu uwzględnienia wyników działań w zakresie mobilności w ramach regularnej pracy organizacji; ▪ wnioskodawca zaproponował odpowiedni sposób oceny efektów projektu; ▪ wnioskodawca zaproponował konkretne i skuteczne działania mające na celu udostępnienie wyników projektu w ramach organizacji składającej wniosek, podzielenie się nimi z innymi organizacjami i opinią publiczną oraz publiczne uznanie finansowania Unii Europejskiej.

AKREDYTOWANE PROJEKTY NA RZECZ MOBILNOŚCI UCZNIÓW I KADRY W EDUKACJI SZKOLNEJ

Organizacje, które uzyskały akredytację w programie Erasmus w zakresie edukacji szkolnej, mogą składać wnioski w ramach specjalnego instrumentu finansowania otwartego tylko dla nich. Wnioski opierają się na wcześniej zatwierdzonym planie Erasmus, więc szczegółowy wykaz i opis planowanych działań nie jest wymagany. Zamiast tego we wnioskach należy przedstawić szacunkowy budżet potrzebny na kolejny zestaw działań.

Kryteria kwalifikowalności

Kwalifikujące się organizacje: Kto może złożyć wniosek?	Do składania wniosków kwalifikują się organizacje posiadające ważną akredytację w programie Erasmus w zakresie edukacji szkolnej.

Konsorcjum realizujące projekty mobilności	Organizacje, które uzyskały akredytację w programie Erasmus dla koordynatorów konsorcjum, muszą złożyć wniosek w formacie konsorcjum realizującego projekty mobilności. Razem z wnioskiem należy dostarczyć listę członków konsorcjum w ramach projektu mobilności, która oprócz koordynatora musi zawierać co najmniej jedną organizację członkowską. Członkiem konsorcjum realizującego projekty mobilności może zostać organizacja spełniająca kryteria kwalifikowalności dla akredytowanego projektu na rzecz mobilności. Członkowie konsorcjum nie są zobowiązani do uzyskania akredytacji w programie Erasmus. Organizacje uczestniczące w konsorcjum realizującym projekty mobilności mogą otrzymać finansowanie z maksymalnie dwóch umów o udzielenie dotacji w ramach akcji kluczowej 1 w dziedzinie edukacji szkolnej w ramach tego samego zaproszenia do składania wniosków. Co za tym idzie, organizacje działające w dziedzinie edukacji szkolnej, które otrzymują dofinansowanie na projekt krótkoterminowy lub akredytowany projekt, mogą dodatkowo uczestniczyć tylko w jednym konsorcjum na rzecz mobilności edukacyjnej jako organizacje członkowskie. Inne organizacje mogą uczestniczyć w nie więcej niż dwóch konsorcjach na rzecz mobilności.
Gdzie złożyć wniosek?	Do agencji narodowej kraju, w którym ma siedzibę organizacja składająca wniosek.
Termin składania wniosków	**11 maja godz. 12:00:00 (południe czasu obowiązującego w Brukseli)**
Data rozpoczęcia projektu	1 września tego samego roku
Czas trwania projektu	Wstępny czas trwania wszystkich akredytowanych projektów wyniesie 15 miesięcy. Po 12 miesiącach wszyscy beneficjenci będą mieć możliwość przedłużenia swojego projektu, tak aby jego łączny czas trwania wyniósł 24 miesiące.
Liczba wniosków	Akredytowane organizacje mogą złożyć wniosek tylko raz w każdej rundzie selekcyjnej.
Dostępne działania	Wszystkie rodzaje działań na rzecz edukacji szkolnej Szczegółowy wykaz i zasady można znaleźć w sekcji „Działania”.
Zakres projektu	Liczba uczestników, którzy mogą wziąć udział w akredytowanych projektach, nie jest ograniczona; obowiązują jednak ograniczenia określone na etapie alokacji budżetu.

ALOKACJA BUDŻETU

Jakość przygotowanego przez wnioskodawcę planu Erasmus oceniono na etapie wniosku o akredytację, wobec czego na etapie alokacji budżetu nie będzie miała miejsca żadna ocena jakościowa. Dofinansowanie zostanie przyznane w przypadku każdego kwalifikowalnego wniosku o dofinansowanie.

Kwota przyznanego dofinansowania będzie zależała od szeregu elementów:

- całkowitego budżetu przeznaczonego do przyznania akredytowanym wnioskodawcom;
- działań, których dotyczy wniosek;
- podstawowego i maksymalnego dofinansowania;
- następujących kryteriów alokacji: wyników finansowych, wyników jakościowych, priorytetów politycznych oraz równowagi geograficznej (jeżeli zostały zastosowane przez agencję narodową).

Szczegółowe zasady dotyczące podstawowego i maksymalnego dofinansowania, oceny punktowej przyznawanej w odniesieniu do kryteriów alokacji, wagi każdego kryterium, metody alokacji oraz budżetu dostępnego na potrzeby akredytowanych projektów zostaną opublikowane przez agencję narodową przed upływem terminu składania wniosku.

JAKIE SĄ ZASADY FINANSOWANIA?

Do projektów krótkoterminowych i projektów akredytowanych będą miały zastosowanie następujące zasady finansowania .

Pozycja budżetu	Koszty kwalifikowalne i mające zastosowanie zasady	Kwota
Wsparcie organizacyjne	Koszty bezpośrednio związane z realizacją działań w zakresie mobilności, których nie obejmują inne kategorie kosztów. Na przykład: przygotowanie (pedagogiczne, międzykulturowe i inne), mentoring, monitorowanie i wsparcie uczestników podczas działań w zakresie mobilności, usługi, narzędzia i sprzęt potrzebny do tworzenia wirtualnych komponentów w działaniach mieszanych, uznawanie efektów uczenia się, dzielenie się wynikami i upublicznianie finansowania Unii Europejskiej. Wsparcie organizacyjne obejmuje koszty ponoszone zarówno przez organizacje wysyłające, jak i przyjmujące (z wyjątkiem przypadków dotyczących mobilności kadry w zakresie kursów i szkoleń). Sposób podziału otrzymanej dotacji zostanie uzgodniony między obiema organizacjami. **Mechanizm finansowania:** dofinansowanie kosztów jednostkowych. **Zasada alokacji:** na podstawie liczby uczestników.	100 EUR – Na każdego ucznia uczestniczącego w mobilności grupowej, maksymalnie 1000 EUR na grupę – Na każdego uczestnika mobilności kadry w zakresie kursów i szkoleń – Na każdego zaproszonego eksperta – Na każdego przyjmowanego nauczyciela lub edukatora
		350 EUR 200 EUR po przekroczeniu liczby stu uczestników tego samego rodzaju działań – Na każdego uczestnika krótkoterminowej mobilności edukacyjnej uczniów – Na każdego uczestnika mobilności kadry w zakresie obserwacji pracy oraz wyjazdów w celu nauczania lub szkoleniowych
		500 EUR – Na każdego uczestnika długoterminowej mobilności edukacyjnej uczniów

<table>
<tr><td rowspan="8">Podróż</td><td rowspan="8">Dofinansowanie kosztów podróży w obie strony uczestników oraz osób towarzyszących, z miejsca zamieszkania do miejsca działania.

Ponadto: dofinansowanie kosztów podróży w obie strony uczestników i osób towarzyszących z miejsca zamieszkania do miejsca szkolenia przed wyjazdem dla uczniów w ramach mobilności długoterminowej.

Mechanizm finansowania: dofinansowanie kosztów jednostkowych.

Zasada alokacji: na podstawie odległości oraz liczby osób.

Wnioskodawca musi wskazać odległość powietrzną między miejscem zamieszkania a miejscem działania[57] przy użyciu kalkulatora odległości Komisji Europejskiej[58].</td><td>Odległość</td><td>Podróż standardowa</td><td>Podróż z wykorzystaniem ekologicznych środków transportu</td></tr>
<tr><td>0–99 km</td><td>23 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>100–499 km</td><td>180 EUR</td><td>210 EUR</td></tr>
<tr><td>500–1 999 km</td><td>275 EUR</td><td>320 EUR</td></tr>
<tr><td>2 000–2 999 km</td><td>360 EUR</td><td>410 EUR</td></tr>
<tr><td>3 000–3 999 km</td><td>530 EUR</td><td>610 EUR</td></tr>
<tr><td>4 000–7 999 km</td><td>820 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>8 000 km lub więcej</td><td>1 500 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="3">Wsparcie indywidualne</td><td rowspan="3">Koszty utrzymania uczestników i osób towarzyszących[59] w czasie działania.

W stosownych przypadkach: koszty utrzymania są kwalifikowalne w odniesieniu do czasu podróży przed rozpoczęciem i po zakończeniu działania, przy czym</td><td>Kategoria uczestników</td><td>Grupa krajów 1:</td><td>Grupa krajów 2:</td><td>Grupa krajów 3:</td></tr>
<tr><td>Kadra/pracownicy</td><td>90–180 EUR</td><td>80–160 EUR</td><td>70–140 EUR</td></tr>
<tr><td>Uczniowie</td><td>40–80 EUR</td><td>35–70 EUR</td><td>30–60 EUR</td></tr>
</table>

[57] Na przykład jeżeli osoba z Madrytu (Hiszpania) bierze udział w działaniu odbywającym się w Rzymie (Włochy), wnioskodawca oblicza odległość z Madrytu do Rzymu (1 365,28 km), a następnie wybiera odpowiedni przedział odległości (tj. między 500 a 1 999 km).

[58] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_pl

[59] W przypadku osób towarzyszących obowiązują stawki dla kadry. W wyjątkowych przypadkach, gdy osoba towarzysząca musi zostać za granicą dłużej niż 60 dni, dodatkowe koszty utrzymania po upływie 60. dnia będą dofinansowywane w ramach pozycji budżetowej „Wsparcie związane z włączeniem społecznym”.

	w przypadku uczestników otrzymujących standardową dotację na pokrycie kosztów podróży pokrywa się koszty maksymalnie dwóch dni podróży, a w przypadku uczestników otrzymujących zieloną dotację na podróż – maksymalnie czterech dodatkowych dni. **Mechanizm finansowania:** dofinansowanie kosztów jednostkowych **Zasada alokacji:** na podstawie liczby osób, czasu trwania pobytu i kraju przyjmującego[60].	Powyższe stawki są stawkami bazowymi za każdy dzień działania. Każda agencja narodowa decyduje o dokładnych stawkach bazowych w ramach dozwolonych przedziałów. Stawka podstawowa jest stosowana do 14. dnia działania. Od 15.· dnia działania stosowana stawka będzie odpowiadać 70% stawki podstawowej Stosowane stawki będą zaokrąglane do najbliższej pełnej wartości euro.
Wsparcie włączenia	Koszty związane z organizacją działań w zakresie mobilności osób o mniejszych szansach. **Mechanizm finansowania:** dofinansowanie kosztów jednostkowych **Zasada alokacji:** na podstawie liczby osób o mniejszych szansach	100 EUR na uczestnika
	Koszty dodatkowe bezpośrednio związane z osobami o mniejszych szansach i osobami towarzyszącymi (w tym koszty związane z podróżą i utrzymaniem, o ile nie wnioskowano o pokrycie ich z pozycji budżetu „Podróż" i „Wsparcie indywidualne"). **Mechanizm finansowania:** koszty rzeczywiste **Zasada alokacji:** wniosek musi być	100% kosztów kwalifikowalnych

[60] Grupy krajów przyjmujących:
Grupa krajów 1: Norwegia, Dania, Luksemburg, Islandia, Szwecja, Irlandia, Finlandia, Liechtenstein;
Grupa krajów 2: Niderlandy, Austria, Belgia, Francja, Niemcy, Włochy, Hiszpania, Cypr, Grecja, Malta, Portugalia
Grupa krajów 3: Słowenia, Estonia, Łotwa, Chorwacja, Słowacja, Republika Czeska, Litwa, Turcja, Węgry, Polska, Rumunia, Bułgaria, Republika Macedonii Północnej, Serbia

	uzasadniony przez wnioskodawcę i zatwierdzony przez agencję narodową.	
Wizyty przygotowawcze	Koszty podróży i utrzymania związane z uczestnictwem w wizycie przygotowawczej. **Mechanizm finansowania:** koszty jednostkowe **Zasada alokacji:** na podstawie liczby uczestników.	575 EUR na uczestnika, przy maksymalnej liczbie trzech uczestników na wizytę
Opłata za udział w kursie	Koszty obejmujące opłaty wpisowe za kursy i szkolenia. **Mechanizm finansowania:** dofinansowanie kosztów jednostkowych. **Zasada alokacji:** w zależności od czasu trwania działania.	80 EUR na uczestnika na dzień w ramach jednej umowy o udzielenie dotacji pojedynczy pracownik może otrzymać maksymalnie 800 EUR na opłaty za udział w kursach.
Wsparcie językowe	Koszty zapewnienia materiałów do nauki języków i szkoleń uczestnikom wymagającym lepszej znajomości języka, jakim będą się posługiwali podczas nauki, lub odbycia szkolenia podczas działania. **Mechanizm finansowania:** dofinansowanie kosztów jednostkowych. **Zasada alokacji:** na podstawie liczby uczestników.	150 EUR na każdego uczestnika kwalifikującego się do otrzymania wsparcia językowego online, który nie może jej otrzymać ze względu na niedostępność odpowiedniego języka lub poziomu nauczania, z wyłączeniem pracowników uczestniczących w działaniach w ramach mobilności krótszych niż 31 dni. Nie zapewnia się indywidualnego wsparcia językowego dla uczniów uczestniczących w mobilności grupowej. Ponadto: 150 EUR na każdego uczestnika długoterminowej mobilności edukacyjnej uczniów
Koszty nadzwyczajne	Koszty dotyczące udzielenia zabezpieczenia finansowego, w przypadku gdy zażąda go agencja narodowa. Wysokie koszty podróży uczestników i osób towarzyszących, które nie mogą otrzymać wsparcia w ramach standardowej pozycji „Podróże” ze względu na oddalenie geograficzne lub inne bariery. **Mechanizm finansowania:** koszty rzeczywiste **Zasada alokacji:** wniosek musi być uzasadniony przez wnioskodawcę	**Koszty dotyczące zabezpieczenia finansowego:** 80 % kosztów kwalifikowalnych **Wysokie koszty podróży:** 80% kwalifikowalnych kosztów podróży

	i zatwierdzony przez agencję narodową.	

MOBILNOŚĆ OSÓB UCZĄCYCH SIĘ I KADRY W RAMACH KSZTAŁCENIA DOROSŁYCH

Tym działaniem zapewnia się wsparcie organizacjom kształcenia dorosłych i innym organizacjom działającym w dziedzinie kształcenia dorosłych, które chcą organizować działania w zakresie mobilności edukacyjnej dla dorosłych słuchaczy i pracowników dydaktycznych.

Wsparcie obejmuje szeroki zakres działań, w tym obserwację pracy i kursy doskonalenia zawodowego kadry, indywidualną i grupową mobilność dorosłych słuchaczy o mniejszych szansach (w szczególności nisko wykwalifikowanych dorosłych słuchaczy), zaproszonych ekspertów oraz inne działania, jak wyjaśniono poniżej.

Poprzez swoje działania organizacje uczestniczące powinny aktywnie propagować **włączenie i różnorodność, zrównoważenie środowiskowe** i **edukację cyfrową**, Powinny tego dokonywać, wykorzystując szczególne możliwości w zakresie finansowania oferowane w ramach programu, zwiększając świadomość wśród swoich uczestników, dzieląc się najlepszymi praktykami i wybierając odpowiedni plan dla swoich działań.

CELE AKCJI

Celem działań w zakresie mobilności finansowanych w ramach programu Erasmus+ jest zapewnienie osobom fizycznym możliwości uczenia się oraz wspieranie umiędzynarodowienia i rozwoju instytucjonalnego organizacji kształcenia dorosłych i innych organizacji działających w dziedzinie kształcenia dorosłych. Akcja ta będzie stanowić wkład we wdrażanie programu na rzecz umiejętności oraz w tworzenie europejskiego obszaru edukacji. Szczególne cele tej akcji są następujące:

- Wzmocnienie europejskiego wymiaru nauczania i uczenia
- promowanie wartości włączania i różnorodności, tolerancji i udziału w życiu demokratycznym
- upowszechnianie wiedzy o wspólnym europejskim dziedzictwie i różnorodności
- wspieranie rozwoju sieci zawodowych w Europie
- poprawa jakości formalnego, nieformalnego i pozaformalnego kształcenia dorosłych w Europie w zakresie kompetencji kluczowych określonych w unijnych ramach (2018), w tym w zakresie umiejętności podstawowych (umiejętność czytania i pisania, umiejętność rozumowania matematycznego, umiejętności cyfrowe) i innych umiejętności życiowych
- rozszerzenie i zwiększenie różnorodności oferty kształcenia dorosłych dzięki profesjonalizacji edukatorów oraz budowanie zdolności organizatorów kształcenia dorosłych
- uproszczenie wdrażania i dostępności wysokiej jakości programów nauczania i uczenia się w ramach wszystkich form kształcenia dorosłych oraz dostosowanie ich do potrzeb jednostek i szerokiego społeczeństwa
- budowanie zdolności organizatorów kształcenia dorosłych do realizacji wysokiej jakości projektów w zakresie mobilności
- zwiększenie uczestnictwa dorosłych w każdym wieku oraz niezależnie od ich statusu społeczno-ekonomicznego w procesie kształcenia dorosłych, w szczególności przez wspieranie udziału organizacji pracujących z osobami uczącymi się będącymi w niekorzystnej sytuacji, mniejszych organizacji kształcenia dorosłych, organizacji po raz pierwszy korzystających z programu i organizacji mniej doświadczonych, a także społecznościowych organizacji oddolnych

JAK UZYSKAĆ DOSTĘP DO MOŻLIWOŚCI W ZAKRESIE MOBILNOŚCI, KTÓRE ZAPEWNIA PROGRAM ERASMUS+?

Organizacje kształcenia dorosłych i inne organizacje działające w tej dziedzinie mogą ubiegać się o finansowanie na dwa sposoby:

- **Krótkoterminowe projekty na rzecz mobilności osób uczących się i kadry** dają organizacjom składającym wniosek możliwość organizowania różnych działań w zakresie mobilności przez okres od sześciu do dwunastu miesięcy. Projekty krótkoterminowe są najlepszym wyborem dla organizacji, które po raz pierwszy korzystają z programu Erasmus+, lub dla tych, które chcą zorganizować tylko ograniczoną liczbę działań.
- **Akredytowane projekty na rzecz mobilności osób uczących się i kadry** są otwarte tylko dla organizacji posiadających akredytację w programie Erasmus w dziedzinie kształcenia dorosłych. Ten specjalny instrument finansowania umożliwia akredytowanym organizacjom regularne otrzymywanie środków finansowych na działania w zakresie mobilności, które przyczyniają się do stopniowej realizacji ich planu Erasmus.

Akredytacja w programie Erasmus są dostępne dla wszystkich organizacji zainteresowanych regularnym organizowaniem działań w zakresie mobilności. Wcześniejsze doświadczenie w ramach programu nie jest wymagane. Aby dowiedzieć się więcej o tej możliwości, proszę zapoznać się z rozdziałem niniejszego przewodnika dotyczącym akredytacji w programie Erasmus w dziedzinach kształcenia dorosłych, kształcenia i szkolenia zawodowego oraz edukacji szkolnej.

Ponadto organizacje mogą przystąpić do programu bez konieczności składania wniosku przez:

- **Dołączenie do istniejącego konsorcjum na rzecz mobilności w programie Erasmus** kierowanego przez koordynatora akredytowanego konsorcjum w swoim kraju, które przyjmuje nowych członków w swoim konsorcjum.
- **Przyjmowanie uczestników z innego kraju:** każda organizacja może przyjmować uczestników pochodzących z organizacji partnerskiej za granicą. Bycie organizacją przyjmującą jest cennym doświadczeniem i dobrym sposobem na utworzenie partnerstwa oraz lepsze zapoznanie się z programem przed złożeniem swojego wniosku.

OPRACOWANIE PROJEKTU

Organizacja składająca wniosek jest kluczowym podmiotem w projekcie w ramach akcji kluczowej 1. Organizacja ta sporządza i składa wniosek, podpisuje umowę o udzielenie dotacji, realizuje działania w zakresie mobilności i przedstawia sprawozdania swojej agencji narodowej. W procesie składania wniosków dotyczących zarówno projektów krótkoterminowych, jak i akredytacji w programie Erasmus skupiono się na potrzebach i planach organizacji składającej wniosek.

Większość rodzajów dostępnych działań to działania w zakresie mobilności wyjazdowej. Oznacza to, że organizacja składająca wniosek będzie działać jako organizacja wysyłająca: dokona wyboru uczestników i wyśle ich do organizacji przyjmującej za granicą. Ponadto istnieją specjalne rodzaje działań, w ramach których organizacje składające wniosek mogą zapraszać do swojej organizacji ekspertów, nauczycieli i szkolących się edukatorów. Celem działań w zakresie przyjmowania nie jest stworzenie dwukierunkowej wymiany, ale raczej sprowadzenie osób, które mogą pomóc w rozwoju i umiędzynarodowieniu organizacji składającej wniosek. Aby ułatwić proces znajdowania partnerów, w ramach programu Erasmus+ wspiera się narzędzia służące do znajdowania partnerów za granicą: EPALE

Realizacja wszystkich działań wspieranych w ramach tej akcji musi spełniać standardy jakości Erasmus. Standardy jakości Erasmus obejmują konkretne praktyki w zakresie realizacji zadań w ramach projektów, takich jak wybór i przygotowanie uczestników, określanie, ocena i uznawanie efektów uczenia się, dzielenie się wynikami projektów itp. Pełen tekst standardów jakości Erasmus dostępny jest pod poniższym adresem na stronie internetowej Europa:

https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-vet-adults-schools_en

Poniższa sekcja zawiera informacje na temat tego, jak formaty mobilności oraz treści są ze sobą powiązane w kontekście zapewniania dobrej jakości działań w zakresie mobilności.

Włączenie i różnorodność

Zgodnie ze standardami jakości Erasmus organizacje, które otrzymują wsparcie w ramach programu, muszą oferować uczestnikom ze wszystkich środowisk możliwości w zakresie mobilności w sposób, który sprzyja włączeniu społecznemu i jest sprawiedliwy. Przy wyborze osób, które wezmą udział w działaniach w ramach projektu, należy wziąć pod uwagę kluczowe czynniki, takie jak motywacja, osiągnięcia, a także potrzeby uczestników w zakresie rozwoju osobistego i edukacji. Podobnie w przypadku wyboru uczestników spośród kadry należy dopilnować, aby korzyści z ich doskonalenia zawodowego były dostępne dla wszystkich osób uczących się w organizacji.

Przez cały okres przygotowywania i realizacji działań w zakresie mobilności oraz powiązanych działań następczych organizacje wysyłające i przyjmujące powinny angażować uczestników w podejmowanie kluczowych decyzji w celu zapewnienia maksymalnych korzyści i oddziaływania dla każdego z uczestników.

Organizacje uczestniczące zapewniające kształcenie i szkolenie zachęca się do aktywnego tworzenia i ułatwiania tworzenia możliwości w zakresie mobilności, na przykład przez tworzenie w swoim kalendarzu akademickim okien mobilności i określanie standardowych etapów reintegracji dla powracających uczestników.

Zrównoważone środowiskowo i odpowiedzialne praktyki

Zgodnie ze standardami jakości Erasmus organizacje, które otrzymują wsparcie w ramach programu, muszą propagować wśród swoich uczestników zachowania zrównoważone środowiskowo i odpowiedzialne, zwiększając ich świadomość w kwestii znaczenia działań mających na celu zmniejszenie lub zrównoważenie śladu środowiskowego działań w zakresie mobilności. Zasady te powinny znaleźć odzwierciedlenie w przygotowaniu i realizacji wszystkich działań w ramach programu, w szczególności przez wykorzystanie specjalnego wsparcia finansowego dostępnego w ramach programu w celu propagowania zrównoważonych sposobów podróżowania. Organizacje zajmujące się kształceniem i szkoleniem powinny włączyć te zasady do swojej codziennej pracy i aktywnie promować zmianę mentalności i zachowań wśród osób uczących się i kadry.

Transformacja cyfrowa w kształceniu i szkoleniu

Zgodnie ze standardami jakości Erasmus w ramach programu wszystkie organizacje uczestniczące otrzymują wsparcie w zakresie korzystania z cyfrowych narzędzi i metod uczenia się w celu uzupełnienia działań fizycznych oraz poprawy współpracy między organizacjami partnerskimi, a także poprawy jakości ich uczenia się i nauczania. Ponadto pracownicy dydaktyczni i administracyjni również mogą korzystać z programów szkoleniowych w zakresie umiejętności cyfrowych w celu zdobycia odpowiednich umiejętności, które umożliwią im wykorzystanie technologii cyfrowych podczas zajęć i do celów cyfryzacji administracji.

Uczestnictwo w życiu demokratycznym

Celem programu jest pomoc uczestnikom w odkrywaniu korzyści płynących z aktywności obywatelskiej oraz uczestnictwa w życiu demokratycznym. Objęte wsparciem możliwości z zakresu uczenia się i nauczania powinny wzmocnić umiejętności

związane z takim uczestnictwem w różnych sferach społeczeństwa obywatelskiego. Program wzmocni zatem rozwój kompetencji społecznych i międzykulturowych, krytycznego myślenia i umiejętności korzystania z mediów. Projekty powinny umożliwiać uczestnictwo w życiu demokratycznym oraz społeczne i obywatelskie zaangażowanie poprzez formalne lub pozaformalne działania związane z uczeniem się. Takie projekty powinny rozwijać lub podnosić świadomość i wiedzę na temat Unii Europejskiej, zwłaszcza w odniesieniu do wspólnych unijnych wartości, poszanowania zasad demokratycznych, godności człowieka, zasad jedności i różnorodności, dialogu międzykulturowego oraz europejskiego dziedzictwa społecznego, kulturowego i historycznego.

Rozwój kompetencji kluczowych

Program wspiera rozwój przez całe życie oraz wzmacnianie kompetencji kluczowych[61] potrzebnych do osobistego rozwoju i spełnienia, do umiejętności przystosowania zawodowego, aktywności obywatelskiej i włączenia społecznego. Organizacje uczestniczące powinny oferować działania z zakresu szkolenia i uczenia się dostosowane do szczególnych potrzeb osób uczących się, pomagając im osiągnąć niezależność ekonomiczną i znosząc bariery, które osoby te napotykają podczas kształcenia i kontaktów społecznych.

DZIAŁANIA

W tej sekcji przedstawiono rodzaje działań, które mogą być wspierane z funduszy programu Erasmus+, zarówno w ramach projektów krótkoterminowych, jak i akredytowanych.

W przypadku każdego działania można zapewnić dodatkowe wsparcie dla osób towarzyszących osobom o mniejszych szansach. Osoby towarzyszące mogą być wspierane przez cały okres trwania działania lub jego część.

Mobilność kadry

Dostępne formaty	▪ Obserwacja pracy (trwająca od 2 do 60 dni) ▪ Wyjazdy w celu nauczania lub szkoleniowe (trwające od 2 do 365 dni) ▪ Kursy i szkolenia (trwające od 2 do 30 dni) W przypadku **kursów i szkoleń** kwalifikowalne opłaty za udział w kursach będą ograniczone do łącznie 10 dni na uczestnika. Za wybór kursów i szkolenia odpowiadają wnioskodawcy. Poniższe standardy jakości stworzono celem zapewnienia wnioskodawcom porady w wyborze organizatorów kursów: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/quality-standards-courses-under-key-action-1-learning-mobility-individuals_en Jako uzupełnienie mobilności fizycznej wszystkie działania w zakresie mobilności kadry można

[61] Kompetencje kluczowe - https://ec.europa.eu/education/policies/school/key-competences-and-basic-skills_en

	łączyć z działaniami wirtualnymi. Minimalne i maksymalne okresy trwania określone powyżej mają zastosowanie do elementu związanego z mobilnością fizyczną.
Uprawnieni uczestnicy	Uprawnieni uczestnicy to nauczyciele, osoby prowadzące szkolenia oraz wszyscy inni eksperci i pracownicy sektora kształcenia dorosłych, którzy nie są nauczycielami. Uprawnieni pracownicy, którzy nie są nauczycielami, to kadra pracująca w organizacjach kształcenia dorosłych (np. kadra zarządzająca) albo w innych organizacjach zajmujących się kształceniem dorosłych (np. wolontariusze, doradcy, koordynatorzy polityki odpowiedzialni za kształcenie dorosłych itp.) Uczestnicy muszą pracować w organizacji wysyłającej lub muszą regularnie współpracować z organizacją wysyłającą, aby pomóc w prowadzeniu jej głównej działalności (np. jako zewnętrzne osoby prowadzące szkolenia, eksperci lub wolontariusze). We wszystkich przypadkach zadania, które łączą uczestnika z organizacją wysyłającą, trzeba udokumentować w sposób umożliwiający agencji narodowej zweryfikowanie tego powiązania (np. przedstawiając umowę o pracę lub umowę o wolontariacie, opis zadań lub podobny dokument). Agencje narodowe ustanawiają przejrzyste i spójne praktyki w zakresie tego, co stanowi dopuszczalne stosunki pracy i dokumenty potwierdzające w kontekście ich kraju.
Kwalifikujące się miejsca	Działania muszą odbywać się za granicą, w krajach programu.

Mobilność osób uczących się

Dostępne formaty	▪ Grupowa mobilność dorosłych słuchaczy (trwająca od 2 do 30 dni, co najmniej dwóch słuchaczy w grupie) ▪ Indywidualna mobilność edukacyjna dorosłych słuchaczy (trwająca od 2 do 30 dni) Oprócz mobilności fizycznej wszystkie działania w zakresie mobilności osób uczących się można łączyć z działaniami wirtualnymi. Minimalne i maksymalne okresy trwania określone powyżej mają zastosowanie do elementu związanego z mobilnością fizyczną. **Grupowa mobilność dorosłych słuchaczy:** grupa dorosłych słuchaczy z organizacji wysyłającej może spędzić pewien czas w innym kraju, aby skorzystać z innowacyjnego uczenia się zorganizowanego przez organizację przyjmującą. Działania mogą obejmować połączenie różnych metod uczenia się formalnego, nieformalnego i pozaformalnego, takie jak wzajemne uczenie się, uczenie się oparte na pracy, wolontariat oraz inne innowacyjne podejścia. Wykwalifikowane osoby prowadzące szkolenia z organizacji wysyłającej muszą towarzyszyć osobom uczącym się przez cały czas trwania działania. Treść działań w zakresie mobilności grupy powinna koncentrować się na kompetencjach kluczowych dorosłych słuchaczy lub na włączeniu społecznym oraz na wymiarze programu związanym z różnorodnością, technologiami cyfrowymi, zrównoważeniem środowiskowym oraz uczestnictwem. **Indywidualna mobilność edukacyjna dorosłych słuchaczy**: dorośli słuchacze mogą spędzić pewien czas w organizacji przyjmującej za granicą, aby poprawić swoją wiedzę i swoje

	umiejętności. Dla każdego uczestnika trzeba opracować indywidualny program nauczania. Program uczenia się może obejmować połączenie różnych metod uczenia się formalnego, nieformalnego i pozaformalnego, w tym uczenie się w klasie, uczenie się oparte na pracy, obserwację pracy, innego rodzaju obserwację oraz inne innowacyjne podejścia.
Uprawnieni uczestnicy	Uprawnionymi uczestnikami są dorośli słuchacze o mniejszych szansach, w szczególności nisko wykwalifikowani dorośli słuchacze. Osoby uczące się uczestniczące w programie muszą realizować program kształcenia dorosłych w organizacji wysyłającej[62]**.**
Kwalifikujące się miejsca	Działania muszą odbywać się za granicą, w kraju programu.

Inne wspierane działania

Dostępne formaty	▪ Zaproszeni eksperci (od 2 do 60 dni) ▪ Przyjmowanie szkolących się nauczycieli i edukatorów (od 10 do 365 dni) ▪ Wizyty przygotowawcze **Zaproszeni eksperci:** organizacje mogą zaprosić osoby prowadzące szkolenia, nauczycieli, ekspertów w dziedzinie polityki lub innych wykwalifikowanych specjalistów z zagranicy, którzy mogą przyczynić się do poprawy nauczania, szkolenia i uczenia się w organizacji przyjmującej. Zaproszeni eksperci mogą na przykład prowadzić szkolenia dla kadry organizacji przyjmującej, prezentować nowe metody nauczania lub pomagać w przekazywaniu dobrych praktyk w zakresie organizacji i zarządzania. **Przyjmowanie szkolących się nauczycieli i edukatorów:** organizacje składające wnioski mogą przyjmować szkolących się nauczycieli, którzy chcą odbyć staż za granicą. Organizacja przyjmująca otrzyma wsparcie na rzecz zorganizowania działania, natomiast instytucja wysyłająca uczestnika (która może ubiegać się z tego tytułu o finansowanie w ramach programu Erasmus+) powinna pokryć jego koszty podróży i zapewnić indywidualne wsparcie. **Wizyty przygotowawcze:** organizacje mogą zorganizować wizytę przygotowawczą u swojego partnera przyjmującego przed rozpoczęciem działań na rzecz mobilności. Wizyty przygotowawcze nie są jednostkowym działaniem, lecz stanowią rozwiązanie wspierające mobilność pracowników lub osób uczących się. Każda wizyta przygotowawcza musi mieć jasne uzasadnienie i musi służyć poprawie zakresu i jakości działań w zakresie mobilności. Mogą one na przykład być organizowane w celu rozpoczęcia współpracy z nową organizacją partnerską

[62] Definicja kwalifikujących się programów kształcenia dorosłych i nisko wykwalifikowanych dorosłych słuchaczy w każdym kraju programu zostanie określona przez właściwy organ krajowy i opublikowana na stronie internetowej właściwej agencji narodowej. Co do zasady za nisko wykwalifikowanych dorosłych słuchaczy będą uznawane osoby, które nie uzyskały co najmniej wykształcenia średniego II stopnia.

	lub przygotowania bardziej długoterminowych działań w zakresie mobilności. Wizyt przygotowawczych nie można organizować w celu przygotowania kursu lub szkolenia dla kadry.
Uprawnieni uczestnicy	**Zaproszonymi ekspertami** mogą być dowolne osoby z innego kraju programu mające odpowiednią wiedzę specjalistyczną. **Przyjmowanie szkolących się nauczycieli i edukatorów** jest dostępne dla uczestników, którzy biorą udział w programie kształcenia nauczycieli (lub podobnego rodzaju programie edukacyjnym dla osób prowadzących szkolenia lub edukatorów) lub niedawno ukończyli go[63] w innym kraju programu. **Wizyty przygotowawcze** mogą być realizowane przez kadrę bezpośrednio zaangażowaną w organizację działań w ramach projektu, w relacji roboczej z organizacją wysyłającą lub koordynatorem konsorcjum na rzecz mobilności. W wyjątkowych przypadkach potencjalni uczestnicy o mniejszych szansach mogą wziąć udział w wizytach przygotowawczych do działań, w których będą uczestniczyć.
Kwalifikujące się miejsca	Wizyty przygotowawcze mogą odbywać się w krajach programu. Miejscem przyjmowania zaproszonych ekspertów i szkolących się nauczycieli jest zawsze organizacja będąca beneficjentem (w tym członkowie konsorcjum).

KRÓTKOTERMINOWE PROJEKTY NA RZECZ MOBILNOŚCI OSÓB UCZĄCYCH SIĘ I KADRY W KSZTAŁCENIU DOROSŁYCH

Krótkoterminowe projekty na rzecz mobilności osób uczących się i kadry to prosty sposób na osiągnięcie korzyści z programu Erasmus+. Ich celem jest umożliwienie organizacjom łatwego zorganizowania kilku działań i zdobycia doświadczenia w ramach programu.

Dla uproszczenia projekty krótkoterminowe wiążą się z ograniczeniem w zakresie liczby uczestników i czasu trwania projektu. Format ten jest otwarty tylko dla indywidualnych organizacji, a nie dla koordynatorów konsorcjum. Akredytowane organizacje nie mogą składać wniosków dotyczących projektów krótkoterminowych, ponieważ mają już stały dostęp do finansowania w ramach programu Erasmus+.

Wniosek dotyczący projektów krótkoterminowych zawiera wykaz i opis działań, które organizacja składająca wniosek planuje zorganizować.

[63] Niedawni absolwenci są uprawnieni do uczestnictwa w programie do 12 miesięcy po ukończeniu studiów. W przypadku gdy uczestnicy pełnili obowiązkową służbę cywilną lub wojskową po ukończeniu studiów, okres uprawnienia do uczestnictwa zostanie przedłużony o czas trwania tej służby.

KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI

Kwalifikujące się organizacje: Kto może złożyć wniosek?	Następujące organizacje kwalifikują[64] się do złożenia wniosku: (1) organizacje zapewniające formalne, pozaformalne i nieformalne kształcenie dorosłych[65] (2) Lokalne i regionalne organy publiczne, organy koordynujące i inne organizacje odgrywające pewną rolę w dziedzinie kształcenia dorosłych Organizacje, które uzyskały akredytację w programie Erasmus w zakresie kształcenia dorosłych, nie mogą jednak składać wniosków dotyczących projektów krótkoterminowych.
Kraje uprawnione	Organizacje składające wniosek muszą być ustanowione w kraju programu.
Gdzie złożyć wniosek?	Do agencji narodowej kraju, w którym ma siedzibę organizacja składająca wniosek.
Termin składania wniosków	Runda 1 dla wszystkich agencji narodowych: **11 maja godz. 12:00:00 (południe czasu obowiązującego w Brukseli)** Runda 2 dla agencji narodowych, które decydują się na otwarcie drugiego terminu: **5 października godz. 12:00:00 (południe czasu obowiązującego w Brukseli)** Agencje narodowe poinformują wnioskodawców o otwarciu drugiego terminu za pośrednictwem swojej strony internetowej.
Daty rozpoczęcia projektu	Można wybrać następujące daty rozpoczęcia projektu: ▪ Runda 1.: między dniem 1 września a 31 grudnia tego samego roku ▪ Runda 2.: między dniem 1 stycznia a 31 maja następnego roku
Czas trwania projektu	Od 6 do 18 miesięcy

[64] Definicja kwalifikujących się organizacji w każdym kraju programu zostanie określona przez właściwy organ krajowy i opublikowana na stronie internetowej właściwej agencji narodowej wraz z odpowiednimi przykładami.

[65] Bez uszczerbku dla definicji ustanowionych przez właściwy organ krajowy organizacje zapewniające kształcenie i szkolenie zawodowe dorosłych są zazwyczaj uznawane za organizacje kształcenia i szkolenia zawodowego, a nie za organizacje kształcenia dorosłych. Więcej informacji dotyczących mających zastosowanie definicji można znaleźć na stronie internetowej agencji narodowej danego kraju.

Liczba wniosków	W każdej rundzie selekcyjnej organizacja może złożyć wniosek dotyczący tylko jednego krótkoterminowego projektu w dziedzinie kształcenia dorosłych. Organizacje, które otrzymają dotację na projekt krótkoterminowy w ramach pierwszej rundy składania wniosków, nie mogą składać wniosków w ramach drugiej rundy tego samego zaproszenia do składania wniosków. W okresie pięciu kolejnych lat zaproszeń do składania wniosków organizacje mogą otrzymać maksymalnie trzy dotacje na krótkoterminowe projekty w dziedzinie kształcenia dorosłych. Dotacje otrzymane w okresie 2014–2020 nie wliczają się do tego limitu.
Dostępne działania	Wszystkie rodzaje działań na rzecz kształcenia dorosłych. Szczegółowy wykaz i zasady można znaleźć w sekcji „Działania”.
Zakres projektu	Wniosek dotyczący projektu krótkoterminowego może obejmować maksymalnie 30 uczestników działań w zakresie mobilności. Wizyty przygotowawcze i udział osób towarzyszących nie będą wliczane do tego limitu.

KRYTERIA PRZYZNAWANIA DOFINANSOWANIA

Złożone wnioski zostaną ocenione przez przyznanie punktów z łącznej liczby 100 punktów na podstawie poniższych kryteriów i ich znaczenia. Aby wnioski mogły zostać rozpatrzone pozytywnie, muszą przejść następujące progi:

- co najmniej 60 z łącznej liczby 100 punktów oraz
- co najmniej połowa maksymalnych punktów w każdej z trzech kategorii kryteriów udzielenia akredytacji

Istotność
 	
(maksymalny wynik: 30 punktów)
	Zakres, w jakim:
	
	▪ profil, doświadczenie, działalność i grupa docelowa osób uczących się wnioskodawcy są adekwatne do dziedziny kształcenia dorosłych
	▪ wniosek dotyczący projektu jest istotny z punktu widzenia celów działania
	▪ wniosek dotyczący projektu jest istotny z punktu widzenia następujących konkretnych priorytetów:
	  – wspieranie nowych osób po raz pierwszy uczestniczących w akcji oraz mniej doświadczonych organizacji
	  – wspieranie osób o mniejszych szansach

Jakość planu projektu **(maksymalny wynik: 40 punktów)**	Zakres, w jakim: ▪ cele proponowane w ramach projektu odnoszą się do potrzeb organizacji składającej wniosek, jej pracowników i osób uczących się w jasny i konkretny sposób; ▪ proponowane działania i ich treść są odpowiednie do osiągnięcia celów projektu; ▪ opracowano jasny plan pracy w odniesieniu do każdego z proponowanych działań; ▪ projekt uwzględnia zrównoważone środowiskowo i odpowiedzialne praktyki; ▪ w ramach projektu korzysta się z cyfrowych narzędzi i metod uczenia się w celu uzupełnienia działań w zakresie mobilności fizycznej oraz poprawy współpracy

	z organizacjami partnerskimi.
Jakość działań następczych **(maksymalny wynik: 30 punktów)**	Zakres, w jakim: ▪ wnioskodawca zaproponował konkretne i logiczne kroki w celu uwzględnienia wyników działań w zakresie mobilności w ramach regularnej pracy organizacji; ▪ wnioskodawca zaproponował odpowiedni sposób oceny efektów projektu; ▪ wnioskodawca zaproponował konkretne i skuteczne działania mające na celu udostępnienie wyników projektu w ramach organizacji składającej wniosek, podzielenie się nimi z innymi organizacjami i opinią publiczną oraz publiczne uznanie finansowania Unii Europejskiej.

AKREDYTOWANE PROJEKTY NA RZECZ MOBILNOŚCI OSÓB UCZĄCYCH SIĘ I KADRY W KSZTAŁCENIU DOROSŁYCH

Organizacje, które uzyskały akredytację w programie Erasmus w zakresie kształcenia dorosłych, mogą składać wnioski w ramach specjalnego instrumentu finansowania otwartego tylko dla nich. Wnioski opierają się na wcześniej zatwierdzonym planie Erasmus, więc szczegółowy wykaz i opis planowanych działań nie jest wymagany. Zamiast tego we wnioskach należy przedstawić szacunkowy budżet potrzebny na kolejny zestaw działań.

Kryteria kwalifikowalności

Kwalifikujące się organizacje: Kto może złożyć wniosek?	Do składania wniosków kwalifikują się organizacje posiadające ważną akredytację w programie Erasmus w zakresie kształcenia dorosłych.
Konsorcjum realizujące projekty mobilności	Organizacje, które uzyskały akredytację w programie Erasmus dla koordynatorów konsorcjum, muszą złożyć wniosek w formacie konsorcjum realizującego projekty mobilności. Razem z wnioskiem należy dostarczyć listę członków konsorcjum w ramach projektu mobilności, która oprócz koordynatora musi zawierać co najmniej jedną organizację członkowską. Członkiem konsorcjum realizującego projekty mobilności może zostać organizacja spełniająca kryteria kwalifikowalności dla akredytowanego projektu na rzecz mobilności. Członkowie konsorcjum nie są zobowiązani do uzyskania akredytacji w programie Erasmus. Organizacje uczestniczące w konsorcjum na rzecz mobilności mogą otrzymać finansowanie z maksymalnie dwóch umów o udzielenie dotacji w ramach akcji kluczowej 1 w dziedzinie kształcenia dorosłych w ramach tego samego zaproszenia do składania wniosków. Dlatego też organizacje edukacji dorosłych, które otrzymują dofinansowanie na projekt krótkoterminowy lub akredytowany projekt, mogą dodatkowo uczestniczyć tylko w jednym konsorcjum na rzecz mobilności kształcenia dorosłych jako organizacje członkowskie. Inne organizacje mogą uczestniczyć w nie więcej niż dwóch konsorcjach na rzecz mobilności.

Gdzie złożyć wniosek?	Do agencji narodowej kraju, w którym ma siedzibę organizacja składająca wniosek.
Termin składania wniosków	**11 maja godz. 12:00:00 (południe czasu obowiązującego w Brukseli)**
Data rozpoczęcia projektu	1 września tego samego roku
Czas trwania projektu	Wstępny czas trwania wszystkich akredytowanych projektów wyniesie 15 miesięcy. Po 12 miesiącach wszyscy beneficjenci będą mieć możliwość przedłużenia swojego projektu, tak aby jego łączny czas trwania wyniósł 24 miesiące.
Liczba wniosków	Akredytowane organizacje mogą złożyć wniosek tylko raz w każdej rundzie selekcyjnej.
Dostępne działania	Wszystkie rodzaje działań na rzecz kształcenia dorosłych. Szczegółowy wykaz i zasady można znaleźć w sekcji „Działania”.
Zakres projektu	Liczba uczestników, którzy mogą wziąć udział w akredytowanych projektach, nie jest ograniczona; obowiązują jednak ograniczenia określone na etapie alokacji budżetu.

ALOKACJA BUDŻETU

Jakość przygotowanego przez wnioskodawcę planu Erasmus oceniono na etapie wniosku o akredytację, wobec czego na etapie alokacji budżetu nie będzie miała miejsca żadna ocena jakościowa. Dofinansowanie zostanie przyznane w przypadku każdego kwalifikowalnego wniosku o dofinansowanie.

Kwota przyznanego dofinansowania będzie zależała od szeregu elementów:

- całkowitego budżetu przeznaczonego do przyznania akredytowanym wnioskodawcom;
- działań, których dotyczy wniosek;
- podstawowego i maksymalnego dofinansowania;
- następujących kryteriów alokacji: wyników finansowych, wyników jakościowych, priorytetów politycznych oraz równowagi geograficznej (jeżeli zostały zastosowane przez agencję narodową).

Szczegółowe zasady dotyczące podstawowego i maksymalnego dofinansowania, oceny punktowej przyznawanej w odniesieniu do kryteriów alokacji, wagi każdego kryterium, metody alokacji oraz budżetu dostępnego na potrzeby akredytowanych projektów zostaną opublikowane przez agencję narodową przed upływem terminu składania wniosku.

ZASADY FINANSOWANIA

Do projektów krótkoterminowych i projektów akredytowanych będą miały zastosowanie następujące zasady finansowania.

<table>
<tr><th>Pozycja budżetu</th><th>Koszty kwalifikowalne i mające zastosowanie zasady</th><th colspan="3">Kwota</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Wsparcie organizacyjne</td><td rowspan="2">Koszty bezpośrednio związane z realizacją działań w zakresie mobilności, których nie obejmują inne kategorie kosztów.

Na przykład: przygotowanie (pedagogiczne, międzykulturowe i inne), mentoring, monitorowanie i wsparcie uczestników podczas działań w zakresie mobilności, usługi, narzędzia i sprzęt potrzebny do tworzenia wirtualnych komponentów w działaniach mieszanych, uznawanie efektów uczenia się, dzielenie się wynikami i upublicznianie finansowania Unii Europejskiej.

Wsparcie organizacyjne obejmuje koszty ponoszone zarówno przez organizacje wysyłające, jak i przyjmujące (z wyjątkiem przypadków dotyczących mobilności kadry w zakresie kursów i szkoleń). Sposób podziału otrzymanej dotacji zostanie uzgodniony między obiema organizacjami.

Mechanizm finansowania: dofinansowanie kosztów jednostkowych.

Zasada alokacji: na podstawie liczby uczestników.</td><td colspan="3">100 EUR
– Na każdą osobę uczącą się w przypadku mobilności grupowej
– Na każdego uczestnika mobilności kadry w zakresie kursów i szkoleń
– Na każdego zaproszonego eksperta
– Na każdego przyjmowanego nauczyciela lub edukatora</td></tr>
<tr><td colspan="3">350 EUR 200 EUR po przekroczeniu liczby stu uczestników tego samego rodzaju działań
– Na każdego uczestnika w przypadku indywidualnej mobilności edukacyjnej dorosłych słuchaczy
– Na każdego uczestnika mobilności kadry w zakresie obserwacji pracy oraz wyjazdów w celu nauczania lub szkoleniowych</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Podróż</td><td rowspan="5">Dofinansowanie kosztów podróży w obie strony uczestników oraz osób towarzyszących, z miejsca zamieszkania do miejsca działania.

Mechanizm finansowania: dofinansowanie kosztów jednostkowych.

Zasada alokacji: na podstawie odległości oraz liczby osób.

Wnioskodawca musi wskazać odległość powietrzną między miejscem zamieszkania a miejscem</td><td>Odległość</td><td>Podróż standardowa</td><td>Podróż z wykorzystaniem ekologicznych środków transportu</td></tr>
<tr><td>0–99 km</td><td>23 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>100–499 km</td><td>180 EUR</td><td>210 EUR</td></tr>
<tr><td>500–1 999 km</td><td>275 EUR</td><td>320 EUR</td></tr>
<tr><td>2 000–2 999 km</td><td>360 EUR</td><td>410 EUR</td></tr>
</table>

	działania[66] przy użyciu kalkulatora odległości Komisji Europejskiej[67].	3 000–3 999 km	530 EUR	610 EUR
		4 000–7 999 km	820 EUR	
		8 000 km lub więcej	1 500 EUR	

[66] Na przykład jeżeli osoba z Madrytu (Hiszpania) bierze udział w działaniu odbywającym się w Rzymie (Włochy), wnioskodawca oblicza odległość z Madrytu do Rzymu (1 365,28 km), a następnie wybiera odpowiedni przedział odległości (tj. między 500 a 1 999 km).
[67] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_pl

<table>
<tr><td rowspan="5">Wsparcie indywidualne</td><td rowspan="5">Koszty utrzymania uczestników i osób towarzyszących[68] w czasie działania.

W stosownych przypadkach: koszty utrzymania są kwalifikowalne w odniesieniu do czasu podróży przed rozpoczęciem i po zakończeniu działania, przy czym w przypadku uczestników otrzymujących standardową dotację na pokrycie kosztów podróży pokrywa się koszty maksymalnie dwóch dni podróży, a w przypadku uczestników otrzymujących zieloną dotację na podróż – maksymalnie czterech dodatkowych dni.

Mechanizm finansowania: dofinansowanie kosztów jednostkowych

Zasada alokacji: na podstawie liczby osób, czasu trwania pobytu i kraju przyjmującego[69].</td><td>Kategoria uczestników</td><td>Grupa krajów 1:</td><td>Grupa krajów 2:</td><td>Grupa krajów 3:</td></tr>
<tr><td>Kadra/pracownicy</td><td>90–180 EUR</td><td>80–160 EUR</td><td>70–140 EUR</td></tr>
<tr><td>Osoby uczące się</td><td>35–120 EUR</td><td>30–104 EUR</td><td>25–88 EUR</td></tr>
<tr><td colspan="4">Powyższe stawki są stawkami bazowymi za każdy dzień działania. Każda agencja narodowa decyduje o dokładnych stawkach bazowych w ramach dozwolonych przedziałów.

Stawka podstawowa jest stosowana do 14. dnia działania. Od 15.· dnia działania stosowana stawka będzie odpowiadać 70% stawki podstawowej Stosowane stawki będą zaokrąglane do najbliższej pełnej wartości euro.</td></tr>
<tr><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td rowspan="2">Wsparcie włączenia</td><td>Koszty związane z organizacją działań w zakresie mobilności osób o mniejszych szansach.

Mechanizm finansowania: dofinansowanie kosztów jednostkowych.

Zasada alokacji: na podstawie liczby osób o mniejszych szansach</td><td colspan="4">100 EUR na uczestnika</td></tr>
<tr><td>Koszty dodatkowe bezpośrednio związane z osobami o mniejszych szansach i osobami towarzyszącymi (w tym koszty związane z podróżą i utrzymaniem, o ile nie wnioskowano o pokrycie ich z pozycji budżetu „Podróż” i „Wsparcie indywidualne”).</td><td colspan="4">100% kosztów kwalifikowalnych</td></tr>
</table>

[68] W przypadku osób towarzyszących obowiązują stawki dla kadry. W wyjątkowych przypadkach, gdy osoba towarzysząca musi zostać za granicą dłużej niż 60 dni, dodatkowe koszty utrzymania po upływie 60. dnia będą dofinansowywane w ramach pozycji budżetowej „Wsparcie związane z włączeniem społecznym”.

[69] Grupy krajów przyjmujących:
Grupa krajów 1: Norwegia, Dania, Luksemburg, Islandia, Szwecja, Irlandia, Finlandia i Liechtenstein;
Grupa krajów 2: Niderlandy, Austria, Belgia, Francja, Niemcy, Włochy, Hiszpania, Cypr, Grecja, Malta i Portugalia
Grupa krajów 3: Słowenia, Estonia, Łotwa, Chorwacja, Słowacja, Republika Czeska, Litwa, Turcja, Węgry, Polska, Rumunia, Bułgaria, Republika Macedonii Północnej i Serbia

	Mechanizm finansowania: koszty rzeczywiste **Zasada alokacji:** wniosek musi być uzasadniony przez wnioskodawcę i zatwierdzony przez agencję narodową.	
Wizyty przygotowawcze	Koszty podróży i utrzymania związane z uczestnictwem w wizycie przygotowawczej. **Mechanizm finansowania:** koszty jednostkowe **Zasada alokacji:** na podstawie liczby uczestników.	575 EUR na uczestnika, przy maksymalnej liczbie trzech uczestników na wizytę
Opłata za udział w kursie	Koszty obejmujące opłaty wpisowe za kursy i szkolenia. **Mechanizm finansowania:** dofinansowanie kosztów jednostkowych. **Zasada alokacji:** w zależności od czasu trwania działania.	80 EUR na uczestnika na dzień w ramach jednej umowy o udzielenie dotacji pojedynczy pracownik może otrzymać maksymalnie 800 EUR na opłaty za udział w kursach.
Wsparcie językowe	Koszty zapewnienia materiałów do nauki języków i szkoleń uczestnikom wymagającym lepszej znajomości języka, jakim będą się posługiwali podczas nauki, lub odbycia szkolenia podczas działania. **Mechanizm finansowania:** dofinansowanie kosztów jednostkowych. **Zasada alokacji:** na podstawie liczby uczestników.	150 EUR na każdego uczestnika kwalifikującego się do otrzymania wsparcia językowego online, który nie może jej otrzymać ze względu na niedostępność odpowiedniego języka lub poziomu nauczania, z wyłączeniem pracowników uczestniczących w działaniach w ramach mobilności krótszych niż 31 dni. Nie zapewnia się indywidualnego wsparcia językowego dla dorosłych słuchaczy uczestniczących w mobilności grupowej.
Koszty nadzwyczajne	Koszty dotyczące udzielenia zabezpieczenia finansowego, w przypadku gdy zażąda go agencja narodowa. Wysokie koszty podróży uczestników i osób towarzyszących, które nie mogą otrzymać wsparcia w ramach standardowej dotacji „Podróże" ze względu na oddalenie geograficzne lub inne bariery. **Mechanizm finansowania:** koszty rzeczywiste **Zasada alokacji:** wniosek musi być uzasadniony przez wnioskodawcę i zatwierdzony przez agencję narodową.	**Koszty dotyczące zabezpieczenia finansowego:** 80 % kosztów kwalifikowalnych **Wysokie koszty podróży:** 80% kwalifikowalnych kosztów podróży

MOBILNOŚĆ EDUKACYJNA W DZIEDZINIE MŁODZIEŻY

W niniejszej sekcji przewodnika przedstawiono działania w ramach akcji kluczowej 1 w dziedzinie młodzieży. Działania te stwarzają możliwości uczenia się pozaformalnego i nieformalnego dla młodzieży i osób pracujących z młodzieżą.

Dzięki uczeniu się pozaformalnemu i nieformalnemu młodzież może nabywać podstawowe kompetencje, które stanowią wkład w jej rozwój osobisty i społeczno-edukacyjny oraz sprzyjają jej aktywnemu uczestnictwu w życiu społecznym, poprawiając tym samym jej szanse na zatrudnienie.

Uczestnicząc w działaniach w zakresie mobilności edukacyjnej, osoby pracujące z młodzieżą zdobywają umiejętności istotne dla ich doskonalenia zawodowego, rozwijają nowe praktyki organizacyjne i podnoszą ogólną jakość pracy z młodzieżą.

Działania w zakresie uczenia się w odniesieniu do młodzieży mają wywierać znaczny pozytywny wpływ na osoby młode oraz na zaangażowane organizacje, społeczności, w których takie działania się odbywają, sektor młodzieży jako taki oraz europejskie sektory społeczno-ekonomiczne jako całość. Wsparciem objęte są następujące akcje:

- mobilność osób młodych – wymiany młodzieży
- projekty w zakresie mobilności na rzecz osób pracujących z młodzieżą
- działania wspierające uczestnictwo młodzieży

JAK UZYSKAĆ DOSTĘP DO TYCH MOŻLIWOŚCI?

O finansowanie można ubiegać się na dwa sposoby:

- **Standardowe projekty** umożliwiają organizacjom składającym wnioski i nieformalnym grupom młodzieży realizację jednego lub kilku działań w dziedzinie młodzieży w okresie od trzech do dwudziestu czterech miesięcy. Standardowe projekty są najlepszym wyborem dla organizacji, które po raz pierwszy korzystają z programu Erasmus+, dla tych, które chcą zorganizować tylko jeden projekt lub przeprowadzić ograniczoną liczbę działań.

- **Akredytowane projekty** są otwarte tylko dla organizacji, które uzyskały akredytację w programie Erasmus w dziedzinie młodzieży. Ten specjalny instrument finansowania umożliwia akredytowanym organizacjom regularne otrzymywanie środków finansowych na działania w zakresie mobilności, które przyczyniają się do stopniowej realizacji ich planu akredytacji.

Organizacje zainteresowane regularnym organizowaniem działań w zakresie mobilności mogą ubiegać się o akredytację w programie Erasmus. Aby dowiedzieć się więcej o akredytacji, proszę zapoznać się z rozdziałem niniejszego przewodnika dotyczącym *akredytacji w programie Erasmus w dziedzinie młodzieży*.

Ponadto organizacje i nieformalne grupy osób młodych mogą przystąpić do programu bez konieczności składania wniosku poprzez dołączenie do projektu w roli partnera.

AKREDYTACJA W PROGRAMIE ERASMUS W DZIEDZINIE MŁODZIEŻY

JAK WYGLĄDA AKREDYTACJA W PROGRAMIE ERASMUS W DZIEDZINIE MŁODZIEŻY[70]?

Akredytacja w programie Erasmus jest narzędziem dla organizacji, które chcą otworzyć się na wymianę i współpracę transgraniczną, promować uczestnictwo młodzieży i wspierać budowanie zdolności osób i organizacji pracujących z młodzieżą poprzez działania w zakresie mobilności edukacyjnej. Akredytacja w programie Erasmus w dziedzinie młodzieży ułatwia mobilność edukacyjną młodzieży, zapewniając akredytowanym organizacjom uproszczony i elastyczny alternatywny format realizacji działań.

W dziedzinie młodzieży akredytacja w programie Erasmus ma na celu:

- zwiększanie możliwości rozwoju osobistego i zawodowego młodzieży w drodze pozaformalnych i nieformalnych działań w zakresie mobilności edukacyjnej,
- wzmacnianie pozycji młodzieży, jej aktywnej postawy obywatelskiej i uczestnictwa w życiu demokratycznym,
- podnoszenie jakości pracy z młodzieżą na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym, europejskim i międzynarodowym przez budowanie zdolności organizacji działających w dziedzinie młodzieży oraz wspieranie rozwoju edukacyjnego i zawodowego osób pracujących z młodzieżą,
- promowanie włączenia społecznego i różnorodności, dialogu międzykulturowego, europejskiej współpracy oraz solidarności, równych szans i praw człowieka wśród młodzieży w Europie.

Organizacje składające wnioski będą zobowiązane do określenia swoich bardziej długoterminowych celów i planów w zakresie działań, które mają być wspierane ze środków programu Erasmus+, oczekiwanych korzyści oraz ich podejścia do zarządzania projektami. Przyznanie akredytacji w programie Erasmus w dziedzinie młodzieży potwierdza, że wnioskodawca dysponuje odpowiednimi i skutecznymi procedurami i środkami umożliwiającymi realizację wysokiej jakości działań w zakresie mobilności edukacyjnej zgodnie z planem i wykorzystanie ich w działaniach na rzecz młodzieży.

JAK TO DZIAŁA?

Organizacje chcące uzyskać akredytację będą zobowiązane do określenia swoich bardziej długoterminowych celów i planów w zakresie działań, które mają być wspierane ze środków programu Erasmus+, oczekiwanych korzyści oraz ich podejścia do zarządzania projektami.

---

[70] Główny budżet tej akcji przeznaczono na wsparcie działań transnarodowych obejmujących organizacje i uczestników z krajów programu. Z około 25% budżetu przeznaczonego na tę akcję można jednak sfinansować międzynarodowe działania w zakresie mobilności obejmujące organizacje i uczestników z krajów programu i z krajów partnerskich sąsiadujących z UE (regiony 1–4; zob. sekcja „Kraje uprawnione” w części A niniejszego przewodnika).

Organizacje mogą na bieżąco ubiegać się o akredytację w dziedzinie młodzieży. Wnioskodawcy, którzy otrzymają akredytację w programie Erasmus w dziedzinie młodzieży, zyskują uproszczony dostęp do możliwości w ramach akcji kluczowej 1 w dziedzinie młodzieży, które przedstawiono w odpowiednich sekcjach niniejszego przewodnika. Szczegółowe informacje na temat kryteriów kwalifikowalności, wyboru i przyznania dotacji można znaleźć w konkretnym zaproszeniu do składania wniosków opublikowanym tutaj: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/calls/2020-erasmus-accreditation-youth_en

Akredytacja w programie Erasmus jest przyznawana na okres od 2021 r. do 2027 r., pod warunkiem regularnego monitorowania i ciągłej zgodności z wymogami akredytacji i instrukcjami wydanymi przez nadzorującą agencję narodową.

JAK UZYSKAĆ DOSTĘP DO MOŻLIWOŚCI W ZAKRESIE MOBILNOŚCI PRZY POMOCY AKREDYTACJI W PROGRAMIE ERASMUS?

Akredytowane organizacje mają możliwość ubiegania się o finansowanie (wniosek o dotację) działań w zakresie mobilności młodzieży w uproszczony sposób. Wnioski opierają się na wcześniej zatwierdzonym planie akredytacji, więc szczegółowy wykaz i opis planowanych działań nie jest wymagany. Zamiast tego we wnioskach należy przedstawić szacunkową liczbę działań, które mają zostać zrealizowane, a także liczby zaangażowanych w nie uczestników.

Działania w zakresie mobilności, które mają być realizowane w ramach tej akcji, muszą być zgodne z przepisami i zasadami ustanowionymi dla każdego rodzaju działania w odpowiednich sekcjach niniejszego przewodnika.

Akredytowane organizacje zobowiązują się do przestrzegania standardów jakości programu Erasmus w dziedzinie młodzieży i prowadzenia wysokiej jakości działań w zakresie mobilności w dziedzinie młodzieży.

Akredytowane organizacje pracujące z młodzieżą nie kwalifikują się do finansowania w ramach standardowych wymian młodzieży i projektów w zakresie mobilności na rzecz osób pracujących z młodzieżą. Mogą one jednak w tych projektach przyjąć rolę partnera. W 2021 r. organizacje, które uzyskały akredytację po terminie złożenia wniosku o dotację, wyjątkowo kwalifikują się do finansowania w drugim terminie w ramach standardowych wymian młodzieży i projektów w zakresie mobilności na rzecz osób pracujących z młodzieżą.

Kryteria kwalifikacyjne

Do wniosków o dotacje zastosowanie mają poniższe kryteria ogólne.

Uprawnieni wnioskodawcy	Organizacja posiadająca ważną akredytację w programie Erasmus w dziedzinie młodzieży w dniu, w którym mija termin składania wniosków
Uprawnione działania	▪ Wymiany młodzieży ▪ Działania umożliwiające rozwój osobisty osobom pracującym z młodzieżą Ponadto można realizować następujące działania: ▪ Wizyty przygotowawcze Opis i kryteria kwalifikowalności w odniesieniu do każdego z tych działań określono w odpowiednich sekcjach niniejszego przewodnika.

Czas trwania projektu	Wstępny czas trwania wszystkich akredytowanych projektów wyniesie 15 miesięcy. Po 12 miesiącach wszyscy beneficjenci będą mieć możliwość przedłużenia swojego projektu, tak aby jego łączny czas trwania wyniósł 24 miesiące.
Gdzie należy złożyć wniosek?	Do agencji narodowej kraju, w którym ma siedzibę organizacja składająca wniosek.
Kiedy należy złożyć wniosek?	Wnioskodawcy muszą złożyć wnioski o dofinansowanie najpóźniej do: ▪ **11 maja do godz. 12:00:00 (czasu obowiązującego w Brukseli)** w przypadku projektów, których realizacja ma się rozpocząć 1 sierpnia tego samego roku.
Jak należy złożyć wniosek?	Informacje na temat sposobu składania wniosków znajdują się w części C niniejszego przewodnika.
Pozostałe kryteria	Akredytowana organizacja może złożyć wniosek tylko raz w ramach jednego zaproszenia. Do formularza wniosku należy też dołączyć oświadczenie przedstawiciela prawnego.

ALOKACJA BUDŻETU

Kwota przyznanego dofinansowania będzie zależała od szeregu elementów:

- całkowitego budżetu przeznaczonego do przyznania akredytowanym wnioskodawcom;
- działań, których dotyczy wniosek;
- minimalnego i maksymalnego dofinansowania;
- następujących kryteriów alokacji: wyników finansowych, wyników jakościowych, priorytetów politycznych i obszarów tematycznych uwzględnionych w działaniach, których dotyczy wniosek, oraz równowagi geograficznej (jeżeli zostały zastosowane przez agencję narodową).

Szczegółowe zasady dotyczące podstawowego i maksymalnego dofinansowania, oceny punktowej przyznawanej w odniesieniu do kryteriów alokacji, wagi każdego kryterium, metody alokacji oraz budżetu dostępnego na potrzeby akredytowanych projektów zostaną opublikowane przez agencję narodową przed upływem terminu składania wniosku.

PROJEKTY MOBILNOŚCI MŁODZIEŻY – „WYMIANY MŁODZIEŻY”

W ramach tej akcji[71] organizacje i nieformalne grupy młodzieży mogą otrzymać wsparcie na realizację projektów skupiających młodzież z różnych krajów w celu wymiany doświadczeń i nauki poza ich systemem kształcenia formalnego.

CELE AKCJI

Program Erasmus+ wspiera mobilność edukacyjną na rzecz uczenia się pozaformalnego młodzieży w formie wymian młodzieży, której celem jest zaangażowanie i umożliwienie osobom młodym stania się aktywnymi obywatelami, włączenie ich do projektu europejskiego oraz pomoc w zdobywaniu i rozwijaniu kompetencji, które posłużą im przez całe życie i w przyszłej karierze zawodowej.

W ujęciu bardziej szczegółowym wymiany młodzieży mają na celu:

- wspieranie dialogu międzykulturowego, a także uczenia się i poczucia bycia Europejczykiem;
- rozwijanie umiejętności i postaw młodzieży;
- wzmacnianie europejskich wartości i przełamywanie uprzedzeń i stereotypów;
- zwiększanie świadomości w zakresie istotnych społecznie kwestii, a tym samym stymulowanie zaangażowania w życie społeczne i aktywnego w nim uczestnictwa.

W akcji mogą brać udział wszystkie osoby młode, ze szczególnym uwzględnieniem osób o mniejszych szansach.

KONTEKST POLITYCZNY

W strategii UE na rzecz młodzieży na lata 2019–2027 określono ramy europejskiej współpracy w dziedzinie młodzieży na podstawie komunikatu Komisji z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie angażowania, łączenia i wzmacniania pozycji osób młodych. Strategia sprzyja uczestnictwu młodzieży w życiu demokratycznym, wspiera zaangażowanie społeczne i obywatelskie młodzieży i ma za cel sprawić, by wszystkie osoby młode dysponowały niezbędnymi środkami umożliwiającymi udział w życiu społecznym. W strategii UE na rzecz młodzieży uwzględniono również proces dialogu młodzieżowego i w tym kontekście w 2018 r. opracowano 11 celów młodzieżowych. Cele te określają dziedziny międzysektorowe mające wpływ na życie młodzieży i wskazują wyzwania. Strategia UE na rzecz młodzieży powinna przyczyniać się do realizacji tej wizji sformułowanej przez młodzież. W ramach kluczowego obszaru „Łączenie” strategii UE na rzecz młodzieży wspiera się i ułatwia kontakty, relacje i wymianę doświadczeń między młodymi ludźmi, co ma zasadnicze znaczenie dla przyszłego rozwoju Unii Europejskiej. Najlepszym wsparciem dla tych kontaktów są różne formy mobilności, w tym wymiany młodzieży.

https://ec.europa.eu/youth/policy/youth-strategy_en

---

[71] Główny budżet tej akcji przeznaczono na wsparcie działań transnarodowych obejmujących organizacje i uczestników z krajów programu. Z około 25% budżetu przeznaczonego na tę akcję można jednak sfinansować międzynarodowe działania w zakresie mobilności obejmujące organizacje i uczestników z krajów programu i z krajów partnerskich sąsiadujących z UE (regiony 1–4; zob. sekcja „Kraje uprawnione” w części A niniejszego przewodnika).

Strategie tematyczne na rzecz młodzieży

Program Erasmus+ ma na celu promowanie uczestnictwa młodzieży, wzmocnienie jakości procesów nieformalnego i pozaformalnego uczenia się oraz rozwój wysokiej jakości pracy z młodzieżą. Dalsze wsparcie w tych obszarach jest dostępne w ramach konkretnych strategii tematycznych, takich jak strategia na rzecz uczestnictwa młodzieży, Youthpass i europejska strategia szkoleniowa (ETS)[72].

OPIS DZIAŁAŃ

Wymiany młodzieży

Wymiany młodzieży to spotkania grup młodzieży z co najmniej dwóch różnych krajów, które gromadzą się na krótki okres w celu wspólnej realizacji programu uczenia się pozaformalnego (połączenie warsztatów, ćwiczeń, debat, odgrywania ról, symulacji, zajęć na świeżym powietrzu itp.) w zakresie interesującego je tematu, szukając inspiracji w europejskich celach młodzieżowych[73]. Okres nauki obejmuje fazę przygotowawczą przed wymianą, jak również ewaluację i działania następcze po wymianie.

Następujące działania nie kwalifikują się do dofinansowania w ramach wymiany młodzieży: akademickie wyjazdy studyjne; wymiana, której celem jest osiągnięcie zysków finansowych; wymiana, którą można zaklasyfikować jako wyjazd turystyczny; festiwale; wyjazdy wakacyjne; wyjazdy na występy artystyczne, posiedzenia statutowe, szkolenia dla młodzieży prowadzone przez dorosłych.

Oprócz wymian młodzieży projekty mogą również obejmować wizyty przygotowawcze.

Wizyty przygotowawcze

Celem wizyt przygotowawczych jest zapewnienie wysokiej jakości działań przez ułatwienie i przygotowanie ustaleń administracyjnych, budowanie zaufania i zrozumienia oraz tworzenie solidnych partnerstw między zaangażowanymi organizacjami i osobami. W przypadku wymiany młodzieży obejmującej osoby młode o mniejszych szansach, podczas wizyty przygotowawczej należy upewnić się, że zostaną zaspokojone szczególne potrzeby uczestników. Wizyty przygotowawcze odbywają się w kraju jednej z organizacji przyjmujących przed rozpoczęciem działania w zakresie wymiany młodzieży.

---

[72] Strategie są dostępne pod adresem: https://www.salto-youth.net/

[73] Europejskie cele młodzieżowe opracowano w ramach strategii UE na rzecz młodzieży. Cele te określają dziedziny międzysektorowe mające wpływ na życie młodzieży i wskazują wyzwania. Https://ec.europa.eu/youth/policy/youth-strategy_en

OPRACOWANIE PROJEKTU

Projekt realizują co najmniej dwie organizacje. Organizacje zaangażowane w projekt powinny odnieść korzyści w wyniku takiego uczestnictwa; projekt powinien być zatem zgodny z ich celami i spełniać ich potrzeby. Zaangażowane organizacje przyjmują rolę uczestników „wysyłających" lub „przyjmujących", tj. będących gospodarzami danego działania. Jedna z organizacji pełni również rolę koordynatora i składa wniosek na cały projekt w imieniu partnerstwa.

Projekt składa się z czterech etapów: planowania, przygotowania, realizacji działań i działań następczych. Organizacje uczestniczące i osoby młode zaangażowane w działania powinny odgrywać aktywną rolę na wszystkich tych etapach, zwiększając w ten sposób swoje doświadczenie w zakresie nauki.

- Planowanie (określenie potrzeb, celów, efektów uczenia się i form działań, opracowanie programu prac, harmonogramów działań itp.).
- Przygotowanie (praktyczne ustalenia, zawieranie umów z partnerami, językowe/międzykulturowe/edukacyjne i zadaniowe przygotowanie uczestników przed wyjazdem itp.).
- Realizacja działań
- Działania następcze (ocena działań, określenie i udokumentowanie efektów uczenia się uczestników oraz upowszechnianie i wykorzystywanie rezultatów projektu).

Wysokiej jakości wymiana młodzieży:

- polega na aktywnym zaangażowaniu młodzieży i organizacji uczestniczących, które to grupy powinny brać czynny udział we wszystkich etapach projektu, wzbogacając w ten sposób swoje doświadczenie w zakresie uczenia się i rozwoju;
- angażuje różne grupy uczestników i opiera się na tej różnorodności;
- opiera się na jasno określonych potrzebach młodych uczestników;
- zapewnia odpowiednie określenie i udokumentowanie pozaformalnych i nieformalnych efektów uczenia się uczestników;
- zachęca uczestników do refleksji nad problematyką i wartościami europejskimi.

Proces uczenia się

Zorganizowanie wymiany młodzieży w kontekście uczenia się pozaformalnego wymaga uprzedniego zaplanowania co najmniej części pożądanych efektów uczenia się, aby zapewnić odpowiednie możliwości. Osoby młode uczestniczące w działaniu powinny przyczynić się do określenia swoich potrzeb i wiedzy, którą chcieliby zdobyć lub pogłębić w ramach wymiany młodzieży.

Uczestnicy powinni być również w jak największym stopniu zaangażowani w opracowanie i rozwój działania (opracowanie programu, metod pracy i określenie podziału zadań) oraz zastanowić się, jak przygotować się do maksymalizacji korzyści w zakresie uczenia się i rozwoju osobistego, które uzyskaliby podczas wymiany.

Po zakończeniu głównej działalności uczestnicy powinni zostać poproszeni o przedstawienie informacji zwrotnej dotyczącej zadania, zastanowienie się nad tym, czego się nauczyli i jaki użytek mogą zrobić z tych efektów uczenia się. Ponadto uczestnicy powinni rozważyć, jakie ewentualne działania następcze można podjąć w związku z danym działaniem. Można to zrobić indywidualnie i w miarę możliwości w grupie.

Organizacje powinny wspierać proces uczenia się, określanie i dokumentowanie efektów uczenia się, w szczególności poprzez instrument Youthpass.

Włączenie i różnorodność

Celem programu Erasmus+ jest promowanie równych możliwości i równego dostępu, włączenia i sprawiedliwości we wszystkich jego akcjach. Organizacje powinny w ramach projektów opracowywać łatwo dostępne i włączające działania uwzględniające opinie osób o mniejszych szansach i angażujące je w proces podejmowania decyzji.

Wymiany młodzieży są szczególnie odpowiednie, jeżeli chodzi o włączenie osób młodych o mniejszych szansach:

- grupowa mobilność zapewnia doświadczenie w zakresie mobilności międzynarodowej w bezpiecznym środowisku grupy;
- krótki czas trwania wymian młodzieży sprawia, że zaangażowanie osób młodych o mniejszych szansach jest właściwe;
- zaangażowanie lokalnych uczestników ułatwia pierwszy udział w projektach europejskich.

Wymiany młodzieży są również odpowiednie do pracy nad włączeniem i różnorodnością jako przedmiotem projektu, na przykład w celu wspierania walki ze stereotypami, promowania zrozumienia, tolerancji i niedyskryminacji.

Ochrona i bezpieczeństwo uczestników

W wymianie młodzieży biorą udział liderzy grup. Liderzy grup monitorują i wspierają uczestników, aby zapewnić wysokiej jakości proces uczenia się w trakcie realizowania głównej działalności. Jednocześnie dbają o bezpieczne, pełne szacunku i niedyskryminujące środowisko oraz ochronę uczestników. Podczas planowania i przygotowywania wymiany młodzieży należy zająć się kwestią ochrony i bezpieczeństwa uczestników oraz przewidzieć wszelkie niezbędne środki w zakresie zapobiegania/ograniczania ryzyka.

Zrównoważenie środowiskowe

Wymiana młodzieży powinna służyć upowszechnianiu wśród uczestników odpowiedzialnych i ekologicznych zachowań, zwiększając ich świadomość w kwestii znaczenia działań mających na celu zmniejszenie lub zrównoważenie śladu środowiskowego działań w zakresie mobilności. Wymianę młodzieży należy planować i prowadzić ze świadomością ekologiczną, np. przez stosowanie zrównoważonych praktyk, takich jak korzystanie z materiałów wielokrotnego użytku lub materiałów przyjaznych środowisku, ograniczanie ilości odpadów i recykling, czy też korzystanie ze zrównoważonych środków transportu.

Transformacja cyfrowa

W ramach programu Erasmus+ wszystkie organizacje uczestniczące otrzymują wsparcie w zakresie korzystania z cyfrowych narzędzi i metod uczenia się w celu uzupełnienia działań fizycznych oraz poprawy współpracy między organizacjami partnerskimi, a także poprawy jakości działań.

Standardy jakości Erasmus w dziedzinie młodzieży

Wszystkie projekty wspierane w ramach tej akcji muszą być realizowane przy spełnieniu standardów jakości Erasmus w dziedzinie młodzieży dotyczących organizowania wysokiej jakości działań w zakresie mobilności edukacyjnej. Standardy jakości Erasmus w dziedzinie młodzieży obejmują podstawowe zasady akcji, jak również konkretne praktyki w zakresie realizacji zadań w ramach projektów, takich jak wybór i przygotowanie uczestników, określanie, ocena i uznawanie efektów

uczenia się, dzielenie się wynikami projektów itp. Standardy jakości Erasmus w dziedzinie młodzieży udostępniono tutaj: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth_en

KRYTERIA STOSOWANE DO OCENY TAKIEGO PROJEKTU

KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI

Ogólne kryteria kwalifikowalności

Poniższe kryteria ogólne mają zastosowanie do standardowych projektów wymiany młodzieży. Akredytację opisano w odpowiedniej sekcji niniejszego przewodnika.

Uprawnione organizacje uczestniczące	Organizacjami uczestniczącymi mogą być: • organizacja niekomercyjna non-profit, stowarzyszenie, organizacja pozarządowa; Europejska młodzieżowa organizacja pozarządowa; organ publiczny na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym; przedsiębiorstwo społeczne; organizacja komercyjna działająca w ramach społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw; • nieformalna grupa młodzieży[74]. ustanowione w kraju programu lub w kraju partnerskim sąsiadującym z UE (regiony 1–4; zob. sekcja „Kraje uprawnione" w części A niniejszego przewodnika).
Kto może złożyć wniosek?	Wnioskodawcą może być dowolna uprawniona organizacja uczestnicząca lub grupa ustanowiona w kraju programu. Organizacja ta składa wniosek w imieniu wszystkich organizacji zaangażowanych w dany projekt[75].
Liczba organizacji uczestniczących	Należy zaangażować co najmniej dwie organizacje uczestniczące (co najmniej jedna organizacja wysyłająca i jedna przyjmująca) z różnych krajów.
Czas trwania projektu	Od 3 do 24 miesięcy.
Gdzie należy złożyć wniosek?	Do agencji narodowej kraju, w którym ma siedzibę organizacja składająca wniosek.

[74] Grupa co najmniej czterech osób młodych w wieku od 13 do 30 lat. Jeden z członków grupy, w wieku co najmniej 18 lat, przejmuje rolę przedstawiciela i odpowiedzialność w imieniu grupy. Definicja grupy nieformalnej znajduje się w glosariuszu. Do celów tej akcji i wszelkich związanych z nią przepisów, „nieformalna grupa młodzieży" mieści się w zakresie pojęcia „organizacja uczestnicząca". W przypadku odniesienia do „organizacji uczestniczącej" uznaje się, że obejmuje ono również „nieformalną grupę młodzieży".

[75] Organizacje uczestniczące będą musiały udzielić pełnomocnictwa organizacji składającej wniosek. Pełnomocnictwa te należy dostarczyć na etapie składania wniosku i najpóźniej przed podpisaniem umowy o umowa o udzielenie dotacji. W celu uzyskania dodatkowych informacji proszę zapoznać się z częścią C niniejszego przewodnika.

Kiedy należy złożyć wniosek?	Wnioskodawcy muszą złożyć wnioski o dofinansowanie najpóźniej do: **dnia 11 maja do godz. 12:00:00 (czasu obowiązującego w Brukseli) w przypadku projektów, których realizacja ma się rozpocząć między dniem 1 sierpnia a dniem 31 grudnia tego samego roku;** **dnia 5 października do godz. 12:00:00 (czasu obowiązującego w Brukseli) w przypadku projektów, których realizacja ma się rozpocząć między dniem 1 stycznia a dniem 31 maja następnego roku.**
Jak należy złożyć wniosek?	Informacje na temat sposobu składania wniosków znajdują się w części C niniejszego przewodnika.
Załączniki	Do formularza wniosku należy też dołączyć oświadczenie przedstawiciela prawnego. Do formularza wniosku należy załączyć harmonogram dotyczący każdej wymiany młodzieży i wizyty przygotowawczej zaplanowanych w projekcie.

Dodatkowe kryteria kwalifikowalności w odniesieniu do wymiany młodzieży

Czas trwania działania	Od 5 dni do 21 dni, z wyłączeniem dni na podróż.
Miejsce (miejsca) działania	Działanie musi być realizowane w kraju jednej (lub – w przypadku działań mobilnych – kilku) organizacji uczestniczących w działaniu.
Liczba organizacji uczestniczących	Należy zaangażować co najmniej dwie organizacje uczestniczące (co najmniej jedna organizacja wysyłająca i jedna przyjmująca) z różnych krajów. **Działania z udziałem krajów programu**: wszystkie organizacje uczestniczące muszą pochodzić z kraju programu. **Działania z udziałem krajów partnerskich sąsiadujących z UE**: w działaniu musi brać udział co najmniej jedna organizacja uczestnicząca z kraju programu i jedna organizacja uczestnicząca z kraju partnerskiego sąsiadującego z UE.

Uprawnieni uczestnicy	Osoby młode w wieku od 13 do 30 lat[76] zamieszkałe w krajach ich organizacji wysyłającej i przyjmującej. Zaangażowani liderzy grup[77] i osoby wspomagające proces kształcenia muszą mieć co najmniej 18 lat.
Liczba uczestników i skład grup krajowych	Co najmniej 16 i maksymalnie 60 uczestników na działanie (nie licząc liderów grup, osób wspomagających proces kształcenia i osób towarzyszących). W przypadku wymian młodzieży, w których uczestniczą tylko osoby młode o mniejszych szansach, minimalna liczba uczestników wynosi 10. Co najmniej dwie grupy młodzieży z dwóch różnych krajów. Każda grupa musi mieć co najmniej jednego lidera grupy. Maksymalnie jedna osoba wspomagająca proces kształcenia na działanie.
Pozostałe kryteria	• Co najmniej jedna organizacja wysyłająca lub organizacja przyjmująca w odniesieniu do działania musi pochodzić z kraju narodowej agencji, do której składa się wniosek.

[76] Proszę wziąć pod uwagę:
dolny limit wieku – do dnia rozpoczęcia działania uczestnicy muszą osiągnąć wiek minimalny;
górny limit wieku – w dniu rozpoczęcia działania uczestnicy nie mogą przekroczyć maksymalnego wieku wskazanego w dniu rozpoczęcia działania.

[77] Liderem grupy jest osoba dorosła, która towarzyszy młodzieży uczestniczącej w wymianie w celu zapewnienia jej skutecznego uczenia się, ochrony i bezpieczeństwa.

Dodatkowe kryteria kwalifikowalności dla wizyt przygotowawczych

Miejsce (miejsca) działania	Projekt musi być realizowany w kraju będącym siedzibą organizacji przyjmującej.
Uprawnieni uczestnicy	Przedstawiciele organizacji uczestniczących, osoby wspomagające proces kształcenia, liderzy grup i osoby młode biorące udział w głównym działaniu.

KRYTERIA PRZYZNANIA DOFINANSOWANIA

Projekty będą oceniane według następujących kryteriów: Aby wnioski zostały rozpatrzone do finansowania, muszą uzyskać co najmniej 60 punktów. Ponadto muszą uzyskać co najmniej połowę maksymalnej liczby punktów w każdej kategorii wymienionych poniżej kryteriów przyznania dotacji.

Adekwatność, uzasadnienie i wpływ **(maksymalny wynik: 30 punktów)**	• Adekwatność projektu, jeżeli chodzi o: - cele akcji; - potrzeby organizacji uczestniczących i uczestników. - zakres, w jakim projekt jest odpowiedni do osiągnięcia wysokiej jakości efektów uczenia się uczestników. • Potencjalny wpływ projektu: - na uczestników i organizacje uczestniczące w trakcie realizacji projektu i po jego zakończeniu; - na inne podmioty niż organizacje i osoby indywidualne bezpośrednio uczestniczące w projekcie na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym lub europejskim, lub globalnym. • Zakres, w jakim projekt jest odpowiedni do przyczyniania się do włączenia i różnorodności, wymiaru ekologicznego, cyfrowego i partycypacyjnego programu. • Zakres, w jakim projekt angażuje nowe osoby po raz pierwszy uczestniczące w akcji oraz mniej doświadczone organizacje.

Jakość planu projektu **(maksymalny wynik: 40 punktów)**	• Spójność potrzeb, celów projektu, profilów uczestników i proponowanych działań. • Przejrzystość, kompletność i jakość wszystkich etapów przedstawionych w projekcie: przygotowanie (w tym przygotowanie uczestników), realizacja działań i działania następcze. • Stopień zaangażowania młodzieży na wszystkich etapach działań. • Stopień, w jakim działania opracowuje się w sposób dostępny i sprzyjający włączeniu i w jakim są one otwarte na uczestników z różnych środowisk i o różnych umiejętnościach. • Odpowiedniość proponowanych metod uczenia się przez uczestnictwo, w tym wszelkich komponentów wirtualnych. • Jakość ustaleń i wsparcia w kontekście procesu refleksji, określenie i udokumentowanie efektów uczenia się uczestników oraz spójne stosowanie unijnych narzędzi przejrzystości i uznawalności, w szczególności instrumentu Youthpass. • Zrównoważona reprezentacja uczestników w zakresie krajów i płci. • Adekwatność i skuteczność środków przewidzianych w celu zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony uczestników. • Zakres, w jakim działania te obejmują zrównoważone i przyjazne środowisku praktyki.
Jakość zarządzania projektem **(maksymalny wynik: 30 punktów)**	• Jakość praktycznych ustaleń, procesów zarządzania i mechanizmów wsparcia. • Jakość współpracy i komunikacji między organizacjami uczestniczącymi oraz z innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami. • Jakość środków służących do oceny poszczególnych etapów i rezultatów projektu. • Odpowiedniość i jakość środków mających na celu upowszechnianie rezultatów projektu wśród organizacji uczestniczących i poza nimi.

ZASADY FINANSOWANIA

<table>
<tr><th>Pozycja budżetu</th><th>Koszty kwalifikowalne i mające zastosowanie zasady</th><th colspan="3">Kwota</th></tr>
<tr><td>Wsparcie organizacyjne</td><td>Koszty bezpośrednio związane z realizacją działań w zakresie mobilności.

Mechanizm finansowania: dofinansowanie kosztów jednostkowych

Zasada alokacji: na podstawie liczby uczestników, nie licząc liderów grup, osób towarzyszących i osób wspomagających proces kształcenia.</td><td colspan="3">100 EUR na uczestnika wymiany młodzieży</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Podróż</td><td rowspan="8">Dofinansowanie kosztów podróży uczestników, w tym osób towarzyszących i osób wspomagających proces kształcenia, z miejsca zamieszkania do miejsca działania i z powrotem.

Mechanizm finansowania: dofinansowanie kosztów jednostkowych.

Zasada alokacji: na podstawie odległości oraz liczby osób.

Wnioskodawca musi wskazać odległość między miejscem zamieszkania a miejscem działania[78] przy użyciu kalkulatora odległości Komisji Europejskiej[79].

W przypadku działań mobilnych wnioskodawca powinien zsumować odległości pomiędzy poszczególnymi miejscami i wybrać przedział odległości odpowiadający uzyskanej sumie[80].</td><td>Odległość</td><td>Podróż standardowa</td><td>Podróż z wykorzystaniem ekologicznych środków transportu</td></tr>
<tr><td>0–99 km</td><td>23 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>100–499 km</td><td>180 EUR</td><td>210 EUR</td></tr>
<tr><td>500–1 999 km</td><td>275 EUR</td><td>320 EUR</td></tr>
<tr><td>2 000–2 999 km</td><td>360 EUR</td><td>410 EUR</td></tr>
<tr><td>3 000–3 999 km</td><td>530 EUR</td><td>610 EUR</td></tr>
<tr><td>4 000–7 999 km</td><td>820 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>8 000 km lub więcej</td><td>1 500 EUR</td><td></td></tr>
</table>

[78] Na przykład jeżeli osoba z Madrytu (Hiszpania) bierze udział w działaniu odbywającym się w Rzymie (Włochy), wnioskodawca oblicza odległość z Madrytu do Rzymu (1 365,28 km), a następnie wybiera odpowiedni przedział odległości (tj. między 500 a 1 999 km).

[79] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_pl

[80] Jeżeli na przykład uczestnik z Madrytu (Hiszpania) bierze udział w działalności mobilnej odbywającej się najpierw w Rzymie (Włochy), a następnie w Lublanie (Słowenia), wnioskodawca oblicza najpierw odległość między Madrytem a Rzymem (1 365,28 km), następnie między Rzymem a Lublaną (489,75 km), po czym dodaje obie te odległości do siebie (1 855,03 km); b) wybiera odpowiedni przedział odległości podróży (tj. 500–1 999 km) i c) oblicza kwotę dofinansowania UE, która będzie stanowiła wkład w koszty podróży uczestnika z Madrytu do Lublany (przez Rzym) i z powrotem (275 EUR).

Wsparcie indywidualne	Koszty związane z utrzymaniem. **Mechanizm finansowania:** dofinansowanie kosztów jednostkowych **Zasada alokacji:** w zależności od długości pobytu uczestnika, w tym liderów grup, osób towarzyszących i osób wspomagających proces kształcenia (w stosownych przypadkach), z uwzględnieniem również jednego dnia podróży przed rozpoczęciem działania i jednego dnia podróży następującego po działaniu oraz do **czterech dodatkowych** dni dla uczestników otrzymujących zieloną dotację na podróż.	Tabela A2.1 na uczestnika na dzień
Wsparcie włączenia	Koszty związane z organizacją działań w zakresie mobilności osób o mniejszych szansach. **Mechanizm finansowania:** dofinansowanie kosztów jednostkowych. **Zasada alokacji:** na podstawie liczby uczestników o mniejszych szansach, nie licząc liderów grup, osób towarzyszących i osób wspomagających proces kształcenia.	100 EUR na uczestnika wymiany młodzieży
	Koszty dodatkowe bezpośrednio związane z uczestnikami o mniejszych szansach i osobami towarzyszącymi, wliczając liderów grup (w tym uzasadnione koszty związane z podróżą i utrzymaniem, o ile nie wnioskowano o pokrycie ich z pozycji budżetu „Podróż" i „Wsparcie indywidualne"). **Mechanizm finansowania:** koszty rzeczywiste **Zasada alokacji:** wniosek musi być uzasadniony przez wnioskodawcę i zatwierdzony przez agencję narodową.	100% kosztów kwalifikowalnych
Wsparcie w zakresie wizyty przygotowawczej	Koszty związane z przeprowadzeniem wizyty przygotowawczej, w tym koszty podróży i utrzymania. **Mechanizm finansowania:** koszty jednostkowe **Zasada alokacji:** z wyłączeniem uczestników z organizacji przyjmującej. Finansowanie może uzyskać maksymalnie 1 uczestnik na organizację uczestniczącą na działanie. Nie przewidziano limitu osób	575 EUR na uczestnika na wizytę przygotowawczą.

	wspomagających proces kształcenia biorących udział w głównym działaniu. Warunek: konieczność przeprowadzenia wizyty przygotowawczej, której cele oraz uczestnicy wymagają przedstawienia uzasadnienia przez wnioskodawcę i zatwierdzenia przez agencję narodową.	
Koszty nadzwyczajne	Koszty dotyczące udzielenia zabezpieczenia finansowego, w przypadku gdy zażąda go agencja narodowa. Koszty wizy i koszty związane z otrzymaniem wizy, zezwolenia na pobyt, szczepienia, zaświadczeń lekarskich. Wysokie koszty podróży uczestników, w tym liderów grup, osób towarzyszących i osób wspomagających proces kształcenia; w tym z wykorzystaniem bardziej ekologicznych, emitujących mniej dwutlenku węgla środków transportu. **Mechanizm finansowania:** koszty rzeczywiste **Zasada alokacji:** wniosek musi być uzasadniony przez wnioskodawcę i zatwierdzony przez agencję narodową.	**Zabezpieczenie finansowe:** 80 % kosztów kwalifikowalnych **Wysokie koszty podróży:** 80 % kosztów kwalifikowalnych **Koszty wizy i koszty związane z otrzymaniem wizy, zezwolenia na pobyt, szczepienia, zaświadczenia lekarskie**: 100% kosztów kwalifikowalnych

Tabela A2.1 Wsparcie indywidualne w ramach wymian młodzieży

	Wsparcie indywidualne (kwota w euro na dzień)
Austria	45 EUR
Belgia	42 EUR
Bułgaria	32 EUR
Chorwacja	35 EUR
Cypr	32 EUR
Republika Czeska	32 EUR
Dania	45 EUR
Estonia	33 EUR
Finlandia	45 EUR
Republika Macedonii Północnej	28 EUR
Francja	38 EUR
Niemcy	41 EUR

Grecja	38 EUR
Węgry	33 EUR
Islandia	45 EUR
Irlandia	49 EUR
Włochy	39 EUR
Łotwa	34 EUR
Liechtenstein	45 EUR
Litwa	34 EUR
Luksemburg	45 EUR
Malta	39 EUR
Niderlandy	45 EUR
Norwegia	50 EUR
Polska	34 EUR
Portugalia	37 EUR
Rumunia	32 EUR
Serbia	29 EUR
Słowacja	35 EUR
Słowenia	34 EUR
Hiszpania	34 EUR
Szwecja	45 EUR
Turcja	32 EUR
Sąsiadujące kraje partnerskie	29 EUR

PROJEKTY W ZAKRESIE MOBILNOŚCI NA RZECZ OSÓB PRACUJĄCYCH Z MŁODZIEŻĄ

W ramach tej akcji[81] organizacje mogą otrzymać wsparcie na realizację projektów obejmujących jedno lub więcej działań edukacyjnych mających na celu rozwój zawodowy osób pracujących z młodzieżą i ich organizacji.

CELE AKCJI

Za pomocą tej akcji wspiera się rozwój zawodowy osób pracujących z młodzieżą, a tym samym rozwój wysokiej jakości pracy z młodzieżą na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym, europejskim i międzynarodowym dzięki doświadczeniom w zakresie pozaformalnego i nieformalnego uczenia się w ramach działań w zakresie mobilności. Akcja ta przyczynia się do osiągnięcia celów strategii UE na rzecz młodzieży na lata 2019–2027, w szczególności do realizacji europejskiego programu pracy z młodzieżą[82] na rzecz jakości, innowacji i uznawania pracy z młodzieżą.

Ściślej mówiąc, projekty w zakresie mobilności dla osób pracujących z młodzieżą mają na celu:

- zapewnienie osobom pracującym z młodzieżą możliwości uczenia się pozaformalnego i nieformalnego w celach edukacyjnych i na rzecz rozwoju zawodowego, przyczyniając się do powstania wysokiej jakości indywidualnych praktyk oraz do rozwoju organizacji i systemów pracy z młodzieżą;
- stworzenie społeczności osób pracujących z młodzieżą, które mogą wspierać jakość projektów i działań na rzecz młodzieży w ramach programów UE i poza nimi.
- Rozwijanie lokalnych praktyk w zakresie pracy z młodzieżą i przyczynianie się do budowy zdolności w odniesieniu do jakości pracy uczestników z młodzieżą oraz ich organizacji, co ma wyraźny wpływ na ich regularną pracę z młodzieżą.

KONTEKST POLITYCZNY

W strategii UE na rzecz młodzieży na lata 2019–2027 określono ramy europejskiej współpracy w dziedzinie młodzieży na podstawie komunikatu Komisji z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie angażowania, łączenia i wzmacniania pozycji osób młodych. Strategia sprzyja uczestnictwu młodzieży w życiu demokratycznym, wspiera zaangażowanie społeczne i obywatelskie młodzieży i ma za cel sprawić, by wszystkie osoby młode dysponowały niezbędnymi środkami umożliwiającymi udział w życiu społecznym. W strategii UE na rzecz młodzieży uwzględniono również proces dialogu młodzieżowego i w tym kontekście w 2018 r. opracowano 11 celów młodzieżowych. Cele te określają dziedziny międzysektorowe mające wpływ na życie młodzieży i wskazują wyzwania. Strategia UE na rzecz młodzieży powinna przyczyniać się do realizacji tej wizji sformułowanej przez młodzież. W ramach kluczowego obszaru „Wzmacnianie pozycji" strategii UE na rzecz młodzieży wspiera się wzmacnianie pozycji młodzieży przez jakość, innowacje i uznawanie pracy z młodzieżą.

---

[81] Główny budżet tej akcji przeznaczono na wsparcie działań transnarodowych obejmujących organizacje i uczestników z krajów programu. Z około 25% budżetu przeznaczonego na tę akcję można jednak sfinansować międzynarodowe działania w zakresie mobilności obejmujące organizacje i uczestników z krajów programu i z krajów partnerskich sąsiadujących z UE (regiony 1–4; zob. sekcja „Kraje uprawnione" w części A niniejszego przewodnika).

[82] Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie ram tworzenia europejskiego programu pracy z młodzieżą. http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=uriserv:OJ.C_.2020.415.01.0001.01.ENG

https://ec.europa.eu/youth/policy/youth-strategy_en

Strategie tematyczne na rzecz młodzieży

Program Erasmus+ ma na celu promowanie uczestnictwa młodzieży, wzmocnienie jakości procesów nieformalnego i pozaformalnego uczenia się oraz rozwój wysokiej jakości pracy z młodzieżą. Dalsze wsparcie w tych obszarach jest dostępne w ramach konkretnych strategii tematycznych, takich jak strategia na rzecz uczestnictwa młodzieży, Youthpass i europejska strategia szkoleniowa (ETS)[83].

OPIS DZIAŁAŃ

Działania w zakresie doskonalenia zawodowego

Działania w zakresie doskonalenia zawodowego to działania w zakresie transnarodowej mobilności edukacyjnej wspierające doskonalenie zawodowe osób pracujących z młodzieżą. Mogą one obejmować:

- **wizyty studyjne i różnego rodzaju zadania**, takie jak obserwacja pracy, wymiany osób pracujących z młodzieżą i wzajemne uczenie się, w organizacjach pracy z młodzieżą i organizacjach działających w dziedzinie młodzieży za granicą;
- **tworzenie sieci kontaktów i budowanie społeczności** wśród osób pracujących z młodzieżą uczestniczących w akcji i wspierających jej cele;
- **kursy szkoleniowe** wspierające rozwój kompetencji (np. oparte na odpowiednich istniejących modelach kompetencji), mające na celu wdrożenie wysokiej jakości praktyk w zakresie pracy z młodzieżą lub zajęcie się innowacyjnymi metodami i ich przetestowanie (np. związanymi z pracą z młodzieżą z wykorzystaniem cyfrowych i inteligentnych narzędzi[84]);
- **seminaria i warsztaty** wspierające w szczególności budowanie wiedzy i wymianę najlepszych praktyk związanych z celami, wartościami i priorytetami strategii UE na rzecz młodzieży oraz programami UE przyczyniającymi się do jej realizacji.

Następujące działania nie kwalifikują się do otrzymania dotacji w ramach projektów w zakresie mobilności osób pracujących z młodzieżą: akademickie wyjazdy studyjne; działania, których celem jest osiągnięcie zysków finansowych; działania, które można zaklasyfikować jako wyjazd turystyczny; festiwale; wyjazdy wakacyjne; wyjazdy na występy artystyczne, posiedzenia statutowe.

Ponadto projekty mogą również obejmować działania opisane poniżej.

Rozwój systemu i działania informacyjne

---

[83] Strategie są dostępne pod adresem: https://www.salto-youth.net/

[84] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XG1207(01)

Projekty w zakresie mobilności dla osób pracujących z młodzieżą mogą obejmować **działania związane z rozwojem systemu oraz działania informacyjne** będące działaniami uzupełniającymi, których celem jest zwiększenie wpływu projektu w zakresie mobilności na daną dziedzinę. Obejmują one wszystkie te czynności przyczyniające się do realizacji europejskiego programu pracy z młodzieżą[85] w zakresie jakości, innowacji i uznawania pracy z młodzieżą oraz umożliwiające przekazywanie zdobytych doświadczeń i narzędzi organizacjom uczestniczącym w projektach i nie tylko. Dla bardziej doświadczonych i dysponujących większymi zasobami beneficjentów takie działania uzupełniające stanowią możliwość sprawdzenia innowacyjnych metod i odpowiedzi na wspólne wyzwania, są swego rodzaju „europejskim laboratorium pracy z młodzieżą" opartym na działaniach z zakresu doskonalenia zawodowego wdrożonych w ramach projektów, lecz mających szerzej zakrojone znaczenie.

Tworzenie narzędzi i dzielenie się praktykami przyczyniającymi się do rozwoju i ewolucji organizacji i systemów dla osób pracujących z młodzieżą, działania informacyjne i działania na rzecz budowania społeczności oraz wprowadzanie innowacyjnych metod, w tym wykorzystywanie technologii cyfrowych w pracy z młodzieżą, to tylko niektóre przykłady. Działania te wykraczają poza działania następcze o charakterze upowszechniającym, które są częścią normalnego cyklu życia projektu, jednak takie działania uzupełniające mogą obejmować również bardziej nakierowane i strategiczne działania o charakterze upowszechniającym.

Działania związane z rozwojem systemu i działania informacyjne można prowadzić na poziomie międzynarodowym lub narodowym.

Wizyty przygotowawcze

Celem wizyt przygotowawczych jest zapewnienie wysokiej jakości działań przez ułatwienie i przygotowanie ustaleń administracyjnych, budowanie zaufania i zrozumienia oraz tworzenie solidnych partnerstw między zaangażowanymi organizacjami i osobami. Wizyty przygotowawcze odbywają się w kraju jednej z organizacji przyjmujących przed rozpoczęciem działania w zakresie doskonalenia zawodowego.

OPRACOWANIE PROJEKTU

Projekt wspierany w ramach tej akcji musi obejmować jedno lub więcej działań w zakresie doskonalenia zawodowego. Dopuszczalna jest elastyczność w zakresie łączenia poszczególnych działań, zależnie od celów projektu i potrzeb organizacji uczestniczących i osób pracujących z młodzieżą uczestniczących w projekcie.

Projekt realizują co najmniej dwie organizacje. Wszystkie zaangażowane organizacje muszą być określone na etapie składania wniosków, ponieważ solidne partnerstwo jest podstawowym warunkiem wysokiej jakości realizacji projektu. Zaangażowane organizacje przyjmują rolę uczestników „wysyłających" lub „przyjmujących", tj. będących gospodarzami danego działania. Jedna z organizacji pełni również rolę koordynatora i składa wniosek na cały projekt w imieniu partnerstwa.

[85] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=uriserv:OJ.C_.2020.415.01.0001.01.ENG

Projekt składa się z czterech etapów: planowania, przygotowania, realizacji działań i działań następczych.

- Planowanie (określenie potrzeb, celów, efektów uczenia się i form działań, opracowanie programu prac, harmonogramów działań itp.).
- Przygotowanie (praktyczne ustalenia, wybór uczestników, zawieranie umów z partnerami, językowe/międzykulturowe/edukacyjne i zadaniowe przygotowanie uczestników przed wyjazdem itp.).
- Realizacja działań;
- Działania następcze (w tym ocena działań, określenie i udokumentowanie efektów uczenia się uczestników w czasie działania oraz upowszechnianie i wykorzystywanie rezultatów projektu).

Jakościowy projekt w zakresie mobilności osób pracujących z młodzieżą:

- wywiera wyraźny wpływ na ich regularną pracę z młodzieżą oraz na jej organizację;
- polega na aktywnym zaangażowaniu organizacji uczestniczących i osób pracujących z młodzieżą, które to grupy powinny brać czynny udział we wszystkich etapach projektu, wzbogacając w ten sposób swoje doświadczenie w zakresie uczenia się i rozwoju;
- opiera się na wyraźnie określonych potrzebach dotyczących edukacji i doskonalenia zawodowego[86] osób pracujących z młodzieżą, zwłaszcza w zakresie jakości, innowacji i uznawania, którym to potrzebom towarzyszy odpowiedni dobór, przygotowanie i działania po zakończeniu mobilności;
- zapewnia właściwe uznawanie efektów uczenia się pozaformalnego i nieformalnego uczestników oraz możliwość przenoszenia i wykorzystywania wyników projektu, w tym wszelkich metod, materiałów i narzędzi, w ramach organizacji uczestniczących, co przyczynia się do rozwoju organizacji pracy z młodzieżą i do dalszego ich upowszechniania w dziedzinie młodzieży;
- zachęca uczestników do refleksji nad problematyką i wartościami europejskimi i zapewnia osobom pracującym z młodzieżą narzędzia i metody promowania poszanowania i zarządzania różnorodnością w ich codziennej pracy;
- promuje stosowanie innowacyjnych praktyk i metod, takich jak włączanie cyfrowych działań w zakresie pracy z młodzieżą, aby stać się instrumentem na rzecz zapobiegania wszelkim formom dezinformacji cyfrowej i fałszywych informacji w internecie.

Proces uczenia się

W projekcie w zakresie mobilności osób pracujących z młodzieżą należy przewidzieć wsparcie dla procesu refleksji, określenia i dokumentowania efektów uczenia się, zwłaszcza za pomocą instrumentu Youthpass, aby wspierać uznawanie i oddziaływanie efektów projektu, wynikające z nich praktyki, metodykę i materiały dotyczące pracy z młodzieżą.

Włączenie i różnorodność

Celem programu Erasmus+ jest promowanie równych możliwości i równego dostępu, włączenia i sprawiedliwości we wszystkich jego akcjach. Organizacje powinny w ramach projektów opracowywać łatwo dostępne i włączające działania uwzględniające opinie osób o mniejszych szansach i angażujące je w proces podejmowania decyzji.

---

[86] Patrz: „Europejska strategia szkoleniowa – model kompetencji dla osób pracujących z młodzieżą do pracy w wymiarze międzynarodowym" [„European Training Strategy Competence model for Youth Workers to work internationally"], HTTPS://WWW.SALTO-YOUTH.NET/RC/TRAINING-AND-COOPERATION/TRAININGSTRATEGY/

- Projekty w zakresie mobilności osób pracujących z młodzieżą są szczególnie odpowiednie z punktu widzenia nauki umiejętności i kompetencji umożliwiających włączenie uczestników o mniejszych szansach do praktyki pracy z młodzieżą. Zaangażowanie uczestniczących w projekcie osób pracujących z młodzieżą na wszystkich etapach sprzyja starannemu doradztwu w procesie uczenia się i rozwoju oraz pozwala na dokładniejsze działania następcze.
- Uczestnictwo osób prowadzących szkolenie i osób wspomagających proces kształcenia w większości działań zapewnia bardziej zindywidualizowane podejście dostosowane do potrzeb uczestników.
- W całym projekcie zakłada się świadome podejście do kwestii włączenia i różnorodności. Aspekty te uwzględnia się w planowaniu, przygotowaniu, realizacji działań i działaniach następczych. Szczególnie ważny jest sposób, w jaki zwiększa to zdolność organizacji uczestniczących do rozwiązywania problemów związanych z włączeniem i różnorodnością w ramach ich normalnej działalności.
- W ramach tej akcji przewiduje się elastyczność w zakresie formatu działań (np. czasu trwania, rodzaju działań itp.), dzięki czemu możliwe jest dostosowanie się do potrzeb uczestników i oferowanie formatów działań odpowiednich dla zaangażowania osób o mniejszych szansach.

Projekty w zakresie mobilności osób pracujących z młodzieżą są również odpowiednie do pracy nad włączeniem i różnorodnością jako przedmiotem projektu, na przykład poprzez wymianę włączających praktyk i metod.

Ochrona i bezpieczeństwo uczestników

Podczas planowania i przygotowywania projektu należy zająć się kwestią ochrony i bezpieczeństwa uczestników oraz przewidzieć wszelkie niezbędne środki w zakresie zapobiegania/ograniczania ryzyka.

Zrównoważony rozwój środowiska

Projekt powinien służyć promowaniu wśród uczestników odpowiedzialnych zachowań ekologicznych, zwiększając ich świadomość w kwestii znaczenia działań mających na celu zmniejszenie lub zrównoważenie śladu środowiskowego działań w zakresie mobilności. Należy go opracować i realizować ze świadomością ekologiczną, np. poprzez włączenie zrównoważonych praktyk, takich jak korzystanie z materiałów wielokrotnego użytku lub materiałów przyjaznych środowisku, ograniczanie ilości odpadów i recykling oraz korzystanie ze zrównoważonych środków transportu.

Transformacja cyfrowa

W ramach programu Erasmus+ wszystkie organizacje uczestniczące otrzymują wsparcie w zakresie korzystania z cyfrowych narzędzi i metod uczenia się w celu uzupełnienia działań fizycznych oraz poprawy współpracy między organizacjami partnerskimi, a także poprawy jakości działań.

Standardy jakości Erasmus w dziedzinie młodzieży

Wszystkie projekty wspierane w ramach tej akcji muszą być realizowane przy spełnieniu **standardów jakości Erasmus w dziedzinie młodzieży** dotyczących organizowania wysokiej jakości działań w zakresie mobilności edukacyjnej. Standardy jakości Erasmus w dziedzinie młodzieży obejmują podstawowe zasady akcji, jak również konkretne praktyki w zakresie realizacji zadań w ramach projektów, takich jak wybór i przygotowanie uczestników, określanie, ocena i uznawanie efektów uczenia się, dzielenie się wynikami projektów itp. Standardy jakości Erasmus w dziedzinie młodzieży udostępniono tutaj: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth_en

KRYTERIA STOSOWANE DO OCENY TAKIEGO PROJEKTU

Kryteria kwalifikowalności

Ogólne kryteria kwalifikowalności

Poniższe kryteria ogólne mają zastosowanie do standardowych projektów w zakresie mobilności osób pracujących z młodzieżą. Akredytację opisano w odpowiedniej sekcji niniejszego przewodnika.

Uprawnione organizacje uczestniczące	Organizacjami uczestniczącymi mogą być: • organizacja niekomercyjna non-profit, stowarzyszenie, organizacja pozarządowa; Europejska młodzieżowa organizacja pozarządowa organ publiczny na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym; przedsiębiorstwo społeczne; organizacja komercyjna działająca w ramach społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw; • grupa młodzieży zaangażowanej w pracę z młodzieżą, lecz niekoniecznie w ramach organizacji młodzieżowej (tj. nieformalna grupa młodzieży). [87] ustanowione w kraju programu lub w kraju partnerskim sąsiadującym z UE (regiony 1–4; zob. sekcja „Kraje uprawnione" w części A niniejszego przewodnika).
Kto może złożyć wniosek?	Wnioskodawcą może być każda uprawniona organizacja uczestnicząca ustanowiona w kraju programu. Organizacja ta składa wniosek w imieniu wszystkich organizacji zaangażowanych w dany projekt[88].
Liczba organizacji uczestniczących	Należy zaangażować co najmniej dwie organizacje uczestniczące (co najmniej jedna organizacja wysyłająca i jedna przyjmująca) z różnych krajów.
Czas trwania projektu	Od 3 do 24 miesięcy
Gdzie należy złożyć wniosek?	Do agencji narodowej kraju, w którym ma siedzibę organizacja składająca wniosek.
Kiedy należy złożyć wniosek?	Wnioskodawcy muszą złożyć wnioski o dofinansowanie najpóźniej do: **dnia 11 maja do godz. 12:00:00 (czasu obowiązującego w Brukseli) w przypadku projektów, których realizacja ma się rozpocząć między dniem 1 sierpnia a dniem 31 grudnia tego samego roku;** **dnia 5 października do godz. 12:00:00 (czasu obowiązującego w Brukseli) w przypadku projektów, których realizacja ma się rozpocząć między dniem 1 stycznia a dniem 31 maja następnego roku.**

[87] Grupa co najmniej czterech osób młodych w wieku od 13 do 30 lat. Jeden z członków grupy, w wieku co najmniej 18 lat, przejmuje rolę przedstawiciela i odpowiedzialność w imieniu grupy. Definicja grupy nieformalnej znajduje się w glosariuszu.

[88] Organizacje uczestniczące będą musiały udzielić pełnomocnictwa organizacji składającej wniosek. Pełnomocnictwa te należy dostarczyć na etapie składania wniosku i najpóźniej przed podpisaniem umowy o umowa o udzielenie dotacji. W celu uzyskania dodatkowych informacji proszę zapoznać się z częścią C niniejszego przewodnika.

Jak należy złożyć wniosek?	Informacje na temat sposobu składania wniosków znajdują się w części C niniejszego przewodnika.
Pozostałe kryteria	Do formularza wniosku należy też dołączyć oświadczenie przedstawiciela prawnego. Każdy projekt musi obejmować co najmniej jedno działanie w zakresie doskonalenia zawodowego. Do formularza wniosku należy załączyć harmonogram dotyczący każdego działania w zakresie doskonalenia zawodowego, wizyt przygotowawczych oraz działań na rzecz rozwoju systemu i działań informacyjnych zaplanowanych w projekcie.

Dodatkowe kryteria kwalifikowalności w przypadku działań w zakresie doskonalenia zawodowego

Czas trwania działań	Od 2 dni do 60 dni, z wyłączeniem dni na podróż. Jeśli działanie trwa tylko dwa dni, muszą one następować bezpośrednio po sobie.
Miejsce (miejsca) działań	Działania muszą być realizowane w kraju jednej (lub – w przypadku działań mobilnych – kilku) organizacji uczestniczących w działaniu.
Liczba organizacji uczestniczących	Należy zaangażować co najmniej dwie organizacje uczestniczące (co najmniej jedna organizacja wysyłająca i jedna przyjmująca) z różnych krajów. **Działania z udziałem krajów programu**: wszystkie organizacje uczestniczące muszą pochodzić z kraju programu. **Działania z udziałem krajów partnerskich sąsiadujących z UE**: w działaniu musi brać udział co najmniej jedna organizacja uczestnicząca z kraju programu i jedna organizacja uczestnicząca z kraju partnerskiego sąsiadującego z UE.
Uprawnieni uczestnicy	Brak ograniczeń wiekowych. Uczestnicy (z wyjątkiem osób prowadzących szkolenia i osób wspomagających proces kształcenia) muszą mieszkać na stałe w kraju będącym siedzibą ich organizacji wysyłającej lub przyjmującej.
Liczba uczestników	Liczba uczestników: Do 50 uczestników (z wyłączeniem, w razie potrzeby, osób prowadzących szkolenia i osób wspomagających proces kształcenia) w każdym działaniu zaplanowanym w ramach projektu. W każde działanie muszą być zaangażowani uczestnicy z kraju organizacji przyjmującej.

Pozostałe kryteria	Co najmniej jedna organizacja wysyłająca lub organizacja przyjmująca w odniesieniu do działania musi pochodzić z kraju narodowej agencji, do której składa się wniosek.

Dodatkowe kryteria kwalifikowalności dla wizyt przygotowawczych

Miejsce (miejsca) działania	Projekt musi być realizowany w kraju będącym siedzibą organizacji przyjmującej.
Uprawnieni uczestnicy	Przedstawiciele organizacji uczestniczących, osoby prowadzące szkolenia i osoby wspomagające proces kształcenia biorące udział w głównym działaniu.

KRYTERIA PRZYZNANIA DOFINANSOWANIA

Projekty będą oceniane według następujących kryteriów: Aby wnioski zostały rozpatrzone do finansowania, muszą uzyskać co najmniej 60 punktów. Ponadto muszą uzyskać co najmniej połowę maksymalnej liczby punktów w każdej kategorii wymienionych poniżej kryteriów przyznania dotacji.

Adekwatność, uzasadnienie i wpływ
 	
(maksymalny wynik: 30 punktów)
	• Adekwatność projektu, jeżeli chodzi o:
	  ○ cele akcji;
	  ○ potrzeby organizacji uczestniczących w zakresie rozwoju i ewolucji;
	  ○ potrzeby i cele uczestniczących osób pracujących z młodzieżą.
	• Zakres, w jakim projekt jest odpowiedni do:
	  ○ generowania wysokiej jakości efektów uczenia się w przypadku uczestniczących osób pracujących z młodzieżą;
	  ○ wspierania lub zmiany sposobu pracy z młodzieżą w organizacjach uczestniczących, w zakresie jakości, innowacji i uznawania, a także, w stosownych przypadkach, ich zdolności i zakresu, z lokalnego na globalny;
	  ○ angażowanie uczestników aktywnie działających w dziedzinie pracy z młodzieżą w organizacjach uczestniczących,
	  ○ angażowanie organizacji, które podejmują konkretne działania w zakresie pracy z młodzieżą i regularnie współpracują z nią na szczeblu lokalnym.
	• Potencjalny wpływ projektu:
	  ○ na uczestniczące osoby pracujące z młodzieżą i organizacje uczestniczące w trakcie realizacji projektu i po jego zakończeniu;
	  ○ na konkretne praktyki w zakresie pracy z młodzieżą i jej jakość;
	  ○ na inne podmioty niż organizacje i osoby indywidualne bezpośrednio uczestniczące w projekcie na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym lub europejskim, lub globalnym.
	• Zakres, w jakim projekt obejmuje środki mające na celu zapewnienie trwałości osiągniętych wyników po jego zakończeniu;
	• Zakres, w jakim projekt jest odpowiedni do przyczyniania się do włączenia i różnorodności, wymiaru ekologicznego, cyfrowego i partycypacyjnego programu.
	• Zakres, w jakim projekt angażuje nowe osoby po raz pierwszy uczestniczące w akcji oraz mniej doświadczone organizacje.
	• Zakres, w jakim proponowany rozwój systemu i działania informacyjne przyczyniają się do rozwoju środowiska osób pracujących z młodzieżą (w stosownych przypadkach).

Jakość planu projektu i jego realizacji **(maksymalny wynik: 40 punktów)**	• Spójność potrzeb, celów projektu, profilów uczestników i proponowanych działań. • Stopień, w jakim projekt przyczynia się do poprawy jakości pracy z młodzieżą w organizacjach uczestniczących • Przejrzystość, kompletność i jakość wszystkich etapów przedstawionych w projekcie: przygotowanie (w tym przygotowanie uczestników), realizacja działań i działania następcze. • Odpowiedniość środków mających na celu wybór osób pracujących z młodzieżą (zgodnie z definicją osoby pracującej z młodzieżą zawartą w podstawie prawnej) w działaniach oraz zakres, w jakim osoby te są aktywnie zaangażowane na wszystkich etapach projektu. • Stopień, w jakim działania opracowuje się w sposób dostępny i sprzyjający włączeniu i w jakim są one otwarte na osoby o mniejszych szansach. • Odpowiedniość proponowanych metod uczenia się przez uczestnictwo, w tym wszelkich komponentów wirtualnych. • Jakość ustaleń i wsparcia w kontekście procesu refleksji, określenie i udokumentowanie efektów uczenia się uczestników oraz spójne stosowanie unijnych narzędzi przejrzystości i uznawalności, w szczególności instrumentu Youthpass. • Zrównoważona reprezentacja uczestników w zakresie krajów i płci. • Zakres, w jakim działania te obejmują zrównoważone i przyjazne środowisku praktyki. • Jakość narzędzi i praktyk proponowanych w ramach „Rozwoju systemu i działań informacyjnych" oraz zakres, w jakim ich sposób ich opracowania może być powielany i może inspirować inne organizacje. (w stosownych przypadkach)
Jakość zarządzania projektem **(maksymalny wynik: 30 punktów)**	• Jakość praktycznych ustaleń, procesów zarządzania i mechanizmów wsparcia. • Jakość współpracy i komunikacji między organizacjami uczestniczącymi oraz z innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami. • Jakość środków służących do oceny poszczególnych etapów i rezultatów projektu. • Odpowiedniość i jakość środków mających na celu upowszechnianie rezultatów projektu wśród organizacji uczestniczących i poza nimi.

ZASADY FINANSOWANIA

<table>
<tr><th>Pozycja budżetu</th><th>Koszty kwalifikowalne i mające zastosowanie zasady</th><th colspan="3">Kwota</th></tr>
<tr><td>Wsparcie organizacyjne</td><td>Koszty bezpośrednio związane z realizacją działań w zakresie mobilności.

Mechanizm finansowania: dofinansowanie kosztów jednostkowych.

Zasada alokacji: na podstawie liczby uczestników, nie licząc osób towarzyszących, osób prowadzących szkolenia i osób wspomagających proces kształcenia.</td><td colspan="3">100 EUR na uczestnika działania w zakresie doskonalenia zawodowego.</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Podróż</td><td rowspan="8">Dofinansowanie kosztów podróży uczestników, w tym osób towarzyszących i osób wspomagających proces kształcenia, z miejsca zamieszkania do miejsca działania i z powrotem.

Mechanizm finansowania: dofinansowanie kosztów jednostkowych.

Zasada alokacji: na podstawie odległości oraz liczby osób.

Wnioskodawca musi wskazać odległość między miejscem zamieszkania a miejscem działania[89] przy użyciu kalkulatora odległości Komisji Europejskiej[90].

W przypadku działań mobilnych wnioskodawca powinien zsumować odległości pomiędzy poszczególnymi miejscami i wybrać przedział odległości odpowiadający uzyskanej sumie[91].</td><td>Odległość</td><td>Podróż standardowa</td><td>Podróż z wykorzystaniem ekologicznych środków transportu</td></tr>
<tr><td>0–99 km</td><td>23 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>100–499 km</td><td>180 EUR</td><td>210 EUR</td></tr>
<tr><td>500–1 999 km</td><td>275 EUR</td><td>320 EUR</td></tr>
<tr><td>2 000–2 999 km</td><td>360 EUR</td><td>410 EUR</td></tr>
<tr><td>3 000–3 999 km</td><td>530 EUR</td><td>610 EUR</td></tr>
<tr><td>4 000–7 999 km</td><td>820 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>8 000 km lub więcej</td><td>1 500 EUR</td><td></td></tr>
</table>

[89] Na przykład jeżeli osoba z Madrytu (Hiszpania) bierze udział w działaniu odbywającym się w Rzymie (Włochy), wnioskodawca oblicza odległość z Madrytu do Rzymu (1 365,28 km), a następnie wybiera odpowiedni przedział odległości (tj. między 500 a 1 999 km).

[90] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_pl

[91] Jeżeli na przykład uczestnik z Madrytu (Hiszpania) bierze udział w działalności mobilnej odbywającej się najpierw w Rzymie (Włochy), a następnie w Lublanie (Słowenia), wnioskodawca oblicza najpierw odległość między Madrytem a Rzymem (1 365,28 km), następnie między Rzymem a Lublaną (489,75 km), po czym dodaje obie te odległości do siebie (1 855,03 km); b) wybiera odpowiedni przedział odległości podróży (tj. 500–1 999 km) i c) oblicza kwotę dofinansowania UE, która będzie stanowiła wkład w koszty podróży uczestnika z Madrytu do Lublany (przez Rzym) i z powrotem (275 EUR).

Wsparcie indywidualne	Koszty związane z utrzymaniem. **Mechanizm finansowania:** dofinansowanie kosztów jednostkowych **Zasada alokacji:** w zależności od długości pobytu uczestnika, w tym osób towarzyszących, osób prowadzących szkolenia i osób wspomagających proces kształcenia (w stosownych przypadkach), z uwzględnieniem również jednego dnia podróży przed rozpoczęciem działania i jednego dnia podróży następującego po działaniu oraz do **czterech dodatkowych** dni dla uczestników otrzymujących zieloną dotację na podróż.	Tabela A2.2 na uczestnika na dzień. Maksymalnie 1 100 EUR na uczestnika (włączając osoby prowadzące szkolenia, osoby wspomagające proces kształcenia i osoby towarzyszące)
Wsparcie włączenia	Koszty związane z organizacją działań w zakresie mobilności osób o mniejszych szansach. **Mechanizm finansowania:** dofinansowanie kosztów jednostkowych. **Zasada alokacji:** na podstawie liczby uczestników o mniejszych szansach, nie licząc osób towarzyszących, osób prowadzących szkolenia i osób wspomagających proces kształcenia.	100 EUR na uczestnika
	Koszty dodatkowe bezpośrednio związane z uczestnikami o mniejszych szansach i osobami towarzyszącymi, osobami prowadzącymi szkolenia i osobami wspomagającymi proces kształcenia (w tym uzasadnione koszty związane z podróżą i utrzymaniem, o ile nie wnioskowano o pokrycie ich z pozycji budżetu „Podróż" i „Wsparcie indywidualne"). **Mechanizm finansowania:** koszty rzeczywiste **Zasada alokacji:** wniosek musi być uzasadniony przez wnioskodawcę i zatwierdzony przez agencję narodową.	100% kosztów kwalifikowalnych
Wsparcie w zakresie wizyty przygotowawczej	Koszty związane z przeprowadzeniem wizyty przygotowawczej, w tym koszty podróży i utrzymania. **Mechanizm finansowania:** dofinansowanie kosztów jednostkowych. **Zasada alokacji:** z wyłączeniem uczestników z organizacji przyjmującej. Finansowanie może uzyskać maksymalnie 1 uczestnik na organizację uczestniczącą	575 EUR na uczestnika na wizytę przygotowawczą.

	na działanie. Nie przewidziano limitu osób wspomagających proces kształcenia biorących udział w głównym działaniu. Warunek: konieczność przeprowadzenia wizyty przygotowawczej, której cele oraz uczestnicy wymagają przedstawienia uzasadnienia przez wnioskodawcę i zatwierdzenia przez agencję narodową.	
Rozwój systemu i działania informacyjne	Koszty związane z realizacją działań uzupełniających. Koszty pośrednie: Kwota zryczałtowana nieprzekraczająca 7% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich działań uzupełniających kwalifikuje się jako koszty pośrednie stanowiące ogólne koszty administracyjne beneficjenta, jakimi mogą zostać obciążone działania uzupełniające (np. rachunki za energię lub internet, koszty związane z wynajmem lokalu, koszt stałych pracowników itp.). **Mechanizm finansowania:** koszty rzeczywiste **Zasada alokacji:** konieczność i cele muszą być uzasadnione przez wnioskodawcę i zatwierdzone przez agencję narodową. Do działań tych możliwe jest przydzielenie maksymalnie 10% łącznych kosztów projektu.	Maksymalnie 80% kosztów kwalifikowalnych
Koszty nadzwyczajne	Koszty dotyczące udzielenia zabezpieczenia finansowego, w przypadku gdy zażąda go agencja narodowa. Koszty wizy i koszty związane z otrzymaniem wizy, zezwolenia na pobyt, szczepienia, zaświadczeń lekarskich. Wysokie koszty podróży uczestników, w tym liderów grup, osób towarzyszących i osób wspomagających proces kształcenia; w tym z wykorzystaniem bardziej ekologicznych, emitujących mniej dwutlenku węgla środków transportu. **Mechanizm finansowania:** koszty rzeczywiste **Zasada alokacji:** wniosek musi być uzasadniony przez wnioskodawcę i zatwierdzony przez agencję narodową.	**Zabezpieczenie finansowe:** 80 % kosztów kwalifikowalnych **Wysokie koszty podróży:** 80 % kosztów kwalifikowalnych **Koszty wizy i koszty związane z otrzymaniem wizy, zezwolenia na pobyt, szczepienia, zaświadczeń lekarskich.** 100% kosztów kwalifikowalnych

Tabela A2.2 **Wsparcie indywidualne na rzecz działań w zakresie doskonalenia zawodowego**

Wsparcie

	indywidualne (kwota w euro na dzień)
Austria	61 EUR
Belgia	65 EUR
Bułgaria	53 EUR
Chorwacja	62 EUR
Cypr	58 EUR
Republika Czeska	54 EUR
Dania	72 EUR
Estonia	56 EUR
Finlandia	71 EUR
Republika Macedonii Północnej	45 EUR
Francja	66 EUR
Niemcy	58 EUR
Grecja	71 EUR
Węgry	55 EUR
Islandia	71 EUR
Irlandia	74 EUR
Włochy	66 EUR
Łotwa	59 EUR
Liechtenstein	74 EUR
Litwa	58 EUR
Luksemburg	66 EUR
Malta	65 EUR
Niderlandy	69 EUR
Norwegia	74 EUR
Polska	59 EUR
Portugalia	65 EUR
Rumunia	54 EUR
Serbia	45 EUR
Słowacja	60 EUR
Słowenia	60 EUR
Hiszpania	61 EUR
Szwecja	70 EUR
Turcja	54 EUR
Sąsiadujące kraje partnerskie	48 EUR

DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE UCZESTNICTWO MŁODZIEŻY[92]

Działania nieobjęte formalnym kształceniem i szkoleniem, których celem jest zachęcanie młodzieży do uczestnictwa w demokratycznym życiu Europy na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim oraz wspieranie i ułatwianie tego uczestnictwa.

CELE AKCJI

Program Erasmus+ wspiera lokalne, krajowe i ponadnarodowe projekty na rzecz uczestnictwa prowadzone przez nieformalne grupy młodzieży lub organizacje młodzieżowe zachęcające młodzież do uczestnictwa w życiu demokratycznym Europy i dążące do osiągnięcia co najmniej jeden z poniższych celów:

- zapewnienie młodzieży możliwości zaangażowania i uczenia się uczestnictwa w społeczeństwie obywatelskim (tworzenie ścieżek uczenia się zaangażowania dla młodzieży w jej codziennym życiu, ale także w życiu demokratycznym, mających na celu wartościowe uczestnictwo młodzieży ze wszystkich środowisk, ze szczególnym uwzględnieniem osób o mniejszych szansach, w życiu obywatelskim, gospodarczym, społecznym, kulturalnym i politycznym);
- zwiększanie świadomości młodzieży w zakresie wspólnych europejskich wartości i praw podstawowych oraz przyczynianie się do procesu integracji europejskiej, w tym poprzez przyczynianie się do osiągnięcia jednego lub większej liczby celów młodzieżowych UE;
- rozwijanie kompetencji cyfrowych młodzieży i jej umiejętności korzystania z mediów (w szczególności krytycznego myślenia oraz zdolności do oceny informacji i korzystania z nich) w celu zwiększenia odporności młodzieży na dezinformację, fałszywe informacje i propagandę, a także jej zdolności do uczestnictwa w życiu demokratycznym;
- zrzeszanie młodzieży i decydentów na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i ponadnarodowym lub wspieranie dialogu UE z młodzieżą.

KONTEKST POLITYCZNY

W strategii UE na rzecz młodzieży na lata 2019–2027[93] określono ramy europejskiej współpracy w dziedzinie młodzieży na podstawie komunikatu Komisji z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie angażowania, łączenia i wzmacniania pozycji osób młodych. W ramach kluczowego obszaru „Angażowanie" strategii UE na rzecz młodzieży celem jest wartościowe uczestnictwo młodzieży w życiu obywatelskim, gospodarczym, społecznym, kulturalnym i politycznym. Strategia sprzyja uczestnictwu młodzieży w życiu demokratycznym, wspiera zaangażowanie społeczne i obywatelskie młodzieży i ma za cel sprawić, by wszystkie osoby młode dysponowały niezbędnymi środkami umożliwiającymi udział w życiu społecznym.

W strategii UE na rzecz młodzieży uwzględniono również proces dialogu młodzieżowego i w tym kontekście w 2018 r. opracowano 11 celów młodzieżowych, określając szereg dziedzin międzysektorowych mających wpływ na życie młodzieży

---

[92] Główny budżet tej Akcji przeznaczono na wsparcie projektów obejmujących organizacje i uczestników z krajów programu. Z około 25% budżetu przeznaczonego na tę Akcję można jednak sfinansować projekty międzynarodowe obejmujące organizacje i uczestników z krajów programu i z krajów partnerskich sąsiadujących z UE (regiony 1–4; zob. sekcja „Kraje uprawnione" w części A niniejszego przewodnika).

[93] https://europa.eu/youth/strategy_en

i wskazujących wyzwania, którym należy stawić czoła w przypadku każdej z tych dziedzin. W oparciu o wkład zainteresowanych stron ze środowisk młodzieżowych, w każdym 18-miesięcznym cyklu dialogu UE z młodzieżą określa się konkretne priorytety tematyczne, które mają stać się głównym celem wdrażania strategii UE na rzecz młodzieży w danym okresie.

Strategie tematyczne na rzecz młodzieży

Program Erasmus+ ma na celu promowanie uczestnictwa młodzieży, wzmocnienie jakości procesów nieformalnego i pozaformalnego uczenia się oraz rozwój wysokiej jakości pracy z młodzieżą. Dalsze wsparcie w tych obszarach jest dostępne w ramach konkretnych strategii tematycznych, takich jak strategia na rzecz uczestnictwa młodzieży, Youthpass i europejska strategia szkoleniowa (ETS)[94].

OPIS DZIAŁAŃ

Działania wspierające uczestnictwo młodzieży to działania z zakresu uczenia się pozaformalnego, które skupiają się na aktywnym uczestnictwie młodzieży. Takie działania mają na celu umożliwienie młodzieży uczestniczenia w wymianach, współpracy, działaniach kulturalnych i obywatelskich. Wspierane działania powinny pomagać uczestnikom rozwijać ich kompetencje osobiste, społeczne, obywatelskie i cyfrowe oraz stać się aktywnymi obywatelami Unii.

Akcja ta wspiera wykorzystywanie alternatywnych, innowacyjnych, inteligentnych i cyfrowych form uczestnictwa młodzieży, w tym rozszerzenie uczestnictwa młodzieży na różne sektory i dziedziny (usługi opieki zdrowotnej, obiekty sportowe itp., niezależnie od tego, czy są one częścią sektora publicznego czy prywatnego), otwierając ścieżki uczenia się aktywnego uczestnictwa dla młodzieży ze wszystkich środowisk.

Działania wspierające uczestnictwo młodzieży mogą być aktywnie wykorzystywane do prowadzenia dialogu i dyskusji pomiędzy młodzieżą i decydentami w celu propagowania aktywnego uczestnictwa młodzieży w życiu demokratycznym Europy. Praktycznym skutkiem jest umożliwienie młodzieży zabrania głosu (poprzez formułowanie stanowisk, wniosków i zaleceń), zwłaszcza na temat tego, w jaki sposób powinno się kształtować i wdrażać strategie polityczne na rzecz młodzieży w Europie.

Działania wspierające uczestnictwo młodzieży mogą mieć charakter ponadnarodowy (realizowane w jednym lub kilku krajach uczestniczących i angażujące partnerów z kilku krajów uczestniczących) albo krajowy (realizowane na szczeblu lokalnym, regionalnym lub krajowym i angażujące nieformalne grupy młodzieży lub organizacje z jednego kraju uczestniczącego). Krajowe działania wspierające uczestnictwo młodzieży są szczególnie odpowiednie do testowania koncepcji na szczeblu lokalnym oraz jako narzędzie używane w działaniach następczych w odniesieniu do poprzednich inicjatyw, pomagające zwiększyć skalę i dalej rozwijać udane pomysły.

---

[94] Strategie są dostępne pod adresem: https://www.salto-youth.net/

Wszystkie działania wspierające uczestnictwo młodzieży, niezależnie od szczebla, na którym są realizowane, muszą mieć udokumentowany wymiar europejski lub wartość dodaną, a każde działanie wspierane musi wyraźnie przyczyniać się do osiągnięcia co najmniej jednego z wyżej wymienionych celów akcji.

Wspierane działania mogą mieć następującą formę (lub stanowić ich kombinację): warsztaty, debaty, odgrywanie ról, symulacje, korzystanie z narzędzi cyfrowych (np. narzędzi demokracji cyfrowej), kampanie uświadamiające, szkolenia, spotkania i inne formy kontaktu *online* lub *offline* między młodzieżą a decydentami, konsultacje, wydarzenia informacyjne itp.

Niektóre z działań, które mogą być realizowane w ramach projektu, to np.:

- warsztaty lub spotkania prowadzone w formie kontaktu bezpośredniego lub *online*, seminaria lub inne wydarzenia/procesy na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym lub ponadnarodowym, oferujące przestrzeń dla informacji, debaty i aktywnego uczestnictwa osób młodych w odniesieniu do kwestii istotnych dla ich codziennego życia jako aktywnych obywateli Unii, które, w idealnej sytuacji, umożliwiają nawiązywanie lub rozwijanie kontaktów z decydentami i innymi zainteresowanymi stronami, których te kwestie dotyczą;
- konsultacje z młodzieżą określające tematy/problemy mające dla niej szczególne znaczenie (w kontekście lokalnym, regionalnym, krajowym lub ponadnarodowym) oraz określające ich potrzeby związane z uczestnictwem w zajmowaniu się takimi tematami/problemami;
- kampanie uświadamiające dotyczące uczestnictwa młodzieży w życiu demokratycznym;
- ułatwianie młodzieży dostępu do otwartych, bezpiecznych i dostępnych przestrzeni wirtualnych lub fizycznych, oferując jej prawdziwe możliwości uczenia się uczestnictwa w życiu i procesach demokratycznych;
- symulacje funkcjonowania instytucji demokratycznych i ról decydentów w ramach tych instytucji.

Projekty mogą nieobowiązkowo obejmować element mobilności lub wydarzenia wymagające fizycznej obecności uczestników w określonym miejscu. Przewiduje się szczególne wsparcie finansowe takich działań (działań w zakresie mobilności i wydarzeń wymagających fizycznej obecności) W stosownych przypadkach zachęca się do włączania form działań cyfrowych (np. webinarów, hakatonów, różnych narzędzi e-partycypacji itp.) lub szkoleń dotyczących wykorzystania narzędzi demokracji cyfrowej w działaniach, które mają być realizowane w ramach działań wspierających uczestnictwo młodzieży.

W ramach tej akcji nie można uzyskać dofinansowania następujących rodzajów działań: posiedzenia statutowe organizacji lub sieci organizacji, **organizowanie wydarzeń o charakterze politycznym**, fizycznej infrastruktury (np. koszt budowy/nabycia budynków oraz ich stałego wyposażenia).

OPRACOWANIE PROJEKTU

Projekt wspierany w ramach tej akcji powinien obejmować jedno lub więcej wyżej opisanych działań. Dopuszczalna jest elastyczność w zakresie łączenia poszczególnych działań, zależnie od celów projektu i potrzeb organizacji uczestniczących i uczestników.

Projekt jest realizowany przez nieformalną grupę młodzieży lub większą liczbę takich grup, jedną lub więcej organizacji, lub przez ich kombinację. Na etapie składania wniosku należy określić nieformalne grupy młodzieży lub organizacje uczestniczące. Jeżeli zaangażowana jest tylko nieformalna grupa młodzieży, jeden z jej członków składa wniosek w imieniu grupy. Jeżeli zaangażowanych jest kilka grup lub organizacji, jedna z nich przyjmuje rolę koordynatora i składa wniosek dotyczący całego projektu w imieniu partnerstwa.

Projekt składa się z czterech etapów: planowania, przygotowania, realizacji działań i działań następczych. Organizacje uczestniczące i osoby młode zaangażowane w działania powinny odgrywać aktywną rolę na wszystkich tych etapach, zwiększając w ten sposób swoje doświadczenie w zakresie nauki („działania młodzieży dla młodzieży").

- Planowanie (określenie potrzeb, celów, efektów uczenia się i form działań, opracowanie programu prac, harmonogramów działań itp.).
- Przygotowanie (praktyczne ustalenia, zawieranie umów z partnerami, potwierdzenie grup docelowych przewidywanych działań, językowe/międzykulturowe/edukacyjne i zadaniowe przygotowanie uczestników przed wyjazdem itp.);
- Realizacja działań
- Działania następcze (ocena działań, określenie i udokumentowanie efektów uczenia się uczestników oraz upowszechnianie i wykorzystywanie rezultatów projektu). W ramach etapu działań następczych każdy projekt powinien przewidywać przekazywanie młodym uczestnikom informacji zwrotnych na temat konkretnych rezultatów projektu, w tym na temat sposobu, w jaki te rezultaty zostały przekazane innym zainteresowanym stronom lub przez nie wykorzystane.

Dialog UE z młodzieżą

Tematy i priorytety określone w kontekście unijnego dialogu UE z młodzieżą[95] mogą posłużyć za inspirację dla działań wspierających uczestnictwo młodzieży na wszystkich szczeblach. Podobne źródło inspiracji można znaleźć w celach młodzieżowych UE opracowanych w ramach dialogu UE z młodzieżą, w których określono dziedziny międzysektorowe mające wpływ na życie młodzieży i wskazano wyzwania. Ponadto wyniki udanych działań wspierających uczestnictwo młodzieży mogą być wykorzystane jako wkład w dalsze etapy dialogu UE z młodzieżą.

Proces uczenia się

W projekcie działań wspierających uczestnictwo młodzieży należy przewidzieć wsparcie dla procesu refleksji, określenia i dokumentowania poszczególnych efektów uczenia się, zwłaszcza za pomocą instrumentu Youthpass.

Włączenie i różnorodność

Celem programu Erasmus+ jest promowanie równych możliwości i równego dostępu, włączenia i sprawiedliwości we wszystkich jego akcjach. Organizacje powinny w ramach projektów opracowywać łatwo dostępne i włączające działania uwzględniające opinie osób o mniejszych szansach i angażujące je w proces podejmowania decyzji.

Działania wspierające uczestnictwo młodzieży są szczególnie odpowiednie, jeżeli chodzi o włączenie osób młodych o mniejszych szansach:

[95] https://europa.eu/youth/strategy/euyouthdialogue_en

- Działania wspierające uczestnictwo młodzieży zaprojektowano jako działania oddolne o bardzo elastycznych parametrach (czas trwania, liczba uczestników, działania krajowe/międzynarodowe itp.), który można łatwo dostosować do szczególnych potrzeb osób młodych o mniejszych szansach;
- Nieformalne grupy osób młodych realizujące projekt działań wspierających uczestnictwo młodzieży może wspierać **osoba wspierająca**[96]. Usługi osoby wspierającej mogą być szczególnie istotne i pomocne we wspieraniu osób młodych o mniejszych szansach w opracowywaniu i realizacji ich projektów.
- Cele akcji obejmują zapewnienie młodzieży możliwości uczenia się uczestnictwa w społeczeństwie obywatelskim, a także poprawę umiejętności cyfrowych i umiejętności korzystania z mediów. Projekty służące osiągnięciu tych celów mogą być szczególnie przydatne w pomaganiu osobom młodym o mniejszych szansach w przezwyciężeniu niektórych z czekających je wyzwań.

Działania wspierające uczestnictwo młodzieży są również szczególnie odpowiednie do pracy tematycznej nad włączeniem i różnorodnością w społeczeństwie, na przykład w celu wspierania walki ze stereotypami, promowania zrozumienia, tolerancji i niedyskryminacji.

Ochrona i bezpieczeństwo uczestników

Podczas planowania i przygotowywania projektu należy zająć się kwestią ochrony i bezpieczeństwa uczestników oraz przewidzieć wszelkie niezbędne środki w zakresie zapobiegania/ograniczania ryzyka.

Budowanie społeczności

Zdecydowanie zachęca się do włączania działań mających na celu rozwijanie społeczności lokalnej do projektów działań wspierających uczestnictwo młodzieży. Tam, gdzie to możliwe, w działaniach takich powinno się zakładać kontynuację i samowystarczalność po zakończeniu wspieranych projektów. W stosownych przypadkach w ramach realizacji działań wspierających uczestnictwo młodzieży można skorzystać z platform rozwijania społeczności, które już istnieją na Europejskim Portalu Młodzieżowym.

Zrównoważony rozwój środowiska

Projekt powinien służyć promowaniu wśród uczestników odpowiedzialnych zachowań ekologicznych, zwiększając ich świadomość w kwestii znaczenia działań mających na celu zmniejszenie lub zrównoważenie śladu środowiskowego działań w zakresie mobilności. Należy go opracować i realizować ze świadomością ekologiczną, np. poprzez włączenie zrównoważonych praktyk, takich jak korzystanie z materiałów wielokrotnego użytku lub materiałów przyjaznych środowisku, ograniczanie ilości odpadów i recykling oraz korzystanie ze zrównoważonych środków transportu.

Transformacja cyfrowa

---

[96] W zależności od potrzeb, nieformalna grupa młodzieży może skorzystać ze wsparcia jednej osoby wspierającej lub większej ich liczby.

W ramach programu Erasmus+ wszystkie organizacje uczestniczące otrzymują wsparcie w zakresie korzystania z cyfrowych narzędzi i metod uczenia się w celu uzupełnienia działań fizycznych oraz poprawy współpracy między organizacjami partnerskimi, a także poprawy jakości działań. Może się to wiązać na przykład z wykorzystaniem narzędzi e-partycypacji.

Standardy jakości Erasmus w dziedzinie młodzieży

Wszystkie działania wspierane w ramach tej Akcji muszą być realizowane przy spełnieniu **standardów jakości Erasmus w dziedzinie młodzieży** dotyczących organizowania wysokiej jakości działań w zakresie mobilności edukacyjnej. Standardy jakości Erasmus w dziedzinie młodzieży obejmują podstawowe zasady akcji, jak również konkretne praktyki w zakresie realizacji zadań w ramach projektów, takich jak wybór i przygotowanie uczestników, określanie, ocena i uznawanie efektów uczenia się, dzielenie się wynikami projektów itp. **Standardy jakości Erasmus** w dziedzinie młodzieży udostępniono tutaj: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth_en

KRYTERIA STOSOWANE DO OCENY TAKIEGO PROJEKTU

Kryteria kwalifikowalności

Uprawnione organizacje uczestniczące	Organizacjami uczestniczącymi mogą być: • organizacja niekomercyjna non-profit, stowarzyszenie, organizacja pozarządowa; Europejska młodzieżowa organizacja pozarządowa organ publiczny na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym; przedsiębiorstwo społeczne; organizacja komercyjna działająca w ramach społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw; • nieformalna grupa młodzieży[97]; ustanowione w kraju programu lub w kraju partnerskim sąsiadującym z UE (regiony 1–4; zob. sekcja „Kraje uprawnione" w części A niniejszego przewodnika).
Kto może złożyć wniosek?	Wnioskodawcą może być każda uprawniona organizacja uczestnicząca ustanowiona w kraju programu. Organizacja ta składa wniosek w imieniu wszystkich organizacji zaangażowanych w dany projekt[98].
Liczba i profil organizacji uczestniczących	• Projekty w ramach krajowych działań wspierających uczestnictwo młodzieży: należy zaangażować co najmniej jedną organizację uczestniczącą. • Projekty w ramach międzynarodowych działań wspierających uczestnictwo młodzieży: należy zaangażować co najmniej dwie organizacje uczestniczące z różnych krajów.
Czas trwania projektu	Od 3 do 24 miesięcy.
Miejsce (miejsca) działań	Działania muszą mieć miejsce w kraju jednej lub kilku z organizacji uczestniczących lub w kraju, w którym znajduje się siedziba instytucji Unii Europejskiej[99].
Uprawnieni uczestnicy	Osoby młode w wieku od 13 do 30 lat[100] zamieszkałe w kraju organizacji uczestniczącej i decydenci właściwi dla tematów, które są przedmiotem projektu.
Gdzie należy złożyć wniosek?	Do agencji narodowej kraju, w którym ma siedzibę organizacja składająca wniosek.

[97] Grupa co najmniej czterech osób młodych w wieku od 13 do 30 lat. Jeden z członków grupy, w wieku co najmniej 18 lat, przejmuje rolę przedstawiciela i odpowiedzialność w imieniu grupy. Definicja grupy nieformalnej znajduje się w glosariuszu. Do celów tej akcji i wszelkich związanych z nią przepisów, „nieformalna grupa młodzieży" mieści się w zakresie pojęcia „organizacja uczestnicząca". W przypadku odniesienia do „organizacji uczestniczącej" uznaje się, że obejmuje ono również „nieformalną grupę młodzieży".

[98] Organizacje uczestniczące będą musiały udzielić pełnomocnictwa organizacji składającej wniosek. Pełnomocnictwa te należy dostarczyć na etapie składania wniosku i najpóźniej przed podpisaniem umowy o umowa o udzielenie dotacji. W celu uzyskania dodatkowych informacji proszę zapoznać się z częścią C niniejszego przewodnika.

[99] Siedziby instytucji Unii Europejskiej znajdują się w Brukseli, Frankfurcie, Luksemburgu, Strasburgu i Hadze.

[100] Proszę wziąć pod uwagę:

dolny limit wieku – do dnia rozpoczęcia działania uczestnicy muszą osiągnąć wiek minimalny;

górny limit wieku – w momencie rozpoczęcia działania uczestnicy nie mogą przekroczyć wskazanego maksymalnego wieku.

Kiedy należy złożyć wniosek?	Wnioskodawcy muszą złożyć wnioski o dofinansowanie najpóźniej do: **dnia 11 maja do godz. 12:00:00 (czasu obowiązującego w Brukseli) w przypadku projektów, których realizacja ma się rozpocząć między dniem 1 sierpnia a dniem 31 grudnia tego samego roku;** **dnia 5 października do godz. 12:00:00 (czasu obowiązującego w Brukseli) w przypadku projektów, których realizacja ma się rozpocząć między dniem 1 stycznia a dniem 31 maja następnego roku.**
Jak należy złożyć wniosek?	Informacje na temat sposobu składania wniosków znajdują się w części C niniejszego przewodnika.
Załączniki	Do formularza wniosku należy też dołączyć oświadczenie przedstawiciela prawnego. Do formularza wniosku należy załączyć harmonogram projektu działań wspierających uczestnictwo młodzieży, zawierający wykaz wszystkich zaplanowanych działań. Do formularza wniosku należy załączyć harmonogram dotyczący działań w zakresie mobilności oraz wydarzeń zaplanowanych w projekcie.

KRYTERIA PRZYZNANIA DOFINANSOWANIA

Adekwatność, uzasadnienie i wpływ **(maksymalny wynik: 30 punktów)**	• Adekwatność projektu, jeżeli chodzi o: • cele akcji; • potrzeby organizacji uczestniczących i uczestników. • Zakres, w jakim przedmiotem projektu będzie priorytet lub priorytety określonych w kontekście dialogu UE z młodzieżą lub celów młodzieżowych; • Zakres, w jakim projekt jest odpowiedni do osiągnięcia wysokiej jakości efektów uczenia się uczestników; • Zakres, w jakim projekt zapewnia europejską wartość dodaną. • Potencjalny wpływ projektu: • na uczestników i organizacje uczestniczące w trakcie realizacji projektu i po jego zakończeniu; • na inne podmioty niż organizacje i osoby indywidualne bezpośrednio uczestniczące w projekcie na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym lub europejskim, lub globalnym. • Zakres, w jakim projekt obejmuje środki mające na celu zapewnienie trwałości osiągniętych wyników po jego zakończeniu. • Zakres, w jakim projekt jest odpowiedni do przyczyniania się do włączenia i różnorodności, wymiaru ekologicznego, cyfrowego i partycypacyjnego programu. • Zakres, w jakim projekt angażuje nowe osoby po raz pierwszy uczestniczące w akcji oraz mniej doświadczone organizacje. • Zakres, w jakim projekt dotyczy zrównoważonych i przyjaznych środowisku praktyk.

Jakość planu projektu **(maksymalny wynik: 40 punktów)**	• Spójność potrzeb, celów projektu, profilów uczestników i treści edukacyjnych proponowanych działań. • Przejrzystość, kompletność i jakość wszystkich etapów przedstawionych w projekcie: przygotowanie (w tym przygotowanie uczestników), wdrożenie i działania następcze (w tym mechanizm informacji zwrotnej dla uczestników. • Stopień zaangażowania młodzieży na wszystkich etapach działań. • Działania opracowuje się w sposób dostępny i sprzyjający włączeniu społecznemu i są one otwarte na osoby o mniejszych szansach. • Odpowiedniość proponowanych metod uczenia się przez uczestnictwo, w tym wszelkich komponentów wirtualnych. • Zakres, w jakim projekt wykorzystuje alternatywne, innowacyjne i inteligentne formy uczestnictwa młodzieży, w szczególności do testowania nowych pomysłów i działań następczych. • Jakość ustaleń i wsparcia w zakresie procesu refleksji, określenia i udokumentowania efektów uczenia się uczestników oraz spójne stosowanie unijnych narzędzi przejrzystości i uznawalności, w szczególności instrumentu Youthpass. • Adekwatność i skuteczność środków przewidzianych w celu zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony uczestników. • Zakres, w jakim działania te obejmują zrównoważone i przyjazne środowisku praktyki.
Jakość zarządzania projektem **(maksymalny wynik: 30 punktów)**	• Jakość praktycznych ustaleń i procesów zarządzania i mechanizmów wsparcia. • Jakość współpracy i komunikacji między uczestnikami grup, organizacjami uczestniczącymi oraz z innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami. • Jakość środków służących do oceny poszczególnych etapów i rezultatów projektu. • Odpowiedniość i jakość środków mających na celu upowszechnianie rezultatów projektu wśród organizacji uczestniczących i poza nimi.

ZASADY FINANSOWANIA

Budżet projektu należy opracować według następujących zasad finansowania (w euro):

Maksymalna kwota dofinansowania projektu w przypadku działań wspierających uczestnictwo młodzieży wynosi: 60,000 EUR

Pozycja budżetu	Koszty kwalifikowalne i mające zastosowanie zasady	Kwota
Zarządzanie projektami	Koszty związane z zarządzaniem projektem i jego realizacją (np. przygotowanie i prowadzenie spotkań w ramach projektów, przygotowanie, realizacja, ocena i rozpowszechnianie działań oraz działania następcze). **Mechanizm finansowania:** dofinansowanie kosztów jednostkowych. **Zasada alokacji:** W zależności od czasu trwania projektu.	500 EUR na miesiąc
Koszty związane z zatrudnieniem osoby wspierającej	Koszty związane z zaangażowaniem osoby wspierającej w projekt. **Mechanizm finansowania:** dofinansowanie kosztów jednostkowych. **Zasada alokacji:** W zależności od kraju realizacji projektu i liczby dni roboczych. Wniosek o przyznanie wsparcia finansowego na pokrycie kosztów związanych z osobą wspierającą należy uzasadnić w formularzu wniosku. Czas trwania szkolenia przez osobę wspierającą nie jest związany z czasem trwania projektu.	Kwoty wskazane w tabeli B3 na dzień pracy. Maksymalnie 12 dni.

Wsparcie włączenia społecznego	Koszty dodatkowe bezpośrednio związane z uczestnikami o mniejszych szansach i osobami towarzyszącymi, decydentami i osobami wspomagającymi proces kształcenia (w tym uzasadnione koszty związane z podróżą i utrzymaniem, o ile nie wnioskowano o pokrycie ich z pozycji budżetu „Podróż" i „Wsparcie indywidualne"). **Mechanizm finansowania:** koszty rzeczywiste **Zasada alokacji:** wniosek musi być uzasadniony przez wnioskodawcę i zatwierdzony przez agencję narodową.	100% kosztów kwalifikowalnych
Koszty nadzwyczajne	Koszty dotyczące udzielenia zabezpieczenia finansowego, w przypadku gdy zażąda go agencja narodowa. Koszty wizy i koszty związane z otrzymaniem wizy, zezwolenia na pobyt, szczepienia, zaświadczeń lekarskich. **Mechanizm finansowania:** koszty rzeczywiste **Zasada alokacji:** wniosek musi być uzasadniony przez wnioskodawcę i zatwierdzony przez agencję narodową.	**Zabezpieczenie finansowe:** 80 % kosztów kwalifikowalnych **Wysokie koszty podróży:** 80 % kosztów kwalifikowalnych **Koszty wizy i koszty związane z otrzymaniem wizy, zezwolenia na pobyt, szczepienia, zaświadczeń lekarskich.** 100% kosztów kwalifikowalnych

Tabela B3 Koszty związane z zatrudnieniem osoby wspierającej

	Nauczyciel/osoba prowadząca szkolenie/ naukowiec / **Osoba pracująca z młodzieżą** **Wkład jednostkowy na dzień**
Dania, Irlandia, Luksemburg, Niderlandy, Austria, Szwecja, Liechtenstein, Norwegia	241
Belgia, Niemcy, Francja, Włochy, Finlandia i Islandia	214
Republika Czeska, Grecja, Hiszpania, Cypr, Malta,	137

Portugalia i Słowenia	
Bułgaria, Estonia, Chorwacja, Łotwa, Litwa, Węgry, Polska, Rumunia, Serbia, Słowacja, Republika Macedonii Północnej i Turcja	74

Dodatkowe środki na wydarzenia wymagające fizycznej obecności uczestników realizowane w ramach projektu

Pozycja budżetu	Koszty kwalifikowalne i mające zastosowanie zasady	Kwota
Wsparcie wydarzeń z udziałem młodzieży	Koszty związane z realizacją krajowych i międzynarodowych konferencji, seminariów, wydarzeń itp. Z wyjątkiem personelu organizacji uczestniczących/członków nieformalnych grup młodzieży i osób wspomagających proces kształcenia, ponieważ ich uczestnictwo w spotkaniach ma zostać pokryte z kategorii budżetowej „zarządzanie projektami”. **Mechanizm finansowania:** dofinansowanie kosztów jednostkowych. **Zasada alokacji:** na podstawie liczby uczestników obecnych na wydarzeniu, w tym decydentów, wyłączając osoby wspomagające proces kształcenia.	100 EUR na uczestnika

Dodatkowe środki na działania w zakresie mobilności realizowane w ramach projektu

Pozycja budżetu	Koszty kwalifikowalne i mające zastosowanie zasady	Kwota		
Podróż	Dofinansowanie kosztów podróży uczestników, w tym osób towarzyszących, decydentów i osób	**Odległość**	**Podróż standardowa**	**Podróż z wykorzystaniem**

	wspomagających proces kształcenia, z miejsca zamieszkania do miejsca działania i z powrotem. **Mechanizm finansowania:** dofinansowanie kosztów jednostkowych. **Zasada alokacji:** na podstawie odległości oraz liczby osób. Wnioskodawca musi wskazać odległość między miejscem zamieszkania a miejscem działania[101] przy użyciu kalkulatora odległości Komisji Europejskiej[102]. W przypadku działań mobilnych wnioskodawca powinien zsumować odległości pomiędzy poszczególnymi miejscami i wybrać przedział odległości odpowiadający uzyskanej sumie[103].			**ekologicznych środków transportu**
		0–99 km	23 EUR	
		100–499 km	180 EUR	210 EUR
		500–1 999 km	275 EUR	320 EUR
		2 000–2 999 km	360 EUR	410 EUR
		3 000–3 999 km	530 EUR	610 EUR
		4 000–7 999 km	820 EUR	
		8 000 km lub więcej	1 500 EUR	
Wsparcie indywidualne	Koszty związane z utrzymaniem. **Mechanizm finansowania:** dofinansowanie kosztów jednostkowych **Zasada alokacji:** w zależności od długości pobytu uczestnika, w tym osób towarzyszących, decydentów i osób wspomagających proces kształcenia (w stosownych przypadkach), z uwzględnieniem również jednego dnia podróży przed rozpoczęciem działania i jednego dnia podróży następującego po działaniu oraz do **czterech dodatkowych** dni dla uczestników otrzymujących zieloną dotację na podróż	Tabela A2.1 na uczestnika na dzień		
Wsparcie włączenia	Koszty związane z organizacją działań w zakresie	100 EUR na uczestnika		

[101] Na przykład jeżeli osoba z Madrytu (Hiszpania) bierze udział w działaniu odbywającym się w Rzymie (Włochy), wnioskodawca oblicza odległość z Madrytu do Rzymu (1 365,28 km), a następnie wybiera odpowiedni przedział odległości (tj. między 500 a 1 999 km).

[102] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_pl

[103] Jeżeli na przykład uczestnik z Madrytu (Hiszpania) bierze udział w działalności mobilnej odbywającej się najpierw w Rzymie (Włochy), a następnie w Lublanie (Słowenia), wnioskodawca oblicza najpierw odległość między Madrytem a Rzymem (1 365,28 km), następnie między Rzymem a Lublaną (489,75 km), po czym dodaje obie te odległości do siebie (1 855,03 km); b) wybiera odpowiedni przedział odległości podróży (tj. 500–1 999 km) i c) oblicza kwotę dofinansowania UE, która będzie stanowiła wkład w koszty podróży uczestnika z Madrytu do Lublany (przez Rzym) i z powrotem (275 EUR).

	mobilności osób o mniejszych szansach. **Mechanizm finansowania**: dofinansowanie kosztów jednostkowych. **Zasada alokacji**: na podstawie liczby osób o mniejszych szansach, z wyłączeniem osób towarzyszących, osób wspomagających proces kształcenia i decydentów.	
Koszty nadzwyczajne	Wysokie koszty podróży uczestników, w tym osób towarzyszących, decydentów i osób wspomagających proces kształcenia; w tym z wykorzystaniem bardziej ekologicznych, emitujących mniej dwutlenku węgla środków transportu. **Mechanizm finansowania:** koszty rzeczywiste **Zasada alokacji:** wniosek musi być uzasadniony przez wnioskodawcę i zatwierdzony przez agencję narodową.	80 % kosztów kwalifikowalnych

Tabela A2.1: Wsparcie indywidualne na rzecz działań w zakresie mobilności wspierających uczestnictwo młodzieży	**Działania wspierające uczestnictwo młodzieży (w euro za dzień)**
Austria	45 EUR
Belgia	42 EUR
Bułgaria	32 EUR
Chorwacja	35 EUR
Cypr	32 EUR
Republika Czeska	32 EUR
Dania	45 EUR
Estonia	33 EUR
Finlandia	45 EUR
Republika Macedonii Północnej	28 EUR
Francja	38 EUR
Niemcy	41 EUR
Grecja	38 EUR

Węgry	33 EUR
Islandia	45 EUR
Irlandia	49 EUR
Włochy	39 EUR
Łotwa	34 EUR
Liechtenstein	45 EUR
Litwa	34 EUR
Luksemburg	45 EUR
Malta	39 EUR
Niderlandy	45 EUR
Norwegia	50 EUR
Polska	34 EUR
Portugalia	37 EUR
Rumunia	32 EUR
Serbia	29 EUR
Słowacja	35 EUR
Słowenia	34 EUR
Hiszpania	34 EUR
Szwecja	45 EUR
Turcja	32 EUR
Sąsiadujące kraje partnerskie	29 EUR

AKCJA KLUCZOWA 2: WSPÓŁPRACA ORGANIZACJI I INSTYTUCJI

W ramach tej akcji kluczowej wspierane są:

- Partnerstwa na rzecz współpracy, w tym partnerstwa współpracy i partnerstwa na małą skalę;
- Partnerstwa na rzecz doskonałości, w tym centra doskonałości zawodowej, Teacher Academy i akcje Erasmus Mundus;
- Partnerstwa na rzecz innowacji, w tym sojusze na rzecz projektów na przyszłość;
- Projekty mające na celu budowanie potencjału w dziedzinach związanych z młodzieżą;
- Niekomercyjne europejskie imprezy sportowe

Oczekuje się, że akcje wspierane w ramach tej akcji kluczowej wniosą znaczący wkład w realizację priorytetów programu, przyniosą pozytywne i długotrwałe skutki dla organizacji uczestniczących oraz systemów politycznych, w ramach których realizowane są takie akcje, oraz dla organizacji i osób bezpośrednio lub pośrednio zaangażowanych w organizowane działania.

Oczekuje się, że efektem tej akcji kluczowej będzie opracowanie, przeniesienie lub wdrożenie innowacyjnych praktyk na poziomie organizacyjnym, lokalnym, regionalnym, krajowym lub europejskim.

W zależności od dziedziny i typu wnioskodawcy akcjami tymi zarządzają agencje narodowe albo Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego (EACEA). Wszystkie szczegóły dotyczące tego, kto może złożyć wniosek i gdzie można to zrobić, określono poniżej.

Z punktu widzenia organizacji uczestniczących projekty wspierane w ramach tej akcji kluczowej mają przynieść następujące rezultaty:

- innowacyjne podejścia do grup docelowych objętych projektami poprzez zapewnienie np.: atrakcyjniejszych programów kształcenia i szkolenia zgodnie z indywidualnymi potrzebami i oczekiwaniami uczestników; wykorzystania podejść opartych na uczestnictwie i metodyk cyfrowych; nowych lub ulepszonych procesów uznawania i poświadczania kompetencji; większej skuteczności działań na rzecz lokalnych społeczności; nowych lub ulepszonych praktyk mających na celu zaspokojenie potrzeb grup docelowych o mniejszych szansach i niwelowanie różnic w efektach uczenia się powiązanych z różnicami geograficznymi i społeczno-ekonomicznymi; nowych podejść dotyczących różnorodności społecznej, etnicznej, językowej i kulturowej; nowych podejść umożliwiających większe wsparcie na rzecz konkurencyjności i zatrudnienia, w szczególności na szczeblu regionalnym i lokalnym; uznanie doskonałych wyników w uczeniu lub nauczaniu języków poprzez nadanie Europejskiego Znaku Innowacyjności w Dziedzinie Nauczania i Uczenia się Języków Obcych (European Language Label);
- bardziej nowoczesne, dynamiczne, zaangażowane i profesjonalne środowisko wewnątrz organizacji: gotowe, by włączyć dobre praktyki i nowe metody, w tym zdolności cyfrowe, do codziennych działań; otwarte na synergie z organizacjami działającymi w różnych dziedzinach lub innych sektorach społeczno-ekonomicznych; planowanie strategiczne doskonalenia zawodowego kadry zgodnie z indywidualnymi potrzebami i celami organizacyjnymi;
- większy potencjał i profesjonalizm pozwalający na pracę na szczeblu unijnym/międzynarodowym: lepsze kompetencje w zakresie zarządzania i strategie umiędzynarodowienia szkolnictwa wyższego; zacieśniona współpraca z partnerami z innych krajów, dziedzin edukacji, szkolenia i młodzieży lub innych sektorów społeczno- ekonomicznych; zwiększona alokacja zasobów finansowych (innych niż fundusze UE) na organizowanie projektów unijnych/międzynarodowych w dziedzinie kształcenia, szkolenia i młodzieży; lepsza jakość przygotowywania, wdrażania, monitorowania i działań następczych projektów unijnych/międzynarodowych;
- większy zasób wiedzy i większa świadomości w zakresie sportu i aktywności fizycznej:
- większa świadomość w zakresie roli sportu w promowaniu włączenia społecznego, równości szans i zdrowego stylu życia;

Projekty finansowane w ramach tej akcji kluczowej prawdopodobnie będą miały również pozytywny wpływ na osoby bezpośrednio lub pośrednio zaangażowane w działania, taki jak:

- wzmocnienie zmysłu inicjatywy i przedsiębiorczości
- podniesienie kompetencji w zakresie języków obcych
- podniesienie kompetencji cyfrowych
- lepsze zrozumienie i wrażliwość w odniesieniu do wszelkich przejawy różnorodności np. społecznej, etnicznej, językowej, płciowej i kulturowej oraz różnorodnych umiejętności
- udoskonalenie umiejętności niezbędnych do zatrudnienia i tworzenia nowych podmiotów gospodarczych (w tym przedsiębiorstw społecznych)
- bardziej aktywne uczestnictwo w życiu społecznym
- bardziej pozytywne podejście do projektów europejskich i wartości unijnych
- lepsze zrozumienie i uznawanie umiejętności i kwalifikacji w Europie i poza nią
- zwiększanie kompetencji związanych z profilami zawodowymi (nauczaniem, szkoleniem, pracą z młodzieżą, treningiem sportowym itp.);
- lepsze zrozumienie praktyk, strategii politycznych i systemów w zakresie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu w różnych krajach;
- lepsze zrozumienie powiązań między kształceniem formalnym i pozaformalnym, szkoleniem zawodowym, innymi formami uczenia się i rynkiem pracy
- większe możliwości doskonalenia zawodowego
- większa motywacja i satysfakcja z codziennej pracy.
- częstsze uprawianie sportu i podejmowanie aktywności fizycznej.

Na poziomie systemowym oczekuje się, że projekty doprowadzą do modernizacji i wzmocnienia reakcji systemów kształcenia i szkolenia oraz polityki młodzieżowej na najważniejsze wyzwania współczesnego świata, takie jak: zrównoważenie środowiskowe, transformacja cyfrowa, zatrudnienie, stabilność gospodarcza i wzrost gospodarczy, jak również na potrzebę promowania kompetencji społecznych, obywatelskich i międzykulturowych, dialogu międzykulturowego, demokratycznych wartości i praw podstawowych, zdrowia i dobrostanu psychicznego, włączenia społecznego, niedyskryminacji i aktywnego obywatelstwa, krytycznego myślenia i umiejętności korzystania z mediów.

W związku z tym oczekuje się, że planowana akcja kluczowa przyniesie następujące rezultaty:

- wyższą jakość kształcenia, szkolenia, pracy z młodzieżą i uprawiania sportu w Europie i poza nią: połączenie wysokiego poziomu doskonałości i atrakcyjności ze zwiększonymi możliwościami dla wszystkich
- lepsze dostosowanie systemów kształcenia, szkolenia i systemów na rzecz młodzieży do potrzeb i możliwości oferowanych przez rynek pracy oraz bliższe powiązania z biznesem i społecznością
- sprawniejsze zapewnianie i ocenę umiejętności podstawowych i umiejętności przekrojowych, w szczególności: przedsiębiorczości, kompetencji społecznych, obywatelskich, międzykulturowych i językowych, krytycznego myślenia oraz umiejętności cyfrowych i korzystania z mediów
- zwiększone synergie i powiązania oraz większą drożność między różnymi sektorami kształcenia, szkolenia i systemów na rzecz młodzieży na szczeblu krajowym, wraz z lepszym wykorzystaniem europejskich narzędzi odniesienia służących uznawaniu, poświadczaniu i przejrzystości kompetencji i kwalifikacji
- szersze wykorzystanie efektów kształcenia do opisywania i określania kwalifikacji, części kwalifikacji i programów nauczania w ramach wsparcia nauczania i uczenia się oraz w ramach oceny
- zwiększona świadomość i otwartość na różnorodność społeczną oraz zwiększone włączenie i dostępność systemów i możliwości kształcenia
- nawiązanie współpracy międzyregionalnej i transnarodowej między władzami publicznymi w dziedzinie kształcenia, szkolenia i młodzieży oraz zacieśnienie jej

- bardziej strategiczne i zintegrowane wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) i otwartych zasobów edukacyjnych (OER) w systemach kształcenia, szkolenia i systemach na rzecz młodzieży
- większą motywację do uczenia się języków obcych dzięki innowacyjnym metodom nauczania lub lepszym powiązaniom z praktycznym wykorzystaniem umiejętności językowych wymaganych na rynku pracy
- wzmocnioną interakcję między praktyką, badaniami i polityką.
- większy poziom uczestnictwa w sporcie i aktywności fizycznej jako narzędziu wspierającego zdrowie i dobre samopoczucie
- szerszy zasób wiedzy na temat sposobów eliminowania transgranicznych zagrożeń dla uczciwości w sporcie, takich jak doping, ustawianie wyników zawodów sportowych i przemoc, a także wszelkiego rodzaju nietolerancji i dyskryminacji; lepsze wspieranie dobrego zarządzania w sporcie i dwutorowej kariery sportowców;
- szersze uznawanie wolontariatu w dziedzinie sportu;
- silniejsze wspieranie mobilności wolontariuszy, trenerów, kierowników i pracowników sportowych organizacji non-profit;
- większe włączenie społeczne i poprawa równych szans w dziedzinie sportu.

PARTNERSTWA NA RZECZ WSPÓŁPRACY

CZYM SĄ PARTNERSTWA NA RZECZ WSPÓŁPRACY?

Akcja ta pozwala organizacjom uczestniczącym na zdobycie doświadczenia w dziedzinie współpracy międzynarodowej oraz wzmocnienie swoich zdolności, ale także na osiągnięcie wysokiej jakości innowacyjnych wyników. W zależności od celów danego projektu, zaangażowanych organizacji uczestniczących, oczekiwanego wpływu lub innych elementów partnerstwa na rzecz współpracy mogą mieć różną skalę i zakres, a działania w ich ramach mogą być odpowiednio dostosowywane. Ocena jakościowa tych projektów będzie adekwatna do celów współpracy i charakteru zaangażowanych organizacji.

Opierając się na tej logice, organizacjom oferuje się dwa rodzaje partnerstwa mające na celu wspólną pracę, uczenie się i rozwój:

- **Partnerstwa współpracy**
- **Partnerstwa na małą skalę**

Te dwa rodzaje partnerstw omówiono szczegółowo w następnej sekcji. Informacje zawarte w tych dwóch sekcjach pomogą Państwu wybrać rodzaj partnerstwa, który najbardziej odpowiada profilowi i strukturze Państwa organizacji oraz Państwa pomysłom na projekty.

JAKIE DZIAŁANIA ZAZWYCZAJ PROWADZI SIĘ W RAMACH PARTNERSTW NA RZECZ WSPÓŁPRACY?

Przez cały czas trwania projektu organizacje mogą realizować szeroko zakrojony zakres działań. Organizacje mają możliwość wyboru najlepszej kombinacji działań, od tradycyjnych do bardziej kreatywnych i innowacyjnych, która przyczyni się do osiągnięcia celów projektu w odniesieniu do jego zakresu i proporcjonalnie do możliwości partnerstwa. Na przykład:

- **Zarządzanie projektami** działania, które są niezbędne do zapewnienia odpowiedniego planowania, realizacji i monitorowania projektów, w tym sprawnej i skutecznej współpracy między partnerami w ramach projektu. Na tym etapie działania zazwyczaj obejmują zadania organizacyjne i administracyjne, wirtualne spotkania partnerów, przygotowanie materiałów komunikacyjnych, przygotowanie i działania następcze wobec uczestników biorących udział w działaniach, itp.
- **Realizacja działań**: może obejmować wydarzenia w zakresie tworzenia sieci kontaktów, spotkania, sesje robocze mające na celu wymianę praktyk i osiągnięcie wyników. Działania te mogą również obejmować udział kadry i osób uczących się (pod warunkiem, że ich udział przyczyni się do osiągnięcia celów projektu).
- **Działania mające na celu dzielenie się doświadczeniami i promocję**: organizowanie konferencji, sesji, wydarzeń mających na celu dzielenie się rezultatami projektu, ich wyjaśnianie i promowanie, niezależnie od tego, czy mają one formę konkretnych rezultatów, wniosków, dobrych praktyk czy też inną.

WKŁAD TEJ AKCJI W REALIZACJĘ PRIORYTETÓW W RAMACH POLITYKI

Co roku Komisja Europejska określa wspólne priorytety i cele, które należy realizować na poziomie programu Erasmus+ w różnych dziedzinach kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu. W związku z tym, poza rozwijaniem potencjału organizacji zaangażowanych w projekt, rezultaty osiągnięte w ramach partnerstw na rzecz współpracy mają na celu przyczynienie się do realizacji priorytetów.

W związku z tym wymaga się, aby ramy pracy projektów określano w odniesieniu do jednego lub kilku z tych priorytetów oraz aby wybierano je na etapie składania wniosków. Przy formułowaniu wniosków dotyczących projektu

zaleca się również konsultowanie wyników uzyskanych w ramach wcześniej finansowanych projektów opartych na podobnych priorytetach, aby zapewnić spójność i uniknąć powielania działań, a także aby stopniowo rozwijać istniejące wyniki i przyczyniać się do wspólnego rozwoju różnych dziedzin. Przydatne informacje o finansowanych projektach udostępniono na Platformie Rezultatów Programu Erasmus+: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects_en

Ponadto, aby lepiej powiązać priorytety europejskie z konkretnymi potrzebami na szczeblu krajowym, agencje narodowe programu Erasmus+ mają możliwość określenia jednego lub kilku z tych priorytetów europejskich jako szczególnie istotnych w kontekście krajowym, w celu zachęcenia organizacji do skoncentrowania swojego wkładu w tych wybranych obszarach w danym roku.

W 2021 r. partnerstwa na rzecz współpracy muszą dotyczyć jednego lub kilku z następujących obszarów priorytetowych:

Priorytety mające zastosowanie do wszystkich sektorów programu Erasmus+

- **Włączenie społeczne i różnorodność we wszystkich dziedzinach kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu**: w ramach programu wspierane będą projekty, które promują włączenie społeczne i mają na celu poprawę dostępu do osób o mniejszych szansach, w tym osób z niepełnosprawnościami i osób ze środowisk migracyjnych, a także osób mieszkających na obszarach wiejskich i oddalonych, osób stojących w obliczu trudności społeczno-ekonomicznych lub wszelkich innych potencjalnych źródeł dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Projekty te pomogą w pokonywaniu barier, jakie napotykają te grupy w dostępie do możliwości oferowanych w ramach programu, a także przyczynią się do tworzenia środowisk sprzyjających włączeniu społecznemu, które wspierają równość i sprawiedliwość oraz odpowiadają na potrzeby szerszej społeczności.

- **Środowisko i walka ze zmianą klimatu** Celem programu jest podnoszenie – we wszystkich sektorach – świadomości na temat problemów środowiskowych i kwestii związanych ze zmianą klimatu. Priorytetowo będą traktowane projekty ukierunkowane na rozwój kompetencji w zakresie sektorów związanych ze zrównoważonym rozwojem, rozwój strategii i metodyki w obszarze umiejętności sektorowych bazujących na ekologicznym podejściu, a także przyszłe programy nauczania, które lepiej odpowiadają potrzebom społeczeństwa. Program będzie również zachęcał do testowania innowacyjnych praktyk służących przygotowaniu osób uczących się, pracowników i osób pracujących z młodzieżą do realnego zarządzania zmianami (np. odnośnie do oszczędzania zasobów, ograniczenia zużycia i marnowania energii, kompensowania emisji gazów cieplarnianych, dokonywania wyborów promujących zrównoważoną żywność i mobilność, itd.). Poza tym priorytetowo będą traktowane projekty, które – bazując na działaniach związanych z kształceniem, szkoleniem, sportem i młodzieżą – pozwalają wprowadzać zmiany behawioralne w indywidualnych preferencjach, nawykach konsumpcyjnych i stylach życia; rozwijać kompetencje w zakresie zrównoważonego rozwoju wśród edukatorów i liderów w dziedzinie edukacji oraz wspierać planowane podejścia organizacji uczestniczących w zakresie zrównoważenia środowiskowego.

- **Uwzględnienie transformacji cyfrowej poprzez rozwijanie gotowości do stosowania technologii cyfrowych, odporności cyfrowej i potencjału cyfrowego**: Program zapewni wsparcie realizacji planów transformacji cyfrowej w szkołach podstawowych i średnich, instytucjach kształcenia i szkolenia zawodowego (VET), szkolnictwa wyższego i kształcenia dorosłych. Priorytetowo traktowane będą projekty mające na celu zwiększenie zdolności i gotowości instytucji do zarządzania skutecznym przejściem na edukację cyfrową. Program będzie wspierać celowe wykorzystanie technologii cyfrowych w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu na potrzeby nauczania, uczenia się, oceny i zaangażowania. Obejmuje to rozwój pedagogiki cyfrowej i wiedzy fachowej w zakresie wykorzystywania narzędzi cyfrowych w odniesieniu do nauczycieli, w tym technologii dotyczących dostępności i wspierania oraz treści cyfrowych, oraz tworzenie i innowacyjne wykorzystywanie treści edukacji cyfrowej. Obejmuje to również rozwijanie umiejętności i kompetencji cyfrowych całej populacji poprzez odpowiednie programy i inicjatywy. Szczególną uwagę będzie się zwracać na promowanie równości płci i niwelowanie różnic pod względem dostępu do rozwiązań i wykorzystywania ich

przez grupy niedostatecznie reprezentowane. Program będzie też wspierał wykorzystywanie europejskich struktur ramowych w odniesieniu do cyfrowych kompetencji edukatorów, obywateli i organizacji.

- **Wspólne wartości, zaangażowanie obywatelskie i uczestnictwo:** celem programu jest zachęcanie do aktywności obywatelskiej i etycznych zachowań w odniesieniu do uczenia się przez całe życie; chodzi o wzmacnianie rozwoju kompetencji społecznych i międzykulturowych, krytycznego myślenia i umiejętności korzystania z mediów. Priorytetowo będą również traktowane projekty umożliwiające ludziom uczestnictwo w życiu demokratycznym oraz społeczne i obywatelskie zaangażowanie poprzez formalne lub pozaformalne działania związane z uczeniem się Ważna będzie również kwestia podnoszenia świadomości i wiedzy na temat Unii Europejskiej, zwłaszcza w odniesieniu do wspólnych unijnych wartości, zasad jedności i różnorodności oraz tożsamości kulturowej, świadomości kulturowej oraz dziedzictwa społecznego, kulturowego i historycznego.

Oprócz wyżej wymienionych priorytetów ogólnych w poszczególnych sektorach realizowane będą następujące priorytety szczegółowe.

PRIORYTETY DOTYCZĄCE POSZCZEGÓLNYCH SEKTORÓW

W dziedzinie szkolnictwa wyższego:

pierwszeństwo otrzymają akcje kluczowe dla realizacji celów europejskiego obszaru edukacji. Celem jest wspieranie sektora szkolnictwa wyższego, aby stał się jeszcze bardziej połączony, innowacyjny, włączający i cyfrowy. W tym celu program będzie zachęcał do znacznie głębszej i w większym stopniu interdyscyplinarnej współpracy między instytucjami szkolnictwa wyższego, jak również z otaczającymi je ekosystemami innowacji, oraz do wzmacniania powiązań między kształceniem, badaniami naukowymi i innowacjami. Nacisk zostanie położony w szczególności na wzmocnienie włączenia społecznego, mobilności, cyfryzacji, uczenia się przez całe życie, zapewniania jakości i automatycznego uznawania kwalifikacji. Celem jest przyspieszenie transformacji szkolnictwa wyższego w całej Europie, aby szkolić przyszłe pokolenia w zakresie współtworzenia wiedzy na rzecz odpornego, włączającego i zrównoważonego społeczeństwa.

- **Promowanie wzajemnie połączonych systemów szkolnictwa wyższego:** celem programu będzie pogłębienie współpracy strategicznej i strukturalnej między instytucjami szkolnictwa wyższego poprzez: a) wspieranie rozwijania i testowania różnych rodzajów modeli współpracy, w tym współpracy wirtualnej i łączonej oraz wykorzystania różnych narzędzi cyfrowych i platform internetowych; b) poprawę mobilności poprzez wzajemne uznawanie kwalifikacji i efektów kształcenia oraz poprzez uwzględnianie mobilności w programach nauczania; c) wspieranie instytucji szkolnictwa wyższego we wprowadzaniu założeń i narzędzi procesu bolońskiego celem wsparcia powszechnej mobilności.

- **Stymulowanie innowacyjnych praktyk w zakresie uczenia się i kształcenia:** w celu sprostania wyzwaniom społecznym dzięki wsparciu na rzecz: a) opracowania programów nauczania nastawionych na wyniki w nauce i studenta, które lepiej spełniają potrzeby edukacyjne studentów i zmniejszają niedopasowanie umiejętności, przy jednoczesnym zachowaniu zasadności tych programów z punktu widzenia rynku pracy i ogółu społeczeństwa; b) opracowania, sprawdzenia i wdrożenia elastycznych ścieżek kształcenia i modularnych schematów kursów (niepełny wymiar czasowy, w trybie *online* lub połączenie tych opcji) oraz odpowiednich form oceny, w tym opracowania oceny internetowej, c) promowania wymiaru uczenia się przez całe życie w szkolnictwie wyższym, w tym poprzez ułatwianie podejmowania, zatwierdzania i uznawania krótkich kursów prowadzących do uzyskania mikroreferencji; d) wdrożenia podejść transdyscyplinarnych oraz innowacyjnych metod pedagogicznych takich jak nauka odwrócona, kształcenie międzynarodowe oparte na współpracy

i uczenie się oparte na badaniach naukowych; e) uwzględnienia zrównoważonego rozwoju we wszystkich programach nauczania dla studentów wszystkich dyscyplin na wszystkich poziomach.

- **Rozwój STEM/STEAM w szkolnictwie wyższym, w szczególności udział kobiet w STEM:** Priorytet ten wspiera opracowanie i wdrożenie programów nauczania w szkolnictwie wyższym w zakresie STEM dostosowanych do potrzeb, zgodnie z podejściem opartym na naukach przyrodniczych, technologii, inżynierii, sztuce i matematyce (STEAM); promowanie udziału kobiet w dziedzinach STEM, a zwłaszcza w inżynierii, ICT i dziedzinach wymagających zaawansowanych umiejętności cyfrowych; opracowywanie programów poradnictwa i mentoringu dla studentów, zwłaszcza dziewcząt i kobiet, w celu podejmowania studiów i pracy w dziedzinach STEM i ICT; promowanie praktyk edukacyjnych i szkoleniowych uwzględniających kwestie płci w edukacji w zakresie STEM; eliminowanie stereotypów płci w STEM;

- **Nagradzanie doskonałości w uczeniu się, nauczaniu i rozwijaniu umiejętności:** poprzez a) opracowywanie i wdrażanie strategii oraz kultury jakości, które nagradzają doskonałość w nauczaniu i zachęcają do niej, w tym w nauczaniu przez internet i kształceniu osób uczących się, będących w niekorzystnej sytuacji; b) szkolenie nauczycieli akademickich w zakresie innowacyjnych lub internetowych metod pedagogicznych, w tym podejść transdyscyplinarnych, nowych metod opracowywania programów nauczania, metod realizacji i oceny, które łączą kształcenie z badaniami naukowymi i innowacjami (w stosownych przypadkach); c) popieranie przedsiębiorczego, otwartego i innowacyjnego sektora szkolnictwa wyższego poprzez promowanie partnerstw w zakresie uczenia się i nauczania z podmiotami komercyjnymi i organizacjami niekomercyjnymi sektora prywatnego; e) opracowanie nowych praktyk w oparciu o badania edukacyjne i kreatywność.

- **Tworzenie systemów szkolnictwa wyższego sprzyjających włączeniu społecznemu:** Program ma propagować włączające podejście do mobilności i współpracy w drodze stosowania rozwiązań takich jak a) poprawione wskaźniki w zakresie dostępu, uczestnictwa i uzyskania dyplomu, jeśli chodzi o grupy docelowe o mniejszych szansach; b) aktywne wsparcie nowych uczestników mobilnych w procesie szukania zakwaterowania, w tym na bazie współpracy z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, jeśli chodzi o zapewnienie właściwego i niedrogiego mieszkania; c) wspieranie rozwoju elastycznych ścieżek kariery między kształceniem a badaniami naukowymi; d) promowanie równowagi płci w instytucjach szkolnictwa wyższego, na wszystkich kierunkach studiów i na stanowiskach kierowniczych; e) sprzyjanie zaangażowaniu obywatelskiemu poprzez promowanie nieformalnego uczenia się i zajęć pozalekcyjnych oraz uznawanie wolontariatu i pracy na rzecz społeczności w wynikach nauczania studentów.

- **Wspieranie zdolności cyfrowych sektora szkolnictwa wyższego:** poprzez a) akcje umożliwiające wdrożenie inicjatywy w zakresie europejskiej legitymacji studenckiej za sprawą bezpiecznego elektronicznego przekazywania danych studentów pomiędzy instytucjami szkolnictwa wyższego, przy pełnym poszanowaniu ochrony danych osobowych oraz w połączeniu, w miarę możliwości z nowymi dokumentami Europass; b) rozwój umiejętności i kompetencji cyfrowych studentów i pracowników.

W dziedzinie edukacji szkolnej pierwszeństwo otrzymają następujące działania:

- **Przeciwdziałanie nierównościom w nauce, wczesnemu kończeniu nauki i niskiemu poziomowi biegłości w zakresie umiejętności podstawowych**: celem tego priorytetu jest pomoc w umożliwieniu osiągnięcia sukcesu wszystkim osobom uczącym się, a w szczególności osobom o mniejszych szansach. Priorytet ten obejmuje monitorowanie, wczesną identyfikację uczniów zagrożonych, podejścia zapobiegawcze i wczesne interwencje na rzecz osób uczących się mających problemy w nauce, promowanie podejść bardziej skoncentrowanych na osobie uczącej się, promowanie dobrego samopoczucia i zdrowia psychicznego osób uczących się i nauczycieli, a także ochronę przed nękaniem w szkole. Na poziomie szkół priorytet ten wspiera holistyczne podejście do nauczania i uczenia się oraz współpracę między wszystkimi członkami społeczności

szkolnych, a także z rodzinami oraz innymi osobami zainteresowanymi spoza szkół. Ponadto, na poziomie strategicznym, nacisk kładzie się na poprawę przechodzenia między poszczególnymi etapami kształcenia, poprawę oceny i opracowanie solidnych systemów zapewniania jakości.

- **Wspieranie nauczycieli, kadry kierowniczej szkół i innych zawodów nauczycielskich:** priorytet ten wspiera osoby wykonujące zawody nauczycielskie (w tym edukatorów nauczycieli) na wszystkich etapach ich kariery zawodowej. Projekty w ramach tego priorytetu mogą koncentrować się na poprawie kształcenia wstępnego nauczycieli, jak również ich stałego rozwoju zawodowego, w szczególności poprzez poprawę ram politycznych i konkretnych możliwości w zakresie mobilności nauczycieli. Kolejnym obszarem zainteresowania w ramach priorytetu jest zwiększenie atrakcyjności i różnorodności kariery nauczycielskiej oraz wzmocnienie selekcji, rekrutacji i oceny w zawodach nauczycielskich. Projekty mogą również bezpośrednio wspierać rozwój silniejszej kadry kierowniczej w szkołach oraz innowacyjnych metod nauczania i oceny.

- **Rozwój kompetencji kluczowych:** projekty w ramach tego priorytetu będą koncentrować się na promowaniu współpracy w obrębie programów nauczania, kreatywności oraz innowacyjnych podejść do zdobywania wiedzy, rozwijaniu kreatywności, wspieraniu nauczycieli w zakresie nauczania opartego o kompetencje oraz opracowywaniu ocen i walidacji kluczowych kompetencji.

- **Promowanie kompleksowego podejścia do nauczania i uczenia się języków:** priorytet ten obejmuje projekty, których celem jest wspieranie włączenia wymiaru językowego do wszystkich programów nauczania oraz zagwarantowanie odpowiedniego poziomu kompetencji językowych przez osoby uczące się przed zakończeniem kształcenia obowiązkowego. Upowszechnienie wykorzystania nowych technologii celem wsparcia nauki języków również stanowi część prac przewidzianych w ramach tego priorytetu. Ponadto w ramach priorytetu wspierane są projekty, które mogą pomóc w tworzeniu szkół świadomych językowo oraz wykorzystują rosnącą różnorodność językową w szkołach, na przykład poprzez zachęcanie i podnoszenie świadomości dotyczącej wczesnego rozpoczęcia nauki języka oraz rozwijanie wielojęzycznych opcji kształcenia (w szczególności w regionach przygranicznych i w regionach, gdzie mieszkańcy posługują się więcej niż jednym językiem).

- **Promowanie zainteresowania i doskonałości w zakresie nauk ścisłych, technologii, inżynierii i matematyki (STEM) i podejście oparte na STEAM:** priorytet ten wspiera projekty, które promują podejście STEM do edukacji poprzez interdyscyplinarne nauczanie w kontekstach kulturowych, środowiskowych, ekonomicznych, projektowych i innych. Priorytet ten obejmuje rozwój i propagowanie efektywnych i innowacyjnych metod pedagogicznych i systemów oceny. Szczególnie wartościowe w tym kontekście jest tworzenie partnerstw między szkołami, przedsiębiorstwami, instytucjami szkolnictwa wyższego, instytucjami badawczymi i ogółem społeczeństwa. Na poziomie strategicznym priorytet ten ma na celu promowanie rozwoju krajowych strategii STEM.

- **Rozwijanie wysokiej jakości systemów wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem**: priorytet ten koncentruje się na promowaniu wdrażania unijnych ram jakości wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem. Obejmuje on projekty zapewniające wsparcie na rzecz wczesnego i ustawicznego doskonalenia zawodowego pracowników uczestniczących w organizowaniu, prowadzeniu i zapewnianiu wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem. Priorytet wspiera ponadto tworzenie, testowanie i wdrażanie strategii i praktyk ukierunkowanych na intensyfikację uczestnictwa wszystkich dzieci we wczesnej edukacji i opiece nad dzieckiem, z uwzględnieniem dzieci o mniejszych szansach.

- **Uznawanie wyników kształcenia uczestników transgranicznej mobilności edukacyjnej:** priorytet ten ma na celu pomoc we wprowadzeniu w życie zalecenia Rady w sprawie propagowania automatycznego wzajemnego uznawania. Wspiera on włączanie transgranicznych wymian klasowych do programów szkolnych, budowanie potencjału szkół w zakresie organizowania okresów nauki za granicą dla swoich uczniów oraz tworzenie długoterminowych partnerstw między szkołami w różnych krajach. Na poziomie strategicznym priorytet ten ma na celu większe zaangażowanie władz szkolnych na wszystkich szczeblach w starania na rzecz zapewnienia uznawania, a także wspiera rozwój i wymianę narzędzi i praktyk związanych z przygotowaniem, monitorowaniem i uznawaniem okresów spędzonych za granicą.

W dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego (zarówno wstępnego, jak i ustawicznego) pierwszeństwo otrzymają:

- **Dostosowanie kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy:** obejmuje to wspieranie rozwoju programów kształcenia i szkolenia zawodowego, które oferują zrównoważony zestaw umiejętności zawodowych dobrze dostosowanych do wszystkich cykli gospodarczych, stale zmieniających się rynków i metod pracy oraz kluczowych kompetencji, oraz stwarzają możliwości uczenia się w miejscu pracy. Priorytet ten sprzyja również opracowywaniu programów nauczania VET, ofert programowych i kwalifikacji, które są regularnie aktualizowane dzięki gromadzeniu informacji na temat umiejętności. W ramach projektów organizatorzy kształcenia i szkolenia zawodowego otrzymają wsparcie w dostosowywaniu ich oferty szkoleniowej do zmieniających się potrzeb w zakresie umiejętności, dwojakiej transformacji – ekologicznej i cyfrowej oraz cykli koniunkturalnych.

- **Zwiększenie elastyczności pod względem możliwości w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego:** priorytet ten wspiera inicjatywy, w których rozwija się elastyczne i ukierunkowane na osobę uczącą się programy kształcenia i szkolenia zawodowego i które przyczyniają się do wypełniania istniejących luk w dostępie do szkoleń dla dorosłych w wieku produkcyjnym, aby mogli oni z powodzeniem radzić sobie ze zmianami stanu na rynku pracy. Projekty w ramach tego priorytetu przyczyniają się również do rozwoju programów ustawicznego szkolenia zawodowego, które mają być możliwe do dostosowania do rynku pracy, a także programów ułatwiających transfer, uznawanie i akumulację efektów uczenia się prowadzących do uzyskania krajowych kwalifikacji.

- **Przyczynianie się do innowacji w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego:** w ramach tego priorytetu wspiera się projekty, których głównym celem jest zasadnicza zmiana sposobu prowadzenia kształcenia i szkolenia zawodowego, tak aby w większym stopniu odpowiadało ono obecnym i przyszłym potrzebom gospodarki i społeczeństwa. Zmiany te mogą mieć charakter organizacyjny (planowanie, finansowanie, zarządzanie zasobami ludzkimi, monitorowanie i komunikacja). Mogą one również dotyczyć nauczania i uczenia się poprzez opracowywanie i wdrażanie nowych i bardziej adekwatnych podejść do tych procesów. Zmiany te mogą dotyczyć ekosystemu organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego oraz sposobu, w jaki angażują się oni w kontakty z partnerami, na przykład poprzez upowszechnianie technologii i badania stosowane, rzecznictwo, tworzenie sieci kontaktów i działania na rzecz umiędzynarodowienia. Mogą one również być ukierunkowane na opracowywanie i dostarczanie produktów i usług VET (jak np. rozwój umiejętności, badania stosowane i doradztwo) podmiotom zewnętrznym takim jak studenci, przedsiębiorstwa i rządy.

- **Zwiększanie atrakcyjności VET:** priorytetowo traktowane będą projekty, które przyczyniają się do zwiększenia atrakcyjności kształcenia i szkolenia zawodowego na różnych poziomach. Przykładem mogą być projekty, których celem jest działanie na rzecz większej przenikalności między różnymi poziomami kształcenia, które sprzyjają otwartym i partycypacyjnym środowiskom edukacyjnym, wspierają rozwój zawodowy nauczycieli i osób prowadzących szkolenia VET lub ułatwiają uznawanie efektów uczenia się oraz korzystanie z Europass i innych usług cyfrowych. W ramach tego priorytetu wspierane są również projekty, które przyczyniają się do rozwoju długoterminowych partnerstw na rzecz tworzenia lub wzmacniania międzynarodowych, krajowych, regionalnych i sektorowych konkursów umiejętności. Wpływ tych działań można zoptymalizować poprzez ścisłą współpracę z przedsiębiorstwami, organizatorami kształcenia i szkolenia zawodowego, izbami handlowymi i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami na poszczególnych etapach cyklu projektu.

- **Poprawa w zakresie zapewniania jakości w kształceniu i szkoleniu zawodowym:** priorytet ten koncentruje się na pomiarze i poprawie jakości kształcenia i szkolenia zawodowego poprzez opracowanie krajowych systemów zapewniania jakości, zarówno w odniesieniu do wstępnego, jak i ustawicznego kształcenia i szkolenia zawodowego, we wszystkich środowiskach edukacyjnych i wszystkich formach uczenia się, świadczonych zarówno przez publicznych, jak i prywatnych organizatorów. W szczególności obejmuje to ustanowienie i testowanie rozwiązań w zakresie monitorowania losów absolwentów zgodnie z zaleceniem Rady dotyczącym monitorowania losów absolwentów oraz zaleceniem w sprawie europejskich ram odniesienia na rzecz

zapewniania jakości w kształceniu i szkoleniu zawodowym (EQAVET)[104], a także badanie podstawowych profili zawodowych UE i mikroreferencji.

- **Tworzenie i wdrażanie strategii na rzecz umiędzynarodowienia dla organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego**: priorytet ten ma na celu wprowadzenie mechanizmów wsparcia i ram umownych promujących wysokiej jakości mobilność kadry zapewniającej kształcenie i szkolenie zawodowe oraz osób uczących się w tym zakresie. Do szczególnie ważnych aspektów należą automatyczne wzajemne uznawanie kwalifikacji i efektów uczenia się, a także rozwój usług wsparcia dla uczniów w zakresie mobilności osób uczących się. Usługi takie mogą obejmować informowanie, motywowanie i przygotowywanie osób uczących się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego w kraju przyjmującymi oraz ułatwianie im integracji społecznej, a także zwiększanie ich świadomości międzykulturowej i aktywności obywatelskiej.

W dziedzinie kształcenia dorosłych pierwszeństwo otrzymają następujące działania:

- **Poprawa dostępu do możliwości wysokiej jakości uczenia się dla dorosłych:** priorytet ten zapewnia wsparcie dla tworzenia i rozwoju elastycznych ofert edukacyjnych dostosowanych do potrzeb osób dorosłych w zakresie uczenia się, na przykład poprzez rozwój możliwości w zakresie kształcenia mieszanego i cyfrowego uczenia się. Priorytetowo traktowane są również projekty, w ramach których pracuje się nad poświadczaniem umiejętności nabytych w drodze uczenia się nieformalnego i pozaformalnego.

- **Tworzenie ścieżek poprawy umiejętności, poprawa dostępu i zwiększenie liczby osób korzystających z kształcenia dorosłych:** priorytet ten ma na celu promowanie nowych możliwości kształcenia dorosłych, w szczególności osób dorosłych o niskim poziomie umiejętności, wiedzy i kompetencji. Stworzenie nowych ścieżek poprawy umiejętności powinno umożliwić dorosłym słuchaczom podniesienie kompetencji kluczowych i dokonanie postępów na drodze do zdobycia wyższych kwalifikacji. Prace uzupełniające wchodzące w zakres tego priorytetu obejmują rozwijanie poradnictwa jako usługi w celu zapewnienia dorosłym dostępu do odpowiedniego uczenia się przez całe życie, poprawę identyfikacji i monitorowania umiejętności, opracowywanie dostosowanych do potrzeb ofert w zakresie uczenia się oraz opracowywanie skutecznych strategii w zakresie działań informacyjnych, poradnictwa i motywacji.

- **Podnoszenie kompetencji edukatorów i innych pracowników dydaktycznych sektora kształcenia dorosłych:** priorytetowo traktowane są w szczególności projekty, w ramach których rozwija się kompetencje pracowników dydaktycznych, które prowadzą do ogólnej poprawy w zakresie zapewniania, ukierunkowania i skuteczności kształcenia dorosłych. Obejmuje to ocenę nabytej wcześniej wiedzy i dorosłych słuchaczy, lepsze i bardziej innowacyjne metody nauczania, jak również wzmocnienie roli wspierającej pracowników dydaktycznych zajmujących się kształceniem dorosłych w motywowaniu i instruowaniu osób uczących się w trudnych sytuacjach edukacyjnych oraz doradzaniu im w tym zakresie.

- **Rozszerzenie działań na rzecz zapewniania jakości w sektorze kształcenia dorosłych:** priorytet ten wspiera opracowanie lepszych mechanizmów zapewniania jakości w zakresie polityki i oferty kształcenia dorosłych. W szczególności obejmuje to opracowanie i transfer metodyki z zakresu monitorowania w celu pomiaru skuteczności oferty kształcenia dorosłych oraz monitorowania postępów dorosłych słuchaczy.

- **Rozwijanie przyszłościowych ośrodków kształcenia**: priorytet ten ma na celu wspieranie lokalnych środowisk edukacyjnych, promowanie włączenia społecznego, zaangażowania obywatelskiego i demokracji oraz

[104] Dz.U. C 417 z 2.12.2020, s. 1.

przyciąganie i oferowanie wszystkim mieszkańcom społeczności możliwości uczenia się przez całe życie i przez całokształt sytuacji życiowych, również poprzez wykorzystanie technologii cyfrowych. W ramach projektów można by na przykład zachęcać lokalne ośrodki kształcenia, biblioteki, społeczeństwo obywatelskie i szerszą społeczność (organizacje pozarządowe, władze lokalne, służbę zdrowia, ośrodki kultury itp.) do współpracy w celu motywowania osób dorosłych w każdym wieku do uczenia się umiejętności życiowych i kompetencji kluczowych niezbędnych do zachowania odporności i zdolności adaptacyjnych w obliczu zmian i niepewności oraz umożliwiania tym osobom podjęcia takich działań.

- **Promowanie programu Erasmus+ wśród wszystkich obywateli i pokoleń:** priorytetowo traktowane są projekty, w ramach których tworzy się i promuje możliwości kształcenia i wymiany doświadczeń wśród seniorów, w celu budowania i wzmacniania tożsamości europejskiej.

W dziedzinie młodzieży:

Priorytetowo traktowane będą akcje, które przyczyniają się do osiągania celów w kluczowych obszarach strategii UE na rzecz młodzieży na lata 2019–2027: angażowanie, łączenie i wzmacnianie pozycji osób młodych. Szczególny nacisk zostanie położony na wzmocnienie współpracy międzysektorowej pozwalającej na osiągnięcie większych synergii w różnych obszarach akcji mających znaczenie dla osób młodych, promowanie uczestnictwa młodzieży na różną skalę i w różnych formach oraz wspieranie aktywności obywatelskiej osób młodych, zwłaszcza młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym. Konkretne priorytety w dziedzinie młodzieży obejmują:

- **Promowanie aktywności obywatelskiej, zmysłu inicjatywy i przedsiębiorczości wśród młodzieży, w tym przedsiębiorczości społecznej:** Priorytet ten ma na celu wspieranie aktywności obywatelskiej wśród osób młodych, w szczególności poprzez wolontariat i działania będące przejawem solidarności, a tym samym wzmocnienie ich zmysłu inicjatywy, w szczególności w dziedzinie społecznej, oraz wspieranie ich społeczności. Projekty w ramach tego priorytetu mogłyby również promować przedsiębiorczość, kreatywne uczenie się i przedsiębiorczość społeczną wśród młodzieży. Dialog międzykulturowy, znajomość i uznanie różnorodności oraz promowanie tolerancji mają kluczowe znaczenie dla tego priorytetu.

- **Podnoszenie jakości, innowacyjności i skali uznawania pracy z młodzieżą:** Priorytet ten ma na celu promowanie uznawania i poświadczania pracy z młodzieżą oraz uczenia się nieformalnego i pozaformalnego na wszystkich poziomach, a także wspieranie rozwoju jakości i innowacji w pracy z młodzieżą. Obejmuje to budowanie zdolności osób pracujących z młodzieżą w zakresie ich praktyk stosowanych w internecie i poza nim, a także wspieranie opracowywania i udostępniania metod docierania do zmarginalizowanych osób młodych, zapobiegania rasizmowi i nietolerancji wśród młodzieży oraz zagrożenia, szanse i skutki związane z transformacją cyfrową.

- **Wzmacnianie zdolności do zatrudnienia osób młodych:** Priorytet ten ma na celu zwiększenie kompetencji kluczowych i umiejętności podstawowych wśród osób młodych. Sektor młodzieży odgrywa ważną rolę w ułatwianiu młodzieży wkraczania w dorosłość, w tym poprzez wspieranie wchodzenia na rynek pracy. Podstawę tego priorytetu stanowią działania skupiające się na włączeniu społecznym i zwiększaniu zdolności do zatrudnienia osób młodych o mniejszych szansach (w tym młodzieży niekształcącej się, niepracującej ani nieszkolącej się), ze szczególnym naciskiem na osoby młode zagrożone marginalizacją oraz pochodzące ze środowisk migracyjnych.

- **Wzmacnianie powiązań między polityką, badaniami i praktyką:** Priorytet ten dotyczy potrzeby zacieśnienia powiązań między polityką, badaniami i praktyką w dziedzinie młodzieży, aby zapewnić lepsze dowody na potrzeby i ułatwić kształtowanie polityki. Istotne z punktu widzenia tego priorytetu będą działania promujące lepszą wiedzę na temat sytuacji osób młodych i polityk dotyczących młodzieży w Europie i poza jej granicami.

W dziedzinie sportu:

Priorytetowo traktowane będą partnerstwa, które przyczyniają się do realizacji kluczowych dokumentów programowych, takich jak plan prac UE w dziedzinie sportu (2021–2024) lub zalecenie Rady w sprawie prozdrowotnej aktywności fizycznej. Konkretne priorytety w dziedzinie sportu obejmują:

- **Zachęcanie do uprawiania sportu i aktywności fizycznej:** projekty w ramach tego priorytetu będą koncentrować się głównie na: a) wdrażaniu zalecenia Rady w sprawie prozdrowotnej aktywności fizycznej, wytycznych UE dotyczących aktywności fizycznej oraz wezwania z Tartu w sprawie zdrowego stylu życia, b) wspieraniu wdrażania Europejskiego Tygodnia Sportu i c) promowaniu sportu i aktywności fizycznej jako narzędzia wspierającego zdrowie d) promowaniu wszelkich działań zachęcających do uprawiania sportu i aktywności fizycznej, w tym tradycyjnych sportów i gier oraz sportu międzypokoleniowego.

- **Promowanie uczciwości i wartości w sporcie:** projekty w ramach tego priorytetu będą koncentrować się głównie na: a) zwalczaniu stosowania dopingu b) zwalczaniu ustawiania wyników zawodów sportowych i korupcji w sporcie c) poprawie dobrych rządów w sporcie oraz d) promowaniu pozytywnych sportowych wartości.

- **Promowanie edukacji w dziedzinie sportu i poprzez sport:** projekty w ramach tego priorytetu będą koncentrować się głównie na a) wspieraniu rozwoju umiejętności w sporcie, b) zachęcaniu do podejmowania dwutorowej kariery sportowców c) promowaniu jakości pracy trenerów i personelu d) wykorzystywaniu mobilności jako narzędzia podnoszenia kwalifikacji e) promowaniu zdolności do zatrudnienia poprzez sport.

- **Zapobieganie przemocy oraz zwalczanie rasizmu, dyskryminacji i nietolerancji w sporcie oraz zwalczanie radykalizacji postaw prowadzącej do aktów przemocy:** Projekty w ramach tego priorytetu będą koncentrować się głównie na zwalczaniu tych zachowań, które mogą mieć negatywny wpływ na uprawianie sportu i na całe społeczeństwo. Projekty będą przyczyniać się do zwalczania wszelkich form dyskryminacji i promować równość w sporcie, w tym równość płci.

PARTNERSTWA WSPÓŁPRACY

Głównym celem partnerstw współpracy jest umożliwienie organizacjom zwiększenia jakości i znaczenia ich działań, rozwinięcia i wzmocnienia sieci partnerów, zwiększenia zdolności do wspólnego działania na szczeblu ponadnarodowym, zwiększenia międzynarodowego charakteru ich działań – poprzez wymianę lub rozwój nowych praktyk i metod, jak również wymianę i omawianie pomysłów. W ramach tych partnerstw dąży się do wspierania opracowywania, przekazywania lub wdrażania innowacyjnych praktyk, a także do realizacji wspólnych inicjatyw promujących współpracę, wzajemne uczenie się i wymianę doświadczeń na szczeblu europejskim. Wyniki powinny być odpowiednie do ponownego wykorzystania, możliwe do przeniesienia, skalowalne i, w miarę możliwości, mieć wyraźny wymiar transdyscyplinarny. Oczekuje się, że wyniki działań w ramach wybranych projektów będą udostępniane na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i ponadnarodowym.

Partnerstwa współpracy są powiązane z priorytetami i ramami politycznymi każdego sektora objętego programem Erasmus+, zarówno na poziomie europejskim, jak i krajowym, i jednocześnie ma na celu tworzenie zachęt do współpracy międzysektorowej i horyzontalnej w zakresie obszarów tematycznych.

CELE AKCJI

Partnerstwa współpracy mają na celu:

- **podniesienie jakości pracy, działań i praktyk zaangażowanych organizacji i instytucji, otwarcie na nowe podmioty,** które w sposób naturalny nie przynależą do pojedynczego sektora;
- **budowanie zdolności organizacji** w zakresie prac międzynarodowych i międzysektorowych;
- **sprostanie wspólnym potrzebom i priorytetom** w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu;
- **umożliwienie transformacji i zmian** (na szczeblu indywidualnym, organizacyjnym lub sektorowym) prowadzących do usprawnień i nowych podejść, proporcjonalnych do sytuacji każdej organizacji.

JAKIE KRYTERIA NALEŻY SPEŁNIĆ, ABY ZŁOŻYĆ WNIOSEK DOTYCZĄCY PARTNERSTWA WSPÓŁPRACY?

Aby kwalifikować się do otrzymania dofinansowania w ramach programu Erasmus+, wnioski w sprawie projektów dotyczących partnerstw współpracy muszą spełniać następujące kryteria:

KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI

Kto może złożyć wniosek?	Wnioskodawcą może być każda organizacja uczestnicząca ustanowiona w kraju programu. Organizacja ta składa wniosek w imieniu wszystkich organizacji zaangażowanych w dany projekt.
	Każda organizacja publiczna lub prywatna ustanowiona w kraju programu lub dowolnym kraju partnerskim na świecie (zob. podrozdział „Kraje uprawnione”

Jakiego rodzaju organizacje kwalifikują się do wzięcia udziału w projekcie?	w załączniku A do niniejszego przewodnika) może uczestniczyć w partnerstwie współpracy[105]. Organizacje mające siedzibę w krajach programu mogą uczestniczyć jako koordynatorzy projektu albo jako organizacje partnerskie. Organizacje w krajach partnerskich nie mogą uczestniczyć jako koordynatorzy projektów. Niezależnie od dziedziny będącej przedmiotem oddziaływania projektu partnerstwa współpracy są otwarte dla wszelkiego rodzaju organizacji działających w obszarze kształcenia, szkolenia, młodzieży, sportu lub w innych sektorach społeczno-ekonomicznych oraz dla organizacji prowadzących działalność o charakterze przekrojowym w różnych dziedzinach (np. organy lokalne, regionalne i krajowe, ośrodki zajmujące się uznawalnością i potwierdzaniem kwalifikacji, izby handlowe, organizacje handlowe, ośrodki doradztwa, organizacje kulturalne i sportowe). W zależności od priorytetu i celów określonych w projekcie w partnerstwach współpracy powinni uczestniczyć najbardziej odpowiedni i różnorodni partnerzy, co pozwoli na czerpanie korzyści z ich różnych doświadczeń, profili i szczególnej wiedzy fachowej oraz na osiągnięcie rezultatów projektu, które są znaczące i charakteryzują się wysoką jakością.
Uczestnictwo organizacji będących partnerami stowarzyszonymi	Oprócz organizacji formalnie uczestniczących w projekcie (organizacje partnerskie i pełniące rolę koordynatora) w partnerstwa współpracy mogą być również zaangażowani inni partnerzy z sektora publicznego lub prywatnego, którzy uczestniczą w realizacji określonych zadań/działań w ramach projektu lub pomagają promować wyniki projektu i zapewniać jego trwałość. W ramach projektu w programie Erasmus+ partnerzy ci będą nazywani **„partnerami stowarzyszonymi”**. W przypadku kwalifikowalności i aspektów dotyczących zarządzania umowami partnerów stowarzyszonych nie uznaje się za partnerów projektu i nie otrzymują oni żadnego dofinansowania z programu w ramach projektu. Aby zrozumieć ich rolę w ramach partnerstwa i mieć całościowe spojrzenie na wniosek, ich zaangażowanie w projekt i w poszczególne działania musi być jednak wyraźnie opisane we wniosku dotyczącym projektu.
Liczba i profil organizacji	Partnerstwo współpracy to projekt ponadnarodowy angażujący co najmniej trzy organizacje pochodzące z trzech różnych krajów programu.

[105] Każda instytucja szkolnictwa wyższego ustanowiona w kraju programu, która chce uczestniczyć w partnerstwach współpracy, musi posiadać ważną Kartę Erasmusa dla szkolnictwa wyższego (ECHE). ECHE nie jest wymagana w przypadku instytucji szkolnictwa wyższego w krajach partnerskich, ale będą one musiały przestrzegać jej zasad. –

Do celów tej Akcji nieformalnych grup młodzieży nie uznaje się za organizacje i w związku z tym nie kwalifikują się one do uczestnictwa (ani jako wnioskodawcy, ani partnerzy).

uczestniczących	Nie ustalono maksymalnej liczby organizacji uczestniczących w jednym partnerstwie. W przypadku wniosków dotyczących partnerstw współpracy w dziedzinie kształcenia, szkolenia i młodzieży zarządzanych na poziomie zdecentralizowanym przez agencje narodowe programu Erasmus+, które bazują na modelu finansowania opartym na kosztach jednostkowych, budżet przeznaczony na zarządzanie projektem i jego wdrażanie jest jednak ograniczony (i odpowiada 10 organizacjom uczestniczącym). W momencie składania wniosku o dofinansowanie należy wskazać wszystkie organizacje uczestniczące. Z reguły partnerstwa współpracy ukierunkowane są na współpracę między organizacjami, które ustanowiono w krajach programu. Organizacje z krajów partnerskich mogą jednak uczestniczyć w charakterze partnerów (a nie wnioskodawców), jeżeli ich uczestnictwo wnosi istotną wartość dodaną do projektu.
Uwzględnione priorytety	Aby w ramach partnerstw współpracy można było ubiegać się o finansowanie, muszą one dotyczyć: • co najmniej jednego priorytetu horyzontalnego lub • co najmniej jednego specyficznego priorytetu odnoszącego się do dziedziny kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu będącej przedmiotem największego oddziaływania. W przypadku projektów w dziedzinie kształcenia, szkolenia i młodzieży zarządzanych przez agencje narodowe programu Erasmus+ na poziomie zdecentralizowanym agencje narodowe mogą, spośród tych priorytetów, koncentrować się w większym stopniu na tych szczególnie istotnych w kontekście ich uwarunkowań krajowych (zwanych „Priorytety europejskie w kontekście krajowym”). Agencje narodowe muszą należycie informować potencjalnych wnioskodawców poprzez swoje oficjalne strony internetowe.
Miejsce działań	Wszystkie działania w ramach partnerstwa współpracy muszą odbywać się w krajach będących siedzibami organizacji uczestniczących w projekcie, w charakterze partnerów pełnoprawnych albo stowarzyszonych. Ponadto w należycie uzasadnionych przypadkach w związku z celami lub

	realizacją projektu: • działania mogą mieć miejsce również w siedzibach instytucji Unii Europejskiej[106], nawet jeśli w projekcie nie ma uczestniczących organizacji z kraju, w którym ma siedzibę dana instytucja UE, • Działania obejmujące dzielenie się rezultatami i ich promowanie mogą również odbywać się podczas odpowiednich transnarodowych wydarzeń/konferencji tematycznych w krajach programu lub krajach partnerskich.
Czas trwania projektu	od 12 do 36 miesięcy Czas trwania projektu należy określić na etapie składania wniosku na podstawie celów projektu i rodzaju działań zaplanowanych na okres realizacji projektu. Czas trwania partnerstwa współpracy może zostać wydłużony na uzasadniony wniosek beneficjenta oraz za zgodą agencji narodowej lub agencji wykonawczej, pod warunkiem że całkowity czas trwania projektu nie przekracza 36 miesięcy. W takim przypadku całkowita kwota dofinansowania nie ulegnie zmianie.
Gdzie należy złożyć wniosek?	**Partnerstwa w dziedzinach kształcenia, szkolenia i młodzieży** zgłoszone przez dowolną organizację z tych dziedzin, z wyjątkiem europejskich organizacji pozarządowych: • Do agencji narodowej kraju, w którym ma siedzibę organizacja wnioskująca. **Partnerstwa w dziedzinie sportu i partnerstwa w dziedzinie kształcenia, szkolenia i młodzieży zgłoszone przez europejskie organizacje pozarządowe[107]**: • do Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego z siedzibą w Brukseli. - Sport – identyfikator zaproszenia: ERASMUS-SPORT-2021-SCP - europejskie organizacje pozarządowe – identyfikator zaproszenia: ▪ ERASMUS-EDU-2021-PCOOP-ENGO

[106] Siedziby instytucji Unii Europejskiej znajdują się w Brukseli, Frankfurcie, Luksemburgu, Strasburgu i Hadze.

[107] Definicję europejskiej organizacji pozarządowej dla celów programu Erasmus+ przedstawiono w „części D – Glosariusz" niniejszego przewodnika.

	▪ ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO W obu przypadkach w danym terminie składania wniosków to samo konsorcjum partnerów może złożyć tylko jeden wniosek do tylko jednej agencji[108].
Kiedy należy złożyć wniosek?	**Partnerstwa w dziedzinach kształcenia, szkolenia i młodzieży** zgłoszone przez dowolną organizację z tych dziedzin, z wyjątkiem europejskich organizacji pozarządowych: • Wnioskodawcy muszą złożyć wniosek o dofinansowanie do **dnia 20 maja do godz. 12.00:00 (w południe czasu obowiązującego w Brukseli)** w przypadku projektów rozpoczynających się między 1 listopada tego samego roku a 28 lutego następnego roku. **Partnerstwa w dziedzinie młodzieży** zgłoszone przez dowolną organizację z tej dziedziny, z wyjątkiem europejskich organizacji pozarządowych: • **Możliwy dodatkowy termin składania wniosków:** Agencje narodowe mogą zorganizować drugą rundę naboru wniosków, do której również mają zastosowanie zasady określone w niniejszym przewodniku. Agencje narodowe poinformują o takiej możliwości na swoich stronach internetowych. Jeśli organizowana jest druga runda, wnioskodawcy muszą złożyć wniosek o dofinansowanie do **dnia 3 listopada do godz. 12.00:00 (w południe czasu obowiązującego w Brukseli)** w przypadku projektów rozpoczynających się pomiędzy 1 marca a 31 maja następnego roku. **Partnerstwa w dziedzinie sportu i partnerstwa w dziedzinie kształcenia, szkolenia i młodzieży zgłoszone przez europejskie organizacje pozarządowe**: • Wnioskodawcy muszą złożyć wnioski o dofinansowanie do **dnia 20 maja do godz. 17:00:00 (czasu obowiązującego w Brukseli)**.
Kwalifikowalne działania w zakresie uczenia się, nauczania i szkolenia	W ramach partnerstwa można organizować działania w zakresie kształcenia, nauczania i uczenia się dla kadry, osób pracujących z młodzieżą, osób uczących się i młodzieży, aby wesprzeć realizację projektu i osiągnięcie jego celów. Działania związane z uczeniem się, nauczaniem i szkoleniem mogą przybrać dowolną formę odpowiednią dla projektu i mogą obejmować więcej niż jeden

[108] Obejmuje to zarówno agencje narodowe programu Erasmus+, jak i Agencję Wykonawczą ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego (EACEA) z siedzibą w Brukseli.

	rodzaj uczestników, uczestniczących indywidualnie lub w grupie. Format, cel oraz rodzaj i liczba uczestników działań, które są przedmiotem wniosku, zostaną opisane i uzasadnione w ramach wniosku o dofinansowanie projektu. Uczestnicy kwalifikujący się do działań w zakresie kształcenia, nauczania i szkolenia to: – nauczyciele, pracownicy niebędących nauczycielami[109], tacy jak profesorowie, nauczyciele, osoby prowadzące szkolenia i inni pracownicy organizacji uczestniczących; – osoby pracujące z młodzieżą; – zaproszeni nauczyciele i eksperci z organizacji nieuczestniczących; – praktykanci, osoby uczące się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego, studenci uczelni wyższych[110], dorośli słuchacze oraz uczniowie z organizacji uczestniczących; – młodzież z krajów organizacji uczestniczących; – kadra sportowa, w tym trenerzy, menadżerowie czy instruktorzy; sportowcy; sędziowie.

Organizacje wnioskujące będą oceniane na podstawie odpowiednich kryteriów wyłączających oraz kryteriów wyboru. W celu uzyskania dodatkowych informacji proszę zapoznać się z częścią C niniejszego przewodnika.

OPRACOWANIE PROJEKTU

Projekt partnerstwa współpracy obejmuje cztery etapy rozpoczynające się jeszcze przed wyborem projektu do finansowania: planowania, przygotowania, realizacji działań i działań następczych. Organizacje uczestniczące i uczestnicy zaangażowani w działania powinni odgrywać aktywną rolę na wszystkich tych etapach, zwiększając w ten sposób swoje doświadczenie w zakresie nauki.

- Planowanie (określenie potrzeb, celów, efektów projektu i efektów uczenia się, form działalności, harmonogramów itp.)
- przygotowanie (planowanie działań, sporządzanie programu prac, ustalenia praktyczne, potwierdzenie grupy docelowej lub grup docelowych planowanych działań, dojście do porozumienia z partnerami itp.);
- realizacja działań;
- Działania następcze (ocena działań i ich wpływu na różnych poziomach, udostępnianie i wykorzystanie rezultatów projektu)

[109] W **dziedzinie edukacji szkolnej** obejmuje to kadrę dydaktyczną interweniującą w szkołach, w tym wizytatorów szkolnych, doradców szkolnych, doradców pedagogicznych, psychologów itp.

[110] W dziedzinie **studiów wyższych** studenci muszą być zarejestrowani w uczestniczącej instytucji szkolnictwa wyższego i zapisani na studia kończące się uzyskaniem uznawanego dyplomu lub innych uznawanych kwalifikacji na poziomie szkolnictwa wyższego, do poziomu doktoratu włącznie.

Aspekty horyzontalne, które należy uwzględnić przy opracowywaniu projektu:

Poza spełnieniem oficjalnych kryteriów i określeniem stałych ustaleń dotyczących współpracy ze wszystkimi partnerami projektu, następujące elementy mogą przyczynić się do zwiększenia wpływu i jakościowej realizacji partnerstw współpracy na każdym z poszczególnych etapów projektu. Wnioskodawców zachęca się, aby przy opracowywaniu projektów partnerstw współpracy brali pod uwagę te możliwości i kierunki.

Zrównoważenie środowiskowe

Projekty należy opracowywać w sposób przyjazny środowisku, a wszystkie jego aspekty powinny uwzględniać ekologiczne praktyki. Przy opracowywaniu projektu organizacje i uczestnicy powinni przyjmować przyjazne środowisku podejście, zachęcając wszystkie strony zaangażowane w projekt do omawiania kwestii związanych ze środowiskiem i uczenia się o nich. Podejście to powinno odzwierciedlać działania, które można podjąć na różnych szczeblach, i stanowić wsparcie dla organizacji i uczestników w szukaniu alternatywnych, bardziej ekologicznych sposobów realizowania działań w ramach projektu.

Włączenie i różnorodność

Celem programu Erasmus+ jest promowanie równych możliwości i równego dostępu, włączenia i sprawiedliwości we wszystkich jego akcjach. Aby wdrażać te zasady, opracowano strategię na rzecz włączenia społecznego i różnorodności w celu wspierania skuteczniejszych działań informacyjnych dla uczestników z różnych środowisk, szczególnie tych o mniejszych szansach, którzy mierzą się z trudnościami związanymi z uczestnictwem w projektach europejskich. Organizacje powinny w ramach projektów opracowywać łatwo dostępne i włączające działania, uwzględniając opinie uczestników o mniejszych szansach i angażując je w podejmowanie decyzji przez cały proces.

Wymiar cyfrowy

Współpraca wirtualna i eksperymentowanie z wirtualnymi możliwościami uczenia się i kształcenia mieszanego stanowią podstawę udanych partnerstw współpracy. W szczególności gorąco zachęca się uczestników projektów w dziedzinie edukacji szkolnej i edukacji dorosłych, aby korzystali z platform: eTwinning, *School Education Gateway* i EPALE i współpracowali przed rozpoczęciem, podczas realizacji i po zakończeniu działań w ramach projektu. Mocno zachęca się, aby w projektach w dziedzinie młodzieży wykorzystywano Europejski Portal Młodzieżowy i platformę strategii UE na rzecz młodzieży w celu umożliwienia współpracy przed rozpoczęciem działań w ramach projektu, w ich trakcie oraz po ich zakończeniu.

KRYTERIA PRZYZNANIA DOFINANSOWANIA

Adekwatność projektu **(maksymalny wynik: 30 punktów)**	Zakres, w jakim: ▪ wniosek jest istotny w odniesieniu do celów i priorytetów danej akcji. Ponadto wniosek będzie traktowany jako wysoce adekwatny, w przypadku gdy: – odnosi się do priorytetu „włączenie i różnorodność”;

	– w przypadku projektów zarządzanych przez agencje narodowe programu Erasmus+ na poziomie zdecentralizowanym: odpowiada na co najmniej jeden z „Priorytetów europejskich w kontekście krajowym” ogłoszony przez agencję narodową; ▪ profil, doświadczenie i działalność organizacji uczestniczących są adekwatne do obszaru wniosku; ▪ wniosek opiera się na analizie rzeczywistych i odpowiednich potrzeb; ▪ wniosek jest odpowiedni w kontekście tworzenia synergii między różnymi dziedzinami kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportów lub może mieć silny wpływ na co najmniej jedną z tych dziedzin; ▪ wniosek jest innowacyjny; ▪ wniosek uzupełnia inne inicjatywy realizowane już przez organizacje uczestniczące; ▪ wniosek wnosi wartość dodaną na poziomie UE dzięki wynikom, które nie zostałyby osiągnięte, gdyby działania były prowadzone w jednym kraju.
Jakość planu projektu i jego realizacji **(maksymalny wynik: 20 punktów)**	Zakres, w jakim: ▪ cele projektu są wyraźnie zdefiniowane, realistyczne i dotyczą potrzeb i celów organizacji uczestniczących oraz potrzeb ich grup docelowych; ▪ proponowana metoda jest jasna, adekwatna i możliwa do przeprowadzenia; - plan prac dotyczących projektu jest przejrzysty, kompletny i skuteczny oraz obejmuje odpowiednie etapy przygotowania, wdrażania i udostępniania rezultatów projektu; - projekt jest racjonalny ekonomicznie i przeznaczono w nim odpowiednie środki na każde działanie; - w ramach projektu proponuje się odpowiednie środki kontroli, monitorowania i oceny jakości w celu zapewnienia realizacji projektu na wysokim poziomie, w terminie i zgodnie z budżetem; ▪ działania opracowuje się w sposób dostępny i sprzyjający włączeniu i są one otwarte na osoby o mniejszych szansach; ▪ w ramach projektu korzysta się z cyfrowych narzędzi i metod uczenia się w celu uzupełnienia działań fizycznych oraz poprawy współpracy między organizacjami partnerskimi. – Jeżeli platformy internetowe programu Erasmus+ są dostępne w dziedzinie(-ach) organizacji uczestniczących: stopień, w jakim w danym projekcie wykorzystuje się platformy internetowe Erasmus+ (eTwinning, EPALE, europejską platformę internetową dla szkół – School Education Gateway, Europejski Portal Młodzieżowy, platformę strategii UE na rzecz młodzieży) jako narzędzia do przygotowywania, wdrażania działań projektu oraz działań następczych. ▪ Projekt opracowano w sposób przyjazny środowisku, a w różnych jego aspektach uwzględnia się ekologiczne praktyki. Jeżeli w ramach projektu planuje się szkolenia lub działania w zakresie nauczania lub uczenia się: ▪ zakres, w jakim działania te są właściwe w odniesieniu do celów projektu i angażują odpowiednią liczbę uczestników o odpowiednim profilu; ▪ jakość praktycznych ustaleń oraz metod zarządzania i wsparcia

	w działaniach w zakresie uczenia się, nauczania i szkolenia; ▪ jakość ustaleń dotyczących uznawania i poświadczania efektów kształcenia uczestników zgodnie z unijnymi narzędziami i zasadami przejrzystości i uznawalności.
Ustalenia w zakresie jakości partnerstwa i współpracy **(maksymalny wynik: 20 punktów)**	Zakres, w jakim: ▪ projekt obejmuje odpowiednie połączenie organizacji uczestniczących o profilu, doświadczeniu z programem i wiedzy fachowej niezbędnych do skutecznego osiągnięcia wszystkich celów projektu; ▪ projekt angażuje nowe osoby po raz pierwszy uczestniczące w Akcji oraz mniej doświadczone organizacje. ▪ proponowany podział zadań przewiduje zaangażowanie i czynny udział wszystkich organizacji uczestniczących; ▪ wniosek obejmuje skuteczne mechanizmy koordynacji i komunikacji między organizacjami uczestniczącymi oraz z innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami. ▪ W stosownych przypadkach zakres, w jakim zaangażowanie organizacji uczestniczącej z kraju partnerskiego wnosi istotną wartość dodaną do projektu (jeżeli warunek ten nie jest spełniony, organizacja uczestnicząca z kraju partnerskiego zostanie wyłączona z wniosku dotyczącego projekty na etapie oceny).
Wpływ **(maksymalny wynik: 30 punktów)**	Zakres, w jakim: ▪ wniosek dotyczący projektu obejmuje konkretne i logiczne kroki mające na celu uwzględnienie wyników projektu w zwykłych pracach organizacji uczestniczących; ▪ projekt ma potencjał, aby pozytywnie wpływać na uczestników i organizacje uczestniczące, a także ich szerzej pojęte społeczności; ▪ spodziewane wyniki projektu mogą zostać wykorzystane poza organizacjami uczestniczącymi w projekcie w trakcie jego trwania lub później, a także na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym lub europejskim; ▪ wniosek dotyczący projektu obejmuje konkretne i skuteczne działania mające na celu udostępnienie wyników projektu w ramach organizacji uczestniczących, podzielenie się nimi z innymi organizacjami i opinią publiczną oraz publiczne uznanie finansowania Unii Europejskiej: – w stosownych przypadkach zakres, w jakim we wniosku opisano sposoby bezpłatnego udostępniania i promowania powstałych materiałów, dokumentów i mediów na podstawie licencji otwartych, przy czym wniosek ten nie zawiera nieproporcjonalnych ograniczeń; ▪ wniosek dotyczący projektu obejmuje konkretne i skuteczne kroki mające na celu zapewnienie trwałości projektu, jego zdolności do wywierania wpływu i generowania wyników po zakończeniu dofinansowania UE.

Aby wnioski zostały rozpatrzone do finansowania, muszą uzyskać co najmniej 60 punktów. Muszą ponadto uzyskać co najmniej połowę maksymalnej liczby punktów w każdej kategorii wymienionych powyżej kryteriów przyznawania dofinansowania (tj. co najmniej 15 punktów w kategoriach „Adekwatność projektu" i „Wpływ"; 10 punktów w kategoriach „Jakość planu projektu i jego realizacji" i „Jakość partnerstwa i ustaleń dotyczących współpracy").

W przypadku partnerstw współpracy zarządzanych przez agencję wykonawczą w sytuacji otrzymania takiej samej liczby punktów pierwszeństwo będą miały wnioski, które zostały najwyżej ocenione w kategoriach „Adekwatność projektu", a następnie „Wpływ".

JAKIE SĄ ZASADY FINANSOWANIA?

W zależności od rodzaju partnerstwa współpracy i miejsca złożenia wniosku (Agencje narodowe programu Erasmus+ w krajach programu lub Europejska Agencja Wykonawcza ds. Edukacji i Kultury (EACEA) z siedzibą w Brukseli) wnioski będą opierać się na różnych modelach budżetowych. Modele te opisano poniżej:

A) W przypadku wniosków dotyczących partnerstw współpracy w dziedzinie kształcenia, szkolenia i młodzieży[111] zarządzanych przez agencje narodowe programu Erasmus+:

Proponowany model finansowania składa się z zestawu pozycji kosztów, spośród których wnioskodawcy będą dokonywać wyboru według odpowiadających im działań, jakie chcą podjąć, oraz rezultatów, jakie chcą osiągnąć. Pierwsza pozycja „Zarządzanie projektem i jego wdrażanie" stanowi pozycję kosztów, którą można uwzględnić we wnioskach dotyczących wszystkich rodzajów partnerstw współpracy, ponieważ przewiduje udział w kosztach, jakie będą ponoszone we wszystkich projektach. Partnerstwa współpracy mogą też wnioskować o specjalne finansowanie na organizację spotkań w ramach projektów transnarodowych. Pozostałe pozycje kosztów można wybrać wyłącznie w ramach projektów, których cele są bardziej istotne w kontekście rezultatów projektu, upowszechniania rezultatów lub zintegrowanego nauczania, szkolenia i działań w zakresie uczenia się. Ponadto, jeżeli uzasadniają to działania/rezultaty w ramach projektu, pokryte mogą zostać koszty nadzwyczajne i koszty związane z uczestnictwem osób o mniejszych szansach.

Łączna kwota dofinansowania projektu jest kwotą zmienną i wynosi minimalnie **100 000 EUR**, a maksymalnie **400 000 EUR** dla projektów trwających przynajmniej 12 miesięcy i nie więcej niż 36 miesięcy.

Szczegółowe tabele zasad finansowania z obowiązującymi stawkami i pozycjami budżetowymi, które składają się na budżet tego typu projektów, można znaleźć poniżej w sekcji – „Zasady finansowania mające zastosowanie w przypadku wniosków dotyczących partnerstw współpracy w dziedzinie kształcenia, szkolenia i młodzieży[112] zarządzanych na poziomie zdecentralizowanym przez agencje narodowe programu Erasmus+"

B) W przypadku wniosków dotyczących partnerstw współpracy w dziedzinie:

- **sportu lub**
- **kształcenia, szkolenia i młodzieży przedłożonych przez europejskie organizacje pozarządowe,**

zarządzanych przez Europejską Agencję Wykonawczą ds. Edukacji i Kultury (EACEA) w Brukseli:

---

[111] Z wyjątkiem wniosków, w przypadku których wnioskodawca jest europejską organizacją pozarządową działającą w którejkolwiek z wymienionych dziedzin. Ci wnioskodawcy muszą ubiegać się o finansowanie na poziomie scentralizowanym, składając wniosek do Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA) w Brukseli. Definicję europejskiej organizacji pozarządowej dla celów programu Erasmus+ przedstawiono w „części D – Glosariusz" niniejszego przewodnika.

[112] Z wyjątkiem wniosków, w przypadku których wnioskodawca jest europejską organizacją pozarządową działającą w którejkolwiek z wymienionych dziedzin. Ci wnioskodawcy muszą ubiegać się o finansowanie na poziomie scentralizowanym, składając wniosek do Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA) w Brukseli. Definicję europejskiej organizacji pozarządowej dla celów programu Erasmus+ przedstawiono w „części D – Glosariusz" niniejszego przewodnika.

Proponowany model finansowania obejmuje zestaw 3 osobnych kwot ryczałtowych odpowiadających całkowitej kwocie dofinansowania projektu. **120 000 EUR, 250 000 EUR i 400 000 EUR.** Wnioskodawcy wybiorą spośród 3 określonych kwot według działań, jakie chcą podjąć, oraz rezultatów, jakie chcą osiągnąć.

Planując swoje projekty, organizacje wnioskujące – wraz z partnerami projektu – będą **musiały wybrać pojedynczą kwotę ryczałtową**, która będzie bardziej odpowiednia do pokrycia kosztów ich projektów, w oparciu o ich potrzeby i cele. Jeśli projektowi zostanie przyznane finansowanie, wnioskowana kwota ryczałtowa staje się całkowitą kwotą dofinansowania.

Wnioski muszą **zawierać opis działań**, które wnioskodawcy zobowiązują się zrealizować w ramach wnioskowanej kwoty ryczałtowej, oraz muszą być zgodne z zasadami oszczędności, efektywności i skuteczności.

Wymagania w zależności od kwoty ryczałtowej

a) W przypadku kwoty dofinansowania wynoszącej **120 000 EUR lub 250 000 EUR**:

Wnioski powinny zawierać analizę potrzeb oraz wskazywać **podział zadań i budżetu pomiędzy partnerów projektu**. Należy również wskazać harmonogram realizacji pakietu prac i działań w ramach każdego projektu oraz termin, w jakim projekt przyniesie rezultaty.

W opisie projektu należy dokonać rozróżnienia między zarządzaniem projektem a pakietami prac do realizacji. Wnioskodawcy muszą podzielić działania w ramach projektu na „**pakiety prac**". Każdy pakiet prac jest powiązany z konkretnymi celami, celami pośrednimi i rezultatami. Zaleca się, aby wnioskodawcy podzielili swoje projekty na maksymalnie 5 pakietów prac, w tym jeden dotyczący zarządzania projektem.

b) W przypadku kwoty dofinansowania wynoszącej **400 000 EUR**:

Opis projektu musi zawierać szczegółową **metodykę projektu** z jasnym podziałem zadań i ustaleniami finansowymi między partnerami, szczegółowy harmonogram z celami pośrednimi i najważniejszymi rezultatami, system monitorowania i kontroli oraz narzędzia wprowadzone w celu zapewnienia terminowej realizacji działań w ramach projektu.

Wnioskodawcy muszą podzielić działania w ramach projektu na „**pakiety prac**". Każdy pakiet prac jest powiązany z konkretnymi celami, celami pośrednimi i rezultatami. Zaleca się, aby wnioskodawcy podzielili swoje projekty na maksymalnie 5 pakietów prac, w tym jeden dotyczący zarządzania projektem.

Wnioski muszą zawierać opracowanie mechanizmów zapewniania jakości i monitorowania oraz strategię oceny. W ramach strategii oceny wnioskodawcy muszą określić zestaw wskaźników ilościowych i jakościowych pozwalających ocenić stopień, w jakim osiągnięto te cele.

Wypłata dofinansowania

Płatność salda końcowego będzie odpowiadać liczbie zorganizowanych działań i zrealizowanych pakietów prac, z uwzględnieniem limitu ustalonego w ramach maksymalnej kwoty dofinansowania określonej w umowie o udzielenie dotacji, bez uszczerbku dla stosowania artykułów dotyczących warunków płatności i zmniejszenia dofinansowania.

ZASADY FINANSOWANIA MAJĄCE ZASTOSOWANIE W PRZYPADKU WNIOSKÓW DOTYCZĄCYCH PARTNERSTW WSPÓŁPRACY W DZIEDZINIE KSZTAŁCENIA, SZKOLENIA I MŁODZIEŻY[113] ZARZĄDZANYCH PRZEZ AGENCJE NARODOWE PROGRAMU ERASMUS+:

Budżet projektu należy opracować według następujących zasad finansowania (w euro):

Maksymalne dofinansowanie projektu:

kwota zmienna, wynosząca do **400 000 EUR**

Beneficjenci w czasie trwania projektu w dowolny sposób mogą wykorzystać całkowite dofinansowanie UE otrzymane na projekt, zgodnie ze sposobem, w jaki działania muszą być realizowane chronologicznie w ramach planu prac.

<table>
<tr><th>Pozycja budżetu</th><th>Koszty kwalifikowalne i mające zastosowanie zasady</th><th colspan="2">Kwota</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Zarządzanie projektem i jego wdrażanie</td><td rowspan="2">Zarządzanie projektem (tj. planowanie, kwestie finansowe, koordynacja i komunikacja między partnerami itp.); drobne materiały związane z realizacją działań dotyczących uczenia się/nauczania/szkolenia, narzędzia, podejścia itp. Wirtualna współpraca i lokalne działania projektowe (np. prace projektowe w szkołach z osobami uczącymi się, działania związane z pracą z młodzieżą, organizowanie i zapewnianie opieki pedagogicznej w ramach działań w zakresie uczenia się/działań szkoleniowych stanowiących element projektów itp.); informowanie o wynikach projektu, promowanie i udostępnianie ich (np. broszury, ulotki, informacje na stronach internetowych itp.).

Mechanizm finansowania: dofinansowanie kosztów jednostkowych.

Zasada alokacji: na podstawie czasu trwania partnerstwa współpracy oraz liczby zaangażowanych</td><td>Dofinansowanie działań organizacji koordynującej:

500 EUR na miesiąc</td><td rowspan="2">Maksymalnie 2 750 EUR na miesiąc</td></tr>
<tr><td>Dofinansowanie działań pozostałych organizacji uczestniczących:

250 EUR na organizację na miesiąc</td></tr>
</table>

[113] Z wyjątkiem wniosków, w przypadku których wnioskodawca jest europejską organizacją pozarządową działającą w którejkolwiek z wymienionych dziedzin. Ci wnioskodawcy muszą ubiegać się o finansowanie na poziomie scentralizowanym, składając wniosek do Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA) w Brukseli. Definicję europejskiej organizacji pozarządowej dla celów programu Erasmus+ przedstawiono w „części D – Glosariusz" niniejszego przewodnika.

	organizacji uczestniczących.		
Międzynarodowe spotkania projektowe	Uczestnictwo w spotkaniach partnerów projektu, których gospodarzem jest jedna z organizacji uczestniczących, celem realizacji i koordynacji projektu. Dofinansowanie kosztów podróży i utrzymania. **Mechanizm finansowania:** dofinansowanie kosztów jednostkowych. **Zasada alokacji:** na podstawie odległości oraz liczby osób. wniosek musi być uzasadniony przez wnioskodawcę i zatwierdzony przez agencję narodową Wnioskodawca musi wskazać odległość między miejscem zamieszkania a miejscem działania[114] przy użyciu kalkulatora odległości Komisji Europejskiej[115].	W przypadku odległości wynoszących 100–1 999 km: **575 EUR** na uczestnika na spotkanie	
		W przypadku odległości wynoszących 2 000 km lub więcej: **760 EUR** na uczestnika na spotkanie	
Rezultaty projektu	Wyniki /trwałe rezultaty projektu (takie jak programy nauczania, materiały pedagogiczne i materiały do pracy z młodzieżą, otwarte zasoby edukacyjne (OER), narzędzia informatyczne, analizy, badania, metody wzajemnego uczenia się itp.). **Mechanizm finansowania:** dofinansowanie kosztów jednostkowych. **Zasada alokacji:** koszty osobowe osób zarządzających i pracowników administracyjnych mają być już pokryte w ramach „Zarządzania projektem i jego wdrażania". Aby uniknąć potencjalnego dublowania tej pozycji, wnioskodawcy będą musieli uzasadnić rodzaj i wielkość kosztów osobowych w odniesieniu do	Tabela **B1.1** na zaangażowaną osobę zarządzającą na dzień pracy w projekcie	
		Tabela **B1.2** na naukowca/nauczyciela/ osobę prowadzącą szkolenie/ osobę pracującą z młodzieżą na dzień pracy w projekcie	
		Tabela **B1.3** na pracownika technicznego na dzień pracy w projekcie	

[114] Na przykład jeżeli osoba z Madrytu (Hiszpania) bierze udział w działaniu odbywającym się w Rzymie (Włochy), wnioskodawca oblicza odległość z Madrytu do Rzymu (1 365,28 km), a następnie wybiera odpowiedni przedział odległości (tj. między 500 a 1 999 km).
[115] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_pl

<table>
<tr><td></td><td>każdego proponowanego rezultatu.

Rezultaty te powinny być istotne pod względem jakości i ilości, aby kwalifikować się do tego rodzaju dofinansowania. Należy wykazać możliwość szerszego wykorzystania i eksploatacji, jak również wpływu rezultatów.</td><td colspan="2">Tabela B1.4 na pracownika administracyjnego na dzień pracy w projekcie</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Wydarzenia upowszechniające rezultaty pracy intelektualnej</td><td rowspan="3">Dofinansowanie kosztów związanych z krajowymi i międzynarodowymi konferencjami, seminariami, wydarzeniami (odbywającymi się w formie fizycznej lub wirtualnej) mającymi na celu udostępnianie i upowszechnianie rezultatów projektu (z wyłączeniem kosztów podróży i utrzymania przedstawicieli organizacji uczestniczących zaangażowanych w projekt).

Mechanizm finansowania: dofinansowanie kosztów jednostkowych.

Zasada alokacji: wsparcie wydarzeń upowszechniających rezultaty pracy intelektualnej zapewnia się wyłącznie w bezpośrednim powiązaniu z rezultatami projektu. Projekt, który nie otrzymuje dofinansowania na rezultaty projektu, nie może otrzymać dofinansowania na organizację wydarzeń upowszechniających rezultaty pracy intelektualnej.</td><td>100 EUR na dzień na uczestnika krajowego

(np. uczestników z kraju, w którym odbywa się dane wydarzenie)</td><td rowspan="3">Maksymalnie 30 000 EUR na projekt, z czego maksymalnie 5 000 EUR na wydarzenia wirtualne na projekt</td></tr>
<tr><td>200 EUR na uczestnika międzynarodowego (np. uczestników z innych krajów)</td></tr>
<tr><td>15 EUR na uczestnika wydarzeń wirtualnych</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Wsparcie włączenia</td><td>Koszty związane z uczestnictwem osób młodych o mniejszych szansach.

Mechanizm finansowania: dofinansowanie kosztów jednostkowych.

Zasada alokacji: na podstawie liczby osób o mniejszych szansach</td><td colspan="2">100 EUR na uczestnika</td></tr>
<tr><td>Koszty dodatkowe bezpośrednio związane z osobami o mniejszych szansach i osobami towarzyszącymi (w tym koszty związane z podróżą i utrzymaniem, o ile nie wnioskowano o pokrycie ich z pozycji budżetu „Podróż” i „Wsparcie indywidualne”).

Mechanizm finansowania: koszty rzeczywiste

Zasada alokacji: wniosek musi być uzasadniony przez wnioskodawcę i zatwierdzony przez agencję narodową.</td><td colspan="2">100% kosztów kwalifikowalnych</td></tr>
</table>

Koszty nadzwyczajne	Dofinansowanie kosztów rzeczywistych związanych ze zleceniem podwykonawstwa lub zakupem towarów i usług. Koszty dotyczące udzielenia zabezpieczenia finansowego, w przypadku gdy zażąda go agencja narodowa. Wysokie koszty podróży uczestników, w tym z wykorzystaniem bardziej ekologicznych, emitujących mniej dwutlenku węgla środków transportu. **Mechanizm finansowania:** koszty rzeczywiste **Zasada alokacji:** wniosek musi być uzasadniony przez wnioskodawcę i zatwierdzony przez agencję narodową. Podwykonawstwo musi być związane z usługami, które nie mogą być bezpośrednio świadczone przez organizacje uczestniczące z należycie uzasadnionych powodów. Sprzęt nie może obejmować zwykłego sprzętu biurowego lub sprzętu zazwyczaj wykorzystywanego przez organizacje uczestniczące.	80% kosztów kwalifikowalnych. Maksymalnie **50 000 EUR** na projekt (z wyłączeniem kosztów dotyczących udzielenia zabezpieczenia finansowego)

Dodatkowe finansowanie działań w zakresie uczenia się, nauczania i szkolenia

Pozycja budżetu	**Koszty kwalifikowalne i mające zastosowanie zasady**	**Kwota**		
Dofinansowanie kosztów podróży	Dofinansowanie kosztów podróży uczestników, w tym osób towarzyszących, z miejsca zamieszkania do miejsca działania i z powrotem. **Mechanizm finansowania:** dofinansowanie kosztów jednostkowych **Zasada alokacji:** na podstawie odległości oraz liczby osób. Wnioskodawca musi wskazać odległość między miejscem zamieszkania a miejscem działania[116]	**Odległość**	**Podróż standardowa**	**Podróż z wykorzystaniem ekologicznych środków transportu**
		0–99 km	23 EUR	
		100–499 km	180 EUR	210 EUR
		500–1 999 km	275 EUR	320 EUR
		2 000–2 999 km	360 EUR	410 EUR

[116] Na przykład jeżeli osoba z Madrytu (Hiszpania) bierze udział w działaniu odbywającym się w Rzymie (Włochy), wnioskodawca oblicza odległość z Madrytu do Rzymu (1 365,28 km), a następnie wybiera odpowiedni przedział odległości (tj. między 500 a 1 999 km).

	przy użyciu kalkulatora odległości Komisji Europejskiej[117].	3 000–3 999 km	530 EUR	610EUR
		4 000–7 999 km	820 EUR	
		8 000 km lub więcej	1500 EUR	
Wsparcie indywidualne	Koszty związane z utrzymaniem w trakcie działania. **Mechanizm finansowania:** dofinansowanie kosztów jednostkowych **Zasada alokacji:** W zależności od długości pobytu uczestnika z uwzględnieniem osób towarzyszących (w stosownych przypadkach) oraz jednego dnia podróży przed rozpoczęciem działania i jednego dnia podróży następującego po działaniu. Wsparcie indywidualne może obejmować do 365 dni trwania działania. wniosek o przyznanie tych kosztów należy uzasadnić w formularzu wniosku.	Stawka podstawowa dla pracowników i osób pracujących z młodzieżą: **106 EUR** Stawka podstawowa dla osób uczących się i młodzieży: **58 EUR** Stawka podstawowa jest stosowana do 14. dnia działania. Od 15.dnia działania stosowana stawka będzie odpowiadać 70% stawki podstawowej, a od 60. dnia działania – 50% stawki podstawowej. Stosowane stawki będą zaokrąglane do najbliższej pełnej wartości w euro.		
Wsparcie językowe	Koszty związane ze wsparciem oferowanym uczestnikom w celu poprawy znajomości języka, w jakim prowadzone jest działanie. **Mechanizm finansowania:** dofinansowanie kosztów jednostkowych **Zasada alokacji:** na podstawie liczby uczestników i wyłącznie w odniesieniu do działań trwających od 2 do 12 miesięcy. wniosek o przyznanie tych kosztów należy uzasadnić w formularzu wniosku.	**150 EUR** na uczestnika potrzebującego wsparcia językowego.		

Tabela A – Wyniki projektu (kwoty w euro na dzień)

[117] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_pl

Dofinansowanie to można wykorzystać wyłącznie na pokrycie kosztów osobowych w organizacjach uczestniczących w projekcie, które są związane z wytwarzaniem rezultatów projektu[118]. Kwoty zależą od: a) profilu kadry zaangażowanej w projekt i b) kraju organizacji uczestniczącej, której kadra jest zaangażowana w projekt.

	Osoba zarządzająca	**Nauczyciel/osoba prowadząca szkolenie/ naukowiec / Osoba pracująca z młodzieżą**	**Pracownik techniczny**	**Pracownik administracyjny/wolontariusz**
	B1.1	**B1.2**	**B1.3**	**B1.4**
Dania, Irlandia, Luksemburg, Niderlandy, Austria, Szwecja, Liechtenstein, Norwegia	294	241	190	157
Belgia, Niemcy, Francja, Włochy, Finlandia, Islandia	280	214	162	131
Republika Czeska, Grecja, Hiszpania, Cypr, Malta, Portugalia, Słowenia	164	137	102	78
Bułgaria, Estonia, Chorwacja, Łotwa, Litwa, Węgry, Polska, Rumunia, Serbia, Słowacja, Republika Macedonii Północnej i Turcja	88	74	55	47

Tabela B – Wyniki projektu (kwoty w euro na dzień)

[118] W przypadku szkolnictwa wyższego koszty osobowe pracowników, którzy są zatrudnieni przez wydziały będących beneficjentami akredytowanych instytucji szkolnictwa wyższego posiadających Kartę Erasmusa dla szkolnictwa wyższego, kwalifikują się w kategorii kosztów „rezultaty projektu".

Dofinansowanie to można wykorzystać wyłącznie na pokrycie kosztów osobowych w organizacjach uczestniczących w projekcie, które są związane z wytwarzaniem rezultatów projektu[119]. Kwoty zależą od: a) profilu kadry zaangażowanej w projekt i b) kraju organizacji uczestniczącej, której kadra jest zaangażowana w projekt.

	Osoba zarządzająca	**Nauczyciel/osoba prowadząca szkolenie/ naukowiec/ Osoba pracująca z młodzieżą**	**Pracownik techniczny**	**Pracownik administracyjny**
	B1.1	**B1.2**	**B1.3**	**B1.4**
Australia, Kanada, Katar, Kuwejt, Makau, Monako, San Marino, Stany Zjednoczone Ameryki, Szwajcaria	294	241	190	157
Andora, Brunei, Japonia, Nowa Zelandia, Singapur, Watykan, Zjednoczone Emiraty Arabskie, Zjednoczone Królestwo	280	214	162	131
Arabia Saudyjska, Bahamy, Bahrajn, Hong Kong, Izrael, Republika Korei, Oman, Tajwan	164	137	102	78

[119] W przypadku szkolnictwa wyższego koszty osobowe pracowników, którzy są zatrudnieni przez wydziały będących beneficjentami akredytowanych instytucji szkolnictwa wyższego posiadających Kartę Erasmusa dla szkolnictwa wyższego, kwalifikują się w kategorii budżetowej „rezultaty projektu".

Afganistan, Albania, Algieria, Angola, Antigua i Barbuda, Argentyna, Armenia, Azerbejdżan, Bangladesz, Barbados, Belize, Benin, Bhutan, Białoruś, Boliwia, Bośnia i Hercegowina, Botswana, Brazylia, Burkina Faso, Burundi, Chile, Chiny, Czad, Czarnogóra, Dominika, Dominikana, Dżibuti, Egipt, Ekwador, Erytrea, Eswatini, Etiopia, Fidżi, Filipiny, Gabon, Gambia, Ghana, Grenada, Gruzja, Gujana, Gwatemala, Gwinea, Gwinea Bissau, Haiti, Honduras, Indie, Indonezja, Irak, Iran, Jamajka, Jemen, Jordania, Kambodża, Kamerun, Kazachstan, Kenia, Kirgistan, Kiribati, Kolumbia, Komory, Kongo, Demokratyczna Republika Konga, Korea Północna (KRLD), Kosowo, Kostaryka, Kuba, Laos, Lesotho, Liban, Liberia, Libia, Madagaskar, Malawi, Malediwy, Malezja, Mali, Maroko, Mauretania, Mauritius, Meksyk, Mikronezja, Mjanma (Birma), Mołdawia, Mongolia, Mozambik, Namibia, Nauru, Nepal, Niger, Nigeria, Nikaragua, Niue, Pakistan, Palau, Palestyna, Panama, Papua Nowa Gwinea, Paragwaj, Peru, Republika Południowej Afryki, Republika Środkowoafrykańska, Republika Wybrzeża Kości Słoniowej, Republika Zielonego Przylądka, Rwanda, Saint Kitts i Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent i Grenadyny, Salwador, Samoa, Senegal, Seszele, Sierra Leone, Somalia, Sri Lanka, Sudan, Sudan Południowy, Surinam, Syria, Tadżykistan, Tajlandia, Tanzania, terytorium Federacji Rosyjskiej uznane przez prawo międzynarodowe, terytorium Ukrainy uznane przez prawo międzynarodowe, Timor Wschodni – Demokratyczna Republika, Togo, Tonga, Trynidad i Tobago, Tunezja, Turkmenistan, Tuvalu, Uganda, Urugwaj, Uzbekistan, Vanuatu, Wenezuela, Wietnam, Wyspy Cooka, Wyspy Marshalla, Wyspy Salomona, Wyspy Świętego Tomasza i Książęca, Zambia, Zimbabwe	88	74	55	39

PARTNERSTWA NA MAŁĄ SKALĘ

Partnerstwa na małą skalę mają na celu rozszerzenie dostępu do programu na małe podmioty i osoby, do których trudno jest dotrzeć pod względem edukacji szkolnej, kształcenia dorosłych, kształcenia i szkolenia zawodowego, młodzieży i sportu. Dzięki niższym kwotom dotacji przyznawanych organizacjom, krótszemu czasowi ich trwania i prostszym wymogom administracyjnym w porównaniu z partnerstwami współpracy, akcja ta ma na celu dotarcie do organizacji oddolnych i mniej doświadczonych i nowych uczestników programu, zmniejszając przeszkody w uczestnictwie w programie dla organizacji o mniejszych zdolnościach organizacyjnych. Akcja ta będzie również miała na celu wspieranie elastycznych form – łączenia działań o charakterze transnarodowym i krajowym, choć w wymiarze europejskim – co pozwoli organizacjom na dysponowanie większymi środkami w celu dotarcia do osób o mniejszych szansach. Partnerstwa na małą skalę mogą również przyczyniać się do tworzenia i rozwoju sieci międzynarodowych oraz do wspierania synergii w ramach polityki lokalnej, regionalnej, krajowej i międzynarodowej, a także pomiędzy nimi.

CELE AKCJI

- **Przyciąganie do programu nowych uczestników, mniej doświadczonych organizacji i podmiotów działających na niewielką skalę.** Partnerstwa te powinny stanowić dla organizacji pierwszy krok w kierunku nawiązania współpracy na szczeblu europejskim.
- **Wspieranie włączenia grup docelowych o mniejszych szansach**
- **Wspieranie czynnego obywatelstwa Unii i przenoszenie wymiaru europejskiego na poziom lokalny**

Co więcej, główne cele partnerstw współpracy mają także zastosowanie do partnerstw na małą skalę, proporcjonalnie do zakresu i wielkości każdego projektu:

- **podniesienie jakości pracy i praktyk zaangażowanych organizacji i instytucji, otwarcie na nowe podmioty,** które w sposób naturalny nie przynależą do pojedynczego sektora;
- **budowanie zdolności organizacji** w zakresie prac międzynarodowych i międzysektorowych;
- **sprostanie wspólnym potrzebom i priorytetom w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu;**
- **umożliwienie transformacji i zmian** (na szczeblu indywidualnym, organizacyjnym lub sektorowym) prowadzących do poprawy odpowiadającej sytuacji każdej organizacji.

KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI

JAKIE KRYTERIA NALEŻY SPEŁNIĆ, ABY ZŁOŻYĆ WNIOSEK O PARTNERSTWO NA MAŁĄ SKALĘ?

Partnerstwa na małą skalę muszą spełniać następujące kryteria, aby kwalifikować się do otrzymania dofinansowania w ramach programu Erasmus+:

KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI

Kto może złożyć wniosek?	Wnioskodawcą może być każda organizacja uczestnicząca ustanowiona w kraju programu. Organizacja ta składa wniosek w imieniu wszystkich organizacji zaangażowanych w dany projekt.
Jakiego rodzaju organizacje kwalifikują się do wzięcia udziału w projekcie?	W partnerstwie na małą skalę mogą uczestniczyć wszelkie organizacje publiczne lub prywatne[120] ustanowione w kraju programu (zob. podrozdział „Kraje uprawnione" w części A niniejszego przewodnika). Niezależnie od dziedziny będącej przedmiotem oddziaływania projektu partnerstwa na małą skalę są otwarte dla wszelkiego rodzaju organizacji działających w obszarze kształcenia, szkolenia, młodzieży, sportu lub w innych sektorach społeczno-ekonomicznych oraz dla organizacji prowadzących działalność o charakterze przekrojowym w różnych dziedzinach (np. organy lokalne, regionalne i krajowe, ośrodki zajmujące się uznawalnością i potwierdzaniem kwalifikacji, izby handlowe, organizacje handlowe, ośrodki doradztwa, organizacje kulturalne i sportowe). W zależności od priorytetu i celów określonych w projekcie w partnerstwach na małą skalę powinni uczestniczyć najbardziej odpowiedni i różnorodni partnerzy, co pozwoli na czerpanie korzyści z różnych doświadczeń, profili i szczególnej wiedzy fachowej.
Liczba i profil organizacji uczestniczących	Partnerstwo na małą skalę ma wymiar ponadnarodowy i obejmuje co najmniej dwie organizacje pochodzące z dwóch różnych krajów programu. Nie ustalono maksymalnej liczby organizacji uczestniczących w jednym partnerstwie. W momencie składania wniosku o dofinansowanie należy wskazać wszystkie organizacje uczestniczące.
Uwzględnione priorytety	Aby partnerstwo na małą skalę mogło ubiegać się o finansowanie, musi dotyczyć: • co najmniej jednego priorytetu horyzontalnego lub • co najmniej jednego specyficznego priorytetu odnoszącego się do dziedziny kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu będącej

[120] Do celów tej Akcji nieformalnych grup młodzieży nie uznaje się za organizacje i w związku z tym nie kwalifikują się one do uczestnictwa (ani jako wnioskodawcy, ani partnerzy).

	przedmiotem największego oddziaływania. W przypadku projektów w dziedzinach kształcenia i szkolenia zawodowego edukacji szkolnej, kształcenia dorosłych i młodzieży zarządzanych przez agencje narodowe programu Erasmus+ na poziomie zdecentralizowanym, agencje narodowe mogą, spośród tych priorytetów, koncentrować się w większym stopniu na tych szczególnie istotnych w kontekście ich uwarunkowań krajowych (zwanych „Priorytety europejskie w kontekście krajowym"). Agencje narodowe muszą należycie informować potencjalnych wnioskodawców poprzez swoje oficjalne strony internetowe.
Miejsce (miejsca) działań	Wszystkie działania w ramach partnerstw na małą skalę muszą odbywać się w krajach będących siedzibami organizacji uczestniczących w projekcie. Ponadto, o ile jest to należycie uzasadnione w odniesieniu do celów lub realizacji projektu, działania mogą mieć miejsce również w siedzibach instytucji Unii Europejskiej[121], nawet jeśli w projekcie nie ma uczestniczących organizacji z kraju, w którym ma siedzibę instytucja UE.
Czas trwania projektu	od 6 do 24 miesięcy Czas trwania projektu należy określić na etapie składania wniosku na podstawie celów projektu i rodzaju działań zaplanowanych na okres realizacji projektu. W wyjątkowych przypadkach, na wniosek beneficjenta i za zgodą agencji narodowej lub agencji wykonawczej, czas trwania partnerstwa na małą skalę może zostać przedłużony. W takim przypadku całkowita kwota dofinansowania nie ulegnie zmianie.
Gdzie należy złożyć wniosek?	**Partnerstwa na małą skalę w dziedzinach kształcenia i szkolenia zawodowego, edukacji szkolnej, edukacji dorosłych i młodzieży zgłoszone przez dowolną organizację z tych dziedzin:** • do agencji narodowej kraju, w którym ma siedzibę organizacja wnioskująca. **Partnerstwa na małą skalę w dziedzinie sportu**: • do Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego z siedzibą w Brukseli. Identyfikator zaproszenia: ERASMUS-SPORT-2021-SSCP

[121]Siedziby instytucji Unii Europejskiej znajdują się w Brukseli, Frankfurcie, Luksemburgu, Strasburgu i Hadze.

	W obu przypadkach w danym terminie składania wniosków to samo konsorcjum partnerów może złożyć tylko jeden wniosek do jednej narodowej agencji[122].

Kiedy należy złożyć wniosek?	**Partnerstwa na małą skalę w dziedzinach kształcenia i szkolenia zawodowego, edukacji szkolnej, edukacji dorosłych i młodzieży** zgłoszone przez dowolną organizację z tych dziedzin:
	• wnioskodawcy muszą złożyć wnioski o dofinansowanie do:
	  • **20 maja do godz. 12.00:00 (w południe czasu obowiązującego w Brukseli) w przypadku projektów rozpoczynających się między 1 listopada tego samego roku a 28 lutego następnego roku.**
	  • **3 listopada do godz. 12:00:00 (w południe czasu obowiązującego w Brukseli)** w przypadku projektów rozpoczynających się pomiędzy 1 marca a 31 maja następnego roku.
	
	Partnerstwa na małą skalę w dziedzinie sportu:
	Wnioskodawcy muszą złożyć wnioski o dofinansowanie do **dnia 20 maja 2021 r. do godz. 17:00:00**

OPRACOWANIE PROJEKTU

Projekt partnerstwa na małą skalę obejmuje cztery etapy rozpoczynające się jeszcze przed wyborem projektu do finansowania: planowania, przygotowania, realizacji działań i działań następczych. Organizacje uczestniczące i uczestnicy zaangażowani w działania powinni odgrywać aktywną rolę na wszystkich tych etapach, zwiększając w ten sposób swoje doświadczenie w zakresie nauki.

- Planowanie (określenie potrzeb, celów, efektów projektu i efektów uczenia się, form działalności, harmonogramów itp.)
- przygotowanie (planowanie działań, sporządzanie programu prac, ustalenia praktyczne, potwierdzenie grupy docelowej lub grup docelowych planowanych działań, dojście do porozumienia z partnerami itp.);
- realizacja działań;
- Działania następcze (ocena działań i ich wpływu na różnych poziomach, udostępnianie i wykorzystanie rezultatów projektu)

[122] Obejmuje to zarówno agencje narodowe programu Erasmus+, jak i Agencję Wykonawczą ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego z siedzibą w Brukseli.

W przypadku partnerstw na małą skalę w dziedzinie sportu zaleca się, aby we wnioskach uwzględnić co najmniej jeden lokalny lub regionalny klub sportowy.

Aspekty horyzontalne, które należy uwzględnić przy opracowywaniu projektu:

Poza spełnieniem oficjalnych kryteriów i określeniem stałych ustaleń dotyczących współpracy ze wszystkimi partnerami projektu, następujące elementy mogą przyczynić się do zwiększenia wpływu i jakościowej realizacji partnerstw współpracy. Wnioskodawców zachęca się, aby przy opracowywaniu projektów partnerstw na małą skalę brali pod uwagę te możliwości i kierunki.

Zrównoważenie środowiskowe

Projekty należy opracowywać w sposób przyjazny środowisku, a wszystkie jego aspekty powinny uwzględniać ekologiczne praktyki. Przy opracowywaniu projektu organizacje i uczestnicy powinni przyjmować przyjazne środowisku podejście, zachęcając wszystkie strony zaangażowane w projekt do omawiania kwestii związanych ze środowiskiem i uczenia się o nich. Podejście to powinno odzwierciedlać działania, które można podjąć na różnych szczeblach, i stanowić wsparcie dla organizacji i uczestników w szukaniu alternatywnych, bardziej ekologicznych sposobów realizowania działań w ramach projektu.

Włączenie i różnorodność

Celem programu Erasmus+ jest promowanie równych możliwości i równego dostępu, włączenia i sprawiedliwości we wszystkich jego akcjach. Aby wdrażać te zasady, opracowano strategię na rzecz włączenia społecznego i różnorodności w celu wspierania skuteczniejszych działań informacyjnych dla uczestników z różnych środowisk, szczególnie tych o mniejszych szansach, którzy mierzą się z trudnościami związanymi z uczestnictwem w projektach europejskich. Organizacje powinny w ramach projektów opracowywać łatwo dostępne i włączające działania, uwzględniając opinie uczestników o mniejszych szansach i angażując je w podejmowanie decyzji przez cały proces.

Wymiar cyfrowy

Współpraca wirtualna i eksperymentowanie z wirtualnymi możliwościami uczenia się i kształcenia mieszanego stanowią podstawę udanych partnerstw na małą skalę. W szczególności gorąco zachęca się uczestników projektów w dziedzinie edukacji szkolnej i edukacji dorosłych, aby korzystali z platform: eTwinning, *School Education Gateway* i EPALE i współpracowali przed rozpoczęciem, podczas realizacji i po zakończeniu działań w ramach projektu. Mocno zachęca się, aby w projektach w dziedzinie młodzieży wykorzystywano Europejski Portal Młodzieżowy i platformę strategii UE na rzecz młodzieży w celu umożliwienia współpracy przed rozpoczęciem działań w ramach projektu, w ich trakcie oraz po ich zakończeniu.

KRYTERIA PRZYZNANIA DOFINANSOWANIA

Adekwatność projektu **(maksymalny wynik: 30 punktów)**	Zakres, w jakim: ▪ wniosek dotyczący projektu jest istotny z punktu widzenia celów i priorytetów akcji. Ponadto wniosek będzie traktowany jako wysoce adekwatny, w przypadku gdy: – odnosi się do priorytetu „włączenie i różnorodność"; – w przypadku projektów zarządzanych przez agencje narodowe programu Erasmus+ na poziomie zdecentralizowanym: odpowiada na

	co najmniej jeden z „Priorytetów europejskich w kontekście krajowym” ogłoszony przez agencję narodową; ▪ profil, doświadczenie i działalność organizacji uczestniczących są adekwatne do obszaru wniosku; ▪ wniosek wnosi wartość dodaną na szczeblu UE, przyczyniając się do budowania zdolności organizacji, aby mogły nawiązać współpracę transgraniczną i tworzyć sieci kontaktów.
Jakość planu projektu i jego realizacji (maksymalny wynik 30 punktów)	Zakres, w jakim: ▪ cele projektu są wyraźnie zdefiniowane, realistyczne i dotyczą potrzeb i celów organizacji uczestniczących oraz potrzeb ich grup docelowych; ▪ działania opracowuje się w sposób dostępny i sprzyjający włączeniu i są one otwarte na osoby o mniejszych szansach; ▪ proponowana metoda jest jasna, adekwatna i możliwa do przeprowadzenia; – plan prac dotyczących projektu jest przejrzysty, kompletny i skuteczny oraz obejmuje odpowiednie etapy przygotowania, wdrażania i udostępniania rezultatów projektu; – projekt jest racjonalny ekonomicznie i przeznaczono w nim odpowiednie środki na każde działanie; ▪ w ramach projektu korzysta się z cyfrowych narzędzi i metod uczenia się w celu uzupełnienia działań fizycznych oraz poprawy współpracy z organizacjami partnerskimi. o W odpowiednim przypadku: stopień, w jakim w danym projekcie wykorzystuje się platformy internetowe Erasmus+ (eTwinning, EPALE, europejską platformę internetową dla szkół – School Education Gateway, Europejski Portal Młodzieżowy, platformę strategii UE na rzecz młodzieży) jako narzędzia do przygotowywania, wdrażania działań projektu oraz działań następczych. ▪ Projekt opracowano w sposób przyjazny środowisku, a różnych jego aspektach uwzględnia się ekologiczne praktyki.
Ustalenia w zakresie jakości partnerstwa i współpracy (maksymalny wynik 20 punktów)	Zakres, w jakim: ▪ projekt obejmuje połączenie organizacji uczestniczących odpowiednie pod względem profilu; ▪ projekt angażuje nowe osoby po raz pierwszy uczestniczące w Akcji oraz mniej doświadczone organizacje. ▪ proponowany podział zadań przewiduje zaangażowanie i czynny udział wszystkich organizacji uczestniczących; ▪ wniosek obejmuje skuteczne mechanizmy koordynacji i komunikacji między organizacjami uczestniczącymi.
Wpływ **(maksymalny wynik: 20 punktów)**	Zakres, w jakim: ▪ wniosek dotyczący projektu obejmuje konkretne i logiczne kroki mające na celu uwzględnienie wyników projektu w zwykłych pracach organizacji uczestniczących; ▪ projekt ma potencjał, aby pozytywnie wpływać na uczestników i organizacje uczestniczące, a także społeczeństwo w szerszym znaczeniu; ▪ wniosek w sprawie projektu obejmuje odpowiednie sposoby dokonywania oceny efektów projektu;

	▪ wniosek w sprawie projektu obejmuje konkretne i skuteczne działania mające na celu udostępnienie wyników projektu w ramach organizacji uczestniczących, podzielenie się nimi z innymi organizacjami i opinią publiczną oraz publiczne uznanie finansowania Unii Europejskiej.

Aby wnioski zostały rozpatrzone do finansowania, muszą uzyskać co najmniej 60 punktów. Muszą ponadto uzyskać co najmniej połowę maksymalnej liczby punktów w każdej kategorii wymienionych powyżej kryteriów przyznawania dofinansowania (tj. co najmniej 15 punktów w kategoriach „Adekwatność projektu" i „Jakość planu projektu i jego realizacji"; 10 punktów w przypadku kategorii „Jakość zespołu odpowiedzialnego za projekt i ustaleń dotyczących współpracy" oraz „Wpływ").

W przypadku partnerstw na mało skalę zarządzanych przez agencję wykonawczą w sytuacji otrzymania takiej samej liczby punktów pierwszeństwo będą miały wnioski, które zostały najwyżej ocenione w kategoriach „Adekwatność projektu", a następnie „Wpływ".

JAKIE SĄ ZASADY FINANSOWANIA?

Proponowany model finansowania obejmuje zestaw dwóch możliwych kwot ryczałtowych odpowiadających całkowitej kwocie dofinansowania projektu. Wnioskodawcy wybiorą spośród dwóch określonych kwot według działań, jakie chcą podjąć, oraz rezultatów, jakie chcą osiągnąć:

Osobne kwoty ryczałtowe:

30 000 EUR

60 000 EUR

WYMOGI

Biorąc pod uwagę, że partnerstwa na małą skalę są instrumentem integracji i dostępu dla nowych uczestników i mniej doświadczonych organizacji do programu, informacje wymagane do ubiegania się o dofinansowanie w ramach tej akcji nie będą skomplikowane, przy jednoczesnym zapewnieniu zgodności z przepisami rozporządzenia finansowego UE. Dlatego też opis projektu powinien zawierać:

- Cele
- Proponowane działania
- Spodziewane rezultaty

Cele, działania i spodziewane rezultaty muszą być ze sobą wyraźnie powiązane i przedstawione w spójny sposób. Wnioski muszą również zawierać ogólny harmonogram projektu z przewidywaną datą realizacji głównych celów pośrednich.

Wnioskodawcy powinni dostarczyć wystarczające informacje na temat planu budżetowego, tak aby ewaluatorzy mogli ocenić adekwatność każdego działania, jak również jego spójność z innymi działaniami.

W **budżecie projektu** należy uwzględnić działania planowane w ramach projektu oraz wskazać część dofinansowania przeznaczoną na każde z działań.

Wypłata dofinansowania

Warunkiem otrzymania pełnej kwoty dofinansowania jest ukończenie wszystkich działań zgodnych z kryteriami jakości opisanych we wniosku. Jeżeli co najmniej jedno działanie nie zostanie ukończone lub zostanie ukończone tylko częściowo lub jego ocena jakości niesatysfakcjonująca, wówczas kwota dofinansowania może zostać odpowiednio obniżona.

PARTNERSTWA NA RZECZ DOSKONAŁOŚCI

CZYM SĄ PARTNERSTWA NA RZECZ DOSKONAŁOŚCI?

Partnerstwa na rzecz doskonałości stanowią wsparcie dla projektów o długoterminowej, zrównoważonej perspektywie. Tego typu partnerstwa wspierają następujące akcje:

- centra doskonałości zawodowej
- akademie nauczycielskie Erasmus+;
- akcje Erasmus Mundus,
    - wspólne studia magisterskie Erasmus Mundus, oraz
    - działania w zakresie opracowywania studiów Erasmus Mundus.

Akcjami tymi zarządza Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego (EACEA).

CENTRA DOSKONAŁOŚCI ZAWODOWEJ

W ramach inicjatywy dotyczącej centrów doskonałości zawodowej zdefiniowano **oddolne podejście do doskonałości**, zgodnie z którym instytucje kształcenia i szkolenia zawodowego są zdolne do szybkiego przystosowywania oferowanych kwalifikacji do zmieniających się potrzeb gospodarczych i społecznych. Ma ona na celu wspieranie transnarodowych platform współpracy, które trudno byłoby stworzyć w osobnych państwach członkowskich przy braku zachęt ze strony UE, jej wsparcia technicznego i możliwości w zakresie wzajemnego uczenia się.

Proponowana koncepcja doskonałości zawodowej charakteryzuje się całościowym podejściem **skoncentrowanym na osobie uczącej się**, w ramach którego kształcenie i szkolenie zawodowe:

- stanowi integralną część **ekosystemów umiejętności**, przyczyniając się do rozwoju regionalnego, innowacji, włączenia społecznego i strategii inteligentnej specjalizacji;
- jest częścią **trójkąta wiedzy**, ściśle powiązaną z innymi sektorami kształcenia i szkolenia, środowiskiem naukowym i przedsiębiorstwami;
- umożliwia osobom uczącym się nabywanie kompetencji zawodowych i kluczowych dzięki **wysokiej jakości ofercie**, która opiera się na zapewnieniu jakości, sprzyja budowaniu innowacyjnych form partnerstwa ze światem pracy i jest wspierana dzięki stałemu rozwojowi zawodowemu nauczycieli i kadry prowadzącej szkolenia, innowacyjnym i integracyjnym metodom pedagogicznym, strategiom mobilności i umiędzynaradawiania.

CELE AKCJI

Akcja ta przyczynia się do stopniowego tworzenia i rozwoju europejskich platform **centrów doskonałości zawodowej**, przyczyniając się do rozwoju regionalnego, innowacji i strategii inteligentnej specjalizacji, jak również międzynarodowych platform współpracy.

Centra doskonałości zawodowej będą działały na dwóch poziomach:

1. ***na szczeblu krajowym*** w danym kontekście lokalnym poprzez włączanie centrów doskonałości zawodowej do lokalnych ekosystemów innowacji oraz łączenie ich na poziomie europejskim;
2. ***na szczeblu transnarodowym*** poprzez platformy centrów doskonałości zawodowej w celu ustanowienia światowej klasy punktów odniesienia dla kształcenia zawodowego poprzez zbliżanie centrów doskonałości zawodowej o wspólnych:
    - *zainteresowaniach poszczególnymi sektorami* (np. lotnictwem, elektromobilnością, technologiami ekologicznymi i dotyczącymi gospodarki o obiegu zamkniętym, ICT, opieki zdrowotnej itp.); lub
    - innowacyjnych *podejściach do wyzwań społecznych* (np. zmiany klimatu, wyczerpywania się i niedoboru zasobów, transformacji cyfrowej, sztucznej inteligencji, celów zrównoważonego rozwoju, integracji migrantów, podnoszenia kwalifikacji osób o niskich kwalifikacjach itp.).

Celem platform jest **„równanie do góry"** w zakresie doskonalenia kształcenia i szkolenia zawodowego. Będą one otwarte na uczestnictwo krajów o dobrze rozwiniętych systemach doskonałości zawodowej, a także dla tych, które są w trakcie opracowywania podobnych podejść zmierzających do wykorzystania pełnego potencjału instytucji VET i odegrania aktywnej roli we wspieraniu wzrostu i innowacji.

Centra doskonałości zawodowej są przeznaczone dla organizacji oferujących kształcenie i szkolenie zawodowe na wszystkich poziomach ERK od 3 do 8, w tym na poziomie wykształcenia średniego II stopnia, policealnym, a także wyższym (np. uczelni nauk stosowanych, politechnik itp.).

Wnioski nie mogą jednak dotyczyć wyłącznie działań kierowanych do osób uczących się na poziomie wyższym; wnioski dotyczące VET na poziomie wyższym (poziomy ERK od 6 do 8) muszą obejmować co najmniej jeden inny poziom kwalifikacji VET od poziomu ERK 3 do 5, a także istotny element uczenia się opartego na pracy[123].

KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI

Aby kwalifikować się do otrzymania dofinansowania w ramach programu Erasmus+, wnioski w sprawie projektów dotyczących centrów doskonałości zawodowej muszą spełniać następujące kryteria:

Kto może złożyć wniosek?	Wnioskodawcą może być każda organizacja uczestnicząca mająca siedzibę w **kraju programu**. Organizacja ta składa wniosek w imieniu wszystkich organizacji zaangażowanych w dany projekt.
Jakiego rodzaju organizacje kwalifikują się do udziału w projekcie?	Każda organizacja publiczna lub prywatna prowadząca działalność w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego lub w środowisku pracy i mająca siedzibę w **kraju programu** lub dowolnym **kraju partnerskim** (zob. podrozdział „Kraje uprawnione" w załączniku A do niniejszego przewodnika) może pełnić rolę partnera pełnoprawnego, podmiotu lub partnera stowarzyszonego. Przykładowo takimi organizacjami mogą być: ▪ Organizatorzy kształcenia i szkolenia zawodowego ▪ przedsiębiorstwa, organizacje reprezentujące przemysł lub sektory, ▪ Krajowe/regionalne organy ds. kwalifikacji ▪ Instytuty badawcze ▪ Agencje ds. innowacji ▪ Organy ds. rozwoju regionalnego
Liczba i profil organizacji uczestniczących	Partnerstwo musi obejmować co najmniej **8 partnerów pełnoprawnych** z co najmniej **4 państw uczestniczących w programie Erasmus+** (w tym z co najmniej 2 państw członkowskich UE), w tym: a) co najmniej **1 przedsiębiorstwo, organizację reprezentującą przemysł lub sektor**, oraz b) co najmniej **1 organizatora kształcenia i szkolenia zawodowego** (na poziomie średnim lub wyższym). Dalszy skład partnerstwa powinien odzwierciedlać szczególny charakter wniosku.
Czas trwania projektu	4 lata

[123] Według Cedefop, uczenie się oparte na pracy odnosi się do zdobytej wiedzy i umiejętności poprzez realizowanie zadań w środowisku zawodowym, w miejscu pracy [...] albo w instytucji VET, oraz poprzez wyciąganie wniosków z ich realizacji. W przypadku kształcenia zawodowego podstawowego, zgodnie ze sprawozdaniem Komisji z 2013 roku (Work-based learning in Europe: Practices and Policy pointers [Uczenie się oparte na pracy w Europie: wskazówki dotyczące praktyk i polityki]), istnieją trzy formy uczenia się opartego na pracy: 1) systemy szkolenia w formach naprzemiennych lub staże, znane zazwyczaj jako „system dualny", 2) uczenie się oparte na pracy jako szkolne kształcenie i szkolenie zawodowe, które obejmuje okresy szkolenia w miejscu pracy w przedsiębiorstwach oraz 3) uczenie się oparte na pracy zintegrowane z programem szkolnym poprzez laboratoria, warsztaty, kuchnie, restauracje, firmy studenckie lub tworzone w formie praktyki, symulacje lub zadania związane z rzeczywistymi projektami biznesowymi lub branżowymi.
W celu zapoznania się z terminologią dotyczącą VET, w tym terminem „uczenie się oparte na pracy", prosimy o korzystanie z oficjalnych publikacji Cedefop:
HTTPS://WWW.CEDEFOP.EUROPA.EU/EN/PUBLICATIONS-AND-RESOURCES/PUBLICATIONS/4117.

Gdzie należy złożyć wniosek?	Do Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Identyfikator zaproszenia: ERASMUS-EDU-2021-PEX-COVE.
Kiedy należy złożyć wniosek?	Wnioskodawcy muszą złożyć wnioski o dofinansowanie do **dnia 7 września do godz. 17:00:00 (czasu obowiązującego w Brukseli)**.

Organizacje wnioskujące będą oceniane na podstawie odpowiednich kryteriów wyłączających oraz kryteriów wyboru. W celu uzyskania dodatkowych informacji proszę zapoznać się z częścią C niniejszego przewodnika.

OPRACOWANIE PROJEKTU

Centra doskonałości zawodowej charakteryzują się przyjęciem **podejścia systemowego**. Oczekuje się od nich, że będą wykraczały daleko poza zwykłe zapewnianie wysokiej jakości kwalifikacji zawodowych. Cechy charakterystyczne dla transnarodowych platform współpracy obejmują zestaw różnych działań pogrupowanych w ramach trzech grup omówionych poniżej:

1. **Nauczanie i uczenie się** – w tym uczenie osób umiejętności dopasowanych do rynku pracy w ramach ciągłego podejścia do uczenia się przez całe życie; opracowanie innowacyjnych, skupionych na osobie uczącej się metod nauczania i uczenia się, w tym materiałów do kształcenia na odległość umożliwiających kształcenie i szkolenie zawodowe odbywające się w sposób modułowy, skupiony na osobie uczącej się i transnarodowy (programy nauczania lub kwalifikacje), które przyczynią się do mobilności (w tym mobilności wirtualnej) osób uczących się i kadry oraz ułatwią uznawanie kwalifikacji na szczeblu regionalnym lub krajowym;

2. **Współpraca i partnerstwa** – w tym wnoszenie w partnerstwie wkładu w tworzenie i rozpowszechnianie nowej wiedzy z innymi zainteresowanymi stronami, a także ustanawianie partnerstw biznesowo-edukacyjnych umożliwiających prowadzenie praktyk zawodowych, staży, dzielenie się sprzętem, w tym materiałami do kształcenia na odległość, wymianę kadry i nauczycieli między przedsiębiorstwami oraz centrami VET itp.;

3. **Zarządzanie i finansowanie** – w tym zapewnienie skutecznego zarządzania na wszystkich szczeblach obejmujących właściwe zainteresowane strony; a także pełne wykorzystanie unijnych instrumentów i środków finansowych.

Niewyczerpującą listę działań odpowiadających każdej grupie zamieszczono w formularzu wniosku.

Działania proponowane we wnioskach dotyczących projektu powinny wnieść wartość dodaną i będą miały bezpośredni wpływ na osiąganie rezultatów projektu.

Projekt musi obejmować odpowiednie wyniki powiązane z:

- co najmniej 3 działaniami wymienionymi w formularzu wniosku w **grupie 1 – nauczanie i uczenie się**,
- co najmniej 3 działaniami wymienionymi w formularzu wniosku w **grupie 2 – współpraca oraz partnerstwo**, i
- co najmniej 2 działaniami wymienionymi w formularzu wniosku w **grupie 3 – zarządzanie i finansowanie**.

Wnioskodawca może uwzględnić działania, których nie wymieniono w powyższych trzech grupach. Należy wykazać, że są one w szczególności właściwe dla osiągania celów zaproszenia i spełniania określonych potrzeb. Muszą one zostać poddane pod rozwagę i przedstawione w ramach spójnego zestawu działań.

Celem centrów doskonałości zawodowej nie jest tworzenie nowych instytucji i infrastruktury VET od podstaw (choć mogą to robić), ale zrzeszanie grupy lokalnych/regionalnych partnerów, takich jak organizatorzy kształcenia zawodowego wstępnego i ustawicznego, instytucje szkolnictwa wyższego, w tym uczelnie nauk stosowanych i politechniki, instytuty badawcze, przedsiębiorstwa, izby, partnerzy społeczni, organy krajowe i regionalne oraz agencje rozwoju, publiczne służby zatrudnienia itp.

Wymaga się, aby w stosownych przypadkach w projektach stosowano instrumenty i narzędzia[124] dotyczące całej UE.

Projekty muszą obejmować opracowanie długoterminowego planu działania na rzecz stopniowego wdrażania wyników projektu po zakończeniu jego realizacji. Wspomniany plan musi opierać się na zrównoważonych partnerstwach między organizatorami kształcenia i szkolenia i kluczowymi zainteresowanymi stronami z danej branży prowadzącymi działalność na odpowiednim szczeblu. Należy w nim wskazać odpowiednie struktury zarządzania i przedstawić plany w zakresie skalowalności i stabilności finansowania. Plany powinny również zapewniać odpowiednią widoczność i szerokie rozpowszechnienie prac prowadzonych w ramach platform, w tym również na szczeblu UE i na krajowym szczeblu politycznym; należy w nich także zawrzeć szczegółowe informacje na temat sposobu wdrażania stosownych środków na szczeblu europejskim, krajowym lub regionalnym przy wsparciu odpowiednich partnerów. W planie działania należy również wskazać, w jaki sposób możliwości w zakresie otrzymania finansowania ze środków UE (np. w ramach europejskich funduszy strukturalnych, Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, programu Erasmus+, programu COSME, programów sektorowych), a także finansowania ze środków krajowych i regionalnych (oraz prywatnych), może przyczynić się do realizacji projektu. W planie działania należy wziąć pod uwagę krajowe i regionalne strategie inteligentnej specjalizacji.

OCZEKIWANY WPŁYW

Oczekuje się, że stopniowe ustanawianie i opracowywanie europejskich platform centrów doskonałości zawodowej zwiększy atrakcyjność kształcenia i szkolenia zawodowego, a także zapewni jego czołową pozycję w znajdywaniu rozwiązań dotyczących wyzwań wynikających z szybko zmieniających się potrzeb w zakresie umiejętności.

Ponieważ centra doskonałości zawodowej stanowią niezbędną część „trójkąta wiedzy" – bliskiej współzależności biznesu, kształcenia i badań – i odgrywają podstawową rolę w zapewnianiu umiejętności na potrzeby innowacji i inteligentnej specjalizacji, oczekuje się, że centra te będą dbały o wysoką jakość umiejętności i kompetencji, dzięki którym można znaleźć dobrą pracę i korzystać z możliwości rozwoju kariery zawodowej na wszystkich jej etapach, które to możliwości zaspakajają potrzeby innowacyjnej, sprzyjającej włączeniu społecznemu i zrównoważonej gospodarki. Zgodnie z oczekiwaniami podejście to utoruje drogę do działania w zakresie VET w ramach bardziej kompleksowego i integracyjnego określenia zapewniania umiejętności, uwzględniającego innowacje, pedagogikę, sprawiedliwość społeczną, uczenie się przez całe życie, umiejętności przekrojowe, organizacyjne i ustawiczne zawodowe uczenie się oraz potrzeby społeczności.

Dzięki silnemu przywiązaniu do kontekstu regionalnego/lokalnego i jednoczesnemu działaniu na poziomie transnarodowym centra doskonałości zawodowej będą tworzyć silne i trwałe partnerstwa między społecznością VET a środowiskiem pracy na szczeblu krajowym i transgranicznym. Zapewnią one tym samym stałą adekwatność zapewniania umiejętności i osiąganie wyników, które byłyby trudne do osiągnięcia bez dzielenia się wiedzą i stałej współpracy.

Oczekuje się, że dzięki szerokiemu rozpowszechnianiu efektów projektu na poziomie transnarodowym, krajowym lub regionalnym oraz opracowaniu długoterminowego planu działania na rzecz stopniowego wdrażania wyników projektu przy uwzględnieniu krajowych i regionalnych strategii inteligentnej specjalizacji w poszczególne projekty będą się angażować odpowiednie zainteresowane strony w ramach organizacji uczestniczących i poza nimi oraz zapewnią trwały wpływ po zakończeniu projektu.

---

[124] *Takie jak ERK, EQAVET, zalecenie Rady w sprawie europejskich ram jakości i skuteczności programów przygotowania zawodowego, zalecenie Rady w sprawie kompetencji kluczowych itp.*

KRYTERIA PRZYZNANIA DOFINANSOWANIA

Zastosowanie mają następujące kryteria przyznania dofinansowania:

Adekwatność projektu **(maksymalny wynik: 35 punktów)**	• **Związek z polityką**: w ramach wniosku ustanowiono i opracowano transnarodową platformę współpracy centrów doskonałości zawodowej w celu wspierania doskonałości VET. Wyjaśnia się w nim sposób, w jaki przyczyni się ona do osiągnięcia celów priorytetów politycznych objętych zaleceniem Rady w sprawie kształcenia i szkolenia zawodowego na rzecz zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności[125], a także deklaracją z Osnabrück[126]; • **Spójność**: zakres, w jakim wniosek opiera się na adekwatnej analizie potrzeb; cele są wyraźnie zdefiniowane, realistyczne i dotyczą kwestii istotnych dla organizacji uczestniczących i danej akcji. • **Innowacje**: we wniosku uwzględnia się najnowocześniejsze metody i techniki, co skutkuje innowacyjnymi wynikami i rozwiązaniami w danej dziedzinie w znaczeniu ogólnym lub w kontekście geograficznym, w którym wdraża się dany projekt (np. treść, wygenerowane wyniki, zastosowane metody pracy, organizacje i osoby biorące udział lub znajdujące się w grupie docelowej). • **Wymiar regionalny**: we wniosku – na podstawie określenia potrzeb i wyzwań lokalnych/regionalnych – wykazano jego uwzględnienie oraz wkład w rozwój regionalny, innowacje i strategie inteligentnej specjalizacji. • **Współpraca i partnerstwa**: stopień, w jakim wniosek jest odpowiedni do utrzymania silnych i trwałych relacji pomiędzy społecznością VET i przedsiębiorstwami (mogą być one reprezentowane przez izby lub stowarzyszenia), w których interakcje są wzajemne i przynoszą obopólne korzyści, zarówno na poziomie lokalnym, jak i transnarodowym; • **Europejska wartość dodana**: we wniosku wyraźnie wykazano wartość dodaną na poziomie indywidualnym (uczącego się lub pracowników), instytucjonalnym i systemowym wynikającą z rezultatów, które byłyby trudne do osiągnięcia przez partnerów działających bez współpracy na szczeblu europejskim; • **Umiędzynarodowienie**: we wniosku wykazano jego wkład w międzynarodowy wymiar doskonałości VET, w tym rozwój strategii na rzecz wspierania transgranicznej mobilności VET i trwałych partnerstw; • **Umiejętności cyfrowe**: stopień, w jakim we wniosku przewidziano działania związane z rozwojem umiejętności cyfrowych (np. spodziewane umiejętności, innowacyjne programy i metody nauczania, wytyczne itp.) związane z rozwojem umiejętności cyfrowych; • **Umiejętności ekologiczne**: stopień, w jakim we wniosku przewidziano działania (np. spodziewane umiejętności, innowacyjne programy i metody nauczania, wytyczne itp.) związane z przejściem na bardziej zieloną gospodarkę o obiegu zamkniętym; • **Wymiar społeczny**: wniosek obejmuje horyzontalną troskę o to, aby w poszczególnych działaniach uwzględniać różnorodność i promować wspólne wartości, równość, w tym równouprawnienie płci, oraz niedyskryminację i włączenie społeczne, w tym w odniesieniu do osób o specjalnych potrzebach edukacyjnych/mniejszych możliwościach.

[125] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=uriserv:OJ.C_.2020.417.01.0001.01.ENG
[126] *https://www.cedefop.europa.eu/files/osnabrueck_declaration_eu2020.pdf*

Jakość planu projektu i jego realizacji **(maksymalny wynik: 25 punktów)**	• **Spójność:** ogólny plan projektu zapewnia spójność między proponowanymi celami, działaniami i budżetem projektu. We wniosku przedstawiono spójny i kompleksowy zestaw właściwych działań i usług mających na celu zaspokojenie wskazanych potrzeb i prowadzących do oczekiwanych wyników. Przewidziano odpowiednie etapy przygotowania, wdrażania, monitorowania, wykorzystania, oceny i upowszechniania; • **Metodyka**: jakość i wykonalność proponowanej metodyki oraz jej odpowiedniość w kontekście generowania spodziewanych wyników. • **Zarządzanie**: przewiduje się solidne ustalenia dotyczące zarządzania. Terminy, organizacja, zadania i obowiązki są dobrze określone i realistyczne. We wniosku dotyczącym projektu na każde działanie przydziela się odpowiednie zasoby. Określono jasny zestaw kluczowych wskaźników efektywności oraz harmonogram ich oceny i realizacji; • **Budżet**: w budżecie przewiduje się odpowiednie zasoby niezbędne do pomyślnej realizacji projektu, które nie są ani zawyżone ani zaniżone. • **Plan prac**: jakość i skuteczność planu prac, w tym zakres, w jakim zasoby przydzielono do pakietów prac są zgodne z ich celami i rezultatami. • **Kontrola finansowa i kontrola jakości**: środki kontroli (ciągła ocena jakości, wzajemne oceny, analizy porównawcze itp.) i wskaźniki jakości zapewniają wysoką jakość i opłacalność realizacji projektu. Wyzwania/ryzyko związane z projektem są wyraźnie wskazane, a działania ograniczające ryzyko są odpowiednio ukierunkowane. Procesy przeglądu przeprowadzanego przez ekspertów zaplanowano jako integralną część projektu. Procesy te obejmują niezależną, zewnętrzną ocenę w połowie okresu realizacji projektu oraz na zakończenie projektu. • Jeżeli projekt obejmuje **działania w zakresie mobilności** (kierowane do osób uczących się lub pracowników): ➢ jakość praktycznych ustaleń, procesów zarządzania i mechanizmów wsparcia; ➢ zakres, w jakim działania te są właściwe w odniesieniu do celów projektu i angażują odpowiednią liczbę uczestników; ➢ jakość ustaleń dotyczących uznawania i poświadczania efektów kształcenia uczestników zgodnie z unijnymi narzędziami i zasadami przejrzystości i uznawalności.
Ustalenia w zakresie jakości partnerstwa i współpracy **(maksymalny wynik: 20 punktów)**	• **Skład**: projekt obejmuje odpowiednie połączenie uzupełniających się organizacji uczestniczących o profilu, kompetencjach, doświadczeniu i wiedzy fachowej niezbędnych do skutecznej realizacji wszystkich aspektów projektu. • **Pozytywna konwergencja**: zakres, w jakim partnerstwo skupia organizacje działające w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego lub w środowisku pracy, które znajdują się na różnych etapach rozwoju podejścia do doskonałości zawodowej, oraz pozwala na sprawną i skuteczną wymianę wiedzy eksperckiej i informacji między tymi partnerami; • **Wymiar geograficzny**: stopień, w jakim partnerstwo obejmuje odpowiednich partnerów z różnych obszarów geograficznych, jak również stopień, w jakim wnioskodawca uzasadnił geograficzny skład partnerstwa i wykazał jego znaczenie dla osiągania celów centrów doskonałości zawodowej; a także stopień, w jakim partnerstwo obejmuje szeroki i odpowiedni zakres właściwych podmiotów na szczeblu lokalnym i regionalnym; • **Zaangażowanie krajów partnerskich**: w stosownych przypadkach zaangażowanie organizacji uczestniczących z krajów partnerskich wnosi istotną wartość dodaną do projektu; • **Zaangażowanie**: koordynator wykazuje zdolność wysokiej jakości zarządzania transnarodowymi sieciami, a także zdolność przywództwa w złożonym środowisku; podział obowiązków i zadań jest wyraźny, odpowiedni i przewiduje zaangażowanie i czynny udział wszystkich organizacji uczestniczących związany z ich szczególną wiedzą fachową i potencjałem. • **Współpraca**: proponuje się skuteczny mechanizm zapewniający dobrą koordynację, podejmowanie decyzji i komunikację między organizacjami uczestniczącymi, uczestnikami i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami.

Wpływ **(maksymalny wynik: 20 punktów)**	• **Wykorzystywanie**: we wniosku dotyczącym projektu przedstawia się sposób, w jaki wyniki uzyskane dzięki projektowi będą wykorzystywane przez partnerów i inne zainteresowane strony. We wniosku zapewnia się środki do pomiaru wykorzystywania tych wyników w czasie trwania projektu i po jego zakończeniu. • **Upowszechnianie**: wniosek zawiera przejrzysty plan upowszechniania wyników oraz odpowiednie cele, działania, właściwy harmonogram, narzędzia i kanały zapewniające skuteczne upowszechnianie wyników i korzyści wśród zainteresowanych stron, decydentów, doradców, przedsiębiorstw, młodych osób uczących się itp. w czasie realizacji projektu i po jego zakończeniu; we wniosku wskazano również, którzy partnerzy będą odpowiedzialni za upowszechnianie; • **Wpływ**: we wniosku wykazano potencjalny wpływ projektu: ➢ na uczestników i organizacje uczestniczące w trakcie realizacji projektu i po jego zakończeniu; ➢ na inne podmioty niż organizacje i osoby indywidualne bezpośrednio uczestniczące w projekcie na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym lub europejskim. We wniosku przewidziano środki, a także jasno określone cele i wskaźniki służące do monitorowania postępów i oceny oczekiwanego wpływu (krótko- i długoterminowego); • **Trwałość**: we wniosku wyjaśniono sposób tworzenia centrum doskonałości zawodowej i jego późniejszego rozwoju. Projekt obejmuje opracowanie długoterminowego planu działania na rzecz stopniowego wdrażania wyników projektu po zakończeniu jego realizacji. Wspomniany plan musi opierać się na zrównoważonych partnerstwach między organizatorami kształcenia i szkolenia i kluczowymi zainteresowanymi stronami z danej branży prowadzącymi działalność na odpowiednim szczeblu. Należy w nim wskazać odpowiednie struktury zarządzania i przedstawić plany w zakresie skalowalności i stabilności finansowania, w tym zasoby finansowe (europejskie, krajowe i prywatne), które zapewnią długoterminową trwałość osiągniętych wyników i korzyści.

Aby wnioski zostały rozpatrzone do finansowania, muszą uzyskać co najmniej **70 punktów** (na 100 ogółem) przy uwzględnieniu również koniecznego minimalnego wyniku kwalifikującego dla każdego z czterech kryteriów przyznania dofinansowania: minimum 18 punktów w przypadku kategorii „Adekwatność projektu"; minimum 13 punktów w przypadku kategorii „Jakość planu projektu i jego realizacji" i 11 punktów w przypadku kategorii „Jakość partnerstwa i ustaleń dotyczących współpracy" oraz „Wpływ". W przypadkach uzyskania takiej samej liczby punktów pierwszeństwo będą miały wnioski, które zostały najwyżej ocenione w kategoriach „Adekwatność projektu", a następnie „Wpływ".

Zasadniczo – i w granicach istniejących krajowych i europejskich ram prawnych – wyniki powinny być udostępniane jako **otwarte zasoby edukacyjne** (OER) oraz na odpowiednich platformach zawodowych lub sektorowych albo na platformach właściwych organów. We wniosku zostanie opisany sposób, w jaki wygenerowane dane, powstałe materiały, dokumenty oraz działania mediów audiowizualnych i społecznościowych będą bezpłatnie udostępniane i promowane na podstawie licencji otwartych. Wniosek nie zawiera nieproporcjonalnych ograniczeń.

JAKIE SĄ ZASADY FINANSOWANIA?

W tej akcji stosuje się model finansowania za pomocą kwot ryczałtowych. Jednorazowa kwota ryczałtowa zostanie określona dla każdej dotacji w oparciu o szacunkowy budżet akcji proponowanej przez wnioskodawcę. Organ przyznający dofinansowanie określi kwotę ryczałtową każdej dotacji na podstawie wniosku, wyniku oceny, stóp finansowania i maksymalnej kwoty dotacji określonej w zaproszeniu.

Maksymalna kwota dofinansowania UE na projekt wynosi 4 mln EUR.

<u>W jaki sposób ustalana jest kwota ryczałtowa dla projektu?</u>

Wnioskodawcy muszą wypełnić szczegółową tabelę budżetową zgodnie z formularzem wniosku, biorąc pod uwagę następujące kwestie:

a) budżet powinien zostać uszczegółowiony stosownie do potrzeb przez beneficjenta lub beneficjentów i podzielony na spójne pakiety prac (np. na kategorie „zarządzanie projektem", „szkolenia", „organizacja wydarzeń", „przygotowanie i realizacja mobilności", „komunikacja i upowszechnianie", „zapewnienie jakości" itp.);

b) wniosek musi zawierać opis działań uwzględnionych w każdym pakiecie prac;

c) wnioskodawcy muszą przedstawić w swoim wniosku podział kwoty ryczałtowej, ukazujący udział każdego pakietu prac (oraz, w ramach każdego pakietu prac, udział przypisany każdemu beneficjentowi i podmiotowi stowarzyszonemu);

d) opisane koszty mogą obejmować koszty osobowe, koszty podróży i utrzymania, koszty sprzętu i podwykonawstwa, jak również inne koszty (takie jak upowszechnianie informacji, publikowanie lub tłumaczenia).

Wnioski zostaną ocenione zgodnie ze standardowymi procedurami oceny przy pomocy ekspertów wewnętrznych lub zewnętrznych. Eksperci ci ocenią jakość wniosków pod kątem wymogów określonych w zaproszeniu oraz oczekiwanego wpływu, jakości i skuteczności akcji.

Po dokonaniu oceny wniosku urzędnik zatwierdzający określi kwotę ryczałtową, biorąc pod uwagę wyniki przeprowadzonej oceny. Wartość kwoty ryczałtowej będzie ograniczona do maksymalnie 80% wysokości szacunkowego budżetu ustalonego po dokonaniu oceny.

Parametry dofinansowania (maksymalna kwota dotacji, stopa finansowania, całkowite koszty kwalifikowalne itp.) zostaną określone w umowie o udzielenie dotacji.

Osiągnięcia w ramach projektu będą oceniane na podstawie uzyskanych wyników. Ten system finansowania pozwoliłby skoncentrować się na rezultatach, a nie na wkładach, kładąc tym samym nacisk na jakość i poziom osiągania wymiernych celów.

Dalsze informacje można znaleźć we wzorze umowy o udzielenie dotacji dostępnej na portalu „Finansowanie i możliwości przetargowe".

AKADEMIE NAUCZYCIELSKIE ERASMUS+

W rezolucji Rady w sprawie dalszego rozwijania **europejskiego obszaru edukacji**[127] z 2019 r. Komisję wezwano, aby „[o]pracowała nowe sposoby szkolenia i wspierania kompetentnych, zmotywowanych i wysoko wykwalifikowanych nauczycieli, osób prowadzących szkolenia, edukatorów i liderów edukacyjnych i promowała ich stały rozwój zawodowy, jak i wysokiej jakości, oparte na badaniach, kształcenie nauczycieli”[128][129]. Podczas europejskiego szczytu poświęconego edukacji w 2019 r. podkreślono również kluczowe znaczenie nauczycieli, a w konsultacjach dotyczących przyszłych ram współpracy rola nauczycieli została uznana za jedną z najważniejszych kwestii, którymi należy się zająć w ramach współpracy UE.

W konkluzjach Rady dotyczących europejskich nauczycieli i trenerów przyszłości z maja 2020 r.[130] ponownie podkreślono rolę nauczycieli jako trzonu europejskiego obszaru edukacji i wezwano do dalszego wspierania rozwoju kariery i kompetencji nauczycieli, a także ich dobrobytu na wszystkich etapach ich kariery zawodowej. W konkluzjach podkreślono korzyści płynące z mobilności nauczycieli oraz potrzebę włączenia mobilności do wstępnego i ustawicznego kształcenia nauczycieli. Ponadto w konkluzjach zachęcono Komisję do wspierania ściślejszej współpracy między organizatorami kształcenia nauczycieli w ramach ich ustawicznego rozwoju zawodowego.

W komunikacie Komisji z 2020 r. w sprawie utworzenia europejskiego obszaru edukacji do 2025 r.[131] uznaje się kluczową rolę nauczycieli i szkoleniowców oraz przedstawia wizję posiadania wysoce kompetentnych i zmotywowanych edukatorów, którzy w ciągu swojej zróżnicowanej kariery mogą korzystać z różnych możliwości wsparcia i rozwoju zawodowego. Zaproponowano w nim szereg działań mających na celu sprostanie wyzwaniom stojącym obecnie przed zawodami nauczycielskimi, w tym plan uruchomienia akademii nauczycielskich Erasmus+.

W Planie działania Komisji w dziedzinie edukacji cyfrowej (2021–2027)[132] podkreślono, że wszyscy nauczyciele i osoby prowadzące szkolenia muszą mieć pewność swoich umiejętności i kompetencje, aby korzystać z technologii w sposób skuteczny i kreatywny w celu angażowania i motywowania osób uczących się, a także aby wszyscy uczniowie rozwijali swoje kompetencje cyfrowe w zakresie uczenia się, życia i pracy w świecie postępującej transformacji cyfrowej.

Wszystkie państwa UE wyrażają chęć poprawy **atrakcyjności** tego zawodu: w krajach UE uczestniczących w badaniu TALIS przeprowadzonym przez OECD średnio mniej niż 20% nauczycieli w szkołach średnich I stopnia uważa, że ich zawód jest ceniony przez społeczeństwo. **Starzenie się** nauczycieli jest niepokojące, ponieważ spodziewane w nadchodzących latach masowe przechodzenie nauczycieli na emeryturę może doprowadzić do potencjalnych niedoborów w kadrze nauczycielskiej w danym kraju. W **Monitorze Kształcenia i Szkolenia**[133] za rok 2019 wskazano również, że w wielu krajach europejskich występują **poważne niedobory** nauczycieli, albo w wymiarze ogólnym, albo w zakresie niektórych przedmiotów, takich jak nauki ścisłe, lub w odniesieniu do konkretnych profili, takich jak nauczanie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

---

127 https://data.consilium.europa.eu/doc/document/st-13298-2019-init/en/pdf
128 Monitor Kształcenia i Szkolenia za rok 2019, s. 28.
1298 listopada 2019 r., 13298/2019, https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13298-2019-INIT/pl/pdf
130 https://www.consilium.europa.eu/media/44115/st08269-en20.pdf
131 https://ec.europa.eu/education/resources-and-tools/document-library/eea-communication-sept2020_en
132 https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/digital-education-action-plan_en
133 https://ec.europa.eu/education/resources-and-tools/document-library/education-and-training-monitor-2019-executive-summary_en

Z przeprowadzonego przez OECD badania TALIS wynika, że pomimo szerokiej oferty ustawicznego doskonalenia zawodowego **nauczyciele nadal zgłaszają brak możliwości rozwoju zawodowego**. Pomimo korzyści płynących z **mobilności** nadal nie jest ona skutecznie osadzona w kształceniu nauczycieli ze względu na wiele praktycznych przeszkód, które powinny zostać usunięte dzięki poprawie spójności polityk.

Akademie nauczycielskie Erasmus+ pomogą rozwiązać te problemy, uzupełnić inne prowadzone prace na rzecz osiągnięcia celów w obszarze edukacji oraz przenieść wyniki **na krajową i regionalną politykę, a w efekcie na kształcenie nauczycieli i wsparcie na rzecz szkół**. W tym celu podmioty te wykorzystają innowacje i skuteczne praktyki istniejące w ramach krajowego kształcenia nauczycieli i współpracy europejskiej oraz rozwiną je jeszcze bardziej. Szczególna uwaga zostanie poświęcona rozpowszechnianiu i stosowaniu skutecznych praktyk w różnych krajach i wśród organizatorów kształcenia nauczycieli, a także zapewnieniu informacji zwrotnych i wpływu, również na poziomie polityki.

CELE AKCJI

ogólnym celem tej akcji jest utworzenie europejskich partnerstw organizatorów kształcenia i szkolenia nauczycieli w celu ustanowienia akademii nauczycielskich Erasmus+, które będą zajmowały się rozwijaniem europejskiego i międzynarodowego wymiaru kształcenia nauczycieli. Podmioty te będą promowały wielojęzyczność i różnorodność kulturową, rozwijały kształcenie nauczycieli zgodnie z priorytetami polityki edukacyjnej UE i będą przyczyniały się do osiągania celów europejskiego obszaru edukacji.

Akademie nauczycielskie Erasmus+ będą dążyły do osiągnięcia celów, które obejmują:

- przyczynienie się do poprawy polityki i praktyk w zakresie kształcenia nauczycieli w Europie poprzez tworzenie sieci i wspólnot praktyków w zakresie kształcenia nauczycieli, które skupiają organizatorów zajmujących się kształceniem wstępnym nauczycieli (kształcenie przyszłych nauczycieli przed rozpoczęciem pracy) oraz organizatorów zajmujących się ustawicznym doskonaleniem zawodowym (w trakcie pracy), a także inne właściwe podmioty, takie jak stowarzyszenia nauczycieli, ministerstwa i zainteresowane strony, w celu opracowania oraz przetestowania strategii i programów kształcenia zawodowego, które są skuteczne, dostępne i możliwe do wykorzystania w innych kontekstach;
- wzmocnienie **europejskiego wymiaru** i umiędzynarodowienie kształcenia nauczycieli poprzez innowacyjną i praktyczną współpracę z edukatorami nauczycieli i nauczycielami z innych krajów europejskich oraz poprzez wymianę doświadczeń na rzecz dalszego rozwoju kształcenia nauczycieli w Europie; współpraca ta będzie dotyczyć kluczowych priorytetów Unii Europejskiej, takich jak uczenie się w świecie cyfrowym, zrównoważony rozwój, równy dostęp i włączenie społeczne, również poprzez oferowanie nauczycielom kursów, modułów i innych możliwości uczenia się w zakresie tych tematów;
- wspólne opracowanie i testowanie różnych modeli **mobilności (wirtualnej, fizycznej i mieszanej)** w ramach kształcenia wstępnego nauczycieli oraz ich ustawicznego doskonalenia zawodowego w celu podniesienia jakości i zwiększenia liczby sytuacji, w których wykorzystuje się mobilność, a także sprawienia, aby mobilność stała się integralną częścią kształcenia nauczycieli w Europie;
- rozwijanie **trwałej współpracy** między organizatorami kształcenia nauczycieli, która będzie miała wpływ na jakość kształcenia nauczycieli w Europie oraz będzie miała na celu wzbogacenie polityki kształcenia nauczycieli na szczeblu europejskim i krajowym.

KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI

Aby kwalifikować się do otrzymania dofinansowania w ramach programu Erasmus+, wnioski dotyczące projektów związanych z akademiami nauczycielskimi Erasmus+ muszą spełniać następujące kryteria:

Kto może złożyć wniosek?	Wnioskodawcą może być każda krajowa uznana organizacja (o cechach organizacji uczestniczącej wymienionych poniżej) ustanowiona w **kraju programu**. Organizacja ta składa wniosek w imieniu wszystkich organizacji zaangażowanych w dany projekt.
Jakiego rodzaju organizacje kwalifikują się do udziału w projekcie?	Poniższe organizacje ustanowione w **krajach programu** (zob. sekcja „Kraje uprawnione" w części A niniejszego przewodnika) mogą uczestniczyć w roli **partnerów pełnoprawnych** lub **partnerów stowarzyszonych**: ▪ instytucje kształcenia nauczycieli (kolegia, instytuty, uczelnie prowadzące kształcenie wstępne nauczycieli lub ustawiczne doskonalenie zawodowe) na poziomie ISCED 1–3, w tym nauczycieli VET; ▪ ministerstwa lub podobne podmioty publiczne odpowiedzialne za szkolną politykę edukacyjną; ▪ podmioty publiczne (lokalne, regionalne lub krajowe) i prywatne odpowiedzialne za opracowywanie polityk i oferty w zakresie kształcenia nauczycieli, a także określanie norm kwalifikacji nauczycieli; ▪ stowarzyszenia nauczycieli lub inni uznani na szczeblu krajowym organizatorzy kształcenia nauczycieli i ustawicznego doskonalenia zawodowego; ▪ organy odpowiedzialne za kształcenie i szkolenie nauczycieli oraz nadzór nad ich ustawicznym rozwojem zawodowym i kwalifikacjami; ▪ szkoły współpracujące z organizatorami kształcenia nauczycieli w celu umożliwienia praktycznego szkolenia w ramach kształcenia nauczycieli; ▪ inne szkoły (od szkół podstawowych po wstępne kształcenie i szkolenie zawodowe) lub inne organizacje (np. NGO, stowarzyszenia nauczycieli) mające znaczenie dla projektu.
Liczba i profil organizacji uczestniczących	Akademia nauczycielska Erasmus+ musi obejmować co najmniej **trzech partnerów pełnoprawnych** z co najmniej **trzech krajów programu** (w tym z co najmniej dwóch państw członkowskich UE), w tym: • co najmniej **dwóch** organizatorów kształcenia wstępnego nauczycieli uznanych na szczeblu krajowym pochodzących z dwóch różnych krajów programu, oraz • co najmniej **jednego** organizatora ustawicznego doskonalenia zawodowego (szkolenie w trakcie pracy) dla nauczycieli. Ponadto partnerstwa muszą także obejmować co najmniej **jedną** szkołę prowadzącą praktyki/przygotowującą do zawodu w roli **partnera pełnoprawnego lub partnera stowarzyszonego**. W roli partnerów pełnoprawnych lub stowarzyszonych partnerstwo może również obejmować inne organizacje posiadające odpowiednią wiedzę fachową w zakresie kształcenia nauczycieli lub organy określające normy, kwalifikacje lub zapewnienie jakości kształcenia nauczycieli.
Miejsce działań	Wszystkie działania akademii nauczycielskich Erasmus+ muszą się odbywać w krajach programu.
Czas trwania projektu	3 lata
Gdzie należy złożyć wniosek?	Do Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Identyfikator zaproszenia: ERASMUS-EDU-2021-PEX-TEACH-ACA
Kiedy należy złożyć wniosek?	Wnioskodawcy muszą złożyć wnioski o dofinansowanie do **dnia 7 września do godz. 17:00:00 (czasu obowiązującego w Brukseli)**.

Organizacje wnioskujące będą oceniane na podstawie odpowiednich kryteriów wyłączających oraz kryteriów wyboru. W celu uzyskania dodatkowych informacji proszę zapoznać się z częścią C niniejszego przewodnika.

OPRACOWANIE PROJEKTU

Każda akademia nauczycielska Erasmus+ wdraża spójny i kompleksowy zestaw działań, takich jak:

- Współpraca i tworzenie **sieci i wspólnot praktyków** z organizatorami kształcenia nauczycieli, stowarzyszeniami nauczycieli, organizacjami publicznymi zajmującymi się kształceniem nauczycieli i innymi odpowiednimi podmiotami w celu tworzenia innowacyjnych strategii i programów na rzecz wstępnego i ustawicznego rozwoju zawodowego nauczycieli i szkół.
- Opracowanie i zapewnianie wspólnych, innowacyjnych i skutecznych **modułów kształcenia** nauczycieli oraz zdobywania przez nich kompetencji w zakresie trudnych lub nowych kwestii pedagogicznych będących przedmiotem wspólnego zainteresowania. Muszą one dotyczyć konkretnych potrzeb **przyszłych nauczycieli** (w ramach ich kształcenia wstępnego) **i nauczycieli pracujących** (w ramach ustawicznego doskonalenia zawodowego);
- **opracowanie wspólnej oferty dotyczącej uczenia się, charakteryzującej się silnym wymiarem europejskim**, który obejmuje działania w zakresie mobilności we wszystkich postaciach, np. zakładanie szkół letnich, wizyty studyjne dla studentów i nauczycieli oraz inne formy współpracy między kampusami, zarówno fizycznej, jak i wirtualnej;
- identyfikacja skutecznych sposobów usuwania przeszkód dotyczących mobilności i określenie warunków, w tym dokonanie ustaleń praktycznych oraz uznanie uczenia się, w celu zwiększenia liczby przypadków wykorzystania mobilności i poprawy jej jakości oraz włączenie jej jako integralnej części oferty dla nauczycieli w zakresie wstępnego i ustawicznego uczenia się;
- włączenie szkół, a w szczególności **szkół przygotowujących do zawodu** w działania obejmujące sprawdzanie innowacyjnych, nowych sposobów nauczania i dzielenie się nimi (w tym w zakresie podejść do nauczania i uczenia się na odległość i w trybie mieszanym);
- podejmowanie, zgodnie z celami wspomnianego wezwania, studiów, prowadzenie badań lub analiz lub gromadzenie skutecznych praktyk w celu opracowania streszczeń, dokumentów otwierających debatę, zaleceń itp., aby doprowadzić do dyskusji i uwzględnić te nowe informacje w polityce dotyczącej kształcenia nauczycieli;
- promowanie i przyznawanie pierwszeństwa istniejącym narzędziom programu Erasmus+, takim jak **eTwinning i europejska platforma internetowa dla szkół School Education Gateway**, w zakresie wirtualnej mobilności, współpracy i komunikacji na potrzeby testowania i udostępniania wyników.

OCZEKIWANY WPŁYW

Oczekuje się, że rozwój akademii nauczycielskich Erasmus+ **zwiększy atrakcyjność** zawodu nauczyciela i **przyczyni się do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia wstępnego nauczycieli i ustawicznego doskonalenia zawodowego** nauczycieli, edukatorów i członków kadry kierowniczej szkół.

Oczekuje się, że akademie nauczycielskie Erasmus+ **zwiększą europejski wymiar i międzynarodowy charakter kształcenia nauczycieli** poprzez tworzenie europejskich partnerstw organizatorów kształcenia i szkolenia nauczycieli. Bliskie, transgraniczne współdziałanie odpowiednich podmiotów w Europie oznacza innowacyjną współpracę europejską i intensywny rozwój polityk i praktyk w zakresie kształcenia nauczycieli z wykorzystaniem istniejących innowacji i skutecznych praktyk w ramach krajowych systemów kształcenia nauczycieli oraz wspólnej oferty kształcenia organizowanej dla nauczycieli uczestniczących. Oczekuje się, że podejście to sprawi, że **mobilność stanie się integralną częścią kształcenia nauczycieli** w Europie dzięki usunięciu rzeczywistych przeszkód dotyczących mobilności oraz określeniu warunków udanych strategii i programów w zakresie mobilności.

Działające na poziomie krajowym i europejskim akademie nauczycielskie Erasmus+ będą tworzyły silne i trwałe partnerstwa między organizatorami kształcenia wstępnego nauczycieli i ustawicznego doskonalenia zawodowego. Przyczynią się do zacieśnienia współpracy między organizatorami kształcenia nauczycieli, torując drogę dla **partnerstw strukturalnych i wspólnych, międzyinstytucjonalnych programów**. Akademie nauczycielskie Erasmus+ zapewnią tym samym wysoką jakość, skuteczne wstępne i ustawiczne doskonalenie zawodowe oraz osiąganie wyników, które byłyby trudne do osiągnięcia bez dzielenia się wiedzą i skutecznej współpracy.

Oczekuje się, że dzięki wykorzystaniu różnych kanałów rozpowszechniania na poziomie transnarodowym, krajowym lub regionalnym oraz opracowaniu długoterminowego planu działania na rzecz stopniowego wdrażania wyników projektu w projekty będą się angażować odpowiednie zainteresowane strony z organizacji uczestniczących i spoza nich oraz że trwały wpływ projektu utrzyma się także po jego zakończeniu.

KRYTERIA PRZYZNANIA DOFINANSOWANIA

Adekwatność projektu **(maksymalny wynik: 35 punktów)**	• **Związek z polityką**: zakres, w jakim w ramach wniosku tworzy się i rozwija europejskie partnerstwa organizatorów kształcenia i szkolenia nauczycieli w celu utworzenia akademii nauczycielskich Erasmus+ posiadających innowacyjną ofertę edukacyjną dla nauczycieli. • **Spójność**: zakres, w jakim wniosek opiera się na adekwatnej analizie potrzeb; posiada wyraźnie zdefiniowane i realistyczne cele oraz dotyczy kwestii istotnych dla organizacji uczestniczących i dla danej akcji; • **Innowacyjne podejście:** we wniosku uwzględnia się najnowocześniejsze metody i techniki, co skutkuje innowacyjnymi wynikami i rozwiązaniami w danej dziedzinie w znaczeniu ogólnym lub w kontekście geograficznym, w którym wdraża się dany projekt (np. treść, wygenerowane wyniki, zastosowane metody pracy, organizacje i osoby biorące udział lub znajdujące się w grupie docelowej). • **Współpraca i partnerstwa**: stopień, w jakim wniosek jest odpowiedni do utrzymania silnej i trwałej relacji pomiędzy organizatorami kształcenia wstępnego nauczycieli (dla przyszłych nauczycieli przed rozpoczęciem pracy) i organizatorami ustawicznego doskonalenia zawodowego (w trakcie pracy), w których interakcje są wzajemne i przynoszą obopólne korzyści, zarówno na poziomie lokalnym, krajowym, jak i transnarodowym. • **Europejska wartość dodana**: we wniosku wyraźnie wykazano wartość dodaną na poziomie indywidualnym (uczącego się lub pracowników), instytucjonalnym i systemowym wynikającą z rezultatów, które byłyby trudne do osiągnięcia przez partnerów działających bez współpracy na szczeblu europejskim; w ramach wniosku wykorzystuje się i promuje istniejące narzędzia na szczeblu UE, takie jak eTwinning i europejska platforma internetowa dla szkół *School Education Gateway*, w zakresie współpracy, komunikacji oraz na potrzeby testowania i udostępniania wyników. • **Umiędzynarodowienie:** we wniosku wykazano jego wkład w międzynarodowy wymiar kształcenia nauczycieli, w tym rozwój wspólnych modeli mobilności (wirtualnej, fizycznej i mieszanej) oraz innej oferty edukacyjnej w ramach kształcenia wstępnego nauczycieli i ustawicznego doskonalenia zawodowego nauczycieli. • **Umiejętności cyfrowe**: stopień, w jakim we wniosku przewidziano działania związane z rozwojem umiejętności cyfrowych (np. opracowywanie innowacyjnych programów i metod nauczania, skuteczne moduły uczenia się itp.). • **Umiejętności ekologiczne**: stopień, w jakim we wniosku przewidziano działania (np. innowacyjne programy i metody nauczania, skuteczne moduły uczenia się itp.) związane z europejskimi priorytetami w zakresie zrównoważenia środowiskowego i przejściem na bardziej zieloną gospodarkę o obiegu zamkniętym. • **Wymiar społeczny**: wniosek obejmuje horyzontalną troskę o to, aby w poszczególnych akcjach uwzględniać różnorodność i promować wspólne wartości, równość, niedyskryminację i włączenie społeczne, w tym w odniesieniu do osób o specjalnych potrzebach edukacyjnych/mniejszych możliwościach oraz pracujących w środowiskach wielojęzycznych i wielokulturowych. • **Wrażliwość na kwestie płci**: zakres, w jakim we wnioskach uwzględnia się kwestię równości płci i pomaga w znalezieniu rozwiązań skutecznie wspierających nauczanie w szkołach z uwzględnieniem aspektu płci.

Jakość planu projektu i jego realizacji **(maksymalny wynik: 25 punktów)**	• **Spójność:** ogólny plan projektu zapewnia spójność między proponowanymi celami, działaniami i budżetem projektu. We wniosku przedstawiono spójny i kompleksowy zestaw właściwych działań mających na celu zaspokojenie wskazanych potrzeb i prowadzących do oczekiwanych wyników; • **Metodyka:** jakość i wykonalność proponowanej metodyki oraz jej odpowiedniość w kontekście generowania spodziewanych wyników. • **Struktura**: przejrzystość, kompletność i jakość programu prac, w tym odpowiednie etapy przygotowania, wdrażania, monitorowania, wykorzystania, oceny i upowszechniania rezultatów; • **Zarządzanie:** przewiduje się solidne ustalenia dotyczące zarządzania. Terminy, organizacja, zadania i obowiązki są dobrze określone i realistyczne. We wniosku dotyczącym projektu na każde działanie przydziela się odpowiednie zasoby. • **Budżet**: w budżecie przewiduje się odpowiednie zasoby niezbędne do pomyślnej realizacji projektu, które nie są ani zawyżone ani zaniżone. • **Zarządzanie ryzykiem**: Wyzwania/ryzyko związane z projektem są wyraźnie wskazane, a działania ograniczające ryzyko są odpowiednio ukierunkowane. • **Zapewnienie jakości**: adekwatne stosowanie środków kontroli (ciągłej oceny jakości, wzajemnej oceny, analizy porównawczej itp.). • **Narzędzia monitorujące:** określenie wskaźników w celu zapewnienia wysokiej jakości i opłacalności realizacji projektu.
Ustalenia w zakresie jakości partnerstwa i współpracy **(maksymalny wynik: 20 punktów)**	• **Skład:** projekt obejmuje odpowiednie połączenie uzupełniających się organizacji uczestniczących o profilu, kompetencjach, doświadczeniu i wiedzy fachowej niezbędnych do skutecznej realizacji wszystkich aspektów projektu. • **Pozytywna konwergencja:** stopień, w jakim partnerstwo przyczynia się do tworzenia sieci i wspólnot praktyków z organizatorami kształcenia nauczycieli, organami publicznymi zajmującymi się kształceniem nauczycieli i innymi odpowiednimi podmiotami oraz umożliwia skuteczną wymianę wiedzy fachowej oraz informacji wśród tych partnerów. • **Wymiar geograficzny**: stopień, w jakim partnerstwo obejmuje odpowiednich partnerów z różnych obszarów geograficznych, jak również stopień, w jakim wnioskodawca uzasadnił geograficzny skład partnerstwa i wykazał jego znaczenie dla osiągania celów podmiotów Erasmus+ Teacher Academy; a także stopień, w jakim partnerstwo obejmuje szeroki i odpowiedni zakres właściwych podmiotów na szczeblu lokalnym i regionalnym. • **Wirtualna współpraca i mobilność:** stopień, w jakim współpraca wiąże się z istniejącymi narzędziami Erasmus+, takimi jak eTwinning i europejska platforma internetowa dla szkół School Education Gateway. • **Zaangażowanie**: podział obowiązków i zadań jest wyraźny, odpowiedni i przewiduje zaangażowanie i czynny udział wszystkich organizacji uczestniczących związany z ich szczególną wiedzą fachową i potencjałem. • **Zadania**: koordynator wykazuje zdolność wysokiej jakości zarządzania transnarodowymi sieciami, a także zdolność przywództwa w złożonym środowisku. Poszczególne zadania przydziela się na podstawie szczególnej wiedzy specjalistycznej każdego partnera. • **Współpraca**: proponuje się skuteczny mechanizm zapewniający dobrą koordynację, podejmowanie decyzji i komunikację między organizacjami uczestniczącymi, uczestnikami i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami.

Wpływ
 	
(maksymalny wynik: 20 punktów)
	• **Wykorzystywanie**: we wniosku dotyczącym projektu przedstawia się sposób, w jaki wyniki uzyskane dzięki projektowi będą wykorzystywane przez partnerów i inne zainteresowane strony. We wniosku zapewnia się środki do pomiaru wykorzystywania tych wyników w czasie trwania projektu i po jego zakończeniu.
	• **Upowszechnianie:** wniosek określa przejrzysty plan upowszechniania wyników w czasie trwania projektu i po jego zakończeniu oraz odpowiednie działania, narzędzia i kanały zapewniające skuteczne upowszechnianie wyników i korzyści wśród zainteresowanych stron, decydentów, organizatorów kształcenia nauczycieli, organów publicznych itp. w czasie realizacji projektu i po jego zakończeniu; we wniosku wskazano również, którzy partnerzy będą odpowiedzialni za upowszechnianie, oraz przedstawiono posiadane przez nich odpowiednie doświadczenie w tym zakresie; we wniosku określono środki upowszechniania, uznając narzędzia Erasmus+ takie jak eTwinning i europejską platformę internetową dla szkół *School Education Gateway* za preferowane.
	• **Wpływ:** we wniosku wykazano potencjalny wpływ projektu:
	  • na uczestników i organizacje uczestniczące w trakcie realizacji projektu i po jego zakończeniu;
	  • na inne podmioty niż organizacje i osoby indywidualne bezpośrednio uczestniczące w projekcie na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym lub europejskim.
	We wniosku przewidziano środki, a także cele i wskaźniki służące do monitorowania postępów i oceny oczekiwanego wpływu (krótko- i długoterminowego).
	
	• **Trwałość i kontynuacja:** we wniosku wyjaśniono sposób tworzenia podmiotów Erasmus+ Teacher Academy i ich późniejszego rozwoju. Projekt obejmuje opracowanie długoterminowego planu działania na rzecz stopniowego wdrażania wyników projektu po zakończeniu jego realizacji. Plan opiera się na trwałych partnerstwach między organizatorami kształcenia wstępnego nauczycieli (dla przyszłych nauczycieli przed rozpoczęciem pracy) i organizatorami ustawicznego doskonalenia zawodowego (w trakcie pracy). Należy w nim wskazać odpowiednie struktury zarządzania i przedstawić plany w zakresie skalowalności i stabilności finansowania, w tym zasoby finansowe (europejskie, krajowe i prywatne), które zapewnią długoterminową trwałość osiągniętych wyników i korzyści.

Aby wnioski zostały rozpatrzone do finansowania, muszą uzyskać co najmniej 60 punktów (na 100 ogółem) przy uwzględnieniu również koniecznego minimalnego wyniku kwalifikującego dla każdego z czterech kryteriów przyznania dofinansowania: minimum 18 punktów w przypadku kategorii „Adekwatność projektu"; 13 punktów w przypadku kategorii „Jakość planu projektu i jego realizacji" i 11 punktów w przypadku kategorii „Jakość partnerstwa i ustaleń dotyczących współpracy" oraz „Wpływ". W przypadkach uzyskania takiej samej liczby punktów pierwszeństwo będą miały wnioski, które zostały najwyżej ocenione w kategoriach „Adekwatność projektu", a następnie „Wpływ".

JAKIE SĄ ZASADY FINANSOWANIA?

Dofinansowanie UE będzie stanowiło wkład w rzeczywiste koszty poniesione w ramach projektu (model dofinansowania oparty na rzeczywistych kosztach). Tylko koszty kwalifikowalne i koszty, które beneficjent rzeczywiście poniósł w ramach realizacji projektu (nie koszty zapisane w budżecie).

Maksymalna kwota dofinansowania UE na projekt wynosi 1,5 mln EUR.

Dodatkowo:

- szczegółowe parametry dofinansowania zostaną określone w umowie o udzielenie dotacji;
- wsparcie finansowe ze strony UE nie może przekroczyć 80% łącznych kosztów kwalifikowalnych projektu;
- udzielona dotacja może być niższa niż kwota, o którą wnioskowano.

Dalsze informacje można znaleźć we wzorze umowy o udzielenie dotacji dostępnej na portalu „Finansowanie i możliwości przetargowe".

AKCJA ERASMUS MUNDUS

Akcja Erasmus Mundus obejmuje:

- **Grupa 1: Wspólne studia magisterskie Erasmus Mundus (EMJM) oraz**
- **Grupa 2: Działania w zakresie opracowywania studiów Erasmus Mundus (EMDM).**

Akcja ta ma na celu promowanie doskonałości i umiędzynarodowienie instytucji szkolnictwa wyższego poprzez programy studiów na całym świecie – na poziomie studiów magisterskich – realizowanych i uznawanych wspólnie przez instytucje szkolnictwa wyższego z siedzibami w Europie i otwartych na instytucje w innych krajach świata.

Wspólne studia magisterskie Erasmus Mundus (EMJM) oraz działania w zakresie opracowywania studiów Erasmus Mundus (EMDM) stanowią dwie niezależne grupy. Nie ma obowiązku wdrażania EMDM przed EMJM. Wybór danego wniosku dotyczącego działań w zakresie opracowywania studiów Erasmus Mundus nie oznacza automatycznego przyznania finansowania w ramach EMJM, a ukończenie projektu dotyczącego EMDM nie stanowi kryterium przyznania finansowania w ramach EMJM.

Grupa 1: Wspólne studia magisterskie Erasmus Mundus (EMJM)

EMJM stanowi wsparcie dla wysokiej jakości, zintegrowanych, transnarodowych programów studiów na poziomie magisterskim[134] realizowanych przez międzynarodowe konsorcjum instytucji szkolnictwa wyższego z różnych krajów na całym świecie oraz, w stosownych przypadkach, innych partnerów edukacyjnych lub innych niż edukacyjnych, posiadających szczególną wiedzę ekspercką i zainteresowanych danymi obszarami studiów/dziedzinami zawodowymi.

Wspólne studia magisterskie Erasmus Mundus to programy doskonalenia, które powinny się przyczyniać do integracji i umiędzynaradawiania europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego. Specyfika wspólnych studiów magisterskich Erasmus Mundus polega na wysokim stopniu połączenia/integracji wśród uczestniczących instytucji oraz na doskonałości ich treści akademickich.

CELE EMJM

EMJM ma na celu zwiększenie atrakcyjności i doskonałości europejskiego szkolnictwa wyższego na świecie oraz przyciągnięcie utalentowanych osób do Europy, dzięki połączeniu:

[134] POZIOM 7 MIĘDZYNARODOWEJ STANDARDOWEJ KLASYFIKACJI KSZTAŁCENIA (ISCED) Z 2011 R.

(i) instytucjonalnej współpracy akademickiej w celu zaprezentowania europejskiej doskonałości w szkolnictwie wyższym, oraz

(ii) mobilności osób w odniesieniu do wszystkich studentów biorących udział w EMJM, otrzymujących finansowane przez UE stypendia dla najlepszych ubiegających się studentów.

JAKIE KRYTERIA NALEŻY SPEŁNIĆ, ABY ZŁOŻYĆ WNIOSEK DOTYCZĄCY WSPÓLNYCH STUDIÓW MAGISTERSKICH ERASMUS MUNDUS?

KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI

Aby kwalifikować się do otrzymania dofinansowania w ramach programu Erasmus, wnioski w sprawie projektów dotyczących wspólnych studiów magisterskich Erasmus Mundus muszą spełniać następujące kryteria:

Kto może złożyć wniosek?	Wnioskodawcą może być każda kwalifikująca się uczestnicząca instytucja szkolnictwa wyższego z siedzibą w kraju programu lub kraju partnerskim.
Jakiego rodzaju organizacje kwalifikują się do udziału w projekcie?	Organizacją uczestniczącą może być każda organizacja publiczna lub prywatna, wraz z podmiotami powiązanymi (jeżeli takie istnieją), ustanowiona w kraju programu lub kraju partnerskim, która bezpośrednio i aktywnie przyczynia się do prowadzenia EMJM. Instytucje szkolnictwa wyższego ustanowione w kraju programu muszą posiadać ważną Kartę Erasmusa dla szkolnictwa wyższego (ECHE). ECHE nie jest wymagana w przypadku instytucji szkolnictwa wyższego z krajów partnerskich, ale będą one musiały przestrzegać jej zasad. Na etapie składania wniosków instytucje szkolnictwa wyższego będące partnerami pełnoprawnymi muszą wykazać spełnienie zewnętrznych wymogów zapewniania jakości obowiązujących w ich jurysdykcji (np. akredytacja lub ewaluacja) dla wspólnych programów. Może ono wynikać (i) z pomyślnego wprowadzenia Europejskiego Podejścia do Zapewnienia Jakości Wspólnych Programów Studiów (jeżeli zezwala na to ustawodawstwo krajowe) (ii) albo opierać się na specjalnych akredytacjach/ocenach dotyczących wspólnego programu, (iii) albo dotyczących każdego krajowego komponentu wchodzącego w skład wspólnych studiów magisterskich Erasmus+ Mundus. Dodatkowo program studiów EMJM może również skorzystać na zaangażowaniu partnerów stowarzyszonych (opcjonalnie). Organizacje te mają pośredni wkład w realizację określonych zadań/działań lub wspierają upowszechnianie i trwałość EMJM. Taki wkład może mieć np. formę transferu wiedzy i umiejętności, kursów uzupełniających lub możliwości wsparcia w przypadku oddelegowania lub praktyki. W przypadku kwalifikowalności i aspektów dotyczących zarządzania umowami partnerów stowarzyszonych nie uznaje się za beneficjentów dofinansowania z programu.
Liczba i profil organizacji uczestniczących	EMJM obejmują co najmniej trzy instytucje szkolnictwa wyższego będące partnerami pełnoprawnymi z trzech różnych krajów, z których co najmniej dwa muszą być krajami programu.

Uprawnieni uczestnicy	Na EMJM mogą się zapisać studenci studiów magisterskich, którzy uzyskali dyplom studiów pierwszego stopnia lub posiadają uznawany równoważny poziom wykształcenia zgodnie z krajowym ustawodawstwem i praktykami w krajach/instytucjach wydających dyplomy. Studenci, którzy uzyskali już stypendium EMJM, nie są uprawnieni do ubiegania się o dodatkowe stypendium w ramach EMJM. Stypendia w ramach wspólnych studiów magisterskich Erasmus Mundus mogą być oferowane studentom z całego świata. Konsorcja powinny jednak zapewnić równowagę geograficzną – tj. nie więcej niż 10% całkowitej liczby stypendiów przyznawanych podczas realizacji projektu powinno przypadać kandydatom tej samej narodowości (zasada ta nie ma zastosowania do uzupełniających stypendiów przeznaczonych dla docelowych regionów świata, jeśli istnieją).
Miejsce (miejsca) działań, w stosownych przypadkach	EMJM obejmują obowiązkową mobilność fizyczną wszystkich przyjętych studentów (posiadaczy stypendium EMJM i tych, którzy go nie otrzymali), tj. spędzenie co najmniej dwóch semestrów w dwóch krajach, z których co najmniej jeden musi być krajem programu. Te dwa kraje muszą się różnić od kraju zamieszkania studenta na etapie zapisów. Każdy z dwóch obowiązkowych semestrów musi odpowiadać nakładowi pracy wynoszącemu co najmniej jeden semestr akademicki (30 punktów ECTS lub równoważnych). Wszystkie semestry studiów magisterskich muszą przebiegać w instytucjach szkolnictwa wyższego będących partnerami pełnoprawnymi lub pod ich bezpośrednim nadzorem. Wirtualna mobilność (kształcenie na odległość) nie może zastąpić okresów obowiązkowej mobilności.
Czas trwania projektu (i działania, w stosownych przypadkach)	Konsorcjum otrzyma umowę o udzielenie dotacji na okres sześciu lat akademickich na sfinansowanie co najmniej czterech edycji programu magisterskiego, z których każda trwa od roku do dwóch lat akademickich (60, 90 lub 120 punktów ECTS). W przypadku wspólnych studiów magisterskich Erasmus Mundus (EMJMD) i wspólnych studiów magisterskich (EMJM) można ubiegać się o przedłużenie umowy najwcześniej w roku poprzedzającym jej wygaśnięcie. Dwie edycje programu magisterskiego w ramach dwóch różnych umów o udzielenie dotacji w żadnym wypadku nie mogą się rozpocząć w tym samym roku akademickim. Stypendia przyznaje się w przypadku zapisania się na studia w pełnym wymiarze czasu, przy czym stypendia te obejmą cały okres trwania programu studiów magisterskich (tj. 12 miesięcy, 18 miesięcy, 24 miesiące). Krótszy czas trwania stypendium ma zastosowanie w przypadku uznania dotychczasowych efektów uczenia się i nabytych umiejętności (przy czym minimalny czas trwania stypendium wynosi jeden rok akademicki). Pierwsze pokolenie zapisanych studentów powinno rozpocząć naukę nie później niż w roku akademickim następującym po roku, w którym dokonano wyboru projektu.
Gdzie należy złożyć wniosek?	Do Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury. Identyfikator zaproszenia: ERASMUS-EDU-2021-PEX-EMJM-MOB
Kiedy należy złożyć wniosek?	Wnioskodawcy muszą złożyć wnioski o dofinansowanie do **dnia 26 maja do godz. 17:00:00 (czasu obowiązującego w Brukseli)**.

Organizacje wnioskujące będą oceniane na podstawie odpowiednich kryteriów wyłączających oraz kryteriów wyboru. W celu uzyskania dodatkowych informacji proszę zapoznać się z częścią C niniejszego przewodnika.

OPRACOWANIE PROJEKTU

Oczekuje się, że EMJM będą spełniały następujące wymagania:

1) Będą obejmowały **wspólnie opracowany i w pełni zintegrowany program nauczania** zgodny z normami zapewniania jakości wspólnych programów na europejskim obszarze szkolnictwa wyższego[135], który będzie miał zastosowanie w tym samym czasie co wspólne studia magisterskie Erasmus Mundus. Normy te obejmują wszystkie główne aspekty wspólnych programów pod względem wspólnego opracowywania, wdrażania, realizacji i zapewniania jakości.

   Oprócz norm zapewniania jakości wspólnych programów, we wspólnych studiach magisterskich Erasmus Mundus kładzie się nacisk na następujące wspólne procedury wdrażania:

   - wspólnych wymagań dotyczących przyjmowania studentów i wniosków, wyboru, monitorowania, zasad/procedur dotyczących egzaminów/realizacji celów
   - wspólne opracowanie programu i zintegrowane działania w zakresie nauczania/szkolenia, w tym wspólnie uzgodnioną politykę językową i wspólny proces uznawania semestrów w ramach konsorcjum;
   - wspólnych usług oferowanych studentom (np. kursów językowych, wsparcia w uzyskaniu wizy)
   - wspólne działania promocyjne i podnoszące świadomość w celu zapewnienia widoczności programu, jak również systemu stypendiów Erasmus+ Mundus na całym świecie. Strategia promocyjna powinna obejmować zintegrowaną i kompleksową stronę internetową (w języku angielskim oraz w głównym języku lub głównych językach nauczania, jeżeli się różnią) zawierającą wszystkie niezbędne informacje na temat programów dla studentów i innych zainteresowanych stron, np. przyszłych pracodawców;
   - wspólne zarządzanie administracyjne i zarządzanie finansami przez konsorcjum;
   - wspólne dyplomy stanowiące przedmiot zachęty, jeżeli dopuszczają je przepisy krajowe.

2) Będą **realizowane przez konsorcjum instytucji szkolnictwa wyższego** oraz, w stosownych przypadkach, innych partnerów o charakterze edukacyjnym lub nieedukacyjnym, mających siedzibę w kraju programu lub kraju partnerskim. Konsorcjum musi obejmować co najmniej trzy instytucje szkolnictwa wyższego z trzech różnych krajów, z których co najmniej dwa muszą być krajami programu.

   Wszystkie instytucje szkolnictwa wyższego będące partnerami pełnoprawnymi (z krajów programu lub krajów partnerskich) muszą być instytucjami uprawnionymi do prowadzenia studiów magisterskich i do wydawania wspólnego dyplomu albo wielu dyplomów poświadczających ukończenie programu wspólnych studiów magisterskich Erasmus+ Mundus.

   Przed naborem pierwszych studentów na EMJM należy zapewnić niezbędne instytucjonalne zaangażowanie wszystkich organizacji uczestniczących w konsorcjum prowadzącym EMJM w celu zagwarantowania solidnych podstaw instytucjonalnych i wsparcia instytucjonalnego. Zaangażowanie to ma formę umowy o partnerstwie dotyczącym EMJM, która musi zostać podpisana przez wszystkie instytucje partnerskie (w tym partnerów stowarzyszonych, jeśli uznają to za stosowne). Uczestniczące instytucje szkolnictwa wyższego z krajów

[135] https://www.eqar.eu/kb/joint-programmes/agreed-standards/

partnerskich powinny przestrzegać zasad ECHE zawartych w takiej umowie o partnerstwie. Umowa ta będzie musiała obejmować wszystkie kwestie akademickie, operacyjne, administracyjne i finansowe związane z realizacją wspólnych studiów magisterskich Erasmus Mundus i zarządzaniem stypendiami przyznawanymi w trakcie wspólnych studiów magisterskich Erasmus Mundus (zob. poniżej). Projekt umowy o partnerstwie przedstawia się na etapie składania wniosku.

3) **Nabór będzie obejmował najlepszych studentów z całego świata**. Konsorcjum prowadzące EMJM ponosi wyłączną odpowiedzialność za wybór, nabór i monitorowanie poszczególnych studentów. Wybór studentów musi być zorganizowany w sposób przejrzysty, bezstronny i sprawiedliwy. Spośród tych studentów pewna liczba może skorzystać ze stypendium przyznawanego w ramach wspólnych studiów magisterskich Erasmus Mundus.

   Aby zapewnić pełną przejrzystość zasad oraz określić prawa i obowiązki wszystkich przyjętych studentów, obie strony (tj. przyjęci studenci i konsorcjum EMJM) muszą podpisać umowę ze studentem przy przyjęciu danego studenta do programu. Wzór umowy ze studentem należy opublikować na stronie internetowej EMJM.

4) Uwzględniać **obowiązkową mobilność fizyczną w odniesieniu do wszystkich przyjętych studentów.** Ścieżki mobilności i mechanizm uznawania semestrów przez instytucje partnerskie muszą zostać uzgodnione w ramach konsorcjum na etapie składania wniosków o przyjęcie do projektu.

5) Będą służyły promowaniu **wymiany kadry i zapraszanych naukowców** w celu wniesienia wkładu w nauczanie, szkolenie, badania i działania administracyjne.

6) **Ukończenie programu EMJM musi prowadzić do uzyskania wspólnego dyplomu** (tj. jednego dyplomu przyznawanego przez co najmniej dwie instytucje szkolnictwa wyższego z różnych krajów, z których co najmniej jeden musi być krajem programu) **albo wielu dyplomów** (tj. co najmniej dwóch dyplomów przyznawanych przez dwie instytucje szkolnictwa wyższego z różnych krajów, z których co najmniej jeden musi być krajem programu), lub ich kombinacji.

   Dyplom lub dyplomy przyznawane absolwentom muszą należeć do systemów szkolnictwa wyższego krajów, w których instytucje te mają swoją siedzibę. Dyplom lub dyplomy muszą być wzajemnie uznawane przez wszystkie przyznające instytucje szkolnictwa wyższego będące partnerami pełnoprawnymi. Na koniec studiów konsorcja powinny zapewniać studentom wspólny suplement do dyplomu obejmujący całą treść programu studiów magisterskich.

Na etapie składania wniosków, wnioski dotyczące wspólnych studiów magisterskich Erasmus Mundus muszą zawierać w pełni opracowane programy wspólnych studiów, gotowe do realizacji i promocji na całym świecie niezwłocznie po dokonaniu wyboru. Nie ma żadnych ograniczeń, jeżeli chodzi o dyscyplinę.

Poza wkładem finansowym w prowadzenie wspólnych programów magisterskich (zob. poniżej w sekcji dotyczącej zasad finansowania) wszelkie projekty finansowane w ramach programu Erasmus Mundus kończące się w latach 2021–2027 (w tym te, które rozpoczęły się w latach 2014–2020) mogą przyczynić się do prowadzenia programów magisterskich Erasmus Mundus aż do trzech dodatkowych edycji po zakończeniu akcji, pod warunkiem że wynik oceny umów o udzielenie dotacji przeprowadzonej przez EACEA na etapie sprawozdawczości końcowej wyniesie co najmniej 75. W ramach przedmiotowych programów magisterskich należy (i) w dalszym ciągu zapewniać zgodność z celami, zakresem i oczekiwanym wpływem akcji, (ii) angażować się w zapewnianie ciągłości z wcześniej ufundowanym programem magisterskim oraz (iii) przedstawiać sprawozdanie z działalności na koniec danego okresu.

OCZEKIWANY WPŁYW

Na poziomie systemów

- Sprzyjanie współpracy akademickiej w ramach europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego i poza nim poprzez wspieranie wspólnego nauczania i kwalifikacji, poprawę jakości, promowanie doskonałości akademickiej.
- Wzmocnienie międzynarodowego wymiaru szkolnictwa wyższego poprzez współpracę między instytucjami w Europie i za granicą oraz mobilność najlepszych studentów na całym świecie.
- Zwiększenie synergii między szkolnictwem wyższym, innowacjami i badaniami.
- Eliminowanie barier w uczeniu się, poprawa dostępu do wysokiej jakości kształcenia opartego na innowacjach oraz ułatwienie osobom uczącym się poruszania się między krajami.
- Odpowiadanie na potrzeby społeczne i potrzeby rynku pracy.
- Przyczynianie się do opracowania innowacyjnych strategii politycznych dotyczących kształcenia.

Na szczeblu instytucjonalnym

- Zapewnienie europejskim i pozaeuropejskim instytucjom szkolnictwa wyższego większych możliwości w zakresie zorganizowanej i trwałej współpracy akademickiej na całym świecie.
- Poprawa jakości programów na poziomie magisterskim i ustaleń dotyczących nadzoru.
- Poprawa międzynarodowego charakteru i konkurencyjności organizacji uczestniczących.
- Wspieranie tworzenia nowych sieci i podnoszenie jakości tych istniejących.
- Zwiększanie atrakcyjności organizacji uczestniczącej lub organizacji uczestniczących w odniesieniu do utalentowanych studentów.
- Przyczynianie się do rozwoju polityki umiędzynaradawiania instytucji szkolnictwa wyższego poprzez rozwijanie międzynarodowej świadomości za pomocą ich programów nauczania oraz opracowywanie kompleksowych strategii umiędzynaradawiania (w zakresie współpracy instytucjonalnej i transgranicznej mobilności osób).

Na szczeblu indywidualnym

- Zwiększanie zdolności do zatrudnienia uczestniczących studentów.
- Poprawa kluczowych dla studentów kompetencji i umiejętności.
- Kształtowanie nowego nastawienia i podejścia do studiów akademickich poprzez międzynarodowe, interdyscyplinarne, międzysektorowe i międzykulturowe doświadczenia.
- Poprawa zdolności studentów w zakresie tworzenia sieci kontaktów i komunikacji.
- Zwiększenie indywidualnego wkładu w gospodarkę i społeczeństwo oparte na wiedzy.

KRYTERIA PRZYZNANIA DOFINANSOWANIA

Adekwatność projektu **(maksymalny wynik: 30 punktów)**	• Ogólne i szczegółowe cele projektu i ich znaczenie w kontekście opracowywania EMJM. • Uzasadnienie projektu i sposobu reagowania na zidentyfikowane potrzeby społeczne i potrzeby rynku pracy w istotnym obszarze tematycznym. • Strategia w zakresie wspierania doskonałości i innowacji. • Strategia dotycząca zwiększania atrakcyjności europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego oraz wspierania jego integracji i międzynarodowego charakteru.

Jakość planu projektu i jego realizacji **(maksymalny wynik: 30 punktów)**	• Wspólność/integracja EMJM pod względem ich opracowania, wdrożenia, realizacji i zapewniania jakości w odniesieniu do wymagań opisanych w sekcji 1.2. W szczególności we wniosku opisano: - wewnętrzne i zewnętrzne środki zapewniania jakości - zasady i wymagania dotyczące składania wniosków przez studentów, ich wyboru, uczestnictwa w kursie oraz przyznawania studentom stypendiów - program akademicki oraz sposoby zapewnienia doskonałości i innowacyjnych elementów w doświadczeniu uczenia się w ramach całego konsorcjum - organizację semestrów, w tym minimalnych wymagań w zakresie mobilności oraz wzajemnego uznawania efektów uczenia się/punktów - usługi oferowane studentom - wspólny dyplom lub dyplomy, które zostaną wydane, oraz ich uznawanie przez przyznające instytucje szkolnictwa wyższego będące partnerami pełnoprawnymi, jak również suplement do wspólnego dyplomu. • Wkład mobilnych pracowników i zapraszanych naukowców w nauczanie, szkolenie, badania i działania administracyjne. • Szczególne środki wsparcia mające na celu ułatwienie równego i uniwersalnego dostępu do uczestników oraz przyjmowanie studentów/personelu/zaproszonych naukowców o indywidualnych potrzebach związanych z długoterminowymi dysfunkcjami fizycznymi, psychicznymi, intelektualnymi lub sensorycznymi. • Identyfikacja zagrożeń płynących z realizacji projektu oraz planowanie odpowiednich środków łagodzących.
Ustalenia w zakresie jakości partnerstwa i współpracy **(maksymalny wynik: 20 punktów)**	• Uzasadnienie składu konsorcjum i uzupełniania się partnerów; ich wartość dodana w kontekście realizacji wspólnych studiów magisterskich Erasmus Mundus oraz to, w jaki sposób każdy z partnerów czerpie korzyści z udziału w projekcie. • Innowacyjny charakter konsorcjum oraz włączenie partnerów o różnym poziomie doświadczenia z akcją Erasmus Mundus. W odpowiednim przypadku: – sposoby wzmocnienia istniejącego konsorcjum dotyczącego Erasmus Mundus; – sposoby organizacji współpracy z podmiotami spoza sektora kształcenia oraz jej cel. • Zobowiązanie instytucji, zdefiniowanie ról i zadań każdego z partnerów oraz poziom zaangażowania w działania związane z projektem; ustalenia w zakresie współpracy, organy zarządzające i narzędzia służące do zarządzania, szczególnie pod względem administracyjnym i finansowym. Projekt umowy o partnerstwie jest dokumentem kompleksowym i spójnym z opisem EMJM. • Podział środków i plan budżetowy; mobilizacja finansowania uzupełniającego i zarządzanie nim.
Wpływ **(maksymalny wynik: 20 punktów)**	• Prognozy dotyczące liczby studentów przyjętych w czasie realizacji projektu oraz mobilizacji innych źródeł finansowania w celu opracowania trwałego programu studiów magisterskich. Środki zapewniające równowagę państw pochodzenia studentów podczas naboru. • Strategia promowania w celu przyciągnięcia najlepszych studentów z całego świata: grupy docelowe, zadania partnerów, wykorzystanie znaku Erasmus Mundus oraz sposoby zachęcania studentów do wnoszenia wkładu w tworzenie tożsamości/wspólnoty Erasmus+. • Strategia w zakresie upowszechniania i wykorzystywania. • Wpływ na poziomie systemu (w środowisku akademickim i poza nim, w tym wśród ogółu społeczeństwa), na poziomie instytucjonalnym (organizacje partnerskie) oraz na poziomie indywidualnym (ze szczególnym naciskiem na zdolność do zatrudnienia). • Średnio-/długoterminowa strategia rozwoju i zrównoważoności wykraczająca poza finansowanie unijne.

Aby wnioski zostały rozpatrzone do finansowania, muszą uzyskać co najmniej **70 punktów**. Ponadto muszą uzyskać co najmniej 22 punkty w ramach kryterium „Adekwatność projektu". W przypadkach uzyskania takiej samej liczby punktów pierwszeństwo będą miały wnioski, które zostały najwyżej ocenione w kategoriach „Adekwatność projektu", a następnie „Wpływ".

JAKIE SĄ ZASADY FINANSOWANIA?

Wysokość dofinansowania wspólnych studiów magisterskich Erasmus Mundus oblicza się na podstawie następujących trzech elementów:

- wkładu w koszty instytucjonalne związane z realizacją programu
- maksymalnej liczby stypendiów studenckich przyznawanych w okresie obowiązywania umowy,
- dodatku przeznaczonego na pokrycie indywidualnych potrzeb studentów z niepełnosprawnościami.

Wkład w koszty instytucjonalne związane ze wspólnymi studiami magisterskimi Erasmus Mundus

Ma on formę kosztu jednostkowego na przyjętego studenta oraz ma na celu pokrycie części kosztów związanych z realizacją programu EMJM.

Koszty jednostkowe obejmują koszty osobowe (nauczanie, podróże), zaproszonych wykładowców, promocji, upowszechniania, koszty organizacyjne (w tym pełne ubezpieczenie przyjętych studentów, wsparcie finansowe dla przyjętych studentów o indywidualnych potrzebach w przypadku, gdy nie są oni objęci mechanizmem uzupełniającym (patrz poniżej), pomoc w zakwaterowaniu i inne usługi dla studentów), koszty administracyjne i wszystkie inne koszty niezbędne do realizacji udanego programu magisterskiego.

W ramach wybranych projektów nie można obciążać studentów opłatami zgłoszeniowymi. Ponadto w ramach projektów nie będzie można obciążyć posiadaczy stypendium Erasmus Mundus czesnymi ani innymi obowiązkowymi kosztami związanymi z uczestnictwem studenta w kursie.

Maksymalny wkład w koszty instytucjonalne wynosi: **750 EUR/miesiąc x DR x NRES**

gdzie:

- **DR** = maksymalny czas trwania programu magisterskiego w miesiącach (tj. 12 miesięcy, 18 miesięcy, 24 miesiące)
- **NRES** = przewidziana liczba studentów przyjętych w całym okresie obowiązywania umowy o udzielenie dotacji (posiadaczy stypendium oraz studentów nieposiadających stypendium).

Uwaga: przy obliczaniu kwoty dofinansowania maksymalna wartość NRES może wynieść 100 (z wyłączeniem stypendiów uzupełniających przeznaczonych dla docelowych regionów świata, jeśli istnieją).

Stypendia dla studentów

Stypendium będzie stanowiło wkład w koszty ponoszone przez studentów będących beneficjentami i będzie przeznaczone na pokrycie kosztów podróży, wizy, adaptacji i utrzymania. Jego kwotę oblicza się na podstawie miesięcznego kosztu jednostkowego za cały okres potrzebny przyjętemu posiadaczowi stypendium do ukończenia programu studiów. Okres ten obejmuje działania związane ze studiami, badaniami, stażem, przygotowanie pracy dyplomowej i obronę, zgodnie z wymaganiami dotyczącymi wspólnych studiów magisterskich. W tym okresie stypendium można przyznać jedynie w pełnej postaci i wyłącznie studentom programów dziennych.

Obliczanie maksymalnej kwoty stypendium na studenta:

Kwotę stypendium oblicza się w następujący sposób: **1 400 EUR/miesiąc x DS**

Gdzie **DS** = czas trwania programu studiów magisterskich.

Obliczenie maksymalnej kwoty stypendium EMJM w okresie obowiązywania umowy o udzielenie dotacji:

Maksymalną kwotę stypendium oblicza się w następujący sposób: **1 400 EUR/miesiąc x DR x NRS**

gdzie:

- **DR** = maksymalny czas trwania programu magisterskiego w miesiącach (tj. 12 miesięcy, 18 miesięcy, 24 miesiące)
- **NRS** = przewidziana liczba stypendiów w całym okresie obowiązywania umowy o udzielenie dotacji (maksymalnie 60, z wyłączeniem stypendiów uzupełniających przeznaczonych dla konkretnych regionów na świecie, w stosownych przypadkach)

Wkład na pokrycie indywidualnych potrzeb studentów z niepełnosprawnościami

Wkład na pokrycie indywidualnych potrzeb jest kwalifikowalny, jeżeli spełnia ogólne warunki kwalifikowalności określone w umowie o udzielenie dotacji. Wkład ten zostanie wykorzystany na pokrycie potrzeb przyjętych studentów (posiadających lub nieposiadających stypendium) z niepełnosprawnościami (np. długoterminowymi dysfunkcjami fizycznymi, psychicznymi, intelektualnymi lub sensorycznymi), takimi jak te związane z nabyciem specjalnych przedmiotów lub usług (np. pomoc osoby trzeciej, dostosowanie środowiska pracy, dodatkowe koszty podróży/transportu).

Wsparcie na pokrycie takich indywidualnych potrzeb przyjętych studentów będzie miało postać następujących kosztów jednostkowych dotyczących specjalnych potrzeb edukacyjnych:

a) 3 000 EUR,
b) 4 500 EUR,
c) 6 000 EUR,
d) 9 500 EUR,
e) 13 000 EUR,
f) 18 500 EUR,
g) 27 500 EUR,
h) 35 500 EUR,
i) 47 500 EUR,
j) 60 000 EUR.

Obliczanie kwoty wkładu kosztów jednostkowych na studenta:

Przyjęci studenci deklarują, jaki rodzaj przedmiotów/usług jest dla nich niezbędny, oraz ich koszt. Mający zastosowanie koszt jednostkowy zostanie określony jako stawka odpowiadająca szacowanym wydatkom lub najbliższa niższa stawka. Taki koszt jednostkowy stanowi wkład i nie ma na celu pełnego pokrycia faktycznych kosztów.

Uwaga: koszty niższe niż najniższa stawka (tj. poniżej 3 000 EUR) nie będą się kwalifikowały do objęcia dodatkowym wsparciem i będą musiały zostać pokryte z wkładu na koszty instytucjonalne EMJM lub z innych źródeł finansowania instytucji będących beneficjentami.

Obliczenie maksymalnego wkładu, który zostanie przyznany na rzecz EMJM w okresie obowiązywania umowy o udzielenie dotacji:

Na etapie składania wniosków, na podstawie swoich oszacowań, wnioskodawcy wystąpią o pokrycie maksymalnie dwóch kosztów jednostkowych odpowiadających najwyższym dostępnym kosztom jednostkowym, tj. maksymalnie 2 x 60 000 EUR. Kwota ta zostanie wykorzystana w celu przydzielenia kosztów jednostkowych do odpowiednich studentów.

Na etapie realizacji koszty jednostkowe przyjmą postać miesięcznego wkładu jednostkowego obliczanego w następujący sposób:

{jednostka specjalnych potrzeb edukacyjnych x (1/liczba miesięcy)}

Liczba miesięcy w powyższym wzorze musi odpowiadać liczbie miesięcy, przez które wykorzystywano lub produkowano w celu realizacji akcji jednostki lub usługi specjalnych potrzeb edukacyjnych, w zależności od charakteru takich jednostek lub usług. W przypadku kosztów jednorazowych liczba miesięcy jest równa 1.

DODATKOWE STYPENDIA DLA STUDENTÓW Z OKREŚLONYCH REGIONÓW ŚWIATA

Wnioskodawcy mogą składać wnioski o dodatkowe fundusze dla studentów z regionów krajów partnerskich finansowanych w ramach następujących unijnych zewnętrznych instrumentów finansowania (dział 6):

- Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR),
- Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej (IPA III).

Na proponowane EMJM można otrzymać maksymalnie 18 dodatkowych stypendiów (z uwzględnieniem odpowiadających kosztów instytucjonalnych) finansowanych ze środków ISWMR oraz maksymalnie 6 dodatkowych stypendiów (z uwzględnieniem odpowiadających kosztów instytucjonalnych) finansowanych ze środków IPA III na cały czas prowadzenia studiów magisterskich. Dodatkowe stypendia są oferowane w celu realizacji priorytetowych celów unijnej polityki zewnętrznej w zakresie szkolnictwa wyższego i uwzględniają różne poziomy rozwoju gospodarczego i społecznego poszczególnych krajów partnerskich. Stypendia te zostaną przydzielone na wybrane do finansowania EMJM zgodnie z ich pozycją w porządku malejącym oraz z uwzględnieniem dostępnego budżetu.

Szczegółowy wykaz krajów, do których kierowana jest ta akcja zostanie opublikowany pod następującym adresem: https://www.eacea.ec.europa.eu/scholarships/emjmd-catalogue_en

Obliczenie ostatecznej kwoty dotacji

Ostateczna kwota dotacji zostanie obliczona na końcowym etapie sprawozdawczym na podstawie liczby przyznanych stypendiów, liczby przyjętych studentów oraz faktycznej liczby kosztów jednostkowych przeznaczonych na indywidualne potrzeby, pod warunkiem, że łączna kwota nie przekroczy maksymalnej wysokości przyznanego dofinansowania. W ramach projektów będzie można swobodnie przenosić środki między stypendiami (z wyłączeniem stypendiów uzupełniających przeznaczonych dla konkretnych regionów na świecie, w stosownych przypadkach) a indywidualnymi potrzebami w zależności od rzeczywistych potrzeb i zgodnie z umową o udzielenie dotacji. Przenoszenie środków między działami oraz między instrumentami finansowania nie jest dozwolone.

Dalsze informacje można znaleźć we wzorze umowy o udzielenie dotacji dostępnej na portalu „Finansowanie i możliwości przetargowe".

Grupa 2: Działania w zakresie opracowywania studiów Erasmus Mundus

Działania w zakresie opracowywania studiów Erasmus Mundus powinny przyczynić się do zwiększenia możliwości uczelni w zakresie modernizacji i umiędzynarodowienia ich programów nauczania oraz praktyk dotyczących nauczania, łączenia zasobów, a w przypadku systemów kształcenia wyższego także do opracowania wspólnych mechanizmów związanych z zapewnianiem jakości, akredytacją oraz uznawaniem dyplomów i punktów. Wsparcie ma również na celu zbadanie i wykorzystanie możliwości oferowanych przez europejskie podejście do zapewniania jakości wspólnych programów. Biorąc pod uwagę wysoki poziom wspólności/integracji wśród uczestniczących instytucji, takie zintegrowane, transnarodowe programy powinny się przyczyniać do integracji i umiędzynaradawiania europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego.

CEL DZIAŁAŃ W ZAKRESIE OPRACOWYWANIA STUDIÓW ERASMUS MUNDUS

Głównym celem działań w zakresie opracowywania studiów Erasmus Mundus jest zachęcanie do opracowywania **nowych, innowacyjnych i wysoce zintegrowanych transnarodowych programów studiów** na poziomie magisterskim.

W działania te powinny być **zaangażowane** a) kraje programu Erasmus+, b) instytucje lub c) obszary tematyczne, **które nie są w wystarczającym stopniu reprezentowane w programie Erasmus Mundus (zob. katalog Erasmus Mundus)[136].**

JAKIE KRYTERIA NALEŻY SPEŁNIĆ, ABY ZŁOŻYĆ WNIOSEK DOTYCZĄCY DZIAŁAŃ W ZAKRESIE OPRACOWYWANIA STUDIÓW ERASMUS MUNDUS?

Aby kwalifikować się do otrzymania dofinansowania, wnioski w sprawie projektów dotyczących działań w zakresie opracowywania studiów Erasmus Mundus muszą spełniać następujące kryteria:

Kto może złożyć wniosek?	Wnioskodawcą może być każda instytucja szkolnictwa wyższego z siedzibą w kraju programu lub kraju partnerskim.
Czas trwania projektu (i działania, w stosownych przypadkach)	15 miesięcy
Gdzie należy złożyć wniosek?	Do Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury. Identyfikator zaproszenia: ERASMUS-EDU-2021-EMJM-DESIGN
Kiedy należy złożyć wniosek?	Wnioskodawcy muszą złożyć wnioski o dofinansowanie do **dnia 26 maja do godz. 17:00:00** (czasu obowiązującego w Brukseli).

Organizacje wnioskujące będą oceniane na podstawie odpowiednich kryteriów wyłączających oraz kryteriów wyboru. W celu uzyskania dodatkowych informacji proszę zapoznać się z częścią C niniejszego przewodnika.

OPRACOWANIE PROJEKTU

Celem działań w zakresie opracowywania studiów Erasmus Mundus jest wsparcie opracowania wysokiej jakości programów studiów na poziomie magisterskim[137] realizowanych wspólnie przez międzynarodowe konsorcjum instytucji szkolnictwa wyższego z różnych krajów na całym świecie oraz, w stosownych przypadkach, innych partnerów edukacyjnych lub innych niż edukacyjnych, posiadających szczególną wiedzę ekspercką i zainteresowanych danymi obszarami studiów/dziedzinami zawodowymi.

Beneficjent nawiąże kontakty i współpracę w świetle ustanowienia programu magisterskiego zgodnie z definicją „zintegrowanego programu magisterskiego" (zob. sekcja dotycząca EMJM „Opracowanie projektu"). W ramach wspólnie opracowanych studiów magisterskich należy:

- oferować w pełni zintegrowany program nauczania dostarczony przez konsorcjum instytucji szkolnictwa wyższego (składające się z co najmniej trzech instytucje szkolnictwa wyższego z trzech różnych krajów, z których co najmniej dwa muszą być krajami programu);

[136] HTTPS://EACEA.EC.EUROPA.EU/ERASMUS-PLUS/EMJMD-CATALOGUE_EN

[137] POZIOM 7 MIĘDZYNARODOWEJ STANDARDOWEJ KLASYFIKACJI KSZTAŁCENIA (ISCED) Z 2011 R.

- dążyć do naboru najlepszych studentów z całego świata
- uwzględniać obowiązkową mobilność fizyczną w odniesieniu do wszystkich przyjętych studentów
- dążyć do przyznania wspólnego dyplomu (tj. jednego dyplomu przyznawanego przez co najmniej dwie instytucje szkolnictwa wyższego z różnych krajów, z których co najmniej jeden musi być krajem programu) albo wielu dyplomów (tj. co najmniej dwóch dyplomów przyznawanych przez dwie instytucje szkolnictwa wyższego z różnych krajów, z których co najmniej jeden musi być krajem programu), lub ich kombinacji.

Oczekuje się, że do końca okresu finansowania w ramach projektu zostaną opracowane następujące podstawowe wspólne mechanizmy:

- wspólnych wymagań dotyczących przyjmowania studentów i wniosków, wyboru, monitorowania, zasad/procedur dotyczących egzaminów/realizacji celów
- wspólnego opracowania programu i zintegrowanych działań w zakresie nauczania/szkolenia
- wspólnych usług oferowanych studentom (np. kursów językowych, wsparcia w uzyskaniu wizy)
- wspólnej strategii w zakresie promowania i podnoszenia świadomości
- wspólnego zarządzania administracyjnego i zarządzania finansami przez konsorcjum;
- wspólnej polityki dotyczącej dyplomów;
- projektu wspólnej umowy o partnerstwie obejmującej co najmniej trzy instytucje szkolnictwa wyższego z trzech różnych krajów, z których co najmniej dwa powinny być krajami programu. Zgodnie z planem umowa ta ma obejmować wszystkie kwestie akademickie, operacyjne, administracyjne i finansowe związane z realizacją programu studiów magisterskich;
- projektu wspólnej umowy ze studentem.

Opracowywany program studiów magisterskich ma być zgodny z normami zapewniania jakości wspólnych programów na europejskim obszarze szkolnictwa wyższego[138].

Zachęca się, aby przed zakończeniem projektu co najmniej rozpocząć proces akredytacji/oceny i zbadać możliwości europejskiego podejścia do zapewnienia jakości wspólnych programów studiów (jeżeli pozwala na to ustawodawstwo krajowe).

OCZEKIWANY WPŁYW

- Zapewnienie europejskim i nieeuropejskim instytucjom szkolnictwa wyższego możliwości w zakresie tworzenia nowych partnerstw.
- Poprawa jakości programów na poziomie magisterskim oraz wspieranie innowacji w ich zakresie, a także doprecyzowanie ustaleń dotyczących nadzoru.
- Zwiększenie umiędzynarodowienia i konkurencyjności organizacji uczestniczących.
- Zwiększanie atrakcyjności organizacji uczestniczącej lub organizacji uczestniczących w odniesieniu do utalentowanych studentów.
- Przyczynianie się do rozwoju polityki umiędzynaradawiania uczelni poprzez rozwijanie międzynarodowej świadomości za pomocą ich programów nauczania oraz opracowywanie kompleksowych strategii umiędzynaradawiania (w zakresie współpracy instytucjonalnej i transgranicznej mobilności osób).

[138] HTTPS://WWW.EQAR.EU/KB/JOINT-PROGRAMMES/AGREED-STANDARDS/

KRYTERIA PRZYZNANIA DOFINANSOWANIA

Istotność **(maksymalny wynik: 40 punktów)**	• Ogólne i szczegółowe cele projektu i ich znaczenie w kontekście działań w zakresie opracowywania studiów Erasmus Mundus. • Strategia proponowana w świetle opracowania wysoce zintegrowanego programu studiów magisterskich. • Poziom ambicji projektu w porównaniu z istniejącą ofertą studiów magisterskich i jego wkład w atrakcyjność europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego. • Wkład w opracowanie nowych partnerstw oraz potencjał w zakresie angażowania a) krajów programu, b) instytucji lub c) obszarów tematycznych, które nie są w wystarczającym stopniu reprezentowane w programie Erasmus Mundus.
Jakość planu projektu i jego realizacji **(maksymalny wynik: 20 punktów)**	• Planowanie działań proponowanych w celu osiągnięcia celów i oczekiwanych efektów. • Przewidywane zasoby operacyjne w związku z planowanymi działaniami i efektami. • Przewidziane działania mające na celu rozpoczęcie procesu akredytacji/oceny proponowanego kursu studiów magisterskich, w miarę możliwości z wykorzystaniem szans oferowanych w ramach europejskiego podejścia do zapewniania jakości wspólnych programów.
Ustalenia w zakresie jakości partnerstwa i współpracy **(maksymalny wynik: 20 punktów)**	• Określenie ról i podział zadań w zespole odpowiedzialnym za projekt. • Oczekiwane zaangażowanie innych podmiotów o charakterze edukacyjnym/nieedukacyjnym oraz ich wkład w opracowanie programu. • Uzasadnienie ich udziału, wartość dodana i komplementarność.
Wpływ **(maksymalny wynik: 20 punktów)**	• Oczekiwany wpływ nowego programu studiów magisterskich. • Działalność przewidziana w kontekście promowania i rozpowszechniania nowych programów studiów magisterskich oraz efektów projektów. • Przewidywane środki na rzecz zapewnienia trwałości nowego programu studiów magisterskich oraz identyfikacja możliwych źródeł finansowania.

Aby wnioski zostały rozpatrzone do finansowania, muszą uzyskać co najmniej **60 punktów**. W przypadkach uzyskania takiej samej liczby punktów pierwszeństwo będą miały wnioski, które zostały najwyżej ocenione w kategoriach „Adekwatność projektu", a następnie „Wpływ".

JAKIE SĄ ZASADY FINANSOWANIA?

Wsparcie ma formę finansowego wkładu finansowego w postaci kwoty ryczałtowej w koszty bezpośrednio związane z działaniami koniecznymi do utworzenia nowego programu studiów magisterskich, takimi jak spotkania i konferencje, badania/ankiety, proces akredytacji/oceny itp. Wkład można również wykorzystać do pokrycia kosztów osobowych, kosztów podróży i zakwaterowania, kosztów administracyjnych oraz kosztów działań zleconych podwykonawcom w zakresie, w jakim jest to istotne dla realizacji działań w zakresie opracowywania studiów Erasmus Mundus.

Kwota ryczałtowa wyniesie **55 000 EUR na projekt**.

Parametry dofinansowania zostaną określone w umowie o udzielenie dotacji.

Na potrzeby końcowej płatności dotacji beneficjenci będą musieli przedstawić dowody, że działania przewidziane w ich wniosku zostały przeprowadzone w sposób pełny i zadowalający.

Dalsze informacje można znaleźć we wzorze umowy o udzielenie dotacji dostępnej na portalu „Finansowanie i możliwości przetargowe”.

PARTNERSTWA NA RZECZ INNOWACJI

Partnerstwa na rzecz innowacji wspierają projekty, których celem jest wywarcie wpływu systemowego na poziomie europejskim dzięki zdolności wdrażania efektów projektu na skalę europejską lub dzięki możliwości przenoszenia ich do innych kontekstów tematycznych lub geograficznych. Koncentrują się one na obszarach tematycznych, które mają strategiczne znaczenie dla wzrostu i konkurencyjności Europy oraz spójności społecznej. W 2021 r. tego typu partnerstwa obejmują następującą akcję:

- Sojusze na rzecz innowacji

Akcją tą zarządza Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego (EACEA).

SOJUSZE NA RZECZ INNOWACJI

Sojusze na rzecz innowacji mają na celu zwiększenie zdolności innowacyjnych Europy poprzez stymulowanie innowacji w drodze **współpracy i przepływu wiedzy** między szkolnictwem wyższym, kształceniem i szkoleniem zawodowym (zarówno wstępnym, jak i ustawicznym) oraz szerszym środowiskiem społeczno-gospodarczym, w tym badaniami.

Ich celem jest również zwiększenie podaży nowych umiejętności i rozwiązanie problemu niedopasowania umiejętności poprzez opracowanie i stworzenie nowych programów nauczania **w szkolnictwie wyższym oraz w kształceniu i szkoleniu zawodowym**, wspieranie rozwoju **zmysłu inicjatywy** i **przedsiębiorczości** w UE.

CELE AKCJI

Partnerstwa te realizują spójny i kompleksowy zestaw działań **sektorowych lub międzysektorowych**, które powinny być możliwe do dostosowania do przyszłego rozwoju wiedzy w całej UE.

Aby pobudzić innowacje, nacisk zostanie położony na **umiejętności cyfrowe**, ponieważ mają one coraz większe znaczenie dla wszystkich profili zawodowych na całym rynku pracy. Również przejście na bardziej ekologiczną gospodarkę o obiegu zamkniętym wymaga zmian w systemach kwalifikacji i krajowych programach kształcenia i szkolenia, aby można było sprostać rodzącemu się zapotrzebowaniu na **umiejętności ekologiczne** i zrównoważony rozwój.

Cele sojuszy na rzecz innowacji można osiągać poprzez złożenie wniosku do jednej lub obu z poniższych grup (organizacja może występować w kilku wnioskach):

Grupa 1: Sojusze na rzecz edukacji i przedsiębiorstw

Sojusze na rzecz edukacji i przedsiębiorstw to transnarodowe, zorganizowane i zorientowane na efekty projekty, w których partnerzy mają wspólne cele i współpracują w celu wspierania innowacji, nabywania nowych umiejętności, wypracowywania poczucia inicjatywy i przedsiębiorczego nastawienia.

Mają one na celu wspieranie innowacji w szkolnictwie wyższym, kształceniu i szkoleniu zawodowym, przedsiębiorstwach i szerszym środowisku społeczno-gospodarczym. Obejmuje to stawianie czoła wyzwaniom społecznym i gospodarczym, takim jak zmiana klimatu, zmiany demograficzne, transformacja cyfrowa, sztuczna inteligencja i szybkie zmiany w zatrudnieniu poprzez innowacje społeczne i odporność społeczności, a także innowacje na rynku pracy.

Sojusze na rzecz edukacji i przedsiębiorstw skupiają przedsiębiorstwa oraz zarówno organizatorów kształcenia na poziomie wyższym, jak i organizatorów szkoleń zawodowych, aby mogli współpracować w ramach partnerstwa. Działając w ramach jednego sektora lub kilku różnych sektorów gospodarki, tworzą one niezawodne i trwałe relacje oraz wykazują swój innowacyjny i transnarodowy charakter we wszystkich aspektach. Chociaż każde partnerstwo musi obejmować co najmniej jedną organizację VET oraz jedną organizację szkolnictwa wyższego, może ono zajmować się obiema tymi dziedzinami edukacji albo jedną z nich.

Są one ukierunkowane na osiągnięcie co najmniej jednego z poniższych celów:

- wspierania **nowych, innowacyjnych i wielodyscyplinarnych podejść do nauczania i uczenia się**: wspierania innowacji w zakresie opracowywania i realizacji kształcenia, metod nauczania, technik oceny, środowiska edukacyjnego lub rozwijania nowych umiejętności
- wspierania **społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw** (np. w zakresie równego dostępu, włączenia społecznego, zmiany klimatu, ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju)
- stymulowania **zmysłu inicjatywy** i **przedsiębiorczych postaw, nastawienia i umiejętności** osób uczących się,

kadry dydaktycznej i innych pracowników, zgodnie z ramami kompetencji przedsiębiorczości (EntreComp)[139]

- poprawy **jakości i adekwatności umiejętności** rozwijanych i poddawanych certyfikacji w ramach systemów kształcenia i szkolenia (w tym nowych umiejętności i rozwiązywania problemu niedopasowania umiejętności)
- ułatwiania **przepływu i współtworzenia wiedzy** między szkolnictwem wyższym a kształceniem i szkoleniem zawodowym, badaniami naukowymi, sektorem publicznym i sektorem biznesu
- tworzenia i wspierania skutecznych i wydajnych **systemów szkolnictwa wyższego oraz kształcenia i szkolenia zawodowego**, które są powiązane i sprzyjają włączeniu społecznemu oraz przyczyniają się do tworzenia innowacji.

Grupa 2: Sojusze na rzecz współpracy sektorowej w zakresie umiejętności (realizacja „planu działania”[140])

Sojusze na rzecz współpracy sektorowej w zakresie umiejętności mają na celu tworzenie nowych podejść strategicznych i nawiązywanie współpracy strategicznej na potrzeby znajdywania konkretnych rozwiązań w zakresie rozwijania umiejętności – zarówno w perspektywie krótkoterminowej, jak i średnioterminowej – w określonych sektorach gospodarki lub w obszarach, w których wdraża się ważną akcję w ramach europejskiego programu na rzecz umiejętności na potrzeby trwałej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności, **pakt na rzecz umiejętności**. Głównym celem paktu jest mobilizacja i zachęcanie wszystkich istotnych zainteresowanych stron do podejmowania konkretnych działań na rzecz podnoszenia i zmiany kwalifikacji siły roboczej przez łączenie wysiłków i tworzenie partnerstw, także na szczeblu unijnym, zaspokajanie potrzeb rynku pracy, wspieranie dwojakiej transformacji – ekologicznej i cyfrowej, a także krajowych, regionalnych i lokalnych umiejętności i strategii wzrostu gospodarczego. W związku z tym wyniki sojuszy na rzecz współpracy sektorowej w zakresie umiejętności, tj. gromadzenie informacji na temat umiejętności sektorowych, strategie w obszarze umiejętności, profile zawodowe, programy szkoleniowe oraz długoterminowe planowanie, będą stanowiły istotny wkład w działania partnerstw sektorowych, które dołączyły do paktu na rzecz umiejętności.

Celem sojuszy na rzecz współpracy sektorowej w zakresie umiejętności jest zaradzenie niedoborowi kwalifikacji na rynku pracy, który hamuje wzrost, innowacyjność i konkurencyjność określonych sektorów lub obszarów, ukierunkowane zarówno na krótkoterminowe interwencje, jak i na długoterminowe strategie. Sojusze te zostaną wdrożone w 14 ekosystemach przemysłowych określonych w nowej strategii przemysłowej dla Europy[141] (zob. kryteria kwalifikowalności).

Pakt na rzecz umiejętności stanowi rozwinięcie planu działania na rzecz współpracy sektorowej w zakresie umiejętności i korzysta z niego. W związku z tym sojusze tworzone w ramach grupy 2 będą wspierały realizację paktu poprzez opracowywanie strategii w zakresie umiejętności sektorowych. Strategia ta musi wywrzeć systemowy i strukturalny wpływ przejawiający się ograniczeniem niedoboru wykwalifikowanej siły roboczej, luk i niedopasowania umiejętności oraz zapewnieniem odpowiedniej jakości i poziomu umiejętności. W strategii na rzecz umiejętności sektorowych należy zawrzeć precyzyjnie określony zestaw działań, kluczowych etapów i dobrze określonych celów, aby dostosować poziom popytu i podaży na umiejętności w celu zapewnienia ogólnego wsparcia na rzecz realizacji strategii wzrostu dla

[139] https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC101581/lfna27939enn.pdf
[140] Europejski program na rzecz umiejętności służący zapewnieniu trwałej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności: https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223&langId=pl
[141] COM/2020/102 final: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52020DC0102

określonego sektora. Celem sojuszy jest stworzenie podstaw paktu na rzecz umiejętności oraz zdefiniowanie ścieżki, którą należy w dalszym ciągu podążać po zakończeniu projektu.

Wykorzystując dowody odnoszące się do potrzeb w zakresie umiejętności dotyczących profili zawodowych, sojusze wspierające realizację planu działania przyczyniają się do opracowania i dostarczania transnarodowych treści kształcenia i szkoleń, jak również metodyki szkoleń i nauczania w celu ich szybkiego wdrożenia na szczeblu regionalnym i lokalnym oraz na potrzeby nowo powstających zawodów.

Wnioski powinny obejmować rozwój programów ustawicznego szkolenia zawodowego w celu zaspokojenia pilnych potrzeb osób w wieku produkcyjnym w zakresie umiejętności. Wnioski powinny obejmować także rozwój nowych profili zawodowych, powiązanych kwalifikacji, które powinny obejmować VET na poziomie wykształcenia średniego II stopnia i policealnego (poziomy ERK od 3 do 5) oraz na poziomie wyższym (poziomy ERK od 6 do 8). Ponadto wnioski powinny obejmować rozwój powiązanych podstawowych programów nauczania oraz programów kształcenia i szkolenia prowadzących do uzyskania tych kwalifikacji.

W każdym projekcie wśród partnerów muszą znaleźć się zarówno organizacje zajmujące się kształceniem i szkoleniem zawodowym (VET), jak i szkolnictwem wyższym oraz podmioty rynku pracy. W sytuacji idealnej obejmują one również organy kształtujące politykę, organy certyfikujące, jak również europejskie stowarzyszenia sektorowe i przedstawicieli przemysłu.

JAKIE KRYTERIA NALEŻY SPEŁNIĆ, ABY ZŁOŻYĆ WNIOSEK DOTYCZĄCY PARTNERSTWA NA RZECZ INNOWACJI?

KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI

Aby kwalifikować się do otrzymania dofinansowania w ramach programu Erasmus+, wnioski w sprawie projektów dotyczących **grupy 1 – sojuszy na rzecz edukacji i przedsiębiorstw** muszą spełniać następujące kryteria:

Kto może złożyć wniosek?	Wnioskodawcą może być każdy partner pełnoprawny legalnie ustanowiony w **kraju programu**. Organizacja ta składa wniosek w imieniu wszystkich organizacji zaangażowanych w dany projekt.

Jakiego rodzaju organizacje kwalifikują się do udziału w projekcie?	Poniższe organizacje mogą uczestniczyć w roli partnerów pełnoprawnych, podmiotów powiązanych lub partnerów stowarzyszonych w ramach grupy 1 – sojusze na rzecz edukacji i przedsiębiorstw. Mogą to być organizacje publiczne lub prywatne mające siedzibę w **kraju programu** lub dowolnym **kraju partnerskim** (zob. podrozdział „Kraje uprawnione" w części A niniejszego przewodnika). • Instytucje szkolnictwa wyższego • Organizatorzy kształcenia i szkolenia zawodowego • Sieci organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego • Małe, średnie lub duże przedsiębiorstwa (w tym przedsiębiorstwa społeczne) • Instytuty badawcze • Organizacje pozarządowe • Podmioty publiczne na szczeblu lokalnym, regionalnym lub krajowym • Organizacje zajmujące się kształceniem, szkoleniem i młodzieżą • Pośrednicy reprezentujący organizacje lub przedsiębiorstwa zajmujące się kształceniem, szkoleniem lub młodzieżą • Organy ds. akredytacji, certyfikacji, uznawania lub kwalifikacji • Izby handlowe, przemysłowe lub pracy, izby rzemieślnicze • Europejscy lub krajowi partnerzy społeczni • Szpitale lub inne instytucje opiekuńcze, w tym instytucje opieki długoterminowej • Organy odpowiedzialne za kwestie związane z kształceniem i szkoleniem lub zatrudnieniem na szczeblu regionalnym lub krajowym • Usługi związane z zatrudnieniem • Krajowe urzędy statystyczne • Agencje rozwoju gospodarczego • Stowarzyszenia sektorowe lub zawodowe • Rady ds. umiejętności sektorowych • Organy świadczące usługi poradnictwa zawodowego, doradztwa zawodowego i usługi informacyjne w tym zakresie oraz służby zatrudnienia Instytucje szkolnictwa wyższego ustanowione w **kraju programu** muszą posiadać ważną Kartę Erasmusa dla szkolnictwa wyższego (ECHE). Karta Erasmusa dla szkolnictwa wyższego nie jest wymagana w przypadku uczestniczących instytucji szkolnictwa wyższego z krajów partnerskich.
Liczba i profil organizacji uczestniczących	Sojusze na rzecz edukacji i przedsiębiorstw muszą obejmować co najmniej **cztery kraje programu**, w tym co najmniej **ośmiu partnerów pełnoprawnych.** Partnerstwo musi obejmować co najmniej **trzy podmioty rynku pracy** (przedsiębiorstwa lub spółki lub pośredniczące organizacje reprezentujące takie jak izby, związki zawodowe lub stowarzyszenia branżowe) oraz co najmniej **trzech organizatorów kształcenia i szkolenia** (VET lub instytucje szkolnictwa wyższego) w roli partnerów pełnoprawnych. **W każdym wniosku w roli partnera pełnoprawnego powinna występować co najmniej jedna instytucja szkolnictwa wyższego i jeden organizator kształcenia i szkolenia zawodowego.**
Czas trwania projektu	2 lub 3 lata. Czas trwania projektu należy określić na etapie składania wniosku na podstawie celu projektu i rodzaju działań zaplanowanych na okres realizacji projektu.
Gdzie należy złożyć wniosek?	Do Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Identyfikator zaproszenia – grupa 1: ERASMUS-EDU-2021-PI-ALL-INNO-EDU-ENTERP
Kiedy należy złożyć wniosek?	Wnioskodawcy muszą złożyć wnioski o dofinansowanie do **dnia 7 września 2021 r. do godz. 17:00:00** (czasu obowiązującego w Brukseli).

Aby kwalifikować się do otrzymania dofinansowania w ramach programu Erasmus+, wnioski w sprawie projektów dotyczących **grupy 2 – sojusze na rzecz współpracy sektorowej w zakresie umiejętności (wdrażanie planu działania)** muszą spełniać następujące kryteria:

Kto może złożyć wniosek?	Wnioskodawcą może być każdy partner pełnoprawny legalnie ustanowiony w **kraju programu**. Organizacja ta składa wniosek w imieniu wszystkich organizacji zaangażowanych w dany projekt.
Jakiego rodzaju organizacje kwalifikują się do udziału w projekcie?	Poniższe organizacje mogą uczestniczyć w roli partnerów pełnoprawnych, podmiotów powiązanych lub partnerów stowarzyszonych w ramach grupy 2 – sojusze na rzecz współpracy sektorowej w zakresie umiejętności (plan działania). Mogą to być organizacje publiczne lub prywatne mające siedzibę w **kraju programu** lub dowolnym **kraju partnerskim** (zob. podrozdział „Kraje uprawnione" w części A niniejszego przewodnika). • Instytucje szkolnictwa wyższego • Organizatorzy kształcenia i szkolenia zawodowego • Sieci organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego • Małe, średnie lub duże przedsiębiorstwa (w tym przedsiębiorstwa społeczne) • Instytuty badawcze • Organizacje pozarządowe • Podmioty publiczne na szczeblu lokalnym, regionalnym lub krajowym • Organizacje zajmujące się kształceniem, szkoleniem i młodzieżą • Pośrednicy reprezentujący organizacje lub przedsiębiorstwa zajmujące się kształceniem, szkoleniem lub młodzieżą • Organy ds. akredytacji, certyfikacji, uznawania lub kwalifikacji • Izby handlowe, przemysłowe lub pracy, izby rzemieślnicze • Europejscy lub krajowi partnerzy społeczni • Szpitale lub inne instytucje opiekuńcze, w tym instytucje opieki długoterminowej • Organy odpowiedzialne za kwestie związane z kształceniem i szkoleniem lub zatrudnieniem na szczeblu regionalnym lub krajowym • Usługi związane z zatrudnieniem • Krajowe urzędy statystyczne • Agencje rozwoju gospodarczego • Stowarzyszenia sektorowe lub zawodowe • Rady ds. umiejętności sektorowych • Organy świadczące usługi poradnictwa zawodowego, doradztwa zawodowego i usługi informacyjne w tym zakresie oraz służby zatrudnienia Instytucje szkolnictwa wyższego ustanowione w **kraju programu** muszą posiadać ważną Kartę Erasmusa dla szkolnictwa wyższego (ECHE). Karta Erasmusa dla szkolnictwa wyższego nie jest wymagana w przypadku uczestniczących instytucji szkolnictwa wyższego z krajów partnerskich.
Liczba i profil organizacji uczestniczących	Sojusze na rzecz współpracy sektorowej w zakresie umiejętności (plan działania) muszą obejmować co najmniej **8 krajów programu** i co najmniej **12 partnerów pełnoprawnych**. Partnerstwo musi obejmować co najmniej **pięć podmiotów rynku pracy** (przedsiębiorstwa lub spółki lub pośredniczące organizacje reprezentujące, takie jak izby, związki zawodowe lub stowarzyszenia branżowe) oraz co najmniej **pięciu organizatorów kształcenia i szkolenia** (VET lub instytucje szkolnictwa wyższego) w roli partnerów pełnoprawnych. **W każdym wniosku w roli partnera pełnoprawnego powinna występować co najmniej jedna instytucja szkolnictwa wyższego i jeden organizator kształcenia i szkolenia zawodowego.**

Sektory lub obszary	**14 ekosystemów przemysłowych określonych w nowej strategii przemysłowej dla Europy[142]:** 1. **turystyka**: przewóz osób i podróże; hotele i zakwaterowanie krótkoterminowe; restauracje i usługi gastronomiczne; wydarzenia, parki rozrywki itp. 2. **mobilność-Transport-Motoryzacja**: produkcja pojazdów silnikowych, statków i pociągów oraz akcesoriów; ich naprawa i konserwacja; transport towarowy itp. 3. **przemysł lotniczy, kosmiczny i obronny**: produkcja statków powietrznych i kosmicznych; wojsko i broń; satelity itp. 4. **budownictwo**: budowa budynków mieszkalnych i niemieszkalnych; budowa dróg i linii kolejowych; budowa obiektów użyteczności publicznej i inżynierii lądowej; powiązana działalność itp. 5. **sektor rolno-spożywczy**: produkcja roślinna i zwierzęca; przetwórstwo spożywcze; działalność weterynaryjna itp. 6. **branże niskoemisyjne i energochłonne**: wydobycie paliw kopalnych; rafinacja; wytwarzanie produktów o znacznym wpływie na środowisko: tworzyw sztucznych, chemikaliów, nawozów, żelaza i stali, produktów leśnych, cementu, kauczuku, metali nieżelaznych itp. 7. **wyroby włókiennicze**: produkcja wyrobów włókienniczych, odzieży, obuwia, wyrobów skórzanych i biżuterii itp. 8. **sektor kultury i kreatywny**: gazety, książki i czasopisma; filmy kinowe, nagrania wideo i telewizja; radio i muzyka itp. 9. **technologie cyfrowe**: telekomunikacja; oprogramowanie i programowanie; portale internetowe; produkcja komputerów i sprzętu komputerowego itp. 10. **energia odnawialna**: silniki elektryczne, silniki i turbiny; wytwarzanie energii elektrycznej; wytwarzanie i dystrybucja gazu itp. 11. **elektronika**: produkcja elektroniki itp. 12. **ekspozycje detaliczne**: sprzedaż detaliczna; sprzedaż hurtowa powiązana z konsumentami itp. 13. **bliskość i gospodarka społeczna**: przedsiębiorstwa społeczne, stowarzyszenia i spółdzielnie mające na celu generowanie skutków społecznych itp.

[142] *COM/2020/102 final*: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52020DC0102

	14. zdrowie: produkty farmaceutyczne i sprzęt medyczny; szpitale, domy i zakłady opieki itp. Sojusze muszą wybrać do swojego wniosku jeden ekosystem przemysłowy, którego będzie dotyczył ich projekt. Do dofinansowania może zostać wybrany tylko jeden wniosek na ekosystem przemysłowy. Wniosek może dotyczyć ekosystemu, który nie jest objęty projektem w ramach realizowanego planu działania, lub ekosystemu, który już ma realizowany plan działania. W tym ostatnim przypadku wniosek musi dotyczyć dziedzin i obszarów, które są wyraźnie różne od tych, których dotyczy projekt/projekty w ramach realizowanego planu działania[143].
Czas trwania projektu	4 lata
Gdzie należy złożyć wniosek?	Do Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Identyfikator zaproszenia – grupa 2: ERASMUS-EDU-2021-PI-ALL-INNO-BLUEPRINT
Kiedy należy złożyć wniosek?	Wnioskodawcy muszą złożyć wnioski o dofinansowanie do **dnia 7 września 2021 r. do godz. 17:00:00** (czasu obowiązującego w Brukseli).

Organizacje wnioskujące będą oceniane na podstawie odpowiednich kryteriów wyłączających oraz kryteriów wyboru. W celu uzyskania dodatkowych informacji proszę zapoznać się z częścią C niniejszego przewodnika.

OPRACOWANIE PROJEKTU

W ramach każdego z sojuszu wdraża się spójny, kompleksowy i zmienny zestaw wzajemnie powiązanych działań w celu zwiększenia innowacyjności w szkolnictwie wyższym, kształceniu i szkoleniu zawodowym oraz przedsiębiorstwach (w tym dużych, małych i średnich przedsiębiorstwach oraz przedsiębiorstwach społecznych), a także w szerszym środowisku społeczno-gospodarczym.

Grupa 1: Sojusze na rzecz edukacji i przedsiębiorstw

Wspierane są następujące działania:

Pobudzanie innowacyjności

- Wspólne opracowywanie i wdrażanie nowych metod uczenia się i nauczania (takich jak nowe wielodyscyplinarne programy nauczania, nauczanie i uczenie się skoncentrowane na osobie uczącej się i oparte na rozwiązywaniu rzeczywistych problemów, pełniejsze wykorzystanie mikroreferencji)
- Opracowywanie i testowanie ciągłych programów i działań edukacyjnych we współpracy z przedsiębiorstwami i wewnątrz nich
- Opracowywanie i testowanie rozwiązań dotyczących pilnego zapotrzebowania społecznego, któremu nie jest w stanie sprostać rynek, a które dotyczy słabszych grup społecznych podejmowanie wyzwań społecznych lub związanych ze zmianami postaw i wartości, strategii i polityki, struktur i procesów organizacyjnych, systemów realizacji i usług

[143] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1415&langId=en

- Opracowywanie rozwiązań trudnych problemów, innowacji produktowych i procesowych (poprzez wspólną pracę studentów, nauczycieli akademickich i praktyków).

Rozwijanie zmysłu inicjatywy i przedsiębiorczości, kompetencji i umiejętności

- Opracowanie nowych metod nauczania i narzędzi służących do kształcenia, które uwzględniają uczenie się umiejętności przekrojowych i stosowanie ich w programach szkolnictwa wyższego i VET przygotowywanych we współpracy z przedsiębiorstwami, mających na celu zwiększenie szans na zatrudnienie, pobudzanie kreatywności oraz tworzenie nowych ścieżek kariery.
- Wprowadzanie, w stosownych przypadkach, zmysłu inicjatywy i przedsiębiorczości w danej dyscyplinie, danym programie nauczania, kursie itp. w celu zapewnienia studentom, badaczom, pracownikom i edukatorom kompetencji, umiejętności i motywacji do rozwijania zmysłu inicjatywy i przedsiębiorczości oraz zdolności do stawiania czoła różnym wyzwaniom w życiu edukacyjnym, zawodowym i prywatnym.
- Otwieranie nowych możliwości uczenia się poprzez praktyczne doświadczenia i wykorzystywanie kompetencji i umiejętności w zakresie zmysłu inicjatywy i przedsiębiorczości, co może obejmować zaoferowanie nowych usług, produktów i prototypów oraz tworzenie przedsiębiorstw typu start-up i spin-off lub do tego prowadzić.
- Wprowadzenie podejścia bardziej „skupionego na studencie", w ramach którego studenci dostosowują swoje ścieżki uczenia się do własnych potrzeb.

Pobudzanie przepływu i wymiany wiedzy między instytucjami szkolnictwa wyższego, VET, przedsiębiorstwami i instytutami badawczymi

- Tworzenie sprzyjających włączeniu i powiązanych systemów szkolnictwa wyższego, VET oraz przedsiębiorstw poprzez wzajemne zaufanie, transgraniczne uznawanie i certyfikację, elastyczne ścieżki uczenia się między VET i szkolnictwem wyższym oraz wspieranie mobilności osób uczących się i pracowników.
- Praktyki zawodowe i związane z zakresem studiów działania w przedsiębiorstwach, które to działania stanowią nieodłączny element programu nauczania i są uznawane i za które przysługują punkty zaliczeniowe Struktury do badania i testowania innowacyjnych rozwiązań Ograniczone w czasie wymiany studentów, naukowców, kadry dydaktycznej i pracowników firm Zapewnianie zachęt do zaangażowania kadry z firm w nauczanie i prowadzenie badań analiza danych z badań.

Identyfikacja potrzeb rynku dotyczących odporności, oraz powstających zawodów

- Identyfikacja potrzeb rynku i powstających zawodów (po stronie popytu), zwiększenie zdolności systemów do reagowania na potrzeby rynku pracy na wszystkich poziomach (po stronie podaży) Dostosowanie oferty szkolnictwa wyższego i VET do potrzeb w zakresie umiejętności poprzez opracowanie i realizację transnarodowych, sektorowych programów nauczania uwzględniających uczenie się oparte na pracy.
- Określanie tych umiejętności, które są potrzebne w domenie publicznej do rozwiązywania problemów społecznych (np. w zakresie zmiany klimatu, zdrowia) i zwiększania odporności na poziomie społecznym i wspólnotowym, w tym poprzez współpracę organizatorów szkolnictwa wyższego oraz kształcenia i szkolenia zawodowego z organami krajowymi, regionalnymi i samorządami terytorialnymi oraz sektorem prywatnym mającą na celu wniesienie wkładu w opracowanie i wdrożenie strategii inteligentnej specjalizacji w regionach.

- Zapewnienie wsparcia w celu przezwyciężenia niedopasowania umiejętności zarówno w zakresie odporności, jak i potrzeb rynku.

Grupa 2: Sojusze na rzecz współpracy sektorowej w zakresie umiejętności (realizacja „planu działania")

Należy zrealizować następujące działania:

Opracowanie strategicznego podejścia do współpracy sektorowej w zakresie umiejętności

- Nawiązanie zrównoważonej współpracy w obszarze rozwijania umiejętności między kluczowymi branżowymi zainteresowanymi stronami, z uwzględnieniem partnerów społecznych, organizatorami kształcenia i szkolenia oraz organami publicznymi (na szczeblu krajowym i regionalnym). Celem projektu będzie także budowanie współpracy między dużymi a mikro, małymi i średnimi przedsiębiorstwami (MŚP) w całym łańcuchu wartości w danym ekosystemie przemysłowym.
- Ciągłe gromadzenie informacji na temat umiejętności: Przekazywanie istotnych dowodów jakościowych na szczeblu unijnym lub regionalnym oraz danych ilościowych w formacie połączonych otwartych danych. Opracowywanie wspólnej metodyki przewidywania przyszłych potrzeb w zakresie umiejętności, a także przewidywanie przyszłych potrzeb oraz monitorowanie (w odstępach rocznych) zmian w obszarze popytu na umiejętności i podaży umiejętności w oparciu o wiarygodne scenariusze prognostyczne, korzystanie z unijnej panoramy umiejętności oraz, w stosownych przypadkach, pracy OECD, Światowego Forum Ekonomicznego oraz istniejących sojuszy na rzecz umiejętności sektorowych.
- Mapowanie istniejącego, dostępnego w sektorze/ekosystemie wsparcia w zakresie podnoszenia i zmiany kwalifikacji (zapewnianego przez przedstawicieli przemysłu oraz publiczne i prywatne zainteresowane strony) oraz identyfikacja, które z tych działań można zintensyfikować, aby wspierać przedsiębiorstwa w łańcuchach wartości.
- Opracowanie strategii w obszarze umiejętności dla ekosystemu przemysłowego, w tym priorytetów akcji, na podstawie zgromadzonych informacji na temat umiejętności, aby wesprzeć realizację celów dotyczących zmiany i podnoszenia kwalifikacji siły roboczej ekosystemu przemysłowego oraz tych, którzy mogliby dołączyć do sektora (np. osób nieaktywnych zawodowo). W strategii należy szczegółowo określić, w jaki sposób istotne tendencje, takie jak zmiany o charakterze globalnym, społecznym i technologicznym zachodzące w danym ekosystemie przemysłowym, mogą wpłynąć na kwestie związane z miejscami pracy oraz na potrzeby w zakresie umiejętności. W strategii należy przedstawić orientacyjny harmonogram jej realizacji i zwrócić szczególną uwagę na wpływ technologii cyfrowych i kluczowych technologii prorozwojowych. Należy w niej zidentyfikować i zdefiniować zawody i powiązane umiejętności, które prawdopodobnie powstaną w sektorze (tj. będą zupełnie nowe). W strategii należy zidentyfikować także kluczowe podmioty przemysłu oraz zainteresowane strony, które powinny być zaangażowane we wdrażanie strategii. Wspomniana strategia powinna stanowić jeden z pierwszych, kluczowych wyników projektu – należy przedstawić precyzyjnie określony zestaw działań, kluczowych etapów i dobrze określonych wyników, a także konkretne akcje priorytetowe umożliwiające ustalenie najlepszego sposobu dostosowania przyszłego popytu na umiejętności do podaży umiejętności w przypadku tych powstających zawodów. Strategia powinna być stosowana jako podstawa do budowania partnerstwa w ramach paktu na rzecz umiejętności.
- W stosownych przypadkach zapewnianie dostępności rezultatów projektów w formacie otwartych danych, tak aby można było wprowadzić je do unijnej panoramy umiejętności i oraz europejskiej klasyfikacji umiejętności, kompetencji, kwalifikacji i zawodów (ESCO).
- Przekazywanie istotnych dowodów jakościowych na szczeblu unijnym lub regionalnym oraz danych ilościowych w formacie połączonych otwartych danych.

Opracowanie europejskiego „podstawowego" programu nauczania o zasięgu sektorowym oraz programów szkoleniowych

- ***W pierwszym roku aktywności (działania reaktywne)***

Równolegle do powyższych akcji wszystkie projekty powinny szybko **spełnić pilne potrzeby w zakresie umiejętności w zawodach w ekosystemie przemysłowym spowodowane kryzysem związanym z COVID-19 oraz transformacją cyfrową i ekologiczną** (dowody zostaną przedstawione we wniosku):

- w miarę możliwości korzystanie z profili zawodowych zgodne z ESCO oraz istniejącymi ramami kompetencji[144];
- opracowywanie programów szkoleniowych kształcenia ustawicznego w celu podnoszenia i zmiany kwalifikacji siły roboczej przez innowacyjne uczenie się mieszane i oparte na pracy;
- zapewnianie wysokiej jakości treści i nowych programów szkoleniowych przez stosowanie metod zapewniania jakości zgodnie z EQAVET i ESG (normy i wytyczne dla zapewniania jakości w europejskim obszarze szkolnictwa wyższego);
- zapewnienie szybkiego wdrażania i wykorzystywania programów szkoleniowych przez docieranie do głównych podmiotów w łańcuchach wartości w ramach ekosystemu przemysłowego, centrów doskonałości zawodowej[145], regionów wdrażających strategie inteligentnej specjalizacji[146], europejskich partnerstw klastrów[147] oraz wspólnot wiedzy i innowacji (WWiI) Europejskiego Instytuty Innowacji i Technologii (EIT)[148], które są aktywne w tym samym ekosystemie przemysłowym.

- ***Przez cały czas trwania projektu (proaktywna odpowiedź)***

W ramach projektów należy zatem prowadzić działania z zakresu **opracowywania treści szkoleń dla powstających profili zawodowych**:

- opracowywanie – na podstawie zidentyfikowanego zapotrzebowania na umiejętności w przypadku powstających profili zawodowych w danym ekosystemie przemysłowym i sektorze gospodarki – nowych modułowych programów nauczania VET oraz powiązanych kwalifikacji dla kształcenia i szkolenia wstępnego (pełne programy nauczania do włączenia do krajowych systemów kształcenia i szkolenia) oraz kontynuowanie programów szkolenia zawodowego w celu podnoszenia lub zmiany kwalifikacji osób w wieku produkcyjnym (moduły służące spełnieniu potrzeb w zakresie umiejętności);
- te programy nauczania i szkoleniowe muszą składać się z jednostek efektów uczenia się zgodnie z europejskimi ramami kwalifikacji (ERK)/krajowymi ramami kwalifikacji oraz być dostosowane do ESCO; efektem programów nauczania powinny być umiejętności potrzebne do konkretnej pracy, a także kompetencje kluczowe149, które obejmują zwłaszcza umiejętności przekrojowe oraz dyscypliny STEAM150;

---

[144] *Na przykład ramy kompetencji cyfrowych dla obywateli, ramy kompetencji przedsiębiorczości i europejskie ramy e-kompetencji (e-CF).*

[145] *https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1501*

[146] *https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/home*

[147] *https://www.clustercollaboration.eu*

[148] *https://eit.europa.eu/*

[149] *https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2018.189.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AC%3A2018%3A189%3ATOC*

[150] *Nauki przyrodnicze, technologia, inżynieria, sztuka i matematyka.*

- Włączanie okresów uczenia się opartego na pracy do nowych treści szkoleniowych, uwzględniając możliwość wykorzystywania wiedzy w praktycznych, „życiowych" sytuacjach w miejscu pracy, oraz – w miarę możliwości – wkomponowywanie transnarodowych doświadczeń w zakresie nauki do tych treści.
- Zarządzanie jakością nowych treści szkoleniowych poprzez stosowanie zasad zapewniania jakości EQAVET i ESG albo poprzez korzystanie z już istniejących systemów zapewniania jakości, które powinny być jednak zgodne z EQAVET i ESG.
- Promowanie odpowiednich kwalifikacji sektorowych, w tym transnarodowych wspólnych programów przyznawanych przez więcej niż jednego organizatora kształcenia i szkolenia, co usprawni proces certyfikacji transgranicznej i budowanie wzajemnego zaufania, przyczyniając się do poprawy mobilności osób uczących się i specjalistów w danym sektorze**.**

Opracowanie „podstawowych" programów nauczania oraz programów szkoleniowych

- Opracowanie metod realizacji programów nauczania i szkoleniowych dostosowanych do poszczególnych grup docelowych poprzez wykorzystywanie innowacyjnych podejść do nauczania i uczenia się, w tym zapewnienie uczenia się opartego na pracy, korzystanie z rozwiązań w dziedzinie ICT (np. kształcenie mieszane, symulatory, rzeczywistość rozszerzona itp.), rozwiązań w zakresie mobilności wirtualnej/łączonej dla osób uczących się i pracowników oraz z otwartych zasobów edukacyjnych (np. nauczanie wzmocnione przez AI, MOOC[151]).
- Opracowywanie działań służących usprawnieniu międzypokoleniowego transferu wiedzy zawodowej.
- Opisywanie sposobów udoskonalania metod i procedur oceny w taki sposób, by obejmowały one wszystkie formy uczenia się, uwzględniając uczenie się oparte na pracy, oraz aby usprawniały proces zatwierdzania umiejętności i kompetencji nabytych przed przeprowadzeniem szkolenia.
- Korzystanie z nawiązanych kontaktów oraz nowych kontaktów nawiązanych z podmiotami po stronie popytu na etapie gromadzenia informacji na temat umiejętności, docieranie do podmiotów oferujących możliwości zatrudnienia, takich jak prywatni i publiczni pracodawcy oraz służby zatrudnienia, w celu potencjalnego znalezienia zatrudnienia dla absolwentów szkoleń.
- Identyfikowanie środków zapewniających możliwość śledzenia osób uczących się po zakończeniu szkolenia, aby zagwarantować przekazywanie „informacji zwrotnych"[152]. Takie systemy śledzenia i przekazywania informacji zwrotnych mogą wykorzystywać informacje uzyskane od przedsiębiorstw i osób uczących się / pracowników, a także publiczne zasoby informacyjne i informacje przekazywane przez zainteresowane strony na rynku pracy
- Proponowanie odpowiednich środków na rzecz formalnego uznawania nowych lub dostosowanych programów nauczania oraz kwalifikacji kształcenia i szkolenia zawodowego oraz szkolnictwa wyższego w krajach, w których zlokalizowani są partnerzy i w odpowiednim ekosystemie przemysłowym.

---

[151] *MOOC [ang. Massive Open Online Course] jest to Masowy Otwarty Kurs Internetowy, którego celem jest nieograniczone uczestnictwo i otwarty dostęp przez internet. Oprócz tradycyjnych materiałów kursowych, takich jak nagrania z wykładów, materiały do czytania i zestawy zagadnień do rozwiązania, wiele kursów MOOC zapewnia interaktywne fora użytkowników, aby wspierać interakcje społecznościowe między kursantami, nauczycielami i asystentami.*

[152] ZOB. CEL ŚREDNIOTERMINOWY NR 2 (MTD2) W KONKLUZJACH Z RYGI Z 2015 R.: *https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/200c516d-b8de-4c2a-a233-218671296c8d/language-en*

Opracowywanie długoterminowego planu działania na rzecz stopniowego wdrażania wyników projektu po zakończeniu jego realizacji

- Wspomniany plan musi opierać się na zrównoważonych partnerstwach między organizatorami kształcenia i szkolenia, kluczowymi zainteresowanymi stronami z danej branży a organami publicznymi (regionalnymi lub krajowymi) prowadzącymi działalność na odpowiednim szczeblu, aby ułatwić/wzmocnić partnerstwa na rzecz umiejętności z udziałem wielu zainteresowanych stron w ramach paktu na rzecz umiejętności w celu zmiany i podniesienia kwalifikacji siły roboczej. Należy w nim wskazać odpowiednie struktury zarządzania i przedstawić plany w zakresie skalowalności i stabilności finansowania.
- Plan musi zapewniać odpowiednią widoczność i szerokie rozpowszechnienie wyników, w tym również na szczeblu UE i na krajowym/regionalnym szczeblu politycznym; należy w nich także zawrzeć szczegółowe informacje na temat sposobu wdrażania stosownych środków na szczeblu krajowym lub regionalnym przy wsparciu odpowiednich organów publicznych.
- W planie należy przewidzieć, w jaki sposób będą aktualizowane wyniki projektu, w szczególności gromadzenie informacji na temat umiejętności, strategia i programy szkoleniowe, po zakończeniu czteroletniego projektu, w tym przez przewidzenie jego przyszłych źródeł finansowania.
- W planie należy wskazać, w jaki sposób za pomocą możliwości dotyczących finansowania unijnego (np. Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF), wieloletnie ramy finansowe UE (WRF) na lata 2021–2027, w tym europejskie fundusze strukturalne, InvestEU, Erasmus+), a także inwestycji prywatnych i finansowania krajowego/regionalnego można wspierać strategie w obszarze umiejętności. Należy w nim uwzględnić strategie inteligentnej specjalizacji, europejskie partnerstwa klastrów, platformy centrum doskonałości zawodowej oraz wspólnoty wiedzy i innowacji EIT.

W obu grupach (grupie 1: Sojusze na rzecz edukacji i przedsiębiorstw i grupie 2: Sojusze na rzecz współpracy sektorowej w zakresie umiejętności (realizacja „planu działania”)

W przypadku sojuszy na rzecz innowacji wymaga się, aby w stosownych przypadkach wykorzystywały instrumenty i narzędzia dotyczące całej UE, takie jak ERK, ESCO, Europass, EQAVET i ESG.

Aby wypróbować i przetestować nowy program nauczania lub nowe metody szkolenia i uczenia się, w sojuszach na rzecz innowacji można organizować działania w zakresie mobilności edukacyjnej studentów, nauczycieli, naukowców i innych pracowników, o ile działania te wspierają/uzupełniają główne działania partnerstw i wnoszą wartość dodaną w realizację celów projektu.

OCZEKIWANY WPŁYW

Podstawą sojuszy na rzecz innowacji będzie strategiczne i trwałe współdziałanie w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego i przedsiębiorstw działających wspólnie na rzecz zwiększenia zdolności innowacyjnych Europy. Znacząco wzmocni ono synergie między obiema dziedzinami kształcenia w zakresie wspierania innowacji, nowych umiejętności, poczucia inicjatywy i przedsiębiorczego nastawienia. Oczekuje się, że te sojusze pomiędzy instytucjami szkolnictwa wyższego, VET oraz przedsiębiorstwami przyczynią się do rozwoju regionalnych ekosystemów i bezpośrednio dostarczą cennego wkładu w gospodarkę, wprowadzając uczenie się poprzez pracę. Podczas gdy uczelnie dysponują wiedzą i danymi badawczymi, które pozwalają im bezpośrednio przekazywać małym i średnim przedsiębiorstwom informacje w celu pobudzenia lokalnych gospodarek, organizatorzy kształcenia i szkolenia zawodowego zapewniają umiejętności potrzebne przedsiębiorstwom i są w stanie wspierać wzrost lokalnej gospodarki.

Zgodnie z oczekiwaniami na szerszą skalę sojusze na rzecz innowacji będą ukierunkowane na wyzwania społeczne i gospodarcze, zarówno w dziedzinie edukacji, jak i zatrudnienia, i będą uwzględniały kluczowe obszary, takie jak wyzwania związane z innowacjami, zapewnianie umiejętności, zmiana klimatu, zielona gospodarka, demografia, transformacja cyfrowa i sztuczna inteligencja. Korzyści można także czerpać ze współpracy z dużymi

przedsiębiorstwami. Sojusze na rzecz innowacji skupią się na potrzebach obywateli i przyspieszą modernizację szkolnictwa wyższego oraz kształcenia i szkolenia zawodowego.

W pakcie na rzecz umiejętności ustanowione zostaną nie tylko ramy wdrażania pozostałych działań w ramach zaktualizowanego programu na rzecz umiejętności, ale także ramy upowszechniania i wykorzystywania wyników projektu sojuszy na rzecz innowacji. W szczególności wyniki planu działania sojuszy na rzecz współpracy sektorowej w zakresie umiejętności zostaną wykorzystane jako podstawa partnerstw sektorowych na szeroką skalę w ramach paktu na rzecz umiejętności.

Ponadto sojusze te przyczynią się do wdrażania komunikatu UE dotyczącego odnowionego programu dla szkolnictwa wyższego[153], a także do stworzenia europejskiego obszaru edukacji[154]. Przyczynią się one również do wdrażania unijnej strategii przemysłowej i strategii na rzecz MŚP (2021 r.).

Sojusze na rzecz innowacji będą także uwzględniały cele zrównoważonego rozwoju określone w Agendzie 2030[155] oraz postanowienia paryskiej deklaracji w sprawie zmiany klimatu[156], jako nadrzędne parametry akcji, pomagając w ten sposób Komisji Europejskiej wdrożyć jej nowy Zielony Ład[157] oraz plan odbudowy dla Europy[158].

Sojusze na rzecz innowacji mają wywierać krótko- i długoterminowy wpływ na wszelkiego rodzaju zainteresowane strony zaangażowane w projekt na poziomie indywidualnym, organizacyjnym i systemowym. Zgodnie z oczekiwaniami wpływ ten będzie wykraczał poza czas trwania projektu i poza organizacje zaangażowane w partnerstwa. Oczekuje się, że partnerstwo i działania będą trwałe. W tym celu rezultaty/wyniki mogą nie być odrębne/niezależne, lecz być połączone/zintegrowane z istniejącymi przedsięwzięciami, programami, projektami, platformami, operacjami itp.

KRYTERIA PRZYZNANIA DOFINANSOWANIA

Poniższe kryteria przyznania dofinansowania dotyczą **grupy 1 – Sojusze na rzecz edukacji i przedsiębiorstw**:

[153] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52017DC0247
[154] https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/european-education-area_en
[155] https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/
[156] https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement/the-paris-agreement
[157] https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/european-green-deal-communication_en.pdf
[158] HTTPS://EC.EUROPA.EU/INFO/STRATEGY/RECOVERY-PLAN-EUROPE_EN

Adekwatność projektu **(maksymalny wynik: 25 punktów)**	• **Związek z polityką i inicjatywami UE**: we wniosku wzięto pod uwagę europejskie cele w dziedzinach kształcenia i szkolenia zawodowego oraz szkolnictwa wyższego, a sam wniosek przyczynia się on do ich osiągania; we wniosku wzięto pod uwagę istniejące narzędzia i inicjatywy UE służące rozwijaniu umiejętności. • **Cel**: wniosek jest adekwatny do celów i działań danej akcji. • **Spójność**: cele są oparte na starannej analizie potrzeb. Są wyraźnie zdefiniowane, realistyczne i dotyczą kwestii istotnych dla organizacji uczestniczących i dla danej akcji. • **Innowacje** we wniosku uwzględnia się najnowsze metody i techniki, co prowadzi do innowacyjnych rezultatów i rozwiązań specyficznych dla danego projektu. • **Europejska wartość dodana**: we wniosku wyraźnie wskazuje się wartość dodaną uzyskaną w wyniku transnarodowego charakteru projektu oraz potencjalną możliwość przenoszenia. • **Przedstawicielstwo w zakresie kształcenia i szkolenia**: sojusz obejmuje partnerów, którzy odpowiednio reprezentują organizatorów kształcenia i szkolenia. • **Umiejętności cyfrowe**: stopień, w jakim wniosek włącza umiejętności cyfrowe do treści szkoleniowych dla jednego profilu lub kilku pokrewnych profili zawodowych. • **Umiejętności ekologiczne**: wniosek włącza umiejętności związane z przejściem na bardziej ekologiczną gospodarkę o obiegu zamkniętym do treści szkoleniowych dla jednego profilu lub kilku pokrewnych profili zawodowych. • **Umiejętności w zakresie odporności**: zakres, w jakim wniosek łączy w sobie umiejętności związane ze zdolnością do przystosowania się, zarządzania zmianami i dbania o siebie nawzajem jako o wspólnotę.
Jakość planu projektu i jego realizacji **(maksymalny wynik: 30 punktów)**	• **Spójność:** ogólny plan projektu zapewnia spójność między proponowanymi celami, metodyką, działaniami i budżetem projektu. We wniosku przedstawiono spójny i kompleksowy zestaw właściwych działań mających na celu zaspokojenie wskazanych potrzeb i prowadzących do oczekiwanych wyników. • **Struktura**: program prac jest jasny i zrozumiały oraz obejmuje wszystkie etapy realizacji projektu (przygotowanie, wdrażanie, wykorzystywanie, monitorowanie, ocenę i upowszechnianie). • **Metodyka**: we wniosku, w stosownych przypadkach, wykorzystuje się takie instrumenty i narzędzia unijne związane z umiejętnościami i zawodami, jak: ERK, ESCO, Europass, EQAVET, ESG. • **Zarządzanie**: przewiduje się solidne ustalenia dotyczące zarządzania. Terminy, organizacja, zadania i obowiązki są dobrze określone i realistyczne. We wniosku dotyczącym projektu na każde działanie przydziela się odpowiednie zasoby. • **Plan prac**: jakość i skuteczność planu prac, w tym zakres, w jakim zasoby przydzielono do pakietów prac są zgodne z ich celami i rezultatami. • **Jakość ustaleń dotyczących uznawania i poświadczania kwalifikacji**: zgodnie z europejskimi narzędziami i zasadami przejrzystości i uznawalności, w tym dotyczącymi mikroreferencji • **Budżet**: w budżecie przewiduje się odpowiednie zasoby niezbędne do pomyślnej realizacji projektu, które nie są ani zawyżone ani zaniżone. • **Kontrola finansowa i kontrola jakości**: środki kontroli (ciągła ocena jakości, wzajemne oceny, analizy porównawcze itp.) i wskaźniki jakości zapewniają wysoką jakość i opłacalność realizacji projektu. Wyzwania/ryzyko związane z projektem są wyraźnie wskazane, a działania ograniczające ryzyko są odpowiednio ukierunkowane. Procesy przeglądu przeprowadzanego przez ekspertów zaplanowano jako integralną część projektu. Program prac sojuszy obejmuje niezależną, zewnętrzną ocenę jakości w połowie okresu realizacji projektu oraz na zakończenie projektu.

Ustalenia w zakresie jakości partnerstwa i współpracy **(maksymalny wynik: 25 punktów)**	• **Skład**: skład partnerstwa jest zgodny z celami akcji i projektu; stanowi on odpowiednie połączenie właściwych organizacji, m.in. z sektora kształcenia i szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego i przedsiębiorstw posiadających niezbędny profil, umiejętności, doświadczenie, wiedzę fachową oraz wsparcie w zakresie zarządzania wymagane do pomyślnej realizacji projektu; sojusz obejmuje partnerów, którzy odpowiednio reprezentują dany sektor lub przedmiotowe podejście ogólnosektorowe. • **Zaangażowanie**: wkład partnerów jest znaczący, adekwatny i komplementarny; podział obowiązków i zadań jest wyraźny, odpowiedni i przewiduje zaangażowanie i czynny udział wszystkich organizacji uczestniczących związany z ich szczególną wiedzą fachową i potencjałem. • **Zadania**: koordynator wykazuje zdolność wysokiej jakości zarządzania transnarodowymi sieciami oraz ich koordynacji, a także zdolność przywództwa w złożonym środowisku. Poszczególne zadania przydziela się na podstawie szczególnej wiedzy specjalistycznej każdego partnera. • **Współpraca/duch zespołowy**: proponuje się skuteczny mechanizm zapewniający dobrą koordynację, rozstrzyganie sporów, podejmowanie decyzji i komunikację między organizacjami uczestniczącymi, uczestnikami i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami • **Korzyści**: sojusz zapewnia wyraźną wartość dodaną i korzyści dla każdej z organizacji partnerskich • **Zaangażowanie krajów partnerskich**: w stosownych przypadkach zaangażowanie organizacji uczestniczących z krajów partnerskich wnosi istotną wartość dodaną do sojuszu.
Wpływ **(maksymalny wynik: 20 punktów)**	• **Wykorzystywanie**: we wniosku dotyczącym projektu przedstawia się sposób, w jaki wyniki uzyskane dzięki sojuszowi będą wykorzystywane przez partnerów i inne zainteresowane strony. We wniosku zapewnia się środki do pomiaru wykorzystywania tych wyników w czasie trwania projektu i po jego zakończeniu. • **Upowszechnianie**: wniosek zawiera przejrzysty plan upowszechniania wyników oraz odpowiednie działania wraz z ich harmonogramem, narzędzia i kanały zapewniające skuteczne upowszechnianie wyników i korzyści wśród zainteresowanych stron i innych nieuczestniczących w projekcie odbiorców w czasie realizacji projektu i po jego zakończeniu. • **Wpływ**: we wniosku wykazano, że projekt dotyczy istotnych zagadnień społecznych i gospodarczych oraz gwarantuje odpowiedni zasięg. Zapewnia on wpływ na grupy docelowe i odpowiednie zainteresowane strony odgrywające istotną rolę w danym sektorze, z uwzględnieniem kształcenia i szkolenia, na poziomie lokalnym, krajowym i europejskim. Przewiduje się w nim środki, cele i wskaźniki służące do monitorowania postępów i oceny oczekiwanego wpływu (krótko- i długoterminowego). • **Otwarty dostęp**: w stosownych przypadkach we wniosku opisano sposób, w jaki powstałe materiały, dokumenty i media będą bezpłatnie udostępniane i promowane na podstawie licencji otwartych i nie zawiera nieproporcjonalnych ograniczeń. • **Trwałość**: we wniosku wyjaśnia się, w jaki sposób zostanie opracowany plan działania na rzecz wdrażania wyników na szczeblu krajowym i regionalnym. Wniosek obejmuje odpowiednie środki i zawiera wskazanie zasobów finansowych (europejskich, krajowych i prywatnych), które zapewnią trwałość osiągniętych wyników i korzyści po zakończeniu projektu.

Aby wnioski zostały rozpatrzone do finansowania, muszą uzyskać co najmniej **70 punktów** przy uwzględnieniu koniecznego minimalnego wyniku kwalifikującego dla każdego z czterech kryteriów przyznania dofinansowania: minimum 13 punktów w przypadku kategorii „Adekwatność projektu"; 16 punktów w przypadku kategorii „Jakość planu projektu i jego realizacji", 13 punktów w przypadku kategorii „Jakość partnerstwa i ustaleń dotyczących współpracy" oraz 11 punktów w przypadku kategorii „Wpływ".

W przypadku wniosków, które uzyskają tyle samo punktów w ramach danego tematu, pierwszeństwo zostanie przyznane według wyników, które otrzymały w zakresie kryterium „Adekwatności", a następnie „Wpływu".

Poniższe kryteria przyznania dotyczą **grupy 2 – Sojusze na rzecz współpracy sektorowej (wdrażanie „planu działania”):**

Adekwatność projektu **(maksymalny wynik: 25 punktów)**	• **Związek z polityką i inicjatywami UE**: we wniosku wzięto pod uwagę europejskie cele w dziedzinie szkolnictwa wyższego oraz kształcenia i szkolenia zawodowego oraz cele sektorowych polityk UE właściwe dla wybranego ekosystemu przemysłowego; wniosek przyczynia się do ich osiągnięcia, a także do realizacji paktu na rzecz umiejętności oraz europejskiego programu na rzecz umiejętności; we wniosku uwzględniono unijne narzędzia. Wniosek odnoszący się do ekosystemu przemysłowego, w którym sojusz wspierający realizację planu działania już trwa w danym ekosystemie, musi wyraźnie być komplementarny, tj. musi obejmować wyraźnie inny obszar oraz konieczne jest określenie w nim, które wyniki trwających projektów w ramach planu działania zostaną wykorzystane; zakres wniosku, jego wyniki i działania nie mogą się w żaden sposób pokrywać. W przypadku identycznej jakości bardziej istotny będzie wniosek dotyczący ekosystemu, który nie jest w ogólne objęty trwającym sojuszem wspierającym realizację planu działania, lub części takiego ekosystemu. • **Cel**: wniosek jest adekwatny do celów i działań danej akcji. Wniosek obejmuje w szczególności zmiany w bardzo istotnym zestawie powstających profili zawodowych, a także zaprojektowanie powiązanych kwalifikacji, zorganizowanych w jednostki efektów uczenia się, zarówno na poziomach ERK 3–5, jak i 6–8. Wniosek obejmuje zaprojektowanie, sprawdzenie i wstępne zapewnienie odpowiednich programów kształcenia i szkolenia opracowanych i realizowanych w postaci modułowych, elastycznych i dostępnych możliwości uczenia się z uwzględnieniem sprawdzenia nabytych wcześniej umiejętności. • **Spójność**: cele są oparte na starannej analizie potrzeb. Są wyraźnie zdefiniowane, realistyczne i dotyczą kwestii istotnych dla organizacji uczestniczących i dla danej akcji. • **Innowacje** we wniosku uwzględnia się najnowocześniejsze metody i techniki, co skutkuje innowacyjnymi wynikami i rozwiązaniami. • **Europejska wartość dodana**: wniosek dotyczący projektu wyraźnie wykazuje wartość dodaną uzyskaną przez transnarodowy charakter projektu. • **Przedstawicielstwo w zakresie kształcenia i szkolenia**: sojusz obejmuje partnerów, którzy odpowiednio reprezentują organizatorów kształcenia i szkolenia. • **Reprezentacja sektora/obszaru**: sojusz obejmuje partnerów, którzy odpowiednio reprezentują dany ekosystem przemysłowy. • **Umiejętności cyfrowe i umiejętności w zakresie kluczowych technologii prorozwojowych, w tym umiejętności w zakresie sztucznej inteligencji**: stopień, w jakim we wniosku odniesiono się do tych umiejętności w zakresie opracowywania projektu dla jednego profilu zawodowego lub kilku pokrewnych profili zawodowych. • **Umiejętności ekologiczne**: wniosek włącza umiejętności związane z przejściem na bardziej ekologiczną gospodarkę o obiegu zamkniętym do treści szkoleniowych dla jednego profilu lub kilku pokrewnych profili zawodowych.

Jakość planu projektu i jego realizacji **(maksymalny wynik: 30 punktów)**	• **Spójność:** We wniosku przedstawiono spójny i kompleksowy zestaw właściwych działań mających na celu zaspokojenie wskazanych potrzeb i prowadzących do oczekiwanych wyników. • **Struktura**: program prac jest jasny i zrozumiały oraz obejmuje wszystkie etapy realizacji projektu (przygotowanie, wdrażanie, wykorzystywanie, monitorowanie, ocenę i upowszechnianie). • **Metodyka**: we wniosku, w stosownych przypadkach, wykorzystuje się takie instrumenty i narzędzia unijne związane z umiejętnościami i zawodami, jak: ERK, ESCO, Europass, EQAVET, ESG. • **Zarządzanie**: przewiduje się solidne ustalenia dotyczące zarządzania. Terminy, organizacja, zadania i obowiązki są dobrze określone i realistyczne. We wniosku dotyczącym projektu na każde działanie przydziela się odpowiednie zasoby. • **Plan prac**: jakość i skuteczność planu prac, w tym zakres, w jakim zasoby przydzielono do pakietów prac są zgodne z ich celami i rezultatami. • **Jakość ustaleń dotyczących uznawania i poświadczania kwalifikacji**: zgodnie z europejskimi narzędziami i zasadami przejrzystości i uznawalności • **Budżet**: w budżecie przewiduje się odpowiednie zasoby niezbędne do pomyślnej realizacji projektu, które nie są ani zawyżone ani zaniżone, a sam budżet jest proporcjonalny do zakresu wniosku; oczekuje się, że we wniosku dotyczącym ekosystemu przemysłowego, w którym sojusz wspierający realizację planu działania już trwa, zostanie przedłożony budżet, w ramach którego wyraźnie będzie zapobiegało się podwójnemu finansowaniu, gdyż wniosek ten będzie stanowił uzupełnienie już dokonanych prac w ramach realizowanego planu działania i będzie z nich korzystał. • **Kontrola finansowa i kontrola jakości**: środki kontroli (ciągła ocena jakości, wzajemne oceny, analizy porównawcze itp.) i wskaźniki jakości zapewniają wysoką jakość i opłacalność realizacji projektu. Wyzwania/ryzyko związane z projektem są wyraźnie wskazane, a działania ograniczające ryzyko są odpowiednio ukierunkowane. Procesy przeglądu przeprowadzanego przez ekspertów zaplanowano jako integralną część projektu. Program prac sojuszy obejmuje niezależną, zewnętrzną ocenę jakości w połowie okresu realizacji projektu oraz na zakończenie projektu.

Ustalenia w zakresie jakości partnerstwa i współpracy **(maksymalny wynik: 25 punktów)**	• **Skład**: skład partnerstwa jest zgodny z celami akcji i projektu; stanowi on odpowiednie połączenie właściwych organizacji, m.in. z sektora kształcenia i szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego i przemysłu, w tym MŚP, posiadających niezbędny profil, umiejętności, doświadczenie, wiedzę fachową oraz wsparcie w zakresie zarządzania wymagane do pomyślnej realizacji projektu. Sojusz zapewnia właściwą reprezentatywność ekosystemu przemysłowego: reprezentatywność i wiedza fachowa partnerów w danym ekosystemie przemysłowym i na poziomie krajowym oraz europejskim jest przedstawiona w przekonujący sposób. Udział europejskich partnerów społecznych lub krajowych partnerów społecznych w krajach objętych sojuszem jest wysoce adekwatny. Zasięg geograficzny działania i reprezentatywność odpowiednich partnerów w krajach i regionach programu zaangażowanych w sojusz powinny zapewniać sojuszowi duży potencjał wdrożeniowy w krajach i regionach objętych sojuszem (np. przez udział europejskiej organizacji sektorowej lub europejskich partnerów społecznych). • **Zaangażowanie**: wkład partnerów jest znaczący, adekwatny i komplementarny; podział obowiązków i zadań jest wyraźny, odpowiedni i przewiduje zaangażowanie i czynny udział wszystkich organizacji uczestniczących związany z ich szczególną wiedzą fachową i potencjałem. • **Zadania**: koordynator wykazuje zdolność wysokiej jakości zarządzania transnarodowymi sieciami oraz ich koordynacji, a także zdolność przywództwa w złożonym środowisku. Poszczególne zadania przydziela się na podstawie szczególnej wiedzy specjalistycznej każdego partnera. • **Współpraca/duch zespołowy**: proponuje się skuteczny mechanizm zapewniający dobrą koordynację, podejmowanie decyzji i komunikację między organizacjami uczestniczącymi, uczestnikami i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami. • **Korzyści**: sojusz zapewnia wyraźną wartość dodaną i korzyści dla każdej z organizacji partnerskich • **Zaangażowanie krajów partnerskich**: w stosownych przypadkach zaangażowanie organizacji uczestniczących z krajów partnerskich wnosi istotną wartość dodaną do sojuszu.
Wpływ **(maksymalny wynik: 20 punktów)**	• **Wykorzystywanie**: we wniosku przedstawia się sposób, w jaki wyniki uzyskane dzięki sojuszowi zostaną wdrożone w krajach uczestniczących zgodnie z celami paktu na rzecz umiejętności. • **Upowszechnianie**: wniosek zawiera przejrzysty plan upowszechniania wyników oraz odpowiednie działania wraz z ich harmonogramem, narzędzia i kanały zapewniające skuteczne upowszechnianie wyników i korzyści wśród zainteresowanych stron; • **Wpływ**: we wniosku wykazano, że projekt dotyczy istotnych zagadnień społecznych i gospodarczych oraz gwarantuje odpowiedni zasięg. Zapewnia on wpływ na grupy docelowe i odpowiednie zainteresowane strony odgrywające istotną rolę w danym sektorze, z uwzględnieniem kształcenia i szkolenia, na poziomie lokalnym, krajowym i europejskim, takie jak zainteresowane strony, które dołączyły do paktu na rzecz umiejętności. Przewiduje się w nim środki, cele i wskaźniki służące do monitorowania postępów i oceny oczekiwanego wpływu (krótko- i długoterminowego). • **Otwarty dostęp**: w stosownych przypadkach we wniosku opisano sposób, w jaki powstałe materiały, dokumenty i media będą bezpłatnie udostępniane i promowane na podstawie licencji otwartych i w połączonym formacie otwartych danych, przy czym wniosek ten nie zawiera nieproporcjonalnych ograniczeń. • **Trwałość**: we wniosku wyjaśnia się, w jaki sposób zostanie opracowany plan działania na rzecz wdrażania wyników na szczeblu krajowym i regionalnym. Wniosek obejmuje odpowiednie środki i zawiera wskazanie zasobów finansowych (europejskich, krajowych i prywatnych), które zapewnią trwałość wyników i korzyści osiągniętych przez sojusz po zakończeniu projektu.

W przypadku grupy 2 finansowanie może uzyskać wyłącznie 1 wniosek na ekosystem.

Aby wnioski zostały rozpatrzone do finansowania, muszą uzyskać co najmniej **70 punktów** przy uwzględnieniu koniecznego minimalnego wyniku kwalifikującego dla każdego z czterech kryteriów przyznania dofinansowania: minimum 13 punktów w przypadku kategorii „Adekwatność projektu"; 16 punktów w przypadku kategorii „Jakość planu projektu i jego realizacji", 13 punktów w przypadku kategorii „Jakość partnerstwa i ustaleń dotyczących współpracy" oraz 11 punktów w przypadku kategorii „Wpływ".

JAKIE SĄ ZASADY FINANSOWANIA?

W tej akcji stosuje się model finansowania za pomocą kwot ryczałtowych. Jednorazowa kwota ryczałtowa zostanie określona dla każdej dotacji w oparciu o szacunkowy budżet akcji proponowanej przez wnioskodawcę. Organ przyznający dofinansowanie określi kwotę ryczałtową każdej dotacji na podstawie wniosku, wyniku oceny, stóp finansowania i maksymalnej kwoty dotacji określonej w zaproszeniu.

Maksymalne kwoty dofinansowania UE na projekt są następujące:

- **Grupa 1 – Sojusze na rzecz edukacji i przedsiębiorstw**
    - 1 mln EUR (**2-letni** projekt)
    - 1,5 mln EUR (**3-letni** projekt)
- **Grupa 2 –** SOJUSZE NA RZECZ WSPÓŁPRACY SEKTOROWEJ W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI (REALIZACJA „PLANU DZIAŁANIA"):
    - **4 mln EUR (4-letni projekt)** – do dofinansowania może zostać wybrany tylko jeden wniosek na ekosystem przemysłowy. W przypadku identycznej jakości jako bardziej istotny oceniony zostanie wniosek dotyczący ekosystemu, który nie jest w ogóle objęty trwającym sojuszem wspierającym realizację planu działania.

W jaki sposób ustalana jest kwota ryczałtowa dla projektu?

Wnioskodawcy muszą wypełnić szczegółową tabelę budżetową zgodnie z formularzem wniosku, biorąc pod uwagę następujące kwestie:

a) budżet powinien zostać uszczegółowiony stosownie do potrzeb przez beneficjenta lub beneficjentów i podzielony na spójne pakiety prac (np. na kategorie „zarządzanie projektem", „szkolenia", „organizacja wydarzeń", „przygotowanie i realizacja mobilności", „komunikacja i upowszechnianie", „zapewnienie jakości" itp.);

b) wniosek musi zawierać opis działań uwzględnionych w każdym pakiecie prac;

c) wnioskodawcy muszą przedstawić w swoim wniosku podział szacunkowych kosztów, ukazujący udział każdego pakietu prac (oraz, w ramach każdego pakietu prac, udział przypisany każdemu beneficjentowi i podmiotowi stowarzyszonemu);

d) opisane koszty mogą obejmować koszty osobowe, koszty podróży i utrzymania, koszty sprzętu i podwykonawstwa, jak również inne koszty (takie jak upowszechnianie informacji, publikowanie lub tłumaczenia).

Wnioski zostaną ocenione zgodnie ze standardowymi procedurami oceny przy pomocy ekspertów wewnętrznych lub zewnętrznych. Eksperci ci ocenią jakość wniosków pod kątem wymogów określonych w zaproszeniu oraz oczekiwanego wpływu, jakości i skuteczności akcji. Wartość kwoty ryczałtowej będzie ograniczona do maksymalnie 80% szacunkowego budżetu ustalonego po dokonaniu oceny.

Po dokonaniu oceny wniosku urzędnik zatwierdzający określi kwotę ryczałtową, biorąc pod uwagę wyniki przeprowadzonej oceny.

Parametry dofinansowania (maksymalna kwota dotacji, stopa finansowania, całkowite koszty kwalifikowalne itp.) zostaną określone w umowie o udzielenie dotacji.

Osiągnięcia w ramach projektu będą oceniane na podstawie uzyskanych wyników. Ten system finansowania pozwoliłby skoncentrować się na rezultatach, a nie na wkładach, kładąc tym samym nacisk na jakość i poziom osiągania wymiernych celów.

Dalsze informacje można znaleźć we wzorze umowy o udzielenie dotacji dostępnej na portalu „Finansowanie i możliwości przetargowe".

BUDOWANIE POTENCJAŁU W DZIEDZINIE MŁODZIEŻY

Projekty budowania potencjału są projektami współpracy międzynarodowej, które opierają się na wielostronnych partnerstwach między organizacjami prowadzącymi działalność w dziedzinie młodzieży w krajach programu i krajach partnerskich. Celem tych projektów jest wspieranie współpracy międzynarodowej i dialogu merytorycznego w dziedzinie młodzieży i uczenia się pozaformalnego, jako siły napędowej zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego, a także dobrostanu organizacji młodzieżowych i osób młodych.

CELE AKCJI

Akcja będzie miała na celu:

- wzmocnienie potencjału organizacji pracujących z osobami młodymi poza uczeniem formalnym;
- propagowanie działań z zakresu uczenia się pozaformalnego w krajach partnerskich, w szczególności ukierunkowanych na osoby młode o mniejszych szansach, aby podnieść poziom kompetencji uczestników i zapewnić ich aktywny udział w życiu społecznym;
- wspieranie rozwoju pracy z młodzieżą w krajach partnerskich, doskonalenie jakości pracy i zwiększenie uznania dla niej;
- wspieranie opracowywania, testowania oraz inicjowania systemów i programów mobilności edukacyjnej na rzecz uczenia się pozaformalnego w krajach partnerskich;
- przyczynianie się do realizacji strategii UE na rzecz młodzieży (2019–2027), w tym 11 Europejskich celów młodzieżowych;
- wspieranie współpracy obejmującej różne regiony świata poprzez wspólne inicjatywy;
- wzmocnienie synergii i komplementarności z systemami kształcenia formalnego lub rynkiem pracy.

OBSZARY TEMATYCZNE/CELE SZCZEGÓŁOWE

Wnioski powinny dotyczyć jednego lub większej liczby następujących obszarów tematycznych:

- udział w życiu politycznym i dialog z decydentami;
- włączanie społeczne młodzieży o mniejszych szansach;
- demokracja, państwo prawa i wartości;
- wzmocnienie pozycji/zaangażowanie/zdolność do zatrudnienia osób młodych;
- pokój i pojednanie po zakończeniu konfliktu;
- środowisko i klimat;
- przeciwdziałanie dyskryminacji i równość płci;
- umiejętności cyfrowe i umiejętności w zakresie przedsiębiorczości.

DZIAŁANIA

Proponowane działania muszą być bezpośrednio związane z ogólnymi i szczegółowymi celami akcji, tzn. muszą odpowiadać co najmniej jednemu z obszarów tematycznych wymienionych powyżej, oraz muszą być wyszczególnione w opisie projektu obejmującym cały okres trwania dofinansowania. W kontekście tej międzynarodowej akcji o zasięgu światowym działania w ramach projektu muszą ponadto być ukierunkowane na budowanie i wzmacnianie potencjału organizacji młodzieżowych i osób młodych, głównie w krajach partnerskich objętych akcją.

Finansowane projekty będą mogły obejmować **szeroki zakres współpracy, wymiany, komunikacji i innych działań**, które:

- przyczyniają się do promowania dialogu merytorycznego, współpracy, tworzenia sieci kontaktów i wymiany praktyk;

- promują współpracę strategiczną między organizacjami młodzieżowymi a organami publicznymi, szczególnie w uprawnionych krajach partnerskich;
- promują współpracę między organizacjami młodzieżowymi i organizacjami prowadzącymi działalność w dziedzinach kształcenia i szkolenia oraz z organizacjami z rynku pracy;
- zwiększają zdolności rad młodzieży, platform młodzieżowych oraz organów lokalnych, regionalnych i krajowych zajmujących się młodzieżą, zwłaszcza w uprawnionych krajach partnerskich;
- zwiększają zdolność w zakresie zarządzania, kierowania, zdolności innowacyjnych, przywództwa oraz umiędzynaradawiania organizacji młodzieżowych, zwłaszcza w uprawnionych krajach partnerskich;
- wspierają opracowywanie kampanii informacyjnych i uświadamiających, a także narzędzi informacyjnych, komunikacyjnych i medialnych;
- pomagają w opracowywaniu metod, narzędzi i materiałów do pracy z młodzieżą;
- tworzą nowe formy pracy z młodzieżą i zapewniają szkolenia i wsparcie; ułatwiają mobilność edukacyjną na rzecz uczenia się pozaformalnego.

Do przykładowych działań należą:

- opracowywanie narzędzi i metod na rzecz rozwoju społeczno-zawodowego osób pracujących z młodzieżą i prowadzących szkolenia;
- opracowywanie metod uczenia się pozaformalnego, w szczególności metod promujących nabywanie/doskonalenie kompetencji, w tym umiejętności korzystania z mediów;
- opracowywanie nowych form systemów szkoleń praktycznych i symulacji autentycznych przypadków w społeczeństwie;
- rozwijanie nowych form pracy z młodzieżą, obejmujących w szczególności strategiczne korzystanie z otwartych i elastycznych form uczenia się, współpracy wirtualnej, otwartych zasobów edukacyjnych (OER) oraz lepsze wykorzystanie potencjału technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK);
- organizowanie wydarzeń/seminariów/warsztatów/wymiany dobrych praktyk w celach związanych ze współpracą, tworzeniem sieci kontaktów, zwiększaniem poziomu wiedzy i wzajemnym uczeniem się;
- organizowanie działań w zakresie mobilności dla osób młodych lub osób pracujących z młodzieżą w celu testowania narzędzi i metod opracowanych w ramach partnerstwa. Należy zwrócić uwagę, że działania w zakresie mobilności muszą być drugorzędne w stosunku do głównych celów akcji pełnić rolę elementu pomocniczego, w oparciu o który cele te są osiągane.

OPRACOWANIE PROJEKTU

Projekt mający na celu budowanie potencjału w dziedzinach związanych z młodzieżą obejmuje cztery etapy rozpoczynające się jeszcze przed wyborem projektu do finansowania[159] np. 1) identyfikacja i rozpoczęcie projektu; 2) przygotowanie, projektowanie i planowanie projektu; 3) wdrażanie projektu i monitorowanie działań; i 4) przegląd projektu i ocena skutków.

Organizacje uczestniczące i uczestnicy zaangażowani w działania powinni odgrywać aktywną rolę na wszystkich tych etapach, zwiększając w ten sposób swoje doświadczenie w zakresie nauki.

159 Należy zwrócić uwagę, że działania przygotowawcze można rozpocząć zanim wniosek zostanie złożony lub wybrany do finansowania, jednak ponoszenie kosztów i realizacja działań muszą mieć miejsce dopiero po podpisaniu umowy o udzielenie dotacji.

- **Identyfikacja i rozpoczęcie**: identyfikacja problemu, potrzeby lub możliwości, którymi można się zająć w ramach pomysłu na projekt w kontekście zaproszenia; wskazanie głównych działań i efektów, jakich można oczekiwać od projektu; wskazanie odpowiednich zainteresowanych stron i potencjalnych partnerów; sformułowanie celu/celów projektu; zapewnienie zgodności projektu z celami strategicznymi organizacji uczestniczących; rozpoczęcie wstępnego planowania, aby zapewnić projektowi dobry start i zgromadzenie informacji wymaganych do przejścia do kolejnego etapu itp.
- **Przygotowanie, projektowanie i planowanie**: określenie zakresu projektu i właściwego podejścia; przedstawienie jasnego zarysu proponowanej metodyki zapewniającej spójność celów projektu i działań; ustalenie harmonogramu wykonania zadań; oszacowanie niezbędnych zasobów i określenie szczegółów projektu np. ocena potrzeb; określenie solidnych celów i wskaźników oddziaływania (skonkretyzowane, mierzalne, osiągalne, realne i terminowe); wskazanie efektów projektu i efektów uczenia się; opracowanie programu prac, form działań, oczekiwanego wpływu, szacunkowego budżetu całkowitego; przygotowanie planu wdrażania oraz solidnego i realistycznego planu komunikacji obejmującego strategiczne aspekty kierowania projektem, monitorowania, kontroli jakości, sprawozdawczości i upowszechniania wyników; określanie praktycznych ustaleń i potwierdzanie grupy docelowej/grup docelowych dla planowanych działań; opracowywanie umów z partnerami i pisanie wniosku itp.
- **Wdrażanie projektu i monitorowanie działań**: realizacja projektu zgodnie z planami spełniającymi wymogi dotyczące sprawozdawczości i komunikacji; monitorowanie bieżących działań i ocena wyniku projektu w porównaniu z planami projektu; wskazywanie odchyleń od planów i podejmowanie działań naprawczych w tej kwestii, a także w kwestii problemów i ryzyka; wskazywanie niezgodności z ustalonymi standardami jakości i podejmowanie działań naprawczych itp.
- **Przegląd i ocena skutków**: ocena wyniku projektu w porównaniu z celami i planami wdrażania; ocena działań i ich wpływu na różnych poziomach, udostępnianie i wykorzystanie wyników projektu itp.

ASPEKTY HORYZONTALNE, KTÓRE NALEŻY UWZGLĘDNIĆ PRZY OPRACOWYWANIU PROJEKTU:

poza spełnieniem oficjalnych kryteriów i określeniem stałych ustaleń dotyczących współpracy ze wszystkimi partnerami projektu następujące elementy mogą przyczynić się do zwiększenia wpływu i jakościowej realizacji projektów mających na celu budowanie potencjału na każdym z poszczególnych etapów projektu. Wnioskodawców zachęca się, aby brali pod uwagę te możliwości i wymiary przy opracowywaniu swoich projektów.

Zrównoważenie środowiskowe

Projekty należy opracowywać w sposób przyjazny środowisku, a wszystkie jego aspekty powinny uwzględniać ekologiczne praktyki. Przy opracowywaniu projektu organizacje i uczestnicy powinni przyjmować przyjazne środowisku podejście, zachęcając wszystkie strony zaangażowane w projekt do omawiania kwestii związanych ze środowiskiem i uczenia się o nich. Podejście to powinno odzwierciedlać działania, które można podjąć na różnych szczeblach, i stanowić wsparcie dla organizacji i uczestników w szukaniu alternatywnych, bardziej ekologicznych sposobów realizowania działań w ramach projektu.

Włączenie i różnorodność

Celem programu Erasmus+ jest promowanie równych możliwości i równego dostępu, włączenia i sprawiedliwości we wszystkich jego akcjach. Aby wdrażać te zasady, opracowano strategię na rzecz włączenia społecznego i różnorodności w celu wspierania skuteczniejszych działań informacyjnych dla uczestników z różnych środowisk, szczególnie tych o mniejszych szansach, którzy mierzą się z trudnościami związanymi z uczestnictwem w projektach europejskich.

Organizacje powinny w ramach projektów opracowywać łatwo dostępne i włączające działania, uwzględniając opinie uczestników o mniejszych szansach i angażując je w podejmowanie decyzji przez cały proces.

Wymiar cyfrowy

Współpraca wirtualna i eksperymentowanie z wirtualnymi możliwościami uczenia się i kształcenia mieszanego stanowią podstawę udanych projektów. Zdecydowanie zachęca się, aby w projektach w dziedzinie młodzieży wykorzystywać Europejski Portal Młodzieżowy i platformę strategii UE na rzecz młodzieży do współpracy przed rozpoczęciem działań w ramach projektu, w ich trakcie oraz po ich zakończeniu.

Wspólne wartości, zaangażowanie obywatelskie i uczestnictwo

Projekty będą wspierały aktywność obywatelską i etykę, a także wzmacniały rozwój kompetencji społecznych i międzykulturowych, krytycznego myślenia i umiejętności korzystania z mediów. Ważna będzie również kwestia podnoszenia świadomości i wiedzy na temat Unii Europejskiej i jej znaczenia w kontekście światowym.

JAKIE KRYTERIA NALEŻY SPEŁNIĆ, ABY ZŁOŻYĆ WNIOSEK DOTYCZĄCY PROJEKTU MAJĄCEGO NA CELU BUDOWANIE POTENCJAŁU W DZIEDZINIE ZWIĄZANEJ Z MŁODZIEŻĄ ?

KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI

Aby kwalifikować się do otrzymania dofinansowania w ramach programu Erasmus, wnioski w sprawie projektów dotyczących budowania potencjału w dziedzinie młodzieży muszą spełniać następujące kryteria:

Kto może złożyć wniosek?	Poniższe organizacje mogą uczestniczyć w roli koordynatorów: - organizacje pozarządowe (w tym europejskie młodzieżowe organizacje pozarządowe i krajowe rady młodzieżowe) działające w dziedzinie młodzieży; - organy publiczne na szczeblu lokalnym, regionalnym lub krajowym. Organizacja składa wniosek w imieniu wszystkich organizacji uczestniczących zaangażowanych w dany projekt i musi ona być ustanowiona zgodnie z prawem i mieć siedzibę w kraju programu Erasmus+.

Jakiego rodzaju organizacje kwalifikują się do udziału w projekcie?	Każda organizacja – publiczna lub prywatna – wraz z podmiotami powiązanymi (jeżeli istnieją), pracująca z osobami młodymi lub na rzecz osób młodych w warunkach pozaformalnych, ustanowiona w kraju programu Erasmus+ lub kraju partnerskim[160]. Takimi organizacjami mogą być na przykład: • organizacja niekomercyjna non-profit, stowarzyszenie, organizacja pozarządowa (w tym europejskie młodzieżowe organizacje pozarządowe); • krajowa rada młodzieżowa; • organ publiczny na szczeblu lokalnym, regionalnym lub krajowym; • instytucja edukacyjna lub badawcza; • fundacja; W projekcie mogą uczestniczyć publiczne lub prywatne przedsiębiorstwa (małe, średnie lub duże, w tym przedsiębiorstwa społeczne). W związku z tym, mimo że akcja ta adresowana jest głównie do stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i ogólne organizacji non-profit, organizacje nastawione na zysk mogą w niej uczestniczyć, o ile wykaże się wyraźną wartość dodaną dla projektu. W ramach celu budowania potencjału wykonywanie zadań koordynacyjnych musi jednak ograniczać się do organizacji non-profit.
Liczba i profil organizacji uczestniczących	Projekty budowania potencjału mają charakter transnarodowy i obejmują co najmniej 2 organizacje z 2 różnych krajów programu i 2 organizacje z co najmniej 1 uprawnionego kraju partnerskiego (tzn. co najmniej 4 organizacje z co najmniej 3 krajów). Liczba organizacji z krajów programu nie może przekraczać liczby organizacji z krajów partnerskich.
Miejsce działań	Działanie musi być realizowane w krajach organizacji w nim uczestniczących z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków związanych z celami akcji. Ponadto w należycie uzasadnionych przypadkach w związku z celami lub realizacją projektu: • działania mogą mieć miejsce również w siedzibach instytucji Unii Europejskiej, nawet jeśli w projekcie nie ma uczestniczących organizacji z kraju, w którym ma siedzibę dana instytucja UE, • Działania obejmujące dzielenie się rezultatami i ich promowanie mogą również odbywać się podczas odpowiednich transnarodowych wydarzeń/konferencji tematycznych w krajach programu lub krajach partnerskich.
Czas trwania projektu	Projekty budowania potencjału mogą trwać rok, dwa lata albo trzy lata. Czas trwania projektu należy określić na etapie składania wniosku na podstawie celu projektu i rodzaju działań zaplanowanych na okres realizacji projektu.

[160] Szczegółowy wykaz krajów, do których kierowana jest ta akcja, zostanie opublikowany pod następującym adresem: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/how-to-participate/reference-documents;programCode=EPLUS2027

Gdzie należy złożyć wniosek?	Do Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Identyfikator zaproszenia: ERASMUS-YOUTH-2021-CB
Kiedy należy złożyć wniosek?	Wnioskodawcy muszą złożyć wnioski o dofinansowanie do **dnia 1 lipca do godz. 17:00:00** (czasu obowiązującego w Brukseli).
Pozostałe kryteria	W wyznaczonym terminie ten sam wnioskodawca może złożyć tylko jeden wniosek. W przypadku złożenia przez wnioskodawcę więcej niż jednego wniosku tylko wniosek złożony najwcześniej będzie rozpatrywany, a pozostałe zostaną automatycznie odrzucone.

Organizacje wnioskujące będą oceniane na podstawie odpowiednich kryteriów wyłączających oraz kryteriów wyboru. W celu uzyskania dodatkowych informacji proszę zapoznać się z częścią C niniejszego przewodnika.

OCZEKIWANY WPŁYW

Należy wykazać oczekiwany wpływ projektów, na które udzielono dotacji, poprzez:

- przyczynianie się do realizacji priorytetów strategii UE na rzecz młodzieży na lata 2019–2027 dotyczących angażowania, łączenia i wzmacniania pozycji;
- wykorzystanie efektów europejskich celów młodzieżowych, dialogu młodzieżowego i innych projektów młodzieżowych;
- zwiększenie zaangażowania osób młodych w życie demokratyczne w postaci aktywności obywatelskiej i współpracy z decydentami (wzmocnienie pozycji, nowe umiejętności, zaangażowanie młodzieży w opracowywanie projektów itp.), w szczególności w uprawnionych krajach partnerskich;
- zwiększenie zdolności przedsiębiorczych i innowacyjnych osób młodych w krajach partnerskich;
- zwiększanie zdolności sektora młodzieży do pracy na poziomie międzynarodowym, z troską o włączenie społeczne, solidarność i zrównoważony rozwój;
- propagowanie transnarodowego uczenia się i współpracy między osobami młodymi i decydentami i przyczynianie się do nich, w szczególności w uprawnionych krajach partnerskich;
- zwiększenie skali istniejących praktyk i poszerzenie działań informacyjnych poza dotychczasowe partnerstwo, w tym efektywne wykorzystanie środków cyfrowych do utrzymania powiązań we wszystkich okolicznościach, nawet w sytuacjach oddalenia, izolacji lub zamknięcia;
- powiązanie efektów ze społecznościami lokalnymi, tworzenie możliwości zatrudnienia i pielęgnowanie innowacyjnych pomysłów, możliwych do powielenia i upowszechnienia na większą skalę w innym otoczeniu w krajach partnerskich;
- wykazywanie dostępności projektu dla grup docelowych o mniejszych szansach i osób indywidualnych w krajach partnerskich i włączania ich do projektu;
- opracowanie nowych narzędzi i nowych metod uczenia się pozaformalnego, w szczególności metod promujących nabywanie/doskonalenie kompetencji, w tym umiejętności korzystania z mediów i innowacyjnych praktyk, zwłaszcza w uprawnionych krajach partnerskich;
- rozpowszechnianie ich efektów w skuteczny i atrakcyjny sposób wśród osób młodych zaangażowanych w działalność organizacji młodzieżowych.

KRYTERIA PRZYZNANIA DOFINANSOWANIA

Adekwatność projektu **(maksymalny wynik: 30 punktów)**	▪ adekwatność wniosku do celów akcji; ▪ Zakres, w jakim: - cele są wyraźnie zdefiniowane, realistyczne i dotyczą kwestii istotnych dla organizacji uczestniczących i grup docelowych; - wniosek jest innowacyjny lub uzupełnia inne inicjatywy realizowane już przez organizacje uczestniczące; - działania w zakresie budowania zdolności są wyraźnie zdefiniowane i mają na celu wzmocnienie zdolności organizacji uczestniczących; - projekt angażuje osoby młode o mniejszych szansach.
Jakość planu projektu i jego realizacji **(maksymalny wynik: 30 punktów)**	▪ Przejrzystość, kompletność i jakość programu prac, w tym odpowiednie etapy przygotowania, wdrażania, monitorowania, oceny i upowszechniania rezultatów. ▪ Odpowiedniość i jakość proponowanej metodyki w odniesieniu do zidentyfikowanych potrzeb. ▪ Spójność celów projektu i proponowanych działań. ▪ Jakość i skuteczność planu prac, w tym zakres, w jakim zasoby przydzielono do pakietów prac są zgodne z ich celami i rezultatami. ▪ Jakość proponowanych metod uczenia się pozaformalnego. ▪ Jakość ustaleń dotyczących uznawania i poświadczania efektów uczenia się uczestników oraz spójnego stosowania unijnych narzędzi przejrzystości i uznawalności. ▪ Istnienie i adekwatność środków kontroli jakości w celu zapewnienia realizacji projektu na wysokim poziomie, w terminie i zgodnie z budżetem. ▪ Zakres, w jakim projekt jest racjonalny pod względem kosztów i zapewnia przydzielenie odpowiednich zasobów na każde działanie. ▪ Odpowiedniość środków dotyczących wyboru lub udziału uczestników w działaniach w zakresie mobilności, o ile są takie działania (zob. „Ochrona, zdrowie i bezpieczeństwo uczestników" w części A niniejszego przewodnika, a także inne wymogi i zalecenia mające zastosowanie do projektów z zakresie mobilności w ramach akcji kluczowej 1).
Ustalenia w zakresie jakości partnerstwa i współpracy **(maksymalny wynik: 20 punktów)**	▪ Zakres, w jakim: - projekt obejmuje odpowiednie połączenie uzupełniających się organizacji uczestniczących o profilu, doświadczeniu i wiedzy fachowej niezbędnych do skutecznej realizacji wszystkich aspektów projektu; - podział obowiązków i zadań przewiduje zaangażowanie i czynny udział wszystkich organizacji uczestniczących. ▪ Istnienie skutecznych mechanizmów koordynacji i komunikacji między organizacjami uczestniczącymi oraz z innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami.
Wpływ **(maksymalny wynik: 20 punktów)**	▪ Jakość środków służących do oceny rezultatów projektu. ▪ Potencjalny wpływ projektu: - na uczestników i organizacje uczestniczące w trakcie realizacji projektu i po jego zakończeniu; - na inne podmioty niż organizacje i osoby bezpośrednio uczestniczące w projekcie na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym lub międzynarodowym. ▪ Jakość planu upowszechniania rezultatów: odpowiedniość i jakość środków mających na celu dzielenie się rezultatami projektu w obrębie organizacji uczestniczących i poza nimi. ▪ w stosownych przypadkach we wniosku opisano sposób, w jaki powstałe materiały, dokumenty i media będą bezpłatnie udostępniane i promowane na podstawie licencji otwartych i nie zawiera nieproporcjonalnych ograniczeń. ▪ Jakość planów zapewniających trwałość projektu: zdolność projektu do wywierania wpływu i generowania wyników po zakończeniu dofinansowania UE.

Aby wnioski zostały rozpatrzone do finansowania, muszą uzyskać co najmniej 60 punktów. Muszą ponadto uzyskać co najmniej połowę maksymalnej liczby punktów w każdej kategorii wymienionych powyżej kryteriów przyznawania

dofinansowania (tj. co najmniej 15 punktów w kategoriach „Adekwatność projektu” i „Jakość planu projektu i jego realizacji”; 10 punktów w przypadku kategorii „Jakość partnerstwa i ustaleń dotyczących współpracy” oraz „Wpływ”).

W przypadku równej liczby punktów, pierwszeństwo będą miały projekty, które otrzymały najwięcej punktów w kategorii „Adekwatność projektu”, a następnie „Wpływ”.

Zasadniczo – i w granicach istniejących krajowych i europejskich ram prawnych – wyniki powinny być udostępniane jako otwarte zasoby edukacyjne (OER) oraz na odpowiednich platformach zawodowych lub sektorowych albo na platformach właściwych organów. We wniosku zostanie opisany sposób, w jaki wygenerowane dane, powstałe materiały, dokumenty oraz działania mediów audiowizualnych i społecznościowych będą bezpłatnie udostępniane i promowane na podstawie licencji otwartych. Wniosek nie zawiera nieproporcjonalnych ograniczeń.

JAKIE SĄ ZASADY FINANSOWANIA?

W tej akcji stosuje się model finansowania za pomocą kwot ryczałtowych. Jednorazowa kwota ryczałtowa zostanie określona dla każdej dotacji w oparciu o szacunkowy budżet akcji proponowanej przez wnioskodawcę. Organ przyznający dofinansowanie określi kwotę ryczałtową każdej dotacji na podstawie wniosku, wyniku oceny, stóp finansowania i maksymalnej kwoty dotacji określonej w zaproszeniu.

Dofinansowanie UE na projekt mieści się w granicach od **minimalnej kwoty 100 000 EUR do maksymalnej kwoty 300 000 EUR**.

W jaki sposób ustalana jest kwota ryczałtowa dla projektu?

Wnioskodawcy muszą wypełnić szczegółową tabelę budżetową zgodnie z formularzem wniosku, biorąc pod uwagę następujące kwestie:

a) budżet powinien zostać uszczegółowiony stosownie do potrzeb przez beneficjenta lub beneficjentów i podzielony na spójne pakiety prac (np. na kategorie „zarządzanie projektem”, „szkolenia”, „organizacja wydarzeń”, „przygotowanie i realizacja mobilności”, „komunikacja i upowszechnianie”, „zapewnienie jakości” itp.);

b) wniosek musi zawierać opis działań uwzględnionych w każdym pakiecie prac;

c) wnioskodawcy muszą przedstawić w swoim wniosku podział szacunkowych kosztów, ukazujący udział każdego pakietu prac (oraz, w ramach każdego pakietu prac, udział przypisany każdemu beneficjentowi i podmiotowi stowarzyszonemu);

d) opisane koszty mogą obejmować koszty osobowe, koszty podróży i utrzymania, koszty sprzętu i podwykonawstwa, jak również inne koszty (takie jak upowszechnianie informacji, publikowanie lub tłumaczenia).

Wnioski zostaną ocenione zgodnie ze standardowymi procedurami oceny przy pomocy ekspertów wewnętrznych lub zewnętrznych. Eksperci ocenią jakość wniosków pod kątem wymogów określonych w zaproszeniu oraz oczekiwanego wpływu, jakości i skuteczności akcji.

Po dokonaniu oceny wniosku urzędnik zatwierdzający określi kwotę ryczałtową, biorąc pod uwagę wyniki przeprowadzonej oceny. Wartość kwoty ryczałtowej będzie ograniczona do maksymalnie 80% szacunkowego budżetu ustalonego po dokonaniu oceny.

Parametry dofinansowania (maksymalna kwota dotacji, stopa finansowania, całkowite koszty kwalifikowalne itp.) zostaną określone w umowie o udzielenie dotacji.

Osiągnięcia w ramach projektu będą oceniane na podstawie uzyskanych wyników. Ten system finansowania pozwoliłby skoncentrować się na rezultatach, a nie na wkładach, kładąc tym samym nacisk na jakość i poziom osiągania wymiernych celów.

Dalsze informacje można znaleźć we wzorze umowy o udzielenie dotacji dostępnej na portalu „Finansowanie i możliwości przetargowe”.

NIEKOMERCYJNE EUROPEJSKIE IMPREZY SPORTOWE

CELE AKCJI

Akcja ta ma na celu wspieranie organizacji imprez sportowych o wymiarze europejskim w następujących dziedzinach:

- wolontariatu sportowego;
- włączaniu społecznego poprzez sport;
- walce z dyskryminacją w sporcie, obejmująca równość płci;
- zachęcaniu do uprawiania sportu i aktywności fizycznej, w tym: a) wdrażaniu zalecenia Rady w sprawie prozdrowotnej aktywności fizycznej, wytycznych UE dotyczących aktywności fizycznej oraz wezwania z Tartu w sprawie zdrowego stylu życia, b) wspieraniu wdrażania Europejskiego Tygodnia Sportu, c) promowaniu sportu i aktywności fizycznej jako narzędzia wspierającego zdrowie i d) promowaniu wszelkich działań zachęcających do uprawiania sportu i aktywności fizycznej, w tym tradycyjnych sportów i gier oraz sportu międzypokoleniowego.

Projekt musi się koncentrować na jednym z tych celów. Może również koncentrować się na pozostałych celach, ale główny cel musi być jasno określony i należy mu poświęcić we wniosku najwięcej uwagi.

Projekt zapewnia wsparcie finansowe na organizację jednej ogólnoeuropejskiej imprezy sportowej w jednym kraju programu lub na organizację europejskich imprez lokalnych w kilku krajach programu.

JAKIE KRYTERIA NALEŻY SPEŁNIĆ, ABY ZŁOŻYĆ WNIOSEK DOTYCZĄCY NIEKOMERCYJNYCH EUROPEJSKICH IMPREZ SPORTOWYCH?

KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI

Aby kwalifikować się do otrzymania dofinansowania UE+, wnioski w sprawie projektów dotyczących niekomercyjnych europejskich imprez sportowych muszą spełniać następujące kryteria:

Kto może złożyć wniosek?	Każdy organ publiczny lub każda organizacja działające w dziedzinie sportu, ustanowione w kraju programu z podmiotami stowarzyszonymi (jeśli występują) Przykładowo taką organizacją może być: • organ publiczny odpowiedzialny za sport na poziomie lokalnym, regionalnym lub krajowym; • organizacja sportowa o zasięgu lokalnym, regionalnym, krajowym, europejskim lub międzynarodowym; • narodowy komitet olimpijski lub krajowa konfederacja sportu; • organizacja reprezentująca ruch „sport dla wszystkich"; • organizacja działająca w dziedzinie promowania aktywności fizycznej; • organizacja reprezentująca sektor aktywnego wypoczynku; • organizacja działająca w dziedzinie kształcenia, szkolenia lub młodzieży.
Jakiego rodzaju organizacje kwalifikują się do udziału w projekcie?	Każdy organ publiczny lub każda organizacja działające w dziedzinie sportu, ustanowione w kraju programu z podmiotami stowarzyszonymi (jeśli występują)

Liczba i profil organizacji uczestniczących	Niekomercyjna europejska impreza sportowa jest transnarodowa i obejmuje: **W przypadku europejskiej imprezy lokalnej (Typ I)**: minimum 3 organizacje z 3 różnych krajów programu, maksimum 5 organizacji z 5 różnych krajów programu; **W przypadku europejskiej imprezy lokalnej (Typ II)**: minimum 6 organizacji z 6 różnych krajów programu; **W przypadku imprezy ogólnoeuropejskiej**: minimum 10 organizacji z 10 różnych krajów programu. Wnioskodawca musi w formularzu wniosku, oprócz koordynatora projektu, wskazać co najmniej 9 organizacji uznawanych za partnerów stowarzyszonych. W przypadku aspektów dotyczących zarządzania umowami partnerów stowarzyszonych nie uznaje się za partnerów projektu i nie otrzymują oni żadnego dofinansowania z programu w ramach projektu.
Miejsce przeprowadzenia działań	**W przypadku europejskiej imprezy lokalnej (Typ I i II)** działania muszą odbywać się w każdym kraju programu biorącym udział w niekomercyjnej europejskiej imprezie sportowej. **W przypadku imprezy ogólnoeuropejskiej** działania muszą odbywać się w kraju programu organizacji wnioskującej biorącej udział w niekomercyjnej europejskiej imprezie sportowej.
Czas trwania projektu	Czas trwania projektu należy określić na etapie składania wniosku (12 lub 18 miesięcy) na podstawie celu projektu i rodzaju działań zaplanowanych na okres realizacji projektu.
Gdzie należy złożyć wniosek?	Do Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Identyfikator zaproszenia: ERASMUS-SPORT-2021-SNCESE.
Kiedy należy złożyć wniosek?	Wnioskodawcy muszą złożyć wnioski o dofinansowanie do **dnia 20 maja** do godz. 17:00:00 (czasu obowiązującego w Brukseli).

Organizacje wnioskujące będą oceniane na podstawie odpowiednich kryteriów wyłączających oraz kryteriów wyboru. W celu uzyskania dodatkowych informacji proszę zapoznać się z częścią C niniejszego przewodnika.

OPRACOWANIE PROJEKTU

Dofinansowanie UE zostanie przyznane organizacjom odpowiedzialnym za przygotowanie i organizację imprez sportowych oraz działania następcze.

Wspiera się następujące standardowe działania (niewyczerpujący wykaz):

- przygotowanie i organizacja imprezy;
- organizacja szkoleń edukacyjnych dla sportowców, trenerów, organizatorów i wolontariuszy w okresie poprzedzającym imprezę;
- organizacja działań towarzyszących imprezie sportowej (konferencji, seminariów);
- szkolenie wolontariuszy;
- realizacja działań związanych z efektami danej imprezy (oceny, opracowywanie planów na przyszłość);
- działania informacyjne związane z tematem danej imprezy.

W ramach tej akcji nie wspiera się następujących imprez sportowych:

- zawodów sportowych organizowanych regularnie przez krajowe, europejskie lub międzynarodowe federacje/związki/ligi sportowe (mistrzostwa krajowe, europejskie lub światowe), chyba że przedmiotem wniosku jest wsparcie finansowe działań dodatkowych skierowanych do dużej liczby ludzi.

OCZEKIWANY WPŁYW

Oczekiwany wpływ tej akcji jest następujący:

- zwiększenie świadomości w zakresie roli działalności sportowej w promowaniu włączenia społecznego, równości szans i prozdrowotnej aktywności fizycznej;
- większy udział w działalności sportowej, aktywności fizycznej i wolontariacie.

KRYTERIA PRZYZNANIA DOFINANSOWANIA

Adekwatność projektu **(maksymalny wynik: 30 punktów)**	Zakres, w jakim: • wniosek jest istotny w odniesieniu do celów i priorytetów danej akcji. • wniosek opiera się na analizie rzeczywistych i odpowiednich potrzeb; • wniosek jest innowacyjny; • wniosek uzupełnia inne inicjatywy realizowane już przez organizacje uczestniczące; • wniosek wnosi wartość dodaną na poziomie UE dzięki wynikom, które nie zostałyby osiągnięte, gdyby działania były prowadzone przez jeden kraj. •
Jakość planu projektu i jego realizacji **(maksymalny wynik: 20 punktów)**	Zakres, w jakim: • plan prac dotyczących projektu jest przejrzysty, kompletny i skuteczny oraz obejmuje odpowiednie etapy przygotowania, wdrażania, monitorowania, oceny i udostępniania rezultatów projektu; • projekt jest racjonalny ekonomicznie i przeznaczono w nim odpowiednie środki na każde działanie; • proponowana metoda jest jasna, adekwatna i możliwa do przeprowadzenia; • w ramach projektu proponuje się adekwatne środki kontroli jakości w celu zapewnienia realizacji projektu na wysokim poziomie, w terminie i zgodnie z budżetem; • w ramach projektu korzysta się z cyfrowych narzędzi i metod uczenia się w celu uzupełnienia działań fizycznych oraz poprawy współpracy między organizacjami partnerskimi.
Ustalenia w zakresie jakości partnerstwa i współpracy **(maksymalny wynik: 20 punktów)**	Zakres, w jakim: • projekt obejmuje odpowiednie połączenie organizacji uczestniczących o profilu i wiedzy fachowej niezbędnych do skutecznego osiągnięcia wszystkich celów projektu; • proponowany podział zadań przewiduje zaangażowanie i czynny udział wszystkich organizacji uczestniczących; • wniosek obejmuje skuteczne mechanizmy koordynacji i komunikacji między organizacjami uczestniczącymi oraz z innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami. • w stosownych przypadkach zakres, w jakim zaangażowanie organizacji uczestniczącej z kraju partnerskiego wnosi istotną wartość dodaną do projektu.

Wpływ **(maksymalny wynik: 30 punktów)**	Zakres, w jakim: • wniosek dotyczący projektu obejmuje konkretne i logiczne kroki mające na celu uwzględnienie wyników projektu w zwykłych pracach organizacji uczestniczących; • projekt ma potencjał, aby pozytywnie wpływać na uczestników i organizacje uczestniczące, a także społeczeństwo w szerszym znaczeniu; • spodziewane wyniki projektu mogą zostać wykorzystane poza organizacjami uczestniczącymi w projekcie w trakcie jego trwania lub później, a także na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym lub europejskim; • wniosek dotyczący projektu obejmuje odpowiednie plany i metody dotyczące oceny efektów projektu; • wniosek dotyczący projektu obejmuje konkretne i skuteczne działania mające na celu udostępnienie wyników projektu w ramach organizacji uczestniczących, podzielenie się nimi z innymi organizacjami i opinią publiczną oraz publiczne uznanie finansowania Unii Europejskiej: • wniosek dotyczący projektu obejmuje konkretne i skuteczne kroki mające na celu zapewnienie trwałości projektu, jego zdolności do wywierania wpływu i generowania wyników po zakończeniu dofinansowania UE.

Aby wnioski zostały rozpatrzone do finansowania, muszą uzyskać **co najmniej 60 punktów** przy uwzględnieniu koniecznego minimalnego wyniku kwalifikującego dla każdego z czterech kryteriów przyznania dofinansowania: minimum 15 punktów w przypadku kategoriach „Adekwatność projektu" i „Wpływ" oraz 10 punktów w kategoriach „Jakość planu projektu i jego realizacji" oraz „Jakość partnerstwa i ustaleń dotyczących współpracy". W przypadkach uzyskania takiej samej liczby punktów pierwszeństwo będą miały wnioski, które zostały najwyżej ocenione w kategoriach „Adekwatność projektu", a następnie „Wpływ".

JAKIE SĄ ZASADY FINANSOWANIA?

Wkłady na rzecz niekomercyjnych europejskich imprez sportowych są w formie kwot ryczałtowych. Wysokość ustalonej kwoty ryczałtowej zależy od liczby imprez oraz od liczby organizacji zaangażowanych w projekt.

Wnioskodawcy wybierają jedną z trzech z góry określonych kwot w zależności od liczby imprez i liczby organizacji zaangażowanych w projekt.

Kategorie imprez sportowych		**Ustalona kwota ryczałtowa**
Europejskie imprezy lokalne: co najmniej jedna impreza na kraj w co najmniej 3 różnych krajach programu	**Typ I:** minimum trzy organizacje z trzech różnych krajów programu, maksimum pięć organizacji z pięciu różnych krajów programu;	200 000 EUR
	Typ II minimum 6 organizacji z 6 różnych krajów programu;	300,000 EUR
Imprezy ogólnoeuropejskie: jedna impreza z udziałem co najmniej 10 organizacji uczestniczących z co najmniej 10 krajów programu (wliczając		450,000 EUR

organizację wnioskującą)	

a) W przypadku europejskiej imprezy lokalnej (Typ I): **200,000 EUR**

Wnioski dotyczą projektów z wieloma beneficjentami, w przypadku których wszystkie koszty muszą zostać pokryte przez wnioskodawcę i organizacje partnerskie. Wskazane organizacje uczestniczące (od 3 do 5) uznawane są za współbeneficjentów, a organizowane imprezy i działania poboczne odbywają się w każdym z zaangażowanych krajów programu.

Wnioski powinny zawierać specjalną część określającą **podział zadań i dofinansowania UE pomiędzy partnerów**. Należy również wskazać harmonogram realizacji każdego działania w ramach projektu oraz termin, w jakim projekt przyniesie rezultaty.

Wnioskodawcy muszą podzielić działania w ramach projektu na „**pakiety prac**". Każdy pakiet prac związany jest z celami szczegółowymi, a wnioskodawcy muszą określić zestaw wskaźników ilościowych i jakościowych pozwalających ocenić stopień, w jakim osiągnięto te cele.

b) W przypadku europejskiej imprezy lokalnej (Typ II): **300,000 EUR**

Wnioski dotyczą projektów z wieloma beneficjentami, w przypadku których wszystkie koszty muszą zostać pokryte przez wnioskodawcę i organizacje partnerskie. Wskazane organizacje uczestniczące (co najmniej 6) uznawane są za współbeneficjentów, a organizowane imprezy i działania poboczne odbywają się w każdym z zaangażowanych krajów programu.

Wnioski powinny zawierać specjalną część określającą **podział zadań i dofinansowania UE pomiędzy partnerów**. Należy również wskazać harmonogram realizacji każdego działania w ramach projektu oraz termin, w jakim projekt przyniesie rezultaty.

Wnioskodawcy muszą podzielić działania w ramach projektu na „**pakiety prac**". Każdy pakiet prac związany jest z celami szczegółowymi, a wnioskodawcy muszą określić zestaw wskaźników ilościowych i jakościowych pozwalających ocenić stopień, w jakim osiągnięto te cele.

c) W przypadku imprezy ogólnoeuropejskiej: **450,000 EUR**

Wnioski dotyczą projektów z jednym beneficjentem, co oznacza, że wszystkie koszty musi pokryć organizacja wnioskująca. Dziesięć wskazanych organizacji uczestniczących uznaje się za partnerów stowarzyszonych, a organizowane imprezy i działania poboczne odbywają się w kraju programu, w którym siedzibę ma organizacja wnioskująca.

Należy wskazać harmonogram realizacji każdego działania w ramach projektu oraz termin, w jakim projekt przyniesie rezultaty.

Wnioskodawcy muszą podzielić działania w ramach projektu na „**pakiety prac**". Każdy pakiet prac związany jest z celami szczegółowymi, a wnioskodawcy muszą określić zestaw wskaźników ilościowych i jakościowych pozwalających ocenić stopień, w jakim osiągnięto te cele.

Wypłata dofinansowania

Warunkiem wypłaty pełnej kwoty dofinansowania jest ukończenie pakietów prac zgodnie z kryteriami jakości opisanymi we wniosku. Jeżeli jeden pakiet prac nie zostanie ukończony lub zostanie ukończony tylko częściowo, lub otrzyma niesatysfakcjonującą ocenę w ramach oceny jakości, wówczas kwota dofinansowania może zostać odpowiednio obniżona w sposób opisany w umowie o udzielenie dotacji.

Dalsze informacje można znaleźć we wzorze umowy o udzielenie dotacji dostępnej na portalu „Finansowanie i możliwości przetargowe”.

AKCJA KLUCZOWA 3: WSPARCIE ROZWOJU POLITYKI I WSPÓŁPRACY

Akcja 3 zapewnia wsparcie współpracy politycznej na poziomie Unii Europejskiej, przyczyniając się w ten sposób do opracowywania nowych polityk, które mogą się przyczynić do modernizacji i reform na poziomie Unii Europejskiej i poziomie systemowym w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu.

Celem akcji wdrażanych w ramach tej akcji kluczowej jest:

- przygotowanie i wspieranie realizacji unijnego programu politycznego w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu, w szczególności poprzez ułatwianie zarządzania i funkcjonowania otwartych metod koordynacji;
- przeprowadzanie europejskich eksperymentów politycznych prowadzonych przez organy publiczne wysokiego szczebla oraz obejmujących badania terenowe nad politykami w kilku krajach na podstawie sprawdzonych metod oceny;
- gromadzenie dowodów i wiedzy o systemach i polityce w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu na szczeblu krajowym i europejskim, w celu ułatwienia racjonalnego kształtowania polityki;
- zwiększenie przejrzystości oraz ułatwienie uznawania umiejętności i kwalifikacji, a także transferu punktów zaliczeniowych, aby wspierać zapewnianie jakości, poświadczanie uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, zarządzanie umiejętnościami i poradnictwo;
- wspieranie dialogu merytorycznego z zainteresowanymi stronami w Unii Europejskiej i poza nią poprzez konferencje, wydarzenia i inne działania z udziałem decydentów politycznych, praktyków i innych zainteresowanych stron w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu mające na celu zwiększenie świadomości w zakresie odpowiednich europejskich programów politycznych i promowanie Europy jako doskonałego miejsca do studiowania i prowadzenia badań naukowych;
- usprawnianie realizacji programu pod względem jakościowym poprzez ułatwienie transferu wiedzy i praktyk między agencjami krajowymi, zapewnienie agencjom narodowym i Komisji zasobów w zakresie ośrodków analitycznych, które umożliwiają opracowanie działań i strategii służących realizacji programu w ściślejszym powiązaniu ze zmianami w zakresie polityki, zapewniając instrumenty umożliwiające lepsze wykorzystanie potencjału synergii i komplementarności;
- stwarzanie osobom na każdym etapie ich życia możliwości uczenia się za granicą w zakresie swojej specjalizacji, takiej jak zarządzanie publiczne, rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich, nowe technologie, przedsiębiorczość itp.;
- umożliwienie organom wykonawczym programu Erasmus+ ułatwiania zwiększania skali projektów w ramach programu Erasmus+ w celu ubiegania się o dotacje lub budowania synergii dzięki wsparciu z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych zarządzanych na szczeblu krajowym i regionalnym, programu ramowego w zakresie badań i innowacji oraz programów dotyczących migracji, bezpieczeństwa, sprawiedliwości i obywatelstwa, zdrowia i kultury;
- udzielanie wsparcia na rzecz imprez, kampanii i innych działań, które zwiększą wiedzę obywateli i organizacji na temat programu Erasmus+ i polityki Unii Europejskiej w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu;
- udział we wskazywaniu i upowszechnianiu dobrych praktyk oraz informacji na temat sukcesów wspartych projektów, aby nadać im większą widoczność i zwiększyć ich skalę na poziomie lokalnym, krajowym i europejskim.

Które akcje objęte są wsparciem?

Niniejszy przewodnik zawiera opis realizacji poniższej akcji:

- Europejska młodzież razem

Akcją tą zarządza Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego

Ponadto akcja kluczowa 3 obejmuje wiele innych akcji mających na celu wsparcie reformowania polityk w dziedzinach kształcenia, szkolenia i młodzieży. Akcje te są realizowane bezpośrednio przez Komisję Europejską lub za pośrednictwem specjalnych zaproszeń do składania wniosków, którymi zarządza Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego. Akcje te podzielono na następujące sekcje:

- wsparcie na rzecz opracowywania polityki europejskiej;
- wsparcie unijnych narzędzi i środków, które promują jakość, przejrzystość i uznawanie umiejętności, kompetencji i kwalifikacji;
- dialog merytoryczny i współpraca z głównymi zainteresowanymi stronami i organizacjami międzynarodowymi;
- środki przyczyniające się do jakościowej i włączającej realizacji programu;
- współpraca z innymi instrumentami Unii oraz wsparcie innych obszarów polityki unijnej;
- działania w zakresie upowszechniania i zwiększania świadomości.

Dalsze informacje dotyczące wspieranych akcji są dostępne na stronach Komisji Europejskiej i Agencji Wykonawczej.

EUROPEJSKA MŁODZIEŻ RAZEM

Akcja **Europejska młodzież razem** skierowana jest do organizacji młodzieżowych działających oddolnie, które chcą utworzyć partnerstwa transgraniczne, tj. takich, których celem jest nadanie swoim działaniom wymiaru europejskiego i powiązanie ich z polityką UE na rzecz młodzieży, zwłaszcza ze strategią UE na rzecz młodzieży na lata 2019–2027. Celem jest zachęcenie do składania nowych wniosków przez organizacje, które nie mają jeszcze ugruntowanej pozycji na szczeblu europejskim. W związku z tym akcja polega przede wszystkim na wspieraniu działań mających na celu łączenie organizacji młodzieżowych na szczeblu UE z organizacjami pozarządowymi działającymi oddolnie na szczeblach lokalnych (na poziomie obszarów wiejskich, miast, regionów, krajów), które odniosą korzyści z rozwoju działań transgranicznych.

Ogólna struktura akcji uwzględnia rosnącą wielkość sektora młodzieży, zmieniające się tendencje w zakresie uczestnictwa młodzieży oraz potrzebę bardziej trwałego i stabilnego wsparcia w zakresie finansowania w obszarze młodzieży[161]. Bierze również pod uwagę potrzebę uwzględnienia w większym stopniu olbrzymiej różnorodności organizacji młodzieżowych w Europie i reagowania na zidentyfikowane potrzeby, dotyczące zarówno działań oddolnych, jak i dużych projektów współpracy w Europie.

CELE AKCJI

Projekty w ramach akcji Europejska młodzież razem mają na celu stworzenie sieci promujących partnerstwa transgraniczne, które będą prowadzone w ścisłej współpracy z młodzieżą z całej Europy (z krajów programu Erasmus+). Sieci te będą organizowały współpracę, wymiany, promocję szkoleń (np. dla liderów grup młodzieżowych) i pozwolą samej młodzieży na tworzenie wspólnych projektów za pomocą działań w przestrzeni fizycznej lub w internecie.

Wnoszenie wkładu w unijne cele młodzieżowe i promowanie ich, a także strategia UE na rzecz młodzieży na lata 2019–2027[162] są ważnymi priorytetami tematycznymi dla tej akcji. Europejskie cele młodzieżowe znalazły odzwierciedlenie również w wytycznych politycznych przewodniczącej Komisji Ursuli von der Leyen[163]. Będący w toku 18-miesięczny cykl[164] dialogu młodzieżowego i jego priorytety stanowią również podstawę dla akcji „Europejska młodzież razem".

Ponadto w świetle pandemii COVID-19 konieczne są działania mające na celu złagodzenie jej społeczno-gospodarczego wpływu na młodzież, w tym budowanie zdolności i konkretne środki mające na celu zaradzenie kryzysowi związanemu z COVID-19 w sektorze młodzieży. W ramach tych działań sieci młodzieżowe powinny rozważyć sposoby budowania solidarności i zwiększania włączenia społecznego, które odpowiadają wyzwaniom związanym z umiejętnościami cyfrowymi i ekologicznym stylem życia.

CELE SZCZEGÓŁOWE

Akcja ma na celu w szczególności wsparcie:

---

161 Study on the landscape of youth representation in the EU [Badanie sytuacji pod względem reprezentacji młodzieży w UE] (EAC/47/2014).
162 Rezolucja Rady 2018/C 456/01, opublikowana w grudniu 2018 r.: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218(01)&from=EN
163 Zob. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_19_5542
164 Od połowy 2020 r. do końca 2021 r.

- propagowania i rozwijania współpracy o bardziej transnarodowej strukturze, zarówno w internecie, jak i poza nim, między różnymi organizacjami młodzieżowymi, mając na celu budowanie lub wzmacnianie partnerstw poświęconych solidarności i powszechnemu udziałowi w życiu politycznym;
- wdrażania unijnych ram i inicjatyw takich jak zalecenia dla poszczególnych krajów wynikające z Europejskiego Semestru[165] w zakresie, w jakim zalecenia dotyczą dziedziny młodzieży;
- inicjatyw mających na celu zachęcanie młodzieży do uczestnictwa w procesie demokratycznym i zaangażowania społecznego dzięki organizowaniu szkoleń, prezentowaniu podobieństw między młodymi Europejczykami oraz zachęcaniu do dyskusji i debat na temat ich związków z UE, jej wartości i fundamentów demokratycznych, w tym dzięki zapewnieniu młodzieży znaczącego głosu w procesie odbudowy po kryzysie związanym z COVID-19;
- udziału niedostatecznie reprezentowanych grup młodzieży (np. młodzieży wymagającej szczególnego traktowania znajdującej się w niekorzystnej sytuacji społeczno-gospodarczej) w polityce, organizacjach młodzieżowych i innych organizacjach społeczeństwa obywatelskiego;
- nowych sposobów pomagania organizacjom młodzieżowym w radzeniu sobie z pandemią COVID-19 i jej następstwami. Orientacyjnie mogłoby to obejmować m.in. wzmocnienie współpracy między organizacjami młodzieżowymi w kontekście cyfrowym dzięki wykorzystaniu odpowiednich metod uczenia się pozaformalnego i modeli organizacyjnych obejmujących alternatywne metody wymian i wzajemnej pomocy.

DZIAŁANIA

Proponowane działania muszą być bezpośrednio związane z ogólnymi i szczegółowymi celami akcji oraz muszą być wyszczególnione w opisie projektu obejmującym cały okres trwania dofinansowania, zgodnie z instrukcją zawartą w odnośnej sekcji „Opracowanie projektu" i w sekcji „Wpływ".

Działania mają charakter transgraniczny i mogą się odbywać na poziomie europejskim (kraje programu Erasmus+), krajowym, regionalnym lub lokalnym.

Przykłady odpowiednich działań:

1. działania ułatwiające młodzieży dostęp do działań w ramach polityk UE odbywających się na wszystkich poziomach społecznych (lokalnym, regionalnym, krajowym, europejskim) i udział w nich, także w różnym kontekście instytucjonalnym (instytucje formalne, pozaformalna współpraca i uczenie się, nieformalne wymiany itp.);
2. działania w zakresie mobilności, takie jak wymiany w celu tworzenia sieci kontaktów lub w celu korzystania z pozaformalnego lub nieformalnego szkolenia;
3. działania służące zwiększaniu świadomości, informacyjne, upowszechniające i promujące (seminaria, warsztaty, kampanie, spotkania, debaty publiczne, konsultacje itp.) dotyczące priorytetów polityki UE w dziedzinie młodzieży.
4. wspieranie współpracy strategicznej, wymiany pomysłów, wspólnej pracy, współtworzenia oraz odpowiednich pozaformalnych metod kształtowania i omawiania oddolnych inicjatyw w ramach unijnej polityki na rzecz młodzieży, partnerstw i projektów przez osoby młode, organizacje młodzieżowe, osoby odpowiedzialne za

[165] HTTPS://EC.EUROPA.EU/INFO/BUSINESS-ECONOMY-EURO/ECONOMIC-AND-FISCAL-POLICY-COORDINATION/EU-ECONOMIC-GOVERNANCE-MONITORING-PREVENTION-CORRECTION/EUROPEAN-SEMESTER_EN.

wyznaczanie kierunków polityki i decydentów, a także naukowców i inne właściwe podmioty społeczeństwa obywatelskiego. Obejmuje to inicjatywy i wydarzenia na rzecz rozwoju europejskich organizacji pozarządowych/organizacji społeczeństwa obywatelskiego/sieci europejskich działających w dziedzinie młodzieży;

5. badanie poglądów polityków na temat propozycji osób młodych dotyczących systemów demokratycznych, w tym poglądów i aspiracji niezaangażowanej młodzieży, barier i czynników sprzyjających zaangażowaniu wśród młodych ludzi niemających doświadczenia w zakresie istniejących form uczestnictwa i wspieranie nowych przestrzeni zaangażowania politycznego i działania młodzieży w Europie;
6. badanie odnowionego rozumienia znaczenia i korzyści wynikających z aktywności obywatelskiej dla unijnej młodzieży, w tym w warunkach po kryzysie związanym z COVID, oraz w świetle europejskiego Zielonego Nowego Ładu, umieszczonego w centrum naprawy gospodarczej, a także różnic wewnątrzpokoleniowych w zakresie reprezentacji młodzieży oraz zmieniających się wzorców reprezentacji młodzieży w UE.
7. wspieranie opracowywania przyjaznych dla użytkownika znormalizowanych metod, narzędzi i innowacyjnych metod współpracy dla organizacji pozarządowych działających w sektorze młodzieży, w tym rozwoju nowych społecznościowych inicjatyw młodzieżowych, umiejętności i wiedzy fachowej do monitorowania i oceny istniejących działań w sposób ukierunkowany na wyniki, udowadniania wartości uczestnictwa młodzieży w społeczeństwie obywatelskim.

Działania w zakresie mobilności w ramach tej akcji są fakultatywne. Działania w zakresie mobilności przeznaczone dla osób młodych muszą wspierać główne cele projektu i wnosić na jego rzecz, a także na rzecz uczestniczących w nim młodych ludzi, znaczącą wartość dodaną.

JAKIE KRYTERIA NALEŻY SPEŁNIĆ, ABY ZŁOŻYĆ WNIOSEK DOTYCZĄCY ODDOLNEJ AKCJI „EUROPEJSKA MŁODZIEŻ RAZEM”?

KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI

Aby kwalifikować się do otrzymania dofinansowania w ramach programu Erasmus, wnioski w sprawie projektów dotyczących akcji „Europejska młodzież razem” muszą spełniać następujące kryteria:

Kto może złożyć wniosek?	Poniższe organizacje mogą uczestniczyć w roli koordynatorów: - organizacje pozarządowe (w tym europejskie młodzieżowe organizacje pozarządowe i krajowe rady młodzieżowe) działające w dziedzinie młodzieży; - organy publiczne na szczeblu lokalnym, regionalnym lub krajowym. Organizacja składa wniosek w imieniu wszystkich organizacji uczestniczących zaangażowanych w dany projekt i musi ona być ustanowiona zgodnie z prawem i mieć siedzibę w kraju programu Erasmus+.

Jakiego rodzaju organizacje kwalifikują się do udziału w projekcie?	Każda organizacja publiczna lub prywatna, wraz z podmiotami powiązanymi (jeżeli istnieją), pracująca z osobami młodymi lub na rzecz osób młodych w warunkach pozaformalnych, ustanowiona w kraju programu Erasmus+. Takimi organizacjami mogą być na przykład: • organizacja niekomercyjna non-profit, stowarzyszenie, organizacja pozarządowa (w tym europejskie młodzieżowe organizacje pozarządowe); • krajowa rada młodzieżowa; • organ publiczny na szczeblu lokalnym, regionalnym lub krajowym; • instytucja edukacyjna lub badawcza; • fundacja; W projekcie mogą uczestniczyć publiczne lub prywatne przedsiębiorstwa (małe, średnie lub duże, w tym przedsiębiorstwa społeczne). W związku z tym, mimo że akcja ta adresowana jest głównie do organizacji non-profit, organizacje nastawione na zysk *mogą* w niej uczestniczyć, o ile wykaże się wyraźną wartość dodaną dla projektu.
Liczba i profil organizacji uczestniczących	Partnerstwo musi obejmować co najmniej 4 partnerów z co najmniej 4 krajów programu Erasmus+. Co najmniej połowa organizacji uczestniczących w konsorcjach nie powinna była być w ciągu poprzedzających 2 lat beneficjentami funduszy unijnych z programu Erasmus+ w ramach projektów akcji kluczowej 3 – Europejska młodzież razem.
Miejsce przeprowadzenia działań	Działania muszą odbywać się w krajach programu Erasmus+.
Czas trwania projektu	2 lata
Gdzie należy złożyć wniosek?	Do Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA) z siedzibą w Brukseli. Jedna organizacja może złożyć w terminie tylko jeden wniosek dotyczący tej akcji. Identyfikator zaproszenia: ERASMUS-YOUTH-2021-YOUTH-TOG
Kiedy należy złożyć wniosek?	Wnioskodawcy muszą złożyć wnioski o dofinansowanie do **dnia 24 czerwca do godz. 17:00:00** (czasu obowiązującego w Brukseli).

Organizacje wnioskujące będą oceniane na podstawie odpowiednich kryteriów wyłączających oraz kryteriów wyboru. W celu uzyskania dodatkowych informacji proszę zapoznać się z częścią C niniejszego przewodnika.

OPRACOWANIE PROJEKTU

Projekt oddolny „Europejska młodzież razem" obejmuje cztery etapy rozpoczynające się jeszcze przed wyborem projektu do finansowania np. 1) identyfikacja i rozpoczęcie projektu; 2) przygotowanie, projektowanie i planowanie projektu; 3) wdrażanie projektu i monitorowanie działań; i 4) przegląd projektu i ocena skutków. Organizacje uczestniczące i uczestnicy zaangażowani w działania powinni odgrywać aktywną rolę na wszystkich tych etapach, zwiększając w ten sposób swoje doświadczenie w zakresie nauki.

- Identyfikacja i rozpoczęcie; identyfikacja problemu, potrzeby lub możliwości, którymi można się zająć w ramach pomysłu na projekt w kontekście zaproszenia; wskazanie głównych działań i efektów, jakich można oczekiwać od projektu; wskazanie odpowiednich zainteresowanych stron i potencjalnych partnerów; sformułowanie celu/celów projektu; zapewnienie zgodności projektu z celami strategicznymi organizacji uczestniczących; rozpoczęcie wstępnego planowania, aby zapewnić projektowi dobry start i zgromadzenie informacji wymaganych do przejścia do kolejnego etapu itp.
- Przygotowanie, projektowanie i planowanie; określenie zakresu projektu i właściwego podejścia, ustalenie harmonogramu wykonania zadań; oszacowanie niezbędnych zasobów i określenie szczegółów projektu np. ocena potrzeb; określenie solidnych celów i wskaźników oddziaływania (skonkretyzowane, mierzalne, osiągalne, realne i terminowe); wskazanie efektów projektu i efektów uczenia się; opracowanie programu prac, form działań, oczekiwanego wpływu, szacunkowego budżetu całkowitego; przygotowanie planu wdrażania obejmującego strategiczne aspekty kierowania projektem, monitorowania, kontroli jakości, sprawozdawczości i upowszechniania wyników; określanie praktycznych ustaleń i potwierdzanie grupy docelowej/grup docelowych dla planowanych działań; opracowywanie umów z partnerami i pisanie wniosku itp.
- Wdrażanie projektu i monitorowanie działań: realizacja projektu zgodnie z planami spełniającymi wymogi dotyczące sprawozdawczości i komunikacji; monitorowanie bieżących działań i ocena wyniku projektu w porównaniu z planami projektu; wskazywanie odchyleń od planów i podejmowanie działań naprawczych w tej kwestii, a także w kwestii problemów i ryzyka; wskazywanie niezgodności z ustalonymi standardami jakości i podejmowanie działań naprawczych itp.
- Przegląd i ocena skutków: ocena wyniku projektu w porównaniu z celami i planami wdrażania; ocena działań i ich wpływu na różnych poziomach, udostępnianie i wykorzystanie wyników projektu itp.

ASPEKTY HORYZONTALNE, KTÓRE NALEŻY UWZGLĘDNIĆ PRZY OPRACOWYWANIU PROJEKTU:

Poza spełnieniem oficjalnych kryteriów i określeniem stałych ustaleń dotyczących współpracy ze wszystkimi partnerami projektu następujące elementy mogą przyczynić się do zwiększenia wpływu i jakościowej realizacji projektów „Europejska młodzież razem" na każdym z poszczególnych etapów projektu. Wnioskodawców zachęca się, aby brali pod uwagę te możliwości i wymiary przy opracowywaniu swoich projektów.

Zrównoważenie środowiskowe

Projekty należy opracowywać w sposób przyjazny środowisku, a wszystkie jego aspekty powinny uwzględniać ekologiczne praktyki. Przy opracowywaniu projektu organizacje i uczestnicy powinni przyjmować przyjazne środowisku podejście, zachęcając wszystkie strony zaangażowane w projekt do omawiania kwestii związanych ze środowiskiem i uczenia się o nich. Podejście to powinno odzwierciedlać działania, które można podjąć na różnych szczeblach, i stanowić wsparcie dla organizacji i uczestników w szukaniu alternatywnych, bardziej ekologicznych sposobów realizowania działań w ramach projektu.

Włączenie i różnorodność

Celem programu Erasmus+ jest promowanie równych możliwości i równego dostępu, włączenia i sprawiedliwości we wszystkich jego akcjach. Aby wdrażać te zasady, opracowano strategię na rzecz włączenia społecznego i różnorodności w celu wspierania skuteczniejszych działań informacyjnych dla uczestników z różnych środowisk, szczególnie tych o mniejszych szansach, którzy mierzą się z trudnościami związanymi z uczestnictwem w projektach europejskich. Organizacje powinny w ramach projektów opracowywać łatwo dostępne i włączające działania, uwzględniając opinie uczestników o mniejszych szansach i angażując je w podejmowanie decyzji przez cały proces.

Zgodnie z zasadą przekrojową organizacje uczestniczące powinny realizować strategie mające na celu oddolne nawiązywanie kontaktu z młodzieżą z różnych środowisk. Obejmuje to zaangażowanie grup różnorodnej młodzieży

o mniejszych szansach, w tym również młodzieży z obszarów oddalonych/wiejskich lub młodzieży ze środowisk migrantów. Wszystkie działania powinny zatem przyczyniać się do poszerzenia zarówno zasięgu działań informacyjnych na rzecz osób młodych, jak też ich aktywnego uczestnictwa w sposób zapewniający połączenie różnorodnych opinii.

Wymiar cyfrowy

Współpraca wirtualna i eksperymentowanie z wirtualnymi możliwościami uczenia się i kształcenia mieszanego stanowią podstawę udanych projektów. Zdecydowanie zachęca się, aby w projektach w dziedzinie młodzieży wykorzystywać Europejski Portal Młodzieżowy i platformę strategii UE na rzecz młodzieży do współpracy przed rozpoczęciem działań w ramach projektu, w ich trakcie oraz po ich zakończeniu.

Wspólne wartości, zaangażowanie obywatelskie i uczestnictwo

Projekty będą wspierały aktywność obywatelską i etykę, a także wzmacniały rozwój kompetencji społecznych i międzykulturowych, krytycznego myślenia i umiejętności korzystania z mediów. Ważna będzie również kwestia podnoszenia świadomości i wiedzy na temat Unii Europejskiej.

OCZEKIWANY WPŁYW

W ramach projektów, na które udzielono dotacji, należy wykazać oczekiwany wkład w unijną politykę na rzecz młodzieży poprzez:

- pomaganie w zwiększaniu zdolności podmiotów sektora młodzieży działających oddolnie do rozszerzania swojej działalności i pracy na szczeblu transnarodowym na rzecz włączenia społecznego, solidarności i zrównoważonego rozwoju oraz promowanie transnarodowego uczenia się i współpracy między młodzieżą i decydentami;
- dalsze dążenie do osiągnięcia celów strategii UE na rzecz młodzieży na lata 2019–2027, a konkretnie wykazanie, w jaki sposób projekt przyczynia się do realizacji priorytetów strategii dotyczących angażowania, łączenia i wzmacniania pozycji;
- wykorzystanie wyników europejskich celów młodzieżowych, dialogu młodzieżowego i innych projektów dotyczących debaty wśród młodzieży oraz badań opinii związanych z przyszłością Europy i powiązanie ich z opracowywaniem polityki na szczeblu lokalnym/regionalnym/krajowym/europejskim;
- dalszą realizację zaleceń dla poszczególnych krajów wynikających z Europejskich Semestrów, w zakresie, w którym zalecenia dotyczą dziedziny młodzieży;
- zwiększenie zaangażowania młodzieży w życie demokratyczne w postaci aktywnej postawy obywatelskiej i współpracy z decydentami (wzmocnienie pozycji, nowe umiejętności, zaangażowanie młodzieży w opracowywanie projektów itp.);
- zwiększenie skali stosowanych najlepszych praktyk i poszerzenie zasięgu poza poziomy lokalne (wiejskie, miejskie, regionalne, krajowe) i dotychczasowe sieci, w tym efektywne wykorzystanie środków cyfrowych do utrzymania powiązań we wszystkich okolicznościach, nawet w sytuacjach oddalenia, izolacji lub zamknięcia;
- rozpowszechnianie efektów projektu w skuteczny i atrakcyjny sposób wśród młodzieży zaangażowanej w działalność organizacji młodzieżowych, tak aby przygotować się do bardziej zorganizowanych partnerstw, a także wśród młodzieży nienależącej do struktur młodzieżowych lub pochodzącej ze środowisk znajdujących się w niekorzystnej sytuacji.

KRYTERIA PRZYZNANIA DOFINANSOWANIA

Adekwatność projektu **(maksymalny wynik: 30 punktów)**	• **Cel i europejska wartość dodana:** w ramach wniosku tworzy się i rozwija projekt służący wspieraniu polityki na szczeblu UE mającej znaczenie dla młodzieży – w szczególności strategii UE na rzecz młodzieży na lata 2019–2027. We wniosku wyraźnie wskazuje się europejską wartość dodaną uzyskaną na poziomie systemowym w wyniku transnarodowego charakteru projektu oraz potencjalną możliwość przenoszenia. • **Cele**: cele wniosku są adekwatne do ogólnych celów działania i co najmniej jednego z jego celów szczegółowych; ponadto cele wniosku są konkretne i jasno określone, osiągalne, wymierne, realistyczne i terminowe; dotyczą kwestii istotnych dla organizacji uczestniczących i mają wyraźną wartość dodaną dla wybranych grup docelowych. • **Potrzeby**: we wniosku wykazano, że jego podstawę stanowi dokładna ocena potrzeb oparta, w miarę możliwości, na dających się zweryfikować faktach i liczbach popartych ogólnymi i szczegółowymi danymi dotyczącymi wszystkich państw i organizacji wchodzących w skład konsorcjum. Oczekuje się jasnej analizy potrzeb powiązanej z konkretną rzeczywistością wnioskodawców, partnerów i grup docelowych. • **Zaangażowanie osób młodych**: partnerstwo wykaże, że jest w stanie zapewnić aktywne zaangażowanie zróżnicowanej populacji młodzieży, np. z obszarów oddalonych/wiejskich, ze środowisk migrantów lub ze środowisk znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, już na etapie projektowania działań związanych z młodzieżą.
Jakość planu projektu i jego realizacji **(maksymalny wynik: 30 punktów)**	• **Planowanie:** wniosek jest jasny, kompletny i wysokiej jakości oraz zawiera odpowiednie etapy przygotowania, realizacji, monitorowania i oceny projektu w oparciu o solidne metody zarządzania projektami. • **Metodyka:** realizacja odbywa się w oparciu o odpowiednie metody; cele są spójne z działaniami i są jasno nakreślone, z logicznymi powiązaniami pomiędzy zidentyfikowanymi problemami, potrzebami i rozwiązaniami; plan prac jest spójny i konkretny; istnieją odpowiednie środki i wskaźniki kontroli jakości w celu zapewnienia należytej realizacji projektu zgodnie z wymaganą jakością, w wymaganym zakresie, w terminie i w ramach budżetu; istnieją konkretne i odpowiednie plany zarządzania ryzykiem i plany awaryjne. • **Opłacalność**: proponowany budżet jest spójny, wystarczająco szczegółowy, dostosowany do realizacji projektu i przygotowany w taki sposób, aby zapewnić najlepszy stosunek jakości do ceny. Zasoby przydzielone do pakietów prac są zgodne z ich celami i rezultatami. Budżet uwzględnia potrzeby organizacji oddolnych i osób młodych w trudnej sytuacji, aby zachęcić ich do włączenia się do programu Erasmus+.

Ustalenia w zakresie jakości partnerstwa i współpracy **(maksymalny wynik: 20 punktów)**	• **Skład:** partnerstwo obejmuje odpowiednie połączenie komplementarnych organizacji posiadających niezbędny profil, umiejętności, doświadczenie, wiedzę fachową oraz wsparcie w zakresie zarządzania wymagane do osiągnięcia jego celów; wyraźnie wykazana jest wartość dodana organizacji nastawionych na zysk, jeżeli są one zaangażowane w konsorcjum. • **Skład geograficzny**: partnerstwo wykazuje zdolność do odzwierciedlenia europejskiej różnorodności gospodarczej, społecznej lub kulturowej poprzez swój skład geograficzny (tj. objęcie zasięgiem obszarów na wschodzie, zachodzie, północy i południu Europy), tak aby zapewnić prawdziwie ogólnoeuropejską współpracę. • **Rozwój lokalnych organizacji pozarządowych**: partnerstwo jest w stanie rozwijać zdolności i wiedzę lokalnych organizacji pozarządowych, które nie mają jeszcze ugruntowanej pozycji na poziomie europejskim, w celu zacieśnienia współpracy partnerskiej między organizacjami pozarządowymi w całej Europie. • **Zaangażowanie i zadania**: podział obowiązków i zadań w ramach partnerstwa jest jasny i odpowiedni; koordynator wykazuje zdolność wysokiej jakości zarządzania transnarodowymi sieciami oraz potencjał w zakresie ich koordynacji i zdolność przywództwa w złożonym środowisku. • **Uzgodnienia w zakresie współpracy**: proponowane mechanizmy zarządzania zapewnią skuteczną koordynację, podejmowanie decyzji, komunikację i rozstrzyganie sporów między organizacjami uczestniczącymi, uczestnikami i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami. • **Zaangażowanie osób młodych**: osoby młode są odpowiednio zaangażowane na wszystkich etapach realizacji projektu, a kwestia włączenia młodzieży jest poruszana na wszystkich etapach i poziomach projektu, z uwzględnieniem upodmiotowionych ról lub konkretnych strategii zapewniających ich różnorodne uczestnictwo.
Wpływ **(maksymalny wynik: 20 punktów)**	• **Wpływ**: potencjalny wpływ projektu na uczestników i organizacje partnerskie jest duży – w szczególności w kierunku rozszerzenia zakresu działań organizacji oddolnych na działania krajowe, regionalne lub lokalne, które nie mają jeszcze charakteru transgranicznego i w których działania zostały rozszerzone lub rozwinięte na poziomie UE w czasie trwania projektu i po jego zakończeniu, a także na całą społeczność młodzieżową. Oczekiwane wyniki odzwierciedlają zrozumienie i zdolność wnioskodawcy i partnerów do przekazywania wartości Unii Europejskiej, szczególnie w odniesieniu do obywatelstwa. • **Upowszechnianie**: we wniosku wykazano zdolność do prowadzenia działań informacyjnych wśród młodzieży i umiejętność skutecznego przekazywania informacji o problemach i rozwiązaniach społeczności, które reprezentują, szerszemu gronu odbiorców na całym świecie; w szczególności wniosek zawiera solidny plan komunikacji i upowszechniania wyników oraz odpowiednie cele, działania i zadania podzielone między partnerów, właściwy harmonogram, narzędzia i kanały, które zapewniają skuteczne upowszechnianie wyników i korzyści wśród decydentów i są dostępne dla użytkowników końcowych w czasie realizacji projektu i po jego zakończeniu. • **Trwałość**: we wniosku jasno określono, w jaki sposób wyniki projektu mogłyby przyczynić się do zmian na poziomie systemowym w sektorze młodzieży zarówno w okresie realizacji projektu, jak i później, z dużym potencjałem do umożliwienia długotrwałej współpracy na poziomie UE lub zainspirowania nowych polityk i inicjatyw UE dotyczących młodzieży.

Aby wnioski zostały rozpatrzone do finansowania, muszą uzyskać co najmniej **60 punktów** przy uwzględnieniu również koniecznego minimalnego wyniku kwalifikującego dla każdego z czterech kryteriów przyznania dofinansowania (tj. co najmniej 15 punktów w kategoriach „Adekwatność projektu" oraz „Jakość planu projektu i jego realizacji"; 10 punktów

w przypadku kategorii „Jakość partnerstwa i ustaleń dotyczących współpracy” oraz „Wpływ”. W przypadkach uzyskania takiej samej liczby punktów pierwszeństwo będą miały punkty przyznane w kategorii „Adekwatność”, a następnie „Wpływ”.

Zasadniczo – i w granicach istniejących krajowych i europejskich ram prawnych – wyniki powinny być udostępniane jako **otwarte zasoby edukacyjne** (OER) oraz na odpowiednich platformach zawodowych lub sektorowych albo na platformach właściwych organów. We wniosku zostanie opisany sposób, w jaki wygenerowane dane, powstałe materiały, dokumenty oraz działania mediów audiowizualnych i społecznościowych będą bezpłatnie udostępniane i promowane na podstawie licencji otwartych. Wniosek nie zawiera nieproporcjonalnych ograniczeń.

JAKIE SĄ ZASADY FINANSOWANIA?

W tej akcji stosuje się model finansowania za pomocą kwot ryczałtowych. Jednorazowa kwota ryczałtowa zostanie określona dla każdej dotacji w oparciu o szacunkowy budżet akcji proponowanej przez wnioskodawcę. Organ przyznający dofinansowanie określi kwotę ryczałtową każdej dotacji na podstawie wniosku, wyniku oceny, stóp finansowania i maksymalnej kwoty dotacji określonej w zaproszeniu.

Maksymalne kwoty dofinansowania UE na projekt wynoszą 150 000 EUR.

W jaki sposób ustalana jest kwota ryczałtowa dla projektu?

Wnioskodawcy muszą wypełnić szczegółową tabelę budżetową zgodnie z formularzem wniosku, biorąc pod uwagę następujące kwestie:

a) budżet powinien zostać uszczegółowiony stosownie do potrzeb przez beneficjenta lub beneficjentów i podzielony na spójne pakiety prac (np. na kategorie „zarządzanie projektem”, „szkolenia”, „organizacja wydarzeń”, „przygotowanie i realizacja mobilności”, „komunikacja i upowszechnianie”, „zapewnienie jakości” itp.);

b) wniosek musi zawierać opis działań uwzględnionych w każdym pakiecie prac;

c) wnioskodawcy muszą przedstawić w swoim wniosku podział szacunkowych kosztów, ukazujący udział każdego pakietu prac (oraz, w ramach każdego pakietu prac, udział przypisany każdemu beneficjentowi i podmiotowi stowarzyszonemu);

d) opisane koszty mogą obejmować koszty osobowe, koszty podróży i utrzymania, koszty sprzętu i podwykonawstwa, jak również inne koszty (takie jak upowszechnianie informacji, publikowanie lub tłumaczenia).

Wnioski zostaną ocenione zgodnie ze standardowymi procedurami oceny przy pomocy ekspertów wewnętrznych lub zewnętrznych. Eksperci ocenią jakość wniosków pod kątem wymogów określonych w zaproszeniu oraz oczekiwanego wpływu, jakości i skuteczności akcji.

Po dokonaniu oceny wniosku urzędnik zatwierdzający określi kwotę ryczałtową, biorąc pod uwagę wyniki przeprowadzonej oceny. Wartość kwoty ryczałtowej będzie ograniczona do maksymalnie 80% wysokości szacunkowego budżetu ustalonego po dokonaniu oceny.

Parametry dofinansowania (maksymalna kwota dotacji, stopa finansowania, całkowite koszty kwalifikowalne itp.) zostaną określone w umowie o udzielenie dotacji.

Osiągnięcia w ramach projektu będą oceniane na podstawie uzyskanych wyników. Ten system finansowania pozwoliłby skoncentrować się na rezultatach, a nie na wkładach, kładąc tym samym nacisk na jakość i poziom osiągania wymiernych celów.

Dalsze informacje można znaleźć we wzorze umowy o udzielenie dotacji dostępnej na portalu „Finansowanie i możliwości przetargowe”.

DZIAŁANIA „JEAN MONNET”

Działania „Jean Monnet” oferują możliwości w dziedzinie kształcenia wyższego i w innych dziedzinach kształcenia i szkolenia. Działania „Jean Monnet” przyczyniają się do rozpowszechniania wiedzy na temat kwestii związanych z integracją Unii Europejskiej. Wsparciem objęte są następujące akcje:

- **działania „Jean Monnet” w dziedzinie kształcenia wyższego;**
- **działania „Jean Monnet” w innych dziedzinach kształcenia i szkolenia.**

Działania te będzie realizowała Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego (EACEA).

DZIAŁANIA „JEAN MONNET" W DZIEDZINIE KSZTAŁCENIA WYŻSZEGO

W ramach działania „Jean Monnet" w dziedzinie kształcenia wyższego wspiera się **nauczanie i badania** w obszarze studiów dotyczących Unii Europejskiej na całym świecie.

Przez studia dotyczące UE rozumie się badanie Europy jako całości, ze szczególnym naciskiem na wymiar unijny, z perspektywy wewnętrznej, ale także globalnej.

Zakres studiów dotyczących UE może być zróżnicowany pod warunkiem, że obejmie aspekt UE.

Studia dotyczące UE służą propagowaniu europejskiej aktywności obywatelskiej i europejskich wartości oraz uwzględniają rolę UE w zglobalizowanym świecie, rozpowszechniając wiedzę o Unii, ułatwiając zwiększenie zaangażowania, *jak również* dialogu międzyludzkiego.

Poza tym działania „Jean Monnet" mają stać się wektorem publicznej dyplomacji wobec państw trzecich, promującym wartości UE i wzmacniającym dostrzegalność tego, co reprezentuje Unia Europejska i co zamierza osiągnąć.

Poniżej opisano cele i kryteria, które należy stosować w nauczaniu i badaniach.

NAUCZANIE I BADANIA

CELE AKCJI

Nauczanie i badania w ramach działań „Jean Monnet" mają na celu:

- propagowanie doskonałości w nauczaniu i badaniach w obszarze studiów dotyczących Unii Europejskiej na całym świecie;
- promowanie dialogu między światem akademickim a społeczeństwem, w tym lokalnymi i państwowymi decydentami, urzędnikami, podmiotami społeczeństwa obywatelskiego, przedstawicielami różnych poziomów szkolnictwa i mediów.
- pozyskiwanie wiedzy i informacji pomocnych w kształtowaniu polityki UE i wzmocnieniu jej roli w Europie i w zglobalizowanym świecie;
- dotarcie do ogółu społeczeństwa i upowszechnianie wiedzy o UE szerokim grupom społecznym (spoza świata akademickiego i specjalistycznych kręgów), przybliżając UE zwykłym ludziom.

Poza tym akcja ma się stać wektorem publicznej dyplomacji wobec krajów partnerskich, promującym wartości UE i wzmacniającym dostrzegalność tego, co faktycznie reprezentuje Unia Europejska i co zamierza osiągnąć.

OPRACOWANIE PROJEKTU

Nauczanie i badania „Jean Monnet" muszą przyjąć jedną z następujących postaci: **Moduły, katedry i centra doskonałości**

- **Moduły** to krótkie programy nauczania lub kursy w dziedzinie studiów dotyczących Unii Europejskiej oferowane w instytucji szkolnictwa wyższego. Minimalny czas trwania każdego modułu wynosi 40 godzin dydaktycznych na rok akademicki przez okres trzech lat. Moduły te mogą koncentrować się na jednej określonej dyscyplinie studiów europeistycznych lub charakteryzować się podejściem wielodyscyplinarnym, a zatem wymagać wkładu naukowego szeregu profesorów i ekspertów. Mogą one również przyjąć formę krótkich programów specjalistycznych lub letnich.
- **Katedry** to stanowiska nauczycielskie ze specjalizacją w dziedzinie studiów dotyczących Unii Europejskiej (jak opisano powyżej) dla nauczycieli akademickich obejmowane na okres trzech lat. Katedrę „Jean Monnet" obejmuje tylko jeden nauczyciel akademicki, który prowadzi co najmniej 90 godzin dydaktycznych w roku akademickim. Katedra może również posiadać zespół, którego zadaniem jest wspieranie i rozszerzanie

działalności katedry, w tym zapewnienie dodatkowych godzin dydaktycznych.

- **Centra doskonałości „Jean Monnet”** to główne ośrodki kompetencji i wiedzy dotyczących zagadnień związanych z Unią Europejską. W ramach centrów doskonałości należy gromadzić wiedzę fachową i kompetencje cenionych ekspertów w celu rozwijania synergii między różnymi dziedzinami i zasobami studiów europeistycznych (jak opisano powyżej), a także w celu tworzenia wspólnych działań transnarodowych. Centra doskonałości zapewniają także otwartość na społeczeństwo obywatelskie. Centra doskonałości „Jean Monnet” odgrywają istotną rolę w docieraniu do studentów wydziałów zwykle niezwiązanych z zagadnieniami dotyczącymi Unii Europejskiej oraz do decydentów, urzędników, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, a także do szeroko pojętego ogółu społeczeństwa.

Od beneficjentów programu Jean Monnet (uczestników modułów i kierowników katedr oraz uczestników centrów doskonałości) wymaga się organizowania działań i wydarzeń, które będą otwarte dla decydentów, urzędników służby cywilnej, podmiotów społeczeństwa obywatelskiego i ogółu społeczeństwa.

JAKIE KRYTERIA NALEŻY SPEŁNIĆ, ABY ZŁOŻYĆ WNIOSEK DOTYCZĄCY NAUCZANIA I BADAŃ W RAMACH DZIAŁANIA „JEAN MONNET”?

KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI

Do modułów **„Jean Monnet”** zastosowanie mają następujące kryteria kwalifikowalności:

Kto może złożyć wniosek?	Instytucje szkolnictwa wyższego ustanowione w dowolnym kraju na świecie. Osoby fizyczne nie mogą bezpośrednio występować z wnioskiem o dofinansowanie.
Jakiego rodzaju organizacje kwalifikują się do udziału w projekcie?	Instytucje szkolnictwa wyższego ustanowione w dowolnym kraju na świecie. Instytucje szkolnictwa wyższego ustanowione w krajach programu Erasmus+ muszą posiadać ważną Kartę Erasmusa dla szkolnictwa wyższego (ECHE). Karta Erasmusa dla szkolnictwa wyższego nie jest wymagana w przypadku uczestniczących instytucji szkolnictwa wyższego z krajów partnerskich.
Liczba i profil organizacji uczestniczących	Jedna instytucja szkolnictwa wyższego ustanowiona w dowolnym kraju na świecie.
Czas trwania projektu	3 lata Moduł „Jean Monnet” musi trwać co najmniej 40 godzin dydaktycznych w roku akademickim w dziedzinie studiów dotyczących Unii Europejskiej (jak opisano powyżej) w instytucji szkolnictwa wyższego składającej wniosek. Przyjmuje się, że godziny nauczania obejmują godziny bezpośrednich zajęć w kontekście wykładów, seminariów, konwersatoriów grupowych oraz mogą obejmować dowolne z wymienionych zajęć w formie kształcenia na odległość, ale nie obejmują zajęć indywidualnych lub nadzoru. Kursy letnie kwalifikują się.
Gdzie należy złożyć wniosek?	Do Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Identyfikator zaproszenia: ERASMUS-JMO-2021-MODULE.

Kiedy należy złożyć wniosek?	Wnioskodawcy muszą złożyć wnioski o dofinansowanie do **dnia 2 czerwca do godz. 17:00:00 (czasu obowiązującego w Brukseli).**

Do katedr **„Jean Monnet”** zastosowanie mają następujące kryteria kwalifikowalności:

Kto może złożyć wniosek?	Instytucje szkolnictwa wyższego ustanowione w dowolnym kraju na świecie. Osoby fizyczne nie mogą bezpośrednio występować z wnioskiem o dofinansowanie. Osoby fizyczne nie mogą bezpośrednio występować z wnioskiem o dofinansowanie.
Jakiego rodzaju organizacje kwalifikują się do udziału w projekcie?	Instytucje szkolnictwa wyższego ustanowione w dowolnym kraju na świecie. Instytucje szkolnictwa wyższego ustanowione w krajach programu Erasmus+ muszą posiadać ważną Kartę Erasmusa dla szkolnictwa wyższego (ECHE). Karta Erasmusa dla szkolnictwa wyższego nie jest wymagana w przypadku uczestniczących instytucji szkolnictwa wyższego z krajów partnerskich. Instytucje szkolnictwa wyższego ponoszą ostateczną odpowiedzialność za swoje wnioski. Mają one obowiązek utrzymania działań katedry „Jean Monnet” przez cały czas trwania projektu. Jeżeli instytucja jest zobowiązana do zastąpienia kierownika katedry, należy wysłać do Agencji Wykonawczej pisemny wniosek o zatwierdzenie. Ponadto nowy proponowany kierownik katedry musi posiadać taki sam poziom specjalizacji w dziedzinie studiów dotyczących Unii Europejskiej.
Liczba i profil organizacji uczestniczących	Instytucje szkolnictwa wyższego ustanowione w dowolnym kraju na świecie. Kierownicy katedr „Jean Monnet” muszą był stałymi pracownikami instytucji składającej wniosek. Katedrę „Jean Monnet” obejmuje tylko jeden nauczyciel akademicki, kierownik katedry, który ponosi wyłączną odpowiedzialność za spełnienie wymogu minimum 90 godzin dydaktycznych w roku akademickim. Katedra może również posiadać zespół, którego zadaniem jest wspieranie działalności katedry.
Czas trwania projektu	3 lata Co najmniej 90 godzin dydaktycznych w roku akademickim w dziedzinie studiów dotyczących Unii Europejskiej (jak opisano powyżej) w instytucji szkolnictwa wyższego składającej wniosek prowadzonych przez kierownika katedry. Przyjmuje się, że godziny nauczania obejmują godziny bezpośrednich zajęć w kontekście wykładów, seminariów, konwersatoriów grupowych oraz mogą obejmować dowolne z wymienionych zajęć w formie kształcenia na odległość, ale nie obejmują zajęć indywidualnych lub nadzoru.
Gdzie należy złożyć wniosek?	Do Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Identyfikator zaproszenia: ERASMUS-JMO-2021-CHAIR.
Kiedy należy złożyć wniosek?	Wnioskodawcy muszą złożyć wnioski o dofinansowanie do **dnia 2 czerwca do godz. 17:00:00 (czasu obowiązującego w Brukseli).**

Do **centrów doskonałości „Jean Monnet”** zastosowanie mają następujące kryteria kwalifikowalności:

Kto może złożyć wniosek?	Instytucje szkolnictwa wyższego ustanowione w dowolnym kraju na świecie. Osoby fizyczne nie mogą bezpośrednio występować z wnioskiem o dofinansowanie. Uczestnicząca instytucja szkolnictwa wyższego wspiera w tym samym czasie wyłącznie jedno centrum doskonałości „Jean Monnet". Instytucja przyjmująca koordynuje działania dotyczące jednego lub kilku wydziałów/zakładów.
Jakiego rodzaju organizacje kwalifikują się do udziału w projekcie?	Instytucje szkolnictwa wyższego ustanowione w dowolnym kraju na świecie. Instytucje szkolnictwa wyższego ustanowione w krajach programu Erasmus+ muszą posiadać ważną Kartę Erasmusa dla szkolnictwa wyższego (ECHE). Karta Erasmusa dla szkolnictwa wyższego nie jest wymagana w przypadku uczestniczących instytucji szkolnictwa wyższego z krajów partnerskich.
Liczba i profil organizacji uczestniczących	Instytucje szkolnictwa wyższego ustanowione w dowolnym kraju na świecie.
Czas trwania projektu	3 lata
Gdzie należy złożyć wniosek?	Do Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Identyfikator zaproszenia: ERASMUS-JMO-2021-COE.
Kiedy należy złożyć wniosek?	Wnioskodawcy muszą złożyć wnioski o dofinansowanie do **dnia 2 czerwca do godz. 17:00:00 (czasu obowiązującego w Brukseli).**

Organizacje wnioskujące będą oceniane na podstawie odpowiednich kryteriów wyłączających oraz kryteriów wyboru. W celu uzyskania dodatkowych informacji proszę zapoznać się z częścią C niniejszego przewodnika.

KRYTERIA PRZYZNANIA DOFINANSOWANIA

Do modułów „Jean Monnet" zastosowanie mają następujące kryteria przyznania dofinansowania:

Adekwatność projektu **(maksymalny wynik: 25 punktów)**	Zakres, w jakim wniosek jest zgodny z celami działania „Jean Monnet”: • uwzględnienie studiów dotyczących UE (jak opisano w akapicie wprowadzającym); • promowanie dialogu między światem akademickim a społeczeństwem, w tym lokalnymi i państwowymi decydentami, urzędnikami, podmiotami społeczeństwa obywatelskiego, przedstawicielami różnych poziomów szkolnictwa i mediów. • generowanie wiedzy i opinii, które będą wspierać decyzyjność i polityki UE oraz wzmacniać jej rolę w zglobalizowanym świecie; • włączenie aktywnych działań i pracy dydaktycznej na rzecz rozpowszechnienia wiedzy o zagadnieniach związanych z UE w szerszych kręgach społecznych (poza środowiskiem akademickim i wyspecjalizowanymi grupami odbiorców) i przybliżenia UE społeczeństwu; Zakres, w jakim wniosek odnosi się do priorytetowych grup docelowych: o studenci wyższych uczelni na studiach dotyczących Unii Europejskiej (jak opisano w akapicie wprowadzającym); o studenci wyższych uczelni, którzy nie mają z założenia kontaktu ze studiami dotyczącymi UE (w dziedzinach wykraczających poza prawo, ekonomię i nauki polityczne); o w przypadku krajów partnerskich Erasmus+ – potencjał projektu w zakresie usprawnienia publicznej dyplomacji UE.
Jakość planu projektu i jego realizacji **(maksymalny wynik: 25 punktów)**	• Metodyka: Jakość, nowoczesność i wykonalność samego projektu oraz proponowanej metodologii. • Zakres, w jakim program prac: o przedstawiono w sposób jasny, kompletny i spójny, z poświęceniem szczególnej uwagi odpowiedniemu rozplanowaniu etapów przygotowania, wdrażania, oceny, działań następczych i upowszechniania; o pokazuje spójność celów projektu i działań w jego ramach; • Strategia monitorowania i oceny
Ustalenia w zakresie jakości partnerstwa i współpracy **(maksymalny wynik: 25 punktów)**	• Poziom kompetencji i wartość dodana zespołu: zgodność i komplementarność dorobku i wiedzy fachowej kluczowych pracowników zaangażowanych w realizację przewidzianych działań (zarówno w dziedzinach naukowych, jak i nienaukowych, w zależności od sytuacji) związanych ze studiami dotyczącymi Unii Europejskiej (jak opisano w akapicie wprowadzającym) pod względem określonego tematu wskazanego we wniosku.

Wpływ **(maksymalny wynik: 25 punktów)**	➢ Oczekiwany długoterminowy wpływ projektu: • na instytucję odpowiedzialną za wdrożenie działania „Jean Monnet"; • wpływ na studentów i osoby uczące się czerpiące korzyści z działania „Jean Monnet"; o udoskonalone lub innowacyjne programy nauczania; o większa zdolność do przyciągania wybitnych studentów; o zacieśniona współpraca z partnerami z innych krajów; o większe środki finansowe na nauczanie i badania w zakresie przedmiotów związanych z UE w obrębie instytucji; o większą zdolność do nauczania i prowadzenia badań w zakresie zagadnień związanych z UE: • na inne organizacje i osoby zaangażowane na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym lub europejskim; ➢ Upowszechnianie i komunikacja: • Adekwatność i jakość środków mających na celu upowszechnianie rezultatów działań w instytucji, w której realizowane są działania „Jean Monnet": o upowszechnianie; o podnoszenie świadomości na temat projektów i ich rezultatów, poprawa dostrzegalności uczestników i organizacji; o docieranie do grup spoza instytucji szkolnictwa wyższego; o możliwość zastosowania i dostosowaniach ich w obrębie nowych polityk i usprawnionych praktyk. • Zakres, w jakim planowane narzędzia upowszechniania będą docierać do docelowych odbiorców poprzez: o ekspozycję w mediach (w tym mediach społecznościowych, publikacjach itd.); o wydarzenia. ➢ Trwałość i kontynuacja: wniosek obejmuje odpowiednie środki i zasoby zapewniające utrzymanie wyników projektu i korzyści, jakie z niego płyną, po zakończeniu projektu.

Aby wnioski mogły zostać rozpatrzone do finansowania, muszą uzyskać łącznie co najmniej **70 punktów** i **15 punktów z poszczególnych kryteriów przyznawania dofinansowania**. W przypadku wniosków, które uzyskają tyle samo punktów w ramach danego tematu, pierwszeństwo zostanie przyznane według wyników, które otrzymały w zakresie kryterium „Adekwatności projektu", a następnie „Wpływu".

Do **katedr „Jean Monnet"** zastosowanie mają następujące kryteria przyznania dofinansowania:

Adekwatność projektu **(maksymalny wynik: 25 punktów)**	Zakres, w jakim wniosek jest zgodny z celami działania „Jean Monnet”: • promowanie dialogu między światem akademickim a społeczeństwem, w tym lokalnymi i państwowymi decydentami, urzędnikami, podmiotami społeczeństwa obywatelskiego, przedstawicielami różnych poziomów szkolnictwa i mediów. • generowanie wiedzy i opinii, które będą wspierać decyzyjność i polityki UE oraz wzmacniać jej rolę w zglobalizowanym świecie; • włączenie aktywnych działań i pracy dydaktycznej na rzecz rozpowszechnienia wiedzy o zagadnieniach związanych z UE w szerszych kręgach społecznych (poza środowiskiem akademickim i wyspecjalizowanymi grupami odbiorców) i przybliżenia UE społeczeństwu; Zakres, w jakim wniosek odnosi się do priorytetowych grup docelowych: o studenci wyższych uczelni na studiach dotyczących Unii Europejskiej (jak opisano w akapicie wprowadzającym); o studenci wyższych uczelni, którzy nie mają z założenia kontaktu ze studiami dotyczącymi UE (jak opisano w akapicie wprowadzającym); o w przypadku krajów partnerskich Erasmus+ – potencjał projektu w zakresie usprawnienia publicznej dyplomacji UE.
Jakość planu projektu i jego realizacji **(maksymalny wynik: 25 punktów)**	• Metodyka: Jakość, nowoczesność i wykonalność samego projektu oraz proponowanej metodologii. • Zarządzanie: zakres, w jakim program prac o przedstawia w sposób jasny, kompletny i spójny, z poświęceniem szczególnej uwagi odpowiedniemu rozplanowaniu etapów przygotowania, wdrażania, oceny, działań następczych i upowszechniania; o pokazuje spójność celów projektu i działań w jego ramach; • Strategia monitorowania i oceny
Ustalenia w zakresie jakości partnerstwa i współpracy **(maksymalny wynik: 25 punktów)**	• doskonały dorobek i wiedza fachowa kierownika katedry studiów dotyczących Unii Europejskiej. (jak opisano w akapicie wprowadzającym); • Zgodność i komplementarność dorobku i wiedzy fachowej kierownika katedry i kluczowych pracowników zaangażowanych w realizację działań przewidzianych w projekcie zarówno w odniesieniu do studiów dotyczących Unii Europejskiej (jak opisano w akapicie wprowadzającym), jak i w odniesieniu do szczególnych tematów wskazanych we wniosku. • Dowody potwierdzające poziom doświadczenia w zakresie badań naukowych dotyczących zagadnień związanych z UE.

Wpływ **(maksymalny wynik: 25 punktów)**	➢ Oczekiwany długoterminowy wpływ projektu: • na instytucję odpowiedzialną za wdrożenie działania „Jean Monnet"; • wpływ na studentów i osoby uczące się czerpiące korzyści z działania „Jean Monnet"; o udoskonalone lub innowacyjne programy nauczania; o większa zdolność do przyciągania wybitnych studentów; o zacieśniona współpraca z partnerami z innych krajów; o większe środki finansowe na nauczanie i badania w zakresie przedmiotów związanych z UE w obrębie instytucji; o większą zdolność do nauczania i prowadzenia badań w zakresie zagadnień związanych z UE: • na inne organizacje i osoby zaangażowane na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym lub europejskim; ➢ Upowszechnianie i komunikacja: • Adekwatność i jakość środków mających na celu upowszechnianie rezultatów działań w instytucji, w której realizowane są działania „Jean Monnet": o upowszechnianie; o podnoszenie świadomości na temat projektów i ich rezultatów, poprawa dostrzegalności uczestników i organizacji; o docieranie do grup spoza instytucji szkolnictwa wyższego; o możliwość zastosowania i dostosowaniach ich w obrębie nowych polityk i usprawnionych praktyk. • Zakres, w jakim planowane narzędzia upowszechniania będą docierać do docelowych odbiorców poprzez: o ekspozycję w mediach (w tym mediach społecznościowych, publikacjach itd.); o wydarzenia. ➢ Trwałość i kontynuacja: wniosek obejmuje odpowiednie środki i zasoby zapewniające utrzymanie wyników projektu i korzyści, jakie z niego płyną, po zakończeniu projektu.

Aby wnioski mogły zostać rozpatrzone do finansowania, muszą uzyskać łącznie co najmniej **70 punktów** i **15 punktów z poszczególnych kryteriów przyznawania dofinansowania**. W przypadku wniosków, które uzyskają tyle samo punktów w ramach danego tematu, pierwszeństwo zostanie przyznane według wyników, które otrzymały w zakresie kryterium „Adekwatności projektu", a następnie „Wpływu".

Do **centrów doskonałości „Jean Monnet"** zastosowanie mają następujące kryteria przyznania dofinansowania:

Adekwatność projektu **(maksymalny wynik: 25 punktów)**	Zakres, w jakim wniosek jest zgodny z celami działań „Jean Monnet”: • uwzględnienie studiów dotyczących UE (jak opisano w akapicie wprowadzającym); • promowanie dialogu między światem akademickim a społeczeństwem, w tym lokalnymi i państwowymi decydentami, urzędnikami, podmiotami społeczeństwa obywatelskiego, przedstawicielami różnych poziomów szkolnictwa i mediów; • generowanie wiedzy i opinii, które będą wspierać decyzyjność i polityki UE oraz wzmacniać jej rolę w zglobalizowanym świecie; • włączenie aktywnych działań i pracy dydaktycznej na rzecz rozpowszechnienia wiedzy o zagadnieniach związanych z UE w szerszych kręgach społecznych (poza środowiskiem akademickim i wyspecjalizowanymi grupami odbiorców) i przybliżenia UE społeczeństwu. Zakres, w jakim wniosek pozwala dotrzeć do większej liczby grup docelowych: o rodzaj beneficjentów wiedzy fachowej proponowanego centrum; o zaangażowanie wydziałów/zakładów, które nie mają powiązań ze studiami dotyczącymi konkretnie UE; o w przypadku krajów partnerskich Erasmus+ – potencjał projektu w zakresie usprawnienia publicznej dyplomacji UE.
Jakość planu projektu i jego realizacji **(maksymalny wynik: 25 punktów)**	• Metodyka: Jakość, nowoczesność i wykonalność samego projektu oraz proponowanej metodologii. • Zakres, w jakim program prac: o przedstawiono w sposób jasny, kompletny i spójny, z poświęceniem szczególnej uwagi odpowiedniemu rozplanowaniu etapów przygotowania, wdrażania, oceny, działań następczych i upowszechniania; o pokazuje spójność celów projektu i działań w jego ramach; • Zakres, w jakim zasoby przydzielone do pakietów prac są zgodne z ich celami i rezultatami. • Strategia monitorowania i oceny
Ustalenia w zakresie jakości partnerstwa i współpracy **(maksymalny wynik: 25 punktów)**	• Jakość i wartość dodana uczestników centrum. • Zgodność i komplementarność dorobku i wiedzy fachowej pracowników zaangażowanych w realizację działań przewidzianych w projekcie zarówno w odniesieniu do studiów dotyczących Unii Europejskiej, jak i w odniesieniu do szczególnych tematów wskazanych we wniosku. • Ustalenia dotyczące współpracy w ramach instytucji szkolnictwa wyższego i podział ról. • Zobowiązanie instytucji do rozwijania i utrzymania centrum.

Wpływ **(maksymalny wynik: 25 punktów)**	➢ Oczekiwany długoterminowy wpływ projektu: • na instytucję odpowiedzialną za wdrożenie działania „Jean Monnet"; • na wydziały/zakłady czerpiące korzyści z działania „Jean Monnet"; o ulepszone lub innowacyjne treści, opracowywanie nowych kierunków konkretnych badań naukowych; o większa zdolność do przyciągania wybitnych studentów i naukowców; o zacieśniona współpraca i zdolność do nawiązywania kontaktów z partnerami z innych krajów; o większe środki finansowe na nauczanie i badania w zakresie przedmiotów związanych z UE w obrębie instytucji; o większą zdolność do nauczania i prowadzenia badań w zakresie zagadnień związanych z UE; • na inne organizacje i osoby zaangażowane na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym lub europejskim. ➢ Upowszechnianie i komunikacja: • Adekwatność i jakość środków mających na celu upowszechnianie rezultatów działań w instytucji, w której realizowane są działania „Jean Monnet": o upowszechnianie; o podnoszenie świadomości na temat projektów i ich rezultatów, poprawa dostrzegalności uczestników i organizacji; o docieranie do grup spoza instytucji szkolnictwa wyższego; o możliwość zastosowania i dostosowaniach ich w obrębie nowych polityk i usprawnionych praktyk. • Zakres, w jakim planowane narzędzia upowszechniania będą docierać do docelowych odbiorców poprzez: o ekspozycję w mediach (w tym mediach społecznościowych, publikacjach itd.); o wydarzenia. ➢ Trwałość i kontynuacja: wniosek obejmuje odpowiednie środki i zasoby zapewniające utrzymanie wyników projektu i korzyści, jakie z niego płyną, po zakończeniu projektu.

Aby wnioski mogły zostać rozpatrzone do finansowania, muszą uzyskać łącznie co najmniej **70 punktów** i **15 punktów z poszczególnych kryteriów przyznawania dofinansowania**. W przypadku wniosków, które uzyskają tyle samo punktów w ramach danego tematu, pierwszeństwo zostanie przyznane według wyników, które otrzymały w zakresie kryterium „Adekwatności projektu", a następnie „Wpływu".

OCZEKIWANY WPŁYW

ILOŚCIOWY

Wzrost liczby instytucji szkolnictwa wyższego wzmacniających unijny wymiar dyscyplin, którymi instytucje te się zajmują.

Wzrost liczby przedmiotów dotyczących Unii Europejskiej wprowadzanych do nauczania i badań na wydziałach lub w zakładach, które zazwyczaj nie zajmują się tematyką UE – poza przedmiotami typowo dotyczącymi kwestii związanych z UE.

JAKOŚCIOWY

Jeśli chodzi o uczestników bezpośrednio zaangażowanych w akcje, nauczanie i badania w ramach działania „Jean Monnet" przyniosą pozytywne i długotrwałe skutki zarówno dla studentów, jak i naukowców/nauczycieli akademickich oraz:

- wzmocnią demokrację i poczucie przynależności do wspólnego obszaru; poziom wzrostu zainteresowania młodzieży polityką europejską można by ocenić za pomocą specjalnych badań;
- zwiększą zainteresowanie poszerzaniem wiedzy na temat szczególnych polityk Unii Europejskiej, potencjalnie doprowadzą do bardziej aktywnego uczestnictwa w unijnych działaniach i służbie publicznej;
- zwiększą możliwości młodych naukowców w zakresie podnoszenia kompetencji zawodowych i rozwoju kariery.

Jeżeli chodzi o organizacje uczestniczące, komponenty nauczanie i badania w ramach „Jean Monnet" wzmocnią nową dynamikę oraz:

- zwiększą możliwości instytucji szkolnictwa wyższego w zakresie nauczania przedmiotów dotyczących Unii Europejskiej;
- przyciągną więcej nowych osób uczących się i nauczycieli zainteresowanych zdobywaniem wiedzy o Unii Europejskiej;
- stworzą zorganizowane ośrodki będące źródłem zaawansowanej wiedzy specjalistycznej na temat Unii Europejskiej oraz nowoczesnych badań dla wydziałów/zakładów, które wystąpią o wsparcie.

JAKIE SĄ ZASADY FINANSOWANIA?

W tej akcji stosuje się model finansowania za pomocą kwot ryczałtowych. Ten system finansowania pozwoliłby skoncentrować się na rezultatach, a nie na wkładach, kładąc tym samym nacisk na jakość i poziom osiągania wymiernych celów.

Maksymalne kwoty dofinansowania UE na projekt są następujące:

- Moduły „Jean Monnet": **30 000 EUR**
- Katedry „Jean Monnet": **50 000 EUR**
- Centra doskonałości „Jean Monnet": **100 000 EUR**

Zryczałtowane wkłady będą obejmować koszty osobowe, koszty podróży i utrzymania, koszty sprzętu i podwykonawstwa, jak również inne koszty (rozpowszechnianie informacji, publikowanie, tłumaczenia).

Moduły „Jean Monnet" i katedry

Wnioskodawcy muszą wystąpić we wniosku o określoną z góry kwotę jednorazowej kwoty ryczałtowej wskazanej w poniższych tabelach. Poniższe tabele pokazują całkowitą kwotę ryczałtową dla każdego kraju, która odpowiada całkowitej liczbie godzin dydaktycznych. Kwoty podane w tabeli stanowią ostateczny wkład UE, ponieważ współfinansowanie w wysokości 75% jest uwzględnione.

a.1) W odniesieniu do modułów „Jean Monnet" dla krajów programu

Kraj/godziny dydaktyczne w okresie trzech lat (min. 40 godz. rocznie)	**Bułgaria, Rumunia, Republika Macedonii Północnej, Liechtenstein, Serbia**	**Turcja, Chorwacja, Łotwa**	**Węgry, Polska, Litwa, Republika Czeska, Estonia, Słowacja**	**Portugalia, Grecja, Słowenia, Malta**	**Cypr, Islandia, Hiszpania, Włochy**	**Irlandia, Francja, Finlandia**	**Belgia, Dania, Niemcy, Luksemburg, Niderlandy, Austria, Szwecja, Norwegia**
120-150	11 500 EUR	13 500 EUR	15 000 EUR	19 000 EUR	22 000	26 000	28 000 EUR

					EUR	EUR	
151–180	14 500 EUR	16 500 EUR	18 500 EUR	23 000 EUR	27 500 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
181-210	16 500 EUR	19 500 EUR	22 000 EUR	27 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
211-240	19 000 EUR	22 500 EUR	25 500 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
241-270	21 500 EUR	25 500 EUR	29 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
271-300	24 000 EUR	28 500 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
301-330	26 500 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
331-360	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR

a.2) Moduły „Jean Monnet" dla krajów partnerskich

Kraj/godziny dydaktyczne w okresie trzech lat (min. 40 godz. rocznie)	**Chile, Saint Kitts i Nevis, Meksyk, Libia, Antigua i Barbuda, Barbados, inne kraje**	**Terytorium Rosji uznane przez prawo międzynarodowe, Bahrajn, Trynidad i Tobago**	**Arabia Saudyjska, Seszele, Gwinea Równikowa, Oman, Izrael**	**Korea Południowa, Nowa Zelandia**	**Japonia, Zjednoczone Królestwo**	**Australia, Brunei, Kanada, Hongkong, Kuwejt, Katar, Singapur, Szwajcaria, Zjednoczone Emiraty Arabskie, Stany Zjednoczone Ameryki**
120-150	11 500 EUR	15 000 EUR	19 000 EUR	22 000 EUR	26 000 EUR	28 000 EUR
151–180	14 000 EUR	18 500 EUR	23 000 EUR	27 500 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
181-210	16 500 EUR	22 000 EUR	27 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
211-240	19 000 EUR	25 500 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
241-270	21 500 EUR	29 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR

271-300	24 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
301-330	26 500 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
331-360	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR

Dalsze informacje można znaleźć we wzorze umowy o udzielenie dotacji dostępnej na portalu „Finansowanie i możliwości przetargowe".

b.1) Katedry „Jean Monnet" dla krajów programu

Kraj/godziny dydaktyczne w okresie trzech lat (min. 90 godz. rocznie)	**Bułgaria, Rumunia, Republika Macedonii Północnej, Liechtenstein, Serbia**	**Turcja, Chorwacja, Łotwa**	**Węgry, Polska, Litwa, Republika Czeska, Estonia, Słowacja**	**Portugalia, Grecja, Słowenia, Malta**	**Cypr, Islandia, Hiszpania, Włochy**	**Irlandia, Francja, Finlandia**	**Belgia, Dania, Niemcy, Luksemburg, Niderlandy, Austria, Szwecja, Norwegia**
270-300	18 000 EUR	19 000 EUR	25 000 EUR	31 000 EUR	37 000 EUR	43 000 EUR	47 000 EUR
301-330	20 000 EUR	21 000 EUR	28 000 EUR	34 000 EUR	41 000 EUR	47 000 EUR	50 000 EUR
331-360	22 000 EUR	23 000 EUR	31 000 EUR	37 000 EUR	45 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
361-390	24 000 EUR	25 000 EUR	34 000 EUR	40 000 EUR	49 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
391-420	26 000 EUR	27 000 EUR	37 000 EUR	43 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
421-450	28 000 EUR	29 000 EUR	40 000 EUR	46 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
451-480	30 000 EUR	31 000 EUR	43 000 EUR	49 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
481-510	32 000 EUR	33 000 EUR	46 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
511-540	34 000 EUR	35 000 EUR	49 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
541-570	36 000 EUR	37 000	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000	50 000	50 000 EUR

		EUR			EUR	EUR	
571-600	38 000 EUR	39 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
601-630	40 000 EUR	41 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
631-660	42 000 EUR	43 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
661-690	44 000 EUR	45 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
691-720	46 000 EUR	47 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
721-750	48 000 EUR	49 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
>750	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR

b.2) Katedra „Jean Monnet" dla krajów partnerskich

Kraj/godziny dydaktyczne w okresie trzech lat (min. 90 godz. rocznie)	**Chile, Saint Kitts i Nevis, Meksyk, Libia, Antigua i Barbuda, Barbados, inne kraje**	**Terytorium Rosji uznane przez prawo międzynarodowe, Bahrajn, Trynidad i Tobago**	**Arabia Saudyjska, Seszele, Gwinea Równikowa, Oman, Izrael**	**Korea Południowa, Nowa Zelandia**	**Japonia, Zjednoczone Królestwo**	**Australia, Brunei, Kanada, Hongkong, Kuwejt, Katar, Singapur, Szwajcaria, Zjednoczone Emiraty Arabskie, Stany Zjednoczone Ameryki**
270-300	21 000 EUR	24 000 EUR	31 000 EUR	37 000 EUR	43 000 EUR	47 000 EUR
301-330	23 000 EUR	27 000 EUR	34 000 EUR	41 000 EUR	47 000 EUR	50 000 EUR
331-360	25 000 EUR	30 000 EUR	37 000 EUR	45 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
361-390	27 000 EUR	33 000 EUR	40 000 EUR	49 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR

391-420	29 000 EUR	36 000 EUR	43 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
421-450	31 000 EUR	39 000 EUR	46 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
451-480	33 000 EUR	42 000 EUR	49 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
481-510	35 000 EUR	45 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
511-540	37 000 EUR	48 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
541-570	39 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
571-600	41 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
601-630	43 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
631-660	45 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
661-690	47 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
691-720	49 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
721-750	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
>750	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR

Dalsze informacje można znaleźć we wzorze umowy o udzielenie dotacji dostępnej na portalu „Finansowanie i możliwości przetargowe".

c) Centra doskonałości „Jean Monnet"

W tej akcji stosuje się model finansowania za pomocą kwot ryczałtowych. Jednorazowa kwota ryczałtowa zostanie określona dla każdej dotacji w oparciu o szacunkowy budżet akcji proponowanej przez wnioskodawcę. Organ przyznający dofinansowanie określi kwotę ryczałtową każdej dotacji na podstawie wniosku, wyniku oceny, stóp finansowania i maksymalnej kwoty dotacji określonej w zaproszeniu.

Maksymalne kwoty dofinansowania UE na projekt wynoszą 100 000 EUR

W jaki sposób ustalana jest kwota ryczałtowa dla projektu?

Wnioskodawcy muszą wypełnić szczegółową tabelę budżetową zgodnie z formularzem wniosku, biorąc pod uwagę następujące kwestie:

a) Budżet powinien zostać uszczegółowiony stosownie do potrzeb i podzielony na spójne pakiety prac (np. na kategorie „zarządzanie projektem", „szkolenia", „organizacja wydarzeń", „przygotowanie i realizacja mobilności", „komunikacja i upowszechnianie", „zapewnienie jakości" itp.);

b) wniosek musi zawierać opis działań uwzględnionych w każdym pakiecie prac;

c) wnioskodawcy muszą przedstawić w swoim wniosku podział szacunkowych kosztów, ukazujący udział każdego pakietu prac;

d) koszty mogą obejmować koszty osobowe, koszty podróży i utrzymania, koszty sprzętu i podwykonawstwa, jak również inne koszty (takie jak upowszechnianie, publikowanie lub tłumaczenia).

Wnioski zostaną ocenione zgodnie ze standardowymi procedurami oceny przy pomocy ekspertów wewnętrznych lub zewnętrznych. Eksperci ocenią jakość wniosków pod kątem wymogów określonych w zaproszeniu oraz oczekiwanego wpływu, jakości i skuteczności akcji.

Po dokonaniu oceny wniosku urzędnik zatwierdzający określi kwotę ryczałtową, biorąc pod uwagę wyniki przeprowadzonej oceny. Wartość kwoty ryczałtowej będzie ograniczona do maksymalnie 80% wysokości szacunkowego budżetu ustalonego po dokonaniu oceny.

Parametry dofinansowania (maksymalna kwota dotacji, stopa finansowania, całkowite koszty kwalifikowalne itp.) zostaną określone w umowie o udzielenie dotacji.

Osiągnięcia w ramach projektu będą oceniane na podstawie uzyskanych wyników. Ten system finansowania pozwoliłby skoncentrować się na rezultatach, a nie na wkładach, kładąc tym samym nacisk na jakość i poziom osiągania wymiernych celów.

Dalsze informacje można znaleźć we wzorze umowy o udzielenie dotacji dostępnej na portalu „Finansowanie i możliwości przetargowe”.

DZIAŁANIA „JEAN MONNET” W INNYCH DZIEDZINACH KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA

Uczenie się o celach i funkcjonowaniu Unii Europejskiej stanowi istotny element propagowania postaw obywatelskich oraz wspólnych wartości w zakresie wolności, tolerancji i niedyskryminacji. Powszechnym problemem jest brak wiedzy o Unii Europejskiej i duża ilość dezinformacji na ten temat, co zwiększa rozczarowanie obywateli Unią i jej polityką.

Nauczyciele i osoby prowadzące szkolenia chcą korzystać z możliwości doskonalenia zawodowego; znaczna liczba nauczycieli wyraża potrzebę poszerzenia swoich kompetencji w zakresie wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych do tworzenia w klasie atmosfery włączającej oraz nauczania w klasach wielojęzykowych i wielokulturowych. Potrzebują również możliwości rozwoju zawodowego w zakresie europejskiego wymiaru nauczania w szkole, w szczególności nauczania o Unii Europejskiej w sposób angażujący.

Ogólnym celem jest wspieranie lepszego rozumienia – zarówno w kształceniu ogólnym, jak i zawodowym (ISCED 1–4) – Unii Europejskiej i funkcjonowania jej instytucji.

SZKOLENIA NAUCZYCIELI W RAMACH DZIAŁANIA „JEAN MONNET”

Instytucje szkolnictwa wyższego lub instytucje/agencje kształcenia nauczycieli zorganizują w ramach tej akcji działania umożliwiające nauczycielom w szkołach oraz organizatorom kształcenia i szkolenia zawodowego (VET) rozwijanie nowych umiejętności, nauczanie i angażowanie się w sprawy dotyczące UE, wzmacniając w ten sposób ich pozycję poprzez lepsze zrozumienie UE i jej funkcjonowania.

Instytucje szkolące nauczycieli (zarówno w ramach kształcenia wstępnego nauczycieli, jak i ustawicznego doskonalenia zawodowego nauczycieli) zwiększą swoją wewnętrzną wiedzę i umiejętności w zakresie nauczania o sprawach dotyczących UE, a tym samym lepiej przygotują nauczycieli do wprowadzania treści unijnych do swoich działań.

Działania w zakresie szkolenia nauczycieli będą stanowiły wsparcie dla kadry dydaktycznej w szkołach i organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego (ISCED 1–4).

CELE AKCJI

Szkolenia nauczycieli „Jean Monnet” mają wspierać szkoły i organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego w planowaniu, organizowaniu i dostarczaniu treści UE w ramach zajęć programowych i pozalekcyjnych. Główne cele:

- umożliwienie szkołom i organizatorom kształcenia i szkolenia zawodowego zwiększania wiedzy o UE wśród kadry dydaktycznej;
- oferowanie usystematyzowanych propozycji szkoleń na temat zagadnień związanych z UE dla szkół i organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego, dostarczanie treści i metodyk dla nauczycieli nauczających na różnych poziomach, pochodzących z różnych środowisk i o różnych poziomach doświadczenia;
- prowadzenie specjalnych indywidualnych lub grupowych kursów szkoleniowych (modułowych, stacjonarnych, mieszanych lub internetowych) dla nauczycieli zainteresowanych UE i pragnących włączyć zagadnienia związane z UE do swojej codziennej pracy;
- wzmocnienie pewności nauczycieli w zakresie wprowadzania UE do swojej codziennej pracy.

JAKIE KRYTERIA NALEŻY SPEŁNIĆ, ABY ZŁOŻYĆ WNIOSEK DOTYCZĄCY SZKOLEŃ NAUCZYCIELI „JEAN MONNET"?

KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI

Kto może złożyć wniosek?	Jedna instytucja szkolnictwa wyższego lub jedna instytucja/agencja kształcenia nauczycieli prowadząca szkolenia wstępne lub szkolenia w trakcie pracy dla nauczycieli szkół lub instytutów kształcenia i szkolenia zawodowego. Wnioskodawca powinien mieć siedzibę w kraju programu Erasmus+. Instytucje szkolnictwa wyższego muszą posiadać ważną Kartę Erasmusa dla szkolnictwa wyższego (ECHE). Osoby fizyczne nie mogą bezpośrednio występować z wnioskiem o dofinansowanie.
Czas trwania projektu	3 lata
Gdzie należy złożyć wniosek?	Do Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA) Identyfikator zaproszenia: ERASMUS-JMO-2021-SCHOOLS-TT
Kiedy należy złożyć wniosek?	Wnioskodawcy muszą złożyć wnioski o dofinansowanie do dnia **2 czerwca do godz. 17:00:00 (czasu obowiązującego w Brukseli).**

Organizacje wnioskujące będą oceniane na podstawie odpowiednich kryteriów wyłączających oraz kryteriów wyboru. W celu uzyskania dodatkowych informacji proszę zapoznać się z częścią C niniejszego przewodnika.

OPRACOWANIE PROJEKTU

Nauczyciele wyposażeni w nowe i innowacyjne metody proponowania uczniom treści na temat Unii Europejskiej pomogą wprowadzić fakty i wiedzę o Unii Europejskiej do zajęć programowych i pozalekcyjnych.

Szkolenia nauczycieli „Jean Monnet" powinny obejmować przygotowanie i realizację działań szkoleniowych dla nauczycieli. Mogą one mieć postać ukierunkowanych kursów lub modułów, w tym kształcenia na odległość (MOOC lub zajęcia mieszane). Szkolenia powinny mieć charakter formalny i kończyć się uzyskaniem certyfikatu.

Proponowane działania powinny również obejmować wsparcie dla uczestników (np. zwrot kosztów podróży i utrzymania, zapewnienie podręczników i innych specjalnych narzędzi, zwolnienie z opłat).

Szkolenia nauczycieli „Jean Monnet" muszą przyjąć jedną z następujących postaci:

- szkolenia na temat metod nauczania w celu zajęcia się kwestiami związanymi z Unią Europejską;
- szkolenia dotyczące kwestii związanych z Unią Europejską;
- doświadczenia w zakresie nauki dotyczące zagadnień związanych Unią Europejską, stanowiące uzupełnienie istniejących zajęć (uczenie się oparte na współpracy między klasami, współnauczanie);
- seminaria, kursy letnie i intensywne, inne rodzaje doświadczeń związanych z UE z udziałem innych zainteresowanych stron.

Powyższe cele można osiągnąć dzięki:

- zapewnieniu doraźnych wskazówek dotyczących wyboru szkolenia;
- szkolenia fizyczne, on-line lub mieszane.

OCZEKIWANY WPŁYW

Ilościowy

- Liczba beneficjentów na kraj/region programu.
- Liczba beneficjentów szkoleń nauczycieli na kraj/region.

Jakościowe

Oczekuje się, że szkolenia nauczycieli „Jean Monnet" przyniosą pozytywne i długotrwałe skutki zarówno dla organizacji prowadzących wstępne szkolenia lub szkolenia nauczycieli w trakcie pracy, jak i dla uczestników ich zajęć.

Szkolenia nauczycieli zwiększą możliwości doskonalenia zawodowego i rozwoju kariery kadry dydaktycznej.

Celem szkolenia nauczycieli „Jean Monnet" są następujące efekty:

- lepsze wyposażenie nauczycieli poprzez zapoznanie ich z metodami nauczania zagadnień związanych z Unią Europejską;
- większa zdolność nauczania w zakresie zagadnień związanych z UE;
- szerszy zasób wiedzy na tematy związane z UE;
- rozszerzona oferta szkoleń specjalistycznych prowadzonych przez organizacje zajmujące się kształceniem wstępnym lub szkoleniami nauczycieli w trakcie pracy.

KRYTERIA PRZYZNANIA DOFINANSOWANIA

Projekty będą oceniane według następujących kryteriów:

Adekwatność projektu **(maksymalny wynik: 25 punktów)**	• Zakres, w jakim wniosek jest zgodny z celami działania „Jean Monnet": ○ uwzględnienie studiów dotyczących UE (jak opisano w akapicie wprowadzającym); ○ umożliwienie nauczycielom w szkołach rozwijania nowych umiejętności; ○ przyczynianie się do lepszego zrozumienia UE i jej funkcjonowania; ○ umożliwienie nauczycielom wprowadzania treści unijnych do swoich zajęć. • Zakres, w jakim wniosek odnosi się do priorytetowych grup docelowych: ○ szkoły i organizatorzy kształcenia i szkolenia zawodowego (ISCED 1–4); ○ nauczyciele.

Jakość planu projektu i jego realizacji
 	
(maksymalny wynik: 25 punktów)
	• Metodyka: jakość, nowoczesność i wykonalność samego projektu oraz metodyki.
	• Zakres, w jakim program prac:
	  ○ przedstawiono w sposób jasny, kompletny i spójny, z poświęceniem szczególnej uwagi odpowiedniemu rozplanowaniu etapów przygotowania, wdrażania, oceny, działań następczych i upowszechniania;
	  ○ pokazuje spójność celów projektu i działań w jego ramach;
	  ○ obejmuje wsparcie dla uczestników (np. zwrot kosztów podróży i utrzymania, zapewnienie podręczników i innych specjalnych narzędzi, zwolnienie z opłat).
	• Zakres, w jakim zasoby przydzielone do pakietów prac są zgodne z ich celami i rezultatami.
	• Strategia monitorowania i oceny.

Ustalenia w zakresie jakości partnerstwa i współpracy
 	
(maksymalny wynik: 25 punktów)
	• Poziom kompetencji i wartość dodana zespołu:
	  ○ Zgodność i komplementarność dorobku i wiedzy fachowej kluczowych pracowników zaangażowanych w realizację przewidzianych działań (zarówno w dziedzinach naukowych, jak i nienaukowych, w zależności od sytuacji):
	  ▪ związanych ze studiami dotyczącymi Unii Europejskiej (jak opisano w akapicie wprowadzającym);
	  ▪ związanych z określonym tematem wskazanym we wniosku.

Wpływ
 	
(maksymalny wynik: 25 punktów)
	• Oczekiwany wpływ szkolenia nauczycieli i długotrwały wpływ:
	na szkoły i organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego:
	  ○ większa zdolność nauczania w zakresie zagadnień związanych z UE;
	  ○ ulepszone lub innowacyjne treści, opracowywanie nowych sposobów włączenia tematów związanych z UE do programów nauczania;
	  ○ na instytucje organizujące zajęcia;
	  ○ zacieśniona współpraca i zdolność do nawiązywania kontaktów z partnerami;
	  ○ liczba i poziom proponowanych szkoleń oraz potencjalna liczba beneficjentów;
	  ○ większe środki finansowe na wzmocnienie bardziej ukierunkowanych działań szkoleniowych w ramach instytucji.
	
	Na beneficjentów działania „Jean Monnet”:
	  ○ doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie treści unijnych w ramach prowadzonych przez nich zajęć.
	
	• Upowszechnianie i komunikacja:
	  ○ Adekwatność i jakość środków mających na celu upowszechnianie rezultatów działań w instytucji, w której realizowane są działania „Jean Monnet”:
	  ○ podnoszenie świadomości na temat projektów i ich rezultatów, poprawa dostrzegalności uczestników i organizacji;
	  ○ docieranie do grup spoza bezpośredniej grupy docelowej;
	  ○ zakres, w jakim planowane narzędzia upowszechniania będą docierać do docelowych odbiorców;
	  ○ Trwałość i kontynuacja: wniosek obejmuje odpowiednie środki i zasoby zapewniające utrzymanie wyników projektu i korzyści, jakie z niego płyną, po zakończeniu projektu.

Aby wnioski mogły zostać rozpatrzone do finansowania, muszą uzyskać łącznie co najmniej **70 punktów** i po **15 punktów z poszczególnych kryteriów przyznawania dofinansowania**. W przypadku wniosków, które uzyskają tyle samo punktów w ramach danego tematu, pierwszeństwo zostanie przyznane według wyników, które otrzymały w zakresie kryterium „Adekwatności projektu", a następnie „Wpływu".

JAKIE SĄ ZASADY FINANSOWANIA?

W tej akcji stosuje się model finansowania za pomocą kwot ryczałtowych. Jednorazowa kwota ryczałtowa zostanie określona dla każdej dotacji w oparciu o szacunkowy budżet akcji proponowanej przez wnioskodawcę. Organ przyznający dofinansowanie określi kwotę ryczałtową każdej dotacji na podstawie wniosku, wyniku oceny, stóp finansowania i maksymalnej kwoty dotacji określonej w zaproszeniu.

Maksymalne kwoty dofinansowania UE na projekt wynoszą 300 000 EUR

W jaki sposób ustalana jest kwota ryczałtowa dla projektu?

Wnioskodawcy muszą wypełnić szczegółową tabelę budżetową zgodnie z formularzem wniosku, biorąc pod uwagę następujące kwestie:

a) budżet powinien zostać uszczegółowiony stosownie do potrzeb przez beneficjenta lub beneficjentów i podzielony na spójne pakiety prac (np. na kategorie „zarządzanie projektem", „szkolenia", „organizacja wydarzeń", „przygotowanie i realizacja mobilności", „komunikacja i upowszechnianie", „zapewnienie jakości" itp.);

b) wniosek musi zawierać opis działań uwzględnionych w każdym pakiecie prac;

c) wnioskodawcy muszą przedstawić w swoim wniosku podział szacunkowych kosztów, ukazujący udział każdego pakietu prac (oraz, w ramach każdego pakietu prac, udział przypisany każdemu beneficjentowi i podmiotowi stowarzyszonemu);

d) koszty mogą obejmować koszty osobowe, koszty podróży i utrzymania, koszty sprzętu i podwykonawstwa, jak również inne koszty (takie jak upowszechnianie informacji, publikowanie lub tłumaczenia).

Wnioski zostaną ocenione zgodnie ze standardowymi procedurami oceny przy pomocy ekspertów wewnętrznych lub zewnętrznych. Eksperci ocenią jakość wniosków pod kątem wymogów określonych w zaproszeniu oraz oczekiwanego wpływu, jakości i skuteczności akcji.

Po dokonaniu oceny wniosku urzędnik zatwierdzający określi kwotę ryczałtową, biorąc pod uwagę wyniki przeprowadzonej oceny. Wartość kwoty ryczałtowej będzie ograniczona do maksymalnie 80% wysokości szacunkowego budżetu ustalonego po dokonaniu oceny.

Parametry dofinansowania (maksymalna kwota dotacji, stopa finansowania, całkowite koszty kwalifikowalne itp.) zostaną określone w umowie o udzielenie dotacji.

Osiągnięcia w ramach projektu będą oceniane na podstawie uzyskanych wyników. Ten system finansowania pozwoliłby skoncentrować się na rezultatach, a nie na wkładach, kładąc tym samym nacisk na jakość i poziom osiągania wymiernych celów.

Dalsze informacje można znaleźć we wzorze umowy o udzielenie dotacji dostępnej na portalu „Finansowanie i możliwości przetargowe".

SIECI „JEAN MONNET" W INNYCH DZIEDZINACH KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA

Sieci szkół lub instytutów kształcenia i szkolenia zawodowego powinny służyć nadaniu międzynarodowego wymiaru nowemu komponentowi „Jean Monnet" i umożliwiać wymianę dobrych praktyk, jak również doświadczenie w zakresie wspólnego nauczania w ramach grupy krajów.

Działania ułatwią wspólne rozumienie metod uczenia się o kwestiach dotyczących Unii Europejskiej wśród specjalistów działających w różnych warunkach, stojących w obliczu różnych wyzwań i ograniczeń wynikających z ustawodawstwa krajowego i struktury programów nauczania.

Cel sieci będzie dwojaki. Z jednej strony szkoły/organizatorzy kształcenia i szkolenia zawodowego będą wymieniać się informacjami i praktykami dotyczącymi sposobów zwiększania wiedzy uczniów na temat UE. Z drugiej strony nauczyciele mogą uczestniczyć w kilkudniowych doświadczeniach w zakresie mobilności poświęconych organizacji i prowadzeniu współnauczania/wspólnej opieki dydaktycznej ze swoimi partnerami.

CELE AKCJI

Sieci „Jean Monnet" mają stanowić wsparcie dla szkół i organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego w celu zwiększenia wiedzy na temat metod nauczania zagadnień dotyczących Unii Europejskiej, a także spowodują, że działania edukacyjne będą miały element międzynarodowy.

Wymiana wiedzy między nauczycielami (wspólna praca nad konkretnymi tematami i metodami, doświadczenia związane ze współnauczaniem, wspólne zajęcia) stanowi podstawę działalności sieci. Na przykład:

- wymiana informacji na temat treści i promowanie wyników stosowanych metod;
- wzmocnienie współpracy między różnymi szkołami/organizatorami kształcenia i szkolenia zawodowego, dające im międzynarodowe doświadczenie i pozycję w Europie;
- wymiana wiedzy i mobilność na potrzeby współnauczania;
- wspieranie współpracy i tworzenie solidnej i trwałej platformy wiedzy dla szkół i organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego.

JAKIE KRYTERIA NALEŻY SPEŁNIĆ, ABY ZŁOŻYĆ WNIOSEK DOTYCZĄCY SIECI „JEAN MONNET" W ZAKRESIE INNYCH DZIEDZIN KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA?

KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI

Kto może złożyć wniosek?	Jedna szkoła lub jedna instytucja kształcenia i szkolenia zawodowego z siedzibą w kraju programu Erasmus+ w imieniu partnerów należących do proponowanej sieci.
Organizacje uczestniczące	Szkoły i organizatorzy kształcenia i szkolenia zawodowego (poziomy ISCED 1–4) z siedzibą w kraju programu Erasmus+. Powinny zagwarantować, aby z ich działań skorzystała jak największa liczba osób uczących się.
Liczba i profil organizacji uczestniczących	Minimum 5 szkół lub organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego z siedzibami w co najmniej 3 różnych krajach programu Erasmus+.
Czas trwania projektu	3 lata
Gdzie należy złożyć wniosek?	Do Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA) Identyfikator zaproszenia: ERASMUS-JMO-2021-SCHOOLS-NET

Kiedy należy złożyć wniosek?	Wnioskodawcy muszą złożyć wnioski o dofinansowanie do dnia **2 czerwca do godz. 17:00:00 (czasu obowiązującego w Brukseli).**

Organizacje wnioskujące będą oceniane na podstawie odpowiednich kryteriów wyłączających oraz kryteriów wyboru. W celu uzyskania dodatkowych informacji proszę zapoznać się z częścią C niniejszego przewodnika.

OPRACOWANIE PROJEKTU

Sieci „Jean Monnet" muszą przyjąć jedną lub więcej z poniższych form:

- gromadzenie i omawianie metod nauczania w zakresie zajęć programowych i pozaprogramowych;
- gromadzenie i wymiana dobrych praktyk w zakresie uczenia się o zagadnieniach dotyczących Unii Europejskiej;
- organizacja doświadczeń współnauczania i nauczania opartego na współpracy zarówno z wykorzystaniem mobilności, jak i *online*.

Powyższe cele można osiągnąć dzięki:

- przygotowywaniu dokumentów i wytycznych dotyczących rozpowszechniania dobrych praktyk;
- spotkaniom i dyskusjom, zarówno na żywo, jak i przez internet;
- współnauczaniu i nauczaniu opartym na współpracy.

OCZEKIWANY WPŁYW

Ilościowy

- Liczba beneficjentów na kraj/region programu.

Jakościowe

Oczekuje się, że sieci „Jean Monnet" przyniosą pozytywne i długotrwałe efekty w obszarze kształcenia ogólnego oraz kształcenia i szkolenia zawodowego, zapewniając uczestnikom wiedzę na temat skutecznych praktyk w zakresie przekazywania uczniom i studentom faktów i wiedzy o Unii Europejskiej.

Sieci dadzą instytucjom kształcenia ogólnego i instytutom kształcenie i szkolenia zawodowego, większe możliwości rozszerzania działalności dotyczącej włączania treści związanych z Unią Europejską.

Celem działań sieci „Jean Monnet" są również następujące efekty dla organizacji uczestniczących:

- zwiększona zdolność do włączania zagadnień dotyczących UE do ich działalności.
- większa rozpoznawalność na szczeblu międzynarodowym.

KRYTERIA PRZYZNANIA DOFINANSOWANIA

Projekty będą oceniane według następujących kryteriów:

Adekwatność projektu **(maksymalny wynik: 25 punktów)**	• Zakres, w jakim wniosek jest zgodny z celami działania „Jean Monnet”: o uwzględnienie studiów dotyczących UE (jak opisano w akapicie wprowadzającym); o umożliwienie nauczycielom w szkołach rozwijania nowych umiejętności; o umożliwienie wymiany informacji i praktyk dotyczących sposobów zwiększania wiedzy uczniów na temat UE; o ułatwianie nauczycielom udziału w doświadczeniach w zakresie mobilności poświęconych prowadzeniu współnauczania/wspólnej opieki dydaktycznej ze swoimi partnerami; o przyczynianie się do lepszego zrozumienia UE i jej funkcjonowania; o umożliwienie nauczycielom wprowadzania treści unijnych do swoich zajęć. • Zakres, w jakim wniosek odnosi się do priorytetowych grup docelowych: o szkoły i organizatorzy kształcenia i szkolenia zawodowego (ISCED 1–4); o nauczyciele, o studenci.
Jakość planu projektu i jego realizacji **(maksymalny wynik: 25 punktów)**	• Metodyka: jakość, nowoczesność i wykonalność proponowanych działań. • Zakres, w jakim program prac: o przedstawiono w sposób jasny, kompletny i spójny, z poświęceniem szczególnej uwagi odpowiedniemu rozplanowaniu etapów przygotowania, wdrażania, oceny, działań następczych i upowszechniania; o pokazuje spójność celów projektu i działań w jego ramach; • Zakres, w jakim zasoby przydzielone do pakietów prac są zgodne z ich celami i rezultatami. • Strategia monitorowania i oceny.
Ustalenia w zakresie jakości partnerstwa i współpracy **(maksymalny wynik: 25 punktów)**	• Wewnętrzna organizacja partnerstwa: o Zgodność i komplementarność dorobku i wiedzy fachowej uczestników zaangażowanych w realizację przewidzianych działań związanych ze studiami dotyczącymi Unii Europejskiej (jak opisano w akapicie wprowadzającym) pod względem określonego tematu wskazanego we wniosku. • Ustalenia dotyczące współpracy oraz podział ról, obowiązków i zadań

Wpływ
 	
(maksymalny wynik: 25 punktów)
	• Oczekiwany długoterminowy wpływ sieci
	  • na szkoły i organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego:
	  o większa zdolność nauczania w zakresie zagadnień związanych z UE;
	  o innowacyjne treści w opracowaniu nowych kierunków przedmiotów związanych z UE w szkołach;
	  o zacieśniona współpraca i zdolność do nawiązywania kontaktów z partnerami;
	  o większe środki finansowe na nauczanie przedmiotów związanych z UE w obrębie instytucji;
	  • na nauczycieli bezpośrednio i pośrednio zaangażowanych w działanie sieci:
	  o doskonalenie ich umiejętności z zakresu tematów związanych z UE oraz lepsze nauczanie treści dotyczących UE w ramach prowadzonych przez nich działań.
	
	• Upowszechnianie i komunikacja:
	  • Odpowiedniość i jakość środków mających na celu upowszechnianie efektów działań w ramach instytucji i poza instytucją należącą do sieci:
	  o podnoszenie świadomości na temat działań i rezultatów, poprawa dostrzegalności uczestników i organizacji,
	  o docieranie do grup innych niż szkoły oraz organizatorzy kształcenia i szkolenia zawodowego.
	  • zakres, w jakim planowane narzędzia upowszechniania będą docierać do docelowych odbiorców poprzez:
	  o ekspozycję w mediach (w tym mediach społecznościowych, publikacjach itd.);
	  o wydarzenia.
	
	• Trwałość i kontynuacja: wniosek obejmuje odpowiednie środki i zasoby zapewniające utrzymanie wyników projektu i korzyści, jakie z niego płyną, po zakończeniu projektu.

Aby wnioski mogły zostać rozpatrzone do finansowania, muszą uzyskać łącznie co najmniej **70 punktów** i po **15 punktów z poszczególnych kryteriów przyznawania dofinansowania**. W przypadku wniosków, które uzyskają tyle samo punktów w ramach danego tematu, pierwszeństwo zostanie przyznane według wyników, które otrzymały w zakresie kryterium „Adekwatności projektu", a następnie „Wpływu".

JAKIE SĄ ZASADY FINANSOWANIA?

W tej akcji stosuje się model finansowania za pomocą kwot ryczałtowych. Jednorazowa kwota ryczałtowa zostanie określona dla każdej dotacji w oparciu o szacunkowy budżet akcji proponowanej przez wnioskodawcę. Organ przyznający dofinansowanie określi kwotę ryczałtową każdej dotacji na podstawie wniosku, wyniku oceny, stóp finansowania i maksymalnej kwoty dotacji określonej w zaproszeniu.

Maksymalna kwota dofinansowania UE na projekt wynosi 300 000 EUR.

W jaki sposób ustalana jest kwota ryczałtowa dla projektu?

Wnioskodawcy muszą wypełnić szczegółową tabelę budżetową zgodnie z formularzem wniosku, biorąc pod uwagę następujące kwestie:

a) budżet powinien zostać uszczegółowiony stosownie do potrzeb przez beneficjenta lub beneficjentów i podzielony na spójne pakiety prac (np. na kategorie „zarządzanie projektem", „szkolenia", „organizacja

wydarzeń", „przygotowanie i realizacja mobilności", „komunikacja i upowszechnianie", „zapewnienie jakości" itp.);

b) wniosek musi zawierać opis działań uwzględnionych w każdym pakiecie prac;

c) wnioskodawcy muszą przedstawić w swoim wniosku podział szacunkowych kosztów, ukazujący udział każdego pakietu prac (oraz, w ramach każdego pakietu prac, udział przypisany każdemu beneficjentowi i podmiotowi stowarzyszonemu);

d) koszty mogą obejmować koszty osobowe, koszty podróży i utrzymania, koszty sprzętu i podwykonawstwa, jak również inne koszty (takie jak upowszechnianie informacji, publikowanie lub tłumaczenia).

Wnioski zostaną ocenione zgodnie ze standardowymi procedurami oceny przy pomocy ekspertów wewnętrznych lub zewnętrznych. Eksperci ocenią jakość wniosków pod kątem wymogów określonych w zaproszeniu oraz oczekiwanego wpływu, jakości i skuteczności akcji. Wartość kwoty ryczałtowej będzie ograniczona do maksymalnie 80% szacunkowego budżetu ustalonego po dokonaniu oceny.

Po dokonaniu oceny wniosku urzędnik zatwierdzający określi kwotę ryczałtową, biorąc pod uwagę wyniki przeprowadzonej oceny.

Parametry dofinansowania (maksymalna kwota dotacji, stopa finansowania, całkowite koszty kwalifikowalne itp.) zostaną określone w umowie o udzielenie dotacji.

Osiągnięcia w ramach projektu będą oceniane na podstawie uzyskanych wyników. Ten system finansowania pozwoliłby skoncentrować się na rezultatach, a nie na wkładach, kładąc tym samym nacisk na jakość i poziom osiągania wymiernych celów.

Dalsze informacje można znaleźć we wzorze umowy o udzielenie dotacji dostępnej na portalu „Finansowanie i możliwości przetargowe".

CZĘŚĆ C – INFORMACJE DLA WNIOSKODAWCÓW

Wszyscy potencjalni wnioskodawcy, którzy zamierzają złożyć wniosek dotyczący projektu w celu uzyskania wsparcia finansowego z UE w ramach programu Erasmus+, są proszeni o dokładne zapoznanie się z tą częścią opracowaną zgodnie z obowiązującymi przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Unii Europejskiej[166] (zwanego dalej „rozporządzeniem finansowym UE").

Wszystkie postanowienia umowne i przepisy finansowe mające zastosowanie do przyznanych dotacji przedstawiono we wzorach umów o udzielenie dotacji, które udostępniono na stronach internetowych Komisji Europejskiej lub agencji narodowych Erasmus+, a także w portalu „Finansowanie i możliwości przetargowe" na potrzeby Agencji Wykonawczej[167]. W przypadku rozbieżności z informacjami przedstawionymi w niniejszym przewodniku postanowienia wzorów umów o udzielenie dotacji są nadrzędne względem przepisów części C.

CO NALEŻY ZROBIĆ, ABY ZŁOŻYĆ WNIOSEK W RAMACH PROGRAMU ERASMUS+?

Aby móc złożyć projekt w ramach programu Erasmus+, wnioskodawcy muszą podjąć cztery następujące kroki:

1) Rejestracja. Każdy wnioskodawca musi się zarejestrować w następujący sposób:

   a. jeśli chodzi o akcje, którymi zarządza Agencja Wykonawcza, wnioskodawcy, podmioty powiązane i partnerzy stowarzyszeni muszą się zarejestrować w portalu „Finansowanie i możliwości przetargowe", a następnie otrzymać kod identyfikacyjny uczestnika (PIC). Organizacje/grupy, które otrzymały już numer PIC w ramach uczestnictwa w innych programach UE, nie muszą się ponownie rejestrować. Numer PIC uzyskany przy wcześniejszej rejestracji jest ważny również w przypadku składania wniosków w ramach programu Erasmus+;

   b. jeśli chodzi o akcje, którymi zarządzają agencje narodowe, wnioskodawcy, jeżeli jeszcze tego nie zrobili, muszą się zarejestrować w systemie rejestracji organizacji https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc dla Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności, a następnie otrzymać identyfikator organizacji;

2) sprawdzenie zgodności z kryteriami programu dotyczącymi odpowiedniej akcji/odpowiedniego obszaru;
3) sprawdzenie warunków finansowych;
4) wypełnienie i złożenie formularza wniosku.

KROK 1: REJESTRACJA

Wszyscy wnioskodawcy muszą się zarejestrować na stronie internetowej https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc, o ile jeszcze tego nie zrobili.

---

[166] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012, Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1. Rozporządzenie finansowe UE jest dostępne pod adresem: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R1046&from=EN

167 https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home

W przypadku akcji zarządzanych przez Agencję Wykonawczą:

Aby zarejestrować się w portalu „Finansowanie i możliwości przetargowe", przedstawiciel prawny wnioskodawcy musi podjąć następujące kroki:

- utworzyć konto EU Login (chyba że osoba reprezentująca wnioskodawcę już je posiada). Nowe konta EU Login można tworzyć, korzystając z następującej strony internetowej: https://webgate.ec.europa.eu/cas/

- wejść na portal „Finansowanie i możliwości przetargowe" pod adresem: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home i zarejestrować się (w stosownych przypadkach) w imieniu organizacji/grupy, którą reprezentuje. Wytyczne i najczęściej zadawane pytania są dostępne na portalu

  Wnioskodawca rejestruje się tylko raz. Po zakończeniu rejestracji wnioskodawcy nadaje się numer PIC[168]. Numer PIC, który jest niepowtarzalnym identyfikatorem i jest niezbędny do składania wniosków, zapewnia wnioskodawcy możliwość łatwiejszego wypełniania formularza wniosku (tzn. wprowadzenie numeru PIC w formularzu spowoduje automatyczne pojawienie się w formularzu wszystkich informacji podanych przez wnioskodawcę na etapie rejestracji).

W przypadku akcji zarządzanych przez agencje narodowe Erasmus+:

aby zarejestrować się w systemie rejestracji organizacji Erasmus+ oraz Europejskim Korpusie Solidarności, przedstawiciel prawny wnioskodawcy musi podjąć następujące kroki:

- utworzyć konto EU Login (chyba że wnioskodawca już je posiada). Nowe konta EU Login można tworzyć, korzystając z następującej strony internetowej: https://webgate.ec.europa.eu/cas/eim/external/register.cgi;

- uzyskać dostęp do systemu rejestracji organizacji dla Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc, a następnie (w stosownych przypadkach) zarejestrować się w imieniu organizacji/grupy, którą reprezentuje.

  Wnioskodawcy rejestrują się tylko raz. Po zakończeniu rejestracji wnioskodawca otrzyma identyfikator organizacji.

  Wnioskodawca może sprawdzić swój identyfikator organizacji lub dokonać pewnych zmian w związanych z nim informacjach, korzystając z systemu rejestracji organizacji dla Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności.

  Wprowadzenie identyfikatora organizacji w formularzu spowoduje przesłanie wszystkich informacji przekazanych przez wnioskodawcę na etapie rejestracji i wyświetlenie ich w formularzu.

POTWIERDZENIE STATUSU PRAWNEGO

W trakcie rejestracji wnioskodawcy muszą także dołączyć następujące dokumenty:

---

168 Numer PIC to obowiązkowe pole do wypełnienia w formularzu wniosku.

- formularz podmiotu prawnego (formularz ten można pobrać ze strony internetowej Komisji Europejskiej pod adresem: http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/legal_entities/legal_entities_en.cfm). W przypadku konsorcjum formularz podmiotu prawnego powinni przekazać wszyscy członkowie konsorcjum;

- formularz informacji o rachunku bankowym (formularz ten można pobrać ze strony internetowej Komisji Europejskiej pod adresem: http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/financial_id/financial_id_en.cfm). Należy wypełnić formularz dotyczący kraju, w którym zlokalizowany jest bank, nawet jeżeli wnioskodawca jest oficjalnie zarejestrowany w innym kraju. W przypadku konsorcjum tylko koordynator składa formularz zawierający informacje o rachunku bankowym.

W przypadku dofinansowania przekraczającego kwotę 60 000 EUR może zaistnieć konieczność dołączenia przez wnioskodawców konkretnych dokumentów potwierdzających ich zdolność finansową. W celu uzyskania dalszych informacji zob. podrozdział „Kryteria wyboru" poniżej.

KROK 2: SPRAWDZENIE ZGODNOŚCI Z KRYTERIAMI PROGRAMU

W trakcie opracowywania projektu oraz przed złożeniem wniosku o finansowanie unijne uczestnicy muszą sprawdzić, czy oni sami oraz ich projekt spełniają następujące kryteria: dopuszczalności, wykluczające, wyboru oraz przyznawania dofinansowania.

Wymogi dopuszczalności

Wnioski należy przesłać **nie później niż w terminie składania wniosków wskazanym w zaproszeniu**.

- **W przypadku akcji zarządzanych przez Agencję Wykonawczą** wnioski należy składać **drogą elektroniczną** za pośrednictwem elektronicznego systemu składania wniosków portalu o finansowaniu i przetargach: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home. Wnioski (w tym załączniki i dokumentacja uzupełniająca) należy złożyć przy użyciu formularzy, które można znaleźć w systemie składania wniosków. Wnioski ograniczają się do 40 stron w przypadku zaproszeń dotyczących dotacji o niskiej wartości (do 60 000 EUR); w przypadku wszystkich innych zaproszeń limit wynosi 70 stron. Ewaluatorzy nie wezmą pod uwagę żadnych dodatkowych stron.
- **Jeżeli chodzi o akcje zarządzane przez agencje narodowe Erasmus+**, wnioski należy składać **drogą elektroniczną** za pośrednictwem formularzy dostępnych na stronie internetowej programu Erasmus+ i na stronach internetowych agencji narodowych Erasmus+.

Wnioski muszą być czytelne i dostępne.

Muszą również być kompletne, tj. mieć wszystkie części wypełnione i dołączone obowiązkowe załączniki. Po upływie terminu składania wniosków, na wniosek agencji zarządzania poprawić można jedynie błędy pisarskie.

Kryteria kwalifikacyjne

Kryteriów kwalifikacyjnych używa się w celu określenia, czy wnioskodawca ma prawo uczestniczyć w zaproszeniu do składania wniosków i złożyć wniosek w sprawie akcji. Dotyczą wnioskodawców i działań, w odniesieniu do których złożono wniosek o dotację (np. rodzaj projektu lub działalności, okres realizacji, profil lub liczba uczestników).

Aby się zakwalifikować, wnioskodawca oraz projekt muszą spełniać kryteria kwalifikacyjne dotyczące akcji, w ramach której składany jest wniosek. Jeżeli dany projekt nie spełnia tych kryteriów na etapie składania wniosku, zostanie odrzucony bez poddawania go dalszej ocenie. Jeżeli na etapie wdrażania projektu lub na etapie raportu końcowego

okaże się, że kryteria te nie są spełnione, może skutkować to stwierdzeniem braku kwalifikowalności danego działania, a w konsekwencji zwrotem dofinansowania UE przyznanego pierwotnie na realizację danego projektu.

Szczególne kryteria kwalifikowalności mające zastosowanie do każdej z akcji wdrażanych zgodnie z przewodnikiem po programie Erasmus+ opisano w części B tego przewodnika.

Kryteria wykluczające

Wnioskodawca zostanie wykluczony z udziału w zaproszeniu do składania wniosków dotyczących programu Erasmus+, jeżeli znajdzie się w którejkolwiek z następujących sytuacji skutkującej wykluczeniem, zgodnie z art. 136–141 rozporządzenia finansowego:

a) wnioskodawca znajduje się w stanie upadłości, prowadzone jest wobec niego postępowanie upadłościowe lub likwidacyjne, jego aktywami zarządza likwidator lub sąd, zawarcia układu z wierzycielami, gdy jego działalność gospodarcza jest zawieszona lub gdy znajduje się on w jakiejkolwiek analogicznej sytuacji wynikającej z podobnej procedury przewidzianej w prawie Unii lub prawie krajowym;

b) stwierdzono – w drodze prawomocnego wyroku lub ostatecznej decyzji administracyjnej – że wnioskodawca naruszył swoje obowiązki dotyczące uiszczania podatków lub składek na ubezpieczenie społeczne wynikające z obowiązującego prawa;

c) stwierdzono – w drodze prawomocnego wyroku lub ostatecznej decyzji administracyjnej – że wnioskodawca dopuścił się poważnego wykroczenia zawodowego poprzez naruszenie mających zastosowanie przepisów ustawowych lub wykonawczych lub norm etycznych grupy zawodowej, do której należy, lub poprzez jakiekolwiek bezprawne zachowanie, które ma wpływ na jego zawodową wiarygodność, w przypadku gdy tego rodzaju zachowanie wskazuje na winę umyślną lub rażące niedbalstwo, w tym również w szczególności poprzez którekolwiek z poniższych zachowań:

(i) przedstawienie informacji wymaganych do sprawdzenia braku podstaw wykluczenia lub do sprawdzenia spełnienia kryteriów kwalifikowalności lub kryteriów kwalifikacji lub w ramach wykonania zobowiązania prawnego, które to informacje w wyniku nieuczciwości lub zaniedbania wprowadzały w błąd;

(ii) zawarcie porozumienia z innymi osobami lub podmiotami w celu zakłócenia konkurencji;

(iii) naruszenie praw własności intelektualnej;

(iv) próby wpłynięcia na proces podejmowania decyzji przez właściwego urzędnika zatwierdzającego w trakcie procedury wyboru;

(v) próby pozyskania poufnych informacji, które mogą dać mu nienależną przewagę w procedurze wyboru;

d) stwierdzono – w drodze prawomocnego wyroku – że wnioskodawca dopuścił się któregokolwiek z następujących czynów:

(i) nadużycia finansowego w rozumieniu art. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371[169] oraz art. 1 Konwencji w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich ustanowionej aktem Rady z dnia 26 lipca 1995 r.[170];

(ii) korupcji, zgodnie z definicją zawartą w art. 4 ust. 2 dyrektywy (UE) 2017/1371 oraz korupcji czynnej w rozumieniu art. 3 Konwencji w sprawie zwalczania korupcji, w którą zaangażowani są urzędnicy Wspólnot

[169] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29).
[170] Dz.U. C 316 z 27.11.1995, s. 48.

Europejskich lub urzędnicy państw członkowskich Unii Europejskiej, ustanowionej aktem Rady z dnia 26 maja 1997 r.[171], lub zachowań, o których mowa w art. 2 ust. 1 decyzji ramowej Rady 2003/568/WSiSW[172], lub korupcji zdefiniowanej w innych mających zastosowanie przepisach;

(iii) zachowań związanych z organizacją przestępczą, o których mowa w art. 2 decyzji ramowej Rady 2008/841/WSiSW[173];

(iv) prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu w rozumieniu art. 1 ust. 3, 4 i 5 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849[174];

(v) przestępstw terrorystycznych lub przestępstw związanych z działalnością terrorystyczną, zgodnie z definicją zawartą odpowiednio w art. 1 i 3 decyzji ramowej Rady 2002/475/WSiSW[175], lub podżegania do popełnienia przestępstwa, pomocnictwa lub usiłowania popełnienia takich przestępstw, o których to czynach mowa w art. 4 tej decyzji;

(vi) pracy dzieci lub innych ***przestępstw związanych*** z handlem ludźmi, ***o których mowa*** w art. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE[176];

e) wnioskodawca dopuścił się znaczących uchybień, jeżeli chodzi o przestrzeganie podstawowych obowiązków związanych z wykonaniem zobowiązania prawnego finansowanego z budżetu, co:

(i) ***doprowadziło do przedterminowego zakończenia obowiązywania zobowiązania prawnego***;

(ii) ***doprowadziło do zastosowania ryczałtowego odszkodowania lub innych kar umownych; lub***;

(iii) ***zostało odkryte przez urzędnika zatwierdzającego, OLAF lub Trybunał Obrachunkowy w następstwie kontroli, audytów lub dochodzeń***;

f) stwierdzono – w drodze prawomocnego wyroku lub ostatecznej decyzji administracyjnej – że wnioskodawca dopuścił się nieprawidłowości w rozumieniu art. 1 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 2988/95[177];

g) stwierdzono – w drodze prawomocnego wyroku lub ostatecznej decyzji administracyjnej – że wnioskodawca utworzył podmiot w innej jurysdykcji z zamiarem obejścia obowiązków podatkowych, socjalnych lub jakichkolwiek innych obowiązków prawnych w jurysdykcji ich siedziby statutowej, zarządu lub głównego przedsiębiorstwa;

h) stwierdzono – w drodze prawomocnego wyroku lub ostatecznej decyzji administracyjnej – że utworzono podmiot z zamiarem, o którym mowa w lit. g);

i) jeżeli brak jest prawomocnego wyroku lub, stosownie do sytuacji, ostatecznej decyzji administracyjnej, wnioskodawca znajduje się w jednej z sytuacji, o których mowa w lit. c), d), f), g) i h) powyżej, w szczególności w oparciu o:

(i) fakty stwierdzone w ramach audytów lub dochodzeń przeprowadzonych przez ***EPPO w odniesieniu do państw członkowskich uczestniczących we wzmocnionej współpracy zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1939,*** Trybunał

---

[171] Dz.U. C 195 z 25.6.1997, s. 1.

[172] Decyzja ramowa Rady 2003/568/WSiSW z dnia 22 lipca 2003 r. w sprawie zwalczania korupcji w sektorze prywatnym (Dz.U. L 192 z 31.7.2003, s. 54).

[173] Decyzja ramowa Rady 2008/841/WSiSW z dnia 24 października 2008 r. w sprawie zwalczania przestępczości zorganizowanej (Dz.U. L 300 z 11.11.2008, s. 42).

[174] DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2015/849 Z DNIA 20 MAJA 2015 R. W SPRAWIE ZAPOBIEGANIA WYKORZYSTYWANIU SYSTEMU FINANSOWEGO DO PRANIA PIENIĘDZY LUB FINANSOWANIA TERRORYZMU, ZMIENIAJĄCA ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 648/2012 I UCHYLAJĄCA DYREKTYWĘ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2005/60/WE ORAZ DYREKTYWĘ KOMISJI 2006/70/WE (DZ.U. L 141 Z 5.6.2015, S. 73).

[175] Decyzja ramowa Rady 2002/475/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie zwalczania terroryzmu (Dz.U. L 164 z 22.6.2002, s. 3).

[176] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar, zastępująca decyzję ramową Rady 2002/629/WSiSW (Dz.U. L 101 z 15.4.2011, s. 1).

[177] Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).

Obrachunkowy, OLAF lub ***audytora wewnętrznego*** lub też w ramach wszelkich innych weryfikacji, audytów lub kontroli prowadzonych w zakresie odpowiedzialności urzędnika zatwierdzającego;

(ii) decyzje administracyjne inne niż ostateczne, które mogą obejmować środki dyscyplinarne podjęte przez właściwy organ nadzorczy odpowiedzialny za sprawdzanie stosowania norm etyki zawodowej;

(iii) fakty, ***o których mowa w*** decyzjach osób i podmiotów wykonujących środki finansowe Unii zgodnie z art. 62 ust. 1 akapit pierwszy lit. c);

(iv) informacje ***przekazane zgodnie z art. 142 ust. 2 lit. d) Rozporządzenia finansowego UE przez*** podmioty wykonujące ***środki finansowe Unii*** zgodnie z ***art. 62 ust. 1 akapit pierwszy lit. b) rozporządzenia finansowego UE;***

(v) decyzje Komisji dotyczące naruszenia ***prawa*** konkurencji Unii lub decyzje właściwego organu krajowego dotyczące naruszenia prawa konkurencji Unii lub krajowego prawa konkurencji.

(vi) decyzji o wykluczeniu podjętej przez urzędnika zatwierdzającego z instytucji UE, urzędu europejskiego bądź unijnej agencji lub organu.

j) wnioskodawca, o którym mowa w art. 135 ust. 2, znajduje się w sytuacji gdy:

(i) osoba fizyczna lub prawna, która jest członkiem organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego wnioskodawcy, o którym mowa w art. 135 ust. 2, lub która posiada uprawnienia do reprezentowania, uprawnienia decyzyjne lub kontrolne w odniesieniu do wnioskodawcy, znajduje się w co najmniej jednej z sytuacji, o których mowa w lit. c)–h) powyżej;

(ii) osoba fizyczna lub prawna ponosząca nieograniczoną odpowiedzialność za długi wnioskodawcy, o którym mowa w art. 135 ust. ***2***, znajduje się w co najmniej jednej z sytuacji, o których mowa w lit. a) lub b) powyżej;

(iii) a osoba fizyczna, która pełni kluczową funkcję w procedurze wyboru lub w wykonaniu zobowiązania prawnego, znajduje się w co najmniej jednej z sytuacji, o których mowa w lit. c)–***h***) powyżej;

Jeżeli jedna z powyższych sytuacji skutkujących wykluczeniem dotyczy wnioskodawcy, musi on wskazać środki wprowadzone w celu zaradzenia tej sytuacji, dowodząc w ten sposób swojej wiarygodności. Mogą to być między innymi środki techniczne, organizacyjne i personalne zapobiegające utrzymywaniu się tej sytuacji, odszkodowanie lub uiszczenie kar. Nie dotyczy to sytuacji, o których mowa w lit. d) tego podrozdziału.

W przypadkach, o których mowa w lit. c)–h) powyżej, o ile nie wydano prawomocnego wyroku ani – w stosownych przypadkach – ostatecznej decyzji administracyjnej, agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza może tymczasowo wykluczyć wnioskodawcę z udziału w zaproszeniu do składania wniosków.

Jeżeli akcję realizuje wnioskodawca posiadający podmioty stowarzyszone, muszą one również spełniać te same kryteria wykluczające co główny wnioskodawca.

Jeżeli którekolwiek ze złożonych oświadczeń lub którakolwiek z przedłożonych informacji będących warunkiem udziału w tej procedurze okażą się fałszywe, wnioskodawcę można wyłączyć z procedury wyboru.

Agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza może publikować na swojej stronie internetowej następujące informacje dotyczące wykluczenia oraz w stosownych przypadkach kary finansowej w sytuacjach, o których mowa w lit. c)-h) powyższego podrozdziału:

a) imię i nazwisko lub nazwę danego wnioskodawcy;

b) opis sytuacji skutkującej wykluczeniem;

c) czas trwania wykluczenia lub wysokość kary finansowej.

Przedstawione kryteria wykluczające mają zastosowanie do wnioskodawców w ramach wszystkich akcji programu Erasmus+. Aby zaświadczyć, że nie znajdują się w żadnej sytuacji wymienionej powyżej, wnioskodawcy ubiegający się o przyznanie dofinansowania UE muszą przedłożyć oświadczenie o wiarygodności. Wspomniane oświadczenie o wiarygodności stanowi specjalną część lub załącznik do formularza wniosku.

W przypadku gdy wnioski składane są w imieniu konsorcjum, kryteria wykluczające przedstawione powyżej mają zastosowanie do wszystkich członków uczestniczących w realizacji danego projektu.

Zgodnie z art. 136 ust. 1 lit. e) i art. 138 ust. 1 rozporządzenia finansowego na odbiorcę środków unijnych, z którym podjęto zobowiązanie prawne, a który dopuścił się znaczących uchybień, jeżeli chodzi o przestrzeganie podstawowych obowiązków związanych z wykonaniem zobowiązania prawnego finansowanego przez UE, można nałożyć karę finansową.

Ponadto Komisja stwierdza, że w przypadku wdrażania akcji określonych w przewodniku po programie następujące organizacje znajdują się lub mogą znajdować się w sytuacji konfliktu interesów i w związku z tym nie kwalifikują się lub mogą nie kwalifikować się do udziału w programie:

- Organy krajowe pełniące nadzór nad narodowymi agencjami oraz wdrażaniem programu Erasmus+ w swoim kraju nie mogą składać wniosków ani uczestniczyć we wdrażaniu jakiejkolwiek akcji zarządzanej przez agencje narodowe w jakimkolwiek kraju, mogą jednak składać wnioski (jako wnioskodawcy lub partnerzy) dotyczące udziału we wdrażaniu akcji zarządzanych przez Agencję Wykonawczą lub przez DG EAC, chyba że możliwość ta jest wyraźnie wykluczona w odniesieniu do danej akcji (zgodnie z częścią B niniejszego przewodnika);

- agencje narodowe (wyłączna działalność podmiotu prawnego) lub departamenty agencji narodowych ds. osób prawnych zajmujących się działalnością nieobjętą zakresem kompetencji narodowych agencji nie mogą składać wniosków ani uczestniczyć w jakiejkolwiek akcji realizowanej zgodnie z niniejszym przewodnikiem;

- struktury i sieci wskazane lub wyznaczone w programie Erasmus+ lub w dowolnym rocznym programie prac Komisji przyjętym w celu wdrażania programu Erasmus+ konkretnie po to, aby uzyskać od Komisji dofinansowanie w ramach realizacji programu Erasmus+, które są organizowane przez podmiot prawny, w ramach którego funkcjonuje również agencja narodowa, nie mogą składać wniosków ani uczestniczyć we wdrażaniu jakiejkolwiek akcji, którą zarządza agencja narodowa w ramach programu Erasmus+ w dowolnym kraju, mogą jednak składać wnioski (jako wnioskodawcy lub partnerzy) dotyczące udziału we wdrażaniu akcji zarządzanych przez Agencję Wykonawczą lub przez DG EAC, chyba że możliwość ta jest wyraźnie wykluczona w odniesieniu do danej akcji (zgodnie z częścią B niniejszego przewodnika); przed otrzymaniem dofinansowania lub zawarciem umowy powinny one być w stanie wykazać, że nie pozostają w konflikcie interesów z uwagi na zastosowane środki ostrożności albo ze względu na fakt, że ich wewnętrzna organizacja umożliwia wyraźne oddzielenie interesów. Ponadto należy wskazać koszty i przychody związane z każdą akcją lub każdym działaniem, na których realizację przyznano fundusze UE. Decyzję o uznaniu, że istnieje wystarczająca pewność, iż nie pozostają one w faktycznym konflikcie interesów, podejmuje Agencja Wykonawcza lub DG EAC na swoją własną odpowiedzialność i zgodnie ze stosowaną przez siebie zasadą rozliczalności;

- podmioty prawne oferujące pomieszczenia agencjom narodowym Erasmus+, ale zajmujące się inną działalnością wchodzącą lub niewchodzącą w zakres programu Erasmus+, a także podmioty stowarzyszone z tymi podmiotami prawnymi nie mogą składać wniosków ani uczestniczyć we wdrażaniu jakiejkolwiek akcji zarządzanej przez agencje narodowe w jakimkolwiek kraju, mogą jednak składać wnioski dotyczące udziału we wdrażaniu akcji zarządzanych przez Agencję Wykonawczą lub DG EAC, chyba że możliwość ta jest wyraźnie wykluczona w odniesieniu do danej akcji (zgodnie z częścią B niniejszego przewodnika). Przed otrzymaniem dofinansowania lub zawarciem umowy muszą one jednak wykazać, że nie pozostają w konflikcie interesów z uwagi na zastosowane środki ostrożności albo ze względu na fakt, że ich wewnętrzna organizacja umożliwia wyraźne oddzielenie interesów (np. minimalne oddzielenie rachunkowości, rozdzielenie systemów przekazywania sprawozdań i podejmowania decyzji, środki mające na celu uniemożliwianie dostępu do informacji poufnych). Ponadto należy wskazać koszty i przychody związane z każdą akcją lub każdym działaniem, na których realizację przyznano fundusze UE. Decyzję o uznaniu, że istnieje wystarczająca pewność, iż nie pozostają one w faktycznym konflikcie interesów, podejmuje instytucja na własną odpowiedzialność i zgodnie ze stosowaną przez siebie zasadą rozliczalności.

KRYTERIA NABORU

Agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza wykorzystują kryteria wyboru w celu przeprowadzenia oceny finansowej i zdolności operacyjnej wnioskodawcy do pełnej realizacji wnioskowanego projektu.

Zdolność finansowa

Zdolność finansowa oznacza, że wnioskodawca dysponuje stabilnymi i wystarczającymi źródłami finansowania, aby utrzymać działalność w okresie realizacji projektu lub w roku, w odniesieniu do którego przyznano dofinansowanie, oraz aby uczestniczyć w finansowaniu tego projektu.

Weryfikacja zdolności finansowej nie ma zastosowania do:

- organów publicznych, w tym organizacji państw członkowskich[178];
- organizacji międzynarodowych;
- sytuacji, w której kwota dotacji, o którą złożono pojedynczy wniosek, nie przekracza 60 000 EUR.

W przypadku wniosków o dofinansowanie UE nieprzekraczające 60 000 EUR składanych przez podmioty inne niż te, o których mowa powyżej, wnioskodawcy muszą przedłożyć oświadczenie o wiarygodności, poświadczające, że posiadają zdolność finansową do realizacji danego projektu. Wspomniane oświadczenie stanowi specjalną część formularza wniosku.

W przypadku wniosków o dofinansowanie UE, których wartość przekracza kwotę 60 000 EUR, składanych przez podmioty innego rodzaju niż te wspomniane powyżej oprócz oświadczenia o wiarygodności wnioskodawca musi złożyć za pośrednictwem portalu „Finansowanie i możliwości przetargowe”/w systemie rejestracji organizacji następujące dokumenty:

- swój rachunek zysków i strat;
- bilans za okres obejmujący ostatni rok budżetowy, w odniesieniu do którego zamknięto księgi rachunkowe;
- inne dokumenty, jeżeli są wymagane.

Aby uzyskać więcej informacji na temat akcji zarządzanych przez Agencję Wykonawczą, zob. „Zasady zatwierdzania podmiotu prawnego, wyznaczania przedstawiciela uprawnionego do reprezentowania podmiotu prawnego (LEAR) i oceny zdolności finansowej”: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/rules-lev-lear-fca_en.pdf

Jeżeli wniosek dotyczy dofinansowania projektu akcji na kwotę przekraczającą 750 000 EUR, oprócz powyżej wymienionych czynności możliwe jest żądanie sprawozdania z audytu sporządzonego przez zatwierdzonego audytora zewnętrznego. Sprawozdanie takie poświadcza dostępne sprawozdanie finansowe za ostatni rok obrachunkowy.

[178] W tym: szkół, instytucji szkolnictwa wyższego i organizacji działających w zakresie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu, które otrzymały przez ostatnie dwa lata ponad 50% swoich rocznych dochodów ze źródeł publicznych i które powinno się uznać za posiadające konieczne zdolności finansowe, zawodowe i administracyjne do prowadzenia działań w ramach programu.

Podmioty, które nie mają możliwości przekazania wyżej wymienionych dokumentów, ponieważ niedawno powstały, zamiast tych dokumentów mogą dostarczyć dane finansowe/oświadczenie finansowe lub oświadczenie o posiadaniu polisy ubezpieczeniowej, w której określa się ryzyko finansowe podejmowane przez wnioskodawcę.

Wnioskodawcy muszą załączyć wymienione dokumenty w portalu „Finansowanie i możliwości przetargowe"/systemie rejestracji organizacji w momencie rejestracji (zob. podrozdział „Krok 1: rejestracja organizacji" powyżej) albo gdy skontaktuje się z nimi Dział weryfikacji UE, prosząc wnioskodawcę o dostarczenie niezbędnych dokumentów uzupełniających. W przypadku scentralizowanych akcji wniosek ten zostanie przesłany za pośrednictwem mechanizmu przesyłania wiadomości będącego częścią danego systemu.

Jeżeli w przypadku wniosków złożonych w imieniu konsorcjum partnerów agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza ma wątpliwości co do zdolności finansowej konsorcjum, powinna dokonać oceny ryzyka, na podstawie której może od wszystkich organizacji uczestniczących w konsorcjum zażądać takich samych dokumentów jak te wskazane powyżej. Powyższa prawidłowość ma zastosowanie niezależnie od kwoty udzielanego dofinansowania.

Jeżeli po dokonaniu analizy tych dokumentów agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza dojdą do wniosku, że wymagana zdolność finansowa jest słaba, może:

- zwrócić się o dalsze informacje;
- zażądać wzmocnienia systemu odpowiedzialności finansowej, tj. wspólnej i solidarnej odpowiedzialności wszystkich współbeneficjentów lub wspólnej i solidarnej odpowiedzialności podmiotów stowarzyszonych;
- zdecydować, że płatność zaliczkowa będzie wypłacona w ratach;
- zdecydować o płatności zaliczkowej lub płatnościach zaliczkowych objętych gwarancją bankową; lub
- zdecydować, że płatność zaliczkowa nie zostanie przyznana.

Jeżeli zdolność finansowa zostanie uznana za niewystarczającą, odpowiedni wniosek zostanie odrzucony.

Zdolność operacyjna

Zdolność operacyjna oznacza, że wnioskodawca ma kompetencje i kwalifikacje zawodowe niezbędne do realizacji proponowanego projektu. Wnioskodawcy muszą posiadać **wiedzę ekspercką, kwalifikacje** oraz **zasoby**, aby udało im się zrealizować projekty i wnieść wkład (w tym wystarczające doświadczenie w realizacji projektów o porównywalnej wielkości i podobnym charakterze). Podmioty publiczne, organizacje państw członkowskich i organizacje międzynarodowe są zwolnione z kontroli zdolności operacyjnej.

W przypadku wniosków złożonych do agencji narodowych:

Wnioskodawcy muszą przedłożyć oświadczenie, iż posiadają oni zdolność operacyjną do wdrożenia danego projektu. Ponadto, w przypadku gdy formularz wniosku zawiera taki wymóg i jeżeli kwota dofinansowania przekracza 60 000 EUR, wnioskodawcy mogą być poproszeni o przedłożenie CV głównych osób zaangażowanych w realizację projektu, aby wykazać ich odpowiednie doświadczenie zawodowe, lub innych dokumentów poświadczających, takich jak:

- wykaz właściwych publikacji głównego zespołu odpowiedzialnego za projekt;
- pełny wykaz poprzednio realizowanych projektów i działań powiązanych z obszarem właściwej polityki lub tej konkretnej akcji.

Ponadto wnioskodawcy dążący do uzyskania akredytacji w obszarach kształcenia dorosłych, kształcenia i szkolenia zawodowego, edukacji szkolnej i kształcenia młodzieży muszą mieć co najmniej dwuletnie doświadczenie w realizacji działań kwalifikujących ich do ubiegania się o akredytację. Doświadczenie poprzedzające połączenia podmiotów lub podobne zmiany strukturalne dotyczące podmiotów publicznych (np.

szkół lub ośrodków edukacyjnych) będą brane pod uwagę jako odpowiednie doświadczenie w rozumieniu niniejszego zapisu.

W przypadku koordynatorów konsorcjum realizującego projekty mobilności: organizacja składająca wniosek musi posiadać zdolność do koordynowania konsorcjum zgodnie z proponowanym planem Erasmus, celem konsorcjum, planowanym przydziałem zadań oraz standardami jakości programu Erasmus (przedstawionymi na stronie internetowej Europa: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/erasmusplus2/files/eac-a02-2020-quality-standards.pdf).

Powyższe warunki zostaną zweryfikowane na podstawie wniosku (w tym informacji na temat dotychczasowego uczestnictwa wnioskodawcy w programie Erasmus+ na lata 2014–2020) oraz dokumentów przedłożonych w systemie rejestracji organizacji. Wnioskodawcy, którzy nie wypełnią wymaganych informacji w formularzu wniosku, mogą zostać zdyskwalifikowani na tej podstawie.

W przypadku wniosków złożonych do Agencji Wykonawczej:

zdolność operacyjna będzie oceniana równolegle z kryterium przyznania dotacji dotyczącym „Jakości", na podstawie kompetencji i doświadczenia wnioskodawców i ich zespołów odpowiedzialnych za projekt, w tym zasobów operacyjnych (ludzkich, technicznych i innych).

Uznaje się, ze wnioskodawcy posiadają wystarczającą zdolność operacyjną, gdy spełnią wymagania w zakresie zdolności operacyjnych określonych w zaproszeniu do składania wniosków.

Wnioskodawcy będą musieli wykazać swoją zdolność, przedstawiając następujące informacje w formularzu wniosku (część B):

- ogólne profile (kwalifikacji i doświadczenia) pracowników odpowiedzialnych za zarządzanie projektem i jego realizację;
- opis uczestników konsorcjum;
- wykaz projektów finansowanych przez UE zrealizowanych w ciągu ostatnich 4 lat.

Agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza może zażądać dodatkowych dokumentów potwierdzających w celu zweryfikowania informacji zawartych we wniosku.

Kryteria przyznawania dofinansowania

Za pomocą kryteriów przyznawania dofinansowania agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza przeprowadza ocenę jakości wniosków dotyczących projektów składanych w ramach programu Erasmus+.

Wnioski, które przekraczają indywidualne progi oraz ogólny próg jakości, zostaną uwzględnione przy przyznawaniu finansowania – w granicach budżetu dostępnego w ramach zaproszenia. Pozostałe wnioski nie otrzymają dofinansowania.

Pełny zestaw kryteriów przyznawania dofinansowania mających zastosowanie do każdej z akcji wdrażanych zgodnie z przewodnikiem po programie Erasmus+ opisano w części B niniejszego przewodnika.

KROK 3: SPRAWDZENIE WARUNKÓW FINANSOWYCH

Formy dofinansowania

Dofinansowanie może przyjąć następującą formę:

- zwrot określonej części rzeczywiście poniesionych kosztów kwalifikowalnych, np. kwota przyznana w ramach akcji kluczowej 1 w obszarze mobilności na pokrycie kosztów zapewnienia gwarancji finansowej;
- zwrot na podstawie kosztów jednostkowych, obejmujących wszystkie koszty kwalifikowalne lub pewne szczególne ich kategorie, które są jasno określone z góry poprzez odniesienie do stawki jednostkowej, np. kwoty przyznanej na wsparcie indywidualne w ramach projektów mobilności w dziedzinie kształcenia, szkolenia i młodzieży;
- płatności ryczałtowe, obejmujące ogólnie wszystkie koszty kwalifikowalne lub pewne szczególne ich kategorie, które są jasno określone z góry, np. kwota przyznana jako wkład we wdrażanie projektów partnerskich na małą skalę;
- finansowanie według stawek zryczałtowanych, obejmujące szczególne kategorie kosztów kwalifikowalnych, które są jasno określone z góry, z zastosowaniem wielkości procentowej, np. kwota przyznana na pokrycie opracowania systemu i działań informacyjnych w ramach projektów dotyczących mobilności osób pracujących z młodzieżą;
- połączenie form wymienionych powyżej.

Mechanizm finansowania stosowany w ramach programu Erasmus+ w większości przypadków zapewnia dofinansowanie w oparciu o zwrot na podstawie kosztów jednostkowych lub płatności ryczałtowych. Taka forma dofinansowania pomaga wnioskodawcom obliczyć w łatwy sposób kwotę dofinansowania, o które wnioskują, oraz ułatwia im opracowywanie realistycznych planów finansowych danego projektu.

Informacje dotyczące form dofinansowania mających zastosowanie do poszczególnych pozycji finansowania w ramach poszczególnych Akcji programu Erasmus+, o których mowa w niniejszym przewodniku, znajdują się w części B.

ZASADY MAJĄCE ZASTOSOWANIE DO DOFINANSOWANIA UE

Zasada niedziałania wstecz

Żadne dofinansowanie UE nie może zostać przyznane z mocą wsteczną na projekty już zakończone.

Dofinansowanie UE może zostać przyznane na projekt, który już się rozpoczął, wyłącznie w przypadku, gdy wnioskodawca jest w stanie wykazać w propozycji projektu konieczność rozpoczęcia realizacji projektu przed podpisaniem umowy o udzielenie dotacji. W takich przypadkach koszty kwalifikujące się do finansowania nie mogły zostać poniesione przed dniem złożenia wniosku.

Jeżeli wnioskodawca rozpoczyna realizację projektu przed podpisaniem umowy o udzielenie dotacji, czyni to na własne ryzyko.

Wielokrotne złożenie wniosku

W przypadku wielokrotnego złożenia tego samego wniosku w ramach tej samej rundy selekcyjnej do tej samej agencji narodowej lub Agencji Wykonawczej agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza za ważną zawsze będzie uznawała ostatnią wersję wniosku złożoną przed upłynięciem terminu jego składania.

Jeżeli chodzi o akcje zarządzane przez agencje narodowe, w przypadku wielokrotnego złożenia takiego samego wniosku do różnych agencji przez tego samego wnioskodawcę wszystkie wnioski zostaną odrzucone. W przypadku złożenia niemal takich samych lub podobnych wniosków do tej samej agencji lub różnych agencji przez tego samego lub innego wnioskodawcę wszystkie wnioski będą objęte oceną szczegółową i wszystkie mogą zostać odrzucone.

Wszystkie wnioski dotyczące projektów i akredytacji muszą zawierać oryginalną treść opracowaną przez wnioskodawcę lub inne organizacje wspólnie składające wniosek o dofinansowanie. Sporządzenia wniosku nie można zlecić żadnej innej organizacji ani osobie zewnętrznej.

Zasada niełączenia dofinansowań

Na każdy projekt finansowany przez UE jednemu beneficjentowi przysługuje prawo do otrzymania tylko jednego dofinansowania z budżetu UE. W żadnych okolicznościach te same koszty nie mogą być dwukrotnie finansowane z budżetu Unii.

Aby uniknąć ryzyka podwójnego finansowania, wnioskodawca musi wskazać źródła oraz kwoty każdego innego finansowania otrzymanego w danym roku lub każdego, o jakie w danym roku wnioskował, zarówno w odniesieniu do tego samego, jak i każdego innego projektu, m.in. dotacji na działalność. W przypadku akcji zarządzanych przez agencje narodowe zostanie to wskazane w formularzu wniosku. W przypadku akcji zarządzanych przez Agencję Wykonawczą zostanie to sprawdzone w drodze oświadczenia o wiarygodności.

Niedochodowość

Dofinansowanie z budżetu Unii nie może mieć na celu wytwarzania zysku w ramach projektu realizowanego przez beneficjenta ani nie może skutkować takim zyskiem. Zysk definiuje się jako nadwyżkę obliczaną przy płatności końcowej, wpływy ponad kwalifikowalne koszty akcji lub programu prac, w przypadkach gdy wpływy są ograniczone do dofinansowania z Unii i zysku wygenerowanego przez tę akcję lub program prac[179]. Zasada niedochodowości nie dotyczy dotacji udzielanych w formie kosztu jednostkowego, płatności ryczałtowej lub finansowania według stawek zryczałtowanych, w tym stypendiów, ani nie dotyczy wniosków o dotacje nieprzekraczające 60 000 EUR.

W przypadku wypracowania zysku Komisja jest uprawniona do odzyskania odsetka zysku odpowiadającego wkładowi Unii w koszty kwalifikowalne faktycznie poniesione przez beneficjenta w celu realizacji akcji lub programu prac.

Do celów obliczania zysku osiągniętego z dofinansowania nie uwzględnia się współfinansowania w formie wkładów niepieniężnych.

Współfinansowanie

Co więcej, dofinansowanie UE stanowi motywację do realizacji projektu, który bez wsparcia finansowego UE byłby niewykonalny, i opiera się na zasadzie współfinansowania. Współfinansowanie oznacza, że dofinansowanie UE nie może pokrywać całości kosztów projektu; projekt musi być finansowany ze źródeł współfinansowania innych niż dofinansowanie UE (np. zasoby własne beneficjenta, dochód wygenerowany przez działanie, wkłady finansowe stron trzecich).

Jeżeli dofinansowania UE udziela się w formie kosztu jednostkowego, płatności ryczałtowej lub finansowania ryczałtowego – a ma to miejsce w przypadku większości akcji uwzględnionych w niniejszym przewodniku – Komisja zapewnia zasady niedochodowości i współfinansowania w odniesieniu do danej akcji jako całości z wyprzedzeniem, w momencie, w którym określa ona stawki lub odsetki takich jednostek, płatności ryczałtowych i finansowania ryczałtowego. Poszanowanie zasad niedochodowości i współfinansowania jest założeniem ogólnym, dlatego też wnioskodawcy nie muszą przedstawiać informacji o źródłach finansowania innych niż dofinansowanie UE ani nie muszą uzasadniać kosztów poniesionych w ramach realizacji projektu.

Wypłata dofinansowania w oparciu o zwrot na podstawie kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowe lub finansowanie ryczałtowe pozostaje jednak bez uszczerbku dla prawa dostępu do dokumentacji ustawowej beneficjentów. Jeżeli kontrola lub audyt wykaże, że nie doszło do zdarzenia generującego koszt (np. działania w ramach

[179]W tym celu wpływy ograniczone są do dochodu generowanego przez projekt oraz wkładów finansowych przeznaczonych przez darczyńców konkretnie na finansowanie kosztów kwalifikowalnych. Zysk (lub strata) zgodnie z powyższą definicją jest zatem różnicą między:

- tymczasowo przyjętą kwotą dofinansowania, dochodem generowanym przez działanie a
- kosztami kwalifikowalnymi poniesionymi przez beneficjenta.

Ponadto w każdym przypadku, w którym osiągnięty zostanie zysk, zostanie on odzyskany. Agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza są uprawnione do odzyskania odsetka od zysku odpowiadającego wkładowi Unii w koszty kwalifikowalne faktycznie poniesione przez beneficjenta w celu realizacji działania. Dalsze wyjaśnienia dotyczące obliczania zysku zostaną udostępnione w odniesieniu do tych akcji, w przypadku których dofinansowania przyjmują formę zwrotu określonej części kosztów kwalifikowalnych.

projektu nie zostały zrealizowane w sposób ustalony na etapie składania wniosku, uczestnicy nie brali udziału w działaniach itp.) i że dokonano nienależnej płatności na rzecz beneficjenta z tytułu dofinansowania w oparciu o zwrot na podstawie dofinansowania kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowe lub finansowanie ryczałtowe, agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza ma prawo do odzyskania nawet całej kwoty dofinansowania. Podobnie, jeżeli podjęte działania lub wygenerowane rezultaty nie są realizowane lub są realizowane w sposób niewłaściwy (w tym w przypadku nieprzestrzegania zobowiązań umownych), dofinansowanie może zostać zmniejszone, biorąc pod uwagę zakres, w jakim akcja została zakończona. Ponadto do celów statystycznych i celów monitorowania Komisja Europejska może przeprowadzić ankietę wśród próby beneficjentów, której celem jest ilościowe określenie faktycznych kosztów poniesionych w ramach projektów finansowanych w oparciu o zwrot na podstawie dofinansowania kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowe lub finansowanie ryczałtowe.

POSTANOWIENIA SZCZEGÓŁOWE MAJĄCE ZASTOSOWANIE DO DOTACJI WYPŁACONYCH NA PODSTAWIE ZWROTU OKREŚLONEJ CZĘŚCI KOSZTÓW KWALIFIKOWALNYCH

Jeżeli dofinansowanie UE jest udzielane jako zwrot określonej części kosztów kwalifikowalnych, obowiązują następujące postanowienia[180]:

Koszty kwalifikowalne

Dofinansowanie UE nie może przekraczać ogólnej kwoty ustanowionej w czasie procedury wyboru projektu na podstawie oszacowanych kosztów kwalifikowalnych wskazanych w załączniku budżetowym. Koszty kwalifikowalne są to koszty faktycznie poniesione przez beneficjenta dofinansowania, które spełniają wszystkie następujące kryteria:

- zostały poniesione w czasie trwania projektu, z wyjątkiem kosztów związanych ze sprawozdaniami końcowymi i świadectwami audytu;
- zostały wskazane w szacunkowym budżecie projektu;
- są niezbędne do realizacji projektu, na który przyznawane jest dofinansowanie;
- są możliwe do określenia i zweryfikowania, w szczególności są odnotowane w ewidencji księgowej beneficjenta i ustalane zgodnie ze stosownymi standardami rachunkowości kraju, w którym beneficjent ma siedzibę i zgodnie z jego zwykłą praktyką księgowania kosztów;
- spełniają wymogi stosownego prawodawstwa podatkowego i socjalnego;
  są racjonalne, uzasadnione i zgodne z zasadą należytego zarządzania finansami, w szczególności jeżeli chodzi o oszczędność i wydajność.

Koszty kwalifikowalne mogą być bezpośrednie lub pośrednie.

Kwalifikowalne koszty bezpośrednie

Kwalifikowalne koszty bezpośrednie akcji stanowią koszty, które – biorąc pod uwagę warunki kwalifikowalności określone powyżej – można zidentyfikować jako konkretne koszty związane bezpośrednio z realizacją akcji, a zatem mogą być bezpośrednio w nich zaksięgowane. Oprócz bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych, które zostaną wskazane w zaproszeniu do składania wniosków, za kwalifikowalne uznaje się również następujące kategorie kosztów:

[180] Jeśli chodzi o akcje, którymi zarządza Agencja Wykonawcza, szczegółowe obowiązujące przepisy finansowe przedstawiono we wzorze umowy o udzielenie dotacji opublikowanej na portalu „Finansowanie i możliwości przetargowe".

- koszty związane z zabezpieczeniem płatności zaliczkowych wniesionym przez beneficjenta dofinansowania, jeżeli takie zabezpieczenie jest wymagane przez agencję narodową;
- koszty związane ze świadectwami kontroli sprawozdań finansowych i sprawozdaniami weryfikacji działań, jeżeli agencja narodowa wymaga takich świadectw i sprawozdań jako wsparcia dla wniosków o płatność;
  koszty amortyzacji, pod warunkiem że zostały one faktycznie poniesione przez beneficjenta.

Wewnętrzne praktyki księgowe i procedury kontroli beneficjenta muszą umożliwiać bezpośrednie uzgodnienie kosztów i przychodów wykazywanych w związku z projektem z odpowiadającymi im zapisami i dokumentami potwierdzającymi.

Podatek od wartości dodanej (VAT)

Podatek od wartości dodanej będzie uznawany za koszt kwalifikowalny wyłącznie w przypadkach, w których nie istnieje możliwość jego zwrotu na mocy mających zastosowanie przepisów krajowych dotyczących VAT[2]. Jedyny wyjątek dotyczy działań lub transakcji, których krajowe, regionalne i lokalne organy władzy i inne organy publiczne dokonują jako organy władzy publicznej[3]. Ponadto:

- podlegający odliczeniu podatek VAT, który nie został faktycznie odliczony (z powodu warunków krajowych lub niedbałości beneficjentów), nie jest kwalifikowalny;
- dyrektywa VAT nie ma zastosowania do krajów spoza UE. Organizacje z krajów partnerskich mogą zostać zwolnione z podatków (w tym VAT), ceł i opłat, w przypadku gdy podpisano umowę między Komisją Europejską a krajem partnerskim, w którym dana organizacja została ustanowiona.

Kwalifikowalne koszty pośrednie

Koszty pośrednie to koszty, które nie są bezpośrednio związane z realizacją działania i w związku z tym nie można ich bezpośrednio przypisać do tego działania.
W przypadku określonych rodzajów projektów (informacje szczegółowe dotyczące zasad finansowania Akcji można znaleźć w części B niniejszego przewodnika) kwota zryczałtowana nieprzekraczająca 7% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu (oprócz kosztów pracy wolontariuszy, jeśli występują) kwalifikuje się jako koszty pośrednie stanowiące ogólne koszty administracyjne beneficjenta, które nie zostały już pokryte w ramach kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich (np. rachunki za energię lub internet, koszty związane z wynajmem lokalu itp.), ale które mogą zostać poniesione w związku z projektem.

Koszty pośrednie nie mogą obejmować kosztów zaksięgowanych w ramach innej linii budżetowej. Koszty pośrednie nie są kwalifikowalne, jeżeli beneficjent otrzymuje już dotację na działalność z budżetu Unii (na przykład w ramach zaproszenia do składania wniosków dotyczących współpracy społeczeństwa obywatelskiego w ramach programu Erasmus+).

Koszty niekwalifikowalne

Następujących kosztów nie uważa się za kwalifikowalne:

[2] W PAŃSTWACH CZŁONKOWSKICH DYREKTYWA VAT 2006/112/WE ZOSTAŁA PRZEŁOŻONA NA KRAJOWE PRZEPISY DOTYCZĄCE VAT.
[3] ZOB. ART. 13 UST. 1 DYREKTYWY.

- zwrot z kapitału i dywidendy wypłacane przez beneficjenta,
- zadłużenie i opłaty za obsługę zadłużenia;
- rezerwy na straty lub spłatę długów;
- należne odsetki;
- wątpliwe długi;
- straty wynikające z różnic kursowych;
- koszty zadeklarowane przez beneficjenta w ramach innego działania, na które udzielono dotacji finansowanej z budżetu Unii.
- nadmierne lub nieuzasadnione wydatki;
- wkłady niepieniężne od osób trzecich;
- w przypadku wynajmowania lub leasingu sprzętu koszty każdej opcji wykupu na koniec okresu leasingu lub najmu;
- koszty otwarcia i prowadzenia rachunków bankowych (w tym koszty przelewów z –lub – do agencji narodowej lub Agencji Wykonawczej pobierane przez bank beneficjenta).
- VAT, jeżeli podlega zwrotowi na mocy mających zastosowanie przepisów krajowych dotyczących VAT (zob. powyższy akapit dotyczący podatku od wartości dodanej);

Źródła finansowania

Wnioskodawca musi wskazać w formularzu wniosku wkład pochodzący ze źródeł innych niż dofinansowanie UE. Współfinansowanie zewnętrzne może przyjąć formę środków własnych beneficjenta, wkładów finansowych osób trzecich lub dochodu generowanego przez projekt. Jeżeli w momencie sporządzania sprawozdania końcowego i wniosku o płatność salda wystąpi dowód na istnienie nadwyżki dochodu (patrz pkt: Niedochodowość i współfinansowanie) wobec kosztów kwalifikowalnych poniesionych w ramach realizacji projektu, agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza są uprawnione do odzyskania odsetka od zysku odpowiadającego wkładowi Unii w koszty kwalifikowalne faktycznie poniesione przez beneficjenta w celu realizacji projektu. Postanowienie to nie ma zastosowania do projektów, w odniesieniu do których złożono wniosek o dofinansowanie nieprzekraczające 60 000 EUR.

Wkładów niepieniężnych od osób trzecich nie uznaje się za możliwe źródło współfinansowania.

KROK 4: WYPEŁNIENIE I ZŁOŻENIE FORMULARZA WNIOSKU

W celu ubiegania się o dofinansowanie UE w ramach programu Erasmus+ wnioskodawcy muszą użyć właściwych dla każdej akcji formularzy, które są dostępne na stronach internetowych Komisji Europejskiej lub agencji narodowych (dane kontaktowe znajdują się pod następującym adresem: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/contact_pl).

W przypadku projektów składanych w konsorcjum koordynator składa jeden wniosek na cały projekt w imieniu wszystkich członków konsorcjum. Wniosek należy złożyć do właściwej agencji narodowej lub Agencji Wykonawczej (zob. podrozdziały „Gdzie należy złożyć wniosek?" w odniesieniu do każdej akcji każdego w części B niniejszego przewodnika).

Wnioski wysłane pocztą, kurierem, faksem lub pocztą elektroniczną nie będą brane pod uwagę.

W przypadku akcji zarządzanych przez agencję narodową formularz elektroniczny wniosku musi być wypełniony w jednym z języków urzędowych używanych w krajach programu. W przypadku akcji zarządzanych przez Agencję Wykonawczą wnioskodawcy muszą wypełnić formularz wniosku w jednym z języków urzędowych UE.

Wnioski należy złożyć wyłącznie do jednej agencji narodowej lub Agencji Wykonawczej. W przypadku wielokrotnego złożenia tego samego wniosku w ramach tej samej rundy selekcyjnej do tej samej agencji narodowej lub Agencji Wykonawczej agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza za ważną zawsze będzie uznawała ostatnią wersję wniosku złożoną przed upłynięciem terminu jego składania. W przypadku wielokrotnego złożenia takich samych lub bardzo podobnych wniosków do różnych agencji przez tę samą organizację wnioskującą lub to samo konsorcjum wnioskujące wszystkie wnioski mogą być automatycznie odrzucane (zob. podrozdział dotyczący zasady niełączenia dofinansowań).

Więcej informacji na temat sposobu wypełniania i składania formularzy wniosku można znaleźć na następujących stronach internetowych:

W przypadku akcji zarządzanych przez agencje narodowe Erasmus+: proszę zapoznać się z wytycznymi dotyczącymi wypełniania i składania formularza elektronicznego wniosku. Wytyczne te zawierają również informacje dotyczące tego, co należy zrobić w przypadku problemów technicznych; wytyczne te są dostępne na stronach internetowych agencji narodowych (w odniesieniu do akcji zarządzanych przez agencje narodowe) i Komisji Europejskiej.

- w przypadku akcji zarządzanych przez Agencję Wykonawczą: Wnioski należy składać drogą elektroniczną za pośrednictwem elektronicznego systemu składania wniosków portalu „Finansowanie i możliwości przetargowe". Więcej informacji na temat procesu składania wniosków (w tym aspektów informatycznych) można znaleźć w podręczniku *online* dostępnym pod adresem: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/om_en.pdf

Należy przestrzegać terminu złożenia wniosku

Wniosek musi zostać złożony w terminie określonym w odniesieniu do każdej akcji. Terminy składania projektów w odniesieniu do każdej akcji określono w podrozdziałach „Kryteria kwalifikowalności" w części B niniejszego przewodnika.

UWAGA:

W przypadku akcji zarządzanych przez agencje narodowe Erasmus+ niezależnie od dnia, w jakim upływa termin, formularze elektroniczne zawsze należy składać do godz. 12:00:00 (w południe czasu obowiązującego w Brukseli).

W przypadku akcji zarządzanych przez Agencję Wykonawczą EACEA i omówionych w niniejszym Przewodniku po Programie, zgodnie z wymogami FTOP opublikowanymi na stronach portalu „Finansowanie i możliwości przetargowe", wnioski do EACEA należy składać do godz. 17:00:00 (czasu obowiązującego w Brukseli).

Wnioskodawcy ustanowieni w krajach innej strefy czasowej powinni uważnie uwzględnić różnicę czasu, aby uniknąć odrzucenia wniosku.

JAKIE SĄ DALSZE KROKI PO ZŁOŻENIU WNIOSKU?

Wszystkie wnioski otrzymane przez agencje narodowe lub przez Agencję Wykonawczą poddawane są procedurze oceny.

Procedura oceny

Wnioski na realizację projektów są oceniane przez agencję narodową lub Agencję Wykonawczą, która otrzymała wniosek, wyłącznie na podstawie kryteriów opisanych w niniejszym przewodniku. Ocena obejmuje:

- kontrolę w celu sprawdzenia, czy wniosek spełnia wymogi dopuszczalności;
- kontrolę w celu sprawdzenia, czy wnioskodawca i proponowane działania spełniają kryteria kwalifikowalności;
- kontrolę w celu sprawdzenia, czy wnioskodawca spełnia kryteria wykluczające i wyboru (tj. zdolność operacyjna i finansowa);
- ocenę jakości w celu zbadania, w jakim stopniu wniosek spełnia kryteria przyznawania dofinansowania.

W większości przypadków taka ocena jakości przeprowadzana jest przy pomocy niezależnych ekspertów; w ocenie pomocne będą ekspertom wytyczne opracowane przez Komisję Europejską; w przypadku akcji zarządzanych przez agencje narodowe Erasmus+ wytyczne te zostaną udostępnione na stronach internetowych Komisji Europejskiej i na stronach internetowych agencji odpowiedzialnych za zarządzanie projektami w ramach programu Erasmus+ w każdym kraju;

- weryfikację, czy wniosek dotyczący projektu nie jest związany z ryzykiem podwójnego finansowania. W razie potrzeby taką weryfikację przeprowadza się we współpracy z innymi agencjami lub innymi zainteresowanymi stronami.

Agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza wyznaczy komitet ewaluacyjny, aby zarządzał całym procesem wyboru. Na podstawie oceny przeprowadzonej przez komitet ewaluacyjny – w razie potrzeby przy wsparciu ekspertów – wybierze i ustali listę projektów proponowanych do przyznania dofinansowania.

W odniesieniu do wszystkich akcji objętych niniejszym przewodnikiem podczas procesu oceny wnioskodawcy mogą być proszeni o przedstawienie dodatkowych informacji lub o wyjaśnienia dotyczące dokumentów potwierdzających złożonych w związku z wnioskiem, pod warunkiem że takie informacje lub wyjaśnienia nie zmienią w znaczący sposób wniosku dotyczącego projektu. Prośba o dodatkowe informacje i wyjaśnienia jest uzasadniona zwłaszcza w przypadku oczywistych błędów pisarskich popełnionych przez wnioskodawcę lub w tych przypadkach, w których – w odniesieniu do projektów finansowanych w ramach umów z wieloma beneficjentami – brakuje jednego lub kilku pełnomocnictw (w odniesieniu do umów między wieloma beneficjentami zob. podrozdział „Umowa finansowa o udzieleniu dofinansowania" poniżej).

Ostateczna decyzja

Na koniec procedury oceny agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza podejmuje decyzję o tym, na które projekty przyznane zostanie dofinansowanie, na podstawie:

- listy rankingowej zarekomendowanej przez komitet ewaluacyjny;
- budżetu dostępnego dla danej akcji (lub danego działania w ramach akcji).

Złożone wnioski i dokumenty uzupełniające nie są odsyłane do wnioskodawcy po zakończeniu procedury oceny, niezależnie od jej wyniku. Powiadomienie o decyzji w sprawie przyznania dofinansowania.

Powiadomienie o decyzji w sprawie przyznania dofinansowania

Wszyscy wnioskodawcy zostaną poinformowani o wyniku oceny pismem informującym o wyniku oceny. Pismo to będzie zawierało dalsze instrukcje dotyczące kolejnych działań w procesie zmierzającym do podpisania umowy o udzielenie dotacji.

w przypadku akcji zarządzanych przez Agencję Wykonawczą:

Wnioskodawcy, których wnioski uzyskały zadowalającą ocenę, zostaną zaproszeni do etapu przygotowań do udzielenia dotacji; pozostali zostaną wpisani na listę rezerwową lub odrzuceni. Przygotowanie zaproszenia do dotacji nie stanowi formalnego zobowiązania do finansowania. Przed udzieleniem dotacji nadal konieczne będzie przeprowadzenie różnych kontroli prawnych: zatwierdzenie podmiotu prawnego, zdolność finansowa, kontrola wykluczeń itp. W tym czasie od wnioskodawców wymagane będzie przedstawienie danych finansowych ich organizacji i wyznaczenie LEAR.

Jeżeli wnioskodawca uważa, że procedurę oceny przeprowadzono nieprawidłowo, może złożyć skargę (przestrzegając terminów i procedur określonych w piśmie powiadamiającym o wyniku oceny). Należy pamiętać, że powiadomienia, które nie zostały otwarte w ciągu 10 dni od wysłania, uznaje się za doręczone, a terminy będą liczone od

otwarcia/dostępu (zob. również warunki korzystania z portalu „Finansowanie i możliwości przetargowe": https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/ftp/tc_en.pdf). Należy również pamiętać, że w przypadku skarg składanych drogą elektroniczną mogą występować ograniczenia dotyczące znaków.

Orientacyjny harmonogram powiadamiania o decyzji w sprawie przyznania dofinansowania i podpisania umowy o udzielenie dotacji:

W przypadku projektów w ramach akcji kluczowej 1 zarządzanych przez agencje narodowe Erasmus+ powiadomienie o decyzji w sprawie przyznania dofinansowania i podpisanie umowy o udzielenie dotacji nastąpią orientacyjnie 4 miesięcy po upływie terminu złożenia wniosku.

W przypadku projektów w ramach akcji kluczowej 2 zarządzanych przez agencje narodowe Erasmus+ powiadomienie o decyzji w sprawie przyznania dofinansowania i podpisanie umowy o udzielenie dotacji nastąpią orientacyjnie 5 miesięcy po upływie terminu złożenia wniosku.

W przypadku projektów w ramach akcji kluczowych 2 i 3 zarządzanych przez Agencję Wykonawczą powiadomienie o decyzji w sprawie przyznania dofinansowania nastąpi orientacyjnie 6 miesięcy po upływie terminu złożenia wniosku, a podpisanie umowy o udzielenie dotacji nastąpi orientacyjnie 9 miesięcy po upływie terminu złożenia wniosku.

JAKIE SĄ DALSZE KROKI PO ZATWIERDZENIU WNIOSKU?

Umowa o udzielenie dotacji

Jeżeli projekt zostanie wybrany do otrzymania dofinansowania UE w ramach programu Erasmus+:

- podpisana zostaje umowa o udzielenie dotacji między agencją narodową lub Agencją Wykonawczą a wnioskodawcą. Wnioskodawca otrzyma umowę o udzielenie dotacji, którą należy podpisać i odesłać do agencji narodowej lub Agencji Wykonawczej; agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza podpisuje umowę jako ostatnia. Gdy obie strony podpiszą umowę, wnioskodawca staje się beneficjentem dotacji UE i może rozpocząć realizację projektu[181].

Umowy o udzielenie dotacji mogą przybrać formę umów z jednym beneficjentem, w przypadku których wnioskodawca jest jedynym beneficjentem, lub umów z wieloma beneficjentami, w przypadku których wszystkie organizacje partnerskie danego konsorcjum stają się beneficjentami umowy. Umowę z wieloma beneficjentami podpisuje koordynator, który jest jedynym punktem kontaktowym dla agencji narodowej lub wykonawczej. Wszystkie pozostałe organizacje uczestniczące w projekcie (współbeneficjenci) podpisują jednak pełnomocnictwo do przeniesienia na koordynatora uprawnienia do działania jako główny beneficjent. Zasadniczo każdy z partnerów powinien dostarczyć koordynatorowi pełnomocnictwo na etapie składania wniosku. W przypadku dostarczania tych pełnomocnictw na późniejszym etapie należy je udostępnić najpóźniej przed podpisaniem umowy finansowej.

[181] Zob. przypis powyżej.

Uwaga: Pełnomocnictwa nie są wymagane w przypadku organizacji partnerskich w krajach innych niż kraj organizacji składającej wniosek w przypadku projektów mobilności studentów i kadry instytucji szkolnictwa wyższego, projektów mobilności osób uczących się i kadry w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego, projektów mobilności uczniów i kadry w ramach edukacji szkolnej i projektów mobilności kadry edukacji dorosłych. Organizacje będące członkami konsorcjów krajowych z dziedziny szkolnictwa wyższego, kształcenia i szkolenia zawodowego, edukacji szkolnej oraz edukacji dorosłych mają jednak obowiązek dostarczyć organizacji składającej wniosek wspomniane pełnomocnictwo.

Wzory umowy o udzielenie dotacji stosowanej w ramach programu Erasmus+ zostaną udostępnione w ciągu roku na stronach internetowych Komisji Europejskiej lub agencji narodowych Erasmus+ oraz w przypadku Agencji Wykonawczej za pośrednictwem portalu „Finansowanie i możliwości przetargowe".

Kwota dofinansowania

Przyjęcie wniosku nie jest równoznaczne z przyznaniem dofinansowania w wysokości określonej przez wnioskodawcę. Wysokość wnioskowanego dofinansowania może zostać zmniejszona na podstawie szczegółowych przepisów finansowych mających zastosowanie do danej akcji.

Przyznanie dofinansowania w danej rundzie selekcyjnej nie stanowi uprawnienia do otrzymania dofinansowania w kolejnych rundach.

Należy zauważyć, że kwota dofinansowania przewidziana w umowie jest kwotą maksymalną, której nie można podwyższyć, nawet jeżeli beneficjent wystąpi z wnioskiem o przyznanie wyższej kwoty.

Środki przekazane przez Agencję Wykonawczą lub agencję narodową muszą być wyodrębnione na koncie lub subkoncie wskazanym przez beneficjenta na potrzeby wypłaty dofinansowania.

Procedury dokonywania płatności

W zależności od rodzaju akcji, okresu obowiązywania umowy finansowej o przyznaniu dofinansowania i oceny ryzyka finansowego projekty wspierane w ramach programu Erasmus+ podlegają różnym procedurom dokonywania płatności.

Z wyjątkiem pierwszej płatności zaliczkowej inne płatności lub zwroty płatności będą dokonywane na podstawie analizy raportów lub wniosków o płatność przedstawionych przez beneficjenta (wzory tych dokumentów zostaną udostępnione w ciągu roku na stronach internetowych agencji narodowych lub na portalu „Finansowanie i możliwości przetargowe" w przypadku Agencji Wykonawczej).

Poniżej opisano procedury dokonywania płatności stosowane w ramach programu Erasmus+.

Płatność zaliczkowa

Płatność zaliczkowa zostanie przekazana beneficjentowi w terminie 30 dni od daty podpisania umowy o udzielenie dotacji przez ostatnią z dwóch stron („wejście w życie") i, w stosownych przypadkach, otrzymania odpowiednich zabezpieczeń (zob. podrozdział „Zabezpieczenie finansowe" poniżej). Płatność zaliczkowa ma zapewnić beneficjentowi płynność. Agencje narodowe lub Agencja Wykonawcza mogą podjąć decyzję o podzieleniu pierwszej płatności zaliczkowej na więcej rat. Mogą one również podjąć decyzję o obniżeniu płatności zaliczkowej lub o niewypłaceniu żadnej płatności zaliczkowej, jeżeli zdolność finansowa beneficjenta zostanie uznana za słabą.

Kolejne płatności zaliczkowe

W ramach określonych Akcji druga – a w niektórych przypadkach trzecia – płatność zaliczkowa zostanie przekazana beneficjentowi w terminie 60 dni kalendarzowych od otrzymania przez agencję narodową lub Agencję Wykonawczą od beneficjenta kolejnych wniosków o płatność zaliczkową, wyłącznie jeżeli wnioskowi o kolejną płatność zaliczkową towarzyszy sprawozdanie dotyczące płatności zaliczkowych. Wniosek o kolejne płatności zaliczkowe może zostać złożony, gdy wykorzystano co najmniej 70% poprzedniej płatności zaliczkowej. Jeżeli z oświadczenia dotyczącego wykorzystania poprzedniej płatności zaliczkowej lub poprzednich płatności zaliczkowych wynika, że na pokrycie kosztów akcji wykorzystano mniej niż 70% poprzedniej płatności zaliczkowej lub poprzednich płatności zaliczkowych, kwotę nowej płatności zaliczkowej obniża się o niewykorzystane kwoty poprzedniej płatności zaliczkowej.

Raporty przejściowe lub raporty z postępów/raporty techniczne

W ramach niektórych Akcji beneficjenci zostaną poproszeni o przedstawienie raportu okresowego lub przejściowego załączonego do wniosku o płatność okresową.

W innych przypadkach beneficjenci mogą również zostać poproszeni o złożenie raportu z postępów informującego o stanie realizacji projektu. Raporty z postępów nie pociągają za sobą dalszej płatności. Raport przejściowy i raport z postępów należy złożyć w terminie wskazanym w umowie o udzielenie dotacji.

Płatność końcowa lub zwrot niewykorzystanej części dofinansowania

Wysokość kwoty płatności końcowej, która zostanie dokonana na rzecz beneficjenta, zostanie ustalona na podstawie raportu końcowego, który należy złożyć w terminie wskazanym w umowie o udzielenie dotacji. Jeżeli a) działania, w związku z którymi przyznano dofinansowanie, nie są prowadzone lub są prowadzone w inny sposób, niż planowano; lub b) koszty kwalifikowalne faktycznie poniesione przez beneficjenta są niższe od kosztów planowanych na etapie składania wniosku; lub c) jakość przeprowadzonych działań/osiągniętych rezultatów jest niewystarczająca, finansowanie może zostać proporcjonalnie obniżone lub w stosownych przypadkach beneficjent będzie musiał zwrócić wszelkie nadwyżki kwot, jakie już otrzymał w ramach płatności zaliczkowej.

W ramach niektórych akcji agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza przekazuje 100% przyznanego dofinansowania w formie płatności zaliczkowych. W takich przypadkach płatność końcowa nie jest należna. Jeżeli jednak – na podstawie raportu końcowego, które beneficjent ma przedstawić w terminie wskazanym w umowie finansowej – a) działania, w związku z którymi przyznano dofinansowanie, nie są prowadzone lub są prowadzone w inny sposób niż planowano; lub b) koszty kwalifikowalne faktycznie poniesione przez beneficjenta są niższe od kosztów planowanych na etapie składania wniosku; lub c) jakość przeprowadzonych działań/osiągniętych rezultatów jest niewystarczająca, beneficjent będzie musiał zwrócić wszelkie nadwyżki kwot, jakie już otrzymał w ramach płatności zaliczkowej.

Płatności zaliczkowe (lub ich części) mogą zostać objęte potrąceniem (bez konieczności uzyskania zgody beneficjentów) względem kwot należnych organowi przyznającemu pomoc od beneficjenta, do wysokości kwoty należnej temu beneficjentowi.

Co do zasady płatność końcowa zostanie dokonana lub wniosek o zwrot niewykorzystanej części dofinansowania zostanie wystosowany w terminie 60 dni kalendarzowych od otrzymania raportu końcowego.

POZOSTAŁE ISTOTNE POSTANOWIENIA UMOWNE

Zabezpieczenie finansowe

Jeżeli zdolność finansowa zostanie uznana za niską, agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza może zażądać od każdego beneficjenta, któremu przyznano dofinansowanie przekraczające kwotę 60 000 EUR, uprzedniego wniesienia zabezpieczenia w celu ograniczenia ryzyka finansowego związanego z płatnością zaliczkową. Wymagane zabezpieczenie może być równe kwocie płatności zaliczkowej lub płatności zaliczkowych.

Celem takiego zabezpieczenia jest udzielenie przez bank lub instytucję finansową nieodwołalnego zabezpieczenia lub występowanie przez te podmioty w charakterze odpowiadającego w pierwszej kolejności poręczyciela zobowiązań beneficjenta wynikających z umowy o udzielenie dotacji.

Zabezpieczenia finansowego udziela zatwierdzony bank lub instytucja finansowa ustanowiona w jednym z państw członkowskich UE. W przypadku gdy beneficjent jest ustanowiony w państwie trzecim, agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza może wyrazić zgodę, aby bank lub instytucja finansowa ustanowione w tym państwie udzieliły takiego zabezpieczenia, jeżeli uznają, że wspomniany bank lub instytucja zapewnia zabezpieczenia finansowe i ma właściwości finansowe równorzędne z zabezpieczeniami i właściwościami banków lub instytucji finansowych ustanowionych w państwach członkowskich.

Zabezpieczenie może zostać zastąpione solidarną gwarancją osób trzecich lub kilkoma gwarancjami osób trzecich z organizacji uczestniczących, które są stronami tej samej umowy finansowej.

Zabezpieczenie zostanie uwolnione po zakończeniu stopniowego rozliczania płatności zaliczkowych w ramach płatności okresowych lub płatności końcowej na rzecz beneficjenta, zgodnie z warunkami ustanowionymi w umowie o udzielenie dotacji. W przypadku gdy płatność końcowa przybierze formę zwrotu, zabezpieczenie albo zostanie uwolnione po powiadomieniu beneficjenta, albo pozostanie wyraźnie w mocy do czasu dokonania płatności końcowej, a w przypadku gdy płatność końcowa ma formę zwrotu – do trzech miesięcy po powiadomieniu beneficjenta o nocie debetowej.

Podwykonawstwo i udzielenie zamówienia publicznego

Beneficjent może skorzystać z umowy o podwykonawstwo w odniesieniu do szczególnych usług technicznych wymagających specjalistycznych umiejętności (w dziedzinie prawa, rachunkowości, zasobów ludzkich, informatycznych itp.) lub umów dotyczących wykonania. Koszty poniesione przez beneficjenta w związku z tego rodzaju usługami można zatem uznawać za koszty kwalifikowalne, pod warunkiem że spełniają one wszystkie pozostałe kryteria opisane w umowie o udzielenie dotacji.

W przypadku gdy realizacja projektu wymaga zamówień na towary, prace lub usługi (umowa dotycząca wykonania), beneficjenci muszą udzielić zamówienia oferentowi, którego oferta jest najkorzystniejsza ekonomicznie, tzn. zapewnia najkorzystniejszy stosunek ceny do jakości, lub odpowiednio oferentowi, który proponuje najniższą cenę, upewniając się, że nie występuje jakikolwiek konflikt interesów i że dokumentacja jest przechowywana na wypadek audytu.

W przypadku umów dotyczących wykonania, których wartość przekracza 60 000 EUR, agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza mogą nałożyć na beneficjenta obowiązek przestrzegania szczególnych zasad, oprócz tych, o których mowa w poprzednim akapicie. Wspomniane szczególne zasady zostaną opublikowane na stronach internetowych agencji narodowych lub Agencji Wykonawczej.

Informacja o przyznanych dofinansowaniach

Zgodnie z zasadą przejrzystości i wymogiem publikacji *ex post* informacje dotyczące beneficjentów funduszy unijnych muszą zostać opublikowane na stronie internetowej Komisji, Agencji Wykonawczej lub agencji narodowych w pierwszej połowie roku następującego po zamknięciu roku budżetowego, na który zostały one przyznane.

Informacja ta może zostać również opublikowana za pośrednictwem każdego innego odpowiedniego środka, w tym Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej.

Agencje narodowe i Agencja Wykonawcza opublikują następujące informacje:

- imię i nazwisko lub nazwę oraz miejscowość beneficjenta;
- przyznaną kwotę dofinansowania;
- charakter i cel udzielenia dofinansowania.

Na racjonalny i odpowiednio uzasadniony wniosek beneficjenta odstępuje się od publikacji, jeżeli takie ujawnienie informacji stwarza ryzyko naruszenia określonych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej praw i swobód odnośnych osób lub przynosi szkodę interesom handlowym beneficjentów.

Jeżeli chodzi o dane osobowe osób fizycznych, opublikowane informacje usuwa się dwa lata po zakończeniu roku budżetowego, w którym przyznano środki.

Ta sama zasada ma zastosowanie w przypadku danych osobowych umieszczonych w oficjalnych nazwach osób prawnych (np. stowarzyszenie lub spółka, których nazwą są nazwiska jego założycieli).

Informacji takich nie publikuje się w przypadku stypendiów wypłacanych osobom fizycznym oraz innego bezpośredniego wsparcia wypłacanego najbardziej potrzebującym osobom fizycznym (uchodźcom lub osobom bezrobotnym). Na publikowanie tego rodzaju informacji dotyczących osób otrzymujących dofinansowanie na rzecz mobilności w ramach programu Erasmus+ nie zezwala się także organizacjom będącym beneficjentami.

Promocja

Oprócz wymogów, które mają służyć eksponowaniu znaczenia projektu oraz udostępnianiu jego rezultatów i informacji na temat jego wpływu (które stanowią kryteria przyznania dofinansowania), każdy projekt, na który przyznano dofinansowanie, musi obejmować pewne minimalne działania promocyjne.

We wszystkich przekazach informacyjnych lub publikacjach, niezależnie od formy i środka, włącznie z Internetem, lub w trakcie działań, które realizuje się z wykorzystaniem dofinansowania, beneficjenci muszą wyraźnie zaznaczyć, że otrzymali wsparcie Unii Europejskiej.

Należy przy tym przestrzegać postanowień zawartych w umowie o udzielenie dotacji. Jeżeli beneficjent nie będzie w pełni przestrzegał tych postanowień, przyznane mu dofinansowanie może zostać zmniejszone.

Kontrole i audyty

Agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza bądź Komisja Europejska mogą przeprowadzać kontrole techniczne i finansowe oraz audyty w zakresie wykorzystania dofinansowania. Mogą także kontrolować dokumentację ustawową beneficjenta (lub współbeneficjenta) w celu przeprowadzenia okresowych ocen płatności ryczałtowych, kosztów jednostkowych lub finansowania ryczałtowego. Beneficjent (lub współbeneficjent) zobowiąże się, przez złożenie podpisu przez jego przedstawiciela prawnego, do przedstawienia dokumentów potwierdzających prawidłowe wykorzystanie dofinansowania. Komisja Europejska, Agencja Wykonawcza, agencje narodowe lub Trybunał Obrachunkowy, OLAF, EPPO bądź organ przez nie upoważniony mogą kontrolować sposób wykorzystania dofinansowania w dowolnym momencie w terminie pięciu lat lub w terminie trzech lat w przypadku dofinansowania nieprzekraczającego kwoty 60 000 EUR, począwszy od dnia płatności salda lub zwrotu dokonanych przez agencję narodową lub Agencję Wykonawczą. W związku z tym beneficjenci przechowują przez wspomniany okres dokumentację, oryginały dokumentów potwierdzających, dane statystyczne i inne dokumenty związane z dofinansowaniem.

W przypadku projektów zarządzanych na poziomie centralnym przez Agencję Wykonawczą można stosować różne rodzaje procedur kontroli w zależności od rodzaju akcji, wielkości przyznanej dotacji i formy dotacji. Dalsze informacje można znaleźć na stronach internetowych Agencji Wykonawczej.

Szczegółowe postanowienia dotyczące kontroli i audytów opisano w umowie o udzielenie dotacji.

Ochrona danych

Wszelkie dane osobowe zawarte we wniosku o dofinansowanie lub w umowie finansowej/decyzji o przyznaniu dofinansowania są przetwarzane przez agencję narodową lub Agencję Wykonawczą bądź przez Komisję Europejską zgodnie z:

- w przypadku przetwarzania wymaganego zgodnie z oficjalnymi wytycznymi lub instrukcjami Komisji Europejskiej lub niezbędnego do realizacji programu Erasmus+: rozporządzeniem (UE) 2018/1725 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2018 r.[1] w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzję nr 1247/2002/WE (tekst obowiązujący w EOG);
- w przypadku przetwarzania do innych celów, które nie jest wymagane zgodnie z oficjalnymi wytycznymi lub instrukcjami Komisji Europejskiej ani niezbędne do realizacji programu Erasmus+:
    - ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych (RODO lub rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r.[2]) w przypadku:
        - wszystkich danych osobowych przetwarzanych przez administratora lub podmiot przetwarzający w UE/EOG;
        - wszystkich danych osobowych dotyczących osób, których dane dotyczą, znajdujących się w UE/EOG w chwili rozpoczęcia przetwarzania;
    - krajowymi przepisami dotyczącymi ochrony danych w przypadku wszystkich innych rodzajów przetwarzania.

W takich przypadkach podmiot decydujący o środkach i celach przetwarzania danych do tych innych celów zastępuje Komisję Europejską jako odpowiedzialny i rozliczalny administrator danych na podstawie obowiązujących przepisów dotyczących ochrony danych.

O ile nie zaznaczono, że odpowiedzi są fakultatywne, odpowiedzi wnioskodawcy na pytania w formularzu wniosku są niezbędne do oceny i dalszego rozpatrywania wniosku o dofinansowanie zgodnie z przewodnikiem po programie Erasmus+. Dane osobowe będą przetwarzane wyłącznie w tym celu przez departament lub dział odpowiadający za dany program dofinansowania unijnego (podmiot będący administratorem danych). Dane osobowe mogą być przekazywane osobom trzecim uczestniczącym w ocenie wniosków lub w procedurze zarządzania dofinansowaniami na zasadzie ograniczonego dostępu, bez uszczerbku dla przekazywania ich organom odpowiedzialnym za zadania w zakresie monitorowania i inspekcji zgodnie z prawem Unii Europejskiej lub organom upoważnionym do przeprowadzania ocen programu lub wszelkich akcji w ramach programu. Szczególnie w celu zabezpieczenia interesów finansowych Unii dane osobowe mogą być przekazywane Służbom Audytu Wewnętrznego, Trybunałowi Obrachunkowemu, zespołowi ds. nieprawidłowości finansowych lub Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych, a także między urzędnikami zatwierdzającymi Komisji a agencjami wykonawczymi. Wnioskodawca ma prawo dostępu do swoich danych osobowych oraz prawo do ich korekty. Jeżeli wnioskodawca ma jakiekolwiek wątpliwości odnośnie do przetwarzania jego danych osobowych, zgłasza je agencji, która wybrała projekt. W przypadku konfliktów wnioskodawcy przysługuje także prawo odwołania się w dowolnym momencie do Europejskiego Inspektora Ochrony Danych.

Jeżeli chodzi o przetwarzanie danych osobowych w ramach programu Erasmus+, na stronach internetowych Komisji i Agencji Wykonawczej dostępne jest szczegółowe oświadczenie o ochronie prywatności, w tym informacje kontaktowe. https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/help/erasmus-and-data-protection_en

W przypadku akcji zarządzanych przez EACEA: https://ec.europa.eu/research/participants/data/support/legal_notice/h2020-ssps-grants-sedia_en.pdf

Przed złożeniem wniosku wnioskodawca informuje osoby, których dane osobowe są zawarte we wniosku, o odpowiednim oświadczeniu o ochronie prywatności, jak wskazano powyżej.

W ramach scentralizowanych działań prowadzonych przez Agencję Wykonawczą wnioskodawcy – a w przypadku osób prawnych osoby będące członkami organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego wnioskodawcy lub dysponujące uprawnieniami reprezentacyjnymi, decyzyjnymi lub kontrolnymi w stosunku do wnioskodawcy, bądź osoby fizyczne lub prawne ponoszące nieograniczoną odpowiedzialność za zadłużenie wnioskodawcy – są informowane, iż ich dane osobowe (nazwa, imię i nazwisko w przypadku osób fizycznych, adres, forma prawna, imię i nazwisko osób dysponujących uprawnieniami reprezentacyjnymi, decyzyjnymi lub kontrolnymi w przypadku osób prawnych) mogą zostać zarejestrowane w systemie wczesnego wykrywania i wykluczania (EDES) przez urzędnika zatwierdzającego Agencji, jeżeli dotyczy ich jedna z sytuacji, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii.

CZĘŚĆ D – GLOSARIUSZ

W poniższej sekcji przedstawiono definicje kluczowych pojęć i powszechnie stosowanych terminów związanych z programem Erasmus+. Glosariusz podzielono na sekcje uporządkowane alfabetycznie, obejmujące powszechnie stosowaną terminologię i specjalne bloki zawierające pojęcia dotyczące tylko danego sektora.

Powszechnie stosowane terminy

Osoba towarzysząca	Osoba towarzysząca towarzyszy uczestnikom (osobom uczącym się, dorosłym słuchaczom lub pracownikom/osobom pracującym z młodzieżą) w działaniach w zakresie mobilności w celu zapewnienia im bezpieczeństwa, wsparcia i pomocy oraz ułatwienia sprawnej nauki w trakcie trwania doświadczenia w zakresie mobilności. Osoba towarzysząca może towarzyszyć uczestnikom o mniejszych szansach lub małoletnim i młodzieży z niewielkim doświadczeniem w podróżowaniu za granicę.
Akredytacja	Proces gwarantujący, że instytucja, która chce otrzymać finansowanie w ramach akcji programu Erasmus+, spełnia określone standardy jakościowe lub warunki wstępne określone przez Komisję Europejską dla danej akcji.
Podmiot stowarzyszony	Za podmioty stowarzyszone można uznać następujące podmioty (zgodnie z art. 187 rozporządzenia finansowego): • osoby prawne mające prawny lub kapitałowy związek z beneficjentami; przy czym związek ten nie ogranicza się do danego działania ani nie został nawiązany wyłącznie w celu jego realizacji • kilka jednostek spełniających kryteria przyznania dofinansowania i tworzących razem jeden podmiot, który może być traktowany jako pojedynczy beneficjent, także w przypadku gdy podmiot ten został specjalnie utworzony do celów realizacji danego działania. Podmioty stowarzyszone muszą spełniać kryteria kwalifikacji i nie-wykluczenia, a także – w stosownych przypadkach – kryteria wyboru mające zastosowanie do wnioskodawców.
Wnioskodawca	Dowolna organizacja uczestnicząca lub nieformalna grupa młodzieży, która składa wniosek o dofinansowanie. Wnioskodawcy mogą występować indywidualnie lub w imieniu innych instytucji zaangażowanych w projekt. W tym ostatnim przypadku wnioskodawca jest jednocześnie koordynatorem.
Termin składania wniosków	Ostateczna data złożenia wniosku do agencji narodowej lub Agencji Wykonawczej, aby uznano go za kwalifikowalny.

Partnerzy stowarzyszeni	Partnerzy z sektora publicznego lub prywatnego, którzy uczestniczą w realizacji określonych zadań/działań w ramach projektu lub pomagają promować wyniki projektu i zapewniać jego trwałość, ale których ze względu na aspekty dotyczące zarządzania umowami nie uznaje się za beneficjentów i nie otrzymują oni żadnego dofinansowania z programu w ramach projektu (nie mają prawa obciążać kosztami ani wnioskować o wkłady).
Umiejętności podstawowe	umiejętność czytania i pisania, umiejętności w dziedzinie matematyki i technologii; umiejętności te zalicza się do kompetencji kluczowych.
Beneficjent	Gdy projekt zostanie zatwierdzony na potrzeby dofinansowania w ramach Erasmus+, organizacja składająca wniosek staje się beneficjentem po podpisaniu umowy z agencją narodową lub agencją wykonawczą, która wybrała projekt. Jeżeli wniosek został złożony w imieniu innych uczestniczących instytucji, partnerzy mogą stać się współbeneficjentami dofinansowania.
Mobilność mieszana	Połączenie mobilności fizycznej i wirtualnej ułatwiające pracę zespołową i wymianę doświadczeń w zakresie e-uczenia się opartego na współpracy.
Zaproszenie do składania wniosków	Zaproszenie opublikowane przez Komisję lub w jej imieniu w celu przedstawienia w odpowiednim terminie propozycji działania odpowiadającego realizowanym celom i spełniającego wymagane warunki. Zaproszenie do składania wniosków publikuje się w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (seria C) lub na odpowiednich stronach internetowych Komisji, agencji narodowej lub Agencji Wykonawczej.
Zaświadczenie/certyfikat	W ramach programu Erasmus+ jest to dokument wydawany każdej osobie, która ukończyła naukę w ramach danego działania w obszarze kształcenia, szkolenia i młodzieży, zależnie od danego przypadku. Dokument ten poświadcza uczestnictwo w działaniu oraz, w stosownych przypadkach, efekty kształcenia/uczenia się osiągnięte przez uczestnika działania.
Błędy pisarskie	Drobne błędy popełnione nieumyślnie, które wpływają na zmianę w treści/wymowę dokumentu, np. błąd typograficzny (literówka) lub nieumyślne dodanie lub pominięcie wyrazu, zdania lub rysunku/wykresu.
Współfinansowanie	Zasada polegająca na tym, że część kosztów projektu otrzymującego wsparcie UE jest ponoszona przez beneficjenta lub pokrywana przez zewnętrzne wkłady finansowe z innych źródeł niż dofinansowanie UE.
Spółka	Osoby prawne ustanowione zgodnie z przepisami prawa cywilnego lub prawa handlowego, w tym spółdzielnie, oraz inne osoby prawne prawa publicznego lub prywatnego, z wyjątkiem organizacji o charakterze non-profit.

Konsorcjum	Co najmniej dwie organizacje uczestniczące, współpracujące w celu przygotowania i realizacji projektu lub działania w ramach projektu oraz monitorowania jego wyników. Konsorcjum może być krajowe (tj. składać się z organizacji mających siedzibę w tym samym kraju) lub międzynarodowe (organizacje uczestniczące pochodzą z różnych krajów).
Koordynator/Organizacja koordynująca	Organizacja uczestnicząca, która ubiega się o dofinansowanie w ramach programu Erasmus+ w imieniu konsorcjum organizacji partnerskich. Na koordynatorze spoczywają szczególne obowiązki przewidziane w umowie o udzielenie dotacji.
Kursy i działania szkoleniowe	Działania mające na celu rozwój kompetencji zawodowych nauczyciela, osoby prowadzącej szkolenia lub innego pracownika dzięki zorganizowanemu programowi nauczania obejmującemu rejestrowanie efektów uczenia się na poziomie indywidualnym i prowadzonemu przez osoby prowadzące szkolenia zawodowo lub innych wykwalifikowanych ekspertów. Działania te mogą przybierać różne formy, takie jak nauka na miejscu, warsztaty, nauka w terenie itp.
Kompetencje cyfrowe	Obejmują pewne, krytyczne i odpowiedzialne korzystanie z technologii cyfrowych i interesowanie się nimi do celów uczenia się, pracy i udziału w społeczeństwie. Obejmują one umiejętność korzystania z informacji i danych, komunikowanie się i współpracę, umiejętność korzystania z mediów, tworzenie treści cyfrowych (w tym programowanie), bezpieczeństwo (w tym komfort cyfrowy i kompetencje związane z cyberbezpieczeństwem), kwestie dotyczące własności intelektualnej, rozwiązywanie problemów i krytyczne myślenie.
Przedsiębiorstwo	Każdy podmiot prowadzący działalność gospodarczą bez względu na swoją wielkość, formę prawną bądź sektor gospodarki, w którym działa.
EQF (europejskie ramy kwalifikacji)	Przyjęte w Unii Europejskiej narzędzie odniesienia umożliwiające porównanie różnych systemów kształcenia i szkolenia oraz ich poziomów. Jego celem jest zwiększenie przejrzystości, porównywalności i możliwości przenoszenia kwalifikacji w całej Europie, promowanie mobilności pracowników i osób uczących się oraz ułatwianie uczenia się przez całe życie, jak określono w zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/C 111/01.
ESCO (europejska klasyfikacja umiejętności, kompetencji, kwalifikacji i zawodów)	Określa i klasyfikuje umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody, które są istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkoleń. Jest dostępna w 25 językach europejskich. Klasyfikacja ta zawiera opis profili zawodów, pokazując relacje między zawodami, umiejętnościami, kompetencjami i kwalifikacjami. Klasyfikację ESCO opracowano w otwartym formacie informatycznym i każdy może korzystać z niej nieodpłatnie.

Ustanowiony	Dotyczy organizacji lub jednostki, która spełnia określone warunki krajowe (rejestracja, oświadczenie, publikacja itd.), umożliwiające takiej organizacji lub jednostce formalne uznanie przez władze krajowe. W przypadku nieformalnej grupy młodzieży miejsce zameldowania jej prawnego przedstawiciela jest uważane za mające skutki równoważne dla celów kwalifikowalności do dofinansowania w ramach programu Erasmus+.
Europass	Platforma internetowa Europass, będąca działaniem w ramach Europejskiego programu na rzecz umiejętności, dostarcza osobom fizycznym i organizacjom internetowe narzędzia i informacje dotyczące możliwości z zakresu uczenia się, ram kwalifikacji i samych kwalifikacji, wytycznych, gromadzenia informacji na temat umiejętności, narzędzia samooceny oraz dokumentację umiejętności i kwalifikacji, a także dostęp do możliwości z zakresu uczenia się i zatrudnienia. Platforma Europass oferuje również narzędzia i oprogramowanie wspierające referencje uwierzytelnione cyfrowo, jak zapowiedziano w Planie działania w dziedzinie edukacji cyfrowej. Platforma zapewnia wzajemne powiązanie z krajowymi źródłami danych dotyczącymi możliwości z zakresu uczenia się oraz krajowymi bazami danych lub rejestrami dotyczącymi kwalifikacji.

Europejska organizacja pozarządowa	Do celów niniejszego programu są to organizacje pozarządowe, które działają za pośrednictwem formalnie uznanej struktury złożonej z europejskiego organu/sekretariatu, który w dniu złożenia wniosku posiada osobowość prawną od co najmniej roku w kraju programu Erasmus+ oraz organizacji/oddziałów krajowych w co najmniej dziewięciu krajach programu Erasmus+. Te krajowe organizacje/oddziały muszą: • posiadać udokumentowane statutowe powiązanie z europejskim organem/sekretariatem; • działać w dziedzinie kształcenia, szkolenia lub młodzieży; • prowadzić działalność wspierającą wdrażanie polityk UE w jednym z tych sektorów. Ponadto: • europejskie organizacje pozarządowe działające w dziedzinie kształcenia i szkolenia muszą być aktywne w co najmniej jednym z następujących obszarów: wczesna edukacja i opieka nad dzieckiem, edukacja szkolna, szkolnictwo wyższe, kształcenie i szkolenie zawodowe, edukacja dorosłych i zajmować się co najmniej jednym z głównych międzysektorowych obszarów priorytetowych: edukacja włączająca i edukacja na rzecz włączenia społecznego, edukacja cyfrowa, edukacja na rzecz zielonej i ekologicznej transformacji; • europejskie organizacje pozarządowe zajmujące się problematyką młodzieży są aktywne w co najmniej jednym z następujących obszarów: uczestnictwo młodzieży, wolontariat młodzieży, praca z młodzieżą i integracja młodzieży. Europejskie organizacje pozarządowe aktywne w sektorze młodzieży muszą prowadzić działania wspierające realizację celów w kluczowych obszarach strategii UE na rzecz młodzieży, w tym celów młodzieżowych.
Wnioskodawca składający wniosek po raz pierwszy	Oznacza każdą organizację lub instytucję, która w ciągu ostatnich siedmiu lat nie otrzymała wcześniej wsparcia jako koordynator projektu (wnioskodawca) w ramach danego rodzaju akcji wspieranej w ramach niniejszego programu lub programu go poprzedzającego.
Siła wyższa	Nieprzewidywalna sytuacja wyjątkowa lub nieprzewidywalne wydarzenie wyjątkowe, będące poza kontrolą uczestnika i niewynikające z jego błędu lub zaniedbania.
Umiejętności ekologiczne	Podstawowe umiejętności potrzebne do przejścia na gospodarkę niskoemisyjną, które mogą mieć charakter ogólny, jak np. zrównoważone rolnictwo, ochrona gleb, wykorzystanie energii i zmniejszenie ilości odpadów, lub bardziej techniczny, jak np. wiedza na temat energii ze źródeł odnawialnych.

Podróż z wykorzystaniem ekologicznych środków transportu	Podróż z wykorzystaniem ekologicznych środków transportu definiuje się jako podróż, w ramach której przez większą część podróży wykorzystuje się niskoemisyjne środki transportu, takie jak autobus, pociąg lub car-pooling.
Uczenie się nieformalne	Uczenie się nieformalne oznacza uczenie się w toku codziennych czynności, pracy, kontaktów z rówieśnikami itp. Polega ono głównie na uczeniu się przez działanie, nie jest zorganizowane ani ustrukturyzowane pod względem celów, czasu uczenia się ani środków wspierających uczenie się, ponadto z perspektywy uczącego się może być ono niezamierzone. W sektorze młodzieży uczenie się nieformalne może odbywać się w ramach inicjatyw młodzieży, dyskusji w grupie rówieśników, działań w ramach wolontariatu oraz w wielu innych sytuacjach.
Międzynarodowy	W ramach programu Erasmus+ odnosi się do wszelkich akcji, w których udział bierze co najmniej jeden kraj programu i co najmniej jeden kraj partnerski.
Obserwacja pracy (praktyczne doświadczenie w zakresie nauki)	Krótki pobyt w organizacji partnerskiej w innym kraju w celu przejścia szkolenia polegającego na towarzyszeniu pracownikom w ich codziennej pracy w organizacji przyjmującej, a także w celu wymiany dobrych praktyk, zdobycia umiejętności i wiedzy lub stworzenia trwałych partnerstw poprzez aktywną obserwację.
Kompetencje kluczowe	Podstawowy zbiór wiedzy, umiejętności i postaw, których każda osoba potrzebuje do spełnienia i rozwoju osobistego, aktywności obywatelskiej, włączenia społecznego i zatrudnienia, jak opisano w zaleceniu Rady z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie.
Mobilność edukacyjna	Udział w działaniu, które obejmuje fizyczne przeniesienie się do innego kraju niż kraj zamieszkania, potencjalnie połączone z okresem uczestnictwa wirtualnego, w celu podjęcia studiów, szkolenia lub innego rodzaju uczenia się pozaformalnego lub nieformalnego; może mieć formę praktyk/staży, praktyk zawodowych, wymiany młodzieży, nauczania lub uczestniczenia w doskonaleniu zawodowym; może też obejmować takie działania przygotowawcze jak kursy języka kraju przyjmującego, a także wysyłanie, przyjmowanie i działania podejmowane po zakończeniu projektów.
Efekty kształcenia	Określenie, co uczący się wie, rozumie i jest w stanie zrobić po zakończeniu procesu uczenia się, ujęte w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji.

Przedstawiciel uprawniony do reprezentowania podmiotu prawnego (LEAR)	Równolegle z zatwierdzeniem organizacji w rejestrze uczestników jej przedstawiciel prawny (przedstawiciele prawni) musi (muszą) wyznaczyć przedstawiciela uprawnionego do reprezentowania podmiotu prawnego (LEAR). Rola LEAR jest kluczowa: po zatwierdzeniu przez Komisję LEAR będzie upoważniony do: • zarządzania informacjami prawnymi i finansowymi dotyczącymi organizacji • zarządzania prawami dostępu osób w organizacji (ale nie na poziomie projektu) • wyznaczania przedstawicieli organizacji do elektronicznego podpisywania umów o udzielenie dotacji („sygnatariusze prawni" – LSIGN) lub sprawozdań finansowych („sygnatariusze finansowi" – FSIGN) za pośrednictwem portalu „Finansowanie i możliwości przetargowe". Wszystkie etapy zatwierdzania LEAR wyjaśniono w portalu „Finansowanie i możliwości przetargowe".
Mniej doświadczona organizacja	Każda organizacja lub instytucja, która w ciągu ostatnich siedmiu lat więcej niż dwa razy nie otrzymała wsparcia w ramach danego rodzaju akcji wspieranej w ramach niniejszego programu lub programu go poprzedzającego. Kategoria ta obejmuje kategorię „wnioskodawców składających wniosek po raz pierwszy" zgodnie z powyższą definicją.
Uczenie się przez całe życie	Całość kształcenia ogólnego, kształcenia i szkolenia zawodowego oraz uczenia się pozaformalnego i nieformalnego podejmowanego na wszystkich etapach życia, których wynikiem jest rozwój wiedzy, umiejętności, kompetencji lub uczestnictwa w społeczeństwie w perspektywie osobistej, obywatelskiej, kulturowej, społecznej lub zawodowej; uczenie się przez całe życie obejmuje również korzystanie z usług doradztwa i poradnictwa.
Organizacja po raz pierwszy objęta wsparciem	Każda organizacja lub instytucja, która nie otrzymała poprzednio wsparcia w ramach danego rodzaju akcji wspieranej w ramach niniejszego programu lub programu go poprzedzającego jako koordynator albo partner.
Mikroreferencje	Mikroreferencje są uznanym dowodem efektów kształcenia, które uczący się osiągnął w wyniku krótkiego doświadczenia w zakresie nauki, zgodnie z przejrzystymi normami i wymogami oraz na podstawie oceny. Dowód znajduje się w poświadczonym dokumencie, w którym wymieniono nazwisko posiadacza, osiągnięte efekty kształcenia, metodę oceny, organ przyznający oraz, w stosownych przypadkach, poziom ram kwalifikacji i uzyskane punkty. Mikroreferencje są własnością uczącego się, można je dzielić, przenosić i łączyć w większe referencje lub kwalifikacje.

Porozumienie o mobilności/programie zajęć	Porozumienie między organizacją wysyłającą i przyjmującą oraz osobami uczestniczącymi, określające cele i treść okresu mobilności w celu zapewnienia jego przydatności i jakości. Może być również wykorzystane jako podstawa do uznania danego pobytu za granicą przez organizację przyjmującą.
Miesiąc	W ramach programu Erasmus+ i do celów obliczania dofinansowania miesiąc wynosi 30 dni.
MOOC	Oznacza „masowy, otwarty kurs internetowy", czyli rodzaj kursu, który jest w całości realizowany *online*, dostępny dla każdego bez opłat, wstępnych kwalifikacji czy innych ograniczeń; często ma dużą liczbę uczestników. Kursy te mogą obejmować także kontakty osobiste, np. zachęcać do lokalnych spotkań uczestników, oraz formalną ocenę, ale zwykle stosują wzajemną ocenę, samoocenę i automatyczne wystawianie ocen. Istnieje wiele rodzajów MOOC, na przykład kursy specjalizujące się w określonych sektorach, grupach docelowych (np. profil zawodowy, nauczyciele) lub metodach nauczania. MOOC finansowane w ramach Erasmus+ muszą być otwarte dla wszystkich, a zarówno uczestnictwo, jak i świadectwo lub odznaka ukończenia muszą być bezpłatne. Wymóg otwartego dostępu do zasobów edukacyjnych odnosi się również do MOOC i innych kompletnych kursów.
Uczenie się pozaformalne	Uczenie się pozaformalne oznacza uczenie się, które odbywa się poza formalnym programem nauczania. Koncentruje się ono na uczestnictwie i osobach uczących się; jest realizowane dobrowolnie, a zatem jest ściśle związane z potrzebami, aspiracjami i zainteresowaniami młodzieży. Zapewniając dodatkowe źródło i nowe formy uczenia się, tego rodzaju działania w istotny sposób poprawiają również efekty kształcenia w ramach kształcenia i szkolenia formalnego oraz przyczyniają się do rozwiązania problemu młodzieży NEET (niekształcącej się, niepracującej ani nieszkolącej się) lub młodzieży o mniejszych szansach, a także do zwalczania wykluczenia społecznego.
Profil zawodowy	Zbiór umiejętności, kompetencji, wiedzy i kwalifikacji, które dotyczą zwykle określonego zawodu.
OID	Identyfikator organizacji (OID) jednoznacznie identyfikuje organizację wśród wszystkich organizacji uczestniczących w akcjach w ramach programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności zarządzanych przez agencje narodowe. OID organizacji można używać przy ubieganiu się o akredytację lub dotację w kontekście akcji w ramach programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności zarządzanych przez agencje narodowe.

Otwarty dostęp	Ogólna koncepcja publikowania określonego rodzaju materiałów w otwarty sposób, a więc tak, aby były dostępne i możliwe do użycia przez jak najszerszą grupę użytkowników i w jak największej liczbie przypadków. Erasmus+ nakłada wymóg otwartego dostępu w przypadku zasobów edukacyjnych oraz zachęca do otwartego dostępu w przypadku wyników badań i danych pochodzących z badań naukowych.
Otwarte zasoby edukacyjne (OER)	Materiały edukacyjne dowolnego rodzaju (np. podręczniki, zeszyty do ćwiczeń, plany zajęć, filmy instruktażowe, pełne kursy internetowe, gry edukacyjne), które można swobodnie wykorzystywać, dostosowywać i udostępniać. OER są publikowane w ramach licencji otwartej albo są własnością publiczną (tj. prawo autorskie do nich wygasło). Bezpłatne materiały, których nie można wykorzystywać ani udostępniać publicznie, nie są OER.
Licencja otwarta	Licencja otwarta umożliwia podmiotom praw autorskich (twórcom lub innym posiadaczom praw) udzielenie ogółowi społeczeństwa prawnego zezwolenia na swobodne korzystanie z ich prac; zgodnie z wymogiem otwartego dostępu w ramach Erasmus+ każda taka licencja otwarta musi co najmniej umożliwiać wykorzystywanie, dostosowywanie i upowszechnianie. Licencja otwarta powinna być wskazana bezpośrednio na dziele lub w każdym miejscu, gdzie to dzieło jest udostępnione. Materiały edukacyjne objęte licencją otwartą są nazywane otwartymi zasobami edukacyjnymi (OER).
Uczestnicy	Uczestnicy programu Erasmus+ to osoby, które są w pełni zaangażowane w projekt oraz mogą otrzymywać część dofinansowania z Unii Europejskiej przeznaczoną na pokrycie kosztów ich uczestnictwa (w szczególności kosztów podróży i utrzymania).
Organizacja uczestnicząca	Organizacja lub nieformalna grupa młodzieży zaangażowane w projekt programu Erasmus+ w charakterze wnioskodawcy albo partnera.
Organizacja partnerska	organizacja partnerska jest organizacją formalnie zaangażowaną w projekt (współbeneficjent), ale niebędąca wnioskodawcą.
Kraje partnerskie	Kraje, które nie uczestniczą w pełni w programie Erasmus+, ale które mogą uczestniczyć (w charakterze partnerów lub wnioskodawców) w niektórych akcjach programu. Wykaz krajów partnerskich programu Erasmus+ przedstawiono w części A niniejszego przewodnika w podrozdziale „Kto może uczestniczyć w programie Erasmus+?”.
Partnerstwo	Umowa między grupą instytucji lub organizacji w celu realizacji wspólnych działań i projektów.

Osoby o mniejszych szansach	Osoby o mniejszych szansach to osoby, które ze względów ekonomicznych, społecznych, kulturowych, geograficznych lub zdrowotnych, ze względu na pochodzenie ze środowisk migrantów lub z takich powodów, jak niepełnosprawność i trudności w nauce, lub z jakichkolwiek innych powodów, w tym tych, które mogą prowadzić do dyskryminacji zgodnie z art. 21 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, napotykają przeszkody uniemożliwiające im skuteczny dostęp do możliwości w ramach programu.
Wzajemne uczenie się	Wzajemne działanie w obszarze kształcenia, które jest korzystne dla obu stron i polega na dzieleniu się wiedzą, pomysłami i doświadczeniami między uczestnikami. Praktyki wzajemnego uczenia się umożliwiają interakcję z innymi uczestnikami, rówieśnikami oraz udział w zajęciach, w których mogą uczyć się od siebie nawzajem i realizować cele edukacyjne, zawodowe lub dotyczące rozwoju osobistego.
Wizyta przygotowawcza	Wizyty w kraju organizacji przyjmującej przed rozpoczęciem działań w zakresie mobilności w celu przygotowania tych działań i zapewnienia, że ich jakość będzie wysoka. Przykłady obejmują zadania mające na celu ułatwienie spraw administracyjnych oraz budowanie zaufania i zrozumienia między zaangażowanymi organizacjami.
Doskonalenie zawodowe	Proces zwiększania możliwości zawodowych uczestników (osób uczących się i kadry) poprzez rozwijanie kompetencji i wiedzy fachowej oraz nabywanie nowych umiejętności, które zwykle określa się w analizie potrzeb rozwojowych. Rozwój zawodowy obejmuje wszystkie rodzaje możliwości uczenia się, od zorganizowanych szkoleń i seminariów po możliwości nieformalnego uczenia się.
Organizacja komercyjna działająca w ramach społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw	Przedsiębiorstwo prywatne, które a) prowadzi działalność, przestrzegając obowiązujących norm etyki lub b) poza działalnością gospodarczą realizuje działania wartościowe społecznie.
Kraje programu	Kraje UE i spoza UE, które ustanowiły agencję narodową i które w pełni uczestniczą w programie Erasmus+. Wykaz krajów programu Erasmus+ jest podany w części A niniejszego przewodnika w podrozdziale „Kto może uczestniczyć w programie Erasmus+”.
Projekt	Spójny zbiór działań opracowanych i zorganizowanych w taki sposób, aby osiągnąć określone cele i rezultaty.
Kwalifikacje	Formalne rezultaty procesu oceny i poświadczenia uzyskiwane po stwierdzeniu przez właściwy organ, że dana osoba osiągnęła efekty kształcenia na określonym poziomie.

Organizacja przyjmująca	W ramach niektórych akcji programu Erasmus+ (zwłaszcza w obszarze mobilności) organizacją przyjmującą jest organizacja uczestnicząca, która przyjmuje jednego lub kilku uczestników i organizuje jeden lub kilka rodzajów działań w ramach programu Erasmus+.
Szkoła	Instytucja zapewniająca kształcenie ogólne, zawodowe lub techniczne, na dowolnym poziomie, od edukacji przedszkolnej po edukację na poziomie ponadgimnazjalnym, w tym na poziomie wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem. Aby sprawdzić kwalifikowalność w obszarze „edukacja szkolna", należy zapoznać się z definicją kwalifikujących się szkół w danym kraju na stronie internetowej odpowiedniej agencji narodowej.
Organizacja wysyłająca	W ramach niektórych akcji programu Erasmus+ (zwłaszcza w obszarze mobilności) organizacją wysyłającą jest organizacja uczestnicząca, która wysyła jednego lub kilku uczestników w celu wzięcia udziału w działaniu w ramach programu Erasmus+.
MŚP (małe i średnie przedsiębiorstwa)	Przedsiębiorstwa (zob. definicja niżej), które zatrudniają mniej niż 250 osób, i których roczny obrót nie przekracza 50 mln EUR i/lub których całkowity bilans roczny nie przekracza 43 mln EUR.
Przedsiębiorstwo społeczne	Przedsiębiorstwo, niezależnie od jego formy prawnej, które nie jest notowane na rynku regulowanym w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 14 dyrektywy 2004/39/WE i które: 1) zgodnie ze swoim statutem, aktem założycielskim lub jakimkolwiek innym dokumentem statutowym dotyczącym założenia działalności powstało przede wszystkim w celu osiągania wymiernych, pozytywnych skutków społecznych, a nie generowania zysków dla właścicieli, członków i zainteresowanych stron, jeżeli przedsiębiorstwo to: a) świadczy innowacyjne usługi lub wytwarza innowacyjne towary pozwalające na osiągnięcie korzyści społecznych lub b) stosuje innowacyjną metodę produkcji towarów lub świadczenia usług, która odzwierciedla jego cel o charakterze społecznym; 2) inwestuje wygenerowane zyski przede wszystkim w sposób służący osiągnięciu swojego podstawowego celu, a w odniesieniu do wszelkich przypadków podziału zysków między udziałowców i właścicieli stosuje uprzednio określone procedury i zasady służące temu, aby podział zysków nie utrudniał realizacji celu podstawowego; 3) jest zarządzane w przedsiębiorczy, odpowiedzialny i przejrzysty sposób, w szczególności poprzez angażowanie pracowników, klientów lub zainteresowanych stron, których dotyczy działalność gospodarcza prowadzona przez to przedsiębiorstwo.
Kadra/pracownicy	Osoby, które zawodowo lub na zasadzie wolontariatu zajmują się kształceniem, szkoleniem lub uczeniem się pozaformalnym młodzieży; w tym nauczyciele akademiccy, nauczyciele, osoby prowadzące szkolenia, kadra kierownicza szkół, osoby pracujące z młodzieżą oraz pracowników niebędących nauczycielami.

Wizyta studyjna	Wyjazd, podczas którego uczestnik poznaje i studiuje inną organizację lub instytucję, jej praktyki i systemy. Pozwala to uczestnikowi na zdobycie doświadczenia w zakresie nauki opartego na bezpośrednim kontakcie oraz na obserwacji metod i praktyk organizacji przyjmującej.
Praktyki zawodowe (praktykanci)	Czas spędzony w przedsiębiorstwie lub organizacji w innym kraju w celu nabycia konkretnych kompetencji potrzebnych na rynku pracy, zdobycia doświadczenia zawodowego i lepszego zrozumienia kultury gospodarczej i społecznej tego kraju.
Międzynarodowy	W kontekście programu Erasmus+ pojęcie to dotyczy wszelkich działań angażujących co najmniej dwa kraje programu.
Umiejętności przekrojowe (miękkie, życiowe)	Należą do nich: umiejętność krytycznego myślenia, ciekawość i kreatywność, umiejętność podejmowania inicjatywy, rozwiązywania problemów, pracy zespołowej, skutecznego komunikowania się w wielokulturowym i interdyscyplinarnym środowisku, przystosowywania się do warunków, radzenia sobie ze stresem i niepewnością; umiejętności te zalicza się do kompetencji kluczowych.
Unijne narzędzia przejrzystości i uznawalności	Instrumenty ułatwiające zainteresowanym stronom zrozumienie, docenienie oraz w stosownych przypadkach uznanie efektów kształcenia (uczenia się) i kwalifikacji w całej Unii Europejskiej.
Poświadczanie (efektów) uczenia się pozaformalnego i nieformalnego	Proces potwierdzania przez upoważniony organ, że dana osoba osiągnęła efekty kształcenia (uczenia się) mierzone według właściwego standardu, który obejmuje następujące cztery odrębne etapy: 1.identyfikację konkretnych doświadczeń danej osoby za pomocą rozmowy; 2.dokumentację służącą zaprezentowaniu doświadczeń danej osoby; 3.formalną ocenę tych doświadczeń; oraz 4.poświadczenie wyników oceny mogące prowadzić do przyznania częściowej lub pełnej kwalifikacji.
Mobilność wirtualna	Szereg działań wspieranych za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych, łącznie z uczeniem się za pomocą mediów elektronicznych, które umożliwiają lub ułatwiają zdobywanie wspólnego międzynarodowego doświadczenia w kontekście nauczania, szkolenia lub uczenia się.
Młodzież	W kontekście programu Erasmus+ osoby w wieku od 13 do 30 lat.

Punkt zaliczeniowy	Zbiór indywidualnych efektów kształcenia danej osoby, które zostały ocenione i mogą być akumulowane do celów uzyskania kwalifikacji lub przenoszone do innych programów kształcenia/uczenia się lub na poczet innych kwalifikacji.
Mobilność w celu uzyskania punktów zaliczeniowych	Ograniczony czasowo okres studiów lub praktyki/stażu za granicą odbywany – w ramach trwających studiów w instytucji macierzystej – w celu uzyskania punktów zaliczeniowych. Po okresie mobilności studenci wracają do instytucji macierzystej, aby ukończyć studia.
Mobilność w celu uzyskania dyplomu	Okres studiów za granicą odbywanych w celu uzyskania dyplomu lub świadectwa w innym kraju.
Suplement do dyplomu	Załącznik do oficjalnej dokumentacji kwalifikacyjnej, która służy przedstawianiu bardziej szczegółowych informacji dotyczących studiów, wypełniany według uzgodnionego formatu uznawanego na szczeblu międzynarodowym; dokument dołączany do dyplomu ukończenia studiów wyższych, zawierający ustandaryzowany opis zakresu, poziomu, kontekstu, treści i statusu studiów ukończonych przez jego posiadacza. Jest on wydawany przez instytucje szkolnictwa wyższego zgodnie ze standardami uzgodnionymi przez Komisję Europejską, Radę Europy i UNESCO. W kontekście międzynarodowego wspólnego programu studiów zaleca się wydawać „wspólny suplement do dyplomu" obejmujący całość programu i zatwierdzany przez wszystkie instytucje szkolnictwa wyższego przyznające dyplom.
Studia prowadzące do uzyskania dwóch/wielu dyplomów	(Co najmniej) dwa odrębne dyplomy ukończenia studiów wydawane studentowi po pomyślnym ukończeniu wspólnego programu. Studia prowadzące do uzyskania dwóch dyplomów są szczególnym rodzajem studiów prowadzących do uzyskania wielu dyplomów. Każdy dyplom musi być podpisany przez właściwe władze odnośnej instytucji i jest oficjalne uznawany w państwach, w których poszczególne instytucje wydające dyplomy mają swoją siedzibę.
ECHE (Karta Erasmusa dla szkolnictwa wyższego)	Akredytacja udzielana przez Komisję Europejską, umożliwiająca instytucjom szkolnictwa wyższego z krajów programu składanie wniosków oraz udział w działaniach z zakresu mobilności edukacyjnej i współpracy w ramach programu Erasmus+. Karta określa podstawowe zasady, jakie instytucja powinna spełniać przy organizowaniu i realizacji wysokiej jakości mobilności i współpracy. Wyszczególnia warunki, jakie dana instytucja zgadza się spełnić w celu zapewniania wysokiej jakości usług i procedur, a także dostarczania rzetelnych i przejrzystych informacji.

ECTS (Europejski system transferu i akumulacji punktów w szkolnictwie wyższym)	System skoncentrowany na osobach uczących się, służący akumulacji i transferowi punktów, oparty na przejrzystości procesów uczenia się, nauczania i oceny. Jego celem jest ułatwienie planowania, realizacji i oceny programów studiów oraz mobilności osób uczących się przez uznawanie kwalifikacji i okresów uczenia się. System, który pomaga w opracowywaniu, opisywaniu i realizowaniu programów studiów oraz przyznawaniu kwalifikacji w ramach systemu szkolnictwa wyższego. Dzięki stosowaniu ECTS, w powiązaniu z ramami kwalifikacji opartymi na efektach kształcenia, programy studiów i kwalifikacje są bardziej przejrzyste, a uznawanie kwalifikacji jest łatwiejsze.
Instytucja szkolnictwa wyższego	Dowolnego rodzaju instytucja szkolnictwa wyższego, która zgodnie z krajowym prawem lub praktyką oferuje uznawane dyplomy lub inne uznawane kwalifikacje szkolnictwa wyższego, niezależnie od nazwy danej instytucji, lub każda instytucja, która zgodnie z krajowym prawem lub praktyką oferuje kształcenie lub szkolenie zawodowe na poziomie szkolnictwa wyższego.
Wspólny dyplom	Jeden dyplom ukończenia studiów wydawany studentowi po pomyślnym ukończeniu wspólnego programu. Wspólny dyplom musi być podpisany przez właściwe władze dwóch lub kilku instytucji uczestniczących i jest oficjalne uznawany w państwach, w których te instytucje uczestniczące mają swoją siedzibę.
Wspólne programy	Programy (studiów lub badań) w obrębie szkolnictwa wyższego, wspólnie opracowywane, realizowane i w pełni uznawane przez co najmniej dwie instytucje szkolnictwa wyższego. Wspólne programy mogą być realizowane w każdym cyklu szkolnictwa wyższego, tj. studiów licencjackich, magisterskich lub doktoranckich, a nawet w krótkim cyklu kształcenia na poziomie studiów wyższych. Wspólne programy mogą być krajowe (tj. gdy wszystkie zaangażowane uczelnie są z tego samego kraju) lub transnarodowe/międzynarodowe (tj. gdy wśród zaangażowanych instytucji szkolnictwa wyższego reprezentowane są co najmniej dwa różne kraje).
Programy studiów jednostopniowych	Zintegrowane/długie programy prowadzące do uzyskania dyplomu ukończenia studiów pierwszego lub drugiego stopnia, które w niektórych krajach są nadal opisywane raczej za pomocą okresu trwania, a nie za pomocą zdobywanych punktów. W większości tych krajów nie realizuje się programów w ramach bolońskiego modelu studiów pierwszego stopnia w takich dziedzinach jak medycyna, stomatologia, weterynaria, pielęgniarstwo i położnictwo, które w większości przypadków podejmuje od 1–8% studentów. Typowa długość zintegrowanych programów, których ukończenie prowadzi do zdobycia zawodu regulowanego, odpowiada na ogół 300–360 ECTS lub okresowi 5–6 lat w zależności od danego zawodu regulowanego.

Studia trzeciego stopnia	Poziom studiów trzeciego stopnia w Ramach kwalifikacji dla europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego uzgodniony przez ministrów odpowiedzialnych za szkolnictwo wyższe na posiedzeniu w Bergen w maju 2005 r. w ramach Procesu Bolońskiego. Deskryptory studiów trzeciego stopnia w Ramach kwalifikacji dla europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego odpowiadają efektom kształcenia na poziomie 8 EQF.

Kształcenie i szkolenie zawodowe

Praktyki zawodowe (praktykanci)	Praktyki zawodowe rozumiane są jako te formy kształcenia i szkolenia zawodowego (IVET), które łączą i przeplatają szkolenie w przedsiębiorstwie (okresy zdobywania praktycznych doświadczeń w miejscu pracy) z kształceniem w szkole (okresy nauki teorii i praktyki w szkole lub ośrodku szkoleniowym) i których ukończenie prowadzi do uzyskania kwalifikacji zawodowych uznawanych w danym kraju.
EQAVET (Europejskie ramy odniesienia na rzecz zapewniania jakości w kształceniu i szkoleniu zawodowym)	Narzędzie odniesienia dla decydentów oparte na czteroetapowym cyklu jakości, który obejmuje ustalanie celów i planowanie, realizację, ocenę i przegląd. Zapewnia poszanowanie autonomii rządów krajowych i stanowi dobrowolny system do stosowania przez władze publiczne oraz inne podmioty zaangażowane w zapewnianie jakości.
Konkursy umiejętności	Międzynarodowe wydarzenia sektorowe, których głównym elementem jest oparty na rywalizacji pokaz umiejętności osób uczących się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego wykorzystywany jak główne narzędzie promowania, uznawania i wymiany doświadczeń, wiedzy fachowej i innowacji technologicznych w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego. Wydarzenia te odbywają się dzięki ścisłej współpracy między przedsiębiorstwami, organizatorami kształcenia i szkolenia zawodowego, izbami handlowymi i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami oraz mają na celu poprawę atrakcyjności i doskonałości kształcenia i szkolenia zawodowego.
Kształcenie i szkolenie zawodowe	Kształcenie i szkolenie, które mają na celu zapewnienie ludziom wiedzy, know-how, umiejętności lub kompetencji wymaganych w określonych zawodach, a w ogólnym ujęciu na rynku pracy. Do celów programu Erasmus+ projekty koncentrujące się na kształceniu i szkoleniu zawodowym, wstępnym lub ustawicznym, kwalifikują się w ramach działań kształcenia i szkolenia zawodowego.
Uczenie się oparte na pracy	Zdobywanie wiedzy i umiejętności poprzez realizowanie zadań w środowisku zawodowym, w miejscu pracy (np. w systemie dualnym) albo w instytucji kształcenia i szkolenia zawodowego, oraz poprzez zastanawianie się nad tymi zadaniami.

Edukacja dorosłych

Edukacja dorosłych	Wszystkie formy niezawodowej edukacji dorosłych, zarówno o charakterze formalnym, jak i pozaformalnym i nieformalnym (w odniesieniu do ustawicznego szkolenia zawodowego zob. „kształcenie i szkolenie zawodowe”).
Dorosły słuchacz	Każda osoba dorosła, która po ukończeniu kształcenia lub szkolenia albo rezygnacji z kontynuowania takiego kształcenia lub szkolenia wraca do niektórych form ustawicznego uczenia się niezawodowego (uczenie się formalne, pozaformalne i nieformalne). W projektach realizowanych w ramach programu Erasmus+ w żadnym z sektorów objętych programem Erasmus+ za dorosłych słuchaczy uczących się w ramach kształcenia dorosłych nie można uznać kadry dydaktycznej (nauczycieli, osób prowadzących szkolenia, edukatorów, pracowników akademickich i pracujących z młodzieżą itp.). Pracownicy formalnie związani ze swoją działającą organizacją edukacyjną (szkoła, kształcenie i szkolenie zawodowe, edukacja szkolna, organizacja szkolnictwa wyższego i edukacji dorosłych itp.) mogą uczestniczyć w działaniach przeznaczonych dla pracowników odpowiedniego sektora programu Erasmus+.

Młodzież

Osoba wspierająca	Osoba niebędąca członkiem grupy, która wspiera osoby młode w przygotowaniu ich projektu, jego realizacji i ocenie.
Budowanie społeczności	Tworzenie lub wzmacnianie społeczności wśród osób, które mają wspólne potrzeby lub zainteresowania lub które przeżyły wspólne doświadczenie, które dało im wspólny punkt odniesienia. Społeczność powstała w procesie budowania społeczności to aktywna grupa osób, które wymieniają się praktykami i pomysłami dotyczącymi dalszego rozwoju tej społeczności.
Mechanizmy dialogu	Dialog z młodzieżą, organizacjami młodzieżowymi oraz decydentami, który stanowi forum stałej, wspólnej refleksji nad priorytetami europejskiej współpracy na rzecz młodzieży, jej realizacją i działaniami podejmowanymi po zakończeniu projektów.
Cyfrowa praca z młodzieżą	Proaktywne używanie mediów i technologii cyfrowych w pracy z młodzieżą lub podejmowanie tego zagadnienia. Media i technologie cyfrowe mogą być narzędziem, sposobem prowadzenia działań albo przedmiotem działań w ramach pracy z młodzieżą. Cyfrowa praca z młodzieżą nie jest metodą pracy z młodzieżą, może zostać włączona do pracy z młodzieżą w każdym jej kontekście i ma takie same cele jak praca z młodzieżą w ogóle.

Lider grupy	W projektach mobilności młodzieży liderem grupy jest osoba dorosła w wieku co najmniej 18 lat, która towarzyszy osobom młodym uczestniczącym w wymianie młodzieży w celu zapewnienia im skutecznego uczenia się (Youthpass), ochrony i bezpieczeństwa.
Nieformalna grupa młodzieży	Grupa składająca się z co najmniej czterech młodych osób, która nie posiada osobowości prawnej na podstawie właściwego prawa krajowego, pod warunkiem że ich przedstawiciele są uprawnieni do podejmowania w ich imieniu zobowiązań prawnych. Takie grupy młodzieży mogą być wnioskodawcami i partnerami w niektórych akcjach programu Erasmus+. Dla uproszczenia w niniejszym przewodniku są traktowane na równi z osobami prawnymi (organizacjami, instytucjami itp.) i mieszczą się w pojęciu organizacji uczestniczących w programie Erasmus+ na potrzeby działań w ramach akcji 1, w których mają prawo uczestniczyć. Grupę muszą tworzyć co najmniej cztery młode osoby w wieku mieszczącym się w ramach ogólnego wieku młodzieży w programie (13–30). W sytuacjach wyjątkowych i w przypadku, gdy wszystkie młode osoby tworzące grupę są małoletnie, grupę może reprezentować osoba dorosła. Umożliwia to grupie młodzieży (w której wszystkie osoby są małoletnie) złożenie wniosku z pomocą osoby pracującej z młodzieżą / osoby wspierającej.
Działalność mobilna	Działalność odbywająca się w więcej niż jednym kraju. Działania mobilne oznaczają przemieszczanie wszystkich uczestników w tym samym czasie.
Inteligentna praca z młodzieżą	Innowacyjne kształtowanie pracy z młodzieżą obejmujące praktykę cyfrowej pracy z młodzieżą oraz komponent badawczy, jakościowy i polityczny.
Aktywność młodzieży	Aktywność pozaszkolna (taka jak wymiana młodzieży, wolontariat lub szkolenia dla młodzieży) realizowana przez osobę młodą, indywidualnie albo w grupie, w szczególności poprzez udział w działaniach organizacji młodzieżowych, charakteryzująca się podejściem opartym na uczeniu się pozaformalnym.
Osoba pracująca z młodzieżą	Specjalista/pracownik lub wolontariusz, zaangażowany w proces uczenia się pozaformalnego i wspierający młodzież w osobistym rozwoju społeczno-edukacyjnym oraz doskonaleniu zawodowym.

Youthpass	Europejskie narzędzie służące zwiększeniu uznawalności efektów kształcenia (uczenia się) młodzieży i osób pracujących z młodzieżą, które wynikają z ich uczestnictwa w projektach współfinansowanych w ramach programu Erasmus+. Youthpass obejmuje: a) świadectwa, które uczestnicy mogą uzyskać w kilku akcjach programu oraz b) zdefiniowany proces obejmujący wsparcie młodzieży, osób pracujących z młodzieżą i organizacji młodzieżowych w refleksji nad efektami kształcenia (uczenia się) wynikającymi z projektu w ramach programu Erasmus+ w obszarze młodzieży i uczenia się pozaformalnego. Youthpass jest również częścią szerszej strategii Komisji Europejskiej, której celem jest zwiększenie uznawania uczenia się pozaformalnego i nieformalnego oraz pracy z młodzieżą w Europie i poza nią.